

**LETNO POROČILO
DRUŽBE IN
SKUPINE HSE
2015**

Kazalo

1	UVOD.....	7
1.1	Pismo posloводства	7
1.2	Poročilo nadzornega sveta.....	9
1.2.1	Način in obseg preverjanja vodenja in poslovanja družbe HSE med poslovnim letom 2015	9
1.2.2	Mnenje o delu posloводства v letu 2015.....	10
1.2.3	Mnenje o poslovanju družbe v letu 2015	11
1.2.4	Preveritev in potrditev letnega poročila družbe in skupine HSE za leto 2015 in revizorjevim pismom posloводства ter stališču do revizijskega poročila.....	11
1.2.5	Preveritev predloga posloводства za pokrivanje izgube.....	12
1.2.6	Razkritja stroškov delovanja organa nadzora	12
1.3	Dejavnosti proizvodnje in trgovanja z EE v skupini HSE v letu 2015	13
1.4	Poudarki poslovanja družbe in skupine HSE	14
1.4.1	Poudarki poslovanja družbe HSE	14
1.4.2	Poudarki poslovanja skupine HSE	15
2	POSLOVNO POROČILO.....	17
2.1	Kronologija pomembnejših dogodkov skupine HSE v letu 2015.....	17
2.2	Pomembni dogodki po koncu poslovnega leta 2015.....	22
2.3	Obvladujoča družba	24
2.3.1	Splošni podatki obvladujoče družbe	24
2.3.2	Organiziranost obvladujoče družbe	24
2.3.3	Upravljanje obvladujoče družbe	26
2.3.4	Izjava o upravljanju družbe	27
2.4	Predstavitev skupine HSE.....	31
2.4.1	Upravljanje skupine HSE	40
2.5	Poslovna politika skupine.....	42
2.6	Strateške usmeritve skupine HSE.....	42
2.7	Poslovna politika vodenja	44
2.7.1	Pridobljeni certifikati družb skupine HSE.....	44
2.7.2	Doseganje ciljev na področju kakovosti.....	44
2.7.3	Doseganje ciljev na področju ravnanja z okoljem.....	45
2.7.4	Doseganje ciljev na področju varnosti in zdravja pri delu	45
2.7.5	Doseganje ciljev na področju varovanja informacij	45
2.7.6	Družini prijazno podjetje.....	45
2.8	Tržni položaj	46
2.8.1	Značilnosti gospodarskega okolja v Sloveniji	46

2.8.2	Tržno okolje elektrogospodarstva	47
2.8.3	Razmere na trgih z EE	47
2.9	Prodaja in kupci.....	53
2.9.1	Ostale dejavnosti	54
2.10	Nabava in dobavitelji	54
2.10.1	Električna energija	54
2.11	Naložbe	56
2.11.1	Nadomestni blok 6 TEŠ	56
2.11.2	HE na srednji Savi.....	57
2.11.3	Izgradnja mHE Kneža	57
2.11.4	Ostali proizvodni objekti na OVE	58
2.11.5	Vlaganja v zanesljivost proizvodnje	58
2.12	Informatika.....	58
2.13	Analiza uspešnosti poslovanja	59
2.13.1	Analiza uspešnosti poslovanja družbe HSE d.o.o.....	59
2.13.2	Analiza uspešnosti poslovanja skupine HSE	60
2.13.3	Kazalniki obvladujoče družbe	64
2.13.4	Kazalniki skupine HSE	67
2.14	Upravljanje s tveganji.....	71
2.14.1	Poročilo o delu Odbora HSE d.o.o. za upravljanje s tveganji za leto 2015	71
2.14.2	Poslovna tveganja.....	73
2.15	Komuniciranje z javnostmi	85
2.16	Raziskave in razvoj	86
2.17	Načrti za prihodnost.....	89
3	POROČILO O DRUŽBENI ODGOVORNOSTI.....	91
3.1	Trajnostni razvoj skupine HSE	91
3.2	Odgovornost do zaposlenih	92
3.2.1	Zaposleni v obvladujoči družbi.....	92
3.2.2	Zaposleni v skupini HSE.....	93
3.3	Odgovornost do naravnega okolja	94
3.4	Odgovornost do širše družbene skupnosti	96
4	RAČUNOVODSKO POROČILO DRUŽBE HSE.....	97
4.1	Revizorjevo poročilo	97
4.2	Izjava o odgovornosti posloводства.....	99
4.3	Uvodna pojasnila k pripravi računovodskih izkazov	99
4.4	Računovodski izkazi.....	100

4.4.1	Izkaz finančnega položaja	100
4.4.2	Izkaz poslovnega izida	101
4.4.3	Izkaz drugega vseobsegajočega donosa	101
4.4.4	Izkaz denarnih tokov	102
4.4.5	Izkaz sprememb lastniškega kapitala	103
4.5	Pojasnila k računovodskim izkazom družbe HSE	104
4.5.1	Poročajoča družba	104
4.5.2	Podlaga za sestavitev	104
4.5.3	Podružnice in predstavništva	107
4.5.4	Pomembne računovodske usmeritve	107
4.5.5	Določanje poštene vrednosti	118
4.5.6	Obvladovanje finančnih tveganj	119
4.5.7	Razkritja k računovodskim izkazom	119
4.5.8	Dogodki po datumu poročanja	166
4.5.9	Dodatna razkritja na podlagi Energetskega zakona	166
5	RAČUNOVODSKO POROČILO SKUPINE HSE	170
5.1	Revizorjevo poročilo za skupino HSE	170
5.2	Izjava o odgovornosti posloводства	172
5.3	Uvodna pojasnila k pripravi skupinskih računovodskih izkazov	172
5.4	Skupinski računovodski izkazi	173
5.4.1	Skupinski izkaz finančnega položaja	173
5.4.2	Skupinski izkaz poslovnega izida	174
5.4.3	Skupinski izkaz drugega vseobsegajočega donosa	174
5.4.4	Skupinski izkaz denarnih tokov	175
5.4.5	Skupinski izkaz sprememb lastniškega kapitala	176
5.5	Pojasnila k skupinskim računovodskim izkazom	177
5.5.1	Poročajoča skupina	177
5.5.2	Podlaga za sestavitev	179
5.5.3	Pomembne računovodske usmeritve	183
5.5.4	Določanje poštene vrednosti	197
5.5.5	Obvladovanje finančnih tveganj	197
5.5.6	Spremembe v Skupini v letu 2015	197
5.5.7	Razkritja k skupinskim računovodskim izkazom	198

1 UVOD

1.1 PISMO POSLOVODSTVA

2015: Zahtevno, a kljub temu uspešno

Cenjeni bralci letnega poročila skupine HSE za leto 2015. Predstavniki lastnika, poslovnih partnerjev in lokalnih skupnosti, sodelavci, novinarji, odločevalci. Spoštovani vsi, ki ste vpeti v poslovanje skupine HSE, v njen vsakdan, prežet z izzivi, ki nas krepijo. Z zapleti, ki jih bomo odmotali, in nevarnostmi, ki jih spreminjamo v priložnosti. Z izkušnjami, ki nas bogatijo.

Leto 2015 je bilo za skupino HSE v marsičem prelomno. Pomembno ga je, tako kot že nekaj let poprej, zaznamovala trenutno največja slovenska energetska naložba. Po uspešno končanem tehničnem pregledu se je namreč začelo enoletno poskusno obratovanje novozgrajenega bloka 6 TEŠ, ki Sloveniji zagotavlja približno tretjino vse električne energije. Potrjen in sprejet je bil tudi razvojni načrt družbe in skupine HSE, ki predstavlja temeljne srednjeročne usmeritve za obdobje 2016 – 2020. Glavni poudarek je na prestrukturiranju skupine HSE, ob hkratni ohranitvi položaja največjega proizvajalca in trgovca z električno energijo v Sloveniji ter spodbujanju izrabe in uporabe obnovljivih virov energije. Delovanje skupine HSE kot celote, z aktivno, pozitivno in proaktivno vključenostjo vseh njenih sestavnih delov – družb in njihovih zaposlenih – bo v prihodnjem obdobju ključnega pomena.

Na rezultate, ki so predstavljeni v letnem poročilu za leto 2015, je pomembno vplivalo dejstvo, da se slovenska, tako kot vsa evropska energetika, že zadnjih nekaj let nahaja v nezavidljivem položaju. Tega narekujejo predvsem zaostrene razmere na trgih z električno energijo, kjer se, tako kot drugi proizvajalci, soočamo z vedno nižjimi cenami električne energije, ki je glavno tržno blago HSE, na eni strani, ter regulatornimi in drugimi pritiski po zviševanju stroškov na drugi. Električno energijo kljub zaostrenim razmeram še vedno zelo uspešno prodajamo. V lanskem letu smo pričeli s štiriindvajseturnim trgovanjem znotraj dneva in intenzivirali ostalo trgovanje s čimer smo povečali prodane količine električne energije ter kljub nižjim

cenam električne energije ohranili prihodke skoraj na ravni leta 2014. Trgovanje širimo tudi na nove trge in borze: v letu 2015 smo denimo kot prva energetska družba na področju JV Evrope postali polnopravni član ene največjih svetovnih borz Intercontinental Exchange. Neprestano izpopolnjujemo model prodaje lastne proizvodnje, s katerim dosegamo višje prodajne cene. Zelo smo aktivni tudi pri prodaji potrdil o izvoru.

A pomembna razlika med HSE in drugimi evropskimi energetske družbami je v tem, da smo mi v obdobju, ko se naši tekmeci bolj ali manj uspešno prilagajajo nastalim razmeram, dokončali največji investicijski projekt v samostojni Sloveniji. S tem so povezani vsi prihodnji koraki, ki bodo skupino HSE prilagajali razmeram na trgu. Racionalizacija, optimizacija, razdolževanje in še katere so tiste »strašljive besede«, ki jih zaposleni v skupini HSE neradi slišijo. A vse to so pač nujni pogoji za finančno vzdržno poslovanje.

Poslovanje skupine HSE je bilo v letu 2015 pod drobnogledom kar nekaj uradnih institucij. Omeniti velja pomembnejšo med njimi, Računsko sodišče Republike Slovenije, ki je preverjalo obvladovanje denarnih tokov skupine HSE zaradi investicije v blok 6 ter v revizijskem poročilu naložilo HSE izvedbo popravljalnih ukrepov. Seveda pa ne smemo pozabiti tudi na izjemno skrbnost pri komunikaciji z bankami in pripravo alternativnih scenarijev financiranja. S tem smo minimizirali grožnjo unovčitve državnega poročstva, ki je izhajala predvsem iz nedokončane in neustrezne strukture financiranja investicije v šesti blok TEŠ. V letu 2015 smo tako na HSE dosegli dogovor o aneksih k kreditnim pogodbam z EIB in EBRD, tako da v prihodnje ne pričakujemo novih kršitev pogodbenih zavez. Uspeli smo refinancirati del posojila EIB, ki je bil zavarovan z bančnimi garancijami, ki so zapadle v januarju, in druge kratkoročne kredite, ki jih je bil HSE prisiljen vzeti za dokončanje investicije v blok 6. In končno, pripravili smo vse potrebno, da bomo kljub težkim razmeram skupini HSE zagotovili

ustrezno finančno strukturo in vzdržno likvidnost tudi v prihodnje.

Skupina HSE ostaja osrednji slovenski proizvajalec in trgovec z električno energijo. Ostaja prvi steber slovenske energetike, spoštovan poslovni partner in mednarodno uveljavljena skupina energetske družbe, ki so prav vsaka posebej zaslužne za dobre

rezultate pod črto. Vsi skupaj si želimo, da bi bilo tako tudi v prihodnje. Pa ne le to; da bi šlo od tu le še navzgor. Z zavedanjem slehernega med nami, da ne le sme, temveč želi, mora in zna prispevati k dobri rezultati naslednjega letnega poročila. Leta bo hitro konec – številke, ki jih bo pustilo za sabo, pa bodo povedale, kako trdna je v resnici bila ta želja.

Stojan Nikolić,
Finančni direktor HSE d.o.o.

Gorazd Skubin,
Tehnični direktor HSE d.o.o.

Blaž Košorok,
Generalni direktor HSE d.o.o.

Ljubljana, 31.5.2016

1.2 POROČILO NADZORNEGA SVETA

Nadzorni svet družbe Holding Slovenske elektrarne d.o.o. (NS HSE) v skladu z določili 282. člena Zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1) in v skladu z določili 14. člena Akta o ustanovitvi družbe z omejeno odgovornostjo Holding Slovenske elektrarne d.o.o. (HSE) s tem poročilom obvešča ustanovitelja o:

- načinu in obsegu preverjanja vodenja in poslovanja družbe HSE med poslovnim letom 2015,
- mnenju o delu posloводства HSE v letu 2015,
- mnenju o poslovanju družbe HSE v letu 2015,
- preveritvi in potrditvi letnega poročila družbe in skupine HSE za leto 2015 in revizorjevem

pismu poslovodstvu ter stališču NS do revizorjevih poročil,

- preveritvi predloga posloводства za pokrivanje izgube in
- razkritju stroškov delovanja organa nadzora.

V NS HSE so v poslovnem letu 2015 kot predstavniki kapitala delovali dr. Miloš Pantoš (predsednik NS), dr. Boštjan Markoli (namestnik predsednika NS), mag. Drago Štefe in Črt Slokan, kot predstavnika zaposlenih pa sta v skladu z določili Zakona o sodelovanju delavcev pri upravljanju delovala Boštjan Jančar in Jernej Otič.

1.2.1 Način in obseg preverjanja vodenja in poslovanja družbe HSE med poslovnim letom 2015

NS HSE se je v letu 2015 sestal na skupno dvajsetih sejah, od katerih je bilo sedem rednih, pet izrednih, osem sej pa korespondenčnih.

V tem času se je, v skladu s Poslovníkom o delu NS družbe Holding Slovenske elektrarne d.o.o., redno seznanjal z rezultati poslovanja družbe in skupine HSE ter realizacijo sklepov NS, obravnaval je pravne posle, za katere je v skladu z Aktom o ustanovitvi družbe z omejeno odgovornostjo Holdinga Slovenske elektrarne d.o.o. potrebno predhodno soglasje NS in druga poslovna ter strateško pomembna področja, ki pomembno vplivajo na srednje in dolgoročne interese družbe, investicije skupine HSE ter družbeno odgovorno povečevanje ekonomske učinkovitosti družbe. NS je dal poslovodstvu predhodno soglasje za najem dolgoročne zadolžitve v obliki izdaje dolžniških vrednostnih papirjev – obveznic in se sprotno seznanjal s postopkom.

Poslovodstvo HSE je NS HSE redno seznanjalo s potekom investicije nadomestnega bloka 6 moči 600 MW v TEŠ, s problematiko družb PV in TEŠ in s potekom likvidacije družbe TET d.o.o. - v likvidaciji, s poročili o izvajanju ukrepov za optimizacijo in racionalizacijo poslovanja. NS HSE se je tekoče seznanjal s poslovanjem družbe HSE in skupine HSE, z likvidnostjo, zadolževanjem, terjatvami, zavezami HSE oziroma drugih družb skupine HSE po

pogodbah o financiranju izgradnje bloka 6 TEŠ in s tabelo kršitev zavez 2014 ter z izvajanjem sklepov edinega družbenika - SDH, d.d. Zaradi preprečitve gospodarske škode je soglašal s plačilom obveznosti družbe TEŠ do dobaviteljev/upnikov za projekt izgradnje nadomestnega bloka 6 moči 600 MW na podlagi pogodbe o prevzemu dolga. V okviru funkcije nadzora je NS HSE pridobival odgovore na dodatno zastavljena vprašanja ob siceršnjem gradivu za seje NS. Seznanil se je z Noveliranim investicijskim programom, Rev. 6, izdaja december 2014 (ver.5, 30.1.2015) – NIP 6

NS HSE je v tem obdobju podal več soglasij k najemanju posojil družbe HSE in sprejemal odločitve na poslovno pomembnih področjih iz svoje pristojnosti. Tako je NS sprejel Poslovni načrt za leto 2015 z dodatnim planom za leti 2016 in 2017, na svoji 10. izredni seji je obravnaval in potrdil Letno poročilo družbe in skupine HSE za leto 2014, soglašal s predlogom posloводства ustanovitelju, da se bilančni dobiček po popravku bistvene napake in ostanek čistega dobička poslovnega leta v celoti uporabi za oblikovanje drugih rezerv iz dobička. NS HSE je na svoji 11. izredni seji dal soglasje k Razvojnemu načrtu družbe in skupine HSE za obdobje 2016-2020. Potrdil je Načrt dela Službe notranje revizije (SNR) za leto 2015, se seznanjal z revizijami SNR in Poročiloma o delu SNR, s ključnimi

aktivnostmi posloводства za leto 2015 ter akcijskim načrtom izvajanja ukrepov.

NS je v letu 2015 začel postopek imenovanja člana posloводства – tehničnega direktorja, pri čemer je v skladu z dobro prakso korporativnega upravljanja imenoval kadrovsko-nominacijsko komisijo, ki je pripravila strokovne podlage za odločanje NS.

V letu 2015 je NS HSE intenzivno usmerjal svoje aktivnosti v nadzor likvidnostnega položaja družbe in skupine HSE, pri čemer je posebno pozorno spremljal stanje v družbah skupine PV in družbe TEŠ. NS HSE ocenjuje, da je deloval v korist družbe na osnovi informacij in poročil, ki mu jih je predložilo posloводство, v okviru svojih pooblastil in pristojnosti, ki so opredeljene z zakonom in aktom o ustanovitvi družbe. NS je soglašal z izvedbo dokapitalizacije družb TEŠ d.o.o. in Premogovnika Velenje, d.d., ki sta bili potrjeni s strani ustanovitelja.

NS je konec leta 2015 opravil samoocenjevanje. Člani NS se vedno izločijo iz glasovanja, ko obstaja konflikt interesov pri odločanju.

DELOVANJE REVIZIJSKE KOMISIJE NADZORNEGA SVETA:

Revizijska komisija NS HSE (RK) v sestavi dr. Boštjan Markoli, predsednik (VIII. stopnja izobrazbe), Boštjan Jančar (član NS, predstavnik zaposlenih, VII. stopnja izobrazbe), Darinka Virant (zunanja članica, VII. stopnja izobrazbe), Damir Rakela (zunanji član, VII. stopnja izobrazbe) je bila imenovana meseca marca 2014 in se je v letu 2015 sestala na sedmih rednih sejah, na dveh izrednih sejah in izvedla eno korespondenčno sejo. Na sejah so bili prisotni vsi člani RK. RK je obravnavala vprašanja skladno z ZGD-

1, Priporočili za delo revizijskih komisij, Načrtom dela RK za leto 2015 in Poslovníkom o delu revizijske komisije NS HSE.

Na sejah se je redno seznanjala z realizacijo sklepov RK HSE, s poslovními poročili družbe in skupine HSE, spremljala je tekoče poslovanje HSE in skupine HSE, likvidnost, zadolževanje in terjatve. Nadalje je spremljala izvajanje ukrepov za optimizacijo in racionalizacijo poslovanja v skupini HSE, se seznanjala s poročili o bloku 6 TEŠ, obvladovanjem tveganj v družbi in skupini HSE, z delom Službe notranje revizije, položajem posameznih družb v skupini HSE, sodelovala je pri izboru zunanjega revizorja družbe in skupine HSE, za katerega je preverila neodvisnost, in v skladu s svojimi pristojnostmi obravnavala Letno poročilo družbe in skupine HSE za leto 2014 z revizorjevim poročilom.

Na svoji 15. redni seji dne 10.12.2015 je revizijska komisija izvedla samoocenjevanje po Vprašalniku za samoocenjevanje dela RK (Združenje nadzornikov Slovenije, januar 2015).

DELOVANJE KADROVSKO – NOMINACIJSKE KOMISIJE:

Skladno z 279. členom ZGD-1 je bila v letu 2015 imenovana Kadrovska-nominacijska komisija, ki se je v letu 2015 sestala na eni redni seji z namenom strokovne pomoči nadzornemu svetu pri vodenju postopka za izbor in imenovanje člana posloводства, tehničnega direktorja.

Kadrovska-nominacijska komisija je delovala v sestavi: dr. Miloš Pantoš, predsednik, Črt Slokan, član, predstavnik ustanovitelja v NS, in Jernej Otič, član, predstavnik zaposlenih v NS.

1.2.2 Mnenje o delu posloводства v letu 2015

NS HSE je v letu 2015 v skladu z zakonodajo in dobro prakso celovito nadziral vodenje in poslovanje družbe in skupine HSE.

Sej NS HSE sta se udeleževala generalni direktor družbe HSE Blaž Košorok (v nadaljevanju generalni direktor družbe HSE) in finančni direktor družbe HSE Stojan Nikolić, ki sta pri vsaki točki tudi podrobno poročala skupaj z ostalimi vodji strokovnih služb družbe HSE in odgovarjala na dodatna vprašanja članov NS. Redna komunikacija med posloóvstvom

in predsednikom NS je potekala tudi zunaj samih sej NS.

Strokovne službe HSE so organizirale seje, uvajale sprotne tehnične izboljšave in zagotovile administrativno in organizacijsko podporo delu NS.

Delo posloводства je NS spremljal in vrednotil redno, ko je obravnaval obdobjne rezultate poslovanja, primerjal poslovanje družbe in skupine HSE glede na pretekla obdobja in planske cilje ter se seznanjal s poročili zunanjih strokovnjakov o posameznih družbah skupine HSE.

1.2.3 Mnenje o poslovanju družbe v letu 2015

V letu 2015 je družba HSE poslovala z izgubo višini 323,1 mio EUR, kar je v celoti posledica opravljenih slabitev dolgoročnih finančnih naložb v odvisne družbe v višini 377,9 mio EUR. Brez izvedenih slabitev bi družba poslovala s čistim dobičkom v višini 54,9 mio EUR, kar pa je vseeno manj kot v preteklem letu. Pozitivno so na višino čistega poslovnega izida preteklega leta 2014 v primerjavi z letom 2015 vplivali izjemno ugodna hidrologija, višja povprečna veleprodajna cena EE, bistveno višje izplačilo deležev v dobičku odvisnih družb, dobiček pri prodaji 35,6 % deleža v HESS in nižja zadolženost ter posledično nižji finančni odhodki.

Zaradi povečanih trgovalnih aktivnosti na slovenskem in tujem trgu ter pričetka trgovanja znotraj dneva je bila količinska prodaja za 5 % višja, glede na preteklo leto 2014, kljub temu pa so bili čisti prihodki od prodaje za 1 % nižji, zaradi nižjih povprečnih veleprodajnih cen EE v letu 2015 glede na leto 2014.

Konec leta 2015 je družba HSE uspela zagotoviti premostitveno financiranje v višini 215 mio EUR do pridobitve dolgoročnega vira.

Družba HSE je tudi v letu 2015 sodelovala pri financiranju nadomestnega bloka 6 TEŠ. Ker je bil test zasebnega investitorja uspešen, je bilo rešeno vprašanje državnih pomoči, zato je bila izvedena dokapitalizacija TEŠ s konverzijo kratkoročnih finančnih terjatev družbe HSE iz naslova pogodb o prevzemu dolga v dolgoročno finančno naložbo v TEŠ v višini 248,5 mio EUR.

Na podlagi uspešnega testa zasebnega investitorja je družba HSE v letu 2015 dokapitalizirala tudi družbo PV v skupni višini 71,6 mio EUR.

NS je spremljal postopek zagotavljanja dolgoročnega vira financiranja, katerega zagotovitev je nujno potrebna za dolgoročno finančno vzdržnost družbe in skupine HSE.

1.2.4 Preveritev in potrditev letnega poročila družbe in skupine HSE za leto 2015 in revizorjevim pismom poslovodstvu ter stališču do revizijskega poročila

Poslovodstvo je NS HSE v skladu s 3. odstavkom 272. člena ZGD-1 dne takoj po sestavi in izdaji revizorjevega mnenja predložilo Letno poročilo družbe in skupine HSE za leto 2015 skupaj z revizorjevima poročiloma za leto 2015, ki ga je NS obravnaval na 22. redni seji dne 16.6.2015.

Revidiranje Letnega poročila družbe in skupine HSE za leto 2015 je opravila revizijska družba KPMG Slovenija, d.o.o., ki je izdala pozitivno mnenje k nekonsolidiranim računovodskim izkazom družbe HSE d.o.o. in h konsolidiranim računovodskim izkazom skupine HSE.

RK HSE je na svoji 18. redni seji dne 8. 6. 2016 obravnavala revidirano Letno poročilo družbe in skupine HSE za leto 2015 in ugotavlja, da je bilo letno poročilo izdelano pravočasno, sestavljeno pa je jasno, pregledno in v skladu z določili Zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1), veljavnimi Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRP), kot jih je sprejela EU (MSRP), določili Energetskega zakona (EZ-1) in drugo

relevantno zakonodajo. RK na Letno poročilo družbe in skupine HSE za leto 2015 nima pripomb, zato je predlagala NS, da le-ta v skladu z 282. členom ZGD-1 sprejme odločitev o potrditvi Letnega poročila družbe in skupine HSE za leto 2015.

Na podlagi revizorjevega mnenja, stališča RK NS, podatkov in razkritij v Letnem poročilu družbe in skupine HSE za leto 2015 NS ocenjuje, da je revizor opravil svoje delo strokovno, v skladu z veljavno zakonodajo in poslovno prakso, da je letno poročilo v vseh pomembnih pogledih sestavljeno v skladu z zahtevami ZGD-1 in da računovodski izkazi v vseh pomembnih pogledih pošteno predstavljajo finančni položaj družbe in skupine HSE na dan 31.12.2015 in njunega poslovnega izida in denarnih tokov za tedaj končano leto v skladu z MSRP, kot jih je sprejela EU. Na revizorjevo poročilo NS nima pripomb. Tudi sicer na Letno poročilo družbe in skupine HSE za leto 2015 nima nobenih pripomb, ki bi ga kakor koli zadrževale pri sprejetju odločitve o potrditvi le-tega. Zato je NS v skladu s 3. odstavkom 282. člena ZGD-1 potrdil Letno poročilo družbe in skupine HSE za leto

2015. Navedeno poročilo je sprejel v odprtem roku, t. j. pred iztekom enega meseca od dneva, ko je

poslovodstvo družbe predložilo letno poročilo za leto 2015 nadzornemu svetu.

1.2.5 Preveritev predloga poslovodstva za pokrivanje izgube

Družba HSE je poslovno leto 2015 zaključila z izgubo v višini 323,1 mio EUR.

NS HSE je na svoji 22. redni seji NS soglašal s predlogom poslovodstva, da predlaga ustanovitelju, da se za pokrivanje bilančne izgube leta 2015 v višini 323.117.650,23 EUR, ki je sestavljena iz izgube tekočega leta v višini 323.117.369,88 EUR in prenesene aktuarske izgube iz naslova

sorazmernega dela črpanja rezervacij za odpravnine ob upokojitvi v višini 280,35 EUR, črpajo druge rezerve iz dobička v višini 323.117.650,23 EUR, kar je v skladu s 1. odstavkom 282. člena ZGD-1.

NS HSE je poročilo pripravil v skladu z 282. členom ZGD-1. Poročilo NS HSE je namenjeno ustanovitelju in edinemu družbeniku družbe HSE.

1.2.6 Razkritja stroškov delovanja organa nadzora

Prejemki članov NS in komisij NS so razkriti v drugem delu letnega poročila pod točko 4.5.7.5.

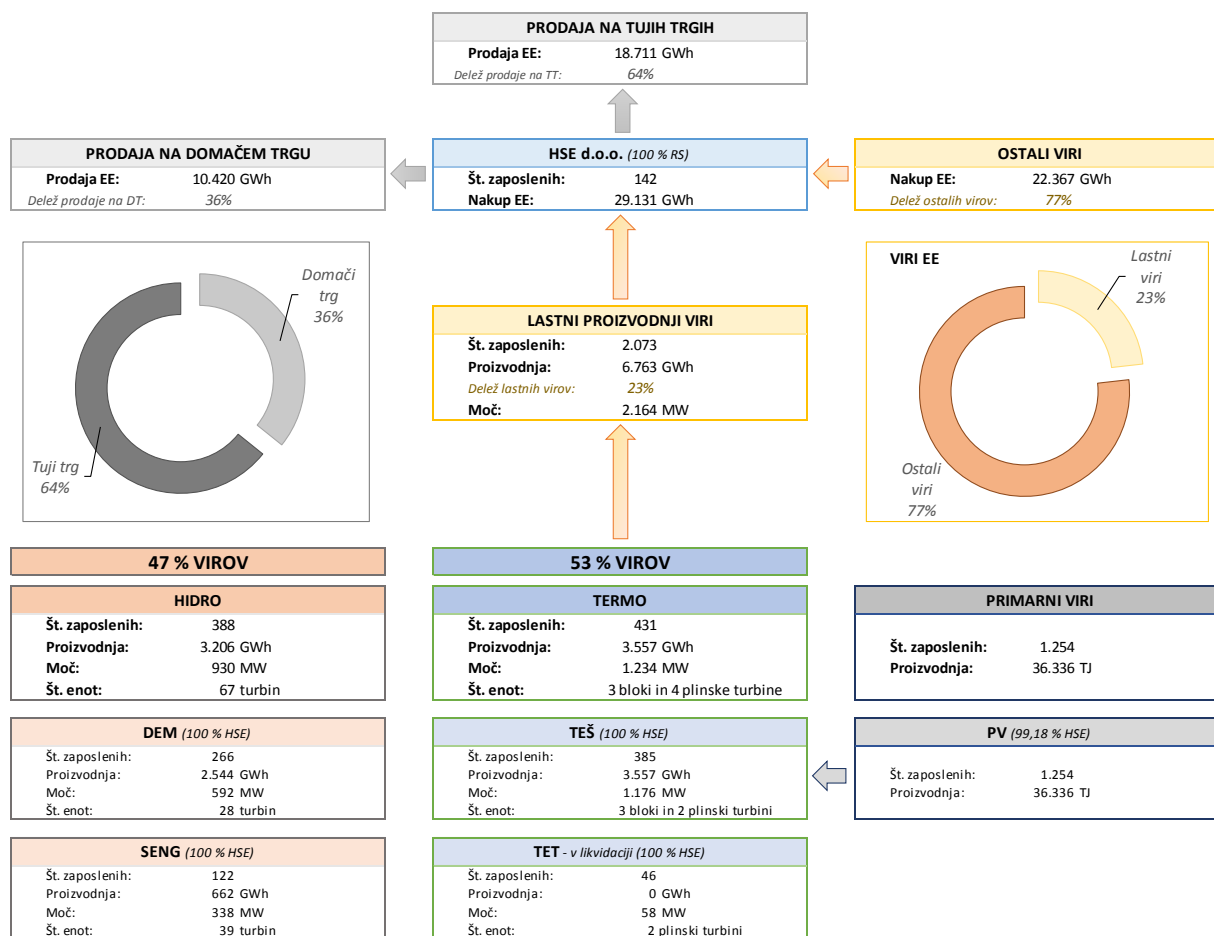
Ljubljana, 16.6.2016

Milan Perović,

Predsednik NS HSE

1.3 DEJAVNOSTI PROIZVODNJE IN TRGOVANJA Z EE V SKUPINI HSE V LETU 2015

Op. Prikazane so prodajne količine družbe HSE d.o.o. in ne konsolidirane prodajne količine skupine HSE

1.4 POUDARKI POSLOVANJA DRUŽBE IN SKUPINE HSE

1.4.1 Poudarki poslovanja družbe HSE

Razmere na finančnih in energetskih trgih so tudi v letu 2015 bistveno vplivale na poslovanje družbe HSE, ki je prvič v zgodovini poslovala z izgubo, in sicer v višini 323,1 mio EUR. Izguba je posledica slabitev dolgoročnih finančnih naložb v odvisne družbe. Brez izvedenih slabitev bi družba poslovala s čistim dobičkom v višini 54,8 mio EUR, kar pa je vseeno manj kot v preteklem letu, ko je čisti dobiček znašal 140,8 mio EUR. Pri tem je potrebno upoštevati, da so pozitivno na višino čistega poslovnega izida leta 2014 vplivali: izjemno ugodna hidrologija, višja povprečna veleprodajna cena EE od dosežene v letu 2015, bistveno višje izplačilo deležev v dobičku odvisnih družb, dobiček pri prodaji 35,6 % deleža v HESS in nižji finančni odhodki kot posledica nižje zadolženosti družbe. Zaradi navedenega sta glede na preteklo leto nižja poslovni izid iz poslovanja in EBITDA.

Zaradi nižjih povprečnih veleprodajnih cen EE so čisti prihodki od prodaje za 1 % nižji glede na preteklo leto kljub 5 % višji količinski prodaji EE.

V letu 2015 je bila s testom zasebnega investitorja rešena problematika državnih pomoči na področju dokapitalizacije družb TEŠ in PV. Družba HSE je na tej osnovi dokapitalizirala družbo TEŠ v višini 248,6 mio EUR s konverzijo finančnih terjatev iz naslova pogodb o prevzemu dolga za poplačilo dobaviteljev opreme za nadomestni blok 6 TEŠ in dokapitalizirala družbo PV v višini 71,6 mio EUR s stvarnim vložkom

z izločitvijo opreme in konverzijo terjatve iz naslova kreditnih pogodb v skupni višini 37,6 mio EUR in denarnim vložkom v višini 34,0 mio EUR. Družba HSE je poleg dokapitalizacije družbama TEŠ in PV zagotovila tudi dodatna likvidnostna sredstva v obliki dolgoročnih kreditov za pokrivanje investicijskih (dokončanje nadomestnega bloka 6 TEŠ) in finančnih izdatkov, in sicer v višini 116,8 mio EUR TEŠu in 6,1 mio EUR PVju. Z danimi krediti je zagotovljena vzdržna likvidnostna situacija družb TEŠ in PV.

Zadolženost družbe je višja za 181 % glede na stanje konec leta 2014. Konec leta 2015 je družba črpala kratkoročno premostitveno posojilo pri konzorciju mednarodnih poslovnih bank v višini 105 mio EUR do pridobitve dolgoročnega vira ter 15 mio EUR dolgoročnih virov sredstev pri tuji poslovni banki. Družba si je likvidnostna sredstva zagotovila tudi v okviru »cash managamenta« skupine HSE v višini 30 mio EUR.

Zaradi slabitev dolgoročnih finančnih naložb, ki so predvsem posledica pričakovanih višjih stroškov, povezanih z nakupom CO₂ emisijskih kuponov (pričakovane nižje cenovne razlike med CO₂ in EE), so sredstva družbe konec leta 2015 za 13 % nižja glede na stanje konec leta 2014, kapital pa je nižji za 28 %. Posledično sta nižja tudi kazalnika donosnosti sredstev in kapitala.

DRUŽBA HSE d.o.o.	2015	2014
Čisti prihodki od prodaje v EUR	1.303.117.500	1.312.697.148
Čisti poslovni izid v EUR	(323.117.370)	140.823.164
Prihodki v EUR	1.324.773.187	1.378.197.581
EBIT = Poslovni izid iz poslovanja v EUR	50.252.318	98.222.096
EBITDA (EBIT + Odpisi vrednosti) v EUR	53.420.522	99.634.086
Sredstva v EUR	1.206.606.876	1.394.651.222
Kapital v EUR	829.661.563	1.152.425.385
Celotne finančne obveznosti v EUR	214.568.280	76.372.457
Število zaposlenih konec obdobja	142	134
Prodana električna energija (v GWh)	29.131	27.649
Koeficient čiste dobičkonosnosti kapitala (ROE)	(0,326)	0,130
Koeficient čiste dobičkonosnosti sredstev (ROA)	(0,248)	0,104
Dodana vrednost v EUR	60.847.762	108.069.683

1.4.2 Poudarki poslovanja skupine HSE

Oskrba Slovenije z EE je bila tudi po zaslugi skupine HSE varna in zanesljiva. V juniju 2015 je TEŠ od dobavitelja glavne tehnološke opreme prevzel glavni pogonski objekt bloka 6 v upravljanje. V skupini HSE so se izvajali številni ukrepi optimizacije in racionalizacije poslovanja, ki se odražajo v nižjih stroških dela, materiala in storitev ter postopnem dezinvestiranju nepotrebnega premoženja. Kljub nižjim povprečnim veleprodajnim cenam EE, so čisti prihodki od prodaje EE na nivoju preteklega leta. Povečale so se trgovalne aktivnosti na slovenskem in tujem trgu in pričelo se je trgovati znotraj dneva. Količinska prodaja je bila za 6 % višja glede na preteklo leto in je v višini 27.194 GWh, kljub izjemno slabi hidrologiji in posledično nižji proizvodnji za 18 %.

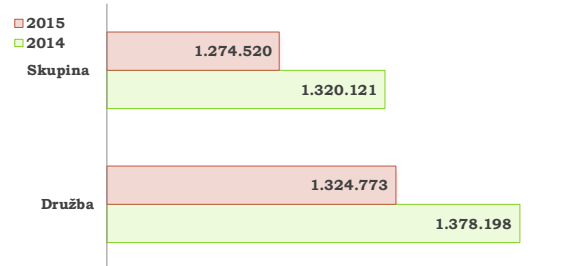
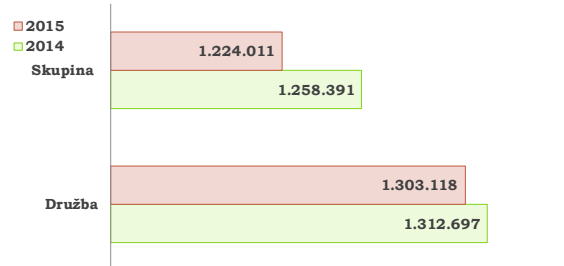
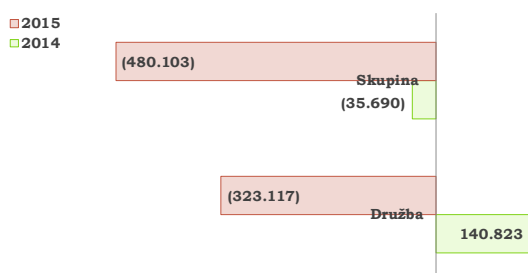
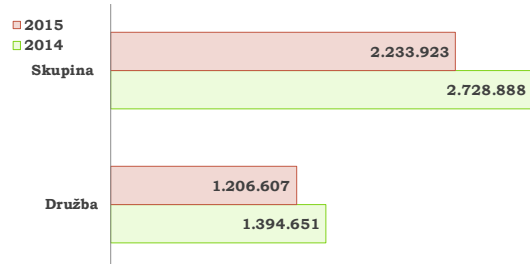
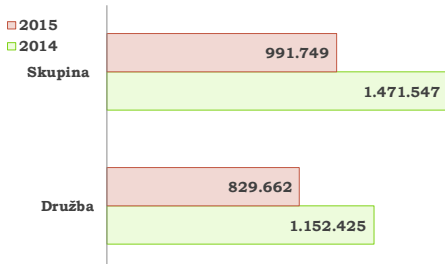
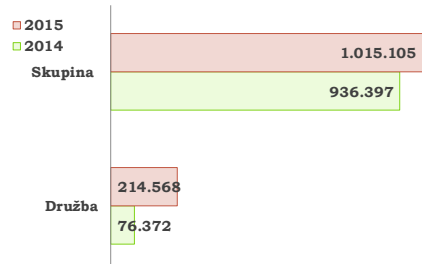
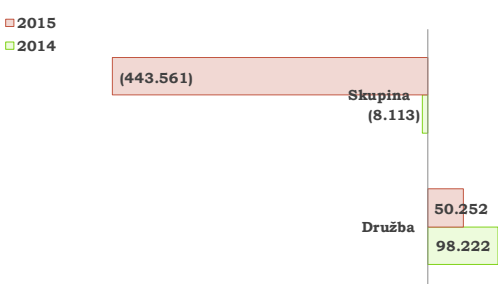
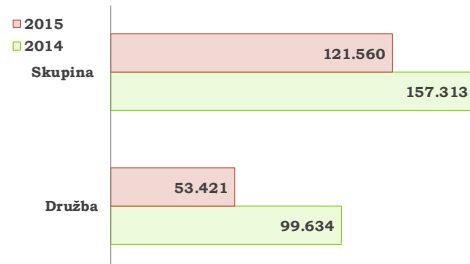
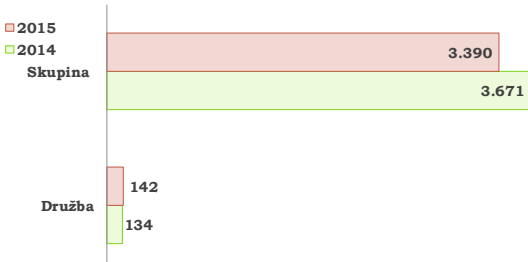
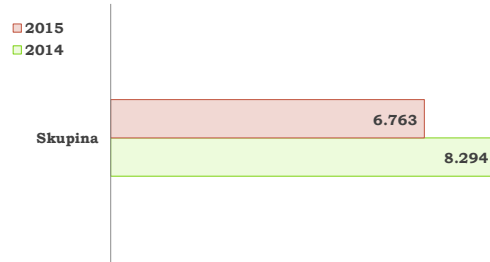
Proizvajalci EE so zaradi padanja tržnih cen EE na veleprodajnih trgih v izjemno zahtevnem obdobju. Zaradi spremenjenih pogojev na trgu je bilo potrebno izvesti slabitve in odpise sredstev, terjatev in zalog v višini 484,0 mio EUR, kar je razlog, da je skupina poslovala s čistim poslovnim izidom - izgubo v višini 480,1 mio EUR. Brez izvedenih slabitev bi skupina HSE poslovala z EBIT-om v višini 40,4 mio EUR, kar pa je manj kot v preteklem letu. Padec povprečnih veleprodajnih cen EE, izredno slaba hidrologija ter nižji prihodki od prodaje storitev so

negativno vplivali na poslovni izid iz poslovanja - EBIT, kar so razlogi tudi za nižji EBITDA. Zaradi aktiviranja nadomestnega bloka 6 TEŠ v letu 2015, se stroški obresti pripoznajo med finančnimi odhodki, kar je poleg dodatnega zadolževanja, razlog za višje finančne odhodke, ki so negativno vplivali na čisti poslovni izid skupine. Zaradi opravljenih slabitev sredstev je stanje sredstev skupine HSE na dan 31.12.2015 za 18 % nižje glede na stanje konec preteklega leta, kapital je nižji za 33 %, kazalnika donosnosti kapitala in sredstev pa sta negativna.

Čisti prihodki od prodaje leta 2015 so za 3 % nižji glede na preteklo leto, predvsem zaradi nižjih prihodkov od prodaje storitev.

Konec leta 2015 je družba HSE črpala dolgoročno posojilo v višini 15 mio EUR za zagotovitev trajnih obratnih sredstev družbe in skupine HSE ter 105 mio EUR premostitvenega kratkoročnega posojila do zagotovitve dolgoročnih virov financiranja, kar sta razloga za večjo zadolženost skupine HSE na dan 31.12.2015 glede na stanje konec leta 2014. Večina sredstev je bila namenjena za dokončanje investicije nadomestnega bloka 6 TEŠ. V letu 2015 je v plačilo zapadla prva glavnica dolgoročnega posojila najetega s strani družbe TEŠ pri EBRD za financiranje izgradnje nadomestnega bloka 6.

SKUPINA HSE	2015	2014
Čisti prihodki od prodaje v EUR	1.224.011.025	1.258.391.110
Čisti poslovni izid v EUR	(480.102.728)	(35.690.435)
Prihodki v EUR	1.274.519.975	1.320.120.696
EBIT = Poslovni izid iz poslovanja v EUR	(443.561.179)	(8.113.035)
EBITDA (EBIT + Odpisi vrednosti) v EUR	121.559.817	157.312.830
Sredstva v EUR	2.233.923.431	2.728.888.082
Kapital v EUR	991.749.078	1.471.547.419
Celotne finančne obveznosti v EUR	1.015.105.207	936.396.818
Število zaposlenih konec obdobja	3.390	3.671
Proizvedena električna energija (v GWh)	6.763	8.294
Prodana električna energija (v GWh)	27.194	25.566
Dodana vrednost v EUR	251.684.865	301.369.689
Število družb v skupini na dan 31.12.	34	37

Celotni prihodki v tisoč EUR**Čisti prihodki od prodaje v tisoč EUR****Čisti poslovni izid v tisoč EUR****Sredstva v tisoč EUR****Kapital v tisoč EUR****Celotne finančne obveznosti v tisoč EUR****EBIT v tisoč EUR****EBITDA = EBIT + Odpisi vrednosti v tisoč EUR****Zaposleni****Proizvodnja družb skupine HSE v GWh**

2 POSLOVNO POROČILO

2.1 KRONOLOGIJA POMEMBNEJŠIH DOGODKOV SKUPINE HSE V LETU 2015

1 Januar

- 1.1. je vodenje SENG prevzel novi direktor Marjan Pintar za 4-letno mandatno obdobje.
- 5.1. je ČHE Avče (SENG) prejela uporabno dovoljenje.
- 5.1. se je v DEM začel vzdrževalni cikel, v sklopu katerega so izvedli 13 revizij, šest remontov agregatov in dve obnovi (trajal je do 3.4.).
- 8.1. je bil postopek redne likvidacije družbe HSE Ro Energy z izbrisom iz poslovnega registra formalno zaključen.
- 13.1. je NS HSE na 7. redni seji sprejel Poslovni načrt družbe in skupine HSE za leto 2015 z dodatnim planom za leti 2016 in 2017 ter Projekcije poslovanja skupine HSE za obdobje 2015 – 2030.
- 15.1. je bil podpisan Socialni sporazum za leto 2015 med upravo PV in socialnimi partnerji. V sporazumu, ki je bil podpisan v družbah skupine PV, so se socialni partnerji zavezali izvajati ukrepe, kot so znižanja osnovnih bruto plač vsem delavcem, ki so zaposleni po določenih kolektivne pogodbe premogovništva, pri tem pa osnovna bruto plača ne sme biti nižja, kot jo določa Zakon o delovnih razmerjih. Znižanje stroškov dela je eden izmed ukrepov stroškovne racionalizacije skupine PV.
- Sredi januarja je likvidacijski upravitelj TET – v likvidaciji izdelal Program razreševanja presežnih delavcev. Konec januarja je prvi del zaposlenih prejelo odpovedi pogodb o zaposlitvi z enomesečnim odpovednim rokom.
- V januarju so bile poravnane vse obveznosti za izvedena dela v letu 2014 glavnega dobavitelja opreme nadomestnega bloka 6 TEŠ, katerih plačilo je bilo po dogovoru predstavljeno v leto 2015.
- V januarju je družba HSE odkupila celotni manjšinski delež družbe TET – v likvidaciji (18,7 %) za 1 EUR.
- TEŠ je izdelal NIP 6, izdaja december 2014. S tem dokumentom se je HSE seznanil dne 30.1., poslovodstvo HSE je ocenilo, da dokument prikazuje končno vrednost investicije, vse stroške, povezane z investicijo nadomestnega bloka 6, izvedljiv terminski plan ter usklajene projekcije poslovanja TEŠ v obdobju 2015 - 2030 s HSE. Izdelana sta bila recenzija NIP 6, izdaja december 2014, s strani neodvisne institucije ter test zasebnega investitorja za potrebe dokapitalizacije družbe TEŠ s pozitivnim rezultatom.
- TET - v likvidaciji je začel izvajati pogodbo o zagotavljanju terciarne moči, ki predstavlja glavnino prihodkov družbe, s katerimi se delno pokrivajo stroški likvidacije.
- Družba HSE se je v januarju kratkoročno zadolžila za 80 mio EUR in nato še v maju za 70 mio EUR, s čimer se je zaprla finančna konstrukcija investicije nadomestnega bloka 6 v TEŠ.

2 Februar

- 25.2. je bilo TET - v likvidaciji odvzeto dovoljenje za oproščenega uporabnika trošarinskih izdelkov in trošarinskega dovoljenja.
- SENG je pridobil gradbeno dovoljenje za gradnjo 110 kV RTP Plave.
- TET - v likvidaciji je izvedel 1. fazo programa likvidacije družbe.
- S strani poslovodstva HSE je bil februarja 2015 potrjen Pravilnik o vrednotenju in spremljanju investicij v skupini HSE, v skladu s katerim se je marca 2015 ustanovila Strokovna komisija na ravni skupine, ki ima pristojnosti in

odgovornosti spremljati investicije in pregledati izdelano investicijsko dokumentacijo v skladu s Pravilnikom.

3 Marec

- 3.3. je družba TET – v likvidaciji s pridobljenim kreditom znotraj skupine HSE poravnala zapadle obveznosti do države, zaposlenih in izplačala odpravnine.
- 16.3. je uprava PV na podlagi nerevidiranih računovodskih izkazov za leto 2014 ugotovila kapitalsko neustreznost družbe PV na dan 31.12.2014, kar je po kriteriju 2. točke 3. odstavka 14. člena ZFPPIPP eden od formalnih zakonskih razlogov za ugotovitev insolventnosti in pomeni, da izguba tekočega leta skupaj s prenesenimi izgubami dosega polovico osnovnega kapitala družbe.
- 18.3. je SENG sklenil pogodbo z ELES-om o priključitvi ČHE Avče, ki ureja medsebojna razmerja v zvezi s priključkom, plačilom omrežnine za priključitev na prenosno omrežje in odkupom 110 kV opreme.
- Konec marca je bila v PV zaradi deformiranosti odvozne proge začasno ustavljena proizvodnja na odkopu -65/D.
- V prvem tromesečju 2015 so bili pristojnim inštitucijam in bankam posredovani naslednji dokumenti: NIP 6, izdaja december 2014; dolgoročne projekcije poslovanja TEŠ in skupine HSE za obdobje 2015 – 2030. Na osnovi poslane dokumentacije je bila na banke (EIB, EBRD in GFA banke) naslovljena vloga za spregled zavez po finančnih pogodbah na dan 31.12.2014.
- Na podlagi nerevidiranih računovodskih izkazov je vodstvo družbe Golte z dnem 31.3. ugotovilo kapitalsko neustreznost družbe na dan 31.12.2014, kar je po kriteriju 2. točke 3. odstavka 14. člena ZFPPIPP eden od formalnih zakonskih razlogov za insolventnost, in pomeni, da izguba tekočega leta skupaj s prenesenimi izgubami dosega polovico osnovnega kapitala družbe.

4 April

- 2.4. je potekala 10. redna seja NS PV. Uprava PV je NS PV seznaniła s statusom insolventnosti in z ukrepi za njegovo reševanje, skupaj s pričakovanji o uspešnosti poslovanja v naslednjih letih in presojo tveganj delovanja iz naslova zahtevnosti odkopnih področij, s poudarkom na letu 2015. Na podlagi predstavljenega je NS PV ocenil, da obstajajo tehtni ekonomsko-finančni, poslovni (procesni) in socialni razlogi za izvedbo dokapitalizacije, ki je bila predvidena tudi v poslovnem načrtu PV za leto 2015.
- 3.4. je Okrožno sodišče v Celju izdalo sklep o poenostavljenem zmanjšanju osnovnega kapitala za družbo Gost. Namen zmanjšanja osnovnega kapitala je pokrivanje prenesene in čiste izgube iz leta 2014.
- 22.4. se je NS PV sestal na izredni seji, na kateri se je seznanil s Poročilom o ukrepih finančnega prestrukturiranja po ZFPPIPP in s poročilom posebne revizije pravnih poslov.
- HSE je v mesecu aprilu implementiral nov poslovni model in organizacijsko strukturo s prenovo organizacije in sistemizacije delovnih mest v smislu optimizacije in racionalizacije poslovanja HSE s končnim ciljem poenotenja in združitve poslovnih podpornih procesov na ravni skupine HSE. V skladu s spremembami Pravilnika o organizaciji in sistemizaciji delovnih mest z dne 16.4.2015 so zaposleni HSE prejeli nove pogodbe o zaposlitvi.
- Izdelala se je študija o oceni vrednosti objektov TET – v likvidaciji, opravile so se cenitve družbe na tržno in likvidacijsko vrednost, podpisana je bila pogodba za raztovor cementa na območju TET – v likvidaciji.
- Skupina PV je z objavo javnega zbiranja ponudb začela s postopkom dezinvestiranja oz. odprodaje poslovno nepotrebne premoženja v obliki nepremičnin. V 1. fazi je bilo objavljeno javno zbiranje ponudb za hotel Barbara v Fiesi, hotel Oleander v Strunjanu, vilo Široko v Šoštanju in center starejših Zimzelen v Topolšici.

5 Maj

- 3.5. je bil za začasnega direktorja TEŠ, največ za dobo šestih mesecev, ponovno imenovan dr. Matjaž Eberlinc.
- 5.5. je bil na obisku v PV predsednik Državnega sveta RS Mitja Bervar z delegacijo.
- 21.5. je na seji NS PV zaradi nerazdružljivosti nove funkcije državnega sekretarja s funkcijo člana NS podal odstopno izjavo namestnik predsednika NS PV mag. Klemen Potisek.
- 26.5. je HE Vuzenica (DEM) obiskal predsednik Državnega sveta RS Mitja Bervar z delegacijo.
- 27.5. je TEŠ je po uspešno končanem tehničnem pregledu nadomestnega bloka 6 s pripadajočimi objekti prejel odločbo MOP, v katerem ta odreja enoletno poskusno obratovanje nadomestnega bloka 6. Pogodbeno poskusno obratovanje glavnega tehnološkega objekta (GTO) nadomestnega bloka 6 se je začelo 28.5. Poskusno obratovanje, odrejeno na podlagi zgoraj navedene odločbe, pa se je pričelo 11.6.
- 29.5. je SDH na predlog posloводства HSE z dne 15.5. in na podlagi predhodnega soglasja NS HSE z dne 19.5. dal soglasje k vložitvi stvarnih vložkov v skupni višini največ do 37,6 mio EUR in denarnih vložkov v višini največ do 34,0 mio EUR za namen povečanja osnovnega kapitala PV ter v povezavi s tem soglašal s sklepanjem pogodb in drugih pravnih poslov, ki so potrebni za izvedbo dokapitalizacije PV.
- TEŠ je izdelal NFPP za obdobje od leta 2015 do 2017 s pogledom do 2030, v katerem je identificiral ukrepe za stroškovno optimizacijo in racionalizacijo poslovanja TEŠ.
- SENG je pridobil dokončno, pravnomočno gradbeno dovoljenje za mHE Kneža.
- V SENG je bil opravljen strokovni tehnični pregled rekonstrukcije HMO na jezu Podselo – temeljni izpust pred pričetkom mokrih testiranj.

6 Junij

- 3.6. sta družbi TEŠ in HSE od EBRD prejeli pismo o spregledu zavez po finančnih pogodbah na dan 31.12.2014. Spregled zavez se nanaša na višjo ceno premoga za obdobje enega leta in kršitev finančnega kazalnika na nivoju skupine HSE za leto 2014. EBRD je v pismu zahtevala realizacijo načrtovane dokapitalizacije TEŠ s strani HSE do 30.6., kar je bilo tudi realizirano.
- Okrožno sodišče v Celju je s sklepom z dne 3.6. začelo stečajni postopek nad družbo RCE.
- 11.6. sta družbi TEŠ in HSE od agentke GFA bank prejeli pismo o spregledu zavez po finančnih pogodbah na dan 31.12.2014 glede višje cene premoga in kršitve finančnega kazalnika na nivoju skupine HSE. V pismu je soglasje pogojeno s plačilom nadomestila in pismom o spregledu obveznosti ter soglasjem EIB. Dne 23.6. je TEŠ poravnal nadomestilo.
- 11.6. sta TEŠ in HSE sklenila dve dolgoročni kreditni pogodbi, in sicer v višini 83 mio EUR in 33,8 mio EUR, o čemer so bile banke upnice obveščene. Skrajni rok za vračilo obeh posojil je 2.1.2026.
- 19.6. je TEŠ po uspešno opravljenih zagonskih preizkusih in pogodbenem poskusnem obratovanju od glavnega dobavitelja prevzel glavni pogonski objekt bloka 6 v upravljanje. Navedeno pomeni, da so proizvodne kapacitete nadomestnega bloka 6 v celoti na razpolago TEŠ-u in njenemu lastniku HSE, kar omogoča maksimalen izkoristek in optimizacijo proizvodnih kapacitet nadomestnega bloka 6 v smislu doseganja čim boljših finančnih učinkov.
- 22.6. je NS HSE na 16. redni seji dal soglasje k Razvojnemu načrtu HSE in skupine HSE za obdobje 2015 – 2019 (RN).
- Zaradi sprememb v Italiji na področju subvencioniranja proizvodnje iz OVE v letu 2015, uvozi EE v Italijo v okviru kvote 100 GWh ne dajejo več finančnih učinkov niti drugih poslovnih priložnosti, zato je bila sprejeta odločitev za prostovoljno likvidacijo družbe HSE Italia, ki je bila 22.7. izbrisana iz sodnega registra z datumom prenehanja 29.6.

- 30.6. je bila izvedena dokapitalizacija TEŠ s strani HSE v višini 248,6 mio EUR v skladu s PN družbe in skupine HSE za leto 2015 (družba HSE je konvertirala terjatve iz naslova pogodb o prevzemu dolga v dolgoročno finančno naložbo).
- TEŠ je dosegel največjo mesečno proizvodnjo v svoji zgodovini.
- V juniju sta bili na podlagi pravnomočnega sklepa po skrajšanem postopku iz sodnega registra izbrisani pridruženi družbi TEŠ - Tešing in Enraz.

7 Julij

- 3.7. je bil na Mestnem stadionu Velenje 55. skok čez kožo; v rudarski stan je bilo sprejetih 57 novincev.
- 8.7. je MF dalo družbi HSE soglasje k začetku postopka dolgoročne zadolžitve.
- Okrožno sodišče v Celju je s sklepom z dne 8.7. pričelo s postopkom poenostavljene prisilne poravnave nad družbo Golte.
- 9.7. je potekala skupščina PV, na kateri je HSE kot večinski lastnik najprej izglasoval znižanje osnovnega kapitala PV iz 113,8 mio EUR na 2,7 mio EUR ter dokapitalizacijo s stvarnim vložkom v višini 37,6 mio EUR in z denarnim vložkom v višini 34,0 mio EUR. Po izvedeni dokapitalizaciji ima HSE v PV 99,18 % lastniški delež.
- Na 24. seji Skupščine PV je svojo odstopno izjavo podal predsednik NS PV mag. Jože Kaligaro. Za nova člana NS družbe sta bila za 4-letni mandat imenovana Stojan Nikolić (finančni direktor HSE) in dr. Boštjan Markoli (podpredsednik NS HSE in predsednik RK NS HSE).
- TET – v likvidaciji je sprejel nov pravilnik o sistemizaciji delovnih mest, ki je prilagojen novim potrebam družbe, delavcem so bile vročene nove pogodbe o zaposlitvi.
- 28.7. sta TEŠ in HSE od EIB prejela osnutek pisma o spregledu obveznosti po kreditni pogodbi pod določenimi pogoji. Veljavnost spregleda je pogojena s potrditvijo MF,

agentke GFA bank, družbe HSE in družbe TEŠ. Dodaten pogoj, ki ga je bilo potrebno izpolniti, je predložitev mnenja državnega pravobranilstva o veljavnosti državnega poročstva za posojilo 440 mio EUR. Ob izpolnitvi teh pogojev EIB soglaša s spremenjenim finančnim planom projekta in rokom dokončanja projekta. Vse zahteve EIB so bile izpolnjene v septembru 2015.

- 29.7. je bila dokapitalizacija PV uspešno izvedena.
- HSE je 30.7. kot prva energetska družba na področju JV Evrope postal polnopravni član ene največjih svetovnih borz Intercontinental Exchange (ICE).
- V SENG so pričeli s postopki optimizacije stroškov dela in prenovo procesov, kar pa je za posledico imelo tudi ukinjanje nekaterih delovnih mest oz. zmanjševanje števila zaposlenih na določenih delovnih mestih. Tako se je število zaposlenih v SENG zmanjšalo za 8.

8 Avgust

- 12.8. je družba Golte seznanila NS PV s postopki v zvezi s poslovnim prestrukturiranjem.
- 24.8. je NS HSE potrdil letno poročilo za leto 2014 in soglašal s predlogom posloводства, da se bilančni dobiček za leto 2014, ki predstavlja ostanek čistega dobička leta 2013 in 2014 v višini 78,4 mio EUR, v celoti porabi za oblikovanje drugih rezerv iz dobička.
- HSE kot ustanovitelj in edini družbenik v družbi DEM je s sklepom na skupščini dne 27.8. sprejel revidirano Letno poročilo družbe DEM za leto 2014 ter sprejel sklep, da se bilančni dobiček leta 2014 v višini 8,5 mio EUR v celoti izplača družbeniku.
- HSE kot ustanovitelj in edini družbenik v družbi SENG je s sklepom na skupščini dne 27.8. sprejel revidirano Letno poročilo družbe SENG za leto 2014 ter sprejel sklep, da se bilančni dobiček leta 2014 v višini 7,4 mio EUR v celoti izplača družbeniku.
- 31.8. se je ustanovitelj HSE (SDH) seznanil z letnim poročilom družbe in skupine HSE za leto

2014, soglašal z razporeditvijo bilančnega dobička v višini 78,5 EUR v druge rezerve iz dobička, podelil razrešnico poslovodstvu družbe za leto 2014 ter podelil razrešnico NS HSE v sestavi: dr. Miloš Pantoš, dr. Boštjan Markoli, mag. Drago Štefe, Črt Slokan, Boštjan Jančar in Jernej Otič.

9 September

- 1.9. je TEŠ dosegel nov absolutni rekord dnevne proizvodnje EE, in sicer 18.210.709 kWh.
- 15.9. je Računsko sodišče RS objavilo Revizijsko poročilo Obvladovanje denarnih tokov skupine HSE zaradi investicije v nadomestni blok 6 TEŠ.
- 21.9. je TEŠ prejel tožbo Komunalnega podjetja Velenje zaradi ugotovitve nezakonitosti odstopa TEŠ-a od pogodbe o prodaji in nakupu toplotne energije za leto 2008 ter sklep o začasni odredbi, s katerim je TEŠ-u naložena nadaljnja dobava toplotne energije.
- 30.9. je bila v javno obravnavo posredovana Uredba o mejnih vrednostih emisije snovi v zrak iz velikih kurilnih naprav. Predmetna uredba ureja implementacijo 33. člena IED direktive v slovenski pravni red, na podlagi katere bi lahko blok 4 tudi po 1.1.2016 obratoval z obstoječimi emisijami (17.500 ur do vključno 31.12.2023).
- Zaradi poteka garancijske pogodbe v mesecu novembru za posojilo med HSE in EIB za financiranje projekta izgradnje HE Blanca in HE Krško (HESS) je bila dne 30.9. sklenjena kreditna pogodba s SID banko v višini 58,3 mio EUR, na podlagi katere je SID banka prevzela dolg po kreditni pogodbi sklenjeni med HSE in EIB.
- Na zahtevo ELES-a je bil v TET – v likvidaciji uspešno izveden testni preizkus starta plinskih blokov v režimu brez zunanjega vira energije na mrtvo mrežo.

10 oktober

- 20.10. je bila dosežena rekordna dnevna proizvodnja EE skupine HSE po letu 2010, in sicer 34.667 MWh.
- 23.10. je HSE sprejel sklep, s katerim je dal soglasje direktorju TEŠ za predčasno odplačilo posojila EIB 110 mio EUR, skupaj s pripadajočimi obrestmi in eventualno drugimi stroški, kot posledica poteka garancijskih pogodb za posojilo. Banke garantke namreč niso bile pripravljene podaljšati garancije za obdobje petih let, kolikor je zahteval EIB, oziroma nove banke garantke niso zadostile bonitetnim zahtevam EIB. Sredstva za prostovoljno predčasno odplačilo posojila EIB je družbi TEŠ zagotovila obvladujoča družba HSE v obliki posojila / dokapitalizacije.
- HSE Invest je pridobil prvo pomembno naročilo v tujini s področja svetovalnega inženiringa, in sicer sodelovanje inženirjev pri spuščanju opreme v pogon na projektu izgradnje črpalne elektrarne Ingula v Južnoafriški republiki.
- TET - v likvidaciji je od ARSO prejel zavrnitev vloge po Uredbi o preprečevanju večjih nesreč in zmanjševanja njihovih posledic za obrat manjšega ali večjega tveganja.

11 November

- Na 11. izredni seji 16.11. je dal NS HSE soglasje k Razvojnemu načrtu družbe in skupine HSE za obdobje 2016 – 2020, ki vključuje tudi finančno, poslovno, kadrovsko in organizacijsko prestrukturiranje. Dva dni kasneje je razvojni načrt sprejel tudi SDH.
- 18.11. je NS PV za novo članico uprave družbe PV imenoval mag. Mojco Letnik za 4 letni mandat.
- 25.11. je HSE za novega direktorja družbe TEŠ imenoval mag. Armana Koritnika za 4-letni mandat.
- NS HSE je dal soglasje k Akcijskemu načrtu družbe in skupine HSE za optimizacijo in racionalizacijo poslovanja skupine HSE z opredeljenimi aktivnostmi, nosilci, roki in

predvidenimi finančnimi učinki, v skladu s 4. sklepom ustanovitelja z dne 14.9.2015.

12 December

- 29.12. je PV podpisal pogodbo o prodaji hotela Barbara v Fiesi; kupnina je bila prejeta 12.2.2016.
- HSE Invest se je uspešno uvrstil na seznam odobrenih dobaviteljev za obseg dejavnosti

izvajanja projektiranja in inženirskih storitev na področjih, ki so pomembna za jedrsko varnost.

- HSE Invest je pristopil k uvajanju in implementaciji novih storitev kot so energetski pregledi, hidravlični izračuni, lasersko skeniranje, 3D modeliranje itd.
- SENG je podpisal pogodbo z ELES-om o odplačnem prenosu 110 kV prenosnega omrežja ČHE Avče, izvedena je bila primopredaja ELES-u.

2.2 POMEMBNI DOGODKI PO KONCU POSLOVNEGA LETA 2015

- 7.1. je Računsko sodišče RS objavilo Porevizijsko poročilo: Popravljalni ukrepi pri reviziji obvladovanja denarnih tokov skupine HSE zaradi investicije v nadomestni blok 6 TEŠ. Vsi izkazani popravljalni ukrepi so bili ocenjeni kot zadovoljivi.
- 5.1. je MF dalo družbi HSE končno soglasje k dolgoročni zadolžitvi v obliki izdaje dolžniških vrednostih papirjev – obveznic.
- 15.1. so bila uspešno zaključena pogajanja glede prodaje centra starejših Zimzelen. Pogodbo je PV podpisal 16.2.
- TEŠ-u je v mesecu januarju 2016 zapadla veljavnost poročstva poslovnih bank, s katerim je bilo zavarovano posojilo EIB v višini 110 mio EUR. Banke izdajateljice poročstva izdanega za dobo 5 let niso bile pripravljene podaljšati oz. niso zadostile bonitetnim kriterijem EIB. TEŠ je zato konec meseca januarja predčasno poplačal dolgoročno posojilo EIB v višini 110 mio EUR in sorazmerni del dolgoročnega posojila EBRD v višini 37,8 mio EUR. Vir za poplačilo dolgoročnih posojil je družbi TEŠ zagotovila obvladujoča družba HSE, ki si je konec leta 2015 pri poslovnih bankah uspela zagotoviti kratkoročno premostitveno financiranje do bank v skupni višini 215 mio EUR (105 mio EUR črpano v decembru 2015 in 110 mio EUR črpano v januarju 2016) in v skupini HSE v skupni višini 48 mio EUR (40 mio EUR pri DEM (od tega 30 mio EUR črpano že v 2015) in 8 mio EUR pri SENG). Hkrati z vračilom posojila EIB in TEŠ v višini 110 mio EUR se je sprostilo tudi poročstvo obvladujoče družbe HSE za to posojilo v višini 88 mio EUR.
- 26.1. je okrožno sodišče v Celju izdalo sklep o poenostavljenem zmanjšanju kapitala za družbo Golte, s čimer je bila insolventnost družbe po kriteriju 2. točke 3. odstavka 14. člena ZFPPIPP odpravljena.
- 9.2. je NS HSE za člana posloводства – tehničnega direktorja imenoval Gorazda Skubina, ki je nastopil funkcijo s 1.4.
- 10.2. je DEM podpisala kupoprodajno pogodbo o prodaji 50 % lastniškega deleža DEM v družbi ELDOM. Plačilo kupnine je bilo prejeto 15.2.
- 11.2. je bila odvisna družba PV, Jama Škale v zapiranju, izbrisana iz poslovnega registra. Družba je bila ustanovljena za potrebe zapiranja jame Škale in je mirovala.
- 12.2. je družba HTZ prepoznala, da je v skladu s 14. členom ZFPPIPP na dan 31.12.2015 insolventna. 5.4. je bil na Okrožnem sodišču v Celju izdan Sklep o poenostavljenem znižanju osnovnega kapitala družbe HTZ.
- V vseh družbah se izvajajo aktivnosti za odprodajo vsega poslovno nepotrebne premoženja ter izločitev vseh nepotrebni dejavnosti, ki niso povezane z osnovno dejavnostjo ali niso skladne s strategijo skupine HSE (odprodaja nepremičnin, premičnin in poslovnih subjektov).
- 22.2. je bil sklenjen aneks h kreditni pogodbi med TEŠ in HSE, s katerim se je odobrena višina posojila znižala iz 83 mio EUR na 73 mio EUR. Razlog je nižja realizirana investicijska vrednost nadomestnega bloka 6 TEŠ od načrtovane.

- 29.2. je postalo pravnomočno okoljevarstveno dovoljenje, ki omogoča obratovanje bloka 4 TEŠ do 31.1.2023 v skupnem obsegu 17.500 obratovalnih ur.
- V začetku marca je HSE prejel bonitetni oceni »Ba2 stable« (bonitetna agencija Moody's) in »BB positive« (bonitetna agencija Standard & Poor's). Bonitetni oceni, ki sta merilo kredibilnosti in finančne stabilnosti družbe in skupine HSE, sta povezani s postopkom pridobitve dolgoročnih finančnih virov.
- 15.3. se je izvedla skupščina družbe Golte, kjer se je potrdil sklep o odprti dokapitalizaciji družbe, tako s stvarnim kot denarnim vložkom. V teku je 90-dnevni rok, v katerem se lahko morebitni investitorji prijavijo. Pogoj za veljavnost dokapitalizacije je vplačilo najmanj 200 tisoč EUR novih vložkov. Po 90-dnevnem roku bodo znani rezultati oziroma uspešnost dokapitalizacije.
- 16.3. je postal pravnomočen sklep za poenostavljeno prisilno poravnavo družbe Golte, katere večinski lastnik je družba PV Invest.
- 18.3. se je končalo zbiranje zavezujočega interesa vlagateljev za nakup obveznic HSE. Skupno povpraševanje je bilo zadostno za likvidnostne potrebe skupine HSE, vendar pa je bila dosežena obrestna mera nad pričakovanji HSE. Družba nadaljuje postopke za pridobitev dolgoročnega financiranja, ki bo vir za poplačilo premostitvenega kredita z zapadlostjo konec leta 2016.
- 30.3. je SDH sprejel nov Akt o ustanovitvi družbe z omejeno odgovornostjo HSE ter imenoval štiri dodatne člane NS HSE, in sicer bo družbo nadziralo 8 predstavnikov kapitala in 4 predstavniki delavcev. Novi člani NS HSE so dr. Viktor Vračar, Matjaž Marovt, mag. Barbara Gorjup in Milan Perovič, kot predstavniki kapitala ter Vanja Živanić Jovanović in Damjan Lipušček kot predstavnika zaposlenih. Z dnem 5.4. je nov Akt vpisan v sodni register.
- 30.3. je družba Gost prepoznala insolventnost in tako skupaj z lastnikom pristopila k izvajanju poročila o poslovnem in finančnem prestrukturiranju družbe.
- 31.3. so se na novinarski konferenci (organizator ELES) sestali direktorji gospodarskih družb slovenske elektroenergetike na temo objavljene stavke s strani Sindikata delavcev dejavnosti energetike Slovenije in so bili enotni, da je stavka nepotrebna. Svoja enotna mnenja so predstavili direktorji družb ELES, SODO, HSE, Gen energije, Energetike Ljubljana in Borzena.
- V marcu je TEŠ izdelal NFPP za obdobje od leta 2016 do leta 2018, v katerem je identificiral ukrepe finančnega in poslovnega prestrukturiranja.
- 4.4. se je pričela splošna stavka v elektrogospodarstvu Slovenije. Le-ta naj bi trajala do 21.4.
- 4.4. je bil med socialnimi partnerji in upravo PV podpisan dogovor za leto 2016, ki predstavlja nadaljevanje ukrepov iz preteklega leta in pomeni iskanje skupnih rešitev za uspešno sanacijo poslovanja celotne skupine PV. Dogovor velja za vse zaposlene v skupini PV, za katere veljajo določila Kolektivne pogodbe premogovništva Slovenije. Sklenjen je bil z namenom uspešnega finančnega in poslovnega prestrukturiranja družb v skupini PV s poudarkom na socialno uravnoteženem pristopu. Dogovor je sklenjen za obdobje od 1.4. do 31.12.2016.
- Družba Gost je pristopila k izvajanju odprodaja poslovno nepotrebne premoženja, prenos dejavnosti in zaposlenih na strateškega partnerja in pripojitev preostalega dela družbe k družbi PV.
- 20.4. je Sindikat delavcev dejavnosti energetike Slovenije končal stavko. S predstavniki države je dosegel dogovor o nadaljnjih aktivnostih s ciljem rešitve aktualnih problemov v elektrogospodarstvu. Stavkovne aktivnosti so se tako prenehale.
- Konec maja 2016 je bil izveden prenos posojil obvladujoče družbe družbi TEŠ na dan 31.3.2016 v višini 228 mio EUR (skupaj z obrestmi) v kapitalne rezerve te družbe.

2.3 OBVLADUJOČA DRUŽBA

2.3.1 Splošni podatki obvladujoče družbe

Osebná izkaznica HSE na 31.12.2015

Polno ime družbe	Holding Slovenske elektrarne d.o.o.
Skrajšano ime	HSE d.o.o.
Oblika organiziranosti	Družba z omejeno odgovornostjo
Naslov	Koprska ulica 92, 1000 Ljubljana, Slovenija
Telefon	01 470 41 00
Faks	01 470 41 01
Št. vložka	1/35036/00, registrirano pri Okrožnem sodišču v Ljubljani
Osnovni kapital v EUR	29.558.789
Velikost	Velika gospodarska družba
Struktura lastništva	100 % Republika Slovenija
Leto ustanovitve	2001
Davčna številka	99666189
Identifikacijska številka za DDV	SI99666189
Matična številka	1662970000
Glavna dejavnost družbe	Trgovanje z električno energijo
Spletni naslov	www.hse.si
E - pošta	hse@hse.si; info@hse.si
Član posloводства - Generalni direktor	Blaž Košorok
Član posloводства - Finančni direktor	Stojan Nikolić
Predsednik nadzornega sveta	dr. Miloš Pantoš

Vlada RS je holding ustanovila leta 2001 zaradi enotnega nastopa družb, ki holding sestavljajo, na tržišču pri prodaji EE, izboljšanja konkurenčnosti

slovenskih proizvodnih družb in izvedbe projekta HE na spodnji Savi.

2.3.2 Organiziranost obvladujoče družbe

V letu 2015 je bila v družbi izvedena reorganizacija in optimizacija poslovnih procesov, s katero je dne 16.4. začel veljati nov Pravilnik o organizaciji in sistemizaciji delovnih mest. Družba je organizirana v 4 sektorje: finance in informatika, trženje, proizvodnja in splošni sektor. Služba za korporativno komuniciranje, služba notranje revizije, služba za energetske politike, nove

tehnologije in investicije ter predstavnik vodstva za kakovost in okolje so organizirane kot samostojne službe. Poslovni procesi znotraj krovnih organizacijskih enot so bili reorganizirani kot temelj bodočih organizacijskih sprememb v smeri združitve poslovnih podpornih procesov v družbah skupine HSE.

Organizacijska shema družbe HSE na dan 31.12.2015

ČLAN POSLOVODSTVA- FINANČNI DIREKTOR	GENERALNI DIREKTOR	ČLAN POSLOVODSTVA- TEHNIČNI DIREKTOR
SEKTOR FINANC IN INFORMATIKE	<i>Služba za korporativno komuniciranje skupine HSE</i>	SEKTOR PROIZVODNJE
<i>Služba informatike</i>	<i>Sekretariat</i>	<i>Služba obratovanja</i>
<i>Služba kontrolinga</i>	<i>Predstavniki vodstva za kakovost in okolje</i>	<i>Služba vzdrževanja</i>
<i>Služba financ</i>	<i>Služba notranje revizije</i>	
<i>Služba računovodstva</i>	<i>Služba za energetske politike, nove tehnologije in investicije</i>	
<i>Služba upravljanja s tveganji</i>	SEKTOR TRŽENJA	
	<i>Služba obračuna</i>	
	<i>Služba trgovanja</i>	
	<i>Služba tržnih analiz</i>	
	SPLOŠNI SEKTOR	
	<i>Služba komercialne</i>	
	<i>Pravna pisarna</i>	
	<i>Upravljanje s človeškimi viri</i>	

HSE je obvladujoče družba skupine HSE s sedežem v Ljubljani in poslovnimi enotami v Mariboru, Velenju in Novi Gorici. Poslovne funkcije so razdeljene po

poslovnih enotah, glede na možnosti izkoriščanja sinergij znotraj skupine HSE.

2.3.3 Upravljanje obvladujoče družbe

RS kot edini družbenik obvladujočo družbo upravlja preko upravljavca državnega premoženja SDH v

vlogi ustanovitelja in edinega družbenika. Organa družbe sta še NS HSE in poslovodstvo HSE.

Organi vodenja in upravljanja obvladujoče družbe HSE na dan 31.12.2015

SKUPŠČINA	NADZORNI SVET	POSLOVODSTVO
<i>Družbeniki</i>	<i>Predstavniki kapitala</i>	<i>Generalni direktor</i>
RS - 100 % lastniški delež	dr. Miloš Pantoš - predsednik	Blaž Košorok
	dr. Boštjan Markoli - namestnik predsednika	<i>Finančni direktor</i>
	Črt Slokan	Stojan Nikolić
	mag. Drago Štefe	
	<i>Predstavniki zaposlenih</i>	
	Boštjan Jančar	
	Jernej Otič	
	REVIZIJSKA KOMISIJA	
	dr. Boštjan Markoli - predsednik	
	Boštjan Jančar	
	Darinka Virant	
	Damir Rakela	

Udeležba na sejah NS in RK HSE je bila v letu 2015 skoraj 100 %.

V skladu s priporočilom SDH št. 6.8 družba razkriva članstva članov organov vodenja in nadzora v organih upravljanja ali nadzora povezanih in nepovezanih družb za leto 2015:

- Blaž Košorok, generalni direktor HSE: član organa nadzora v družbah HESS in SRESA;
- Stojan Nikolić, finančni direktor HSE: član organa nadzora v PV;
- dr. Miloš Pantoš, predsednik NS HSE: član organa upravljanja v družbi Infinitas;
- dr. Boštjan Markoli, namestnik predsednika NS HSE: član organa nadzora v PV;
- mag. Drago Štefe, član NS HSE: član organa nadzora v družbi Vodno gospodarsko podjetje - Kranj;
- Črt Slokan, član NS HSE: član organa upravljanja v družbi SALNAL (do 31.5.2015) in član organa nadzora v družbah Goriške opekarne (do 31.5.2015), Izletnik Celje in ZIF PROF PLUS Sarajevo (do maja 2015);
- Boštjan Jančar, član NS HSE: /;
- Jernej Otič, član NS HSE: /.

2.3.4 Izjava o upravljanju družbe

Družba Holding Slovenske elektrarne d.o.o., Koprška ulica 92, 1000 Ljubljana (HSE), v skladu s 5. odstavkom 70. člena Zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1) za obdobje od 1.1.2015 do 31.12.2015 izjavlja, kot sledi v nadaljevanju.

Poslovodstvo in NS družbe HSE izjavljata, da je bilo upravljanje družbe v letu 2015 skladno z zakoni in drugimi predpisi, z Aktom o ustanovitvi družbe z omejeno odgovornostjo HSE z dne 21.1.2014 (Akt o ustanovitvi HSE), s priporočili, navedenimi v Kodeksu korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države.

Poslovodstvo in NS družbe HSE v skladu s 60.a členom ZGD-1 izjavljata, da je letno poročilo z vsemi sestavnimi deli, vključno z izjavo o upravljanju družbe, sestavljeno in objavljeno v skladu z ZGD-1 in mednarodnimi standardi računovodskega poročanja.

Izjava o upravljanju družbe je sestavni del letnega poročila in je dostopna na spletnih straneh družbe <http://www.hse.si>.

1. IZJAVA O SKLADNOSTI S KODEKSOM KORPORATIVNEGA UPRAVLJANJA DRUŽB S KAPITALSKO NALOŽBO DRŽAVE (KODEKS SDH) IN S PRIPOROČILI IN PRIČAKOVANJI SLOVENSKEGA DRŽAVNEGA HOLDINGA (PRIPOROČILA SDH)

Skladno s priporočilom 3.4.1 Kodeksa korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države Slovenskega državnega holdinga, d.d. (Kodeks), ki ga je marca 2016 nadomestil enakoimenski Kodeks, je družba HSE sklenila Kodeks prostovoljno uporabljati. Kodeks je javno dostopen na spletni strani SDH.

Kodeks je družba pri poslovanju upoštevala, dejavnost družbe in druge posebnosti družbe v večji meri smiselno upoštevala. Družba v letu 2015 ni realizirala sledečih priporočil Kodeksa, december 2014:

- Priporočilo 3.2: Priporočilu ne sledimo še, izvajanje je v pripravi.
- Priporočilo št. 6.8.8: V okviru kolektivnega D&O zavarovanja skupine HSE imajo člani NS HSE pravico, da se vključijo v to zavarovanje. Skladno z davčnimi pravili se jim obračuna

davčna boniteta. HSE priporočila iz točke ni izvajal.

- Priporočilo št. 6.12.2: Število sej RK je bilo preseženo v manjši meri zaradi gospodarske situacije, v kateri se je družba nahajala.
- Priporočilo št. 7.3.10: Se ni izvedlo, realizacija je predvidena v 2016.
- Priporočila št. 9.2. in 9.2.1: Priporočilo ni celovito realizirano. Na podlagi spremenjene organizacije HSE, ki je bila uveljavljena 16.4.2015, je bila vzpostavljena Služba upravljanja s tveganji, ki se je v začetku leta 2016 tudi kadrovsko dopolnila. Vzpostavitev koncepta celovitega upravljanja s tveganji na nivoju skupine, ki zajema organizacijo upravljanja s tveganji, oblikovanje ustrezne politike upravljanja s tveganji in prenovo registra tveganj, je predvidena najkasneje v roku šestih mesecev od vzpostavitve ustreznih pogojev za izvajanje funkcije upravljanja tveganj.
- Priporočilo 9.2.7: Priporočila se ni upoštevalo dosledno. Priporočila notranjih revizorjev se niso v celoti uresničevala v postavljenih rokih (zaradi objektivnih in subjektivnih razlogov – nasprotovanja sindikatov, odhodi nekaterih zaposlenih,...).
- Priporočilo 10.2: Priporočilu ne sledimo še, izvajanje je v pripravi.

1.1. Priporočilo o izvajanju Priporočil SDH

Priporočila SDH je družba v letu 2015 pri poslovanju upoštevala, dejavnost družbe in druge posebnosti družbe v večji meri smiselno upoštevala. Priporočila SDH (december, 2014) so februarja 2016 nadomestila nova istoimenska Priporočila. Družba v letu 2015 ni realizirala sledečih Priporočil SDH, verzija december 2014:

- Priporočila 4.2.2. - 4.4: Priporočila niso bila realizirana.
- Priporočila pod tč. 5: Priporočila niso bila realizirana. Smiselnost implementacije EFQM bomo preučili v prihodnosti ob upoštevanju ostalih standardov, ki jih HSE že izpolnjuje.

- Priporočilo 6.9. se je upoštevalo, z izjemo razkritja prejemkov iz delovnega razmerja predstavnikov zaposlenih v organih nadzora, ki so plačani skladno s pogodbo o zaposlitvi.

2. ORGANI UPRAVLJANJA DRUŽBE

V letu 2015 je v skladu z Aktom o ustanovitvi HSE družbo upravljal SDH v vlogi ustanovitelja in edinega družbenika. Organa vodenja in nadzora sta (poslovodstvo) generalni in finančni direktor ter nadzorni svet (NS).

2.1. Ustanovitelj in edini družbenik

Ustanovitelj in edini družbenik samostojno odloča o:

- spremembah in dopolnitvah Akta o ustanovitvi družbe,
- sprejemu temeljev poslovne politike in Razvojnem načrtu družbe in skupine HSE za obdobje 5 let, vključno s finančnim, poslovnim, kadrovskim in organizacijskim prestrukturiranjem, na predlog poslovodstva in soglasja NS,
- sprejemu letnega poročila, če NS letnega poročila ni potrdil ali če poslovodstvo in NS prepustita odločitev o sprejemu letnega poročila ustanovitelju,
- uporabi bilančnega dobička,
- podelitvi razrešnice poslovodstvu in NS,
- vračanju naknadnih vplačil,
- delitvi in prenehanju poslovnih deležev,
- obremenjevanju poslovnih deležev/delnic v odvisnih družbah na predlog poslovodstva in soglasja NS,
- sklepanju pogodb in drugih pravnih poslov, s katerimi se družba zaveže odplačno ali neodplačno prenesti na drugo osebo z enim pravnim poslom ali več povezanimi pravnimi posli skupaj, najmanj 3% premoženja družbe, pri čemer ne gre za prenos po določbah ZGD-1-UPB3 o statusnih preoblikovanjih,
- politiki prejemkov članov poslovodstva na predlog NS,
- spremembah osnovnega kapitala družbe,

- statusnih spremembah in prenehanju družbe,
- imenovanju in razrešitvi članov NS družbe, razen tistih, ki jih izvoli svet delavcev,
- imenovanju revizorja družbe na predlog NS,
- postavitvi in imenovanju prokurista, preklicu prokure in postavitvi poslovnega pooblaščenca,
- plačilu za delo članom NS,
- drugih zadevah v skladu z njegovimi pristojnostmi, kot izhajajo iz vsakokrat veljavne zakonodaje in Akta o ustanovitvi HSE.

V skladu s 526. členom ZGD-1 ustanovitelj svoje odločitve vpisuje v knjigo sklepov.

2.2. Poslovodstvo

V skladu z določili Akta o ustanovitvi HSE in sklepom NS družbo vodi in zastopa poslovodstvo, ki sta ga v letu 2015 sestavljala generalni in finančni direktor družbe na lastno odgovornost. Generalnega in finančnega direktorja imenuje in odpokliče NS. Po poteku mandatne dobe je lahko direktor ponovno imenovan.

2.3. Nadzorni svet

ZGD-1, Akt o ustanovitvi HSE, Poslovnik o delu NS HSE in Kodeks SDH urejajo pristojnosti in postopke odločanja NS, organizacijo dela ter druga vprašanja pomembna za njegovo delovanje.

Akt o ustanovitvi HSE določa sestavo, mandat in pristojnosti NS. NS je v letu 2015 sestavljalo šest članov, štirje člani so zastopali interese lastnika (imenuje in razrešuje jih lastnik), dva člana pa sta zastopala interese zaposlenih (imenujeta in razrešujeta se v skladu z Zakonom o sodelovanju delavcev pri upravljanju). Člani NS so imenovani za dobo štirih let in so po preteku mandata lahko ponovno imenovani.

V skladu z Aktom o ustanovitvi ima NS naslednje pristojnosti:

- nadzoruje vodenje poslov družbe,
- lahko pregleduje in preverja knjige in dokumentacijo družbe, njeno blagajno, sklenjene vrednostne papirje in zaloge blaga ter druge stvari,

- preveri in potrdi letno poročilo in preveri predlog za uporabo bilančnega dobička,
- o rezultatih preveritve letnega poročila in predloga za uporabo bilančnega dobička sestavi pisno poročilo za ustanovitelja,
- daje soglasje k predlogu temeljev poslovne politike in Razvojnega načrta družbe in skupine HSE,
- preverja izvajanje sprejetih temeljev poslovne politike in Razvojnega načrta družbe in skupine HSE in predlaga morebitne korekcije,
- daje soglasje k poslovnemu načrtu družbe in skupine HSE,
- imenuje revizijsko komisijo in druge komisije,
- imenuje in odpokliče člane posloводства,
- sklepa pogodbe o zaposlitvi oz. pogodbe o poslovoidstvu s člani poslovoidstva,
- daje soglasje poslovoidstvu družbe k sprejemanju odločitev na skupščinah odvisnih družb v primeru statusnih in kapitalskih sprememb,
- daje soglasje poslovoidstvu k prenosu določenih poslovnih funkcij z odvisnih družb, ki so v izključni lasti družbe, na družbo (vzpostavitev nalog operativnega holdinga),
- sprejeme poslovnik o delu NS,
- daje soglasje k posameznim poslom poslovoidstva v skladu z Aktom o ustanovitvi,
- daje soglasje k Poslovníku o delu poslovoidstva,
- lahko zahteva poročila tudi o drugih vprašanjih,
- daje poslovoidstvu HSE predhodno soglasje za sklepanje poslov pridobivanja ali odsvajanja oz. obremenitve delnic ali poslovnih deležev v odvisnih in drugih družbah, za ustanavljanje ali ukinitve drugih družb, podružnic, obratov, za nakup, prodajo, menjavo ali obremenitev nepremičnin v lasti družbe, ter za sklepanje vseh pravnih poslov (vključno z investicijami, kreditnimi posli in podobno), katerih vrednost presega 10 % osnovnega kapitala družbe ali 2.955.000,00 EUR, razen trgovalnih poslov z EE, z emisijskimi kuponi in njihovimi ustrezniki,

z zemeljskim plinom, z utekočinjenim naftnim plinom in na te posle vezanih poslov, poslov povezanih s kratkoročnim upravljanjem denarnih sredstev v skupini HSE ter poslov za kratkoročno nalaganje denarnih sredstev v obliki depozitov pri poslovnih bankah, dajanje poroštev, jamstev ali garancij za obveznosti drugih oseb.

2.4. Revizijska komisija

Revizijska komisija je bila ustanovljena v skladu z ZGD-1 in zagotavlja strokovno podporo NS. Naloge in pristojnosti revizijske komisije določajo ZGD-1, Poslovnik o delu revizijske komisije NS HSE in sklepi NS.

Sestava in delovanje NS ter revizijske komisije sta predstavljena v poročilu NS.

3. NOTRANJE KONTROLE IN UPRAVLJANJE TVEGANJ V DRUŽBI

Z namenom zagotavljanja večje transparentnosti, učinkovitosti ter odgovornega poslovanja ima družba vzpostavljen delujoč sistem notranjih kontrol in upravljanja s tveganji preko organizacijske strukture družbe, standarda vodenja kakovosti ISO 9001, standarda OHSAS 18001, standarda varovanja informacij po ISO/IEC 27001 in internih aktov družbe z natančno izdelanim sistemom poročanja po posameznih organizacijskih enotah. Sistem notranjih kontrol je podprt s sistemom kontrol informacijske tehnologije, s katerim se med drugim zagotavljajo ustrezne omejitve in nadzor nad omrežjem ter natančno, ažurno in popolno obdelovanje podatkov.

S sistemom notranjih kontrol v družbi načrtno in sistematično uporabljamo postopke in metode, ki s svojim delovanjem zagotavljajo točnost, zanesljivost in popolnost podatkov in informacij, pravilno in pošteno izdelavo računovodskih izkazov, preprečujejo in odkrivajo napake v sistemu ter zagotavljajo spoštovanje zakonov in drugih predpisov, aktov organov upravljanja ter sistemskih predpisov družbe.

Z namenom vzpostavitve celovitega sistema za obvladovanje tveganj v družbi, da se vodstvu družbe in nadzornemu svetu zagotovijo kakovostne osnove in informacije za vodenje in nadzor družbe, je organiziran odbor za upravljanje s tveganji.

Organizacija, sestava, način dela in njegove naloge so opredeljene s Poslovnikom o delu odbora HSE za upravljanje s tveganji.

Za stalno in celovito preverjanje pravilnosti in zakonitosti, gospodarnosti in urejenosti poslovanja skrbi služba notranje revizije, ki je organizirana kot samostojna organizacijska enota. Izvaja neodvisne in nepristranske revizijske in svetovalne naloge z namenom povečanja koristi in zmanjšanja poslovnih tveganj družb skupine HSE.

Za vzpostavitev, delovanje, nadzor in stalno izboljševanje sistema notranjih kontrol ter za pravilnost in popolnost podatkov je odgovorno poslovodstvo, revizijska komisija NS HSE pa spremlja in ocenjuje vlogo ter učinkovitost funkcije notranjega revidiranja v povezavi s celotnim sistemom družbe za obvladovanje tveganj.

4. NOTRANJE REVIDIRANJE

Notranja revizija svoje poslanstvo izvaja skladno s sprejetim Pravilnikom o delovanju notranje revizije skupine HSE.

V skladu s sprejetim načrtom dela Službe notranje revizije za leto 2015 in sklepi poslovodstva družbe

HSE in NS HSE so bili opravljeni notranje revizijski pregledi posameznih pravnih poslov in različnih (več) področij poslovanja v odvisnih družbah skupine HSE. Izvedene so bile tudi svetovalne in druge naloge skladno s sprejetim načrtom in sklepi poslovodstva HSE ter NS HSE.

V letu 2015 je Služba notranje revizije izvedla aktivnosti za spremembo Temeljne listine o delovanju notranje revizije v družbah Skupine HSE s temeljnim ciljem, da obvladujoča družba HSE izvaja revizijske, svetovalne in druge aktivnosti v vseh družbah skupine HSE, ki so v 100 % oz. večinski neposredni in posredni lasti HSE. Organi vodenja in nadzora so v letu 2015 sprejeli za vse družbe v skupini HSE nov Pravilnik o delovanju notranje revizije skupine HSE.

V letu 2015 je Služba notranje revizije izvedla tudi kadrovsko popolnitev.

O svojem celovitem delu je Služba notranje revizije redno medletno in na letni ravni poročala oz. seznanjala tako poslovodstvo HSE, kot tudi RK in NS HSE.

Ljubljana, dne 31.5.2016

STOJAN NIKOLIĆ,
FINANČNI DIREKTOR HSE D.O.O.

GORAZD SKUBIN,
TEHNIČNI .DIREKTOR HSE D.O.O.

BLAŽ KOŠOROK,
GENERALNI DIREKTOR HSE D.O.O.

MILAN PEROVIĆ,
PREDSEDNIK NS HSE D.O.O.

2.4 PREDSTAVITEV SKUPINE HSE

Skupina HSE je največja slovenska organizacija s področja elektroenergetike ter največji proizvajalec in trgovec z EE na veleprodajnem trgu v Sloveniji. Enoten nastop družb, ki sestavljajo skupino HSE, zagotavlja večjo konkurenčnost na trgu, optimalno izrabo proizvodnih zmogljivosti glede na trenutne tržne razmere, zmanjševanje negativnih finančnih učinkov izpada proizvodnje, celovitejšo ponudbo vseh produktov EE, manjše tveganje pri sklepanju dolgoročnih pogodb in večje možnosti nastopa na tujih trgih.

Dejavnost skupine HSE zajema področje upravljanja z energijo in okoljem ter obvladovanje s tem povezanih procesov in tveganj. Širok nabor aktivnosti zajema naslednje glavne dejavnosti:

- proizvodnja električne in toplotne energije,
- pridobivanje lignita,
- prodaja in trgovanje z električno in toplotno energijo, terminskimi pogodbami za EE, emisijskimi kuponi, plinom itd.,

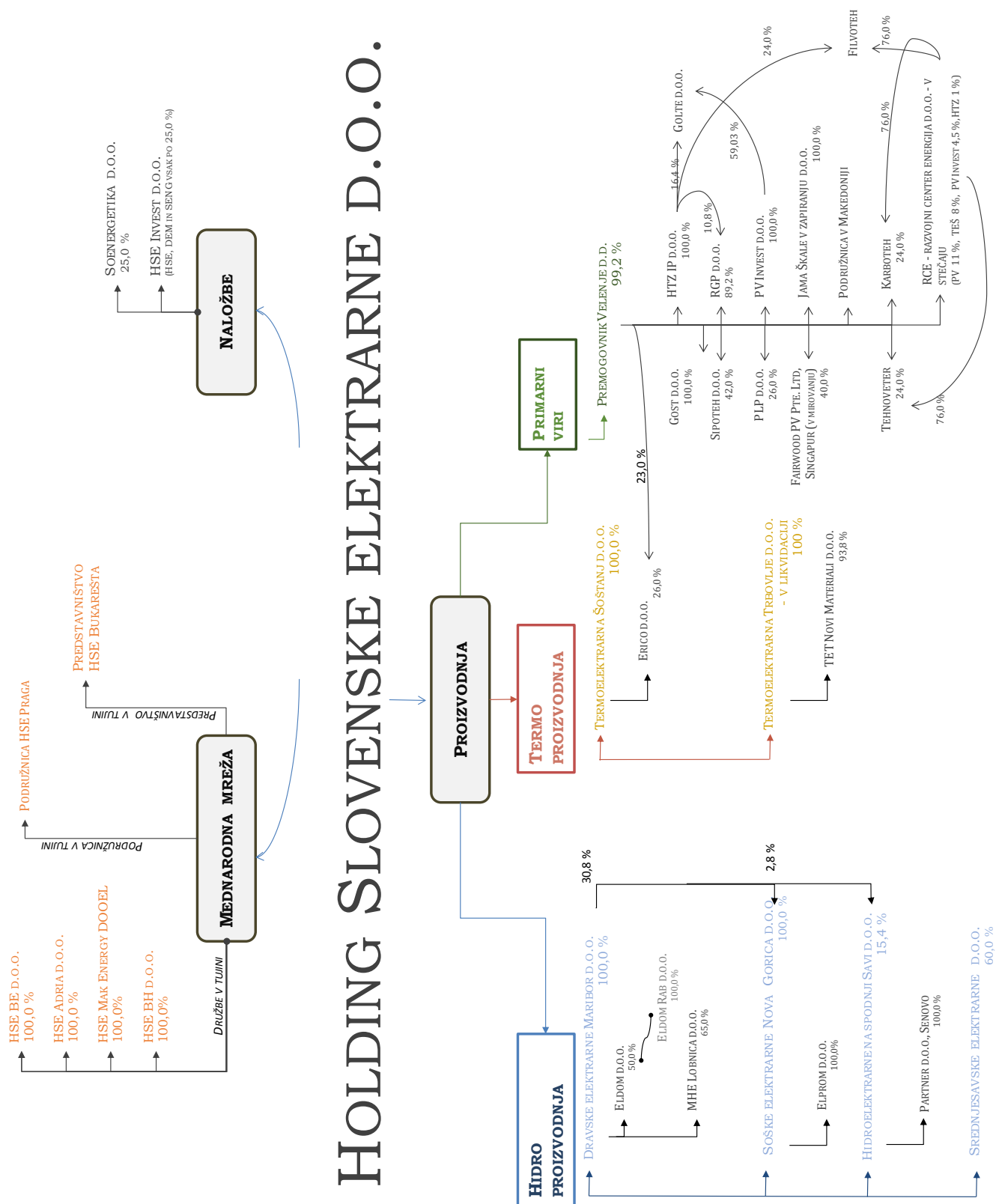
- optimizacija proizvodnje skupine HSE,
- zagotavljanje sistemskih storitev, potrebnih za delovanje elektroenergetskega sistema v Sloveniji,
- vodenje in izvedbo energetskih ter okoljskih projektov.

Glavni dejavnosti skupine HSE sta proizvodnja in trgovanje z EE, zato si skupina s ciljem čim večje učinkovitosti poslovanja prizadeva izkoristiti sinergije širokega spektra proizvodnih zmogljivosti. Obratovalne in stroškovne lastnosti posameznih proizvodnih enot se med seboj razlikujejo, zato je mogoče z ustrezno kombinacijo doseči stroškovno ugodnejšo ponudbo EE. Obenem se s časom spreminja tudi cena EE na trgu, zato sta načrtovanje in optimiziranje proizvodnih enot ob upoštevanju tehničnih kriterijev in vedno bolj zahtevnih razmer na trgu EE toliko bolj pomembna.

Skupina HSE na trgih zahodne, srednje in JV Evrope

Povezane družbe skupine HSE na dan 31.12.2015

Hidro proizvodnja

Dravske elektrarne Maribor d.o.o. (DEM)

DIREKTOR DRUŽBE: mag. Viljem Pozeb

GLAVNA DEJAVNOST: Proizvodnja EE v HE

Z osmimi HE na reki Dravi (HE Dravograd, HE Vuzenica, HE Vuhred, HE Ožbalt, HE Fala, HE Mariborski otok, HE Zlatoličje, HE Formin), s tremi mHE (mHE Melje, mHE Markovci in mHE Ceršak) ter štirimi SE (SE Zlatoličje, SE Formin, SE Dravograd in SE OCV 3) DEM proizvede skoraj četrtno vse slovenske EE. Povprečna letna proizvodnja DEM znaša 2.660 GWh, predstavlja 80 % slovenske EE, ki ustreza kriterijem obnovljivih virov in standardom mednarodno priznanih Pol v okviru EECs (European Energy Certificates System). Skupna moč na pragu elektrarn družbe je 592 MW.

Delovanje družbe, ki večino svoje dejavnosti opravlja na reki Dravi, temelji na učinkovitih procesih, ki potekajo z minimalno obremenitvijo virov in okolja. Pomembni načeli delovanja sta zanesljivost partnerskega sodelovanja na vseh področjih in prilagodljivost izzivom zaposlenih, lastnikov in zunanjega okolja. Na področju hidroenergetske dejavnosti družba celovito obvladuje in trži vse procese, skrb za okolje pa je vselej kriterij presoje delovne in ekonomske uspešnosti – pri obstoječih zmogljivostih in tistih, ki

jih še namerava vzpostaviti. Učinkovitost, zanesljivost, prilagodljivost, celovitost in okoljska odgovornost so temeljne vrednote družbe.

MHE LOBNICA D.O.O. je odvisna družba DEM, ki je bila ustanovljena maja 2011 za proizvodnjo EE.

ELDOM D.O.O. je pridružena družba DEM. Dejavnost družbe je upravljanje z nepremičninami, organiziranjem prehrane v restavracijah in upravljanje s počitniškimi domovi elektrogospodarstva v Sloveniji. V februarju 2016 je prišlo do prodaje celotnega (50 %) deleža v tej družbi.

ELDOM RAB D.O.O. je odvisna družba ELDOM-a. Dejavnost družbe je upravljanje z nepremičninami, pravno-premoženjski posli in sklepanje pogodb, vodenje administrativno računovodskih del, kategorizacija turističnih objektov, manjša in večja investicijska dela, vzdrževanje objektov in okolice, čiščenje in priprava objektov za zimovanje, recepcijske storitve in trženje nastanitvenih kapacitet.

Soške elektrarne Nova Gorica d.o.o. (SENG)

DIREKTOR DRUŽBE: Marjan Pintar

GLAVNA DEJAVNOST: Proizvodnja EE v HE

Soča in pritoki poganjajo pet velikih (HE Solkan, HE Doblar 1 in 2 ter HE Plave 1 in 2) in 21 mHE s skupno močjo 157 MW ter ČHE Avče instalirane moči 180 MW. Povprečna letna proizvodnja HE znaša 826 GWh, skupna instalirana moč na pragu elektrarn SENG pa 337 MW.

Pridobivanje modre energije poteka gospodarno, ob spoštovanju pravic zaposlenih in skupnosti ter ob

upoštevanju strogih okoljevarstvenih vidikov in mednarodnih standardov. S svojim delovanjem in dobrim zgledom prispevajo k razvoju širše družbene skupnosti. Že desetletja je v ospredju večnamenska izraba hidroenergetskih objektov, saj HE nudijo krajem in ljudem ob Soči priložnosti za razvoj.

ELPROM D.O.O. je odvisna družba SENG. Ustanovljena je bila z namenom proizvodnje EE iz OVE.

Hidroelektrarne na spodnji Savi d.o.o. (HESS)

DIREKTOR DRUŽBE: Bogdan Barbič

GLAVNA DEJAVNOST: Proizvodnja EE v HE

SESTAVA NS NA 31.12.2015:

- mag. Janez Keržan, predsednik
- Andrej Kovač

- Vladimir Gabrijelčič
- Blaž Košorok
- Nikola Galeša
- Roman Modic

Družba HESS je bila ustanovljena leta 2008 z namenom racionalne izgradnje novih proizvodnih hidro objektov na spodnji Savi ter zanesljive, konkurenčne in okolju prijazne proizvodnje EE. Projekt izgradnje HE na spodnji Savi družbo HESS uvršča med trenutno največje investitorje izgradnje OVE v RS in v širšem geografskem prostoru. Poleg tega projekt zagotavlja pomemben delež EE, proizvedene iz OVE v RS.

Projekt izgradnje verige HE na spodnji Savi, ki ga vodi družba HESS, je s prodajo deleža HSE v tej družbi v višini 35,6 % prešel pod večinsko lastništvo družbe GEN energija. Zaradi omenjenega dejstva družba HESS ni več vključena v skupinskih izkazih skupine HSE, kot 49 % lastnik pa HSE prek NS HESS in skupščine družbe HESS še vedno aktivno spremlja

in sodeluje pri izgradnji HE na spodnji Savi. V 2015 je gradnja HE Brežice potekala z manjšimi zamiki v okviru predvidenega plana, v 2015 je bilo realiziranih že 80 % vseh del. Za zadnjo HE v verigi, HE Mokrice, je sprejet DPN in je v fazi presoje vplivov na okolje. Zaradi dolgotrajnih postopkov umeščanja objektov v prostor ter težav pri pridobivanju soglasij se bo začetek in zaključek izgradnje preostalih dveh HE, HE Brežice in HE Mokrice, odvijal do 2020. Zamuda pri HE Brežice, ki je skoraj že dokončana in HE Mokrice je posledica zakasnitve na infrastrukturnem delu.

PARTNER D.O.O. SENOVO je odvisna družba HESS. Glavna dejavnost družbe so zaključna gradbena dela.

Srednjesavske elektrarne d.o.o. (SRESA)

DIREKTOR DRUŽBE: DR. MATJAŽ EBERLINC

GLAVNA DEJAVNOST: PROIZVODNJA EE v HE

SESTAVA NS NA 31.12.2015:

- Blaž Košorok, predsednik
- Drago Polak

- mag. Jana Pogačnik
- Karl Vukovič
- Primož Stropnik
- Mitja Dušak

Družba SRESA je bila ustanovljena avgusta 2011 z namenom izgradnje verige HE in izkoriščanja vodnega energetskega potenciala za proizvodnjo EE na delu vodnega telesa reke Save od Ježice do

Suhadola (t.i. srednja Sava). HE na srednji Savi bodo pomembno prispevale k izpolnitvi zahtev direktive EU o OVE in omogočile večjo prilagodljivost obratovanja elektroenergetskega sistema Slovenije.

Termo proizvodnja

Termoelektrarna Šoštanj d.o.o. (TEŠ)

DIREKTOR DRUŽBE NA 1.1.2015: DR. MATJAŽ EBERLINC

DIREKTOR DRUŽBE NA 31.12.2015: MAG. ARMAN KORITNIK

GLAVNA DEJAVNOST: PROIZVODNJA EE v TE

TEŠ je največji termo proizvodni objekt v skupini HSE. Osnovna dejavnost družbe je proizvodnja električne in toplotne energije za daljinsko ogrevanje.

TEŠ je vezan na izrabo velenjskega lignita kot primarnega energenta za proizvodnjo EE. Povprečna letna proizvodnja EE se giblje med 3.500 GWh in 4.000 GWh, povprečna letna proizvodnja toplotne energije za daljinsko ogrevanje Šaleške doline pa med 310 GWh in 410 GWh. Skupna moč na pragu družbe je 1.176 MW.

Ker je TEŠ strateško pomemben za zanesljivo, varno in konkurenčno proizvodnjo EE z domačim energentom, so v TEŠ v letu 2015 dokončali izgradnjo nadomestnega 600 MW bloka 6, ki nadomešča proizvodnjo in storitve obstoječih premogovnih enot TEŠ, pri čemer bo za 1 proizvedeno kWh EE porabil tretjino manj premoga kot obstoječi (stari) bloki. Posledično bodo nižje tudi

CO₂ emisije. Emisije CO₂ se bodo zmanjšale za 35 %, znižale pa se bodo tudi vse ostale okoljske obremenitve. Projekt gradnje nadomestnega bloka 6 je potekal v skladu s terminskimi načrti. Začasni prevzem opreme (PAC) glavnega pogonskega objekta od dobavitelja Alstom je bil izveden 19.6., proizvodne kapacitete bloka 6 so tako v celoti na razpolago TEŠ-u in njegovemu lastniku HSE-u, kar omogoča maksimalen izkoristek in optimizacijo proizvodnih kapacitet bloka 6.

ERICO D.O.O. je pridružena družba TEŠ. Osrednja dejavnost inštituta Erico so storitve na okoljskih področjih, ki jih zahteva zakonodaja. Erico je okoljevarstvena storitvena družba, ki svojim naročnikom že več kot 15 let uspešno pripravlja rešitve okoljskih problemov. Inštitut posluje po mednarodnih standardih kakovosti. Večinski lastnik je s 51 % deležem družba Gorenje, druga lastnika sta TEŠ (26 %) in PV (23 %).

Termoelektrarna Trbovlje d.o.o. – v likvidaciji (TET – v likvidaciji)

LIKVIDACIJSKI UPRAVITELJ: LUKA PODJED

GLAVNA DEJAVNOST: proizvodnja EE v TE

TET je bil do konca leta 2014 največji energetski objekt v Zasavju. Skupno z zasavskimi premogovniki je v preteklosti postavil temelj za razvoj številnih tovarn, industrijskih in obrtnih obratov, prometa in družbenih dejavnosti v Zasavju in Sloveniji.

Potreba po obnovi kotla 125 MW bloka, tržne razmere oziroma visoka lastna cena proizvedene EE sta lastnika postavila pred dejstvo, da je bil dne

17.11.2014 na skupščini družbe sprejeti sklep, da družba TET preneha obratovati in da se začne postopek likvidacije družbe.

TET NOVI MATERIALI D.O.O. je odvisna družba TET – v likvidaciji, katere glavna dejavnost je trgovina na debelo z lesom, gradbenim materialom in sanitarno opremo. Družba je v mirovanju.

Primarni viri

Premogovnik Velenje d.d. (PV)

UPRAVA NA 1.1.2015: *mag. Ludvik Golob,*
predsednik

Boris Štefančič

UPRAVA NA 31.12.2015: *mag. Ludvik Golob,*
predsednik

mag. Mojca Letnik

GLAVNA DEJAVNOST: *pridobivanje lignita*

SESTAVA NS NA 1.1.2015:

- mag. Jože Kaligaro
- mag. Klemen Potisek
- Bojan Brcar

SESTAVA NS NA 31.12.2015:

- Stojan Nikolić
- dr. Boštjan Markoli
- Bojan Brcar

PV že več kot 140 let opravlja dejavnost pridobivanja naravnih virov na največjem slovenskem nahajališču premoga in na eni od najdebelejših znanih plasti premoga na svetu.

PV je tehnološko sodobno opremljen premogovnik, ki po opremljenosti in varnosti sodi v sam evropski vrh. Njegova posebnost je svetovno znana »velenjska odkopna metoda« s prilagojenim hidravličnim podporjem. Ta metoda je zaradi svoje produktivnosti dokazano najprimernejša za odkopavanja debelejših slojev premoga, hkrati pa omogoča tudi zapolnjevanje in utrjevanje prostora za odkop.

Količina izkopenega premoga v PV je odvisna od načrtov slovenskega elektrogospodarstva, v povprečju pa letno znaša okoli 3,5 mio ton lignita, ki je v celoti namenjen potrebam TEŠ. Poleg izkopa premoga PV opravlja še številne geotehnološke dejavnosti, kot so projektiranje podzemnih objektov in površinskih kopov ter geomehanske raziskave. Sodobna tehnična oprema in visoka strokovnost kadra zagotavljata varnost zaposlenih in visoko produktivnost.

PV bo z dolgoročno naravnanim poslovanjem ter s sodobnim proizvodnim procesom ob hkratnem zagotavljanju varnosti in humanosti skupaj s TEŠ skrbel za smotno izrabo edinega strateškega slovenskega energetskega vira – premoga iz Šaleške doline.

HTZ I.P. D.O.O. je invalidska družba in največja odvisna družba PV. Sodobnost, strokovno znanje in dolgoletne izkušnje ter visoka tehnološka razvitost

zagotavljajo fleksibilnost in inovativnost družbe, ki svoje delovanje usmerja k vrednotam humanosti in družbene odgovornosti. Dejavnosti družbe so: servisiranje in vzdrževanje reševalne opreme, varovanje objektov in premoženja, strojne in elektro storitve, projektiranje, servis in proizvodnja strojne opreme, gradbeno, komunalno in mizarsko vzdrževanje, fotokopiranje, grafično oblikovanje in elektronsko arhiviranje, izdelovanje osebnih zaščitnih sredstev in drugih izdelkov iz usnja in tekstila, pranje perila itd. HTZ je ključnega pomena za delovanje PV tako zaradi storitev, ki jih opravlja za PV in so nujno potrebne za delovanje osnovne dejavnosti premogovnika kot tudi zaradi statusa invalidskega podjetja ter bonitet, ki izhajajo iz tega.

PV INVEST D.O.O. je odvisna družba PV in je registrirana za naslednje dejavnosti: trgovanje z nepremičninami, saniranje okolja, geofizikalnimi meritvami in kartiranjem, itd. Družba izvaja tudi dejavnost nastanitvenih ustanov za oskrbo starejših in invalidnih oseb ter drugo socialno varstvo z nastanitvijo in ima registrirane tudi spremljajoče dejavnosti. V poslovnem načrtu za leto 2016 je predvidena odprodaja centra starejših Zimzelen ter priključitev k PVju vseh tistih dejavnosti, ki so nujne potrebne za izvajanje osnovnega procesa pridobivanja premoga. Pogodba o prodaji centra starejših Zimzelen je bila sklenjena v februarju 2016.

RGP D.O.O. je odvisna družba PV in HTZ. Aktivnosti so razdeljene v 3 glavne organizacijske enote: rudarske in gradbene storitve, proizvodnja kamenih agregatov ter proizvodnja betonskih proizvodov. Rudarske gradbene storitve zajemajo bogate

izkušnje PV na področju izgradnje vseh vrst podzemnih objektov v zahtevnih geomehanskih pogojih in velikih globinah. Osnovna dejavnost proizvodnje kamenih agregatov temelji na pridobivanju in predelavi pretežno dolomitnih občasno tudi apnenčevih kamnin v peske, uporabne za gradbeništvo. Lasten visoko usposobljen projektantski in operativni kader, dobra tehnološka opremljenost in popolno poznavanje stroke so zagotovilo za visokokakovostne in cenovno konkurenčne storitve, ki zagotavljajo celovite rešitve in dolgoročno zanesljivost.

GOST D.O.O. je odvisna družba PV in je registrirana za dejavnosti gostinstva, hotelirstva ter organiziranje prireditev. Družba organizira prireditve na področju turistično-rekreativnega centra Jezero, pogostitve za različne priložnosti, bankete, vedno bolj pa se uveljavlja na področju cateringa.

Na podlagi analiz in raziskav trga družba ugotavlja, da se navade porabnikov spreminjajo. Zato je družba v zadnjih letih obnovila večinoma vse svoje lokale, kar podjetju zagotavlja hitrejši tržno usmerjen razvoj, večjo učinkovitost delovanja in uporabo sodobne tehnološke opreme, ki istočasno zadovoljuje visoke zahteve HACCAP sistema.

JAMA ŠKALE V ZAPIRANJU D.O.O. je odvisna družba PV in je bila ustanovljena za potrebe zapiranja jame Škale. Družba je bila v mirovanju in dne 11.2.2016 izbrisana iz poslovnega registra.

GOLTE D.O.O. je odvisna družba PV Invest in ima v lasti zimsko letni turistični center z glavno dejavnostjo smučarskih centrov. Družbo sestavljajo štirje sektorji: tehnični sektor, ki skrbi za obratovanje in vzdrževanje žičniških naprav in objektov, hotel kot namestitveni objekt, gostinstvo in turistična agencija. V družbi Golte ima 59 % lastniški delež PV Invest in 16,4 % lastniški delež HTZ.

Družba je v letu 2015 intenzivno raziskovala trg in produkte, ki bi zagotavljali večjo dodano vrednost in razvoj poletnega turizma.

SIPOTEH D.O.O. je pridružena družba PV, ki se ukvarja s proizvodnjo kovinskih konstrukcij in njihovih delov.

PLP D.O.O. je pridružena družba PV in oskrbuje premogovnik z lesnimi izdelki. Osnovna dejavnost družbe je žaganje, skobljanje in impregnacija lesa, ki so nenadomestljivi material v jamah premogovnika. Svoje izdelke tržijo PV ter ostalim kupcem v Sloveniji in tujini.

FAIRWOOD PV je pridružena družba PV, katere namen je trženje znanja skupine PV v tujino. Družba je v mirovanju.

RCE – RAZVOJNI CENTER ENERGIJA D.O.O. – V STEČAJU je pridružena družba skupine HSE z naslednjimi deleži: PV 11 %, TEŠ 8 %, PV Invest 4,5 % in HTZ 1 %. Osnovna dejavnost družbe je razvoj vzorcev, prototipov, proizvodnih linij in tehnoloških postopkov na področjih URE, OVE, oblikovanja sodobnih energetskega sistemov, tehnologij za zmanjšanje obremenjevanja okolja, predelave in koristne rabe odpadnih snovi, boljše uporabe obstoječih tehnologij, avtomatizacije in nadzorovanja postopkov pri koriščenju naprednih energetskega tehnologij ter zaščite intelektualne lastnine. Družba je od junija 2015 dalje v stečajnem postopku.

Ustanovitelja družb **KARBOTEH D.O.O.** in **TEHNOVETER D.O.O.** sta RCE (76 %) in PV (24 %). Obe družbi sta bili ustanovljeni z namenom izvajanja inženirske dejavnosti in tehničnega svetovanja.

Ustanovitelja družbe **FILVOTEH D.O.O.** sta RCE - v stečaju (76 %) in HTZ (24 %). Družba je bila ustanovljena z namenom izvajanja inženirske dejavnosti ter tehničnega svetovanja in priprave projektov za pridobivanje EU sredstev.

PODRUŽNICA V REPUBLIKI MAKEDONIJI, SKOPJE je bila ustanovljena konec leta 2011. Preko nje je PV v letu 2015 posloval v minimalnem obsegu.

Mednarodna mreža

Od ustanovitve dalje je HSE zaradi sodelovanja na različnih trgih z EE in opravljanja dejavnosti trgovanja v različnih oblikah skladno z lokalno zakonodajo ustanovil tudi različne organizacijske oblike (družbe, podružnice, predstavništva) v

različnih državah po Evropi. Zaradi spremembe posamezne lokalne zakonodaje, ki lokalno energetska dejavnost dovoljuje izvajati tudi družbi s sedežem v EU, ali zaradi poslovne odločitve, pa so se nekatere družbe tudi že ukinile.

HSE BE d.o.o.

DIREKTORJA DRUŽBE: Irena Stare, Drago Skornšek

GLAVNA DEJAVNOST: trgovanje z EE

Januarja 2006 se je ustanovila družba HSE BE s sedežem v Beogradu in je bila rezultat širjenja poslovanja v JV Evropo. Srbija ima v svoji regiji pomembno geografsko in energetska vlogo, razvit

elektroenergetski sistem in pomembne vire, kot so voda, premog in geotermalna energija. Družba trguje z EE in nudi podporo skupini HSE pri širitvi poslovanja v JV Evropo.

HSE Adria d.o.o.

DIREKTORJA DRUŽBE: dr. Tomaž Štokelj, Irena Stare

GLAVNA DEJAVNOST: trgovanje z EE

Družba s sedežem v Zagrebu je bila ustanovljena oktobra 2006 z namenom vzpostavitve povezave s trgi srednje in vzhodne Evrope in se ukvarja s

čezmejno trgovino z EE, sklepanjem pogodb o prodaji in nakupu EE ter tehničnim svetovanjem.

HSE Mak Energy DOOEL

DIREKTORJA DRUŽBE: dr. Tomaž Štokelj, Drago Skornšek

GLAVNA DEJAVNOST: trgovanje z EE

Maja 2009 je bila v Makedoniji ustanovljena družba HSE MAK Energy z namenom vstopa HSE na

makedonski trg z EE in povečanja možnosti trgovanja na območju Balkana vse do Grčije.

HSE BH d.o.o.

DIREKTOR DRUŽBE: Zlatko Sahadžić

PROKURISTA: Drago Skornšek, Oton Korenč

GLAVNA DEJAVNOST: trgovanje z EE

Junija 2010 je bila v BiH ustanovljena družba HSE BH s sedežem v Sarajevu za potrebe trgovanja z EE, saj lokalna zakonodaja zahteva, da je za pridobitev

licenc za trgovanje z EE na področju BiH in za čezmejno trgovanje potrebno imeti pravno osebo, registrirano v BiH.

Podružnica HSE Praga

VODJA: dr. Tomaž Štokelj

GLAVNA DEJAVNOST: trgovanje z EE

Glavni razlog ustanovitve podružnice na Češkem je bila pridobitev licence za trgovanje z EE, ki omogoča trgovanje znotraj Češke in članstvo na borzah OTE in

PXE. Zaradi sprememb izvajanja pravil je v letu 2010 trgovanje z EE prešlo na družbo HSE, sama podružnica pa mora biti formalno aktivna.

Predstavništvo HSE Bukarešta

VODJA: Drago Skornšek

GLAVNA DEJAVNOST: trgovanje z EE

Po pridružitvi Bolgarije EU in posledičnem zaprtju dveh reaktorjev v JE Kozloduy je postala Romunija glavna izvoznica EE v regiji. Romunija ima tudi največjo borzo EE v JV Evropi in liberaliziran trg, kar

je botrovalo odločitvi, da v Bukarešti leta 2007 ustanovimo predstavništvo in pridobimo licenco za trgovanje z EE.

Naložbe

HSE Invest

DIREKTOR DRUŽBE: Sandi Ritlop

GLAVNA DEJAVNOST: drugo tehnično projektiranje in svetovanje

SESTAVA NS NA 31.12.2015:

- Irena Šlemic

- Alida Rejec
- Andrej Tumpej
- Drago Polak
- Katja Rejec
- Gregor Cenc

HSE Invest je družba za inženiring in izgradnjo energetskih objektov in izvaja storitve svetovalnega in izvajalskega inženiringa. Najpomembnejša dejavnost družbe je vodenje razvojnih projektov v predinvesticijski fazi, vodenje projektov izgradnje novih energetskih objektov, vodenje projektov rekonstrukcij

obstoječih objektov in izdelava vseh vrst projektne ter investicijske dokumentacije za energetske in druge gradbene objekte. Družba izvaja projekte v Sloveniji z vizijo razširiti dejavnost tudi v tujino. Družbe v skupini HSE imajo v družbi HSE Invest 75 % lastništvo (HSE, DEM in SENG vsak po 25 %).

Soenergetika d.o.o.

DIREKTOR DRUŽBE: Aleš Ažman

GLAVNA DEJAVNOST: proizvodnja elektrike in toplote

Vizija družbe je učinkovita realizacija projektov na področju energetike z namenom ustvarjanja visoke dodane vrednosti za lastnike ob še sprejemljivih

nivojih tveganj. Osnovno poslanstvo družbe je celovita izvedba projektov za proizvodnjo toplotne

energije in EE ter kasnejše upravljanje realiziranih

projektov. HSE ima v družbi 25 % lastništvo.

2.4.1 Upravljanje skupine HSE

Skupina HSE se nahaja v obdobju novih izzivov, med katerimi so glavni povezani z optimizacijo, racionalizacijo in reorganizacijo skupine HSE. Dejstvo je, da so se pogoji na energetske in finančnem trgu bistveno spremenili in smo tako prisiljeni iskati optimalno strukturo, ki nam bo omogočala preživetje kot tudi ohranjanje vodilne vloge na slovenskem energetske in finančnem trgu tudi v prihodnje. Pred skupino HSE je težavno obdobje spremenjenih razmer na trgu z EE, ob čemer je potrebno poslovanje še nadalje prilagajati usmeritvam in zahtevam sprejete evropske in nacionalne podnebno-energetske zakonodaje ter nadaljevati z izvedbo načrtovanih investicij ob izkazani ustreznosti ekonomiki in danih realnih možnostih. Pomemben vpliv pri investicijah v energetiki ima država, ki z zakonodajnim okvirom, podnebno-energetsko ter okoljsko politiko določa okvir in pomembno vpliva na razvoj in poslovanje celotne skupine HSE.

S strani lastnika je bil 18.11.2015 sprejet nov osrednji strateški razvojni dokument skupine HSE – Razvojni načrt družbe in skupine HSE 2016-2020 (RN), ki upošteva usmeritve NS HSE kot predstavnika ustanovitelja HSE (SDH), ter vse ostale strateške usmeritve države na energetske in finančnem in drugih relevantnih področjih.

Skupina HSE mora graditi na zaupanju in prepoznavnosti. Dvig ugleda skupine HSE je ključni izziv prihodnosti. Nov RN družbe in skupine HSE je redefiniral korporativno upravljanje skupine HSE, ki je za skupino izjemnega pomena. Poslovni sistem mora biti v najkrajšem možnem času sposoben prilagoditve na tržne spremembe, da si zagotovi obstoj, napredek in razvoj. Prava pot je dobro upravljanje in odločanje, ki vodi v:

- dvig ravni učinkovitosti v delovanju,
- maksimiranje sinergijskih učinkov,
- uspešno obvladovanje tveganj,
- ustvarjanje potrebnih pogojev za izpeljavo investicij,

- doseganje še boljših rezultatov v poslovanju,
- zagotavljanje neprestanega napredka, inovativnosti in razvoja.

Skladno s pripravo strateških in operativnih planskih dokumentov družb v skupini HSE so bili v letu 2015 izdelani tudi akcijski načrti posameznih družb skupine HSE za optimizacijo in racionalizacijo poslovanja skupine HSE z opredeljenimi aktivnostmi, nosilci, roki in predvidenimi finančnimi učinki.

V prihodnjem obdobju se pričakuje nadaljnje izvajanje korporativnega upravljanja skupine HSE ter poenotenje določenih strokovnih funkcij z namenom doseganja učinkovitejše koordinacije med obvladujočo družbo HSE in odvisnimi družbami v skupini s ciljem maksimizacije razpoložljivih potencialov skupine ter izkoriščanja medsebojnih sinergijskih učinkov. Te aktivnosti se bodo uveljavljale tudi prek jasno in kvalitetno definiranih politik in večje koordinacije poslovnih funkcij ter prek še bolj usklajenega delovanja na področjih znotraj skupine, kot so razvoj, finance, trženje, vzdrževanje, informacijska tehnologija, kadrovska politika, odnosi z javnostmi in celostna podoba, računovodstvo, kontroling, notranja revizija in kakovost.

S spremembo Akta o ustanovitvi družb DEM, SENG in TEŠ v 2014 je prišlo med drugim tudi do ukinitve NS v omenjenih družbah. Posli, h katerim je do tedaj dajal soglasje NS posamezne družbe, so postali predmet odločanja ustanovitelja. To so posli oz. odločitve, ki jih glede na določila Aktov o ustanovitvi direktorji družb ne smejo sklepati brez pisnega soglasja družbenika oz. ustanovitelja. Operativno upravljanje družb DEM, SENG in TEŠ poteka preko skrbnika naložb, ki je bil s posebnim sklepom imenovan avgusta 2014.

HSE kot edini družbenik in ustanovitelj vse odločitve vpisuje v knjigo sklepov posamezne družbe.

V letu 2015 je HSE na področju vodenja, spremljanja in koordinacije investicij dokončal in sprejel enotno

metodologijo za presojo investicij v skupini HSE - Pravilnik o vrednotenju in spremljanju investicij v skupini HSE (Pravilnik). V skladu s Pravilnikom se je marca 2015 ustanovila Strokovna komisija na ravni skupine, ki ima pristojnost in odgovornost natančno spremljati investicije in pregledati izdelano investicijsko dokumentacijo v skladu s Pravilnikom. Komisija je sestavljena iz predstavnikov družb HSE, DEM, SENG, PV in TEŠ.

ORGANI UPRAVLJANJA

Odisne družbe HSE v Sloveniji vodijo enočlanska posloводства, družbe v tujini pa praviloma dvočlansko posloводство. Izjema je PV, ki ga vodi dvočlanska uprava. V PV je konstituiran tričlanski NS, v HSE Invest in SRESA pa šestčlanski NS.

ODBOR ZA AKTIVNI NADZOR INVESTICIJ

Odbor za aktivni nadzor je bil ustanovljen novembra 2009 z namenom spremljanja investicije v nadomestni blok 6 TEŠ in preprečevanja povečanja stroškov investicijskih vlaganj kot tudi stroškov vzdrževanja obstoječih sistemov TEŠ. Odbor je štiričlanski, tri člane imenuje HSE in enega TEŠ. Odbor je v letu 2015 s svojim delovanjem zagotavljal boljšo medsebojno informiranost, prispeval k boljši preglednosti in nadzoru nad investicijo, ki je ostala znotraj okvirjev predvidenih v NIP 6. Prav tako je v fazi zagonskih preizkusov pripomogel k boljši koordinaciji med službam TEŠ in HSE. Odbor je o svojih sklepih redno poročal poslovodstvu HSE. Prav tako je NS HSE na vsaki redni seji v letu 2015 obravnaval poročilo o poteku investicije.

SODELOVANJE DELAVCEV PRI UPRAVLJANJU

Zaposleni v skupini HSE uresničujejo svoje pravice preko sindikatov, SD in svojih predstavnikov v NS.

Redno sodelovanje s sindikati in SD družb skupine HSE je praksa, ki se je uveljavila že z ustanovitvijo HSE. Takšen način sodelovanja zagotavlja uravnoteženost različnih interesov in s tem široko soglasje, tako glede razvojnih načrtov skupine kot tudi zagotavljanja socialne varnosti zaposlenih v skupini HSE.

DELOVANJE SINDIKATA V DRUŽBAH

Delovanje sindikata v DEM, SENG, TET – v likvidaciji in TEŠ je organizirano v okviru Sindikata delavcev dejavnosti energetike Slovenije (SDE), ki je eden najbolj vplivnih in pomembnih sindikatov Zveze svobodnih sindikatov Slovenije (ZSSS).

V okviru skupine HSE delujejo še sindikati Neodvisnost ter Sindikat pridobivanja energetskih surovin Slovenije (SPESS) in Sindikat delavcev rudarstva in energetike Slovenije (SDRES-PV), slednja delujeta v okviru poslovnega sistema PV.

V okviru Konference elektrogospodarstva SDE deluje Koordinacija SDE skupine HSE, ki jo sestavljajo predsedniki sindikatov DEM, SENG, TET – v likvidaciji ter TEŠ, in ima vzpostavljen dialog tako s poslovodstvom HSE kot tudi z direktorji posameznih družb, kar omogoča, da se nastali problemi in pobude tekoče obravnavajo. Sodelujejo tudi s Skupnim svetom delavcev skupine HSE (SSD).

SVETI DELAVCEV IN SKUPNI SVET DELAVCEV SKUPINE HSE

Zaposleni v družbah skupine HSE soupravljanje uresničujejo preko SD posamezne družbe. SD družb v skupini HSE so z Dogovorom o oblikovanju SD kapitalsko povezanih družb ustanovili SSD.

Pristojnost SSD je obravnavanje vprašanj, ki se nanašajo na zaposlene v vseh kapitalsko povezanih družbah. Mednje sodijo: letno poročilo družbe in skupine HSE, strategija razvoja in poslovna politika skupine, spremembe dejavnosti znotraj skupine HSE, statusne spremembe v skupini HSE, prodaja posameznih družb in bistvene spremembe lastništva, skupna izhodišča za urejanje posameznih vprašanj, položaja in pravic delavcev, kot so: skupna metodologija za sistemizacijo in vrednotenje dela, razpolaganje s skupnimi sredstvi delavcev, politika izobraževanja ter varnost in zdravje pri delu (VZD).

Naloga SSD je tudi spremljanje izvajanja Zakona o sodelovanju delavcev pri upravljanju (ZSDU). Tako SSD opravlja povezovalno nalogo vseh zaposlenih v skupini HSE, sodeluje s poslovodstvom HSE pri upravljanju na način, ki ga določa ta zakon in Participacijski dogovor in skupaj s sindikati zastopa interese zaposlenih. Pomemben prispevek SSD k uspešni poslovni politiki skupine HSE predstavlja enotna podpora skupnim projektom, ki so zapisani v razvojnih načrtih skupine HSE.

EKONOMSKO SOCIALNI ODBOR (ESO) je bil ustanovljen s ciljem poglobitve sodelovanja med

poslovodstvi oziroma upravo, sveti delavcev in reprezentativnimi sindikati v družbah skupine HSE.

2.5 POSLOVNA POLITIKA SKUPINE

POS LANSTVO SKUPINE HSE je postati vodilni ponudnik celovite energetske rešitve v regiji ob spoštovanju načel trajnostnega razvoja, prilagajanju tržnim razmeram ter izkoriščanju sinergij skupine.

VIZIJA SKUPINE HSE je s pomočjo inovativnosti, kompetenc in družbene odgovornosti vseh zaposlenih izvesti konsolidacijo skupine HSE z namenom povečanja konkurenčne prednosti skupine HSE na energetskih trgih.

VREDNOTE SKUPINE HSE se odražajo v odnosih do uporabnikov, družbenega okolja, zaposlenih, poslovnih partnerjev in lastnikov. V središču so:

- strokovnost, inovativnost, odgovornost, poštenost in sodelovanje,

- skrb za zadovoljstvo uporabnikov storitev skupine HSE,
- razvoj odgovornega dolgoročnega razmerja s poslovnimi partnerji in ostalimi deležniki,
- trajnostni razvoj ob varovanju okolja z izvajanjem aktivnosti URE in uvajanjem OVE,
- nenehno izobraževanje in motivacijsko delovno okolje za zaposlene,
- optimiranje varnih in stabilnih delovnih mest ob upoštevanju zahtevnega poslovnega okolja,
- učinkovito poslovanje in ustvarjanje donosa lastnikom ter prilagajanje poslovanja zunanjim tržnim razmeram,
- stalno izboljševanje sistema vodenja.

2.6 STRATEŠKE USMERITVE SKUPINE HSE

Skupina HSE se nahaja v obdobju novih izzivov ter načrtov, med katerimi so ključni povezani z optimizacijo, racionalizacijo in reorganizacijo skupine HSE. Nizke cene EE in s tem posledično nižji prihodki ob dejstvu, da je HSE v zadnjih nekaj letih pričel obsežen investicijski cikel, postavljajo skupino HSE v položaj, ko mora za nemoteno poslovanje, ohranjanje finančne stabilnosti in doseganje zastavljenih ciljev izvajati obsežne ukrepe s ciljem racionalizacije poslovanja, povečanja dodane vrednosti in predvsem izboljšanja likvidnostne situacije. Skupina HSE se, podobno kot preostali energetski sektor, še vedno nahaja v težavnem obdobju spremenjenih razmer na trgu z EE, ob čemer je treba poslovanje še nadalje prilagajati usmeritvam in zahtevam sprejete evropske in nacionalne podnebno-energetske zakonodaje ter nadaljevati z izvedbo načrtovanih investicij ob danih realnih možnostih. Pomemben dejavnik pri investicijah v energetiki je vloga države, ki z zakonodajnim okvirom, podnebno-energetsko ter okoljsko politiko pomembno vpliva na razvoj in poslovanje celotne skupine HSE.

Ta izziv zahteva od nas, da smo v luči doseganja energetskih in okoljskih ciljev EU do 2020 (2030, 2050) aktivni na vseh prednostnih področjih

trajnostne rabe virov, ki temelji na izkoriščanju OVE, zniževanju emisij TGP ter zagotavljanju URE. V ta okvir so umeščene naše dolgoročne naložbe v nove proizvodne objekte, ki jih poleg ekonomske upravičenosti vedno presojamo tudi z vidika prispevka k doseganju dolgoročnih zavez države na podnebnem in okoljskem področju. Skupina HSE prispeva pomemben delež k izpolnjevanju ciljev evropske in s tem tudi nacionalne energetske politike, k zagotavljanju zanesljive, konkurenčne in trajnostne oskrbe z energijo.

Na trgu z EE smo priča neugodnim cenovnim signalom investitorjem, saj trenutne cene EE ne omogočajo rentabilne gradnje energetskih objektov, razen tistih, ki so predmet podporne sheme. Posledice nizkih cen EE čutijo predvsem proizvajalci EE iz konvencionalnih virov. V EU zato že resno razmišljajo o reorganizaciji trga z EE, nekatere države pa so kot enega izmed ukrepov že uvedle mehanizme za zagotavljanje zadostnih proizvodnih zmogljivosti, s čimer zagotavljajo potrebno stabilnost elektroenergetskega sistema, ki jo lahko zaenkrat ustrezno nudijo le elektrarne na konvencionalne vire. Zaradi naraščajočih proizvodnih stroškov in padanja cen EE na trgu je večina evropskih energetskih podjetij že začela z

reorganizacijo poslovanja in zmanjševanjem stroškov, kar je izziv, s katerim se je spopadla tudi skupina HSE.

Skupina HSE namerava v obdobju od 2016 do 2018 še močnejše zarezati v področje stroškov z namenom nujne prilagoditve na spreminjajoče se razmere na trgu z EE. Sektor energetike se mora prilagoditi posledicam nedorečene politike spodbujanja OVE v državah članicah EU. Politika spodbujanja OVE ne temelji na tržnih načelih in vnaša le motnjo na trgu z EE skozi mehanizme subvencij brez prevzemanja obveznosti za zanesljivost oskrbe z EE do operaterja prenosnega omrežja (sistemske storitve, odstopanja ...). Neobstoj enovite politike za doseganje podnebnih ciljev po letu 2020 na ravni EU ter neskladje med tržnimi signali in potrebnimi investicijami v proizvodne kapacitete vplivata na potrebne investicije v proizvodne kapacitete, ki niso predmet podpornih shem. Te investicije so vitalnega pomena za operaterje prenosnega omrežja pri zagotavljanju zanesljivosti oskrbe, saj v veliki meri trenutno edine prispevajo k zagotavljanju zanesljive oskrbe z EE. Večina elektrarn, ki so deležne podpore za OVE, pa ne sodeluje (niso zavezane sodelovati) pri nudenju sistemskih storitev, ki so vitalnega pomena za operaterje prenosnega omrežja pri zagotavljanju zanesljivosti oskrbe.

Skupina HSE bo s spremembo pogleda na procese ob dodatnem angažiranju vseh zaposlenih in v sodelovanju med vsemi družbami skupine v prihodnjem obdobju uspela izvesti preboj pri znižanju ključnih vrst stroškov. Predvsem je največji poudarek na znižanju stroškov materiala in storitev, kar se bo izvedlo z »resetiranjem« koncepta izvajanja ključnih elementov znotraj procesa proizvodnje EE in pridobivanja premoga z osredotočenjem na primarne dejavnosti in opustitev dejavnosti, ki ne pripomorejo k trajni konkurenčnosti skupine HSE. Velik poudarek dajemo doseganju pozitivnih sinergijskih učinkov na

področju vzdrževanja. Tukaj se prioritetno osredotočamo na področje zunanjih storitev s ciljem izvajanja le-teh znotraj skupine HSE in s tem zaključevanjem denarnega toka znotraj skupine. Učinki na tem področju so tudi najhitreje dosegljivi, medtem ko izkoriščanje potencialov v srednje do dolgoročni perspektivi pričakujemo iz naslova uvajanja enotne tehnične baze proizvodne infrastrukture in poenotenja ter optimizacije strategij in konceptov vzdrževanja.

Posebna pozornost se bo posvetila strošku dela z namenom, da se kljub znižanju kumulativnega stroška ohrani visoka motiviranost zaposlenih. Na področju ostalih stroškov bo skupina HSE izvedla maksimalne napore znotraj pozitivnega pravnega okvira, da bi dajatve, vezane na možnost proizvodnje EE, tako iz fosilnih kot obnovljivih virov, ostale v razumnih mejah, predvsem pa ne presegale velikosti s skupino HSE primerljivimi družbami, s katerimi tekmuje na finančni trgu in trgu z EE.

Poleg racionalizacije stroškov bo velika pozornost posvečena tudi prihodkovni strani. Z namenom izkoriščanja tržnih priložnosti in fleksibilnosti proizvodnih enot skupine HSE smo v letu 2015 uvedli 24/7 trgovanje znotraj dneva, kar nameravamo v prihodnje še okrepiti. Pripravljamo vstop na maloprodajni trg, kar nameravamo izvesti s povezovanjem z obstoječimi dobavitelji EE na slovenskem trgu, maloprodajo pa nameravamo razširiti tudi v tujino. Tudi samo trgovanje bomo prilagodili spremembam na trgu, predvsem z okrepitvijo kratkoročnega trgovanja in povečanim trgovanjem na Balkanu.

Skupina HSE se zaveda, da lahko vse spremembe znotraj skupine HSE izvedejo ljudje, zato bo končen uspeh predvidenih aktivnosti odvisen predvsem od ustrezne komunikacije in motiviranosti vseh zaposlenih brez izjeme.

2.7 POSLOVNA POLITIKA VODENJA

2.7.1 Pridobljeni certifikati družb skupine HSE

	HSE	DEM	SENG	TEŠ	PV	HSE Invest
ISO 9001	✓	✓	✓	✓	✓	✓
ISO 14001	✓	✓	✓	✓	✓	
OHSAS 18001	✓	✓	✓	✓	✓	✓
ISO 27001	✓	✓		✓		✓
ISO/IEC 17025				✓		
EE TÜV	✓	✓	✓			
EE+ TÜV	✓	✓	✓			
EEnew TÜV	✓					
PoI	✓	✓	✓			
DPP	✓	✓				
HACCP				✓		
DOP				✓		

OPOMBA: Družba TET - v likvidaciji certifikov nima, ker je v likvidaciji.

ISO 9001: Sistem vodenja kakovosti

ISO 14001: Standard za Sistem ravnanja z okoljem

OHSAS 18001: Standard za Sistem varnosti in zdravja pri delu

ISO 27001: Standard za Sistem vodenja, varovanja in upravljanja informacij

ISO/IEC 17025: Splošne zahteve za usposobljenost preskuševalnih in kalibracijskih laboratorijev

EE TÜV: Certificiranje proizvodnje EE iz obnovljivih virov (Generacija EE)

EE+ TÜV: Generacija EE z zagotavljanjem garancije delovanja in učinkovitosti

EEnew TÜV: Generacija EE z zahtevami za nove HE

PoI: Potrdilo o izvoru

DPP: Družini prijazno podjetje

HACCP: Analiza tveganja kritičnih kontrolnih točk (varnost hrane v postopku priprave)

DOP: Družbeno odgovorno podjetje

Certifikati so pokazatelj verodostojnosti urejenosti družbe. Izguba katerega koli certifikata bi pomenila povečanje tveganj pri urejenosti poslovanja družbe,

kar se nanaša na izgubo neodvisnih pregledov in neodvisne potrditve urejenosti poslovanja družbe.

2.7.2 Doseganje ciljev na področju kakovosti

Izboljševanje in vzdrževanje sistema kakovosti, varovanja okolja, varnosti in zdravja pri delu ter varovanju informacij se je potrdilo skozi uspešno izvedbo notranje in zunanje presoje.

V vseh družbah skupine HSE so bila izdelana in potrjena Pravila sistema vodenja skupine HSE, ki

določajo skupni pristop pri vzdrževanju in razvoju sistema vodenja v skupini HSE.

Izvedena je bila presoja proizvodnje EE iz obnovljivih virov s strani TÜV SÜD Sava, ki je potrdila skladnost z zahtevami certificiranih področij. Izdelan je bil primer samoocentive v družbi DEM.

2.7.3 Doseganje ciljev na področju ravnanja z okoljem

V skupini HSE so združene okoljsko odgovorne družbe, ki zaposlenim zagotavljajo prijetno in zdravo delovno okolje, s sosedi pa živijo v sožitju. Uveljavljamo načelo trajnostnega razvoja na lokalni in državni ravni, naš cilj pa je nenehno izboljševanje delovnih in življenjskih razmer zaposlenih in prebivalcev v okolici posamezne družbe. Okoljska politika podjetij je usklajena z zahtevami standarda ISO 14001:2004.

V letu 2015 sta bili opravljeni in uspešno zaključeni notranja in zunanja kontrolna presoja standarda ISO 14001 na področju varstva okolja. Temeljni cilj okoljske politike skupine HSE ostaja trajna uravnoteženost, ki jo skupina dosega s preventivnimi ukrepi, s preprečevanjem nastajanja škode v okolju, z delitvijo odgovornosti in vključevanjem okolja v posamezne poslovne procese.

2.7.4 Doseganje ciljev na področju varnosti in zdravja pri delu

Izpolnjevanje zahtev veljavne zakonodaje za skupino HSE pomeni minimum, ki ga upošteva in nadgrajuje z zahtevami standarda OHSAS 18001. Pri izvedeni in uspešno zaključeni notranji in zunanji

obnovitveni presoji so presojevalci ugotovili, da je področje varnosti in zdravja pri delu urejeno v skladu s standardom.

2.7.5 Doseganje ciljev na področju varovanja informacij

V okviru potrjenih Pravil sistema vodenja skupine HSE, so opredeljene Politike varovanja podatkov in informacij za vse družbe v skupini HSE. Izvedena je bila revizija ocene tveganj informacijskih sredstev.

Uspešno sta bili izvedeni notranja in zunanja presoja. Izvedena je bila revizija informacijskih sistemov v okviru revizije računovodskih izkazov.

2.7.6 Družini prijazno podjetje

Konec julija 2015 je Ekvilib inštitut podal pozitivno mnenje oceno na vmesno poročilo o izvajanju ukrepov DPP za obdobje 10.5.2014 - 10.5.2015. Konec leta 2015 in v začetku leta 2016 je bil izveden ukrep izobraževanje vodij v posameznih poslovnih enotah HSE.

Družba HSE je uvedla dva nova ukrepa, in sicer:

- »Načrtovanje letnega dopusta«, ki bo zaposlenim omogočal lažjo izrabo dopusta v času šolskih počitnic.
- »Kodeks delovanja/poslovanja organizacije«, ki ga uporabljamo v okviru Etičnega kodeksa HSE, v katerem so med drugim zbrana načela, vrednote DPP, pa tudi mehanizmi, s katerimi se ta načela in vrednote izvajajo v praksi.

2.8 TRŽNI POLOŽAJ

2.8.1 Značilnosti gospodarskega okolja v Sloveniji¹

V letu 2015 se je nadaljevalo okrevanje gospodarske aktivnosti. Izvoz je tudi v preteklem letu ostal ključni dejavnik gospodarske rasti. Okrevanje zasebne potrošnje se je okrepilo, prav tako zasebne investicije v opremo in stroje. Skupne investicije so se, ob padcu gradbenih investicij (tudi v povezavi z gibanjem državnih investicij), ohranile na doseženi ravni. BDP se je v letu 2015 povečal za 2,9 %.

Za zadnje četrletje 2015 kazalniki kažejo nadaljnje izboljšanje posojilnih pogojev za podjetja za vse ročnosti in velikosti podjetij ter za stanovanjska in potrošniška posojila gospodinjstvom. Pomemben dejavnik izboljšanja je poleg večje konkurence med bankami tudi dostop do alternativnih virov financiranja. Spreminja se struktura povpraševanja po posojilih, saj podjetja več povprašujejo po sredstvih za tekoče poslovanje, investicije in prestrukturiranje podjetij.

Nadaljuje se zniževanje cen nafte in neenergetskih surovin. Po znižanju za okoli polovico v 2015 se je dolarska cena nafte Brent januarja 2016 nadalje znižala na okoli 30 USD za sod. Nižje cene nafte so imele posreden in neposreden pozitiven vpliv tudi na gospodarska gibanja v Sloveniji, kar se odraža v višji rasti tujega povpraševanja in posledično izvoza. Neposredni učinki so povezani z vplivom na realni razpoložljivi dohodek gospodinjstev in dobiček podjetij.

Slovenija je imela lani ob koncu leta deflacijo (-0,6 %), cene na ravni celotnega evrskega območja pa so se nekoliko zvišale (0,2 %). K deflaciji so prispevale predvsem nižje cene energentov.

¹ Vir: SURS, UMAR.

2.8.2 Tržno okolje elektrogospodarstva

Kljub podatkom o pozitivnih gospodarskih gibanjih, ki so se v Evropi nadaljevala tudi v letu 2015, večjo rast še vedno ovirata šibko naložbeno okolje in razmeroma visoka stopnja brezposelnosti. Negotovost se je povečala tudi zaradi novih tveganj, ki so povezana z geopolitičnimi napetostmi in ponovno nestanovitnostjo finančnih trgov. Kljub spodbudnim novicam o gospodarski rasti pa se na trgu EE nadaljujejo neugodna cenovna gibanja za proizvajalce EE.

Trg energentov je v preteklem letu zaznamovalo visoko nihanje cen, najpomembnejšo vlogo na teh trgih pa ima še vedno surova nafta. Ta je v preteklem letu izgubila precej vrednosti in pristala na cenovnih nivojih, ki smo jih nazadnje videli v letu 2009 v obdobju najhujše finančne in gospodarske krize. Podobno kot cene nafte so se gibale tudi cene premoga in plina, ki predstavljajo pomemben energent pri proizvodnji EE. Glede na to, da večina energentov kotira v ameriških dolarjih, je za evropska podjetja pomemben tudi menjalni tečaj med evrom in ameriškim dolarjem. Euro je nasproti dolarju v preteklem letu izgubil desetino vrednosti, zaradi česar so bili energenti v Evropi nekoliko dražji, kar pa ni preprečilo padanja cen EE praktično na vseh trgih širom Evrope.

Podobno kot v preteklih letih se je nadaljeval trend povečevanja inštalirane moči elektrarn, ki proizvajajo EE iz OVE. Tu so prednjačile predvsem

vetrne elektrarne, medtem ko se dosedanji trend rast pri sončnih elektrarnah nekoliko umirja. Kot posledica velike količine energije iz OVE in posledično nizkih cen EE na trgu, se je nadaljevalo zapiranje / konzervacija tako plinskih kot tudi premogovnih elektrarn.

Velik obseg novih proizvodnih enot, ki izkoriščajo obnovljive vire energije in zapiranje starejših konvencionalnih virov ima posledice tudi v omrežju. V obdobju visoke proizvodnje iz OVE prihaja namreč v omrežju do velikih nihanj, ki jih je vse težje obvladovati. Povišanje proizvodnje iz OVE lahko vodi do zmanjšanja zanesljivosti obratovanja elektroenergetskih sistemov, zaradi česar se na vse več evropskih trgov izvajajo aktivnosti za uvedbo CRM ali podobnih mehanizmov, ki bi poleg trga energije uvedli še trg moči in s tem proizvajalcem konvencionalnih virov omogočili dodatne prihodke.

Konec septembra 2015 se je zaključila priprava na pričetek poročanja podatkov v okviru Uredbe (EU) št. 1227/2011 o celovitosti in preglednosti energetskega trga (REMIT). 7.10.2015 se je pričelo poročanje transakcij veleprodajnega trga Agenciji za sodelovanje energetske regulatorjev (ACER). Agencija od takrat zbira podatke za ocenjevanje in spremljanje energije na veleprodajnih trgih z namenom odkrivanja in preprečevanja trgovanja na podlagi internih informacij in samih tržnih manipulacij.

2.8.3 Razmere na trgih z EE

SLOVENIJA

Slovenski trg EE je delil usodo ostalih trgov v regiji JV Evrope.

Če upoštevamo slovenski del proizvodnje krške jedrske elektrarne, je bila Slovenija v letu 2015 neto uvoznica EE, saj je bila poraba EE v višini 13,0 TWh za 2,8 TWh višja od proizvodnje. Na upad proizvodnje, ki je znašala 10,3 TWh in je bila v primerjavi z rekordnim letom 2014 nižja kar za 1,8 TWh, je najbolj vplivala slaba hidrologija in s tem nižja proizvodnja iz HE. Le-te so proizvedle 2,1 TWh,

oziroma 36 % EE manj kot v letu 2014. Pri tem je bila proizvodnja na vseh verigah HE nižja kot v letu 2014, in sicer DEM za 1,4 TWh, SENG za 0,3 TWh, SEL za 0,2 TWh in HESS za 0,2 TWh.

Slovenski del proizvodnje EE v NEK je v letu 2015 znašal 2,7 TWh, v letu 2014 pa 3 TWh, torej za 0,3 TWh manj kot leto prej, predvsem zaradi rednega remonta v aprilu in maju, ki ga v letu 2014 ni bilo. Na letnem nivoju je bilo iz TE proizvedene 3,8 TWh, ker je 17 % več kot v letu 2014, ko je bila proizvodnja TE pod planom zaradi težav pri dobavi premoga in testiranj nadomestnega bloka 6 TEŠ.

Letno povprečje urnih cen na Madžarskem, ki predstavlja referenco za našo regijo, je bilo 40,61 EUR/MWh (36,07 EUR/MWh v prvi polovici leta in 45,07 EUR/MWh v drugi polovici leta) in s tem za 8,98 EUR/MWh višje kot v Nemčiji (v prvi polovici leta je bila povprečna razlika med trgoma na urnem nivoju 5,85 EUR/MWh, v drugi polovici pa 12,05 EUR/MWh). Letno povprečje urnih cen na Madžarskem je bilo 0,10 EUR/MWh višje, v Nemčiji pa 1,13 EUR/MWh nižje v primerjavi z letom 2014. Omenjene cenovne razmere generirajo gibanje pretokov EE, ki so večino časa potekali iz SZ proti JV delu Evrope. Tako energija iz Nemčije in Avstrije preko Slovenije in Madžarske priteka na področje JV Evrope. To še posebno velja v času primanjkljaja hidro proizvodnje na Balkanu.

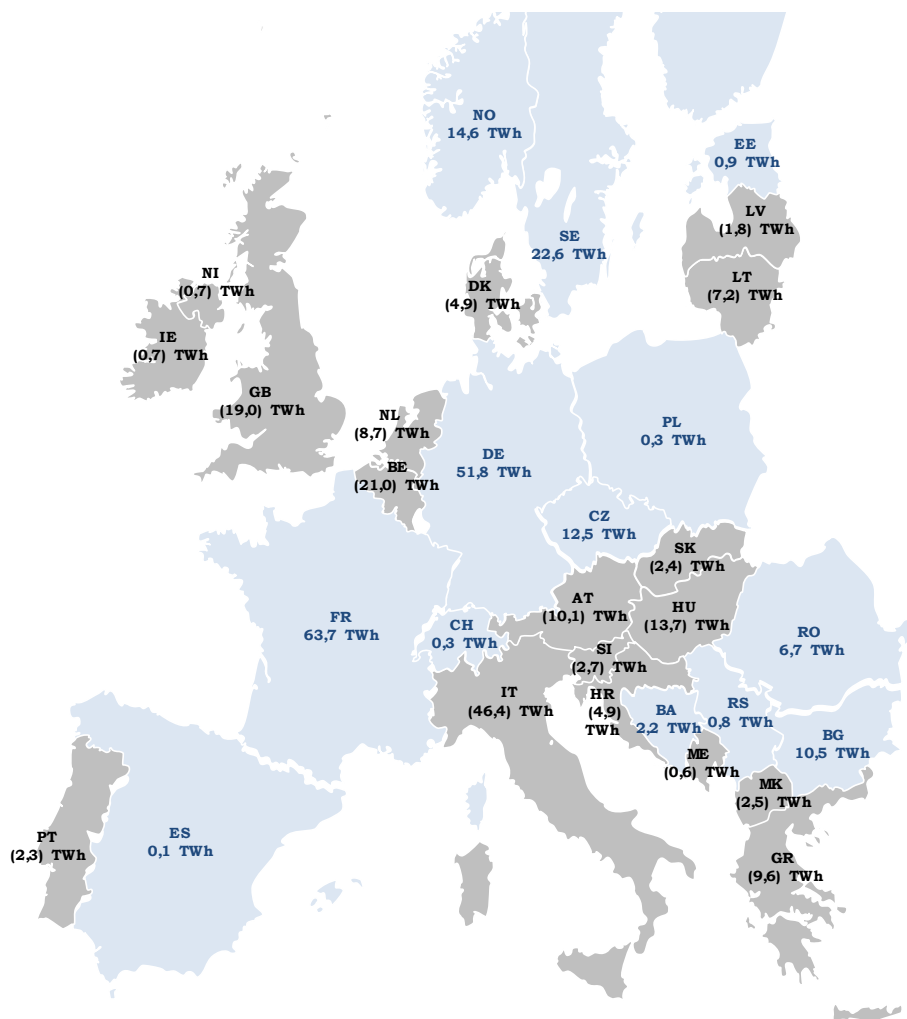
Na mesečnem nivoju se je povprečna razlika med urnimi cenami na teh dveh trgih gibala med 3,85 EUR/MWh v juniju in 17,35 EUR/MWh v juliju. Najvišje mesečno povprečje urnih cen na Madžarskem je bilo doseženo v suhem in vročem juliju, 52,35 EUR/MWh, najnižje pa v vodnato bogatem maju, 29,65 EUR/MWh. Glavni dejavnik oblikovanja cene v regiji ostaja hidrologija oz. količina proizvedene energije iz HE. V vodnato bogatih obdobjih je regija samozadostna oz.

energijo celo izvaža na nemški trg, kar pomeni, da se cene spustijo vse do nemških nivojev. V sušnih obdobjih, ko smo priča omejitvam hidro proizvodnje, pa je regija uvoznica EE, pri čemer se cene lahko povzpnejo do italijanskih.

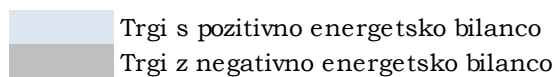
Urne cene prenosnih zmogljivosti med Avstrijo in Slovenijo so znašale v povprečju na letnem nivoju 8,77 EUR/MWh in so sledile razliki med nemškimi in madžarskimi cenami EE. Urne cene EE v Sloveniji so najbolj usklajene z madžarskimi, nanje pa precej vplivajo tudi italijanske cene v coni 'Nord' zaradi spajanja slovenskega trga in italijanske cone 'Nord' na dnevnem trgu. Letno povprečje urnih cen v Sloveniji je bilo 41,41 EUR/MWh, ker je na letnem nivoju 0,98 EUR/MWh višje kot v letu 2014.

Različni proizvodni objekti, ki spadajo v proizvodni park skupine HSE, omogočajo razmeroma visoko fleksibilnost in odzivnost na tržne razmere. Z zasledovanjem optimalnega obratovanja posamezne elektrarne se HSE trudi dosegati čim boljše poslovne rezultate, pri čemer je v veliko pomoč tudi možnost trgovanja znotraj dneva, 24 ur na dan, vse dni v letu. V skladu z razpoložljivostjo virov za proizvodnjo EE, tehničnimi omejitvami posameznih enot in njihovimi variabilnimi stroški je HSE skušal čim več EE plasirati na trg v dražjih urah.

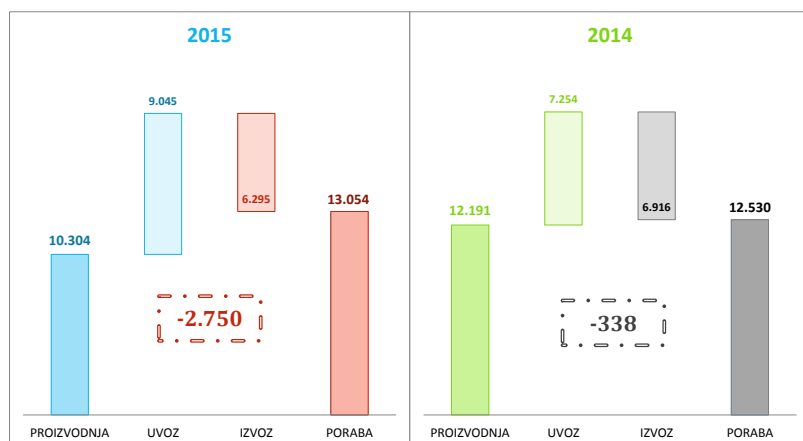
Bilanca evropskih trgov z EE v letu 2015 v TWh

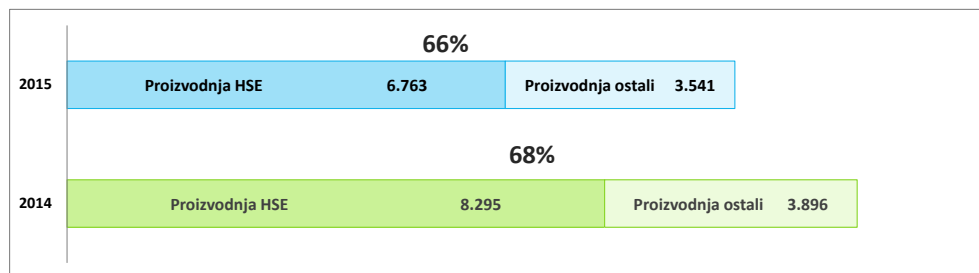
Vir: ENTSOe

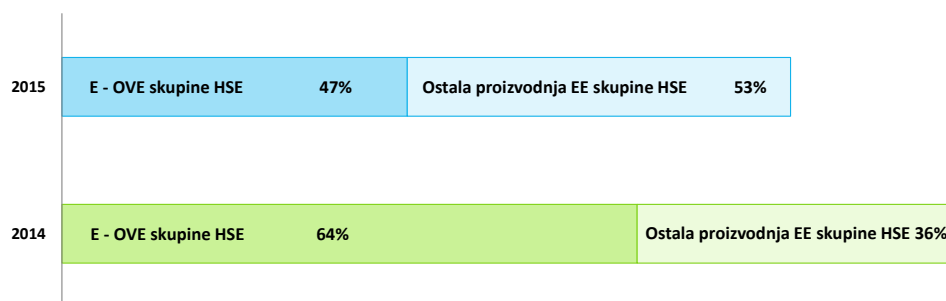
Slovenski trg z EE v letih 2015 in 2014 v GWh

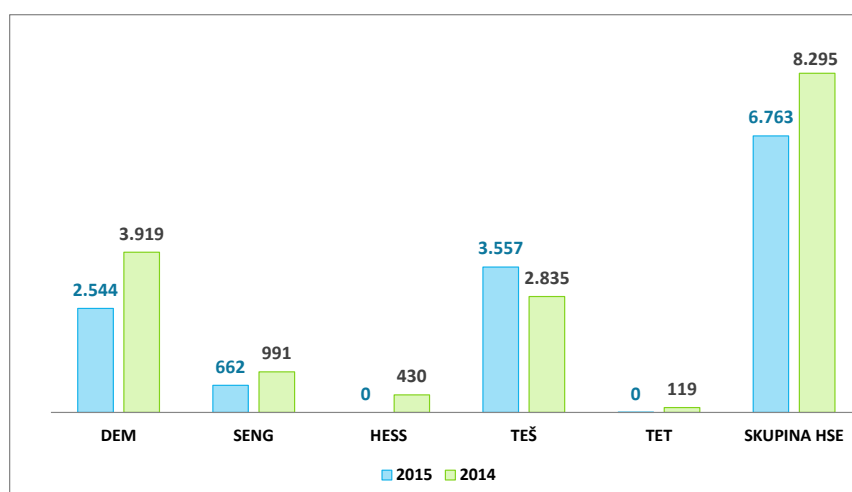
Delež proizvodnje skupine HSE v celotni proizvodnji EE v Sloveniji v letih 2015 in 2014 v GWh

Delež OVE v skupini HSE v proizvodnji skupine HSE

Proizvodnja EE na pragu v skupini HSE v letih 2015 in 2014 v GWh²

² Prikazana je proizvodnja HESS do 31.10.2014. HESS po tem datumu ni več odvisna družba skupine HSE in se vključuje v skupino HSE po kapitalski metodi.

KONTINENTALNA EVROPA

ELEKTRIČNA ENERGIJA: V letu 2015 so nemške SE s skupno inštalirano kapaciteto 39 GW proizvedle okrog 38 TWh EE medtem, ko so vetrne elektrarne s skupno inštalirano kapaciteto 43 GW, ustvarile 65 TWh EE. Proizvodne kapacitete obeh vrst elektrarn so se zaradi novogradenj toliko povečale, da je skupna proizvodnja že do konca tretjega kvartala presegla skupno letno proizvodnjo leta 2014. Takšen vpliv je povzročil močan medvedji pritisk na trgu z EE, kar je skupaj s padcem cen energentov povzročilo rekordno nizke cene terminskih pogodb za dobavo v prihodnjih letih.

21.5.2015 se je pričelo izvajati spajanje trgov na podlagi dejanskih fizičnih tokov (»Flow-Based Market Coupling« oz. FBMC), ki je vplivalo na izračun pretokov na območju celotne osrednje in zahodne Evrope (CWE). To vključuje Nemčijo, Francijo, Nizozemsko in Belgijo. Omenjeni algoritem temelji na izboljšani uporabi razpoložljivih čezmejnih prenosnih zmogljivosti, ki v splošnem vodi k večji konvergenci cen med omenjenimi državami. Kot posledica tega se je znatno povečal pretok iz Nemčije v Nizozemsko.

Kot pomemben dogodek na nemškem trgu velja izpostaviti tudi zaključek obratovanja nemške nuklearne elektrarne Grafenrheinfeld (1.275 MW) z 28.6.2015.

Bliskovita širitev obsega proizvodnje OVE je povzročila, da danes določajo mejno ceno tiste elektrarne, ki imajo bistveno nižje mejne stroške kot v preteklosti. V letu 2015 so predstavljale mejno tehnologijo na nemškem trgu premogovne TE. Povprečna cena za pasovno energijo v Nemčiji je tako v letu 2015 znašala 31,63 EUR/ MWh, kar je 1,13 EUR/MWh manj kot v letu 2014 medtem, ko je cena za trapezno energijo znašala 39,06 EUR/MWh, kar je 1,92 EUR/MWh manj v primerjavi z letom 2014.

Italijanski trg je bil v letu 2015 še vedno močno odvisen od uvoza, zaradi česar so bile cene EE visoko nad nemškimi skozi celo leto. V nasprotju z nemškim trgom mejno tehnologijo na tem trgu še vedno predstavljajo plinske elektrarne. Eden pomembnih mejnikov na italijanskem trgu z EE je bila spojitev trgov s sosednjimi državami. Takšna spojitev je bila že pred leti izvedena s slovenskim

trgom. Z nadaljnjim spajanjem 24.2.2015 pa je bil narejen pomemben korak k integriranemu trgu z EE v Evropi. V februarju 2015 je začel projekt spajanja trgov na italijanskih mejah, znan pod imenom (Italian Borders Market Coupling Project), ki se je vključil v regijski projekt spajanja trgov (Multi-Regional Coupling« oz. MRC). Gre za proces spajanja trgov za dan vnaprej širom Evrope, čemur se je priključila tudi Italija in s tem postala del širše evropske zgodbe.

EMISIJSKI KUPONI: Na trgu z emisijskimi kuponi je cena za terminsko pogodbo EUA Dec15 skozi celotno leto vztrajala v pozitivnem trendu. Tako je cena omenjene pogodbe tik pred iztekom, in sicer na zadnji dan trgovanja, 14.12., znašala 8,07 EUR/t, kar je za 0,98 EUR/t več v primerjavi s tržno ceno doseženo v prvih trgovalnih dneh januarja 2015. Vzroki za rast na trgu z emisijskimi kuponi so bili predvsem posledica prepričanja, da bodo sprejeti regulatorni ukrepi sposobni ceno kuponov obdržati ali celo dvigniti na višje nivoje in s tem opravičiti investicije v čistejšo tehnologije. Eden od takih ukrepov je zagotovo začasen umik oz. »Backloading«, ki je iz ponudbe začasno umaknil 900 Mt kuponov in sicer 400 Mt v letu 2014, 300 Mt v letu 2015 in 200 Mt v letu 2016. Te naj bi bile ponovno sproščene / prenesene v rezerve na koncu obdobja po režimu 300 Mt v letu 2019 in 600 Mt v letu 2020, v skladu z uvedbo mehanizma za stabilizacijo trga oz. »MSR«. Mehanizem »MSR« je bil v Evropskem parlamentu sprejet v začetku julija 2015 z namenom zagotoviti večjo fleksibilnost ponudbene strani predvsem v primeru zmanjšane povpraševanja po emisijskih kuponih.

Na dogajanje na trgu so vplivala tudi pričakovanja glede dogovora v okviru podnebne konference OZN, ki se je od 30.11. do 12.12.2015 odvijala v Parizu. Na konferenci o spremembi podnebja (COP21) so sklenili podnebni sporazum, ki vsebuje globalni akcijski načrt za preprečitev nevarnih podnebnih sprememb z omejitvijo globalnega segrevanja pod 2 stopinji Celzija. Pariški sporazum ne posega samo na področje podnebnih sprememb in trajnostnega razvoja, temveč v svojem kompleksnem sporočilu in zavezi povzema tudi temeljna razvojna in ustavna načela vključno s človekovimi pravicami.

JV EVROPA

Poraba EE v JV Evropi (Slovenija, Hrvaška, Bosna in Hercegovina, Srbija, Črna Gora, Makedonija, Madžarska in Romunija) se je v letu 2015 v primerjavi z letom 2014 na podlagi podatkov ENTSO-e zvišala za 4.958 GWh oziroma 3 %. Največ so absolutno k zvišanju porabe EE prispevale Romunija, Madžarska in Srbija. Na strani proizvodnje EE je imela največji vpliv na ceno EE proizvodnja iz HE. Leto 2015 je bilo v prvi polovici hidrološko bogato, v drugi polovici pa izredno sušno. Proizvodnja EE iz HE se je v drugi polovici leta izredno zmanjšala, skupno za 7.925 GWh oziroma 15 % v primerjavi z letom 2014. Cene EE so bile v drugi polovici leta 2015 na slovenski borzi BSP in madžarski borzi HUPX višje za 25 % v primerjavi s prvo polovico leta 2015, saj je bilo potrebno primanjkljaj EE nadomestiti iz dražjih virov EE, tudi z uvozom iz Italije, kar je vplivalo na dvig cen v posameznih urah do višine italijanskih cen.

Na ceno na madžarskem trgu čedalje bolj vplivata cena na italijanskem trgu in cena na romunskem trgu, vse manj pa cena na nemškem trgu. Cena v Italiji je zaradi velikega deleža proizvedene EE iz plinskih elektrarn višja kot cena na Madžarskem in predstavlja zgornjo mejo, do katere se lahko cena v regiji v primeru nezadostne hidrologije zviša. Romunija z izredno veliko količino inštalirane proizvodnje obnovljivih virov v primerih dobre hidrologije in veliko vetra vpliva na zniževanje cene na Madžarskem in nasprotno ob nizki proizvodnji EE iz obnovljivih virov na zvišanje cene EE. Cena v Nemčiji vpliva na ceno na Madžarskem samo še v obdobjih izredno dobre hidrologije v regiji, ko je v regiji presežek EE in pride do izvoza EE iz Slovenije in Madžarske v Avstrijo in Nemčijo.

Glavna dejavnika na strani večjih novih proizvodnih enot v regiji v letu 2015 sta bila pričetek obratovanja nadomestnega bloka 6 v TEŠ z močjo 600 MW in gradnja TE Stanari v BiH z močjo 300 MW. Nadomestni blok 6 TEŠ je bil planiran za zamenjavo obstoječe proizvodnje iz blokov 4 in 5 in tako ne vpliva bistveno na povečano moč, vpliva pa zaradi boljšega izkoristka na količino proizvedene EE v Sloveniji, proizvedena EE iz TE Stanari pa bo imela doprinos v proizvedeni EE v BiH od leta 2016 dalje.

V letu 2015 v regiji ni bilo zgrajenih novih ČPZ, ki bi vplivale na ceno EE. Nove planirane ČPZ, ki bi pomembno vplivale na ceno EE v regiji, so povezava med Črno Goro in Italijo, ki bo vplivala na še večjo približanje cen italijanskega in madžarskega trga EE in povezava med Srbijo in Romunijo, ki bo približala romunski in madžarski trg EE. Planiran plan obeh novih ČPZ je v letu 2017.

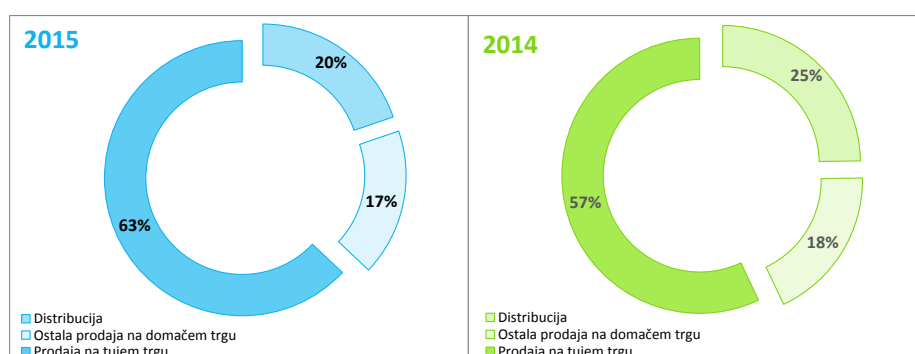
Novosti na trgih EE v regiji sta bili spojitev romunskega trga z madžarskim, češkim in slovaškim v četrtem kvartalu 2014. V letu 2015 se je tako izkoriščenost ČPZ na meji Madžarske in Romunije povečala in večkrat privedla do enakih cen na obeh trgih. Druga novost je bila vzpostavitev avkcijske hiše SEE CAO v Podgorici. SEE CAO je za leto 2015 izvedel dodeljevanje letnih ČPZ na mejah BiH in Črne Gore ter BiH in Hrvaške. V letu 2015 je SEE CAO razširil dodeljevanje čezmejnih prenosnih zmogljivosti še na dodatni meji Albanija-Črna Gora in Grčija-Turčija. Pomembna novost pri dodeljevanju ČPZ preko SEE CAO je bil uveden sistem uporabe kapacitet ali prodaje kapacitet. V letu 2015 se je avkcijska hiša CAO združila z avkcijsko hišo CASC v skupno avkcijsko hišo JAO, kar je dodatno poenostavilo postopke dodeljevanja čezmejnih prenosnih zmogljivosti.

2.9 PRODAJA IN KUPCI

OBSEG IN STRUKTURA PRODAJE: Skupina HSE je v letu 2015 prodala skoraj 1,6 TWh več EE kot leto poprej. Aktivnejši nastop skupine HSE na trgu je omogočila tudi uvedba sedem dnevnega trgovanja znotraj dneva t.i. »intraday« trgovanje. Z razširitvijo aktivnosti je skupina postala bolj odzivna na trenutne tržne razmere, kar je v zaostrenih tržnih razmerah omogočalo dodatno optimizacijo proizvodnega in trgovalnega portfelja skupine HSE, s tem pa izboljšalo trgovalni rezultat.

Skupina HSE je v letu 2015 prodala 27.194 GWh EE, od tega na domačem trgu 10.070 GWh oz. 37 % in na tujih trgih 17.124 GWh oz. 63 %. Na domačem trgu je skupina HSE 53 % prodala distribucijskim podjetjem za prodajo EE, velikim odjemalcem 10 % in ostalim kupcem 37 %. Najpomembnejši tuji prodajni trgi pa so italijanski, madžarski in nemški trg.

Struktura količinske prodaje EE skupine HSE v letih 2015 in 2014

DOLGOROČNE POGODBE IN DNEVNI TRGI: Družba je večino prodaje EE ustvarila preko dolgoročnih pogodb. Na dnevnem trgu se je trgovalo z namenom usklajevanja pogodbenih obveznosti z možnostmi proizvodnje skupine HSE ter s ciljem optimizacije portfelja in izkoriščanja tržnih priložnosti. Poleg tega so se na dnevnem trgu in trgu znotraj dneva prodajali viški dodatno proizvedene EE zaradi dobre hidrologije ali visokih tržnih cen.

SISTEMSKE STORITVE: Poleg EE smo v letu 2015 zagotavljali tudi pogodbene obveznosti iz naslova sistemskih storitev in sicer:

- sekundarno regulacijo frekvence v območju +/- 57 MW,
- terciarno regulacijo frekvence v višini 136 MW,
- zagon agregatov brez zunanjega vira napajanja,
- regulacijo napetosti in jalove moči,
- regulacijsko energijo sekundarne in terciarne regulacije (energija, ki se proizvede ob aktiviranju sekundarne ali terciarne regulacije frekvence).

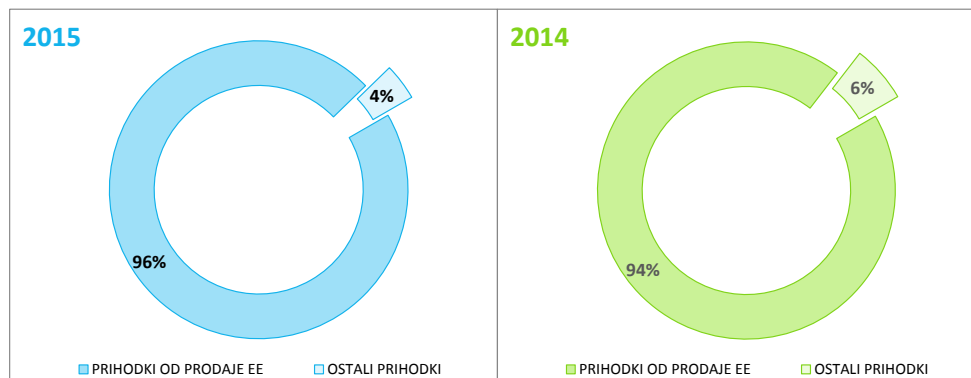
2.9.1 Ostale dejavnosti

STRUKTURA ČISTIH PRIHODKOV OD PRODAJE:

Skupina HSE je imela v letu 2015 1,2 milijarde EUR čistih prihodkov od prodaje. V strukturi prihodkov je

bila s 96 % daleč najpomembnejša prodaja EE, ostali prihodki pa so znašali 4 % čistih prihodkov od prodaje.

Struktura čistih prihodkov od prodaje skupine HSE v letih 2015 in 2014

OSTALI PRIHODKI: Skupina HSE je ostale prihodke ustvarila s storitvami, povezanimi z EE, s prodajo CO₂ emisijskih kuponov, reodkupom plina, prodajo toplotne energije, elektrofiltrskega pepela in sadre, systemske vode in odpadnega materiala, z najemninami, z gostinskimi in s hotelskimi storitvami, z izvajanjem dejavnosti institucionalnega

varstva starejših, s prihodki od prodaje gradbenih in vzdrževalnih del ter s prihodki na področju rudarskih gradbenih storitev.

TOPLOTNA ENERGIJA: V letu 2015 je bilo proizvedene in prodane 329 GWh toplotne energije, to je 23 GWh več kot v letu 2014.

2.10 NABAVA IN DOBAVITELJI

2.10.1 Električna energija

Glavno poslanstvo HSE od ustanovitve dalje je, da od proizvodnih družb skupine HSE odkupi vso proizvedeno EE in jo proda na trgu na način, da maksimira razliko med prihodki in odhodki skupine HSE. Pri tem si HSE prizadeva izkoristiti sinergije proizvodnih enot znotraj skupine HSE. Obratovalne in stroškovne lastnosti posameznih proizvodnih enot se namreč med seboj precej razlikujejo, zato je mogoče z ustrezno kombinacijo vozniških redov elektrarn doseči stroškovno ugodnejšo proizvodnjo EE. Ker se s časom spreminjajo tako proizvodne

sposobnosti proizvodnih enot, kakor tudi cena EE na trgu, je sprotno in učinkovito ekonomsko optimiziranje proizvodnih enot ob upoštevanju tehničnih karakteristik elektrarn in tržnih razmer toliko bolj pomembno.

Na domačem trgu je HSE velik del EE kupil od proizvodnih družb skupine HSE. V sklopu dnevnega optimiziranja pa je največ energije kupil na slovenski borzi z EE (BSP). Na tujih trgih so bili glavni dobavitelji borze z EE ter večje trgovske družbe, s katerimi ima HSE podpisane EFET sporazume.

Enote za proizvodnjo EE v skupini HSE v letu 2015

DEM	št. agreg.	Dravograd	Vuzenica	Vuhred	Ožbalt	Fala	MB otok	Zlatoličje	Formin	mHE	SE	SKUPAJ
Moč na pragu	MW	26,2	55,6	72,3	73,2	58,0	60,0	126,0	116,0	3,7	1,0	591,9
Nazivna moč generatorja	MVA	36,0	78,0	90,0	90,0	74,0	78,0	170,0	148,0	5,5	1,0	770,5
Bruto padec Hbr.	m	8,9	13,7	17,4	17,4	14,6	14,2	33,0	29,0			148,3
Inštaliran pretok Qi	m ³ /s	405,0	550,0	550,0	550,0	525,0	550,0	530,0	500,0			

SENG	št. agreg.	Doblar I.	Doblar II.	Plave I.	Plave II.	Solkan	ČHE Avče	Zadlaščica	mHE	SKUPAJ
Moč na pragu	MW	30,0	40,0	15,0	20,0	33,0	180,0	8,0	11,7	337,7
Nazivna moč generatorja	MVA	48,0	50,0	22,0	23,0	39,0	195,0	10,0	15,6	402,6
Bruto padec Hbr.	m	47,2	48,5	27,5	27,5	23,0	521,0	440,0		1.134,7
Inštaliran pretok Qi	m ³ /s	90,0	105,0	75,0	105,0	180,0	40,0	2,2		

TEŠ		PT 51	PT 52	Blok 4	Blok 5	Blok 6	SKUPAJ
Moč na pragu	MW	42,0	42,0	248,0	305,0	539,0	1.176,0
Nazivna moč generatorja	MVA	56,3	56,3	324,0	377,0	727,0	1.540,5

TET		PB I.	PB II.	SKUPAJ
Moč na pragu	MW	29,0	29,0	58,0
Nazivna moč generatorja	MVA	39,7	39,7	156,0

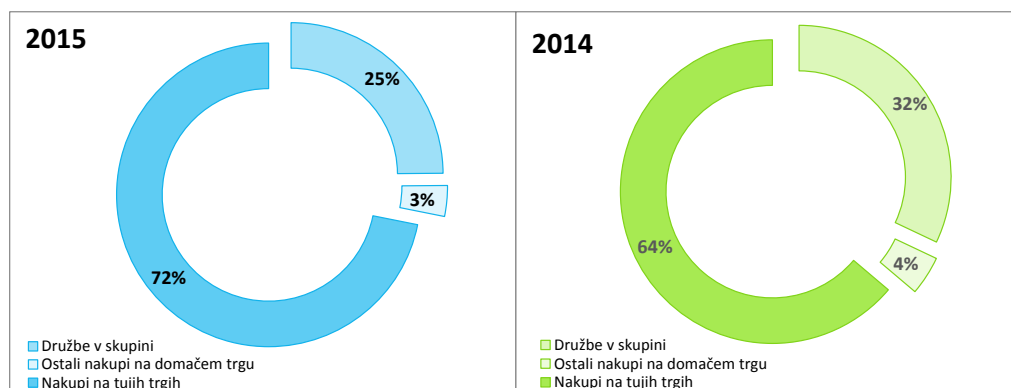
Hidro proizvodnja

Termo proizvodnja

STRUKTURA VIROV: EE, ki jo je HSE v letu 2015 dobavljal svojim kupcem, je na domačem trgu kupil od družb skupine HSE (25 %) ter od ostalih družb v

Sloveniji (3 %). Preostalo energijo (72 %) je HSE kupil na tujih trgih.

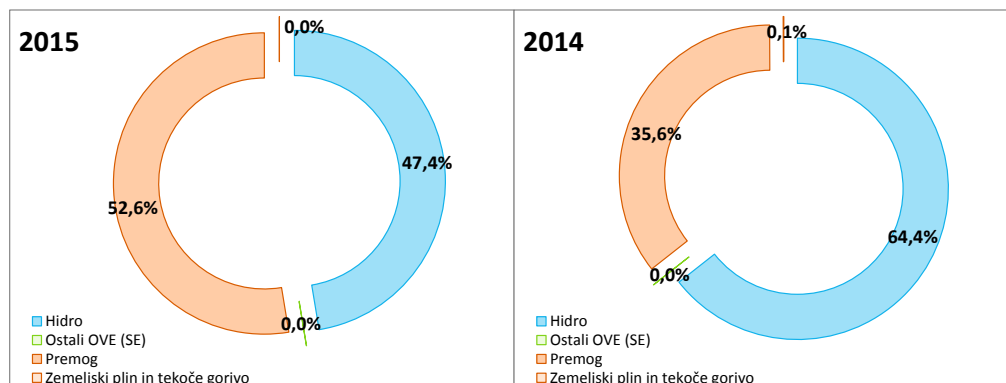
Struktura nakupov EE skupine HSE v letih 2015 in 2014

OPTIMIRANJE NABAV: HSE je na dnevnem trgu kupoval EE za pokrivanje primanjkljajev v primeru izpadov elektrarn in slabe hidrologije ter z namenom optimiziranja proizvodnje in trgovanja z EE.

PRIMARNE SUROVINE: Med primarnimi surovinami za proizvodnjo EE je v letu 2015 premog predstavljal 52,6 %, vodni potencial 47,4 %, 0,01 % pa sta predstavljala zemeljski plin in ekstra lahko kurilno olje. EE, proizvedena iz SE, je predstavljala 0,002 % celotne proizvedene energije skupine HSE.

Primarne surovine za proizvodnjo EE v letih 2015 in 2014

NABAVNA CENA: Na nabavno ceno EE so v letu 2015 vplivali predvsem naslednji dejavniki:

- proizvodnja EE iz HE in ČHE, ki je bila za 12,7 % nižja od načrtovane,
- proizvodnja EE v TEŠ, ki je bila za 8,8 % nižja od načrtovane,
- cenovne razmere na trgih z EE,

- zagonski preizkusi nadomestnega bloka 6 TEŠ,
- občasne težave z odkopavanjem premoga v PV.

PREMOG: Za potrebe proizvodnje EE v TEŠ je bilo porabljeno 35.460 TJ premoga.

ZALOGA PREMOGA: Na dan 31.12.2015 je zaloga premoga v PV znašala 3.001 TJ.

2.11 NALOŽBE

V skladu s sklepom NS HSE se posamezne investicije družb v skupini HSE izvajajo le ob predhodnem pozitivnem mnenju strokovne komisije in soglasju posloводства HSE, ki o izdanih soglasjih obvešča NS HSE. Poleg poskusnega obratovanja nadomestnega bloka 6 TEŠ in gradnje mHE Kneža kot naložbe v nove objekte so v izvajanju tudi prenove nekaterih obstoječih proizvodnih HE objektov (npr. rekonstrukcija HE Plave II. faza) kot tudi vlaganja v zanesljivost proizvodnje (npr. prenove pretočnih polj na Dravi, prenova sistema vodenja HE Fala, obnova jezov Markovci itd.). Izvajajo se samo nujne

investicije, ki so nujno potrebne zaradi zagotavljanja varnosti obratovanja (npr. zagotavljanje obratovalne zanesljivosti elektrarn in varnosti pri proizvodnji premoga). Z namenom, da se ne zaustavijo dolgotrajni postopki umeščanja objektov v prostor, se izvajajo aktivnosti za pridobivanje projektne, okoljske in druge potrebne dokumentacije za projekte HE na srednji Savi, Dravi, Soči, Muri in drugih vodotokih.

V nadaljevanju so predstavljene večje naložbe skupine HSE v letu 2015.

2.11.1 Nadomestni blok 6 TEŠ

Poglaviti razlog za novo nadomestno enoto blok 6 je bil v dotrajanosti večine obstoječih proizvodnih enot (blokov) v TEŠ, saj te obratujejo z zastarelo tehnologijo, ki v nekaj letih ne bo več izpolnjevala okoljskih zahtev. Za presojo o smiselnosti investicije sta bila ključnega pomena tudi energetska lokacija z razpoložljivim premogom in vso potrebno infrastrukturo za odvod EE.

S postavitvijo nove, nadomestne enote, se bodo z uporabo najnovejših tehnologij (BAT) znatno zmanjšale obremenitve okolja. Zaradi bistveno višjega izkoristka se bo občutno znižala specifična emisija CO₂ na enoto proizvedene EE.

Projekt izgradnje nadomestnega bloka 6 se je v juniju 2015 zaključil. Vse faze projekta so potekale v skladu s terminskim planom in brez večjih težav.

Dne 24.9.2014 je bila uspešno izvedena prva sinhronizacija nadomestnega bloka 6 TEŠ z elektroenergetskim omrežjem Slovenije in oddane so bile prve kilovatne ure elektrike v omrežje. TEŠ je po uspešno končanem tehničnem pregledu nadomestnega bloka 6 s pripadajočimi objekti 27.5. prejel odločbo upravnega organa, v katerem je ta odredil enoletno poskusno obratovanje novozgrajenega bloka 6. S tem se je tudi formalno zaključil postopek tehničnega pregleda. V tem obdobju je strokovna komisija, ki jo je imenoval upravni organ, opravila več delnih pregledov objekta in ugotovila, da je zgrajen kakovostno, v skladu z gradbenimi dovoljenji ter da ne obstajajo pomanjkljivosti, ki bi preprečevale začetek poizkusnega obratovanja.

2.11.2 HE na srednji Savi

Družbi HSE je bila z Uredbo o koncesiji za rabo vode za proizvodnjo EE na delu vodnega telesa reke Save od Ježice do Suhadola in z Odločbo o določitvi koncesionarja z dne 22.12.2005 na območju srednje Save, med Medvodami in Suhadolom, podeljena koncesija za proizvodnjo EE na srednjem odseku reke Save. Vlada RS je 5.3.2014 sprejela sklep o načinu umeščanja HE na srednji Savi v prostor, ki določa, da bodo HE na območju celotne srednje Save v prostor umeščene z dvema državnima prostorskima načrtoma.

V 2015 so vzporedno potekale aktivnosti in s tem povezana vlaganja za podpis koncesijske pogodbe, aktivnosti za pripravo predinvesticijske in investicijske dokumentacije ter postopkov umeščanja v prostor. Na projektu potekajo aktivnosti v omejenem obsegu, da se ne zaustavijo dolgotrajni postopki umeščanja v prostor. Med lastniki družbe SRESA potekajo pogovori o konsolidaciji lastništva in prenosu koncesije na

2.11.3 Izgradnja mHE Kneža

MHE Kneža bo izkoriščala še preostali razpoložljiv hidropotencial reke Kneže, in sicer na odseku med strojnico mHE Kneške Ravne II ter zajetjem HE Knežca. Predviden je koncept pretočnega tipa. Derivacija je predvidena v celotni dolžini s tlačnim cevovodom. V strojnici je predviden en agregat z

Zaključeni so bili zagonski preizkusi in z dnem 7.6. zaključeno še 10 - dnevno pogodbeno poskusno obratovanje. Začasni prevzem opreme (PAC) glavnega pogonskega objekta od dobavitelja ALSTOM je bil izveden 19.6., proizvodne kapacitete nadomestnega bloka 6 TEŠ so tako v celoti na razpolago TEŠ-u in njegovemu lastniku HSE.

Nadaljuje se obdobje enoletnega poskusnega obratovanja, izvajanje garancijskih meritev in meritev vplivov na okolje. Pridobitev uporabnega dovoljenja je odvisna od dolžine poskusnega obratovanja, ki ga odredi upravni organ po uspešno opravljenem tehničnem pregledu. TEŠ si bo prizadeval, da uporabno dovoljenje pridobi čim prej.

Investitor projekta je TEŠ.

družbo SRESA. Eden izmed razlogov za nepodpisano koncesijsko pogodbo je predvsem v širitvi območij NATURA 2000, ki lahko vpliva na možnost gradnje nekaterih HE na srednji Savi.

HSE in druga dva družbenika SRESE (GEN-Energija, SEL) so stališča, da brez usklajene koncesijske pogodbe v ključnih elementih, ki bi jasno opredelila delitev bremena med lastniki energetske in ostale infrastrukture, ter kumulativne omejitve dajatev, ni smotno nadaljevati z intenzivnimi vlaganji v aktivnosti na projektu izgradnje HE na srednji Savi. Optimizacija variant verige na srednji Savi se nadaljuje z izdelavo tehnične, investicijske in projektne dokumentacije za HE Renke, HE Trbovlje in HE Suhadol. Omenjeni objekti predstavljajo objekte z najvišjo energetske proizvodnje in obenem izkazujejo najvišjo donosnost.

Trenutno projekt izgradnje HE na srednji Savi financira HSE.

instalirano močjo 850 kW, ocenjena letna proizvodnja je 3,3 GWh. Gradbeno dovoljenje je bilo pridobljeno 7.10.2014. Gradnja mHE poteka v skladu s terminskim načrtom.

Investitor je SENG.

2.11.4 Ostali proizvodni objekti na OVE

Skupina HSE daje poudarek na izvedbi tistih proizvodnih objektov, ki v največji meri zadostijo doseganju ciljev energetskega podnebnega paketa ter hkrati maksimirajo ekonomski in minimizirajo okoljski učinek. Skupina HSE se zaveda strateške pomembnosti hidroenergije kot čistega in obnovljivega vira. Pri OVE ne gre zanemariti tudi drugih virov, vendar se zavedamo, da je glede na naravne danosti kot tudi upošteva druge tehnične, ekonomske in okoljske dejavnike prav vodna energija tista, ki bo v Sloveniji prispevala največji delež k uresničevanju 25 % deleža OVE v končni porabi. Še vedno je zelo pomembno reševanje problematike umeščanja objektov v prostor in

povezovanje v elektroenergetski sistem Slovenije, pridobivanje novih koncesij ter drugih potrebnih dovoljenj in soglasij kot tudi primerno sodelovanje z lokalnimi skupnostmi, ki lahko močno vplivajo na potek postavitve novega proizvodnega objekta.

V 2015 so bili v teku postopki izdelave in pridobivanja projektne, investicijske in druge potrebne dokumentacije za izgradnjo mHE na porečju Drave, Soče, Mure in drugih vodotokih (mHE Josipdolski potok, mHE Rogoznica, mHE Meža, mHE Mislinja, mHE Dobrije, mHE Ravne, mHE Pesnica, itd.). Za mnoge od teh projektov je že pridobljeno vodno dovoljenje.

2.11.5 Vlaganja v zanesljivost proizvodnje

V PV se izvajajo le investicije, ki so nujno potrebe za zagotavljanje obratovalne zanesljivosti in varnosti pri proizvodnji premoga. Pomembna investicija je optimizacija prezračevanja jam PV, ki je vitalnega pomena za obratovalno zanesljivost in doseganje dolgoročnih planov proizvodnje premoga. V okviru tega se bo opredelil tudi status jaška NOP II.

V DEM predstavljajo najpomembnejše investicije v zanesljivost proizvodnje prenove pretočnih polj na najstarejših elektrarnah Dravograd, Vuzenica in Mariborski Otok ter zamenjava sistema vodenja na HE Fala.

V SENG so bile na področju vlaganja v zanesljivost proizvodnje v letu 2015 med pomembnejšimi izvedba novega priključka mHE Bača na 20kV omrežje ter obnova 20kV priključnega mesta in transformatorja 20/0,4kV na jezu Podselo. Na področju rekonstrukcij so se izvajala dela na HMO jez Podselo, zaključevanje rekonstrukcije II. faze HE Dobljar I, priprava razpisne dokumentacije za rekonstrukcijo II. faze HE Plave I, v teku so bili razpisni postopki za rekonstrukcijo RTP Plave, itd.

2.12 INFORMATIKA

Leto 2015 je potekalo v znamenju uvajanja podpore za nove poslovne procese in vrste izboljšav že vpeljanih rešitev. Cilj je zagotoviti družbi in skupini HSE konkurenčno prednost s kvalitetno informacijsko podporo in ponuditi nove razvojne možnosti.

Nadaljeval se je prenos dobrih praks in poslovnih modelov v vse družbe skupine HSE.

Pri tem bo zelo pomagal enoten informacijski poslovni sistem, ki bo omogočal vpeljavo enotnih poslovnih procesov v družbe skupine HSE. V 2015 se je po zaključeni implementaciji v družbi HSE pričelo s projektom implementacije SAP ERP v družbe DEM,

SENG in TEŠ. Gre za vsebinsko in organizacijsko kompleksen projekt, ki se bo zaključil konec leta 2016.

V letu 2015 se je vpeljala informacijska podpora procesu »360 stopinjski pogled na poslovnega partnerja«. CRM, poslovanje s strankami – osrednja aplikacija za dostop do podatkov o poslovnih partnerjih, je bila integrirana z dokumentnim sistemom, SAP ERP sistemom in sistemom za podporo trgovanju ENDUR.

Pri dokumentnem sistemu ODOS – se je nadaljevalo z digitalizacijo papirne dokumentacije in se do konca leta 2015 v celoti pripravilo na E-račune.

Osnova funkcije informacijske podpore je enotna in kvalitetna tehnološka infrastruktura, ki je stroškovno učinkovita. V 2015 so se povečale pomnilniške zmogljivosti in hitrost prenosa podatkov. Posodobljeno je bilo nadzorno okolje, s katerim se spremlja delovanje sistemskega okolja v realnem času, kar omogoča boljši pregled in več možnosti pravočasnega ukrepanja.

Začela se je tudi celovita prenova ORACLE okolja, ki vsebuje tako zamenjavo strojnega in pomnilniškega

okolja, kot prehod v nov model izvajanja licenciranja, kar bo v 2016 omogočilo sodobno in visoko razpoložljivo podatkovno okolje.

2.13 ANALIZA USPEŠNOSTI POSLOVANJA³

2.13.1 Analiza uspešnosti poslovanja družbe HSE d.o.o.

V letu 2015 je družba HSE poslovala s **ČISTIM POSLOVNIM IZIDOM** / izgubo višini 323,1 mio EUR, kar je v celoti posledica opravljenih slabitev DFN v odvisne družbe v višini 377,9 mio EUR. Brez izvedenih slabitev bi družba poslovala s čistim dobičkom v višini 54,9 mio EUR, kar pa je vseeno manj kot v preteklem letu, ko je čisti poslovni izid znašal 140,8 mio EUR. Pri tem je potrebno upoštevati, da so pozitivno na višino čistega poslovnega izida leta 2014 vplivali: izjemno ugodna hidrologija, višja povprečna veleprodajna cena EE, bistveno višje izplačilo deležev v dobičku odvisnih družb, dobiček pri prodaji 35,6 % deleža v HESS in nižja zadolženost ter posledično nižji finančni odhodki. Zaradi navedenega so glede na preteklo leto nižji EBIT, EBITDA in kazalnika donosnosti kapitala in sredstev, ki sta negativna.

Zaradi nižjih povprečnih veleprodajnih cen EE so **ČISTI PRIHODKI OD PRODAJE** v višini 1.303,1 mio EUR za 1 % nižji glede na preteklo leto. Čisti prihodki od prodaje na domačem trgu so višji za 3 % zaradi višjih prodajnih količin, čisti prihodki na tujem trgu pa so, kljub višjim prodajnim količinam nižji za 3 % zaradi nižjih povprečnih prodajnih cen. Na domačem trgu je bilo realiziranih 44 %, na tujem pa 56 % čistih prihodkov od prodaje. **KOLIČINSKA PRODAJA** v višini 29.131 GWh je za 5 % višja zaradi povečanih trgovalnih aktivnosti na slovenskem in tujem trgu ter pričetka trgovanja znotraj dneva.

CELOTNA ZADOLŽENOST družbe na dan 31.12.2015 je v višini 214,6 mio EUR, kar je bistveno več v primerjavi s stanjem konec leta 2014. Konec leta 2015 je družba črpala dolgoročno posojilo v višini 15 mio EUR za zagotovitev trajnih obratnih sredstev ter 105 mio EUR premostitvenega kratkoročnega posojila do zagotovitve dolgoročnih virov financiranja.

Družba je tudi v letu 2015 izvajala financiranje nadomestnega bloka 6 TEŠ. Ker je bil test zasebnega investitorja uspešen je bilo rešeno vprašanje državnih pomoči, zato je bila izvedena dokapitalizacija TEŠ s konverzijo kratkoročnih finančnih terjatev iz naslova pogodb o prevzemu dolga v DFN v TEŠ v višini 248,5 mio EUR (82,4 mio EUR iz leta 2015, 155,9 mio EUR iz leta 2014 in 10,2 mio EUR iz leta 2013). Družba je TEŠu v letu 2015 poleg dokapitalizacije uspela zagotoviti še 78,7 mio EUR dolgoročnih posojil za dokončanje investicije nadomestni blok 6 ter pokrivanje obveznosti, ki izhajajo iz obstoječih kreditov, najetih za financiranje projekta izgradnje nadomestni blok 6.

Ker je bil test zasebnega investitorja uspešen je družba HSE v letu 2015 dokapitalizirala tudi družbo PV v skupni višini 71,6 mio EUR, in sicer s stvarnim vložkom v višini 37,6 mio EUR (oprema v višini 21,6 mio EUR in dani kratkoročni kredit v višini 16,0 mio EUR) ter z denarnim vložkom v višini 34,0 mio EUR. Družbi PV je bilo poleg dokapitalizacije odobreno dolgoročno posojilo v višini 6,1 mio EUR.

V okviru skupine HSE si je družba HSE v letu 2015 dodatno likvidnost uspela zagotoviti tudi iz prostih denarnih sredstev družbe DEM v višini 30 mio EUR.

Zaradi izvedenih slabitev je **KAPITAL** konec leta 2015 glede na konec leta 2014 nižji za 28 %. Na dan 31.12.2015 izguba presega polovico osnovnega

³ To poglavje je potrebno brati v povezavi z računovodskim poročilom družbe HSE.

kapitala, vendar jo je možno pokriti v okviru drugih rezerv iz dobička. Družba je kapitalsko ustrezna.

V strukturi virov financiranja se je povečal delež kratkoročnih virov, kar je posledica kratkoročnega premostitvenega zadolževanja.

2.13.2 Analiza uspešnosti poslovanja skupine HSE

Da bi se zaostrenim razmeram na trgu EE čim bolj prilagodili, smo v letu 2015 izvajali postopne in preišljene ukrepe optimizacije in racionalizacije poslovanja, s katerimi smo zmanjševali vpliv zaostrenih gospodarskih razmer na poslovanje skupine HSE in ohranjali finančno vzdržno poslovanje. Kljub izvedenim ukrepom optimizacije in racionalizacije poslovanja, ki se odražajo v nižjih stroških dela, materiala in storitev, je **ČISTI POSLOVNI IZID** skupine HSE izguba v višini 480,1 mio EUR. Razlog so opravljene slabitve in odpisi sredstev, terjatev in zalog (predvsem družbe TEŠ in skupine PV), ki so v višini 484,0 mio EUR. Brez izvedenih slabitev bi skupina HSE poslovala s pozitivnim poslovnim izidom iz poslovanja v višini 40,4 mio EUR, kar pa je manj kot v preteklem letu. Tudi v letu 2015 so bile razmere na trgu z EE izjemno zahtevne. Padec povprečnih veleprodajnih cen in slaba hidrologija so negativno vplivali na poslovni izid iz poslovanja - EBIT, ravno tako pa tudi nižji prihodki od prodaje storitev, kar so razlogi tudi za nižji EBITDA, ki pa je pozitiven v višini 121,6 mio EUR. Zaradi aktiviranja nadomestnega bloka 6 TEŠ v letu 2015 se stroški obresti pripoznajo med finančnimi odhodki, kar je poleg dodatnega zadolževanja, razlog za višje finančne odhodke, ki so negativno vplivali na čisti poslovni izid skupine.

ČISTI PRIHODKI OD PRODAJE leta 2015 so v višini 1.224,0 mio EUR in so za 3 % nižji glede na preteklo leto, predvsem zaradi nižjih prihodkov od prodaje storitev. Kljub nižjim povprečnim veleprodajnim cenam EE, so čisti prihodki od prodaje EE na nivoju preteklega leta, zaradi povečanih trgovalnih aktivnosti na slovenskem in tujem trgu ter pričetka trgovanja znotraj dneva. Posledično je **KOLIČINSKA PRODAJA** za 6 % višja glede na preteklo leto in je v višini 27.194 GWh.

Hidrologija v letu 2015 je bila pod dolgoletnim povprečjem, kar je tudi razlog za nižjo **PROIZVODNJO**. Družbe skupine HSE so v letu 2015

SREDSTVA družbe so konec leta 2015 za 13 % nižja glede na stanje konec leta 2014 zaradi slabitev DFN v odvisne družbe. V strukturi sredstev so se povečala dolgoročna sredstva zaradi dolgoročnih posojil, danih TEŠu in PVju.

proizvedle 6.763 GWh EE oz. 18 % manj kot v preteklem letu. HE so proizvedle za 2.142 GWh manj, ČHE je proizvedla za 8,6 GWh več, TE pa 603 GWh več kot v preteklem letu.

Zaradi opravljenih slabitev sredstev je stanje **SREDSTEV** skupine HSE na dan 31.12.2015 za 18 % nižje glede na stanje konec preteklega leta, **KAPITAL** je nižji za 33 %, kazalnika donosnosti kapitala in sredstev pa sta negativna.

Konec leta 2015 je družba HSE črpala dolgoročno posojilo v višini 15 mio EUR za zagotovitev trajnih obratnih sredstev skupine HSE ter črpala 105 mio EUR premostitvenega kratkoročnega posojila do zagotovitve dolgoročnih virov financiranja, kar sta razloga za večjo **ZADOLŽENOST** skupine HSE na dan 31.12.2015 glede na stanje konec leta 2014. V strukturi zadolženosti se je znižal delež dolgoročnih finančnih obveznosti, zaradi prenosa dolgoročnega posojila TEŠ do EIB v višini 110,0 mio EUR ter sorazmernega dela dolgoročnega kredita TEŠ do EBRD v višini 37,8 mio EUR na kratkoročni del finančnih obveznosti, kar je vse TEŠ v januarju 2016 predčasno odplačal.

Na dan 31.12.2015 je bilo v skupini HSE **ZAPOSLENIH** 3.390 delavcev, kar je za 281 manj v primerjavi s stanjem konec leta 2014. Skupina je v fazi finančnega in poslovnega prestrukturiranja.

Iz strukture finančnega položaja je razvidno, da skupina HSE na presečni dan 31.12.2015 s kratkoročnimi viri financira dolgoročna sredstva. Družba HSE je konec leta 2015 črpala kratkoročno premostitveno posojilo v višini 105 mio EUR do zagotovitve dolgoročnih virov. Z zagotovitvijo dolgoročnih virov sredstev se bo struktura finančnega položaja skupine HSE izboljšala.

Zaostrene razmere, v katerih skupina HSE posluje, terjajo od poslovodstev družb spremljanje in zagotavljanje kapitalске ustreznosti. Družbe skupine PV in TEŠ so izdelale NFPP-je, ki so usmerjeni v

ukrepe, ki terjajo stroškovno racionalizacijo, poslovno in finančno prestrukturiranje ter dezinvestiranje poslovno nepotrebnih sredstev.

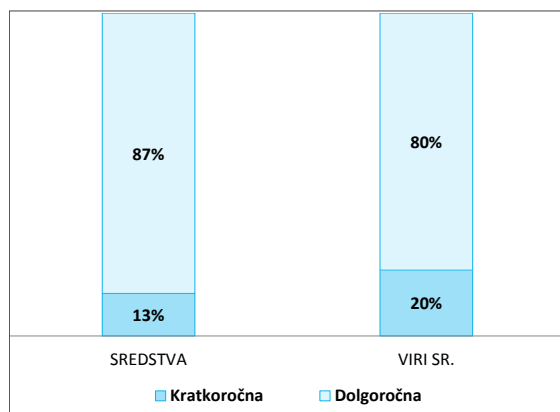
Po evidentiranju oslabitve sredstev je družba TEŠ izdelala analizo in dokaz plačilne sposobnosti, ker je bila po določilih ZFPPIPP izpostavljena domneva, da je družba TEŠ dolgoročno plačilno nesposobna, saj je na dan 31.12.2015 ocenjena višina nepokrite izgube, predvsem iz naslova oslabitve sredstev, dosegla polovico osnovnega kapitala družbe. V analizi je bilo ugotovljeno, da iz predračunskega denarnega toka za obdobje 2016 – 2030, ki je sestavljen na podlagi zadnjih potrjenih dolgoročnih projekcij izhaja, da je družba plačilno sposobna ob dodatnem zadolževanju pri obvladujoči družbi. Popravljalni ukrep je finančno prestrukturiranje dolga do HSE v kapitalске rezerve.

Družbe HTZ, Gost in Golte so glede na nerevidirane izkaze na dan 31.12.2015 kapitalsko neustrezne in s tem insolventne. Za odpravo insolventnosti so družbe v skladu z ZFPPIPP v letu 2015 že pričele izvajati ustrezne ukrepe in postopke, s katerimi bo insolventnost omenjenih družb v letu 2016 odpravljena. Dne 5.4.2016 je bil na Okrožnem sodišču v Celju izdan Sklep o poenostavljenem znižanju osnovnega kapitala družbe HTZ. Za družbo Gost družba PV načrtuje prestrukturiranje. Dne 16.3.2016 je postal pravnomočen sklep za poenostavljeno prisilno poravnavo družbe Golte.

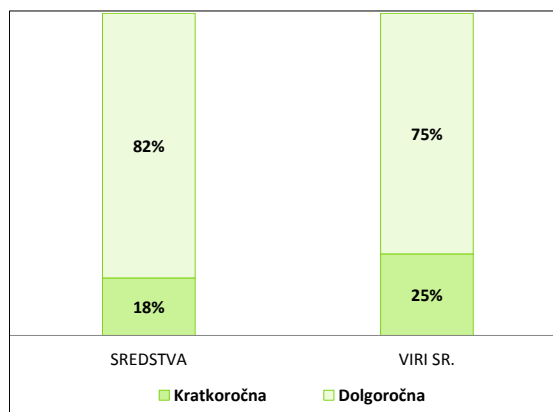
Kapitalsko neustrezna je tudi družba TET – v likvidaciji. Na skupščini družbe je bil 17.11.2014 sprejet sklep o poenostavljenem zmanjšanju kapitala in redni likvidaciji družbe.

Struktura izkaza finančnega položaja skupine HSE in družbe HSE na dan 31.12.2015

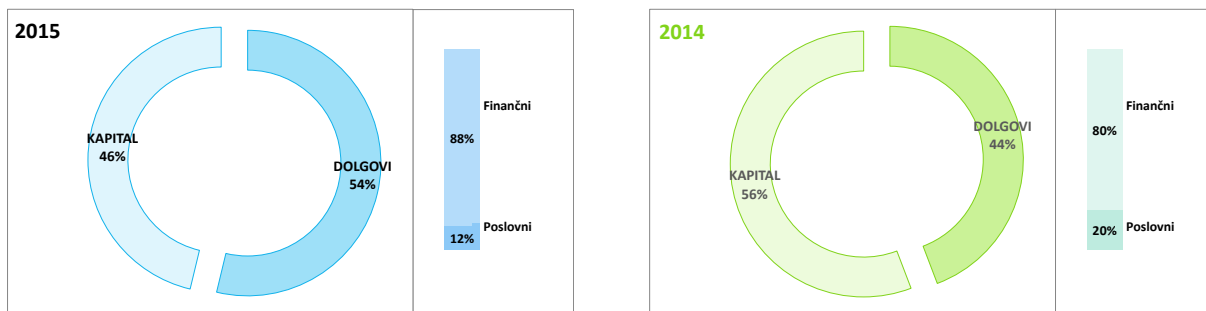
SKUPINA HSE

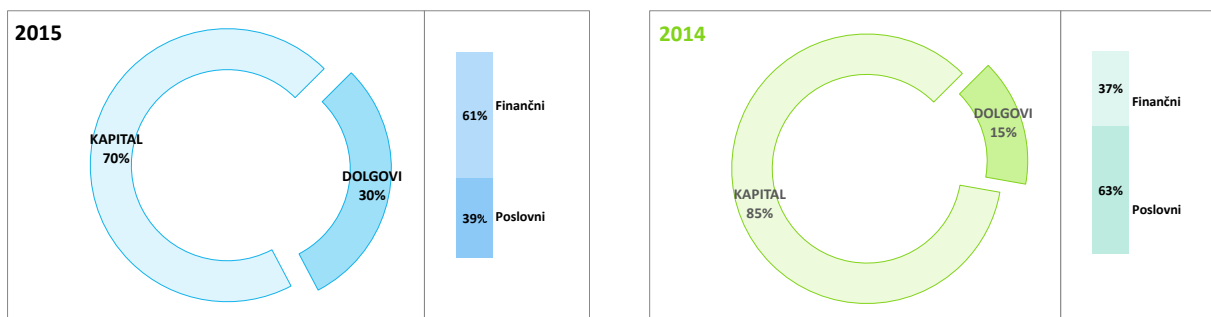
DRUŽBA HSE

Razmerje med kapitalom in dolgovi (finančni in poslovni) v skupini HSE na dan 31.12.2015 in 31.12.2014

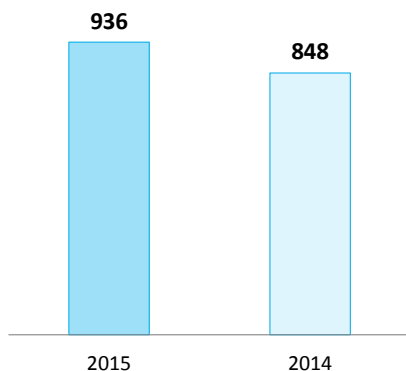
Razmerje med kapitalom in dolgovi (finančni in poslovni) v družbi HSE na dan 31.12.2015 in 31.12.2014

Neto finančni dolg skupine HSE in družbe HSE na dan 31.12.2015 in 31.12.2014

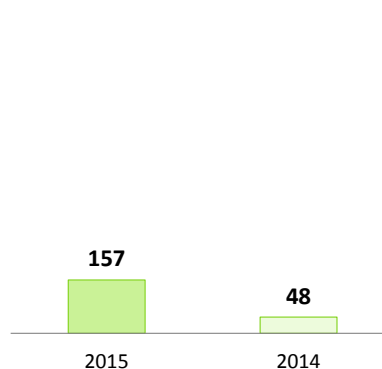
SKUPINA HSE

v mio EUR

DRUŽBA HSE

v mio EUR

Prikaz vrednosti sredstev, višine celotnega kapitala na dan 31.12.2015 ter doseženi poslovni rezultati družb skupine HSE v letu 2015

HOLDING SLOVENSKE ELEKTRARNE d.o.o.

vrednost sredstev v EUR	1.206.606.876
višina celotnega kapitala v EUR	829.661.563
čisti poslovni izid v EUR	(323.117.370)

DRAVSKE ELEKTRARNE MARIBOR d.o.o.

delež HSE	100,0 %
vrednost sredstev v EUR	523.229.721
višina celotnega kapitala v EUR	510.769.294
čisti poslovni izid v EUR	8.671.945

TERMOELEKTRARNA ŠOŠTANJ d.o.o.

delež HSE	100,0 %
vrednost sredstev v EUR	1.119.823.870
višina celotnega kapitala v EUR	215.820.023
čisti poslovni izid v EUR	(459.045.867)

HSE INVEST d.o.o.

delež HSE neposredno	25,0 %
delež HSE posredno	75,0 %
vrednost sredstev v EUR	2.982.012
višina celotnega kapitala v EUR	1.731.435
čisti poslovni izid v EUR	428.872

ŠOŠKE ELEKTRARNE NOVA GORICA d.o.o.

delež HSE	100,0 %
vrednost sredstev v EUR	254.005.101
višina celotnega kapitala v EUR	205.889.057
čisti poslovni izid v EUR	6.172.466

TERMOELEKTRARNA TRBOVLJE d.o.o. - v likvidaciji

delež HSE	100,0 %
vrednost sredstev v EUR	7.826.079
višina celotnega kapitala v EUR	(3.098.191)
čisti poslovni izid v EUR	(623.102)

SOENERGETIKA d.o.o.

delež HSE	25,0 %
vrednost sredstev v EUR	4.563.827
višina celotnega kapitala v EUR	1.853.135
čisti poslovni izid v EUR	646.289

SRESA d.o.o.

delež HSE	60,0 %
vrednost sredstev v EUR	76.435
višina celotnega kapitala v EUR	76.424
čisti poslovni izid v EUR*	(600)

* SRESA je ustanovljena za namen izgradnje HE na srednji Savi. Nosilec koncesijske pravice je še vedno HSE d.o.o.

PREMOGOVNIK VELENJE d.d.

delež HSE	99,2 %
vrednost sredstev v EUR	123.624.126
višina celotnega kapitala v EUR	40.228.450
čisti poslovni izid v EUR	(69.934.023)

HSE ADRIA d.o.o.

delež HSE	100,0 %
vrednost sredstev v EUR	9.959.085
višina celotnega kapitala v EUR	980.106
čisti poslovni izid v EUR	290.465

HSE BE d.o.o.

delež HSE	100,0 %
vrednost sredstev v EUR	1.803.904
višina celotnega kapitala v EUR	710.319
čisti poslovni izid v EUR	2.125

HSE MAK ENERGY DOOEL

delež HSE	100,0 %
vrednost sredstev v EUR	75.551
višina celotnega kapitala v EUR	70.075
čisti poslovni izid v EUR*	(25.129)

* Zaradi razmer na trgu družba HSE MAK ENERGY DOOEL v letu 2015 ni opravljala poslova iz trgovanja.

HSE BH d.o.o.

delež HSE	100,0 %
vrednost sredstev v EUR	3.298.367
višina celotnega kapitala v EUR	567.489
čisti poslovni izid v EUR	26.497

2.13.3 Kazalniki obvladujoče družbe⁴

STOPNJA LASTNIŠKOSTI FINANCIRANJA	31.12.2015	31.12.2014
1. Kapital in obveznosti	1.206.606.876	1.394.651.222
2. Kapital	829.661.563	1.152.425.385
Stopnja lastniškosti financiranja = 2 / 1	68,76	82,63

STOPNJA DOLGOROČNOSTI FINANCIRANJA	31.12.2015	31.12.2014
1. Kapital	829.661.563	1.152.425.385
2. Dolgoročne obveznosti	71.321.476	69.071.477
3. Skupaj (1+2)	900.983.039	1.221.496.862
4. Kapital in obveznosti	1.206.606.876	1.394.651.222
Stopnja dolgoročnosti financiranja = 3 / 4	74,67	87,58

STOPNJA OSNOVNOSTI INVESTIRANJA	31.12.2015	31.12.2014
1. Nepremičnine, naprave in oprema	11.820.636	34.947.327
2. Neopredmetena sredstva	21.237.138	24.444.729
3. Skupaj stalna sredstva po neodpisani vrednosti (1+2)	33.057.774	59.392.056
4. Sredstva	1.206.606.876	1.394.651.222
Stopnja osnovnosti investiranja = 3 / 4	2,74	4,26

STOPNJA DOLGOROČNOSTI INVESTIRANJA	31.12.2015	31.12.2014
1. Nepremičnine, naprave in oprema	11.820.636	34.947.327
2. Neopredmetena sredstva	21.237.138	24.444.729
4. Dolgoročne finančne naložbe v odvisne družbe	826.253.551	884.084.518
5. Ostale dolgoročne finančne naložbe in posojila	126.994.860	40.880.442
6. Dolgoročne poslovne terjatve	535.689	530.936
8. Skupaj (1+2+3+4+5+6+7)	986.841.874	984.887.952
9. Sredstva	1.206.606.876	1.394.651.222
Stopnja dolgoročnosti investiranja = 8 / 9	81,79	70,62

KOEFICIENT KAPITALSKE POKRITOSTI OSNOVNIH SREDSTEV	31.12.2015	31.12.2014
1. Kapital	829.661.563	1.152.425.385
2. Nepremičnine, naprave in oprema	11.820.636	34.947.327
3. Neopredmetena sredstva	21.237.138	24.444.729
4. Skupaj stalna sredstva po neodpisani vrednosti (2+3)	33.057.774	59.392.056
Koeficient kapitalске pokritosti osnovnih sredstev = 1 / 4	25,10	19,40

KOEFICIENT NEPOSREDNE POKRITOSTI KRATK. OBV. (HITRI KOEFICIENT)	31.12.2015	31.12.2014
1. Denar in denarni ustrezniki	57.156.932	28.360.621
2. Kratkoročne finančne naložbe	7.779.330	193.014.788
3. Skupaj likvidna sredstva (1+2)	64.936.261	221.375.409
4. Kratkoročne obveznosti	305.623.837	173.154.359
Koef. neposredne pokritosti kratk. obv. (hitri koef.) = 3 / 4	0,21	1,28

Konec decembra 2015 predstavlja kapital družbe 69 % vseh obveznosti do virov sredstev. Stopnja lastniškosti financiranja je nižja v primerjavi s stanjem konec leta 2014 predvsem zaradi nižjega kapitala kot posledica slabitev DFN.

Družba je 75 % svojih sredstev financirala z dolgoročnimi viri in 25 % s kratkoročnimi viri. Stopnja dolgoročnosti financiranja je nižja v primerjavi s stanjem konec leta 2014 zaradi nižjega kapitala kot posledica slabitev DFN.

Delež stalnih sredstev med sredstvi družbe znaša 2,74 %. V primerjavi s stanjem konec leta 2014 je nižji zaradi dokapitalizacije PV s stvarnim vložkom.

Vsa dolgoročna sredstva predstavljajo 82 % celotnih sredstev družbe. Vrednost kazalnika je v primerjavi s stanjem konec leta 2014 višja predvsem zaradi nižjih sredstev.

Vrednost koeficienta kapitalске pokritosti osnovnih sredstev je konec decembra 2015 znašala 25,10, kar pomeni, da so bila z lastniškim kapitalom v celoti financirana najbolj nelikvidna sredstva. Koeficient kapitalске pokritosti osnovnih sredstev je v primerjavi s stanjem konec leta 2014 višji predvsem zaradi izvedene dokapitalizacije družbe PV s stvarnim vložkom.

Hitri koeficient prikazuje razmerje med likvidnimi sredstvi in kratkoročnimi obveznostmi. Konec decembra 2015 je znašal 0,21, kar je manj kot konec leta 2014. Med kratkoročnimi finančni obveznostmi je izkazano premostitveno posojilo v višini 105 mio EUR do pridobitve dolgoročnega vira ter kratkoročno posojilo od odvisne družbe v višini 30

⁴ Zneski so v EUR.

mio EUR. Kratkoročne finančne naložbe so se znižale na račun konverzije kratkoročnih finančnih terjatev do TEŠ v DFN TEŠ ter konverzije kratkoročnega kredita PV v DFN PV.

Vrednost pospešenega koeficienta je konec decembra 2015 znašala 0,68. Kazalnik je v primerjavi s stanjem konec leta 2014 nižji zaradi zgoraj omenjenih kratkoročnih posojil ter dokapitalizacije TEŠ in PV.

Kratkoročni koeficient je na presečni dan 31.12.2015 znašal 0,7. Kazalnik je v primerjavi s stanjem konec leta 2014 nižji zaradi zgoraj omenjenih kratkoročnih posojil ter dokapitalizacije TEŠ in PV.

V letu 2015 je družba ustvarila 4 % več poslovnih prihodkov kot so znašali poslovni odhodki. Kazalnik je glede na leto 2014 nekoliko nižji, zaradi nižjih povprečnih veleprodajnih cen EE v letu 2015 ter zaradi bistveno boljše hidrologije v letu 2014 (višja proizvodnja iz HE).

ROE za leto 2015 je negativen zaradi izvedenih slabitev dolgoročnih finančnih naložb. Brez upoštevanja slabitev bi bil kazalnik ROE pozitiven, vendar nižji v primerjavi z letom 2014, zaradi v letu 2014 realiziranih bistveno višjih prihodkov od deležev v dobičku družb, slabše hidrologije v letu 2015 glede na leto 2014 ter padca cen na trgu EE.

Donosnost sredstev (ROA) za leto 2015 je negativna. Brez upoštevanja slabitev bi bil kazalnik ROA pozitiven, vendar nižji glede na preteklo leto zaradi v letu 2014 realiziranih bistveno višjih prihodkov od deležev v dobičku družb, slabše hidrologije v letu 2015 glede na leto 2014 ter padca cen na trgu EE.

KOEFICIENT POSPEŠENE POKRITOSTI KRATK. OBV. (POSPEŠENI KOEFICIENT)	31.12.2015	31.12.2014
1. Denar in denarni ustrezniki	57.156.932	28.360.621
2. Kratkoročne finančne naložbe	7.779.330	193.014.788
3. Kratkoročne poslovne terjatve	142.223.711	178.782.176
4. Skupaj (1+ 2+ 3)	207.159.972	400.157.585
5. Kratkoročne obveznosti	305.623.837	173.154.359
Koeficient pospešene pokritosti kratk. obveznosti = 4 / 5	0,68	2,31

KOEFICIENT KRATKOROČNE POKRITOSTI KRATK. OBV. (KRATKOROČNI KOEF.)	31.12.2015	31.12.2014
1. Kratkoročna sredstva	215.181.325	405.130.221
2. Kratkoročne obveznosti	305.623.837	173.154.359
Koeficient kratk. pokritosti kratk. obv. (kratk. obv.) = 1 / 2	0,70	2,34

KOEFICIENT GOSPODARNOSTI POSLOVANJA	2015	2014
1. Poslovni prihodki	1.303.650.513	1.313.019.784
2. Poslovni odhodki	1.253.398.195	1.214.797.688
Koeficient gospodarnosti poslovanja = 1 / 2	1,04	1,08

KOEFICIENT ČISTE DOBIČKONOSNOSTI KAPITALA (ROE)	2015	2014
1. Čisti poslovni izid	(323.117.370)	140.823.164
2. Povprečni kapital	991.043.474	1.080.676.541
Koeficient čiste dobičkonosnosti kapitala = 1 / 2	(0,326)	0,130

KOEFICIENT ČISTE DOBIČKONOSNOSTI SREDSTEV (ROA)	2015	2014
1. Čisti poslovni izid	(323.117.370)	140.823.164
2. Povprečna sredstva	1.300.629.049	1.354.251.585
Koeficient čiste dobičkonosnosti sredstev = 1 / 2	(0,248)	0,104

DODANA VREDNOST	2015	2014
1. Poslovni prihodki	1.303.650.513	1.313.019.784
2. Stroški blaga, materiala in storitev	1.242.235.876	1.204.197.544
3. Drugi poslovni odhodki	566.874	752.557
Dodana vrednost = 1-2-3	60.847.762	108.069.683

Dodana vrednost leta 2015 znaša 60.847.762 EUR. V primerjavi s preteklim letom je nižja predvsem zaradi slabše hidrologije ter padca cen EE.

DODANA VREDNOST / ZAPOSLENEGA	2015	2014
1. Dodana vrednost	60.847.762	108.069.683
2. Povprečno število zaposlenih*	138	132
Dodana vrednost/zaposlenega = 1/2	440.926	821.823

* povprečno število zaposlenih je izračunano na podlagi povprečnih stanj zaposlenih na dan 31.12.

Dodana vrednost na zaposlenega leta 2015 v višini 440.926 EUR je glede na preteklo leto nižja zaradi nižje dodane vrednosti ter nekoliko višjega povprečnega števila zaposlenih.

KOEFICIENT DOLGOVNO - KAPITALSKEGA RAZMERJA	31.12.2015	31.12.2014
1. Kratkoročne finančne obveznosti	147.028.450	11.588.915
2. Dolgoročne finančne obveznosti	67.539.830	64.783.541
3. Celotne finančne obveznosti (1 + 2)	214.568.280	76.372.457
4. Kapital	829.661.563	1.152.425.385
Koeficient dolgovno - kapitalskega razmerja = 3 / 4	0,26	0,07

Kazalnik celotne finančne obveznosti/kapital je v primerjavi s stanjem na dan 31.12.2014 nižji zaradi dodatnih zadolžitev in nižjega kapitala.

CELOTNE FINANČNE OBVEZNOSTI / EBITDA	2015	2014
1. Kratkoročne finančne obveznosti	147.028.450	11.588.915
2. Dolgoročne finančne obveznosti	67.539.830	64.783.541
3. Celotne finančne obveznosti (1 + 2)	214.568.280	76.372.457
4. EBIT - Poslovni izid iz poslovanja	50.252.318	98.222.096
5. Odpisi vrednosti	3.168.205	1.411.989
6. EBITDA (4 + 5)	53.420.522	99.634.086
Celotne finančne obveznosti / EBITDA = 3 / 6	4,02	0,77

Kazalnik, ki pokaže razmerje med zadolženostjo družbe in EBITDA, je v primerjavi s stanjem konec leta 2014 višji zaradi dodatnih zadolžitev ter nižjega EBITDA, ki je posledica slabše hidrologije in padca povprečnih veleprodajnih cen EE.

EBITDA / Finančni odhodki iz prejetih posojil	2015	2014
1. EBIT - Poslovni izid iz poslovanja	50.252.318	98.222.096
2. Odpisi vrednosti	3.168.205	1.411.989
3. EBITDA (1 + 2)	53.420.522	99.634.086
4. Finančni odhodki iz prejetih posojil	5.533.045	3.965.944
EBITDA / Finančni odhodki iz posojil = 3 / 4	9,65	25,12

Kazalnik, ki kaže razmerje med EBITDA in finančnimi odhodki za obresti, je v primerjavi s preteklim letom nižji zaradi nižjega EBITDA ter višjih finančnih odhodkov.

Celotne finančne obveznosti / Sredstva	31.12.2015	31.12.2014
1. Dolgoročne finančne obveznosti	67.539.830	64.783.541
2. Kratkoročne finančne obveznosti	147.028.450	11.588.915
3. Celotne finančne obveznosti (1 + 2)	214.568.280	76.372.457
4. Sredstva	1.206.606.876	1.394.651.222
Celotne finančne obveznosti / Sredstva = 3 / 4	0,18	0,05

Delež celotnih finančnih obveznosti glede na sredstva je konec decembra 2015 znašal 0,18. V primerjavi s preteklim letom je kazalnik višji zaradi dodatnih zadolžitev ter slabitev dolgoročnih finančnih naložb.

STOPNJA DIVIDENDNOSTI KAPITALA

Družba HSE v letu 2015 ni izplačala bilančnega dobička lastniku. Na podlagi predloga posloводства in NS HSE je lastnik sprejel sklep, da se bilančni

dobiček leta 2014 v višini 78,5 mio EUR, zaradi visokih načrtovanih investicij skupine HSE razporedi v druge rezerve iz dobička.

2.13.4 Kazalniki skupine HSE⁵

STOPNJA LASTNIŠKOSTI FINANCIRANJA	31.12.2015	31.12.2014
1. Kapital in obveznosti	2.233.923.431	2.728.888.082
2. Kapital	991.749.078	1.471.547.419
Stopnja lastniškosti financiranja = 2 / 1	44,39	53,92

Konec decembra 2015 predstavlja kapital skupine 44 % vseh obveznosti do virov sredstev. Stopnja lastniškosti financiranja je nižja v primerjavi s stanjem konec leta 2014 zaradi nižjega kapitala kot posledica oslabitev sredstev.

STOPNJA DOLGOROČNOSTI FINANCIRANJA	31.12.2015	31.12.2014
1. Kapital	991.749.078	1.471.547.419
2. Dolgoročne obveznosti	786.957.878	937.281.163
3. Skupaj (1 + 2)	1.778.706.956	2.408.828.582
4. Kapital in obveznosti	2.233.923.431	2.728.888.082
Stopnja dolgoročnosti financiranja = 3 / 4	79,62	88,27

Skupina je 80 % svojih sredstev financirala z dolgoročnimi viri in 20 % s kratkoročnimi viri. Stopnja dolgoročnosti financiranja je nižja v primerjavi s stanjem konec leta 2014 zaradi nižjega kapitala ter nižje dolgoročne zadolženosti.

STOPNJA OSNOVNOSTI INVESTIRANJA	31.12.2015	31.12.2014
1. Nepremičnine, naprave in oprema	1.769.006.910	2.241.267.011
2. Neopredmetena sredstva	20.180.784	22.567.489
3. Skupaj stalna sredstva po neodpisani vrednosti (1 + 2)	1.789.187.694	2.263.834.500
4. Sredstva	2.233.923.431	2.728.888.082
Stopnja osnovnosti investiranja = 3 / 4	80,09	82,96

Konec leta 2015 je delež stalnih sredstev med sredstvi skupine 80 %. Stopnja osnovnosti investiranja je v primerjavi s koncem leta 2014 nižja zaradi izvedenih slabitev sredstev.

STOPNJA DOLGOROČNOSTI INVESTIRANJA	31.12.2015	31.12.2014
1. Nepremičnine, naprave in oprema	1.769.006.910	2.241.267.011
2. Neopredmetena sredstva	20.180.784	22.567.489
3. Naložbene nepremičnine	6.703.254	0
5. Ostale dolgoročne finančne naložbe in posojila	136.550.516	135.548.014
6. Dolgoročne poslovne terjatve	1.102.917	819.330
7. Druga dolgoročna sredstva	566.301	600.857
8. Skupaj (1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6 + 7)	1.934.110.682	2.400.802.701
9. Sredstva	2.233.923.431	2.728.888.082
Stopnja dolgoročnosti investiranja = 8 / 9	86,58	87,98

Vsa dolgoročna sredstva skupine predstavljajo 87 % celotnih sredstev skupine. V primerjavi s stanjem konec leta 2014 je stopnja dolgoročni investiranja nižja zaradi slabitve sredstev.

⁵ Zneski so v EUR.

KOEFICIENT KAPITALSKE POKRITOSTI OSNOVNIH SREDSTEV	31.12.2015	31.12.2014
1. Kapital	991.749.078	1.471.547.419
2. Nepremičnine, naprave in oprema	1.769.006.910	2.241.267.011
3. Neopredmetena sredstva	20.180.784	22.567.489
4. Skupaj stalna sredstva po neodpisani vrednosti (2 + 3)	1.789.187.694	2.263.834.500
Koeficient kapitalске pokritosti osnovnih sredstev = 1 / 4	0,55	0,65

Koeficient kapitalске pokritosti osnovnih sredstev je konec leta 2015 znašal 0,55, kar pomeni, da se s kapitalom financira nekoliko več kot polovica nelikvidnih sredstev. V primerjavi s stanjem konec leta 2014 je vrednost koeficienta nižja, zaradi nižjega kapitala.

KOEFICIENT NEPOSREDNE POKRITOSTI KRA TK. OBV. (HITRI KOEFICIENT)	31.12.2015	31.12.2014
1. Denar in denarni ustrezniki	78.880.281	88.298.173
2. Kratkoročne finančne naložbe	19.819.239	6.024.008
3. Skupaj likvidna sredstva (1 + 2)	98.699.520	94.322.181
4. Kratkoročne obveznosti	455.216.475	320.059.500
Koef. neposredne pokritosti kratk. obv. (hitri koef.) = 3 / 4	0,22	0,29

Hitri koeficient prikazuje razmerje med likvidnimi sredstvi in kratkoročnimi obveznostmi. Konec decembra 2015 je znašal 0,22, kar pomeni, da je skupina z likvidnimi sredstvi pokrila 22 % svojih kratkoročnih obveznosti. Kazalnik je v primerjavi s stanjem konec leta 2014 nižji zaradi višjih kratkoročnih obveznosti (premostitvenega kratkoročnega financiranja).

KOEFICIENT POSPEŠENE POKRITOSTI KRA TK. OBV. (POSPEŠENI KOEFICIENT)	31.12.2015	31.12.2014
1. Denar in denarni ustrezniki	78.880.281	88.298.173
2. Kratkoročne finančne naložbe	19.819.239	6.024.008
3. Kratkoročne poslovne terjatve	156.427.573	186.022.917
4. Skupaj (1 + 2 + 3)	255.127.093	280.345.098
5. Kratkoročne obveznosti	455.216.475	320.059.500
Koeficient pospešene pokritosti kratk. obveznosti = 4 / 5	0,56	0,88

Vrednost pospešenega koeficienta je konec decembra 2015 znašala 0,56. Kazalnik je v primerjavi s stanjem konec leta 2014 nižji zaradi višjih kratkoročnih obveznosti.

KOEFICIENT KRA TKOROČNE POKRITOSTI KRA TK. OBV. (KRA TKOROČNI KOEF.)	31.12.2015	31.12.2014
1. Kratkoročna sredstva	294.806.652	322.914.246
2. Kratkoročne obveznosti	455.216.475	320.059.500
Koeficient kratk. pokritosti kratk. obv. (kratk. obv.) = 1 / 2	0,65	1,01

Kratkoročni koeficient je na presečni dan 31.12.2015 znašal 0,65. Kazalnik je v primerjavi s stanjem konec leta 2014 nižji zaradi črpanja kratkoročnega premostitvenega kredita.

KOEFICIENT GOSPODARNOSTI POSLOVANJA	2015	2014
1. Poslovni prihodki	1.272.822.916	1.313.364.578
2. Poslovni odhodki	1.715.747.600	1.324.343.838
Koeficient gospodarnosti poslovanja = 1 / 2	0,74	0,99

V letu 2015 je skupina ustvarila 26 % manj poslovnih prihodkov kot so znašali poslovni odhodki zaradi opravljenih slabitev sredstev. Kazalnik je slabši glede na leto 2014 zaradi izvedenih slabitev sredstev, slabše hidrologije, padca povprečnih veleprodajnih cen EE in nižjih prihodkov od prodaje storitev.

KOEFICIENT ČISTE DOBIČKONOSNOSTI KAPITALA (ROE)	2015	2014
1. Čisti poslovni izid	(480.102.728)	(35.690.435)
2. Povprečni kapital	1.231.648.249	1.509.167.246
Koeficient čiste dobičkonosnosti kapitala = 1 / 2	(0,390)	(0,024)

Koeficient čiste dobičkonosnosti kapitala (ROE) je za leto 2015 negativen zaradi izvedenih slabitev. Brez izvedenih slabitev bi bil kazalnik pozitiven, vendar nižji glede na preteklo leto zaradi zgoraj opisanih razlogov.

KOEFICIENT ČISTE DOBIČKONOSNOSTI SREDSTEV (ROA)	2015	2014
1. Čisti poslovni izid	(480.102.728)	(35.690.435)
2. Povprečna sredstva	2.481.405.757	2.779.704.790
Koeficient čiste dobičkonosnosti sredstev = 1 / 2	(0,193)	(0,013)

Donosnost sredstev (ROA) je za leto 2015 negativna zaradi izvedenih slabitev. Brez izvedenih slabitev bi bil kazalnik pozitiven, vendar nižji glede na preteklo leto zaradi zgoraj opisanih razlogov.

DODANA VREDNOST	2015	2014
1. Poslovni prihodki	1.272.822.916	1.313.364.578
2. Stroški blaga, materiala in storitev	960.389.143	935.403.100
3. Drugi poslovni odhodki	60.748.908	76.591.789
Dodana vrednost = 1 - 2 - 3	251.684.865	301.369.689

Dodana vrednost leta 2015 znaša 251.684.865 EUR. V primerjavi s preteklim letom je nižja predvsem zaradi izredno slabe hidrologije, padca povprečnih veleprodajnih cen EE ter nižjih prihodkov od prodaje storitev.

DODANA VREDNOST / ZAPOSLENEGA	2015	2014
1. Dodana vrednost	251.684.865	301.369.689
2. Povprečno število zaposlenih	3.531	3.770
Dodana vrednost/zaposlenega = 1 / 2	71.289	79.939

Dodana vrednost na zaposlenega leta 2015 je v višini 71.289 EUR. Glede na preteklo leto nižja zaradi nižje dodane vrednosti.

OPOMBA: povprečno število zaposlenih je izračunano na podlagi povprečnih stanj zaposlenih na dan 31.12.

KOEFICIENT DOLGOVNO - KAPITALSKEGA RAZMERJA	31.12.2015	31.12.2014
1. Kratkoročne finančne obveznosti	298.441.112	58.774.687
2. Dolgoročne finančne obveznosti	716.664.095	877.622.131
3. Celotne finančne obveznosti (1+2)	1.015.105.207	936.396.818
4. Kapital	991.749.078	1.471.547.419
Koeficient dolgovno - kapitalskega razmerja = 3 / 4	1,02	0,64

Kazalnik kaže razmerje med zadolženostjo skupine in kapitalom. Kazalnik je po stanju na dan 31.12.2015 višji glede na stanje konec leta 2014 zaradi višje zadolženosti in nižjega kapitala.

CELOTNE FINANČNE OBVEZNOSTI / EBITDA	2015	2014
1. Kratkoročne finančne obveznosti	298.441.112	58.774.687
2. Dolgoročne finančne obveznosti	716.664.095	877.622.131
3. Celotne finančne obveznosti (1+2)	1.015.105.207	936.396.818
4. EBIT - Poslovni izid iz poslovanja	(443.561.179)	(8.113.035)
5. Odpisi vrednosti	565.120.996	165.425.865
6. EBITDA (4+5)	121.559.817	157.312.830
Celotne finančne obveznosti / EBITDA = 3 / 6	8,35	5,95

Kazalnik, ki pokaže razmerje med zadolženostjo družbe in EBITDA, je v primerjavi s stanjem konec leta 2014 višji zaradi dodatnih zadolžitvev ter nižjega EBITDA.

EBITDA / FINANČNI ODHODKI IZ PREJETIH POSJOJIL	2015	2014
1. EBIT - Poslovni izid iz poslovanja	(443.561.179)	(8.113.035)
2. Odpisi vrednosti	565.120.996	165.425.865
3. EBITDA (1 + 2)	121.559.817	157.312.830
4. Finančni odhodki iz prejetih posojil	20.078.344	7.076.417
EBITDA / Finančni odhodki iz posojil = 3 / 4	6,05	22,23

Kazalnik, ki pokaže razmerje med EBITDA in finančnimi odhodki iz prejetih posojil, je v primerjavi s preteklim letom nižji zaradi nižjega EBITDA ter višjih finančnih odhodkov. Finančni odhodki so višji zaradi aktiviranja nadomestnega bloka 6 TEŠ (stroški obresti se evidentirajo med finančnimi odhodki) ter zaradi višje zadolženosti.

CELOTNE FINANČNE OBVEZNOSTI / SREDSTVA	31.12.2015	31.12.2014
1. Dolgoročne finančne obveznosti	716.664.095	877.622.131
2. Kratkoročne finančne obveznosti	298.441.112	58.774.687
3. Celotne finančne obveznosti (1 + 2)	1.015.105.207	936.396.818
4. Sredstva	2.233.923.431	2.728.888.082
Celotne finančne obveznosti / Sredstva = 3 / 4	0,45	0,34

% ZNIŽANJA STROŠKOV MATERIALA, STORITEV IN DELA GLEDE NA LETO 2014	31.12.2015	31.12.2014
1. Stroški materiala	32.143.427	59.241.738
2. Stroški storitev	39.598.675	69.026.684
3. Stroški dela	129.488.553	146.923.084
4. Skupaj stroški materiala storitev in dela (1 + 2 + 3)	201.230.655	275.191.506
% znižanja stroškov 2015 glede na 2014	(27)	

Delež celotnih finančnih obveznosti glede na sredstva je konec decembra 2015 znašal 0,45. V primerjavi s preteklim letom je kazalnik višji zaradi dodatnih zadolžitev ter slabitev sredstev.

Stroški materiala, storitev in dela so se v primerjavi z letom 2014 zmanjšali za 27 %, kar je rezultat začete optimizacije in racionalizacije poslovanja skupine HSE, kapitalizacije stroškov testiranj nadomestnega bloka 6 TEŠ (stroški in prihodki iz naslova proizvodnje nadomestnega bloka 6 TEŠ so evidentirani v pobotnem znesku kot sestavni del investicijskih vlaganj) in družbe TET, ki je od decembra 2014 v likvidaciji in praktično ne posluje. Poleg tega so bili v stroških dela za leto 2014 zajeti tudi stroški dela družb TET– v likvidaciji in HESS v skupni višini 7,3 mio EUR. Skupina je na 31.12.2015 med stroške dela dodatno evidentirala vrednost neizplačanih plač za leti 2012 in 2013 v višini 5,4 mio EUR, ki bodo na podlagi podpisanega socialnega sporazuma z dne 4.4.2016 izplačane v letih 2017 in 2018.

NETO FINANČNE OBVEZNOSTI/EBITDA	31.12.2015	31.12.2014
1. Dolgoročne finančne obveznosti	716.664.095	877.622.131
2. Kratkoročne finančne obveznosti	298.441.112	58.774.687
3. Celotne finančne obveznosti (1 + 2)	1.015.105.207	936.396.818
4. Denarna sredstva in denarni ustrezniki	78.880.281	88.298.173
5. Neto FINANČNE OBVEZNOSTI (3 - 4)	936.224.926	848.098.645
6. EBIT - Poslovni izid iz poslovanja	(443.561.179)	(8.113.035)
7. Odpisi vrednosti	565.120.996	165.425.865
8. EBITDA (6 + 7)	121.559.817	157.312.830
Neto finančne obveznosti / EBITDA = 5 / 8	7,70	5,39

Kazalnik, ki pokaže razmerje med neto zadolženostjo in EBITDA, je v primerjavi s stanjem konec leta 2014 višji zaradi dodatnih zadolžitev ter nižjega EBITDA.

2.14 UPRAVLJANJE S TVEGANJI

Upravljanje s tveganji skupine HSE je sestavni del našega poslovnega in odločevalskega procesa. Glavne aktivnosti so usmerjene v to, da so ključna tveganja, ki jim je skupina HSE izpostavljena na vseh področjih delovanja, še posebej pri proizvodnji EE in njenem trženju, pravočasno prepoznana, ocenjena in obvladovana. Ključna tveganja skupine HSE, ki jim namenimo največjo pozornost so:

- tržna tveganja,
- količinska/proizvodna tveganja,
- finančna tveganja,
- strateška tveganja,
- operativna tveganja,
- varnostna tveganja.

Upravljanje s tveganji zajema prepoznavanje, ovrednotenje, spremljanje in obvladovanje tveganj,

ki jim je ali bi jim lahko bila posamezna družba in skupina izpostavljena. Cilji, ki jih skupina ves čas zasleduje, so predvsem dovolj zgodaj prepoznati dogodke ali dejanja in z njimi povezana tveganja, ki ogrožajo uresničitev poslovne strategije družb in skupine HSE, jih spremljati in pravočasno ukrepati, da se zagotovijo čim manjši odkloni od pričakovanih rezultatov.

V procesu poročanja in obvladovanja tveganj igrajo pomembno vlogo odbori za upravljanje s tveganji, ki delujejo v vseh družbah skupine v Sloveniji, nadaljnjo kontrolo pa predstavlja služba notranje revizije, ki deluje v skladu s Pravilnikom o delovanju notranje revizije v skupini HSE.

Ne glede na številne izzive, ki jim je bila skupina HSE izpostavljena, upoštevajoč dane omejitve, ocenjujemo, da so bila tveganja družbe in skupine HSE ustrezno prepoznana in uspešno obvladovana.

2.14.1 Poročilo o delu Odbora HSE d.o.o. za upravljanje s tveganji za leto 2015

Odbor HSE d.o.o. za upravljanje s tveganji (v nadaljevanju Odbor) deluje kot (po)svetovalni organ posloводства družbe. Ustanovljen je s temeljno nalogo zagotavljanja vzpostavitve celovitega sistema obvladovanja tveganj v družbi s ciljem, da se poslovodstvu in lastniku družbe zagotovijo kakovostne podlage za upravljanje in vodenje z namenom doseganja načrtovanih ciljev. Odbor deluje v skladu s Poslovníkom o delu Odbora HSE d.o.o. za upravljanje s tveganji.

ČLANSTVO V ODBORU

Odbor sestavljajo člani, ki so po funkciji odgovorni za upravljanje s tveganji na posameznih poslovnih področjih, ki jih vodijo, pri delu Odbora sodelujejo tudi strokovni sodelavci. Člani Odbora so imenovani s sklepom posloводства.

Sejam Odbora so občasno prisostvovali tudi vabljeni zaposleni družbe kot pripravljalci gradiv ali poročevalci k posameznim točkam dnevnega reda seje Odbora.

SEJE ODBORA

Odbor je imel v preteklem letu 4 seje, na katerih je sprejel 44 sklepov, ki so v pretežni meri realizirani, v izvajanju pa so predvsem tisti, pri katerih je narava izvajanja daljša oz. so sklepi trajnega značaja. Služba notranje revizije spremlja izvajanje sklepov, na sejah Odbora redno poroča o stanju nerealiziranih sklepov in razlogih za njihovo nerealizacijo ter predlaga morebitne spremembe oziroma dopolnitve sklepov.

PREGLED VSEBINE DELA ODBORA

Odbor je deloval na podlagi sprejetega programa dela za leto 2015 in v okviru svojih pristojnosti aktivno spremljal in predlagal sklepe in priporočila poslovodstvu in organizacijskim vodjem na vseh pomembnejših področjih tveganj, ki so prepoznana pri poslovanju družbe.

V okviru stalne naloge je Odbor redno spremljal finančni položaj HSE d.o.o. s poudarkom na zagotavljanju likvidnosti skupine HSE preko obvladovanja »cash management-a« in »cash pooling-a«, se seznanjal s poročilom Kazalniki poslovanja družbe in skupine HSE po ZFPPIPP z

realnimi in aktualnimi ocenami poslovanja, spremljal stanje trgovalnih limitov, spremljal stanje prejetih in izdanih instrumentov zavarovanja in aktivnosti za izterjavo zapadlih odprtih terjatev kot inštrumenta obvladovanja tveganj na področju likvidnostnega položaja, spremljal obvladovanje ključnih tveganj v skupini PV, v družbah TEŠ in TET – v likvidaciji, vključno z obvladovanjem tveganj glede zadostnih količin premoga in obvladovanjem tveganj likvidacijskega postopka TET, se seznanjal z dolgoročnimi projekcijami upravljanja in zagotavljanja lastniških in dolžniških virov na korporativni ravni za vse družbe v skupini HSE.

Poleg stalnih nalog, prikazanih v prejšnjem odstavku, je Odbor v letu 2015 obravnaval še naslednje pomembnejše vsebine:

1. se seznanil z osnutkom nerevidiranega Letnega poročila družbe in skupine HSE za leto 2014 in predlagal svoje dopolnitve;
2. se seznanil in podal strokovne komentarje k osnutku Poslovnega načrta družbe in skupine HSE za leto 2016 z dodatnim planom za leti 2017 in 2018;
3. se seznanil s stališčem glede implementacije Protokola o izvajanju obveznosti skupine HSE d.o.o. v skladu z Uredbama EMIR in REMIT;
4. se seznanil s Poročilom o dokumentaciji o transfernih cenah za leto 2014;
5. obravnaval predlog Politike obvladovanja kreditnih tveganj in izterjave družb v Skupini HSE;
6. se seznanil in predlagal poslovodstvu v sprejem Dodatek št. 1 k Politiki pridobitve in vzdrževanja statusa partnerja v HSE (Verzija 2) z dne 19. 12. 2014;
7. se večkrat seznanil z ustno informacijo o statusu izvajanja priporočil SNR po posameznih področjih in izvedenih revizijah;
8. se seznanil in predlagal poslovodstvu v sprejem končno verzijo Politike sistema vodenja skupine ter njeno implementacijo v skupino HSE;
9. se seznanil s statusi izdelave regulatornih dokumentov ter spremljanju razvojnih dokumentov družbe in skupine HSE za srednje in dolgoročno obdobje;
10. se seznanil z izsledki poročila v zvezi s problematiko RCE z vidika skupine HSE;
11. se seznanil s poročilom o problematiki terjatev do družbe Energetska proizvodnja d.o.o. ter priporočil nadaljnje reševanje;
12. predlagal pospešitev implementacije že sprejetih politik in pravilnikov v skupino HSE;
13. zadalžil pravno pisarno za izpeljavo postopkov sprejema implementacije vseh politik, pravilnikov in internih aktov ter za skrbništvo arhiva teh dokumentov;
14. se seznanil in potrdil Program dela OUT za leto 2015 ter Poročilo o delu OUT za leto 2015;
15. predlagal poslovodstvu sprejem sklepa o ukinitvi kreditnega pododbora OUT (ukinjen 3. 6. 2015);

Poročilo je izdelano v skladu z 8. točko Poslovnika o delu Odbora HSE d.o.o. za upravljanje s tveganji.

2.14.2 Poslovna tveganja

TRŽNA TVEGANJA

Podobno kot v preteklih letih se na trgu EE nadaljuje trend večanja deleža proizvodnje iz OVE. Padec cen EE in drugih energentov prinaša številne poslovne izzive, tudi na področju obvladovanja tržnih tveganj. Za skupino HSE je sistematično evidentiranje, vrednotenje in nadzor tveganj ključni element strokovnega upravljanja s tveganji, ki pa mora hkrati omogočiti tudi izkoriščanje novih tržnih priložnosti. Politika obvladovanja tržnih tveganj temelji na pravilih, strategijah, sklepih ter sprejetih registrih prepoznanih tveganj in je zastavljena tako, da zagotavlja povečanje vrednosti HSE s sprejemanjem tržnih tveganj, ki so znotraj sprejemljivih okvirjev. Proces obvladovanja tržnih tveganj je integriran v dnevno poslovanje HSE.

Ključni proces politike obvladovanja tržnih tveganj v družbi HSE predstavlja spremljanje izpostavljenosti glede na trgovalne skupine, in sicer na ravni posameznih skupin kot tudi skupno izpostavljenost vseh trgovalnih skupin. Na ta način spremlja družba HSE izpostavljenost za posamezna leta trgovanja kot tudi za celotno obdobje trgovanja.

Iz analitičnega stališča HSE nadaljuje z razvojem orodij za spremljanje vplivnih dejavnikov tržne izpostavljenosti trgovanja. Pri tem gre za spremljanje dinamike cen, volatilnosti ter korelacij na trgih in po posameznih produktih v posameznem obdobju ter občutljivost odprtih pozicij družbe na gibanje cen. Vzporedno se izboljšujejo obstoječa in vpeljujejo nova orodja na področju optimizacije in napovedovanja prihodnjega obratovanja elektrarn, ki so v lasti skupine HSE, kot tudi orodja za merjenje cenovne občutljivosti za različne produkte na trgu EE. Velik poudarek je namenjen tudi razvoju mehanizmov zajema informacij iz najrazličnejših virov z namenom zagotavljanja visoke stopnje vpogleda v trenutno situacijo in bodoča dogajanja na posameznih trgih kot tudi v energetske sektorju kot celoti.

CENOVNO TVEGANJE

HSE spremlja in upravlja cenovna tveganja s kombinacijo metod VaR (angl. Value-at-Risk) in stop-loss mehanizma. Cenovna tveganja izhajajo iz nihanja tržnih cen EE in tržnih cen drugih energentov (premog, plin, CO₂ emisijski kuponi,

nafta, itd.), ki imajo neposredni vpliv na cene EE ali na poslovanje HSE. Prav tako je družba izpostavljena nihanju cen CO₂ emisijskih kuponov, katere je potrebno zagotavljati za obratovanje TE v skupini. Izpostavljenost HSE na cene EE je odvisna od odprtosti celotne pozicije družbe v danem trenutku. V primeru, da je pozicija zaprta, to pomeni, da nakupni in prodajni posli količinsko, po točki dobave in po roku dobave sovpadajo, družba ni izpostavljena nihanju tržnih cen EE. Odprta pozicija pomeni, da količinsko po točki dobave ali po roku zapadlosti posli ne sovpadajo. V tem primeru je družba izpostavljena cenovnim nihanjem sorazmerno z velikostjo odprte pozicije. Glede na to, da družba HSE posluje v različnih državah, je potrebno dodatno vzeti v zakup tudi neto pozicije ter cene EE v različnih državah oziroma regionalnih trgih in njihove korelacije. Vpliv cenovnega tveganja na poslovanje družbe je možno kvantificirati na podlagi ključnih spremenljivk. Te so tržna pozicija družbe HSE po posameznih trgih v določenem trenutku dobave, volatilnost oziroma nihajnost cen na posameznih trgih v določenem trenutku dobave ter korelacija oziroma povezanost cen med posameznimi trgi v določenem trenutku dobave. Omenjene spremenljivke so vključene v izračun parametra VaR, ki je glavni pokazatelj izpostavljenosti družbe cenovnim nihanjem, posredno pa tudi količinskemu tveganju (preko tržne pozicije). HSE spremlja 5-dnevni VaR s 95 % intervalom zaupanja. Parameter predstavlja velikost potencialne izgube vrednosti trgovalnega portfelja HSE v petih dneh, ki v 95 % primerov normalnih premikov trga ne bo presežena glede na tržne cene, korelacije in volatilnosti ter glede na količinsko pozicijo HSE.

HSE cenovna tveganja obvladuje z dnevnim spremljanjem tržne pozicije na ravni skupine HSE po državah in po posameznih skupinah poslov, ki imajo podoben namen oziroma pomen. V primeru, da pozicija v določenem momentu presega vrednosti dovoljene s pravilniki, se jo ustrezno korigira (sklenitev nakupnega ali prodajnega posla). Tveganja se omejuje s sklepanjem kontra poslov z isto količino na istem trgu ali z nakupom izvedenih finančnih instrumentov s finančno poravnavo (futures pogodbe), glede na vrsto trgovalnega posla.

Dnevno se spremljajo in analizirajo cene energentov ter napovedi pričakovanih sprememb cen energentov na različnih trgih. Redno spremljamo tudi investicijske odločitve v energetiko na območju EU in gospodarsko rast vodilnih držav. Glede na izpostavljenost nihanjem cen CO₂ emisijskih kuponov se dnevno spremljajo tržne aktivnosti na trgu CO₂ emisijskih kuponov.

Podatkovno podlago za analize gibanja dodane vrednosti predstavlja dnevni izračun vrednosti parametrov VaR in MtM (Mark-to-Market) po posameznih skupinah poslov HSE, ki imajo podoben namen, upoštevaje omejitve oziroma nivoje vrednosti VaR določenimi s pravilniki.

Hkrati se z dnevnim, tedenskim in periodičnim poročanjem pregleda razmer, cen in dogodkov na trgu EE zagotavlja visok nivo ozaveščenosti o razmerah v družbi.

Za potrebe prodaje lastne proizvodnje je zaradi posebnosti tveganja na tem področju vzpostavljena strategija prodaje lastne proizvodnje. Namen strategije je predvsem razpršitev cenovnega tveganja čez daljše trgovalno obdobje. Obdobje prodaje v prihodnost je pogojeno z likvidnostjo trga. Postopki povezani z izvajanjem strategije prodaje lastne proizvodnje se neprestano spremljajo in ocenjujejo vsaj vsaka dva tedna v okviru sestajanja Odbora za prodajo lastne proizvodnje.

TRŽNO TVEGANJE IZ NASLOVA NELIKVIDNOSTI IN TVEGANJE IZ NASLOVA NETRANSARENTNOSTI TRGA

Z vidika poslovanja in obvladovanja tveganj HSE so netransparentni veleprodajni trgi z EE identični nelikvidnim trgom. Tveganja iz naslova nelikvidnosti nastajajo na trgih, kjer so na voljo nizke količine na strani ponudbe ali na strani povpraševanja. Do izpostavljenosti tem tveganjem lahko prihaja tudi zaradi nizke tržne participacije trgovcev ali zaradi neskljenjenih EFET sporazumov. Posledica je nezmožnost oziroma nepravočasnost zaprtja pozicije ali zaprtje pozicije po neugodnih cenah. Z vidika poslovanja in obvladovanja tveganj HSE so nelikvidni veleprodajni trgi z EE tisti trgi oziroma države, kjer nimajo likvidnih trgovalnih portalov ali borz z EE.

Družba HSE je v letu 2015 upravljala tveganja iz naslova nelikvidnosti s segmentacijo in prioretizacijo

trgov in partnerjev ter z oblikovanjem maržne politike v odvisnosti od likvidnosti trga in tržnih razmer. Ključni pomen v procesu ima sklepanje EFET sporazumov.

V sklopu aktivnosti se dnevno analizirajo pozicije HSE, trgovalne količine in cene produktov na nelikvidnih trgih ter vrednosti porabljenega kritja za cenovna nihanja za sklenjene posle.

Kljub vsemu pa predstavlja pomemben instrument upravljanja s tovrstnimi tveganji tudi omejevanje trgovanja oziroma odprte pozicije družbe HSE na nelikvidnih trgih.

Tveganja iz naslova netransparentnosti trga nastajajo tam, kjer lahko prihaja do sklenitve poslov po neugodnih cenah, do napačnega vrednotenja na podlagi cenovnih krivulj in posledično napačnega vrednotenja vrednosti portfelja HSE.

Družba HSE je v letu 2015 upravljala tveganja iz naslova netransparentnosti trga z analiziranjem fundamentalnih dejavnikov na posameznih trgih, s tedenskimi pregledi dogodkov, ki so se zgodili na netransparentnih trgih in bi lahko vplivali na spremembe tržnih razmer na trgu z EE, z dnevnim analiziranjem pozicije HSE. Pri tem ima poseben pomen tudi pridobivanje kvalitetnih in ažurnih informacij od lokalnih virov.

KOLIČINSKO TVEGANJE IZ NASLOVA SPREMEMBE NTC (ČEZMEJNIH PRENOSNIH KAPACITET)

Tveganje izhaja iz naslova sprememb v propustnosti posameznih ključnih transportnih poti (npr. zmanjšanje čezmejnih prenosnih kapacitet zaradi divjih tokov ali vzdrževalnih del na prenosnem omrežju tako za dan naprej kot tudi znotraj dneva). Na podlagi tega lahko prihaja do neizpolnjevanja obveznosti iz dolgoročnih pogodb, potrebe po nakupu dražje nadomestne energije iz drugih virov (trgov) ter do možnih bilančnih odstopanj.

Družba HSE upravlja tveganja iz naslova spremembe NTC z mesečnim spremljanjem stanja investicij in razvojnih načrtov sistemskih operaterjev po državah, obdobjno se izvajajo analize tržnih razmer glede na pretekle verjetnosti dogodkov in posledično glede na ugotovitve in omejevanje trgovalnih količin med trgi.

Dnevno se spremljajo tržne pozicije na ravni tako skupine kot tudi družbe HSE po državah in po posameznih skupinah poslov, ki imajo podoben namen oziroma pomen, ter spremljanje razpisanih letnih, mesečnih in dnevni vrednosti čezmejnih prenosnih kapacitet na posameznih mejah. V letu

KOLIČINSKA / PROIZVODNA TVEGANJA

Količinska tveganja so tveganja, ki izvirajo iz negotovosti proizvodnje, negotovosti porabe in negotovosti dobave energije.

- Tveganje negotovosti proizvodnje se odraža v :
 - izpadu hidrologije zaradi daljših sušnih obdobj in majhnih zalog snega v visokogorju, pretoki rek so pod večletnim povprečjem,
 - pojavu katastrofalnih vod, ob večjih in daljših deževnih obdobjih lahko pride do velikega povečanja pretokov, HE niso več sposobne proizvajati EE in varno prevajati pretokov rek,
 - strojelomih na proizvodnih napravah - iztekanje življenjske dobe, utrujenost materialov, preobremenitve in visoka dinamika obratovanja imajo lahko za posledico nenačrtovane in večje strojelome na proizvodnji infrastrukturi z daljšimi izpadi proizvodnih naprav,
 - izpadih proizvodnje premogovnika zaradi stebrih udarov okvar, nesreč in drugih motenj pri odkopu premoga,
 - prekoračitvah ekoloških parametrov - slabša kakovost energenta na termo proizvodnji in težave pri delovanju čistilnih naprav lahko privedejo do povišanih koncentracij škodljivih snovi v dimnih plinih in posledično zmanjšanje proizvodnje,
 - naravnih nesrečah, naravnih pojavih, ki imajo katastrofalne posledice za širšo okolico, velikih potresih, večjih nenadzorovanih požarih, ki zajamejo večje območje,
 - požaru v objektih, posledično so poškodovane proizvodne naprava.

2015 pomembnih dogodkov povezanih s tem tveganjem ni bilo, pričakuje pa se pestro dogajanje v prihodnje.

Ocenjuje se, da so bila tržna tveganja ob upoštevanju danih omejitev ustrezno obvladovana.

- Negotovost porabe je posledica vpliva vremena in posledično nihanja temperature, elastičnosti obremenitve ter sezonskih ciklov.
- Negotovost dobave energije pa je posledica naključnih izpadov vodov in druge opreme ali pa nastopi zaradi posegov upravljavca prenosnega omrežja zaradi preobremenitev prenosnih poti.

TVEGANJE DOBAVE EE IZ SKUPINE HSE

Pri proizvodnji EE se pojavljajo naslednja tveganja odstopanj od načrtovanih dobav:

- tveganje (ne)dobave EE iz HE v odvisnosti od hidrološko meteoroloških razmer in zaradi izpadov ali tehnoloških omejitev proizvodnje,
- tveganje (ne)dobave EE iz TE zaradi izpadov ali tehnoloških in ekoloških omejitev proizvodnje,
- tveganje (ne)dobave premoga iz PV zaradi možnih zastojev proizvodnje ob izpadih ali okvarah tehnoloških sistemov, nesreč ali drugih motenj.

V letu 2015 so HE skupine HSE proizvedle 400,4 GWh manj od načrtovane proizvodnje z upoštevanjem mHE in brez ČHE Avče. TEŠ je proizvedel za 340,7 GWh manj EE od načrta, kar je pomenilo manjšo proizvodnjo EE skupine HSE v količini 807 GWh glede na planirano zaradi slabše hidrologije in nedobave premoga. Proizvodnja je bila nižja zaradi slabše hidrologije in zaradi težav pri proizvodnji premoga, zaradi zamika pri načrtovanem aktiviranju odkopov in posledično nizki zalogi premoga.

Odstopanja dejanskih dnevni dotokov vode od dnevnih napovedi se odražajo v odstopanjih proizvodnje HE od napovedanih vozni redov. Odstopanja so bila izravnana v okviru možnosti s prilagajanjem proizvodnje TE, večjo prodajo oziroma nakupi EE na trgu.

Pri TE je potrebno poleg načrtovanih zaustavitev v času remontov upoštevati tudi 2-4 % nenačrtovano izgubo možne proizvodnje – deset do dvajset enodnevnih izpadov proizvodnje, ki je lahko le kratkotrajno nadomeščena z zagoni plinskih elektrarn, sicer pa v okviru možnosti s prerazporejanji izrabe akumulacij HE in z nakupi EE na trgu. V letu 2015 je imel TEŠ 12 % nenačrtovano izgubo možne proizvodnje. Pri nenačrtovani izgubi je upoštevan nadomestni blok 6 TEŠ, ki je obratoval z zagonskimi poizkusi do 27.5.2015 do konca leta pa je bil v poizkusnem obratovanju.

TVEGANJE PREKINITVE DOBAV PREMOGA IZ PV

Prekinitev dobave premoga lahko nastane zaradi okvar na tehnoloških sistemih, nesreč ali drugih motenj pri odkopu premoga. Po oceni tehničnega vodstva premogovnika bi lahko večino možnih okvar odpravili brez večjih motenj v proizvodnji, le izjemoma bi zahtevale okvare 14-20 dnevno prekinitev dobav. Zelo majhna pa je možnost, da bi prišlo do večje okvare, ki bi zahtevala šestmesečno zaustavitev.

V letu 2015 so težave povzročali zahtevni lokalni geomehanski pogoji, ki so s stiskanjem in zatesnitvami odvoznih prog na odkopih nekajkrat povzročili izpad proizvodnje premoga. Največji izpad proizvodnje je bil avgusta in septembra, ko je zaradi omenjenih težav prišlo do zakasnitve aktivacije dveh odkopov. Posledica zakasnitve pri aktivaciji odkopov je bila začasno zelo nizka zaloga premoga na deponiji v mesecu oktobru. Ob konca septembra in v prvi polovici oktobra so v sektorju trženja omejevali dnevno proizvodnjo električne energije, glede na dnevno proizvodnjo premoga in stanje zaloge premoga. Do konca leta se je stanje izboljšalo in dosežena je bila ciljna zaloga premoga. Podzemno pridobivanje premoga je dejavnost, ki se odvija več sto metrov pod zemljo, zato so določena tveganja vedno prisotna, katerim se skuša s tehničnimi, tehnološkimi in organizacijskimi ukrepi zoperstaviti in jih zmanjšati na minimum. Na osnovi ocene možnih izpadov dobave premoga s strani PV in možnosti skladiščenja premoga ter s tem povezanih stroškov se določajo optimalne količine premoga na deponiji, ki bi naj v začetku posameznega koledarskega leta znašala 3.000 TJ.

VODENJE PROIZVODNJE

Vodenje proizvodnje EE skupine HSE se izvaja iz CV v Mariboru. Osnovni cilji vodenja proizvodnje so:

- izvajati operativno načrtovanje proizvodnje tako, da se dosega optimalno tehnični in pozitivni ekonomski učinki z zagotavljanjem varne in zanesljive proizvodnje ter omogočiti optimalno trgovanje proizvodnih virov skupine HSE,
- izvajanje vodenja proizvodnje skupine HSE tako, da so odstopanja od planov obratovanja na urnem nivoju manjša od + / - 10 MWh,
- optimalno razporejanje moči na posamezne elektrarne tako, da se upošteva optimalna izraba energetskih virov,
- zagotavljanje sistemskih storitev z ekonomsko porazdelitvijo zahtev po moči na proizvodne naprave,
- periodično izvajanje koordinacije obratovanja proizvodnje bilančne skupine HSE z nalogo analize tekočega obratovanja in planiranja zaustavitev proizvodnih enot, s ciljem izboljšati obratovalno pripravljenost in izkoriščenost proizvodnih naprav.

Kakovost vodenja bilančne skupine HSE se odraža v minimiziranju stroškov odstopanj, saj se s prilagajanjem proizvodnje zmanjšujejo odstopanja članov bilančne skupine. V letu 2015 so bili člani bilančne skupine HSE: proizvodne enote skupine HSE, vključno z mHE, PV in večji odjemalci, priključeni na prenosno omrežje, bilančna podskupina štirih distribucijskih družb in ena bilančna podskupina SODO ter še nekaj manjših odjemalcev. V odstopanjih bilančne skupine so zajeta vsa odstopanja med realizirano proizvodnjo in odjemom od napovedanih vozniš redov. Skupina HSE ocenjuje, da je bilo vodenje bilančne skupine HSE v letu 2015 uspešno, saj so bila odstopanja v okviru zadanih ciljev, moč se je razporejala optimalno glede na dnevne razmere, ob izrednih dogodkih pa se je pravočasno aktiviralo vse lastne rezervne zmogljivosti. Večja odstopanja so se pojavljala zaradi odstopanj testiranja TEŠ blok 6.

Ocenjuje se, da so bila količinska tveganja ob upoštevanju danih omejitev ustrezno obvladovana.

FINANČNA TVEGANJA

V okviru finančnih tveganj je skupina HSE izpostavljena obrestnemu tveganju, tečajnemu tveganju, likvidnostnemu tveganju, tveganju povezanim s kršenjem zavez v pogodbah o zadolževanju in kreditnemu tveganju.

OBRESTNO TVEGANJE

Skupina HSE obvladuje obrestna tveganja v skladu s Pravilnikom o obvladovanju obrestnega tveganja skupine HSE, ki opredeljuje in določa politiko upravljanja obrestnega tveganja družb v skupini HSE. Skupina ima svoj kreditni portfelj proporcionalno razdeljen med kredite, najete s fiksno obrestno mero, in kredite, ki so vezani na variabilno obrestno mero. Na dan 31.12.2015 ima skupina HSE 58 % celotnega kreditnega portfelja najetega s fiksno obrestno mero, od tega je 10 % kreditov z variabilno obrestno mero, vendar so ti krediti zaščiteni z obrestno zamenjavo in se zato uvrščajo med kredite s fiksno obrestno mero. Obrestno tveganje je bilo v letu 2015 ustrezno obvladovano.

TEČAJNO TVEGANJE

Obvladovanje tečajnega tveganja skupina HSE izvaja v skladu s Pravilnikom o obvladovanju valutnega tveganja skupine HSE. Skupina HSE je tečajnemu tveganju izpostavljena v manjši meri, predvsem je izpostavljena družba HSE v okviru trgovanja z EE v tujih valutah. Tveganje je ustrezno obvladovano s fiksiranjem menjalnih tečajev preko valutnih terminskih poslov, s čimer se zagotovi stabilen denarni tok.

LIKVIDNOSTNO TVEGANJE

Skupina HSE je v letu 2015 intenzivno obvladovala likvidnostno tveganje in v okviru slednjega ravnala v skladu z določili Zakona o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju (ZFPPIPP). Za obvladovanje likvidnostnega tveganja je izvajala politiko rednega upravljanja likvidnosti in solventnosti skupine HSE, s katero je spremljala likvidnostno situacijo skupine HSE kot celote in tudi posameznih družb, tako na dnevni kot tudi na mesečni in letni ravni.

Upravljanje likvidnostnega tveganja zahteva obvladovanje likvidnostnega tveganja po posameznih kategorijah poslovanja skupine, in sicer:

- obvladovanje likvidnostnega tveganja iz naslova poslovanja, ki je tesno povezano s kreditnim tveganjem,
- obvladovanje likvidnostnega tveganja iz naslova naložbenja, ki je tesno povezano z investicijskim tveganjem,
- obvladovanje likvidnostnega tveganja iz naslova financiranja, ki je tveganje povezano z zagotovitvijo zadostnih finančnih virov za namen poslovanja in naložbenja skupine.

Ažurno spremljanje denarnih tokov, izvajanje politike upravljanja z denarnimi sredstvi skupine HSE (cash management), aktivni odnos do finančnih trgov in razpoložljivost ter zagotovitev ustreznih kreditnih linij, je omogočilo, da je bila likvidnost skupine HSE v letu 2015 nadzorovana in zagotovljena ter s tem likvidnostno tveganje ustrezno obvladovano.

TVEGANJA POVEZANA S KRŠENJEM ZAVEZ V POGODBAH O ZADOLŽEVANJU

Pogodbe, ki urejajo dolgoročno zadolževanje skupine vsebujejo restriktivne zaveze, ki se med drugim nanašajo tudi na omejevanje prostega razpolaganja s sredstvi (npr. zastava) in na vzdrževanje določenih finančnih kazalnikov. Posojilodajalci lahko zaradi kršenja zavez zahtevajo vračilo najetih posojil. V skupini redno spremljamo in izračunavamo finančne kazalnike na podlagi računovodskih podatkov. Ukrep za obvladovanje, ki ga izvajamo, je predvsem ažurno računovodsko poročanje in pravočasno obveščanje posloводства (skupine).

V letu 2015 so bili z bankami doseženi dogovori in urejena pogodbeno določila na način, da v okviru poslovanja skupine ne bo prihajalo do kršenja zavez, in sicer:

- z banko EIB je bil dosežen spregled kršitve zaveze v povezavi s povečanimi stroški investicije nadomestnega bloka 6 TEŠ,

spremembo finančnega načrta in podaljšanjem roka dokončanja investicije projekta blok 6 TEŠ;

- z banko EBRD je bila dosežena sprememba zaveze v povezavi s ceno premoga, finančnimi kazalniki in stanjem sredstev na DSRA računu.

KREDITNO TVEGANJE

Zaradi narave in okolja poslovanja predstavljajo kreditna tveganja kot tveganja neizpolnitve pogodbenih obveznosti partnerjev in znotraj teh predvsem tveganje neplačila zapadlih obveznosti, zelo pomemben segment tveganj družbe in skupine HSE. Obvladujoča družba, ki odkupi večinski delež proizvodnje od družb skupine HSE in svoje obveznosti poravnava v roku, je najbolj izpostavljena kreditnim tveganjem, saj vstopa v poslovne odnose s tretjimi osebami. Kreditna tveganja obvladujemo s podrobno preučitvijo in preudarno izbiro partnerjev pred njihovo odobritvijo, kasnejšim rednim spremljanjem njihovega poslovanja in konservativnim pristopom pri določanju limitov obsega poslovanja. Pri ocenjevanju kreditnih tveganj poleg skrbne kreditne analize vsakega poslovnega partnerja upoštevamo različne pravne okvire, predvsem z vidika izvedljivosti in neizpodbojnosti pobotov v primeru predčasnega prenehanja zaradi insolventnosti ter upravičenja do prejetih in danih zavarovanj glede na njihovo izvršljivost. Vse te faktorje upoštevamo pri določitvi pogojev poslovanja in izdelavi pogodbenih okvirov. Za učinkovito obvladovanje kreditnih tveganj je nujno dobro sodelovanje med vsemi udeleženi poslovnimi funkcijami družbe, še posebej med funkcijami komercialnega, pravnega in finančnega področja. V HSE redno spremljamo izpostavljenost do poslovnih partnerjev po

sklenjenih pogodbah. Redno spremljamo tudi koncentracijo kreditnih tveganj oziroma izpostavljenosti, ki temelji na interni bonitetni lestvici in koncentracijo po državah. Glede na spreminjajočo se strukturo portfelja poslovnih partnerjev so kreditna tveganja omejena na 1,0 % do 1,5 % celotne izpostavljenosti po sklenjenih pogodbah. Na dan 31.12.2015 je bila potencialna maksimalna izguba družbe HSE iz naslova trgovanja z EE ocenjena na 1,2 % celotne izpostavljenosti. Skupina HSE se zaveda, da nestabilno poslovno okolje, v katerem skupina deluje, zahteva še dodatno pozornost pri upravljanju kreditnega portfelja v smislu čim večje razpršenosti in zavarovanja pogodbenih razmerij z ustreznimi instrumenti zavarovanja. S stanjem limitov partnerjev pri trgovanju, stanjem prejetih in izdanih instrumentov zavarovanja ter izpostavljenosti družbe se redno seznanja tudi OUT HSE.

V okviru obvladovanja kreditnega tveganja do bank in finančnih institucij skupina HSE redno spremlja podatke o poslovanju bank, s katerimi sodeluje. Tveganje se dodatno obvladuje z diverzifikacijo deponiranja sredstev pri posameznih bankah, naložbenjem denarnih sredstev za tekoče poslovanje na kratek rok in sklepanjem poslov zavarovanja pred valutnimi in obrestnimi tveganji na podlagi standardiziranih ISDA pogodb.

Kreditna tveganja so bila v letu 2015 ustrezno obvladovana in nismo zabeležili nobenega kreditnega dogodka. Vse aktivnosti so se izvajale v skladu s Politiko upravljanja kreditnih tveganj v HSE. Stalna pozornost je namenjena pripravi krovnih sporazumov in pogodb, spremljanju zavarovanj ter rednim letnim ocenam poslovnih partnerjev na podlagi sveže objavljenih finančnih izkazov, letnih poročil in drugih javno dostopnih informacij.

STRATEŠKA TVEGANJA

Strateška tveganja so bila ustrezno obvladovana preko rednih kolegijev poslovodstev in uprav družb skupine HSE (bodisi preko predstavnikov kapitala v NS odvisnih družb ali direktno preko uprav družb), ki redno poročajo poslovodstvu HSE o poslovanju, aktivnostih in investicijah v odvisnih družbah, rednih razvojnih kolegijev skupine HSE, srečanj s SSD skupine HSE in SD HSE, sej odborov za nadzor investicij, sej ESO itd.

TVEGANJE POSLOVNEGA UGLEDA – BONITETNA OCENA

Družba HSE je v mesecu februarju 2016 prejela bonitetni oceni »Ba2 stable« (bonitetna agencija Moody's) in »BB positive« (bonitetna agencija Standard & Poor's), ki sta merilo kredibilnosti in finančne stabilnosti skupine. Ti oceni odražata mnenje teh agencij glede finančne trdnosti skupine,

uspešnosti poslovanja skupine in sposobnosti za redno izpolnjevanje finančnih obveznosti skupine. Bonitetne agencije zaradi izdaje ocene skupino tudi bolj natančno spremljajo in so postavile likvidnost ter ključne kazalnike (npr. bruto stopnja finančnega vzvoda) pod poseben drobnogled. Tudi sposobnost Skupine za dostop do kapitalskih trgov in drugih oblik financiranja (ali refinanciranja) ter stroške, povezanih s temi dejavnostmi, so deloma odvisni od danih bonitetnih ocen. Skupina trenutno deluje z zadostno likvidnostjo za ohranitev svoje trenutne ocene, vendar pa je to odvisno od številnih dejavnikov, od katerih so nekateri lahko izven nadzora skupine. V primeru, da agenciji bonitetne ali dolžniške vrednostne ocene znižata, skupina ne bo mogla pridobiti potrebnih virov financiranja pod pogoji, primerljivimi pri obstoječem zadolževanju. S slabšo bonitetno oceno bi bila sposobnost za dostop do kreditnih in obvezniških trgov ter drugih oblik financiranja (ali refinanciranja) omejena. Vse to bi lahko imelo bistven negativen vpliv na njeno poslovanje, rezultate poslovanja in tudi finančno stanje. Za obvladovanje teh tveganj skupina kontinuirano spremlja kazalnike, nadzoruje odhodke in prihodke ter obvladuje likvidnost v okviru obvladovanja likvidnostnih tveganj v skladu s sprejetimi poslovnimi načrti.

TVEGANJE TRŽNEGA POLOŽAJA

Na tveganja tržnega položaja velja gledati predvsem z vidika koristi in priložnosti, ki jih skupina ima v primerjavi s konkurenco. Skupina je največja energetska družba v državi, z vodilnim položajem pri proizvodnji EE in trgovanju na debelo. Tudi z vidika regije ima dobro strateško pozicijo. Prednost skupine je tudi to, da EE proizvaja iz več virov (hidro, termo, črpalne elektrarne...), ki so komplementarni in tako se skupina lažje prilagaja povpraševanju na trgu. Pomembno vlogo skupina izvaja tudi na področju zagotavljanja sistemskih storitev.

Veliko pozornost namenjamo dejavnikom, ki bi tak strateški položaj utegnili ogrožati, to je predvsem znižanje veleprodajnih cen EE in na drugi strani višanje cen emisijskih kuponov ter cene lastnih primarnih energentov ter dajatev, ki vplivajo na višje stroške in višanje stroškov proizvodnje. Zaradi razmer na trgu so intenzivne aktivnosti usmerjene v uvedbo mehanizmov za podporo konvencionalni proizvodnji energije, kot protiutež ne

uravnovešeni in ne tržno usmerjenim podporam v OVE.

Poslovno prestrukturiranje v smislu združevanja podpornih procesov, ki se je začelo v letu 2015, predstavlja dodatno priložnost za izboljšanje konkurenčnih prednosti skupine. Ohranjanje dobrega poslovnega stanja skupine zagotavlja pogoje za pravočasno prilagajanje razmeram na trgu, dober položaj in dobre pogoje pri trgovanju (visoki trgovalni limiti) in izboljšuje pogajalsko pozicijo pri pridobivanju finančnih sredstev. Strateškega pomena je tudi povezovanje s ponudniki na drobno z namenom obvladovanja trga ter nudenja novih storitev s področja OVE (prosumers), URE (obvezni prihranki dobaviteljev) ter v izogib krčenju trga sistemskih storitev (smart grids,...) in v podporo »neposredne« prodaje lastnih produktov (skrajšanje distribucijske verige). Poleg racionalizacije stroškov je velika pozornost posvečena tudi prihodkovni strani. Z namenom izkoriščanja tržnih priložnosti in fleksibilnosti proizvodnih enot skupine smo v letu 2015 uvedli 24/7 trgovanje znotraj dneva, kar nameravamo v prihodnje še okrepiti.

TVEGANJE NOVIH TEHNOLOGIJ

Tveganje novih tehnologij, kot so »smart grids«, izhaja iz potencialno nižjega dohodka iz naslova zagotavljanja sistemskih storitev, saj bi bil potreben obseg sistemskih storitev v primeru uvedbe teh novih tehnologij manjši. Tveganje se obvladuje s povečano aktivnostjo skupine na področju novih tehnologij, kakor tudi v aktivnem sodelovanju z možnimi ponudniki sistemskih storitev ob vpeljavi »smart grids« (večji končni odjemalci, dobavitelji končnim odjemalcev, distribucijska podjetja, upravljalec distribucijskega omrežja,...).

TVEGANJE NEURAVNOTEŽENOSTI SUBVENCIJ

Sektor energetike v EU se sooča s posledicami nedorečene politike spodbujanja OVE v državah članicah. Politika spodbujanja OVE ne temelji na tržnih načelih in vnaša le motnjo na trgu z EE skozi mehanizme subvencij brez prevzemanja obveznosti za zanesljivost oskrbe z EE do operaterja prenosnega omrežja (sistemske storitve, odstopanja, ...). Neskladje med tržnimi signali in potrebnimi investicijami v proizvodne kapacitete

vplivata na potrebne investicije v proizvodne kapacitete, ki niso predmet podpornih shem. Te investicije so vitalnega pomena za operaterje prenosnega omrežja pri zagotavljanju zanesljivosti oskrbe, saj v veliki meri trenutno edine prispevajo k zagotavljanju zanesljive oskrbe z EE. Večina elektrarn, ki so deležne podpore za OVE, pa ne sodelujejo (niso zavezane sodelovati) pri nudenju sistemskih storitev.

Skupina je v letu 2015 v sodelovanju z vsemi relevantnimi deležniki aktivno delovala v smeri, da se na nacionalnem energetskega trgu čim prej uvede ukrep, ki bi začasno predstavljal protiukrep prekomernim spodbudam za OVE v obliki tržnega mehanizma za podporo konvencionalnim elektrarnam. Tak ukrep bi našim elektrarnam zagotovil enake pogoje delovanja, kot jih imajo sorodne elektrarne v drugih EU državah, kjer so tovrstne ukrepe že uvedli.

REGULATORNO TVEGANJE

Regulatorna tveganja izhajajo iz sprememb tržnih pravil ali zakonodaje na slovenskem ali tujih trgih EE ter na trgu s CO₂ emisijskimi kuponi in okoljskih dajatev, ki vplivajo na poslovni rezultat družbe. Regulatorna tveganja se izražajo v spremembah zakonodaje (okoljske energetske davčne ...), koncesijskih dajatev, taks, stroškov dela ali imajo vpliv na pospešitev ekonomske ali tehnološke zastarelosti ali neustreznosti ali nekonkurenčnosti proizvodnih enot, kar narekuje njihovo predčasno zapiranje ob ne ali še ne oblikovanih rezervacijah za zapiralna dela oziroma ekološke sanacije (TET – v likvidaciji, bloki 1 do 5 TEŠ, zapiranje PV) ali omejitve pri delovanju (B4 TEŠ) oziroma potrebe po dodatnih naložbah (B5 TEŠ), s čemer se znižuje konkurenčnost na trgu obstoječim proizvodnim enotam.

Skupina HSE upravlja oziroma obvladuje regulatorna tveganja z ažurnim spremljanjem razvoja slovenskega in tujih trgov EE, drugih energentov ter trga CO₂ emisijskih kuponov in spremljajočo regulativo. Na spremembe se odzivamo s prilagajanjem proizvodne in trgovalne strategije, ažurnim poročanjem in informiranjem o spremembah zakonodaje na domačem in lokalnih trgih ter z dnevnim spremljanjem investicijskih odločitev v energetiki na območju EU, gospodarske politike in s prilagajanjem tržnih ukrepov. Tveganje

ocenjujemo z izvajanjem dolgoročnih in srednjeročnih scenarijskih analiz glede na pričakovane spremembe regulativ, »stress testi« in strateškim planiranjem.

V skladu z zahtevami Uredbe 648/2012 o izvedenih finančnih instrumentih OTC, centralnih nasprotnih strankah in repozitorijih sklenjenih poslov (Uredba EMIR) in Uredbe 1227/2011 o celovitosti in preglednosti veleprodajnega energetskega trga (Uredba REMIT) so se v skupini HSE začele uvajati vse potrebne aktivnosti za implementacijo potrebnih sprememb. Družba HSE je od 12.2.2014 dalje na osnovi Uredbe EMIR zavezana poročati o poslih, sklenjenih z vsemi izvedenimi finančnimi instrumenti, ter k uporabi tehnik zmanjševanja tveganja za pogodbe o izvedenih finančnih instrumentih. Za potrebe obvladovanja tveganj v skladu z zahtevami Uredbe EMIR in Uredbe REMIT je skupina HSE pripravila Protokol o izvajanju obveznosti skupine HSE v skladu z Uredbo EMIR, ki je stopil v veljavo 9.12.2014. V letu 2015 je delovna skupina redno spremljala izvajanje določb obeh uredb, izvedli smo interno izobraževanje imenovanih koordinatorjev in nosilcev obveznosti, izvaja se redno interno mesečno in kvartalno poročanje ter druge potrebne aktivnosti iz naslova obveznosti poročanja – začetek pridobivanja statusa poročevalskega mehanizma.

Skupina HSE redno spremlja tudi spremembe na vseh drugih področjih, ki so vezana na morebitna tveganja iz naslova regulatornih sprememb in se ažurno odzove na predloge nove zakonodaje, ki bi lahko vplivali na poslovanje skupine.

V letu 2015 smo tako med drugim urgirali v zvezi z Uredbo o razmejitvi 110 kV omrežja v distribucijski in prenosni del (neoptimalna cenitev omrežja za odplačni prenos), Pravilnikom o metodah za izračun prihrankov energije (neupoštevanje prihrankov primarne energije) ter Aktom o metodologiji za določitev regulativnega okvira in metodologiji za obračunavanje omrežnine (neupoštevane posebnega statusa ČHE pri plačevanju omrežnine), SONPO (dodatni stroški za proizvajalce EE), predlogom Biosfernega območja Mura (negativni pristop do umeščanja HE na Muri), usmeritev za pripravo EKS (negativen pristop do izrabe premoga, neustrezno podporno okolje) ter Uredbo o mejnih vrednostih emisije snovi v zrak iz velikih kurilnih naprav.

INVESTICIJSKO TVEGANJE

Z investicijskim tveganjem razumemo tveganje nedoseganja planiranega donosa na investirana sredstva zaradi nepravočasne, neekonomične ali tehnično neustrezne izvedbe investicijskih projektov. Tveganje se odraža na zvišanju stroškov investicij, izpadu prihodkov, stroških pogodbenih kazni in sankcij, nekonkurenčnosti, izgubi tržnega deleža ter ga obvladujemo s predhodno oceno tveganj projektov, izdelavo analize občutljivosti, spremljanjem investicijskih projektov v teku z zagotavljanjem neodvisnega in nepristranskega ocenjevanja investicij, učinkovitega nadzora in ščitenjem pred neugodnimi vplivi na donosnost investicije (npr. projektno financiranje ipd.). Potek investicijskih in drugih razvojnih projektov se spremlja v okviru razvojnega kolegija, odbora za aktivni nadzor ter OUT.

Zaradi zaostrenih razmer poslovanja skupine, ki močno vplivajo na naložbeno politiko skupine, smo izvedli ponovno vrednotenje načrtovanih investicij, saj trenutne cene EE ne omogočajo gradnjo večine energetskih objektov razen tistih, ki so predmet podporne sheme. Koordinacijo naložbenih projektov smo aktivno izvajali pri izdelavi vseh potrebnih strateških dokumentov družb, z dogovori na razvojnih kolegijih skupine, z internimi sestanki na tem področju kot tudi z usmeritvami / omejitvami / navodili pri izdelavi strateških dokumentov družb za prihodnje obdobje.

Na ravni skupine HSE je bil februarja 2015 sprejet Pravilnik o vrednotenju in spremljanju investicij. S strani posloводства HSE je bila v skladu s pravilnikom marca 2015 imenovana strokovna komisija za spremljanje investicij na ravni skupine HSE. Družbe skupine HSE se morajo pri pripravah razvojnih in poslovnih načrtov na področju investicij uskladiti z obvladujočo družbo HSE in delovati skladno z usmeritvami strokovne komisije. Investicija se uvrsti v poslovni načrt družbe le, če je bila predhodno obravnavana in je pridobila pozitivno mnenje strokovne komisije (potrjen INP – izvedbeni načrt projekta). Družba kot investitor lahko prične z izvedbo/nadaljevanjem investicije, ko je investicija uvrščena v poslovni načrt družbe, s katerim v skladu z aktom o ustanovitvi ali družbeno pogodbo soglaša tudi NS/ustanovitelj.

V vseh družbah se aktivno izvajajo vsi naporji za odprodajo vsega poslovno nepotrebnega premoženja ter izločitev vseh nepotrebnih dejavnosti, ki niso povezane z osnovno dejavnostjo ali niso skladne s strategijo skupine HSE.

NEUVRSTITEV KLJUČNIH RAZVOJNIH PROJEKTOV SKUPINE HSE MED NACIONALNE PRIORITETE

Ključni strateški energetski dokumenti na nivoju države so še vedno neposodobljeni. Šele v letu 2017 se pričakuje Energetski koncept Slovenije (EKS), osnovni razvojni dokument, ki predstavlja nacionalni energetski program. V obdobju do 2020 se pričakuje tudi sprejetje Državnega razvojnega energetskega načrta (DREN), ki bo predstavljal okvirni načrt investicij v energetsko infrastrukturo za doseganje ciljev na področju energetike. Za skupino HSE bo v okviru priprave EKS in DREN ključnega pomena predvsem zagotoviti vključitev vseh načrtovanih investicij skupine HSE v DREN, saj bodo na ta način investicije skupine HSE prepoznane kot naložbe v splošnem gospodarskem interesu države.

SDH je na seji skupščine z dne 18.11.2015 sprejel sklepa, s katerima je sprejel Razvojni načrt družbe in Skupine za obdobje 2016-2020, ki vključuje tudi finančno, poslovno, kadrovsko in organizacijsko prestrukturiranje, in Akcijski načrt družbe in skupine HSE za optimizacijo in racionalizacijo poslovanja Skupine. Sprejeti razvojni načrt predstavlja legitimno podlago Skupini, da HSE s proaktivnim pristopom doseže umestitev sprejetih usmeritev iz RN v strateške dokumente RS s področja energetike (EKS, DREN, AN-OVE, AN-URE,...).

Skupina HSE aktivno sodeluje z resornimi ministrstvi, predstavniki lastnika in ostalimi deležniki na elektroenergetskem področju (pristojna ministrstva, sistemski operaterji, Agencija za energijo itd.). Cilji razvojnih projektov skupine HSE se usklajujejo s sektorskimi cilji RS in EU na področju energetske in podnebne politike. V ta namen skupina HSE proaktivno spremlja resorno politiko in sodeluje s pristojnimi ministrstvi.

OPERATIVNA TVEGANJA

TVEGANJA INFORMACIJSKEGA SISTEMA

Informacijski sistem Skupine v grobem delimo na dva stebra:

1. Centri vodenja - vsebinska domena sektorja proizvodnje, IT vzdržuje infrastrukturno-strežniško opremo in komunikacijsko opremo.
2. Poslovna informatika.

Najpogostejša tveganja v poslovni informatiki so:

TVEGANJE RAZPOLOŽLJIVOSTI

V to kategorijo spadajo izpadi delovanja poslovnih informacijskih sistemov (ERP, ENDUR, Informacijski sistemi za podporo vzdrževanju, proizvodnji, dokumentni sistemi...), zaradi prekinitev električnega napajanja, vnosov virusov, delovanja interneta.

Instrumenti obvladovanja tveganja razpoložljivosti: Infrastruktura na kateri tečejo poslovni informacijski sistemi je zaradi zagotavljanja zanesljivosti porazdeljena na več lokacij, kar preprečuje možnost izpadov. Redno se posodablja programska oprema za detekcijo in odstranjevanje virusov in ostale škodljive programske opreme.

INTEGRITETNO TVEGANJE

Necelovitost oziroma nezanesljivost podatkov, zaradi izpada diskovnih polj. Instrumenti obvladovanja integritetnih tveganj: V letu 2015 so bila delno prenovljena diskovna polja, na dveh lokacijah (Velenje in Maribor), kar je zmanjšalo možnost izpada podatkov in izboljšalo varnost ter razpoložljivost podatkov.

PROJEKTNO TVEGANJE

Izvajanje implementacije (roll out) v družbe zahteva prilagoditev SAP ERP sistema in tveganje je, da nastavitve sistema niso optimalne ali pa bodo procesi preveč prilagojeni delovanju SAP ERP rešitvi.

Instrumenti obvladovanja projektnih tveganj: Zaradi pomembnosti projekta uvedbe enotnega poslovnega informacijskega sistema v družbe DEM, SENG in TEŠ, ki se je pričel izvajati v letu 2015, se je

ustanovila projektna skupina iz vseh družb, vključno s HSE, ki je izvedla popis poslovnih procesov v vsaki izmed omenjenih družb, benchmarking procesov ter predlog poenotenja poslovnih procesov. Izvedene aktivnosti v tem delu projekta zagotavljajo kvalitetno izvedbo implementacije in zmanjšujejo tveganja izvedbe projekta tako s časovnega kot kvalitetnega vidika.

Z izvedbo JN je bil z izbranim izvajalcem implementacije SAP ERP izveden zagon projekta v 2015, določen podroben terminski plan izvajanja faz projekta po SAP ASAP metodologiji ter definirana možna tveganja in predvideni ukrepi za izločitev tveganj na projektu.

TVEGANJE TK (KOMUNIKACIJSKA OPREMA IN TELEFONIJA)

Izpad komunikacijske infrastrukture. Instrumenti obvladovanja telekomunikacijskih tveganj: V skupini se uporablja visoko zanesljiva infrastruktura (gruče stikal, usmerjevalnikov, požarnih pregrad), podvojene so trase komunikacijskih povezav. Za povezavo na internet se uporabljata dva ponudnika na dveh lokacijah (Velenje, Maribor). V letu 2016 se planira tudi prenova tega področja za zagotovitev še večje varnosti na tem področju.

TVEGANJE INFRASTRUKTURE

Izpadi strežniške infrastrukture. Instrumenti obvladovanja tveganja infrastrukture: V letu 2015 se je posodobilo okolje strežniške infrastrukture za potrebe ORACLE okolja in izvedba virtualizacije strežnikov, ki omogoča fleksibilnejšo delovanje in hitrejšo vzpostavitev ob morebitnih izpadih.

Infrastruktura na kateri tečejo poslovni informacijski sistemi je zaradi zagotavljanja zanesljivosti porazdeljena na več lokacij, kar preprečuje možnost izpadov. Redno se posodablja programska oprema za detekcijo in odstranjevanje virusov in ostale škodljive programske opreme.

VARNOSTNA TVEGANJA INFORMACIJSKEGA SISTEMA

Skupno upravljanje IT storitev (HSE, TEŠ in PV), nezadostno usposobljen strokovni kader, nezadosten nadzor nad IS družbe HSE in skupine HSE, nezadosten nadzor nad izvajanjem dela zunanjih izvajalcev, neupoštevanje predpisov ISO 27001.

Instrumenti obvladovanja varnostnih tveganj informacijskega sistema: Začetek prenove delovanja podpornega centra. Pripravili so se osnutek novega kataloga storitev, predlog spremembe skrbništev, izobraževanje za skrbnike storitev, na katere so se prenesle odgovornosti izvajanja skrbništva. Prenova kataloga storitev je bila z vidika obvladovanja tveganj nujna, saj se na IT sredstvih, ki so last družbe HSE izvajajo skupne storitve z družbama TEŠ in PV. V Katalogu so popisane vse skupne storitve in skrbništva ter nadomeščanje z navedenimi nalogami in odgovornostmi. Za zmanjšanje tveganj in izvajane kontrole na kvaliteto storitev je potrebno katalog skupnih IT storitev redno ažurirati tudi v naprej.

V skladu z varnostno politiko, priporočili notranje revizije, ISO 9001 in 27001 in priporočili revizije iz leta 2014, so bila vsa zaznana tveganja definirana, izvedeni vsi potrebni ukrepi za obvladovanje in definirani ukrepi, ki bodo še dodatno zmanjšali vsa tveganja za naprej. Priporočila revizije so v celoti upoštevana s posodobitvami programskih orodij kot so SCCM in Dell Intrust Change Auditor, s katerimi se izvaja nadzor nad IT procesi (posegi v IS, spremljanje dela administratorjev, področje kontrole uporabnikov ...) vse v skladu s predpisi ISO 27001 in SUVI predpisi. Dopolnjena je bila vsa ISO dokumentacija in izvedeno izobraževanje skrbnikov IT storitev v obliki e-učenja, ki se bodo za

zmanjševanje tveganj tudi v naprej izvajala. Za dodatno zmanjševanje tveganj je bilo uvedeno poročanje skladnosti uporabniških računov skupaj s stanjem zunanjih uporabnikov družb Skupine. Opravljen je bil tudi pregled nastavitve vseh aktivnih uporabnikov in ustrezne korekcije. Rešitev je bila vpeljana tudi za programsko opremo Share Point Portal. Za dodatno zmanjševanje tveganj se redno načrtuje dodatne aktivnosti, redno se poroča SNR in OUT.

TVEGANJA KOT POSLEDICA HETEROGENEGA IT OKOLJA V SKUPINI HSE

Heterogenost informacijskih sistemov v skupini je prisotna na vseh področjih; fizična sredstva (strežniki, diskovna polja, osebna računalniška oprema, mobilne naprave, videonadzori,...), virtualno okolje, sistemska programska oprema, aplikativna programska oprema, TK omrežje in telefonija,...

Instrumenti obvladovanja tveganja heterogenosti IT okolja v skupini: Vsi pričeti IT projekti v 2015 so usmerjeni v poenotenje IT okolja. Tak projekt je implementacija SAP ERP v skupino s sočasnimi poenotenjem poslovnih procesov. Posledica tega projekta je tudi poenotenje dokumentnega sistema v skupini. Na področju infrastrukture se je začel skrbni pregled celotnega IT okolja v skupini, katerega cilj je na osnovi izdelane analize obstoječega okolja definirati nadaljnje strategije poenotenega razvoja IT okolja v skupini.

Tveganja na področju informacijskega sistema so ocenjena z majhno verjetnostjo nastanka. V letu 2015 so bila s pravočasnimi ukrepi za obvladovanje tveganj uspešno obvladana.

KADROVSKA TVEGANJA

Upravljanje s človeškimi viri je eno ključnih področij za zagotovitev stabilnega in dolgoročnega poslovanja, ki prispeva k izvajanju dejavnosti za doseganje poslovnih in strateških ciljev družbe in skupine HSE. Kadrovska tveganja v družbi in skupini HSE zajemajo tveganja:

- pomanjkanja strokovno usposobljenih kadrov,
- nestimulativnega plačnega sistema, zlasti neučinkovitega modela upravljanja delovne

uspešnosti ter pomanjkanja možnosti za napredovanje v kariernem in osebnem razvoju,

- neustreznega modela razvoja kadrov, zlasti neustreznega upravljanja s talenti, pomanjkanja prenosa informacij, znanja in izkušenj med zaposlenimi,
- neustrezne organizacijske strukture in optimizacije števila zaposlenih v poslovnih procesih,

- s posledico nižje pripadnosti, motiviranosti in produktivnosti zaposlenih,
- povečanega absentizma iz razlogov, povezanih z zdravjem zaposlenih,
- izgube intelektualnega kapitala, zlasti zaradi povečane fluktuacije ključnih kadrov in kadrov z največjim potencialom iz organizacije.

Pospešeno se ustvarjajo delovni pogoji za razvoj kadrov ter uvajajo nove metode in sredstva na področju razvoja in motivacije zaposlenih. Ključne kadre se išče primarno znotraj skupine HSE. Družba HSE je posodobila plačni sistem z vzpostavitvijo modela upravljanja delovne uspešnosti in sistema napredovanja na osnovi vnaprej določenih meril in kriterijev, s katerimi se meri učinkovitost in kakovost opravljenega dela. Sprejet je bil Pravilnik o izobraževanju in usposabljanju, uvajajo se karierni profili, portal znanja in strukturirani letni pogovori. Spremljajo se izvajanje novega plačnega sistema,

TVEGANJA PREVAR IN SKLADNOSTI POSLOVANJA

Tveganje prevar in skladnosti poslovanja izhaja iz skladnosti poslovanja z zakonodajo, notranjimi predpisi ter drugimi veljavnimi akti družbe v vseh poslovnih procesih in lahko skozi izgubo prihodkov, višjih stroškov, glob in kazni vpliva na doseganje planiranega denarnega toka.

Z namenom omejevanja tveganja je bil v letu 2015 na nivoju skupine sprejet Etični kodeks, ki daje

TVEGANJA NA PODROČJU KOMUNICIRANJA

NEGATIVNO POROČANJE MEDIJEV

Tveganje je obvladovano s proaktivnim in reaktivnim komuniciranjem z mediji in ostalimi deležniki o aktualnih projektih in dogodkih skupine HSE.

NEGATIVNA KLIMA MED ZAPOSLENIMI V SKUPINI HSE

Tveganja je obvladovano s proaktivnim in reaktivnim komuniciranjem z interno javnostjo ter

modela upravljanja delovne uspešnosti in sistema nagrajevanja. Skrbno se načrtujejo izobraževanje in razvoj zaposlenih, ustvarjajo se pogoji za timsko delo, aktivno se spodbuja prenos znanja med zaposlenimi ter z različnimi aktivnostmi se skuša obvladovati stres in izgorelost zaposlenih. Spoštujejo se predpisi varnosti in zdravja pri delu. Zavedamo se, da motivacija in produktivnost rasteta skupaj z organizacijsko klimo.

Celovito obvladovanje kadrovskih tveganj na ravni skupine HSE je mogoče le ob skupni in enotni strategiji področja upravljanja s človeškimi viri, zato so temeljne aktivnosti področja upravljanja s človeškimi viri usmerjene v njeno vzpostavitev in uveljavitev na ravni skupine HSE, kar je poglavitni cilj delovanja v letu 2016.

Kadrovska tveganja so bila v letu 2015 ustrezno identificirana in z navedenimi aktivnostmi tudi obvladovana.

usmeritve glede etično sprejemljivih vedenj in ravnanj v skupini HSE. Kodeks zavezuje organe in zaposlene v skupini HSE in vse druge osebe, ki sodelujejo s skupino HSE. V skupini HSE je bil v letu 2015 pripravljen tudi predlog Pravilnika o sistemu »Whistle Blowing« za odkrivanje prevar, ki je vsebinsko usklajen in je v fazi potrjevanja.

delno tudi z uvedbo intranet portala skupine HSE, kjer so objavljene informacije o aktualnih dogodkih in načrtih skupine.

NEENOTNA SPONZORSKA IN DONATORSKA POLITIKA

Tveganja je bilo obvladovano z uvedbo Centra za družbeno odgovornost skupine HSE, ki prejema prejete vloge vseh družb skupine HSE in skrbi za enotno, smiselno razpršeno sponzorsko in donatorsko politiko.

VARNOSTNA TVEGANJA

VAROVANJE INFORMACIJ

Družba in skupina HSE sledita zahtevam standarda ISO 27001. Vsa tveganja so navedena v registru tveganj za posamezno leto.

Na področju varovanja osebnih podatkov imajo družbe skupine HSE vse kataloge v skladu z zakonom prijavljene informacijskemu pooblaščenцу RS.

VARSTVO IN ZDRAVJE PRI DELU

Družbe skupine HSE redno izvajajo oceno tveganja in ergonomijo na delovnem mestu, nudijo podporo zaposlenim s preventivnimi ukrepi, ki izključujejo vzroke za bolezen na delovnem mestu (rekreacija in MPAO), nudijo obdobje zdravstvene preglede. Cilj je, da se zmanjša možnost poškodb in bolezni na minimum oz. da se jih izniči.

2.15 KOMUNICIRANJE Z JAVNOSTMI

Na področju komuniciranja je skupina HSE leto začela s poročanjem o podpisu socialnega sporazuma za leto 2015, ki je bil sklenjen med Upravo PV in socialnimi partnerji z namenom uspešnega finančnega in poslovnega prestrukturiranja družb v skupini PV. Prav teme prestrukturiranja, racionalizacije in optimizacije so skupino v komunikacijskem smislu spremljale skozi celo leto.

Sredino leta je zaznamoval uspešno končan tehnični pregled nadomestnega bloka 6 TEŠ s pripadajočimi objekti, zaradi česar je TEŠ prejel odločbo upravnega organa, v katerem je ta odredil enoletno poskusno obratovanje novozgrajenega bloka. Poleti je bila javnost seznanjena s pogovori med TEŠ in Komunalnim podjetjem Velenje o zagotavljanju zanesljive dobave toplotne energije industrijskim in gospodinjstvom odjemalcem v Šaleški dolini.

Preko celega leta je skupina z vsemi deležniki komunicirala o nadaljnjih korakih projekta energetske izrabe reke Mure in komunikacijsko podprla tudi druge projekte DEM in SENG. Za potrebe komuniciranja z javnostmi je bila posodobljena korporativna brošura skupine HSE ter, za potencialne poslovne partnerje, pripravljena predstavitvena brošura družbe HSE Invest.

TVEGANJE VARNOSTI IN KATASTROF

Zaradi težkih pogojev dela v PV (vdori, izpuhi, plin, požar, eksplozija metana in premogovega prahu, stebrni udari) so razmere za varnost zaposlenih zahtevne. Z ukrepi za varnost in zdravje pri delu in s pomočjo varnostno – tehničnega informacijskega sistema, ki omogoča stalno spremljavo in nadzor določenih tehničnih in varnostnih parametrov, ki daje informacije o delovanju določenih strojev in naprav in omogoča spremljanje mreže seizmičnih senzorjev na daljavo, je bila varnost zaposlenih v jami obvladovana.

Vsa tveganja s področja varnostnih tveganj so bila ustrezno obvladana.

Pred zaključkom leta je bila izpeljana novinarska konferenca družbe HSE, kjer je bil predstavljen, s strani NS HSE in SDH, sprejet Razvojni načrt družbe in skupine HSE, ki predstavlja temeljne srednjeročne in razvojne usmeritve skupine za petletno obdobje.

Za potrebe informiranja interne javnosti o dogajanjih v družbah skupine HSE so bile izdane štiri številke časopisa Energija, pripravljen in objavljen je bil intranet skupine HSE, kjer se ažurno objavlja aktualne in zanimive novice iz družb skupine HSE. S ciljem uvedbe dodatnih aktivnosti na področju internega komuniciranja je bila izvedena raziskava organizacijske klime in zadovoljstva zaposlenih. V sodelovanju s socialnimi partnerji je bil pripravljen in podpisan Etični kodeks skupine HSE.

Na področju ozaveščanja pomena varovanja okolja med najmlajšimi je bil izveden ustvarjalno-nagradni projekt za vrtce Svetovni dan sonca in projekt Jesenska risbica. Za potrebe učinkovitejšega komuniciranja z otroci, njihovimi starši, vzgojitelji in učitelji je bila posodobljena spletna stran www.modri-jan.si in FB stran Modri Jan; na obeh se dnevno objavljajo zanimive in poučne novice ter ustvarjalno-nagradne igre.

Za vrtce in osnovne šole Pomurske regije je bil ob začetku šolskega leta 2014/2015, v sodelovanju z

družbo DEM in Pomurskim razvojnim inštitutom Murska Sobota pripravljen nagradni EKO PROJEKT POMURJA, katerega glavni cilj je ozaveščanje mladih o pomenu obnovljive energije, s poudarkom na energiji, pridobljeni iz vodnega vira. Projekt se je zaključil ob Svetovnem dnevu voda, 22.3.2015.

Ob omenjenih projektih so bile izdane tudi štiri številke brezplačne okoljevarstvene revije za otroke Modri Jan, ki iz dneva v dan pridobiva nove

naročnika, v »poštni nabiralnik« pa pohvalna in vzpodbudna pisma.

V skrbi za okoljsko ozaveščanje najstnikov je bila nadgrajena spletna stran www.modrageneracija.si in FB stran Modra generacija, kjer so objavljene svetovne novice, ki zanimajo in pritegnejo mlade. Njihovo poznavanje okoljskih tem pa so nagrajene preko nagradnih iger, kar se je izkazalo za primerno orodje komuniciranja za ciljno skupino.

2.16 RAZISKAVE IN RAZVOJ

RAZVOJNI NAČRT DRUŽBE IN SKUPINE HSE ZA OBDOBJE 2016-2020

Ključna dogodka za skupino HSE v letu 2015 je bilo sprejetje Razvojnega načrta družbe in skupine HSE za obdobje 2016-2020, ki vključuje tudi finančno, poslovno, kadrovsko in organizacijsko prestrukturiranje in sprejetje Akcijskega načrta družbe in skupine HSE za optimizacijo in racionalizacijo poslovanja skupine HSE z opredeljenimi aktivnostmi, odgovornimi osebami, roki in predvidenimi finančnimi učinki. Petletni razvojni načrt je torej predvsem načrt prilagoditve in odzivanja skupine HSE na zaostrene razmere, tako na trgih z EE in zemeljskim plinom kot tudi na finančnih trgih v smislu prestrukturiranja, razdolževanja in optimizacije poslovanja.

Poleg že začete racionalizacije in optimizacije poslovanja bo večja pozornost namenjena iskanju dodatnih sinergij znotraj skupine ter konsolidaciji poslovnih procesov na nivoju skupine HSE. Prestrukturiranje se bo izvajalo na vseh ključnih področjih: finančnem, poslovnem, kadrovskem in organizacijskem in z njim realiziralo: finančno konsolidacijo, poslovno učinkovitost, kadrovsko optimalnost ter organizacijsko fleksibilnost. Večja poslovna učinkovitost bo realizirana ob nenehni skrbi za obvladovanje vseh vrst tveganj, maksimiranju izrabe notranjih resursov in razvoju novih tržno zanimivih produktov. Ob vsem navedenem bo skupina HSE delovala odgovorno in zagotavljala socialno varnost zaposlenih v skladu z doseženimi poslovnimi rezultati.

POENOTENJE NAČRTOVANJA IN VREDNOTENJA NALOŽB V SKUPINI HSE

V letu 2015 je bila prioriteta tudi uvajanje poenotenega načrtovanja in vrednotenja naložb v skladu s sprejetimi politikami družbe in skupine HSE ter dokončanje procesa poenotenja notranjih postopkov in sprejetje skupnih pravil na področju vodenja naložb v skupini HSE. Koordinacija investicijskih in drugih razvojnih projektov skupine HSE poteka v okviru Razvojnega kolegija skupine HSE in Strokovne komisije za vrednotenje in spremljanje investicij na ravni skupine HSE, ki je vzpostavljena na osnovi v februarju 2015 sprejetega Pravilnika o vrednotenju in spremljanju investicij v skupini HSE. V skladu s sklepom NS HSE se posamezne investicije družb v skupini HSE izvajajo le ob predhodnem pozitivnem mnenju strokovne komisije in soglasju posloводства HSE, ki o izdanih soglasjih obvešča NS HSE. Izvajajo se samo nujne investicije, ki so nujno potrebne zaradi zagotavljanja varnosti obratovanja. Z namenom, da se ne zaustavijo dolgotrajni postopki umeščanja v prostor že začelih investicij, se izvajajo aktivnosti za pridobivanje projektne, okoljske in druge potrebne dokumentacije za projekte načrtovanih HE na srednji Savi, Dravi, Soči, Muri in drugih vodotokih.

TEHNOLOGIJA IN INOVACIJE

V skladu s sprejetimi ukrepi racionalizacije in optimizacije poslovanja skupine HSE se je še večji poudarek namenil izkoriščanju notranjih virov znanja in prenosu izkušenj znotraj skupine HSE. Sodelovanje z nacionalnimi in tujimi centri znanja v obliki naročanja študij, raziskav, mnenj ter drugih storitev temelji na strateških usmeritvah skupine HSE. Eno izmed oblik sodelovanja na področju aplikativnega raziskovanja med gospodarskimi

družbami in centri znanja predstavljajo tudi Tehnološke platforme in Centri odličnosti – HSE je vključen v delovanje Centra odličnosti Nizkoogljive tehnologije (CO NOT).

V skladu s strateškimi usmeritvami skupina HSE zasleduje cilj vlaganja v tehnologije distribuirane proizvodnje, ki zahtevajo minimalno obratovalno podporo in so še za časa amortizacijske dobe, vsekakor pa po letu 2020, sposobne ponujati EE po tržnih razmerah. V okviru rednega poslovanja skupina spremlja delovanje in poslovanje prve realizirane naložbe v projekt SPTE Soenergetika. Na osnovi pridobljenih izkušenj se bodo tudi v prihodnjem načrtovanem obdobju nadaljevale aktivnosti na tem področju. Skupina HSE je aktivna tudi na področju uvajanja e-mobilnosti v Sloveniji, saj želi kot največji proizvajalec in trgovec z EE sodelovati pri razvoju in kasnejši oskrbi polnilnih mest.

Ena od oblik doseganja prihrankov v skladu z Uredbo o zagotavljanju prihrankov energije pri končnih odjemalcih je tudi nudenje celovitih energetskih storitev in energetsko pogodbeništvo (ESEP). To predstavlja uvajanje nove dejavnosti v skupini HSE, s katero bi na trgu unovčili znanje in izkušnje s področja energetike – v letu 2015 je bil izdelan predlog poslovnega načrta ESEP HSE, ki povezuje zahtevane ukrepe URE in energetske preglede.

V skladu s strateškimi usmeritvami skupine HSE se študij poslužujemo v smislu izdelave podpornih dokumentov za racionalizacijo in optimizacijo poslovanja skupine HSE. Rezultati študij za skupino HSE pomenijo naložbo v poznavanje in sledenje najnovejšim energetskim in okoljskim tehnologijam, doseganje ciljev energetske in okoljske politike ter spremembam poslovnega okolja. Vse predvidene potrebe po študijah znotraj skupine HSE so koordinirane in optimirane vsebinsko kot tudi stroškovno na ravni skupine HSE.

ENERGETSKA POLITIKA IN REGULATORNO OKOLJE

Skupina HSE spremlja pripravo vseh relevantnih zakonodajnih in drugih strateških dokumentov na nacionalnem in EU nivoju s ciljem zagotoviti čim višjo stopnjo upoštevanja interesov skupine HSE v okviru nove zakonodaje in strateških dokumentov. Ta aktivnost sodi med enega pomembnejših

ukrepov pri obvladovanju tveganj iz naslova izpolnjevanja zakonodajnih obvez ter izvajanja strateških usmeritev skupine HSE skladno s cilji nacionalne in EU energetske in okoljske politike. Z aktivnim vključevanjem v delovanje združenja Eurelectric je skupina HSE s svojimi stališči prisotna na evropski ravni.

SLOVENIJA

V juniju 2015 je potekala javna obravnava Predloga usmeritev za pripravo Energetskega koncepta Slovenije (EKS). EKS je eden najbolj ključnih dokumentov za skupino HSE, saj bo začrtal usmeritve nacionalne energetske politike za naslednjih 40 let. Država namerava veliko odgovornost za doseganje predlaganih ciljev preložiti na družbe, pri tem pa vloga države ni opredeljena v zadostni meri. To velja tako za področje vzpostavitve podpornega okolja, kot za področje financiranja. Obe področji namreč v dokumentu nista dovolj jasno opredeljeni, čeprav sta ključni. Dokument prav tako povsem neustrezno opredeljuje področje izrabe premoga, nedorečeno pa je tudi področje izrabe hidroenergije. Skupina HSE od EKS pričakuje, da bo upoštevala realne predpostavke in vse dostopne tehnologije/vire ponudil ustrezne ukrepe in instrumente kot odgovor na energetske izzive prihodnjih 20-40 let. Predvsem bo moral z jasno zastavljeno strategijo ponuditi predvidljiv, realen in zanesljiv okvir za delovanje energetskih podjetij. Pri tem je ključnega pomena, da EKS zagotovi ustrezno podporno okolje, saj bo doseganje zastavljenih ciljev zahtevalo precejšen investicijski izziv za akterje na energetskem trgu. Tekom leta 2016 bodo potekala dodatna usklajevanja s ključnimi akterji, prvi osnutek EKS pa bo predvidoma pripravljen sredi leta 2017.

Prav tako ključna za delovanje skupine HSE je Uredba o mejnih vrednostih emisije snovi v zrak iz velikih kurilnih naprav, ki je v nacionalno zakonodajo v decembru 2015 z veliko zamudo prenesla ključna določila Direktive o industrijskih emisijah, predvsem možnosti odstopanj od mejnih vrednosti emisij SO₂, NO_x in CO z omejenim trajanjem, ki bo omogočila nadaljnje obratovanje bloka 4 v TEŠ. Možnost odstopanja pomeni, da se za obstoječe naprave lahko uporabljajo mejne vrednosti kot so določene v okoljevarstvenem dovoljenju, če bo naprava prenehala obratovati

najkasneje 31.12.2023, med 1.1.2016 in 31.12.2023 pa skupno ne bo obratovala več kot 17.500 obratovalnih ur.

Na nacionalni ravni so bili v letu 2015 obravnavani tudi naslednji novi zakonodajni in strateški dokumenti, ki vplivajo na delovanje skupine HSE:

- Program upravljanja območij Natura 2000 za obdobje 2015-2020,
- Akt o metodologiji za obračunavanje omrežnine za elektrooperaterje,
- Pravilnik o metodah za izračun prihrankov energije,
- Uredba o spremembah in dopolnitvah Uredbe o kriterijih za določitev ter načinu spremljanja in poročanja ekološko sprejemljivega pretoka, SONPO (Sistemska obratovalna navodila za prenosni sistem EE),
- Predlog Biosfernega območja Mura za vključitev na seznam biosfernih območij pri Unesco programu Človek in biosfera,
- Načrt upravljanja voda za vodni območji Donave in Jadranskega morja za obdobje 2015-2021 (NUV II).

EU IN GLOBALNI OKVIR

Družba HSE je v skladu z Uredbo EMIR zavezana poročati o poslih, sklenjenih z vsemi izvedenimi finančnimi instrumenti, ter k uporabi tehnik zmanjševanja tveganja za pogodbe o izvedenih finančnih instrumentih. Za potrebe obvladovanja tveganj v skladu z zahtevami Uredbe EMIR je bil sprejet Protokol o izvajanju obveznosti skupine HSE. V letu 2015 je delovna skupina redno spremljala izvajanje njegovih določb.

Skupina HSE je tudi zavezanec za izvajanje obveznosti Uredbe REMIT, ki določa obveznost registracije udeležencev v nacionalne registre tržnih udeležencev in obveznost poročanja vseh transakcij na veleprodajnem trgu ACER-ju.

Na evropski ravni smo bili v letu 2015 priča prvi večji strukturni spremembi sistema EU za trgovanje z emisijami (EU ETS) z namenom zmanjšanja posledic presežka dovolilnic na trgu, ki predvideva vzpostavitev t.i. rezerve za stabilnost trga, ki bo pričela delovati s 1.1.2019. Gre za mehanizem, na podlagi katerega se količine za prodajo na dražbi prilagajajo »samodejno« v skladu z vnaprej določenimi pogoji. Pomemben dokument na ravni EU, ki bo podlaga za številne nove zakonodajne pobude proti koncu leta 2016, je tudi Okvirna strategija za energetske unijo iz februarja 2015, ki je načrtala ključne dimenzije nadaljnjega razvoja skupnega energetskega trga. Na globalni ravni pa je najpomembnejši dogodek leta 2015 sprejetje Podnebnega dogovora v Parizu. Države so se dogovorile o dolgoročnem cilju, da bodo omejile dvig povprečnih svetovnih temperatur na precej manj kot dve stopinji Celzija v primerjavi s predindustrijskimi ravni, prizadevanja pa bodo šla v smeri omejitve dviga temperature na 1,5 stopinje. Neto ničelne izpuste TGP naj bi dosegli v drugi polovici stoletja. Novi globalni podnebni dogovor bo v veljavo stopil leta 2020, ko se izteče veljavnost Kjotskega protokola, ratificirati pa ga mora 55 držav, ki so skupaj odgovorne za 55 % izpustov TGP.

Ostali relevantni novi evropski zakonodajni in strateški dokumenti iz leta 2015, ki vplivajo na delovanje skupine HSE, so predvsem: Omrežni kodeks o zahtevah za priključitev proizvajalcev na omrežje, Predlog nove zasnove elektroenergetskega trga v EU in Omrežni kodeks za terminsko dodeljevanje zmogljivosti.

2.17 NAČRTI ZA PRIHODNOST

Zahtevna situacija, v kateri se nahaja skupina HSE, je posledica zaostrenih razmer na trgu z EE in intenzivnega investicijskega ciklusa skupine, v katerem glavnino finančnih izzivov predstavlja naložba v nadomestni blok 6 TEŠ, ki je v preizkusni fazi obratovanja. Za vzdrževanje likvidnosti bo tako v prihodnjem obdobju odločilnega pomena tekoče pokrivanje finančnih obveznosti iz tega naslova, seveda ob hkratnem ustvarjanju dobička iz naslova trgovanja z EE in optimizacije lastne proizvodnje. Glede na simulacije bodočega poslovanja skupine HSE bo za zagotavljanje likvidnosti v prihodnjem obdobju potrebno nadaljnje izvajanje določenih ukrepov, s katerimi se bo zagotovilo nemoteno poslovanje skupine HSE.

V ta namen se bo morala skupina HSE:

- osredotočiti na prestrukturiranje in razdolževanje z namenom povečevanja dodane vrednosti skozi celotno verigo, ki obsega:
 - trgovanje z EE,
 - trajnostno proizvodnjo EE ter pridobivanje primarnih surovin,
 - načrtovanje prenove, vzdrževanja in izgradnje za okolje sprejemljivih energetskega objektov ter
 - razvoj celovitih energetskega storitev za potrebe energetskega trga;
- načrtovati le najnujnejše investicije v višini prostega denarnega toka z ustreznim donosom na lastniški kapital; pri načrtovanju investicij je treba upoštevati uveljavljen Pravilnik o vrednotenju in spremljanju investicij, ki opredeljuje potrebno dokumentacijo pri načrtovanju in izvajanju investicij skupine HSE; posamezna družba se mora pri pripravi razvojnih in letnih poslovnih načrtov na področju načrtovanja investicij brezpogojno uskladiti s HSE kot obvladujočo družbo in delovati skladno z usmeritvami strokovne komisije za spremljanje investicij na ravni skupine HSE;
- okrepiti koncernsko delovanje skupine HSE s konsolidacijo lastništva in sodobnim korporativnim upravljanjem za povečanje konkurenčnosti;
- s kontinuiranim usposabljanjem ter s prenosom znanj med zaposlenimi spodbujati in ustvariti sposobne, inovativne, zadovoljne ter motivirane zaposlene;
- okrepiti odgovoren odnos vseh zaposlenih do korporativnega upravljanja in njegovega izvajanja;
- nadaljevati umeščanje novih proizvodnih zmogljivosti v prostor na okolju prijazen, družbeno sprejemljiv in trajnostno naravnani ter konkurenčno usmerjen način, ob zavedanju vseh zaposlenih, da je skupina HSE steber referenčne družbene odgovornosti v Sloveniji;
- krepiti stabilne, dolgoročne poslovne odnose in oblikovati nova strateška partnerstva v regiji;
- izvesti raziskave možnih vlaganj v tehnologije distribuirane proizvodnje, ki so v skladu z nacionalno politiko spodbujanja EE, proizvedene iz OVE in SPTE, sposobne ponujati EE po tržnih cenah;
- posvetiti več pozornosti možnostim uporabe okolju sprejemljivih alternativnih goriv tako v obstoječih objektih kot pri novih naložbah s hkratnim poudarkom na sočasni izrabi elektrike in toplote ter trajnostni uporabi biomase;
- razviti tržno zanimive produkte na področju učinkovite rabe energije zaradi izpolnitve zahtev po znižanju rabe primarne energije do 2020 tako na področju primarne energije kot tudi končne rabe energije;
- optimirati obseg zaposlenih: do konca leta 2016 se drugih novih zaposlitev ne predvideva, razen znotraj skupine HSE; izjeme odobri poslovodstvo družbe; te vrste potreb po zaposlenih se objavljajo na spletni strani HSE;
- odprodati vsa poslovno nepotrebna sredstva in dejavnosti;
- izvajati realne in konkretne ukrepe za zagotavljanje dolgoročne in kratkoročne plačilne sposobnosti ter upoštevanje določb ZFPPIPP; ni novega zadolževanja z izjemo zadolževanja, ki izhaja iz že sprejete

investicijske dokumentacije oz. le vnaprej dogovorjeno in usklajeno v okviru skupine HSE;

- izvesti optimizacijo poslovnih procesov, reorganizacijo in novo sistemizacijo delovnih mest ter prenovo in poenotenje plačnih sistemov z upoštevanjem določenih specifik posameznih odvisnih družb; nadaljuje se usklajevanje sporazuma o znižanju stroškov dela s socialnimi partnerji. Pogoj za zmanjšanje stroškov dela je konstruktiven dialog s socialnimi partnerji, ki bo na podlagi dogovora in s podpisom socialnega sporazuma omogočil posodobitev panožne in podjetniške kolektivne pogodbe.

Poglavitne neznanke, ki bodo vplivale na poslovanje skupine HSE in jih lahko opredelimo kot povečano "regulatorno tveganje", so še:

- nesprejeta nacionalna energetska politika;
- način izvajanja krovnega področnega zakona Energetski zakon (EZ-1) ter neobstoj vseh novih podzakonskih aktov, ki jih zakon predvideva;
- nedorečena politika subvencioniranja OVE, SPTE projektov ter projektov URE z EZ-1 zaradi

neobstoja vseh potrebnih podzakonskih aktov ter pomanjkanja sredstev za podporne sheme za proizvodne naprave na OVE in SPTE;

- zahtevno gospodarsko in finančno stanje v RS in EU.

V letu 2015 smo uvedli 24 urno prisotnost trgovcev v prostorih družbe HSE s ciljem 24 urnega optimiranja proizvodnje EE proizvodnih družb skupine HSE tržnim razmeram in z namenom boljšega izkoriščanja tržnih razmer pri trgovanju z energijo brez povezave z lastno proizvodnjo. Cilj na področju trgovanja znotraj dneva je okrepiti vlogo vodilnega trgovca v tem segmentu v regiji.

Trg v JV Evropi se razvija, regulativa teh trgov pa se približuje razvitim trgov z EE. Tako na področju sprememb lokalne zakonodaje lahko pričakujemo, da bodo v letu 2016 izpolnjeni pogoji za nastop na lokalnih veleprodajnih trgih Srbije in Hrvaške z obvladujočo družbo, kar bomo tudi izkoristili. V letu 2016 bo pričelo delovati več regionalnih borz v regiji JV Evrope, in sicer v Srbiji, Hrvaškem in v Bolgariji, na katerih bomo pričeli s trgovanjem. Trgovanje nameravamo razširiti tudi na turško mejo ter ponovno vzpostaviti trgovanje preko Grčije.

3 POROČILO O DRUŽBENI ODGOVORNOSTI

3.1 TRAJNOSTNI RAZVOJ SKUPINE HSE

Ne glede na to, da Slovenija še nima posodobljenih razvojnih dokumentov o trajnostnem razvoju, skupina HSE izvaja aktivnosti v skladu z usmeritvami najuspešnejših evropskih energetskega podjetij. Zaveza trajnostnemu razvoju je zavestna odločitev skupine HSE, ki skupino spremlja od samega začetka. Delovanje skupine temelji na odgovornosti do soljudi ter do naravnega in ekonomskega okolja. Odnos do uravnoveženega razvoja je eden bistvenih sestavnih delov organizacijske kulture in poslanstva skupine HSE. Proaktivno izkoriščamo priložnosti za razvoj okolju prijaznejših načinov proizvodnje EE, zmanjšujemo izpuste, skrbno ravnamo z odpadki, učinkovito uporabljamo naravne vire in razvijamo nove, izvirne okoljske rešitve. Trajnosten razvoj prinaša pozitivne učinke za naravo, za ljudi in za poslovanje ter postaja vse pomembnejši tudi z vidika rasti, stroškov, marž ter vrednosti blagovne znamke.

Družbe v skupini HSE gradijo družbeno odgovoren odnos do vseh deležnikov podjetja, do zaposlenih, poslovnih partnerjev, družbenikov in širše javnosti. Ker nam je kakovost življenja pomembna, poleg donacij in sponzorstev, skupina HSE veliko virov vlaga v izobraževanje in strokovni razvoj tako zaposlenih kot širše družbe.

Načrtno vlagamo v razvoj okolju prijazne proizvodnje EE (OVE, URE) ter skrbimo za dobrobit prihodnjih rodov z načrtno politiko varovanja okolja. Politiko ravnanja z okoljem skrbno izvajamo in upoštevamo veljavne zakonske in tehnične predpise

ter standarde na področju varovanja okolja, varstva pred požarom in varovanja zdravja.

Tveganja iz naslova neizpolnjevanja zahtev trajnostne energetske politike so obvladovana z najrazličnejšimi aktivnostmi pri pripravi in izvedbi investicijskih in drugih razvojnih projektov. Tako pri izvedbi novih proizvodnih objektov kot pri rekonstrukciji obstoječih zasledujemo cilje trajnostne energetske in okoljske politike, ki temeljijo na učinkoviti in okolju prijazni izrabi naravnih virov. Z izvedbo ključnih naložb (predvsem gradnja HE) izpolnjujemo zahteve skupnih EU in nacionalnih ciljev podnebno - energetskega paketa 25/20/20 do leta 2020. Poleg povečanja deleža proizvedene EE iz OVE pa z gradnjo nadomestnega bloka 6 TEŠ zasledujemo tudi cilj zmanjševanja CO₂ emisij in drugih škodljivih snovi v zrak.

V letu 2015 je bila prioriteta naloga v skupini HSE posodobitev strateških razvojnih dokumentov družbe in skupine HSE. V letu 2015 je bil posodobljen Razvojni načrt skupine HSE. Ovi pri izvajanju Razvojnega načrta skupine HSE in drugih strateško-razvojnih dokumentov še vedno predstavljajo manjkajoče nacionalne strateške usmeritve in politike na področju energetike, podnebnih sprememb in trajnostne rabe ter nekatere med sektorske neusklajenosti (energetika, varovanje okolja), ki se kažejo predvsem na področju načrtov glede izkoriščanja hidroenergije in drugih OVE v energetske namene.

3.2 ODGOVORNOST DO ZAPOSLENIH

POLITIKA UPRAVLJANJA S ČLOVEŠKIMI VIRI

Odgovornost do zaposlenih je opredeljena kot ena ključnih vrednot in strateških usmeritev tudi v prihajajočem obdobju. Področje upravljanja s človeškimi viri je zaznamovano s procesi reorganizacije, racionalizacije in optimizacije poslovanja vseh družb skupine HSE. Na področju upravljanja s človeškimi viri se uvajajo enotni standardi, skupna strategija upravljanja s človeškimi viri in poenotenje poslovnih procesov ob sočasnem izvajanju optimizacije stroškov dela. Cilj »zdrave« in uspešne organizacije je sposobnost hitrega prilagajanja zunanjim in notranjim spremembam ob uresničevanju ključnih strateških in poslovnih ciljev družbe in skupine HSE. Temeljni elementi dolgoročne Strategije upravljanja s človeškimi viri so naslednji:

- usmeritev v strokovni, karierni in osebnostni razvoj članov organizacije z optimiziranjem izkoristka njihovega potenciala s ciljno usmerjenim izobraževanjem in usposabljanjem, z vzpostavitvijo mehanizmov za ustvarjanje in prenos znanja na vseh ravneh, vzpostavitvijo motivacijskega modela upravljanja delovne uspešnosti na ravni skupine HSE ob zavedanju, da so člani organizacije ključna konkurenčna prednost skupine HSE,

- zagotavljanje optimalne organizacijske strukture v skladu s poslovno strategijo in poslovnim modelom družbe in skupine HSE,
- skrb za kakovostno, zdravo in varno delovno okolje, pri čemer si prizadevamo ohraniti in nadgraditi visok standard polnega certifikata »Družini prijazno podjetje«,
- vzpostaviti in ohraniti močno in v razvoj usmerjeno organizacijsko kulturo družbe in skupine HSE,
- optimizacija in racionalizacija števila zaposlenih in stroškov dela s strateškim ciljem rasti dodane vrednosti na zaposlenega,
- uvedba Registra znanj s kariernimi profili zaposlenih znotraj skupine HSE z namenom optimalnega izkoriščanja sinergijskih učinkov znanja, izkušenj in kompetenc v skupini HSE.

Vseskozi si skupina prizadeva ohranjati prakso rednega in konstruktivnega partnerskega sodelovanja s sindikati in sveti delavcev skupine HSE. Tvoren in odkrit način sprejemanja dogovorov s socialnimi partnerji zagotavlja uravnoteženost raznolikih interesov in sposobnost doseganja širokega soglasja tako glede razvojnih načrtov skupine HSE kot glede zagotavljanja socialne varnosti in kakovosti delovnih mest v skupini HSE.

3.2.1 Zaposleni v obvladujoči družbi

V skladu z optimizacijo stroškov dela je politika zaposlovanja v družbi in skupini HSE tudi v letu 2015 temeljila na zaposlovanju primarno iz skupine HSE oziroma notranjega trga delovne sile, del kadrov pa je HSE zaposlil z zunanjega trga delovne sile, s čimer si zagotavlja dotok novih talentov, idej, energij, drugačnih pogledov in izkušenj. Prizadevamo si, da zaposlenim predstavljamo osebnostni in karierni napredek, nagrado za uspešnost in karierno perspektivo, ki mora nujno temeljiti na kakovosti, znanju in izkušnjah. Vodilne kadre in strokovnjake oblikujemo predvsem s politiko vzgajanja lastnega kadra. S sprejeto Strategijo upravljanja s človeškimi viri si je HSE zastavil vzpostavitev na znanju in izkušnjah temelječega modela nasledstva.

V obdobju od januarja do decembra 2015 se je v družbi HSE na novo zaposlilo sedemnajst zaposlenih, v istem obdobju pa je družbo zapustilo devet zaposlenih.

PROSTOVOLJNO POKOJNINSKO ZAVAROVANJE

HSE ima svoj pokojninski načrt oziroma program prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja (PDPZ) že od začetka svojega obstoja. Kolektivno PDPZ družbe HSE se je v letu 2015 izvajalo pri Modri zavarovalnici d.d., vanj so bili vključeni vsi zaposleni.

3 Poročilo o družbeni odgovornosti

ZAPOSLENI IN DRUŽBENA ODGOVORNOST

Zaposleni HSE ne nosimo odgovornosti samo do sebe, svojega delodajalca in sodelavcev, temveč tudi do širšega družbenega okolja, zato smo aktivni člani številnih gospodarskih, strokovnih in športnih združenj. V skrbi za zdravje in dobro psihofizično počutje članov organizacije HSE spodbuja in finančno podpira športno rekreativno udejstvovanje zaposlenih v okviru Športnega društva HSE, ki zajema raznolike aktivnosti in pod okriljem družbe HSE omogoča sodelovanje na tekaških in kolesarskih prireditvah.

IZOBRAŽEVANJE IN USPOSABLJANJE

Zaposleni so se v letu 2015 udeleževali najrazličnejših strokovnih izobraževanj in izpopolnjevanj, ter bili aktivni udeleženci domačih in tujih konferenc, strokovnih posvetov, simpozijev in forumov, predvsem s področja trženja EE, OVE, proizvodnje, računovodstva, informatike, revizije, HRM in delovnega prava.

Stremimo k temu, da bi izobraževanje v tujini postalo del redne prakse zaposlenih, saj menimo, da tovrstna izobraževanja omogočajo poleg novih in

naprednih znanj zlasti tudi možnost spoznavanja drugačnega izobraževalnega pristopa, pridobivanje novih (mednarodnih) poznanstev in izboljšanje izražanja v tujem jeziku.

V primerjavi z letom 2014 se je skupno število izobraževalnih ur znižalo, čemur je sledilo tudi nižje povprečno število ur izobraževanja na zaposlenega; v primerjavi z letom poprej je bilo teh za 3 ure manj. V letu 2015 je skupno število izobraževalnih ur znašalo 2.956, zaposleni pa so v povprečju svoje znanje izpolnjevali 21 ur.

Delež zaposlenih, vključenih v izobraževanje, sicer ostaja na izjemno visoki ravni, kar potrjuje tezo, da so zaposleni družbe HSE pripravljeni intenzivno investirati v svoje izobraževanje in izpopolnjevanje in posledično tudi izkoristiti svoj potencial.

ŠTUDIJ OB DELU

V letu 2015 sta se na dodiplomskem študiju izobraževala dva zaposlena, na podiplomskem študiju za pridobitev specializacije ali magisterija pa osem zaposlenih. V letu 2015 je študij zaključila ena zaposlena na dodiplomskem študiju.

3.2.2 Zaposleni v skupini HSE

Konec leta 2015 je bilo v skupini HSE zaposlenih 3.390 delavcev, kar je za 281 manj v primerjavi s stanjem 31.12.2014. Število zaposlenih se je najbolj

znižalo v skupini PV, in sicer za 108, ter družbi TET – v likvidaciji za 106 zaposlenih, sledi TEŠ za 54, DEM in SENG vsak po 10 ter HSE Invest za 1.

Stanje zaposlenih v skupini HSE

DRUŽBA	31.12.2015	%	31.12.2014	%	IND 15/14
HSE	142	4	134	4	106
DEM	266	8	276	8	96
SENG	122	4	132	4	92
TEŠ	385	11	439	12	88
TET - v likvidaciji	46	1	152	4	30
skupina PV	2.357	70	2.465	67	96
HSE Invest	69	2	70	2	99
HSE BE	1	0	1	0	100
HSE Adria	1	0	1	0	100
HSE BH	1	0	1	0	100
Skupaj	3.390	100	3.671	100	92

Stanje zaposlenih na dan 31.12.2015 in povprečno število zaposlenih v letu 2015 po izobrazbeni strukturi

IZOBRAZBENI RAZRED	ZAPOSLENI NA DAN 31.12.2015		POVP. ŠT. ZAPOSLENIH V LETU 2015	
	Obvladujoča družba	Skupina HSE	Obvladujoča družba	Skupina HSE
1	0	168	0	173
2	0	107	0	122
3	0	69	0	74
4	1	1.194	1	1.239
5	12	906	11	952
6/1	14	361	15	372
6/2	29	213	28	215
7	64	296	61	302
8/1	18	61	17	64
8/2	4	15	5	15
Skupaj	142	3.390	137	3.525

3.3 ODGOVORNOST DO NARAVNEGA OKOLJA

Skupina HSE že od samega začetka svojega delovanja sledi začrtani okoljski politiki, ki jo lahko strnemo v nekaj osnovnih točkah:

- proizvodnja EE z minimalnimi vplivi na okolje,
- spoštovanje vseh zakonskih norm in priporočil,
- uvajanje najboljših tehnologij, ki so na voljo, da so vplivi na okolico čim manjši,
- spodbujanje razvoja OVE,
- doseganje partnerskih odnosov z lokalnimi skupnostmi in skupno reševanje okoljskih problemov in načrtovanje trajnostnega razvoja proizvodnje EE,
- doseganje trajnostnega obratovanja in razvoja energetskih zmogljivosti.

Vse družbe skupine HSE, ki proizvajajo EE, kot tudi obvladujoča družba, imajo mednarodni certifikat kakovosti ISO 9001 in mednarodni okoljski certifikat ISO 14001. Z njunim doslednim upoštevanjem je zagotovljeno varno in okolju prijazno pridobivanje EE v vseh hidroenergetskih objektih. Z okoljskimi sanacijami, posodobitvami in sodobnim nadomestnim blokom 6 je okolju prijaznejšo tehnološko raven dosegel tudi TEŠ, PV pa je bil med prvimi premogovniki na svetu, ki je dokazal celovito in odgovorno ravnanje z okoljem po zahtevah tega standarda.

PV je izvajal naslednje aktivnosti:

- priprava na odkopavanje

Pred pričetkom odkopavanja so na območjih, kjer so bili prognozirani premiki površine (območje Gaberk in Gorica), izvajali aktivnosti za izvedbo odkupov nepremičnin (zemljišč in objektov), izvajali postopke priprave terena v smislu čiščenja površin-poseki dreves in odziv humusa.

- sanacija v času odkopavanja

Največ aktivnosti v času odkopavanja je na področju sanacije ugreznin med Velenjskim in Družmirskim jezerom, ki je nad območjem jame Pesje in severozahodnem delu jame Preloge. Na tem območju so proizvodne aktivnosti in s tem ugrezanje površine izredno intenzivne. Na rušnem območju so se izvedli postopki zavarovanja območja vzdrževanje vodotokov in cest, sanacije in vzdrževanje komunalnih vodov in naprav. Na predelih, ki nekaj let ne bodo prišla pod neposredne vplive odkopavanja, pa začasno rekultivacijo. Zaradi izpada pridelkov so na tem območju izvedli cenitev in kmetom na osnovi cenitev izplačali odškodnine ali odškodnino poračunali z uporabo nadomestnega zemljišča.

- sanacija in rekultivacija po odkopavanju

Na območjih, ki so trajno izven vplivov rudarjenja so v smislu vzpostavitve ponovne rabe prostora izvedli vzdrževanje gozdov in nasadov, dokončno sanacijo

degradiranih površin in poškodovanih objektov ter s tem omogočili uporabo površin za novo dejavnost.

Odgovornost do naravnega okolja v TEŠ v pretežni meri realizirajo s sprotimi kontrolami, opozarjanji, ukrepanjem in izboljšavami. V ta namen spremljajo proizvodnjo stranskih produktov, emisije in kakovost zunanjega zraka, nadzirajo porabo surovih in dodatnih voda ter količine in kakovost odpadnih voda, izdelujejo bilance zaprtih krogotokov in pregled nastalih odpadkov TEŠ. V okviru učinkovite izrabe odpadkov zgorevanja so v preteklem letu analizirali proizvodnjo stabilizata. Ker je bila pri zagonskih preizkusih emisija SO₂ izjemno nizka, so posebno pozornost namenili predvsem emisiji NO_x. V aprilu so dosegli znižanje vseh polurnih vrednosti NO_x < 150 mg/m³ ter tudi izjemno nizek amonijev slip < 0,1 mg/m³.

Obratovanje HE z ustreznimi tehnološkimi rešitvami ne obremenjuje okolja, izgradnja pa lahko vpliva na podobo krajine, na spremembe vodnega režima reke in s tem na rečna življenjska okolja. Nekaterih vplivov ni mogoče povsem preprečiti, zato je še toliko pomembnejša skrb za odpravo njihovih posledic. Odgovorno ravnanje z okoljem se zato začne že pri načrtovanju tehnoloških rešitev s preprečevanjem morebitnih neželenih vplivov in z nenehnim nadziranjem možnih posledic delovanja hidroelektrarn za okolje. Z namenom, da se vplive delovanja elektroenergetske izrabe vodnega potenciala reke sistematično spremlja in zmanjšuje njihove posledice, se v skupini HSE izvajajo aktivnosti varstva okolja v skladu z zahtevami standarda ISO 14001. V skladu z zahtevami standarda skupina HSE redno prepoznava okoljske vidike in sprejema ukrepe in programe za zmanjšanje negativnih vplivov na okolje. Svoj posluh za okolje skupina HSE, predvsem pa družbi DEM in SENG, kaže z:

- uresničevanjem zadane okoljske politike,
- doslednim spoštovanjem ekološko sprejemljivega pretoka,
- redno spremljavo (monitoringom) okoljskih parametrov,
- rednim vzdrževanjem akumulacijskih bazenov (odstranjevanje plavja in naplavin),
- sonaravnim urejanjem vodne infrastrukture ter
- načrtom zaščite in reševanja v primeru visokih voda (skrb za minimiziranje vplivov pridobivanja EE na okolje ter ščitenje prebivalcev ob vodi pred poplavi).

OVE

Skupina HSE si prizadeva za pridobivanje EE iz obnovljivih virov z minimalnimi vplivi na okolje in za racionalno rabo energije, saj se zaveda svoje odgovornosti do okolja, v katerem deluje.

Področje OVE se je v Sloveniji po zgledu ostalih evropskih držav hitro razvilo. V EZ je velik del namenjen E-OVE in v okviru tega tudi Pol. Zavedanje o pomenu E-OVE se tako med odjemalci kot tudi dobavitelji EE v Sloveniji povečuje. Evropska direktiva 2009/28/ES predpisuje vsem državam EU nacionalne splošne cilje za delež OVE v končni porabi energije za leto 2020, ki za Slovenijo znaša 25 %.

Energija iz HE je količinsko najpomembnejši vir E-OVE v Sloveniji, skupina HSE pa je največji proizvajalec hidroenergije pri nas. Področje OVE je zato zelo pomembno tako za poslovanje kot tudi za prihodnje oblikovanje zunanje podobe družbe in skupine HSE.

MODRA ENERGIJA

Namen projekta Modra energija je spodbujanje nakupa energije iz obnovljivih virov, oblikovanje trga s tovrstno energijo in njena prodaja v Sloveniji. S projektom Modra energija skupine HSE slovenskim odjemalcem na področju celotne Slovenije omogoča, da lahko sami izbirajo, iz katerih virov bo proizvedena EE, ki jo uporabljajo.

V projekt Modra energija so vključene HE družbe skupine HSE, ki so certificirane po mednarodnem sistemu EECS. OVE v RS pod znamko Modra energija odjemalcem prodajajo HSE in tržni deli distribucijskih družb. Lastnik blagovne znamke je družba HSE.

MODRI JAN

Vzorci obnašanja, ki jih pridobimo v mladosti, ostanejo naši tudi kasneje. Zato je treba s pomembnostjo odgovornega ravnanja z okoljem seznaniti že otroke. V skladu s tem je skupina HSE zasnovala projekt Modri Jan, ki preko spletne strani www.modri-jan.si ter ciljno usmerjenih projektov in

aktivnosti na poučen in zabaven način seznanja najmlajše o pomenu energije in okolja.

MODRA GENERACIJA

Projekt Modra Generacija je nadgradnja Modrega Jana in je namenjen najstnikom, ki so na pragu odraslosti in samostojnosti. Cilj projekta Modra generacija je ustvarjanje gibanja mladih različnih interesov in subkultur, ki se zavedajo prihodnosti in bi tudi sami radi pripomogli k pozitivnim spremembam. Spletna stran www.modra-generacija.si je zasnovana interaktivno, da lahko vsak član dodaja svoje vsebine s področja ekologije, okoljevarstva, obnovljivih virov in energije ter jih komentira. Struktura vsebine je prilagojena starostni skupini in temam, ki jo zanimajo, in spodbuja pozitiven odnos najstnikov do okolja.

UČINKOVITA RABA ENERGIJE

HSE si od začetka svojega obstoja prizadeva za promocijo rabe OVE in tudi za varovanje okolja, v katerem deluje. Sestavni del teh aktivnosti so tudi prizadevanja za osveščanje javnosti o varčnem ravnanju z energijo, ki so namenjena ne le

gospodarnejšemu ravnanju z okoljem, temveč tudi preprečevanju ekstremnih okoliščin, ki jih lahko povzroči nesmotna (po)raba EE.

Trend razvoja HSE v smeri URE in OVE, ki ga že skoraj desetletje uresničuje prek kampanje »Energija si, bodi učinkovit« in mreže poslovno-družbene koristnosti Sinergija, sledi usmeritvam EU in načelom trajnostnega razvoja. Pomembno je, da HSE pri načrtovanju razvoja uravnoteženo obravnava podjetniške, individualne in družbene interese, kar je osnova družbeno odgovornega trajnostnega pristopa.

EKOMOBIL

V okviru spodbujanja rabe E-OVE si je skupina HSE zadala, da bo glede na sprejeto prometno politiko v RS postala energetska družba, ki spodbuja uporabo OVE tudi v prometu skupaj z optimizacijo prometnega sistema. Zato se je v letu 2011 s podporo Službe Vlade za podnebne spremembe, MG, MzI in Eko sklada začelo s projektom Ekomobil: okolju prijazna e-mobilnost, ki je del kampanje »Energija si, bodi učinkovit« in so jo HE družbe skupine HSE sprejele in nadgradile.

3.4 ODGOVORNOST DO ŠIRŠE DRUŽBENE SKUPNOSTI

Ne le standardi, ki jih predpisuje država in narekuje družba, temveč predvsem kultura organizacije nas zavezuje k družbeno odgovornemu ravnanju.

Preko celega leta smo pod okriljem Centra za družbeno odgovornost skupine HSE, po najboljših močeh, v obliki namensko usmerjenih sponzorstev in donacij, pomagali organizacijam, društvom in posameznikom, ki so pomoči oziroma podpore posebej potrebni ter srečanjem in konferencam s področja EE, OVE in URE. Ponosno smo podprli nekatere največje športne in kulturne dogodke v državi ter dogodke in športne, kulturne in

humanitarne aktivnosti v lokalnih skupnostih, torej krajih, kjer imajo sedež družbe skupine HSE.

Odgovorno pa se ne vedemo le do zunanjih deležnikov in okolja temveč tudi do zaposlenih, pri čemer nam, med drugim, daje spodbudo Polni certifikat Družini prijazno podjetje.

Leto smo zaključili z dobrodelno akcijo družb skupine HSE – zaposleni v vseh družbah smo pristopili k akciji zbiranja igrač za otroke – nabrali smo lepo število igrač, ki smo jih predali občinskim zvezam prijateljev mladine, ki so poskrbele, da so prišle v prave roke.

4 RAČUNOVODSKO POROČILO DRUŽBE HSE

4.1 REVIZORJEVO POROČILO

KPMG Slovenija, podjetje za revidiranje, d.o.o.
Železna cesta 8a
SI-1000 Ljubljana
Slovenija

Telefon: +386 (0) 1 420 11 10
+386 (0) 1 420 11 60
Telefaks: +386 (0) 1 420 11 58
Internet: <http://www.kpmg.si>

Poročilo neodvisnega revizorja

Druženiku družbe Holding Slovenske elektrarne, d.o.o., Ljubljana

Poročilo o računovodskih izkazih

Revidirali smo priložene računovodske izkaze družbe Holding Slovenske elektrarne, d.o.o., Ljubljana, ki vključujejo izkaz finančnega položaja na dan 31. decembra 2015, izkaz poslovnega izida, izkaz drugega vseobsegajočega donosa, izkaz sprememb lastniškega kapitala in izkaz denarnih tokov za tedaj končano leto ter povzetek bistvenih računovodskih usmeritev in druge pojasnjevalne opombe.

Odgovornost posloводства za računovodske izkaze

Posloводство je odgovorno za pripravo in pošteno predstavitev teh računovodskih izkazov v skladu z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU in za tako notranje kontroliranje, kot je v skladu z odločitvijo posloводства potrebno, da omogoči pripravo računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake.

Revizorjeva odgovornost

Naša odgovornost je izraziti mnenje o teh računovodskih izkazih na podlagi revizije. Revizijo smo opravili v skladu z mednarodnimi standardi revidiranja. Ti standardi zahtevajo od nas izpolnjevanje etičnih zahtev ter načrtovanje in izvedbo revizije za pridobitev sprejemljivega zagotovila, da računovodski izkazi ne vsebujejo pomembno napačne navedbe.

Revizija vključuje izvajanje postopkov za pridobitev revizijskih dokazov o zneskih in razkritjih v računovodskih izkazih. Izbrani postopki so odvisni od revizorjeve presoje in vključujejo tudi ocenjevanje tveganj napačne navedbe v računovodskih izkazih zaradi prevare ali napake. Pri ocenjevanju teh tveganj prouči revizor notranje kontroliranje, povezano s pripravljanjem in poštenim predstavljanjem računovodskih izkazov družbe, da bi določil okoliščinam ustrezne revizijske postopke, ne pa, da bi izrazil mnenje o uspešnosti notranjega kontroliranja družbe. Revizija vključuje tudi ovrednotenje ustreznosti uporabljenih računovodskih usmeritev in utemeljenosti računovodskih ocen posloводства kot tudi ovrednotenje celotne predstavitve računovodskih izkazov.

Verjamemo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostna in ustrezna podlaga za naše revizijsko mnenje.

Mnenje

Po našem mnenju so računovodski izkazi v vseh pomembnih pogledih poštena predstavitev finančnega položaja družbe Holding Slovenske elektrarne, d.o.o., Ljubljana, na dan 31. decembra 2015 ter njenega poslovnega izida in denarnih tokov za tedaj končano leto v skladu z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU.

Poudarjanje zadeve

Financiranje

Ne da bi izrazili mnenje s pridržki, opozarjamo na pojasnilo 4.5.7.6.2 *Likvidnostno tveganje* k računovodskim izkazom, kjer je navedeno, da si je družba Holding Slovenske elektrarne, d.o.o., konec leta 2015 uspela zagotoviti premostitveno financiranje v višini 215.000.000 EUR do pridobitve dolgoročnega vira, da so ti finančni viri zagotovljeni do 29.12.2016 in da v letu 2016 potekajo pogajanja z bankami za zagotovitev dolgoročno vzdržnega financiranja družbe.

Poročilo o zahtevah druge zakonodaje

V skladu z zahtevo Zakona o gospodarskih družbah potrjujemo, da so informacije v poslovnem poročilu skladne s priloženimi računovodskimi izkazi.

V imenu revizijske družbe

KPMG SLOVENIJA,
podjetje za revidiranje, d.o.o.

Boštjan Mertelj

pooblaščen revizor

Boris Drobnič

partner

Ljubljana, 31. maj 2016

KPMG Slovenija, d.o.o.

1

4.2 IZJAVA O ODGOVORNOSTI POSLOVODSTVA

Poslovodstvo je odgovorno, da se za vsako posamezno poslovno leto pripravi računovodske izkaze v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRP), kot jih je sprejela EU, in veljavno zakonodajo, in to tako, da ti predstavljajo resnično in pošteno sliko poslovanja družbe HSE d.o.o.

Poslovodstvo upravičeno pričakuje, da bo družba v dogledni prihodnosti razpolagala z ustreznimi viri za nadaljevanje poslovanja, zato so računovodski izkazi pripravljeni na osnovi predpostavke o časovni neomejenosti delovanja družbe.

Odgovornost poslovodstva pri izdelavi računovodskih izkazov zajema naslednje:

- računovodske politike so ustrezno izbrane in dosledno uporabljene,

- presoje in ocene so razumne in preudarne.

Poslovodstvo je odgovorno za vodenje ustreznih evidenc, ki v vsakem trenutku z razumljivo natančnostjo prikazujejo finančni položaj družbe, ter za to, da so računovodski izkazi družbe v skladu z MSRP. Poslovodstvo je prav tako odgovorno za varovanje premoženja družbe ter za preprečevanje in odkrivanje prevar in drugih nepravilnosti.

Poslovodstvo potrjuje, da so računovodski izkazi pripravljeni skladno z določili MSRP brez pridržkov pri njihovi uporabi.

Poslovodstvo je računovodske izkaze družbe Holding Slovenske elektrarne d.o.o. za poslovno leto, ki se je končalo na dan 31.12.2015, sprejelo dne 31.5.2016.

Stojan Nikolić,
Finančni direktor HSE d.o.o.

Gorazd Skubin,
Tehnični direktor HSE d.o.o.

Blaž Košorok,
Generalni direktor HSE d.o.o.

Ljubljana, 31.5.2016

4.3 UVODNA POJASNILA K PRIPRAVI RAČUNOVODSKIH IZKAZOV

Računovodsko poročilo družbe Holding Slovenske elektrarne d.o.o. predstavlja računovodske izkaze s pojasnili.

Na podlagi sklepa AUKN RS v vlogi predstavnika ustanovitelja z dne 29.11.2010 družba od 1.1.2011

pripravlja računovodske izkaze in pojasnila v skladu z MSRP, kot jih je sprejela EU.

Revizijska družba KPMG Slovenija d.o.o. je revidirala računovodske izkaze s pojasnili in pripravila poročilo neodvisnega revizorja, ki je vključeno na začetku poglavja.

4.4 RAČUNOVODSKI IZKAZI

4.4.1 Izkaz finančnega položaja

Postavka v EUR	Pojasnilo	31.12.2015	31.12.2014
SREDSTVA		1.206.606.876	1.394.651.222
A. DOLGOROČNA SREDSTVA		991.425.551	989.521.001
I. Neopredmetena sredstva	1	21.237.138	24.444.729
II. Nepremičnine, naprave in oprema	2	11.820.636	34.947.327
IV. Dolgoročne finančne naložbe v odvisne družbe	3	826.253.551	884.084.518
V. Ostale dolgoročne finančne naložbe in posojila	4	126.994.860	40.880.442
VI. Dolgoročne poslovne terjatve		535.689	530.936
VIII. Odložene terjatve za davek	5	4.583.677	4.633.049
B. KRATKOROČNA SREDSTVA		215.181.325	405.130.221
II. Zaloge		841	
III. Kratkoročne finančne naložbe in posojila	6	7.779.330	193.014.788
IV. Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev	7	121.486.101	153.389.351
V. Terjatve za odmerjeni davek	24	6.358.863	68.300
VI. Druga kratkoročna sredstva	8	22.399.259	30.297.161
VII. Denar in denarni ustrezniki	9	57.156.931	28.360.621
KAPITAL IN OBVEZNOSTI		1.206.606.876	1.394.651.222
A. KAPITAL	10	829.661.564	1.152.425.385
I. Vpoklicani kapital		29.558.789	29.558.789
II. Kapitalske rezerve		561.243.185	561.243.185
III. Rezerve iz dobička		562.744.824	484.267.929
IV. Rezerva za varovanje pred tveganjem		(737.288)	(1.115.050)
V. Rezerva za pošteno vrednost		(30.296)	(6.362)
VI. Zadržani poslovni izid		(323.117.650)	78.476.894
B. DOLGOROČNE OBVEZNOSTI		71.321.476	69.071.477
I. Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade	11	751.048	744.400
II. Druge rezervacije	12	3.030.191	3.542.907
IV. Dolgoročne finančne obveznosti	13	67.539.830	64.783.541
V. Dolgoročne poslovne obveznosti		407	629
C. KRATKOROČNE OBVEZNOSTI		305.623.836	173.154.359
II. Kratkoročne finančne obveznosti	14	147.028.449	11.588.915
III. Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev	15	122.698.081	120.554.947
IV. Obveznosti za odmerjeni davek	24		1.468.556
V. Druge kratkoročne obveznosti	16	35.897.306	39.541.941

* Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov in jih je potrebno brati v povezavi z njimi.

4.4.2 Izkaz poslovnega izida

Postavka v EUR	Pojasnilo	2015	2014
POSLOVNI PRIHODKI		1.303.650.513	1.313.019.784
1. Čisti prihodki od prodaje	18	1.303.117.500	1.312.697.148
4. Drugi poslovni prihodki		533.013	322.636
KOSMATI DONOS IZ POSLOVANJA		1.303.650.513	1.313.019.784
POSLOVNI ODHODKI		1.253.398.195	1.214.797.689
5. Stroški blaga, materiala in storitev	19	1.242.235.877	1.204.197.544
6. Stroški dela	20	7.427.240	8.435.599
7. Odpisi vrednosti	21	3.168.204	1.411.989
8. Drugi poslovni odhodki		566.874	752.557
POSLOVNI IZID IZ POSLOVANJA		50.252.318	98.222.095
9. Finančni prihodki	22	21.122.674	65.177.797
10. Finančni odhodki	23	386.382.773	4.686.052
FINANČNI IZID		(365.260.099)	60.491.745
POSLOVNI IZID PRED DAVKI		(315.007.781)	158.713.840
DAVKI	24	8.109.589	17.890.677
12. Odmerjeni davek		8.246.499	17.554.377
13. Odloženi davki		(136.910)	336.300
ČISTI POSLOVNI IZID POSLOVNEGA LETA	25	(323.117.370)	140.823.163
Lastnik matične družbe		(323.117.370)	140.823.163
Neobvladujoči delež			

* Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov in jih je potrebno brati v povezavi z njimi.

4.4.3 Izkaz drugega vseobsegajočega donosa

Postavka v EUR	Pojasnilo	2015	2014
Čisti poslovni izid poslovnega leta	25	(323.117.370)	140.823.163
Aktuarski dobički in izgube programov z določenimi zasluži zaposlencev	11	(24.215)	(20.011)
Postavke, ki pozneje ne bodo prerazvrščene v poslovni izid		(24.215)	(20.011)
Neto učinkoviti del spremembe v poštenu vrednosti instrumentov za varovanje pred spremenljivostjo denarnih tokov	10	(776.099)	(918.564)
Neto učinkoviti del spremembe v poštenu vrednosti instrumentov za varovanje pred spremenljivostjo denarnih tokov, prenesen v poslovni izid	10	1.153.861	3.613.102
Postavke, ki bodo lahko pozneje prerazvrščene v poslovni izid		377.762	2.694.538
Celotni vseobsegajoči donos poročevalskega obdobja		(322.763.823)	143.497.691
Lastnik matične družbe		(322.763.823)	143.497.691
Neobvladujoči delež			

* Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov in jih je potrebno brati v povezavi z njimi.

4.4.4 Izkaz denarnih tokov

Postavka v EUR	2015	2014
FINANČNI TOKOVI PRI POSLOVANJU		
Čisti poslovni izid	(323.117.370)	140.823.163
Prilagoditve za:		
Amortizacijo neopredmetenih sredstev	301.271	329.734
Amortizacijo nepremičnin, naprav in opreme	1.761.453	1.078.757
Odpise nepremičnin, naprav in opreme	92	
Odpis poslovnih terjatev	1.105.388	
Izgube pri prodaji nepremičnin, naprav in opreme		3.498
Finančne prihodke	(21.122.674)	(65.177.797)
Finančne odhodke	386.382.773	4.686.052
Dobiček pri prodaji nepremičnin, naprav in opreme	(91.524)	(19.006)
Davke	8.109.589	17.890.677
Dobički iz poslovanja pred spremembami čistih kratk. sr. in davkov	53.328.998	99.615.078
Spremembe čistih kratkoročnih sredstev in rezervacij		
Sprememba v:		
Zalogah	(841)	
Poslovnih terjatev do kupcev in drugih sredstvih	38.680.783	(371.130)
Poslovnih obveznostih do dobaviteljev in drugih obveznostih	(1.468.573)	(33.908.444)
Rezervacijah	(481.853)	473.041
Plačnem davku iz dobička	(16.005.618)	(21.926.165)
Denarna sredstva iz poslovanja	74.052.896	43.882.380
FINANČNI TOKOVI PRI NALOŽBENJU		
Prejete obresti	3.073.685	4.093.129
Prejemki iz drugega financiranja	2.175.192	
Prejete dividende	16.107.683	57.574.436
Prejemki od prodaje nepremičnin, naprav in opreme	93.880	84.742
Prejemki od prodaje neopredmetenih sredstev	22.723.523	44.795.913
Prejemki od odtujitev (likvidacije/prodaje) odvisnih družb	171.591	97.059.884
Prejemki od zmanjšanja danih kratkoročnih posojil	840.000	
Prejemki iz poravnave izvedenih finančnih instrumentov	68.598	
Prejemki od zmanjšanja drugih kratkoročnih finančnih naložb	563.393	
Izdatki za nakup nepremičnin, naprav in opreme	(150.730)	(23.683.226)
Izdatki za nakup neopredmetenih sredstev	(19.817.295)	(21.038.706)
Izdatki za nakup odvisnih družb	(34.000.000)	
Izdatki za povečanje danih dolgoročnih posojil	(84.828.094)	
Izdatki za povečanje drugih kratkoročnih finančnih naložb	(82.439.000)	(161.465.052)
Izdatki za poravnavo izvedenih finančnih instrumentov	(54.383)	
Denarna sredstva iz naložbenja	(175.471.957)	(2.578.880)
FINANČNI TOKOVI PRI FINANCIRANJU		
Prejemki pri prejetih dolgoročnih posojilih	73.303.030	
Prejemki pri prejetih kratkoročnih posojilih	285.000.000	111.000.000
Prejemki pri prejetih drugih dolgoročnih finančnih obveznostih	574	
Izdatki za obresti od kreditov	(5.478.226)	(3.607.543)
Izdatki od drugih finančnih obveznosti	(2.948.961)	
Izdatki za vračilo dolgoročnih posojil	(69.653.686)	(11.350.656)
Izdatki za vračilo kratkoročnih posojil	(150.000.000)	(122.000.000)
Izdatki za vračilo drugih dolgoročnih finančnih obveznosti	(4.034)	
Denarna sredstva iz financiranja	130.218.697	(25.958.199)
ZAČETNO STANJE DENARNIH SR. IN NJIHOVIH USTREZNIKOV	28.360.621	13.014.445
Tečajne razlike na denarnih sredstvih	(3.326)	875
Finančni izid v obdobju	28.799.636	15.345.301
KONČNO STANJE DENARNIH SR. IN NJIHOVIH USTREZNIKOV	57.156.931	28.360.621

* Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov in jih je potrebno brati v povezavi z njimi.

4.4.5 Izkaz sprememb lastniškega kapitala

Postavka v EUR	Vpoklicani kapital		Rezerve iz dobička		Zadržani poslovni izid		
	Osnovni kapital	Kapitalske rezerve	Druge rezerve iz dobička	Rezerve za varovanje pred tveganjem	Rezerve za pošteno vrednost	Preneseni čisti poslovni izid leta	SKUPAJ
Stanje na dan 1.1.2014	29.558.789	561.243.185	413.856.348	(3.809.588)	13.649	8.065.312	1.008.927.695
B.2. Spremembe celotnega vseobsegajočega donosa	0	0	0	2.694.538	(20.010)	0	143.497.691
Vnos čistega poslovnega izida poročevalskega obdobja						140.823.163	140.823.163
Postavke, ki pozneje ne bodo prerazvrščene v poslovni izid	0	0	0	0	(20.010)	0	(20.010)
Aktuarski dobički in izgube programov z določenimi zasluzki zaposlenecv					(20.010)		(20.010)
Postavke, ki bodo lahko pozneje prerazvrščene v poslovni izid	0	0	0	2.694.538		0	2.694.538
Neto učinkovit del spremembe v poštenu vrednosti instrumentov za varovanje pred spremenljivostjo denarnih tokov				(918.564)			(918.564)
Neto učinkovit del spremembe v poštenu vrednosti instrumentov za varovanje pred spremenljivostjo denarnih tokov, prenesen v poslovni izid				3.613.102			3.613.102
B.3. Spremembe v kapitalu	0	0	70.411.581		0	8.065.312	(78.476.893)
Razporeditev preostalega dela čistega dobička primerjalnega poročevalskega obdobja na druge sestavine kapitala						8.065.312	0
Razporeditev dela čistega dobička poročevalskega obdobja na druge sestavine kapitala po sklepu organov vodenja in nadzora			70.411.581			(70.411.581)	0
Stanje na dan 31.12.2014	29.558.789	561.243.185	484.267.929	(1.115.050)	(6.361)	8.065.312	1.152.425.386
Stanje na dan 1.1.2015	29.558.789	561.243.185	484.267.929	(1.115.050)	(6.361)	8.065.312	1.152.425.386
B.1. Transakcije z lastniki	0	0	0	0	0	0	0
B.2. Spremembe celotnega vseobsegajočega donosa	0	0	0	377.762	(23.934)	(323.117.370)	(322.763.823)
Vnos čistega poslovnega izida poročevalskega obdobja						(323.117.370)	(323.117.370)
Postavke, ki pozneje ne bodo prerazvrščene v poslovni izid	0	0	0	0	(23.934)	(281)	(24.215)
Aktuarski dobički in izgube programov z določenimi zasluzki zaposlenecv					(23.934)	(281)	(24.215)
Postavke, ki bodo lahko pozneje prerazvrščene v poslovni izid	0	0	0	377.762		0	377.762
Neto učinkovit del spremembe v poštenu vrednosti instrumentov za varovanje pred spremenljivostjo denarnih tokov				(776.099)			(776.099)
Neto učinkovit del spremembe v poštenu vrednosti instrumentov za varovanje pred spremenljivostjo denarnih tokov, prenesen v poslovni izid				1.153.861			1.153.861
B.3. Spremembe v kapitalu	0	0	78.476.895			(8.065.312)	0
Razporeditev dela čistega dobička poročevalskega obdobja na druge sestavine kapitala po sklepu organov vodenja in nadzora			78.476.895			(8.065.312)	0
Stanje na dan 31.12.2015	29.558.789	561.243.185	562.744.824	(737.288)	(30.295)	(323.117.371)	829.661.563
Bilanci dobiček/bilanca izguba						(281)	(323.117.652)

* Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov in jih je potrebno brati v povezavi z njimi.

4.5 POJASNILA K RAČUNOVODSKIM IZKAZOM DRUŽBE HSE

4.5.1 Poročajoča družba

Holding Slovenske elektrarne d.o.o. (v nadaljevanju "družba") je družba registrirana s sedežem v Sloveniji in je obvladujoča družba skupine HSE. Naslov registriranega sedeža je Koprška ulica 92, 1000 Ljubljana. Glavna dejavnost družbe je trgovanje z EE.

Poslovno leto družbe je enako koledarskemu letu. V nadaljevanju so predstavljeni ločeni računovodski izkazi družbe za leto, ki se je končalo dne 31.12.2015.

4.5.2 Podlaga za sestavitev

a) IZJAVA O SKLADNOSTI

Pri pripravi računovodskih izkazov na dan 31.12.2015 je družba upoštevala veljavne:

- MSRP, ki vključujejo Mednarodne računovodske standarde (MRS), Pojasnila Stalnega odbora za pojasnjevanje (SOP), Mednarodne standarde računovodskega poročanja (MSRP) in Pojasnila Odbora za pojasnjevanje mednarodnih standardov računovodskega poročanja (OPMSRP), kot jih je sprejela EU,
- Zakon o gospodarskih družbah (ZGD),
- Energetski zakon (EZ),
- Zakon o davku od dohodkov pravnih oseb,
- Pravilnik o izvajanju Zakona o davku od dohodka pravnih oseb in njegove podzakonske akte,
- Pravilnik o računovodstvu družbe,
- ostalo veljavno zakonodajo.

b) RAČUNOVODSKE PREDPOSTAVKE IN KAKOVOSTNE ZNAČILNOSTI RAČUNOVODSKIH IZKAZOV

Računovodski izkazi družbe so izdelani ob upoštevanju temeljnih računovodskih predpostavk:

- upoštevanja nastanka poslovnega dogodka in
- upoštevanja časovne neomejenosti delovanja.

Učinki poslov in drugih poslovnih dogodkov se pripoznajo takrat, ko nastanejo in ne takrat, ko so plačani, ter se evidentirajo in se o njih poroča za obdobja, na katera se nanašajo. Tako vsebujejo računovodski izkazi tudi informacije o obveznostih glede denarnih plačil v prihodnosti ter o sredstvih, ki bodo prinašala denarna sredstva v prihodnosti.

Računovodski izkazi družbe se pripravljajo ob upoštevanju predpostavke, da družba ne bo bistveno skrčila obsega svojega poslovanja ali ga celo ukinila, torej da bo delovala še v dogledni prihodnosti.

Upoštewane so sledeče kakovostne značilnosti računovodskih izkazov:

- Pošteno predstavljanje in skladnost z MSRP: računovodski izkazi pošteno prikazujejo finančno stanje, finančno uspešnost in denarne tokove družbe.
- Doslednost predstavljanja: predstavljanje in razvrščanje postavk v računovodskih izkazih je enako iz obdobja v obdobje. V računovodskem poročilu za leto 2015 so nekatere postavke bolj podrobno razkrite v primerjavi z računovodskim poročilom za leto 2014, zato so prilagojeni tudi primerjalni podatki. Spremembe razkritij so sledeče:
 - a) ločeno so prikazane kratkoročne terjatve do kupcev in kratkoročne obveznosti do dobaviteljev. Ostale poslovne terjatve in obveznosti so izkazane med drugimi kratkoročnimi sredstvi oz. obveznostmi (v računovodskem poročilu za leto 2014 so bile terjatve prikazane v okviru kratkoročnih poslovnih terjatev, obveznosti

pa v okviru kratkoročnih poslovnih obveznosti);

- b) obveznosti družbe za neizkoriščene dopuste so prikazane med kratkoročnimi obveznostmi do zaposlencev v okviru drugih kratkoročnih obveznosti (v računovodskem poročilu za leto 2014 so bile izkazane med kratkoročno vnaprej vračunanimi stroški in odhodki);
- c) v okviru postavk kapitala je ločeno prikazana rezerva za varovanje pred tveganjem in rezerva za pošteno vrednost (v računovodskem poročilu za leto 2014 skupno rezerva za pošteno vrednost);
- d) ločeno so prikazane finančne obveznosti iz naslova izvedenih finančnih instrumentov (v računovodskem poročilu za leto 2014 izkazane v okviru drugih dolgoročnih oz. kratkoročnih finančnih obveznosti);
- e) izkaz denarnih tokov je spremenjen v delu, ki se nanaša na poslovanje, in sicer se poslovni izid popravlja za učinke poslov, ki nimajo denarne narave, za odložene prihodke in odhodke ter postavke prihodkov in odhodkov, ki so povezani z denarnimi tokovi naložbenja in financiranja. V preteklih letih je družba ta del predstavljala tako, da je razkrila prihodke in odhodke ter spremembe vrednosti zalog, poslovnih terjatev in obveznosti v obdobju;

c) PODLAGA ZA MERJENJE

Računovodski izkazi družbe so pripravljeni na osnovi izvirnih vrednosti bilančnih postavk, razen izpeljanih

d) FUNKCIJSKA IN PREDSTAVITVENA VALUTA

Računovodski izkazi v tem poročilu so predstavljeni v evrih (EUR) brez centov, ki je hkrati funkcijska in predstavitvena valuta družbe. Zaradi zaokroževanja

e) UPORABA OCEN IN PRESOJ

Priprava računovodskih izkazov zahteva, da poslovodstvo oblikuje določene ocene in predpostavke, ki vplivajo na izkazane zneske sredstev in obveznosti, prihodkov in odhodkov ter

- f) v izkazu drugega vseobsegajočega donosa in izkazu sprememb lastniškega kapitala je ločeno izkazan neto učinkoviti del spremembe v poštenu vrednosti instrumentov za varovanje pred spremenljivostjo denarnih tokov, ki se nanaša na pošteno vrednost in ki je izkazan v poslovnem izidu.

- Bistvenost in združevanje: vsaka bistvena skupina, sestavljena iz podobnih postavk, je v računovodskih izkazih predstavljena posebej. Postavke različne narave ali vloge so predstavljene posebej, razen če so nebistvene.
- Pobotanje: niti sredstva in obveznosti do virov sredstev, niti prihodki in odhodki niso pobotani, razen če standard ali pojasnilo pobotanje zahteva oziroma dovoljuje.
- Primerjalne informacije: razen če standard ali pojasnilo dovoljuje ali zahteva drugače, je pri vseh prikazanih zneskih v računovodskih izkazih razkrita primerjalna informacija iz preteklega obdobja. Primerjalne informacije so vključene v besedne in opisne informacije, če je to potrebno za razumevanje računovodskih izkazov obravnavanega obdobja.

Družba uporablja iste računovodske usmeritve za vsa obdobja, ki so predstavljena v računovodskih izkazih za leto 2015.

finančnih instrumentov, ki so prikazani po poštenu vrednosti.

vrednostnih podatkov lahko prihaja do nepomembnih odstopanj v seštevkih v preglednicah.

razkritja pogojnih sredstev in obveznosti v poročevalnem obdobju.

Ocene in predpostavke temeljijo na preteklih izkušnjah in drugih dejavnikih, ki se v danih okoliščinah štejejo za utemeljene, na podlagi katerih

so izražene presoje o knjigovodski vrednosti sredstev in obveznosti. Ker so ocene in predpostavke podvržene subjektivni presoji in določeni stopnji negotovosti, se poznejši dejanski rezultati lahko razlikujejo od ocen. Ocene se redno preverjajo. Spremembe računovodskih ocen se pripoznajo v obdobju, v katerem so bile ocene spremenjene, če sprememba vpliva samo na to obdobje, ali v obdobju spremembe in v prihodnjih obdobjih, če sprememba vpliva na prihodnja obdobja.

Ocene in predpostavke so prisotne pri naslednjih presojah:

- oceni dobe koristnosti amortizirljivih sredstev (razkritje 4.5.7.1 točka 1 in 2),
- preizkusu oslabitve sredstev (razkritje 4.5.7.1 točka 1, 2, in 3),
- oceni poštene vrednosti izpeljanih finančnih instrumentov (razkritje 4.5.7.1 točka 10),
- oceni udenarjljive vrednosti terjatev (razkritje 4.5.7.6.1),
- oceni rezervacij za jubilejne nagrade in odpravnine ob upokojitvi (razkritje 4.5.7.1 točka 11),
- oceni drugih rezervacij (razkritje 4.5.7.1 točka 12) in
- oceni pogojnih obveznosti in sredstev (razkritje 4.5.7.1 točka 17).

Dodatne ocene in presoje posloводства pri pripravi izkazov na dan 31.12.2015 so naslednje:

1. Družba ima pravico reodkupa celotnega prodanega poslovnega deleža v družbi HESS v letu 2014 (35,6 % in ne manj), in sicer kadarkoli do 31.12.2019. Pri reodkupu se uporabi enaka metoda in način cenitve kot pri prodaji poslovnega deleža.

Družba v danih tržnih razmerah, ob trenutni zadolženosti skupine HSE, realiziranemu in planiranemu prostemu denarnemu toku nima na razpolago prostih denarnih sredstev za odkup poslovnega deleža v družbi HESS, prav tako je omejena pri pridobivanju dodatnih finančnih virov v obliki povečanja zadolženosti družbe ali skupine HSE. Strategija poslovanja družbe

in skupine HSE je usmerjena v razdolževanje skupine HSE, zmanjševanje investicijskih izdatkov v nove proizvodne objekte in optimizacijo ter racionalizacijo poslovnih procesov skupine HSE. Vse aktivnosti so usmerjene v doseg ciljnega kazalnika neto zadolženost/EBITDA. Zato družba odkupa poslovnega deleža v družbi HESS do konca leta 2019 ni planirala niti v projekcijah poslovanja družbe in skupine HSE za obdobje 2016 -2030, ki jih je potrdil NS družbe v januarju 2016, niti v razvojnem načrtu skupine HSE za obdobje 2016-2020, katerega sta potrdila NS družbe in SDH v novembru 2015.

Družba je s prodajo 35,6 % poslovnega deleža v HESS izgubila večinsko kontrolo nad upravljanjem družbe HESS (skupina HSE ima 49 % glasovalnih pravic in manjšino članov v NS HESS).

2. Družba posle prodaje in nakupa EE (razen poslov z izvedenimi finančnimi instrumenti) sklepa z namenom trgovanja z EE, torej gre za fizično dobavo. Ti posli se po MRS 39 ne štejejo za posle v sklopu finančnih instrumentov (MRS 39/5).
3. Po napovedih so se cene emisijskih kuponov CO₂ v primerjavi z letom 2014 povišale, kar je bistveno vplivalo na rezultate preizkusa slabitev naložbe v družbo TEŠ in posledično na slabitev te naložbe.
4. V primeru izvedbe preizkusa oslabitve pri denar ustvarjajoči enoti s sredstvi z omejeno dobo uporabe (TEŠ) se uporabljajo projekcije poslovanja za njeno celotno dobo uporabe. Uporabljene cenovne projekcije gibanja cen EE in CO₂ emisijskih kuponov, ki jih pripravlja zunanja neodvisna institucija, so omejene na obdobje 25 let. Razlogi za uporabo dolgoročnih projekcij pri izvedbi preizkusa oslabitve so: narava same dejavnosti, ki zahteva dolgoročneje investicijske cikle, sprejemanje investicijskih odločitev na podlagi upoštevanja dolgoročnejših tržnih projekcij, obstoj dolgoročnih projekcij gibanja cen najpomembnejših vhodnih

podatkov za izvedbo preizkusov oslabilve, neenakomerna razporeditev investicij v ohranjanje kapacitet skozi obdobja

predvidenega obratovanja energetskih objektov in prilagajanje obsega proizvodnje razpoložljivosti energenta.

4.5.3 Podružnice in predstavništva

Družba ima v tujini podružnico na Češkem in predstavništvo v Romuniji. Preko podružnice družba v letu 2015 ni izvajala poslov, ker je trgovanje z EE

prenesla na samo družbo. Poslovanje podružnice in predstavništva je vključeno v računovodske izkaze družbe.

4.5.4 Pomembne računovodske usmeritve

Računovodski izkazi družbe so izdelani na osnovi računovodskih usmeritev, prikazanih v nadaljevanju. Navedene računovodske usmeritve so uporabljene za obe predstavljeni leti, razen če ni drugače navedeno.

Kadar je bilo potrebno, smo primerjalne informacije prilagodili, tako da so v skladu s predstavitvijo informacij v tekočem letu.

4.5.4.1 PREVEDBA TUJIH VALUT

Posli, izraženi v tuji valuti, se preračunajo v ustrezno funkcijsko valuto po menjalnem tečaju na dan posla.

Denarna sredstva in obveznosti, izražena v tuji valuti ob koncu poročevalskega obdobja, se preračunajo v funkcijsko valuto po takrat veljavnem menjalnem tečaju.

Pozitivne ali negativne tečajne razlike so razlike med odplačno vrednostjo v funkcijski valuti na začetku obdobja, popravljeno za višino efektivnih obresti in plačil med obdobjem kot tudi odplačno vrednost v tuji valuti, preračunano po menjalnem tečaju na koncu obdobja.

Tečajne razlike se pripoznajo v izkazu poslovnega izida, in sicer po neto načelu.

4.5.4.2 NEOPREDMETENA SREDSTVA

Neopredmetena sredstva sodijo med dolgoročna sredstva in omogočajo izvajanje dejavnosti družbe, pri tem pa fizično ne obstajajo. Med neopredmetenimi sredstvi družba izkazuje dolgoročne premoženjske pravice in emisijske kupone za potrebe proizvodnje EE v skupini HSE. Emisijske kupone za trgovanje izkazuje med zalogami.

Neopredmeteno sredstvo se ob začetnem pripoznanju ovrednoti po nabavni vrednosti. Nabavna vrednost vključuje stroške, ki se lahko neposredno pripišejo pridobitvi posameznega neopredmetenega sredstva. Družba nakupe neopredmetenih sredstev ni financirala s posojili, zato v nabavno vrednost niso vključeni stroški izposojanja.

Za poznejše merjene neopredmetenih sredstev se uporablja model nabavne vrednosti.

Družba nima neopredmetenih sredstev, za katere bi ob nabavi določila preostalo vrednost.

Amortizacija se obračuna po metodi enakomernega časovnega amortiziranja ob upoštevanju dobe koristnosti vsakega posameznega (sestavnega) dela neopredmetenega sredstva. Amortizacija se začne obračunavati od nabavne vrednosti, ko je sredstvo razpoložljivo za uporabo. Emisijski kuponi se ne amortizirajo, ker se kupujejo za posamezna leta in se tako tudi porabljajo.

Amortizacijske metode in dobe koristnosti skupin neopredmetenih sredstev se preverijo ob koncu vsakega poslovnega leta in po potrebi prilagodijo. V primeru podaljšane dobe koristnosti se stroški

obračunane amortizacije v poslovnem letu zmanjšajo, v primeru skrajšanja dobe koristnosti pa povečajo. Prilagoditev dobe koristnosti je potrebno preračunati tako, da se bo neopredmeteno sredstvo dokončno amortiziralo v novi predvideni dobi koristnosti. Sprememba dobe koristnosti se

obravna kot sprememba računovodske ocene ter vpliva le na obdobje, v katerem je bila računovodska ocena spremenjena in na vsako naslednje obdobje v preostali dobi koristnosti.

Ocenjene dobe koristnosti za posamezna neopredmetena sredstva so:

	2015	2014
Računalniški programi	2-20 let	2-20 let

Poznejši stroški v zvezi z neopredmetenimi sredstvi so usredstveni le v primerih, ko povečujejo prihodnje gospodarske koristi, ki izhajajo iz

sredstva, na katero se stroški nanašajo. Vsi drugi stroški so pripoznani v poslovnem izidu kot odhodki, takoj ko pride do njih.

4.5.4.3 NEPREMIČNINE, NAPRAVE IN OPREMA

Nepremičnine, naprave in oprema so del dolgoročnih sredstev v lasti družbe, ki se uporabljajo za opravljanje dejavnosti družbe. Nepremičnine, naprave in oprema vključujejo zgradbe, proizvodjalno opremo, drugo opremo ter sredstva v gradnji in izdelavi.

Nepremičnine, naprave in oprema (v nadaljevanju osnovna sredstva) so izkazana po nabavni vrednosti, zmanjšani za nabrano amortizacijo. Nabavna vrednost vključuje stroške, ki se lahko neposredno pripišejo pridobitvi posameznega sredstva. Deli naprav in opreme, ki imajo različne dobe koristnosti, se obračunavajo kot posamezna sredstva. Stroški izposojanja, ki se pripišejo neposredno nakupu, gradnji ali proizvodnji sredstva v pripravi, to je do aktivacije sredstva, se pripoznajo kot del nabavne vrednosti takega sredstva. Družba

ni imela najetih posojil za nabavo osnovnih sredstev, tako da stroški izposojanja sredstvom v gradnji oz. izdelavi niso pripisani.

Za poznejše merjenje osnovnih sredstev se uporablja model nabavne vrednosti.

Družba nima osnovnih sredstev, za katere bi ob nabavi določila preostalo vrednost.

Amortizacija se obračuna po metodi enakomernega časovnega amortiziranja ob upoštevanju dobe koristnosti vsakega posameznega (sestavnega) dela osnovnega sredstva. Amortizacija se začne obračunavati od nabavne vrednosti, ko je sredstvo razpoložljivo za uporabo. Sredstva v gradnji oz. izdelavi se ne amortizirajo.

Ocenjene dobe koristnosti za posamezna osnovna sredstva so:

	2015	2014
Zgradbe	50 let	50 let
Proizvajalna oprema	25 let	25 let
Računalniška oprema	2-5 let	2-4 leta
Pohištvo	10 let	10 let
Drobni inventar	3-4 leta	3-5 let
Osebna vozila	5 let	5 let
Druge naprave in oprema	3-10 let	2-10 let

Amortizacijske metode in dobe koristnosti skupin sredstev se preverijo ob koncu vsakega poslovnega leta in po potrebi prilagodijo. V primeru podaljšanja dobe koristnosti družba zmanjša, v primeru skrajšanja dobe koristnosti pa poveča že obračunane stroške amortizacije v obravnavanem poslovnem letu. Prilagoditev dobe koristnosti je potrebno preračunati tako, da se bo sredstvo dokončno amortiziralo v novi predvideni dobi koristnosti. Sprememba dobe koristnosti se obravnava kot sprememba računovodske ocene ter vpliva le na obdobje, v katerem je bila računovodska ocena spremenjena in na vsako naslednje obdobje v preostali dobi koristnosti.

4.5.4.4 NAJETA SREDSTVA

Najem, pri katerem družba prevzame vse pomembne oblike tveganja in koristi, povezane z lastništvom sredstva, se obravnava kot finančni najem. Po začetnem pripoznanju je najeto sredstvo izkazano v znesku, ki je enak poštenu vrednosti, ali, če je ta nižja, sedanji vrednosti najmanjše vsote najemnin. Po začetnem pripoznanju se sredstvo

stroški zamenjave dela osnovnega sredstva se pripišejo knjigovodski vrednosti tega sredstva, če je verjetno, da bodo prihodnje gospodarske koristi, povezane z delom tega sredstva, pritekale v družbo, in če je nabavno vrednost mogoče zanesljivo izmeriti. Vsi drugi stroški (npr. tekoče vzdrževanje) so pripoznani v poslovnem izidu kot odhodki, takoj ko pride do njih.

Dobički in izgube, nastali pri odtujitvi naprav in opreme, se ugotavljajo kot razlika med čisto prodajno vrednostjo in knjigovodsko vrednostjo odtujenega sredstva in se izkažejo med drugimi poslovnimi prihodki oz. odpisi vrednosti.

obračunava v skladu z računovodskimi usmeritvami, ki veljajo za istovrstna sredstva, ki jih ima družba v lasti.

Drugi najemi se obravnavajo kot poslovni najemi. Pri teh najemih je najemnina izkazana kot strošek v izkazu poslovnega izida na podlagi enakomernega časovnega razmejevanja.

4.5.4.5 DOLGOROČNE FINANČNE NALOŽBE V ODVISNE DRUŽBE

Naložbe v odvisne družbe so tiste, v katerih ima družba prevladujoč vpliv in so vključene v skupinske računovodske izkaze.

V računovodskih izkazih so naložbe v odvisne družbe izkazane po nabavni vrednosti. Dodatni vložki v odvisne družbe povečujejo nabavno vrednost naložb.

Družba pripoznava prihodke iz finančne naložbe v obdobju, ko je sprejet sklep o izplačilu deležev v dobičku.

Morebitni znaki slabitve naložb v odvisne družbe se ugotavljajo na letni ravni. V primeru, da obstajajo nepristranski dokazi, da je nastala izguba zaradi

oslabitve, se znesek izgube izmeri kot razlika med knjigovodsko vrednostjo naložbe in njeno nadomestljivo vrednostjo (višja izmed poštene vrednosti, zmanjšane za stroške prodaje in vrednosti pri uporabi) in pripozna kot finančni odhodek.

V primeru likvidacije odvisne družbe se razlika med knjigovodsko vrednostjo in likvidacijsko vrednostjo naložbe evidentira med finančnimi prihodki oz. odhodki.

V primeru prodaje deleža v odvisni družbi se razlika med knjigovodsko vrednostjo in prodajno vrednostjo naložbe evidentira med finančnimi prihodki oz. odhodki.

4.5.4.6 NALOŽBE V PRIDRUŽENE IN SKUPAJ OBVLADOVANE DRUŽBE

Naložbe v pridružene družbe so tiste, v katerih ima družba pomemben vpliv, praviloma se njen delež v takih družbah giblje med 20 in 50 %.

Naložbe v skupaj obvladovane družbe so tiste, v katerih družba skupaj z drugimi lastniki skupno

obvladuje delovanje te družbe, in sicer na podlagi pogodbeno dogovorjene delitve obvladovanja.

Tako naložbe v pridružene kot skupaj obvladovane družbe so v računovodskih izkazih družbe izkazane po nabavni vrednosti.

4.5.4.7 FINANČNI INSTRUMENTI

Finančni instrumenti vključujejo naslednje postavke:

- neizpeljana finančna sredstva,
- neizpeljane finančne obveznosti in
- izpeljane finančne instrumente.

4.5.4.7.1 NEIZPELJANA FINANČNA SREDSTVA

Neizpeljana finančna sredstva vključujejo naložbe, terjatve do kupcev, posojila, denar in denarne ustreznike.

Pripoznanje finančnega sredstva se odpravi, ko ugasnejo pogodbene pravice do denarnih tokov iz

tega sredstva ali ko se prenese pravice do pogodbenih denarnih tokov iz finančnega sredstva na podlagi posla, v katerem se prenesejo vsa tveganja in koristi iz lastništva finančnega sredstva.

a) POSOJILA IN TERJATVE DO KUPCEV

Posojila in terjatve do kupcev so neizpeljana finančna sredstva z nespremenljivimi ali določljivimi plačili, ki ne kotirajo na delujočem trgu.

Ob začetnem pripoznanju so izkazana po pošteni vrednosti, povečani za neposredne stroške posla. Po začetnem pripoznanju se posojila in terjatve izmerijo po odplačni vrednosti ter zmanjšajo za izgube zaradi oslabitve. Posojila in terjatve do kupcev so v izkazu finančnega položaja izkazana

med finančnimi in poslovnimi sredstvi in zajemajo dana posojila z obrestmi in terjatve do kupcev.

Posojila se v poslovnih knjigah pripoznajo po datumu poravnave (plačila), terjatve pa po datumu trgovanja.

Vključena so med kratkoročna sredstva, razen za zapadlosti večje od 12 mesecev po datumu izkaza finančnega položaja. V tem primeru so razvrščena med dolgoročna sredstva.

b) DENARNA SREDSTVA IN NJIHOVI USTREZNIKI

Denarna sredstva in njihovi ustrezniki zajemajo gotovino, bančne depozite do treh mesecev in druge kratkoročne, hitro unovčljive naložbe z originalno dospelostjo treh mesecev ali manj.

Izkazana so po nabavni vrednosti. Prekoračitve stanj na bančnih računih so vključene med kratkoročne finančne obveznosti.

4.5.4.7.2 NEIZPELJANE FINANČNE OBVEZNOSTI

Neizpeljane finančne obveznosti zajemajo finančne obveznosti in obveznosti do dobaviteljev.

Neizpeljane finančne obveznosti se na začetku izkazujejo po pošteni vrednosti, povečani za stroške, ki se neposredno pripisujejo poslu. Po začetnem pripoznanju se izmerijo po odplačni vrednosti po metodi veljavnih obresti.

Med njimi družba izkazuje prejeta posojila z obrestmi in obveznosti do dobaviteljev.

Prejeta posojila na začetku pripozna na dan njihove poravnave (plačila), ostale neizpeljane finančne obveznosti pa na datum trgovanja.

Del dolgoročnih finančnih obveznosti, ki zapade v plačilo prej kot v letu dni po datumu izkaza finančnega položaja, je izkazan med kratkoročnimi finančnimi obveznostmi.

4.5.4.7.3 IZPELJANI FINANČNI INSTRUMENTI

Izpeljani finančni instrumenti, ki jih družba sklepa, ustrezajo načelom določenim v MRS 39 – Finančni instrumenti: pripoznanje in merjenje.

Izpeljani finančni instrumenti se uporabljajo za varovanje izpostavljenosti družbe pred tveganji (cenovnimi, obrestnimi in valutnimi). Družba ima sklenjene obrestne in valutne zamenjave ter standardizirane rokovne pogodbe za nakup EE v naslednjih letih.

Gre za finančne instrumente, ki ne zahtevajo začetne finančne naložbe, njihova vrednost pa se spreminja zaradi spremembe obrestnih mer, cen blaga ali deviznega tečaja.

Izpeljani finančni instrumenti se na začetku pripoznajo po pošteni vrednosti in sicer po neto načelu, kar pomeni da sama vrednost sklenjenega posla ni izkazana v računovodskih izkazih.

Po začetnem pripoznanju se izpeljani finančni instrumenti merijo po pošteni vrednosti, pripadajoče spremembe pa se obravnavajo različno glede na to ali izpeljani finančni instrument izpolnjuje pogoje za obračunavanje varovanja pred tveganjem (»hedge accounting«) ali ne.

Družba uporablja pri razvrstitvi izvedenih finančnih instrumentov kot varovanje pred tveganji merila, ki so opredeljena v MRS 39, in sicer:

- instrument mora varovati pred tveganjem spremembe denarnih tokov, ki jih je mogoče pripisati varovanim tveganjem;
- učinkovitost varovanja pred tveganjem (t.j. stopnja do katere spremembe v vrednosti varovanja pred tveganjem vplivajo na spremembe vrednosti varovane postavke ali prihodnje transakcije) mora biti med 80% in 125%;
- v primeru varovanja pred tveganjem denarnih tokov morajo biti prihodnje transakcije, ki bodo zavarovane pred tveganji, zelo verjetne;
- obstajati mora možnost zanesljivega merjenja učinkovitosti varovanja pred tveganji;
- varovanje pred tveganji mora biti od začetka podprto z ustrezno dokumentacijo.

Ko se izpeljani finančni instrument določi kot varovanje pred tveganjem v primeru

izpostavljenosti spremenljivosti denarnih tokov, ki jih je mogoče pripisati posameznemu tveganju, povezanemu s pripoznanim sredstvom ali obveznostjo ali zelo verjetnimi predvidenimi posli, ki lahko vplivajo na poslovni izid, se uspešni del sprememb v pošteni vrednosti izpeljanega finančnega instrumenta pripozna v drugem vseobsegajočem donosu in razkrije v rezervi za varovanje pred tveganjem. Neuspešni del sprememb poštene vrednosti izpeljanega finančnega instrumenta se pripozna neposredno v poslovnem izidu. Družba predvidoma preneha obračunavati varovanje pred tveganjem, če instrument za varovanje pred tveganjem ne zadošča več sodilom za obračunavanje varovanja pred tveganjem, če se instrument za varovanje pred tveganjem proda, odpove ali izkoristi. Nabrani dobiček ali izguba, pripoznan v drugem vseobsegajočem donosu, ostane izkazan v rezervi za varovanje pred tveganjem, dokler predvideni posel ne vpliva na poslovni izid. Če predvidenega posla ni več pričakovati, se mora znesek pripoznan v drugem vseobsegajočem donosu pripoznati neposredno v poslovnem izidu. V drugih primerih se znesek, pripoznan v drugem vseobsegajočem donosu, prenese v poslovni izid za isto obdobje, v katerem pred tveganjem varovana postavka vpliva na poslovni izid.

Učinki drugih izpeljanih finančnih instrumentov, ki niso opredeljeni kot namenjeni za varovanje pred tveganjem v primeru izpostavljenosti spremenljivosti denarnih tokov oz. jih ni mogoče pripisati posameznemu tveganju, povezanemu s pripoznanim sredstvom ali obveznostjo, se pripoznajo v poslovnem izidu.

Kadar se terminski nakupi in prodaje za fizično dobavo električne energije obravnavajo, kot pogodbe sklenjene v okviru običajnega poslovanja skupine ("own use" oz. lastna raba), potem le-ti ne spadajo v obseg, opredeljen v MRS 39. To je v primeru, ko so izpolnjeni naslednji pogoji:

- fizična dobava je del vseh takšnih pogodb,
- obseg kupljene ali prodane energije v okviru pogodb, ustreza operativnim potrebam skupine,
- pogodbe ni mogoče obravnavati kot opcije, kot je opredeljeno v standardu. V primeru pogodb

prodaje električne energije, je pogodba ekvivalentna fiksni terminski prodaji oz. se lahko šteje kot prodaja kapacitet.

Družba meni, da so transakcije, kjer potekajo pogajanja z namenom uravnoteženja zavez nakupa in prodaje električne energije, del njenega poslovanja in so zunaj obsega MRS 39.

4.5.4.8 OSLABITEV SREDSTEV

4.5.4.8.1 FINANČNA SREDSTVA

Za finančno sredstvo se šteje, da je oslabiljeno, če obstajajo objektivni dokazi, iz katerih je razvidno, da je zaradi enega ali več dogodkov prišlo do zmanjšanja pričakovanih prihodnjih denarnih tokov iz naslova tega sredstva, ki se dajo zanesljivo izmeriti.

Objektivni dokazi o oslabitvi finančnih sredstev so lahko: neizpolnitev ali kršitev s strani dolžnika; znaki, da bo dolжник šel v stečaj.

a) OSLABITEV TERJATEV IN DANIH POSOJIL

Družba oceni dokaze o oslabitvi terjatev posamično.

Če se oceni, da knjigovodska vrednost terjatve presega njeno pošteno, to je udenarljivo vrednost, se terjatev slabi.

Kot dvomljive terjatve do drugih se izkažejo tiste, ki niso poravnane v roku 180 dni od datuma zapadlosti.

Kot sporne terjatve se štejejo tiste, ki izpolnjujejo enega izmed naslednjih pogojev:

- na sodišču se je pričel sodni postopek izterjave,
- objavljen je sklep o začetku postopka prisilne poravnave, likvidacije ali stečaja.

Za terjatve v začetih stečajnih postopkih se oblikuje popravek vrednosti v višini 80 % odprte terjatve, za tožene terjatve v višini 20 % toženega zneska in za terjatve v postopku prisilne poravnave, ki še ni potrjena v višini 50 % zneska, prijavljenega v postopku prisilne poravnave. Ob upoštevanju okoliščin in dejstev v posameznem primeru se lahko % spremeni.

Za dokončne odpise terjatev so potrebne ustrezne dokazne listine: pravnomočni sklepi prisilne poravnave, stečajnega postopka, sodne odločbe ali druge ustrezne listine.

V primeru, da so bila opravljena vsa dejanja s skrbnostjo dobrega gospodarja, za dosego poplačila določene neporavnane terjatve in v primeru, da bi bilo zaradi višine zneska terjatve za družbo negospodarno, da se gre v postopek izterjave preko sodišča, se terjatev v celoti dokončno odpiše na podlagi sklepa posloводства.

Družba oceni dokaze o oslabitvi posojil za vsako posojilo posamično.

Izguba zaradi oslabitve v zvezi s finančnim sredstvom, izkazanim po udenarljivi vrednosti, se izračuna kot razlika med neodpisano vrednostjo sredstva in pričakovanimi prihodnjimi denarnimi tokovi, razobrestenimi po izvirni veljavni obrestni meri. Izgube se pripoznajo med poslovnimi odhodki v poslovnem izidu.

b) OSLABITEV FINANČNIH SREDSTEV, RAZPOLOŽLJIVIH ZA PRODAJO

Izgube zaradi oslabitve finančnih sredstev razpoložljivih za prodajo se pripoznajo tako, da se morebitna nabrana izguba, ki je predhodno pripoznana v drugem vseobsegajočem donosu obdobja in izkazana v rezervi za pošteno vrednost,

prenese v poslovni izid. Poznejši porast v poštenu vrednosti oslabiljenega finančnega sredstva, ki je na razpolago za prodajo, se pripozna v drugem vseobsegajočem donosu.

4.5.4.8.2 NEFINANČNA SREDSTVA

Družba ob vsakem datumu poročanja preveri knjigovodsko vrednost pomembnih nefinančnih sredstev z namenom, da ugotovi, ali so prisotni znaki oslabitve. Če takšni znaki obstajajo, se oceni nadomestljiva vrednost sredstva.

Nadomestljiva vrednost sredstva ali denar ustvarjajoče enote je vrednost pri uporabi ali poštena vrednost, zmanjšana za stroške prodaje, in sicer tista, ki je višja. Pri določanju vrednosti sredstva pri uporabi se pričakovani prihodnji denarni tokovi diskontirajo na njihovo sedanjo vrednost z uporabo diskontne mere pred obdavčitvijo, ki odraža sprotne tržne ocene časovne

vrednosti denarja in tveganja, ki so značilna za sredstvo. Za namen preizkusa oslabitve se sredstva, ki jih ni mogoče preizkusiti posamično, uvrstijo v najmanjšo možno skupino sredstev, ki ustvarjajo denarne tokove iz nadaljnje uporabe in ki so pretežno neodvisna od prejemkov drugih sredstev ali skupin sredstev (denar ustvarjajoča enota).

Oslabitev sredstva ali denar ustvarjajoče enote se pripozna v primeru, ko njegova/njena knjigovodska vrednost presega njegovo/njeno nadomestljivo vrednost. Slabitev se izkaže med poslovnimi odhodki v izkazu poslovnega izida.

4.5.4.9 KAPITAL

Celotni kapital družbe je njegova obveznost do lastnikov, ki zapade v plačilo, če družba preneha delovati, pri čemer se velikost kapitala popravi glede na tedaj dosegljivo ceno čistega premoženja. Opredeljen je z zneski, ki so jih vložili lastniki, ter z zneski, ki so se pojavili pri poslovanju in pripadajo lastnikom. Zmanjšuje ga izguba pri poslovanju in izplačila lastnikom, povečuje pa dobiček ustvarjen v obdobju.

Osnovni kapital in kapitalske rezerve predstavljajo denarne in stvarne vloške lastnika.

Splošni prevrednotovalni popravki kapitala so dne 31.12.2002 v skladu s tedaj veljavnimi SRS vključevali revalorizacijo osnovnega kapitala pred

letom 2002. Popravek zaradi prehoda na nove SRS je bil prenesen v kapitalske rezerve.

Druge rezerve so namensko zadržani dobički preteklih let. Oblikovane so na podlagi sklepa ustreznega organa nadzora oz. lastnika.

Rezerva za varovanje pred tveganjem predstavlja zneske prevrednotenih izpeljanih finančnih instrumentov.

Med rezervo za pošteno vrednost so izkazani aktuarski dobički oz. izgube iz naslova obveznosti do zaposlenih za odpravnine ob upokojitvi.

V zadržanem poslovnem izidu je izkazan še nerazporejen poslovni izid tekočega leta.

4.5.4.10 REZERVACIJE ZA JUBILEJNE NAGRADE IN ODPRAVNINE OB UPOKOJITVI

Družba je v skladu z zakonskimi predpisi, kolektivno pogodbo in internim pravilnikom zavezana k izplačilu jubilejnih nagrad zaposlencem ter odpravnin ob njihovi upokojitvi, za kar so oblikovane dolgoročne rezervacije. Druge pokojninske obveznosti ne obstajajo.

Rezervacije so oblikovane v višini ocenjenih prihodnjih izplačil za odpravnine in jubilejne

nagrade, diskontirane na konec poslovnega leta. Izračun je narejen za vsakega zaposlenega tako, da upošteva stroške odpravnin ob upokojitvi in stroške vseh pričakovanih jubilejnih nagrad do upokojitve. Izračun z uporabo projicirane enote pripravi aktuar. Plačila za odpravnine ob upokojitvi in izplačila jubilejnih nagrad zmanjšujejo oblikovane rezervacije.

4.5.4.11 ZASLUŽKI ZAPOSLENIH

Obveze kratkoročnih zaslužkov zaposlenih so merjene brez diskontiranja in so izkazane med odhodki, ko je delo zaposlenega v zvezi z določenim kratkoročnim zaslužkom opravljeno. Obveznosti so izkazane v višini, za katero se pričakuje plačilo v

obliki kratkoročnim prejemkov, če ima družba sedanjo pravno ali posredno obvezo za takšna plačila zaradi preteklega opravljenega dela zaposlene osebe in je obveznost mogoče zanesljivo izmeriti.

4.5.4.12 DRUGE REZERVACIJE

Rezervacije se pripoznajo, če ima družba zaradi preteklega dogodka pravne ali posredne obveze, ki jih je mogoče zanesljivo oceniti, in je verjetno, da bo pri poravnavi obveze potreben odtok dejavnikov, ki omogočajo gospodarske koristi.

Vrednost rezervacije mora biti enaka sedanji vrednosti izdatkov, ki bodo po pričakovanju potrebni za poravnavo obveze. Ker so rezervacije namenjene pokrivanju verjetnih, ne pa gotovih obveznosti, je znesek, pripoznan kot rezervacija,

najboljša ocena izdatkov, potrebnih za poravnavo obveze, obstoječe na dan izkaza finančnega položaja. Pri doseganju najboljše ocene rezervacije se upoštevajo tveganja in negotovosti, ki neizogibno spremljajo dogodke in okoliščine.

Rezervacije se zmanjšujejo neposredno za stroške oz. odhodke, za pokrivanje katerih so bile oblikovane. To pomeni, da se v poslovnem letu takšni stroški oz. odhodki ne pojavijo več v poslovnem izidu.

4.5.4.13 DRUGA SREDSTVA IN OBVEZNOSTI

Med drugimi sredstvi so izkazani dani predujmi, terjatve do državnih institucij in drugih ter kratkoročne aktivne časovne razmejitve (odloženi stroški in nezaračunani prihodki). Odloženi stroški so zneski, ki ob svojem nastanku še ne bremenijo poslovnega izida. Nezaračunani prihodki so prihodki, ki se upoštevajo v poslovnem izidu, čeprav še niso bili zaračunani.

Med drugimi obveznostmi so izkazani prejeti predujmi, obveznosti do zaposlencev, državnih

institucij in drugih ter dolgoročne in kratkoročne pasivne časovne razmejitve (vnaprej vračunani stroški in odloženi prihodki). Vnaprej vračunani stroški so zneski, ki se še niso pojavili, ampak se bodo v prihodnje in že trenutno vplivajo na poslovni izid. Odloženi prihodki so prihodki, ki bodo v obdobju, daljšem od leta dni, pokrili predvidene odhodke.

4.5.4.14 POGOJNE OBVEZNOSTI

Pogojna obveznost je:

- možna obveznost, ki izhaja iz preteklih dogodkov in katere obstoj potrdi samo pojavitev ali nepojavitev enega ali več negotovih prihodnjih dogodkov, ki jih družba ne obvladuje v celoti ali
- sedanja obveza, ki izhaja iz preteklih dogodkov, vendar se ne pripozna, ker ni verjetno, da bo

pri poravnavi obveze potreben odtok dejavnikov, ki omogočajo gospodarske koristi, ali zneska obveze ni mogoče izmeriti dovolj zanesljivo.

Med pogojnimi obveznostmi družba izkazuje dana poroštva in starševske garancije.

4.5.4.15 PRIHODKI

Prihodki iz prodaje se pripoznajo po pošteni vrednosti prejetega poplčila terjatve iz tega naslova, in sicer zmanjšani za popuste. Prihodki se izkažejo, ko je kupec prevzel vse pomembne oblike tveganja in koristi, povezanih z lastništvom sredstva, ko obstaja gotovost glede poplačljivosti nadomestila in z njim povezanih stroškov in ko družba preneha odločati o prodanih proizvodih.

Prodaja blaga se pripozna, ko družba stranki dostavi blago, stranka je blago sprejela, izterljivost

povezanih terjatev pa je razumno zagotovljena. V primeru, da ima družba več pozitivnih kot negativnih tečajnih razlik iz poslovanja, te izkaže med čistimi prihodki od prodaje blaga, po neto načelu.

Prodaja storitev se pripozna v obračunskem obdobju, v katerem se opravijo storitve ali glede na zaključek posla, ocenjenega na podlagi dejansko opravljene storitve kot sorazmernega dela celotnih storitev.

Drugi poslovni prihodki, povezani s poslovnimi učinki, so prihodki od obresti iz naslova danih avansov, prihodki od zamudnih obresti, dobički pri prodaji stalnih sredstev, prejete odškodnine in pogodbene kazni ter podobni prihodki.

Prihodki iz naslova obračunanih zamudnih obresti in z njimi povezane terjatve se ob nastanku pripoznajo, če je verjetno, da bodo gospodarske koristi povezane s poslom pritekale v družbo. V

4.5.4.16 ODHODKI

Odhodki se pripoznajo, če je zmanjšanje gospodarskih koristi v obračunskem obdobju povezano z zmanjšanjem sredstev ali s povečanjem dolga in je to zmanjšanje mogoče zanesljivo izmeriti.

Poslovni odhodki se pripoznajo, ko je trgovsko blago prodano.

V nabavni vrednosti prodanega blaga izkazujemo odhodke povezane s prodajo EE, plina, emisijskih kuponov za trgovanje in njihove odvisne stroške. V primeru, da ima družba več negativnih kot pozitivnih tečajnih razlik iz poslovanja, te izkaže v nabavni vrednosti prodanega blaga.

Stroški materiala so izvirni stroški kupljenega materiala, in sicer stroški zaščitnih sredstev, drobnega inventarja, katerega doba koristnosti ne presega leta dni, energentov, pisarniškega materiala, strokovne literature in ostalega materiala.

Stroški storitev so izvirni stroški kupljenih storitev, in sicer storitev za vzdrževanje računalniških programov, zgradb in opreme, reklamnih storitev, reprezentance, zavarovalnih premij, plačilnega prometa in drugih bančnih storitev (razen obresti),

4.5.4.17 OBDAVČITEV

Davki vključujejo obveznosti za odmerjeni davek in odloženi davek. Odmerjeni davek je izkazan v izkazu poslovnega izida. Odloženi davek je izkazan v izkazu poslovnega izida in izkazu finančnega položaja.

Obveznosti za odmerjeni davek temeljijo na obdavčljivi davčni osnovi za poslovno leto. Obdavčljiva davčna osnova se razlikuje od poslovnega izida, poročanega v izkazu poslovnega izida, ker izključuje postavke prihodkov ali

nasprotnem primeru se obračuni zamudnih obresti evidentirajo kot pogojna sredstva in v poslovnih knjigah družbe pripoznajo ob plačilu. Evidentiranje zamudnih obresti se obravnava individualno.

Finančni prihodki obsegajo prihodke iz deležev v naložbah (dividende), obresti od danih posojil in depozitov ter prihodke od danih starševskih garancij.

najemnin, svetovalnih storitev, službenih potovanj in podobnih storitev.

Med odpisi vrednosti so izkazani stroški amortizacije, ki so povezani z doslednim prenašanjem vrednosti amortizirljivih neopredmetenih sredstev ter nepremičnin, naprav in opreme v poslovni izid. Prav tako so med odpisi vrednosti izkazani odpisi in izgube pri prodaji neopredmetenih sredstev in nepremičnin, naprav in opreme ter oslabitve oz. odpisi poslovnih terjatev.

Stroški dela so izvirni stroški, ki se nanašajo na obračunane plače in podobne zneske v bruto zneskih pa tudi na dajatve, ki se obračunavajo od te osnove in niso sestavni del bruto zneskov.

Drugi poslovni odhodki se pojavljajo v zvezi z oblikovanjem rezervacij, donacijami in drugimi dajatvami.

Finančni odhodki obsegajo stroške izposojanja vključno z njimi povezanimi izpeljanimi finančnimi instrumenti in izgube iz naslova slabitev finančnih sredstev in likvidacij odvisnih družb. Odhodki za obresti se pripoznajo ob njihovem nastanku v višini dogovorjene obrestne mere.

odhodkov, ki so obdavčljive ali odbitne v drugih letih, in tudi postavke, ki niso nikoli obdavčljive ali odbitne. Obveznost družbe za odmerjeni davek se izračuna z uporabo davčne stopnje, veljavne na dan poročanja. Obveznost za odmerjeni davek se zniža za plačane akontacije davka med letom.

Odloženi davek je v celoti izkazan z uporabo metode obveznosti po izkazu finančnega položaja začasne razlike, ki nastajajo med davčnimi vrednostmi

sredstev in obveznosti ter njihovimi knjigovodskimi vrednostmi v računovodskih izkazih. Odloženi davek se določi z uporabo davčne stopnje, ki je veljavna na dan izkaza finančnega položaja in za katero se pričakuje, da bo uporabljena, ko se odložena terjatev za davek realizira ali pa se odložena obveznost za davek poravnava.

Odložena terjatev za davek se pripozna, če obstaja verjetnost, da bo v prihodnosti na razpolago

4.5.4.18 IZKAZ DENARNIH TOKOV

V izkazu denarnih tokov prikazujemo spremembe stanja denarnih sredstev in denarnih ustreznikov za poslovno leto, za katero se sestavlja. Izkaz denarnih tokov je, sestavljen po posredni metodi iz podatkov izkaza finančnega položaja, izkaza poslovnega izida in tabel gibanj sredstev in obveznosti.

4.5.4.19 POROČANJE PO ODSEKIH

Družba v letnem poročilu ne razkriva poslovanja po odsekih. Poročanje po odsekih morajo v letnih poročilih razkriti družbe z lastniškimi ali dolžniškimi

obdavčljiv dobiček, iz katerega bo mogoče koristitičasne razlike. Predstavlja višino obračunanega davka od dohodkov pravnih oseb od odbitnih časnih razlik.

V letu 2015 je bila veljavna davčna stopnja davka od dohodkov pravnih oseb 17 %, ki po trenutno veljavni davčni zakonodaji ostaja enaka tudi za naslednja leta.

Denarna sredstva družbe so denar na transakcijskih računih, depoziti na odpoklic in depoziti, vezani do treh mesecev.

instrumenti, s katerimi se javno trguje, in družbe, ki šele izdajajo lastniške ali dolžniške instrumente na javnih trgih instrumentov.

4.5.4.20 NOVI STANDARDI IN POJASNILA, KI JIH JE IZDELAL OMRS IN SPREJELA EU, KI ŠE NISO V VELJAVI

Novi standardi in pojasnila, navedeni v nadaljevanju, še niso veljavni in se med pripravo letnih računovodskih izkazov za poslovno leto, ki se je končalo na dan 31.12.2015, niso upoštevali:

- **DOPOLNILO K MSRP 11: OBRAČUNAVANJE NAKUPA DELEŽEV V SKUPAJ OBVLADOVANEM PODJETJU** (velja za letna obračunska obdobja, ki se začnejo 1.1.2016. Uporablja se za nazaj. Uporaba pred tem datumom je dovoljena.)

Skladno z dopolnilom je potrebno nakupe poslovnih deležev v skupnem poslovanju, ki tvori družbo, obračunavati in obravnavati kot poslovne združitve.

Obračunavanje v smislu poslovnih združitve se uporablja tudi v primeru nakupa dodatnih poslovnih deležev v skupnem poslovanju, kjer skupni lastnik obdrži skupno obvladovanje. Dodatno kupljeni poslovni deleži se izmerijo po pošteni vrednosti. Pred tem posedovanih poslovnih deležev v skupnem poslovanju ni potrebno ponovno izmeriti.

Vpliv sprejetega dopolnila lahko ocenimo v letu njegove prve uporabe, saj je slednje odvisno od

nakupa skupnih poslovanj, ki se izvede tekom poročevalnega obdobja. Družba dopolnila ne bo uporabila pred datumom, zato ni mogoče oceniti vpliv sprejetega dopolnila na njene računovodske izkaze.

- **DOPOLNILO K MRS 1** (velja za letna obračunska obdobja, ki se začnejo 1.1.2016. Uporaba pred tem datumom je dovoljena.)

Dopolnilo k MRS 1 zajema pet ozko usmerjenih izboljšav v zvezi z razkritjem zahtev, ki jih navaja standard.

Navodila glede pomembnosti v okviru MRS 1 so spremenjena in pojasnjujejo:

- nepomembni podatki se lahko izločijo iz uporabnih informacij,
- pomembnost se uporablja za celotne računovodske izkaze,
- pomembnost se uporablja za vsako posamezno razkritje po MSRP-jih.

Navodila glede vrstnega reda pojasnil (vključno računovodske usmeritve) so spremenjena:

- iz MRS se izvzame del besedila, ki se je tolmačil kot določanje vrstnega reda pojasnil k računovodskim izkazom,
- družbe po lastni presoji v računovodskih izkazih umestijo razkritja v zvezi z računovodskimi usmeritvami.

Družba predvideva, da dopolnilo na dan prve uporabe ne bo pomembno vplivalo na razkritja k računovodskim izkazom družbe.

- **DOPOLNILO K MRS 16 IN MRS 38: POJASNILO V ZVEZI S SPREJEMLJIVIMI METODAMI AMORTIZACIJE** (velja za letna obračunska obdobja, ki se začnejo 1.1.2016. Uporablja se za nazaj. Uporaba pred tem datumom je dovoljena.)

AMORTIZACIJA NEPREMIČNIN, NAPRAV IN OPREME NA OSNOVI PRIHODKOV NI DOVOLJENA

Dopolnilo izrecno določa, da se za nepremičnine, naprave in opreme ne uporabljajo na prihodkih temelječe amortizacijske metode.

NOV OMEJEVALNI TEST ZA NEOPREDMETENA SREDSTVA

Dopolnilo uvaža izpodbojno pravno domnevo, da je uporaba amortizacijskih metod, ki temeljijo na prihodkih, pri neopredmetenih sredstvih neustrezna. Domnevo lahko odpravimo zgolj takrat, ko so prihodki in uporaba gospodarskih koristi iz naslova neopredmetenih sredstev 'močno soodnosni' ali ko je neopredmeteno sredstvo izkazano kot merilo prihodkov.

Družba predvideva, da dopolnilo na dan prve uporabe ne bo vplivalo na njene računovodske izkaze, saj družba ne uporablja amortizacijske metode, ki bi temeljila na prihodkih.

- **DOPOLNILO K MRS 16 NEPREMIČNINE, NAPRAVE IN OPREMA IN MRS 41 KMETIJSTVO** (velja za letna obračunska obdobja, ki se začnejo 1. 1. 2016. Uporaba pred tem datumom je dovoljena.)

Določilo obravnava rodne rastline v okviru MRS 16 **NEPREMIČNINE, NAPRAVE IN OPREMA**, in ne v MRS 41 **KMETIJSTVO** in tako izraža, da je z njimi povezana dejavnost podobna proizvodni dejavnosti.

Družba predvideva, da dopolnilo na dan prve uporabe ne bo vplivalo na njene računovodske izkaze, saj družba nima rodnih rastlin.

- **DOPOLNILO K MRS 19 – PROGRAMI Z DOLOČENIMI ZASLUŽKI** (velja za letna obračunska obdobja, ki se začnejo 1.2.2016. Uporablja se za nazaj. Uporaba pred tem datumom je dovoljena.)

Dopolnilo se nanaša zgolj na programe z določenimi zaslužki, ki vključujejo prispevke zaposlenih ali tretjih oseb, ki izpolnjujejo nekatera merila oz. ki so:

- določena s formalnimi določbami programa;
- povezana s storitvijo;
- neodvisna od obdobja službovanja.

Ko so izpolnjena omenjena merila, lahko družba (ni pa obvezana) prispevke pripozna kot zmanjšanje stroška storitve v obdobju, ko je storitev bila opravljena.

Družba predvideva, da dopolnilo na dan prve uporabe ne bo pomembno vplivalo na njene računovodske izkaze, saj družba nima programov z določenimi zaslužki, ki bi vključevali prispevke zaposlenih ali tretjih oseb.

- **DOPOLNILO K MRS 27 : KAPITALSKA METODA V LOČENIH RAČUNOVODSKIH IZKAZIH** (velja za letna obračunska obdobja, ki se začnejo 1.1.2016. Uporablja se za nazaj. Uporaba pred tem datumom je dovoljena.)

Skladno z dopolnilom k MRS 27 lahko družbe v ločenih računovodskih izkazih pri obračunu naložb v odvisnih družbah, pridruženih podjetjih ter skupnih podvigih uporabijo kapitalsko metodo.

Družba predvideva, da dopolnilo na dan prve uporabe ne bo vplivalo na njene računovodske izkaze, saj bo družba svoje naložbe v odvisnih družbah in pridruženih podjetjih še naprej izkazovala po nabavni vrednosti.

LETNE IZBOLJŠAVE

Decembra 2013 je Upravni odbor za mednarodne računovodske standarde (IASB) objavil sklop letnih izboljšav k MSRP-jem za obdobje 2010-2012, med drugim šest sprememb k šestim standardom, posledično pa tudi druga dopolnila k standardom in

pojasnilom, ki se odražajo kot spremembe v smislu predstavitve, pripoznanja in merjenja. Letne izboljšave k MSRP-jem za dopolnila, sprejeta v obdobju 2010-2012, veljajo za letna obdobja po 1.2.2015, pri čemer je dovoljena tudi uporaba pred tem datumom. Letne izboljšave k MSRP-jem za obdobje 2012-2014 so bile izdane s strani IASB v septembru 2014 in uvajajo štiri dopolnila k štirim standardom, štiri standarde, ter pripadajoča dopolnila k drugim standardom in pojasnilom, ki se odražajo kot spremembe v smislu predstavitve, pripoznanja in merjenja. Letne izboljšave k MSRP-jem za sklop dopolnil, sprejetih v obdobju 2012-2014, veljajo za letna obdobja, ki se pričnejo na dan 1.1.2016 ali kasneje, pri čemer je dovoljena tudi uporaba pred tem datumom.

MSRP 3 POSLOVNE ZDRUŽITVE

Dopolnilo k MSRP 3 Poslovne združitve (skupaj s pripadajočimi dopolnili k ostalim standardom) pojasnjuje, da razvrstitev pogojnega nadomestila med obveznosti ali kapital, v primeru ko služi kot finančni instrument, določa MRS 32 in ne drugi

standardi. Dopolnilo tudi pojasnjuje, da v primeru ko se pogojno nadomestilo razvrsti kot sredstvo ali obveznost, se to izmeri po pošteni vrednosti na dan poročanja.

Družba predvideva, da dopolnilo na dan prve uporabe ne bo vplivalo na njene računovodske izkaze, saj družba takega primera nima.

MRS 19 ZASLUŽKI ZAPOSLENCEV

Dopolnilo k MRS 19 pojasnjuje, da mora diskontna stopnja, ki se uporablja pri izračunu zaslužkov zaposlencev, temeljiti na visoko kakovostnih podjetniških obveznicah ali državnih obveznicah, in sicer v isti valuti kot bo potrebno izplačati zaslužke.

V aktuarskem izračunu za obračun obveznosti iz naslova jubilejnih nagrad in odpravnin ob upokojitvi diskontna stopnja že sedaj temelji na visoko kakovostnih podjetniških obveznicah, zato novo dopolnilo ne bo vplivalo na izkazovanje obveznosti iz naslova jubilejnih nagrad in odpravnin ob upokojitvi.

4.5.5 Določanje poštene vrednosti

V zvezi z izkazovanjem in razkrivanjem finančnih instrumentov je potrebna predstavitev njihove poštene vrednosti. Poštena vrednost je znesek, s katerim je mogoče prodati sredstvo ali zamenjati obveznost med dobro obveščanima in voljnima strankama v preišljenem poslu.

Pri določanju poštene vrednosti finančnih instrumentov se upošteva naslednja hierarhija ravni določanja poštene vrednosti:

- prva raven zajema kotirane cene (neprilagojene) na delujočih trgih za enaka sredstva ali obveznosti,
- druga raven zajema vhodne podatke poleg kotiranih cen, vključenih v prvo raven, ki so neposredno (tj. kot cene) ali posredno (tj. kot izpeljani iz cen) zaznavni za sredstvo ali obveznosti,

- tretja raven zajema vhodne podatke za sredstvo ali obveznost, ki ne temeljijo na zaznavnih tržnih podatkih.

Kotirane cene se uporabljajo kot osnova za določanje poštene vrednosti finančnih instrumentov. V kolikor finančni instrument ne kotira na organiziranem trgu oziroma se trg ocenjuje kot nedelujoč, se uporabi vhodne podatke druge in tretje ravni za ocenitev poštene vrednosti finančnega instrumenta.

Za določanje poštene vrednosti obrestnih in valutnih zamenjav se uporabljajo podatki, ki jih družbi posreduje banka, pri kateri ima sklenjeno posamezno zamenjavo. Vrednosti se preverjajo v družbi.

4.5.6 Obvladovanje finančnih tveganj

Zaznavanje finančnih tveganj in njihovo obvladovanje je obravnavano v poslovnem delu letnega poročila, pri pojasnilih k računovodskih izkazom so finančna tveganja predstavljena v povezavi s postavkami v računovodskih izkazih (točka 4.5.7.6 Finančni instrumenti in tveganja), in sicer:

- kreditno tveganje,
- likvidnostno tveganje,
- tečajno tveganje,
- obrestno tveganje in
- cenovno tveganje.

4.5.7 Razkritja k računovodskim izkazom

4.5.7.1 IZKAZ FINANČNEGA POLOŽAJA

NEOPREDMETENA SREDSTVA (1)

Postavka v EUR	31.12.2015	31.12.2014
Emisijski kuponi	19.514.588	22.731.810
Druge dolgoročne premoženjske pravice	1.722.550	1.712.919
Skupaj	21.237.138	24.444.729

Med neopredmetenimi sredstvi so izkazani emisijski kuponi za potrebe proizvodnje EE v skupini HSE in

programska oprema. Med programsko opremo v uporabi so izkazani različni računalniški programi.

GIBANJE V LETU 2015

Postavka v EUR	Emisijski kuponi	Druge dolgoročne premoženjske pravice	Skupaj
Nabavna vrednost 1.1.2015	22.731.810	5.908.833	28.640.643
Pridobitve	19.506.393	310.902	19.817.295
Odtujitve	(22.723.615)		(22.723.615)
Odpisi		(1.083)	(1.083)
Nabavna vrednost 31.12.2015	19.514.588	6.218.652	25.733.240
Odpisana vrednost 1.1.2015		4.195.914	4.195.914
Amortizacija		301.271	301.271
Odpisi		(1.083)	(1.083)
Odpisana vrednost 31.12.2015		4.496.102	4.496.102
Knjigovodska vrednost 1.1.2015	22.731.810	1.712.919	24.444.729
Knjigovodska vrednost 31.12.2015	19.514.588	1.722.550	21.237.138

GIBANJE V LETU 2014

Postavka v EUR	Emisijski kuponi	Druge dolgoročne premoženjske pravice	Skupaj
Nabavna vrednost 1.1.2014	46.740.686	5.657.164	52.397.850
Pridobitve	20.554.800	251.802	21.038.706
Odtujitve	(44.563.676)		(44.795.913)
Odpisi		(133)	
Nabavna vrednost 31.12.2014	22.731.810	5.908.833	28.640.643
Odpisana vrednost 1.1.2014		3.866.312	3.866.312
Amortizacija		329.735	329.735
Odpisi		(133)	(133)
Odpisana vrednost 31.12.2014		4.195.914	4.195.914
Knjigovodska vrednost 1.1.2014	46.740.686	1.790.852	48.531.538
Knjigovodska vrednost 31.12.2014	22.731.810	1.712.919	24.444.729

Družba vodi med neopredmetenimi sredstvi emisijske kupone za namene pokrivanja potreb lastne proizvodnje EE v odvisni družbi TEŠ. V primerjavi s preteklimi leti, ko je družba TEŠ večino emisijskih kuponov za proizvodnjo EE prejela brezplačno od države, se je sistem z letom 2013 spremenil. Od takrat mora družba TEŠ vse potrebne kupone kupiti na trgu. V letu 2011 je bil podpisan Sporazum o upravljanju portfelja z emisijskimi kuponi, iz katerega izhaja, da družba upravlja z emisijskimi kuponi odvisnih družb. Potrebne količine kuponov tako družba kupuje za več let vnaprej (odvisno od prodane količine EE za ta obdobja). Količina kuponov, ki jih družba TEŠ potrebuje za tekoče leto, se ugotovi v začetku naslednjega leta, zato se tudi sama prodaja in prenos kuponov na družbo TEŠ izvrši v naslednjem letu. Vsi učinki iz prodaje pa se vkalkulirajo v poslovni rezultat družbe tekočega leta.

Družba je imela na začetku leta 2015 na zalogi 3.853.994 emisijskih kuponov za namen pokrivanja potreb lastne proizvodnje EE v odvisnih družbah.

Družba je za ta namen v letu 2015 kupila 3.722.273 in prodala 3.885.232 kuponov, zaloga na dan 31.12.2015 znaša 3.691.035 kuponov. Družba iz tega naslova v letu 2015 izkazuje 495.200 EUR dobička.

V letu 2015 so bile pregledane dobe koristnosti pomembnejše programske opreme in ugotovljeno je bilo, da se je doba koristnosti podaljšala, kar je vplivalo na znižanje obračunane amortizacije. Zaradi podaljšanja dobe koristnosti pri tej programski opremi je bila v letu 2015 obračunana amortizacija v višini 42.155 EUR, kar je 29.427 EUR manj od obračunane amortizacije glede na prvotno določene dobe koristnosti.

Na dan 31.12.2015 ima družba za 1.094.332 EUR obvez za pridobitev programske opreme SAP CRM II. faza in za projekt implementacije SAP v odvisnih družbah.

Zastav ali drugih omejitev lastništva na neopredmetenih sredstvih ni.

NEPREMIČNINE, NAPRAVE IN OPREMA (2)

Postavka v EUR	31.12.2015	31.12.2014
Zgradbe	1.329.587	1.364.584
Proizvajalna oprema	101.608	106.689
Druga oprema	1.072.145	24.179.742
Nepremičnine, naprave in oprema v pridobivanju	9.317.296	9.296.312
Skupaj	11.820.636	34.947.327

Med zgradbami je izkazan del poslovnih prostorov družbe v Ljubljani, preostali del poslovnih prostorov v Ljubljani, poslovne prostore v Velenju, Mariboru in Novi Gorici pa ima družba v najemu. Med proizvodno opremo je izkazana sončna elektrarna

in med drugo opremo v glavnini računalniška oprema. Med nepremičninami, napravami in opremo v pridobivanju družba vodi investicijo v izgradnjo HE na srednji Savi.

GIBANJE V LETU 2015

Postavka v EUR	Nepremičnine, naprave in oprema v pridobivanju				Skupaj
	Zgradbe	Proizvajalna oprema	Druga oprema		
Nabavna vrednost 1.1.2015	1.733.284	127.010	31.635.257	9.296.312	42.791.863
Pridobitve				150.730	150.730
Odtujitve			(22.699.584)		(22.699.584)
Prenosi iz investicij			129.746	(129.746)	0
Odpisi			(458.669)		(458.669)
Nabavna vrednost 31.12.2015	1.733.285	127.009	8.606.750	9.317.296	19.784.340
Odpisana vrednost 1.1.2015	368.700	20.321	7.455.515		7.844.536
Odtujitve			(1.185.972)		(1.185.972)
Amortizacija	34.998	5.080	1.721.375		1.761.453
Odpisi			(456.312)		(456.312)
Odpisana vrednost 31.12.2015	403.698	25.401	7.534.606	0	7.963.705
Knjigovodska vrednost 1.1.2015	1.364.584	106.689	24.179.742	9.296.312	34.947.327
Knjigovodska vrednost 31.12.2015	1.329.587	101.608	1.072.144	9.317.296	11.820.635

GIBANJE V LETU 2014

Postavka v EUR	Zgradbe	Proizvajalna oprema	Druga oprema	Nepremičnine, naprave in oprema v pridobivanju	Skupaj
Nabavna vrednost 1.1.2014	1.733.284	127.010	8.898.342	8.651.362	19.409.998
Pridobitve				23.683.226	23.683.226
Odtujitve			(231.571)		(231.571)
Prenosi iz investicij			23.038.942	(23.038.276)	666
Odpisi			(70.453)		(70.453)
Nabavna vrednost 31.12.2014	1.733.284	127.010	31.635.258	9.296.312	42.791.864
Odpisana vrednost 1.1.2014	333.702	15.241	6.649.627		6.998.570
Odtujitve			(162.375)		(162.375)
Amortizacija	34.998	5.080	1.038.678		1.078.756
Odpisi			(70.414)		(70.414)
Odpisana vrednost 31.12.2014	368.700	20.321	7.455.516	0	7.844.537
Knjigovodska vrednost 1.1.2014	1.399.582	111.769	2.248.715	8.651.362	12.411.428
Knjigovodska vrednost 31.12.2014	1.364.584	106.689	24.179.742	9.296.312	34.947.327

Družba je v letu 2014 odkupila od PV opremo za odkop premoga po nabavni vrednosti 22.687.890 EUR. Vrednost kupljene opreme je bila določena na podlagi ceditve te opreme za namen prodaje (uporabljena metoda poštene vrednosti z upoštevanjem stroška demontaže in namestitve na prostor zunaj jame), ki jo je pripravil pooblaščen ocenjevalec vrednosti strojev in opreme pri SIR. Oprema je bila dana v povratni poslovni najem družbi PV, saj glavnino tveganj in koristi iz naslova kupljene opreme nosi družba kot najemodajalec. Pogodba o najemu omenjene opreme je bila sklenjena za eno leto z možnostjo podaljšanja. Najemnina za leto 2015 je znašala 1.317.635 EUR. Družba je 9.7.2015 dokapitalizirala družbo PV delno tudi s stvarnim vložkom opreme za odkop premoga po ceditveni vrednosti 21.603.954 EUR.

Med nepremičninami, napravami in opremo v gradnji je izkazana investicija v HE na srednji Savi, ki je konec leta 2015 izkazana v višini 9.317.296 EUR. V glavnini se nanaša na pripravo predinvesticijske in investicijske dokumentacije, potrebne za postopke umeščanja HE v prostor. V letu 2015 se je investicija za HE na srednji Savi povečala za 20.984 EUR. Zaradi zahtevnih razmer na trgu EE kakor tudi v skupini HSE potekajo na projektu aktivnosti v omejenem obsegu, da se ne zaustavijo dolgotrajni postopki umeščanja v prostor. Za realizacijo investicije v HE na srednji Savi je bila v letu 2011 ustanovljena družba Srednjesavske elektrarne (SRESA).

Predvideva se oz. namen posloводства družbe je, da bodo po podpisu koncesijske pogodbe za izkoriščanje hidroenergetskega potenciala na srednji Savi na to družbo prenesena vlaganja družbe v to investicijo. Vsa do sedaj pripravljena dokumentacija in strokovne podlage so pripravljene tako, da ne zastarajo in jo tudi novi investitor lahko uporabi kot osnovo za nadaljnje aktivnosti. Vse navedeno potrjuje, da navkljub upočasnitvi investicije zaradi trenutnih neugodnih okoliščin z vidika pričakovane donosnosti investicijskega projekta, le-ta precej verjetno ni ogrožen (tudi zaradi zavez Slovenije glede povečanja proizvodnje energije iz obnovljivih virov), razlogov za slabitev investicije na dan 31.12.2015 tako še ni.

V letu 2015 so bile pregledane dobe koristnosti pomembnejše opreme in ugotovljeno je bilo, da so se dobe koristnosti podaljšale, kar je vplivalo na znižanje obračunane amortizacije. Zaradi podaljšanja dobe koristnosti je bila pri tej opremi v letu 2015 obračunana amortizacija v višini 123.296 EUR, kar je 36.476 EUR manj od obračunane amortizacije glede na prvotno določene dobe koristnosti.

Na nepremičninah, napravah in opremi družba nima vpisanih hipotek, v finančnem najemu pa ima za 7.223 EUR opreme. Na dan 31.12.2015 ima družba za 91.731 EUR obvez za pridobitev druge opreme.

4 Računovodsko poročilo družbe HSE

Slabitev naprav in opreme družba v letu 2015 ni opravljala zaradi dejstva, da doba koristnosti pomembne opreme ni daljša od petih let. Družba je preverila tudi razloge za morebitno slabitev vrednosti poslovnih prostorov, in sicer je primerjala

tržne vrednosti konec leta 2015 s knjigovodsko vrednostjo. Ugotovila je, da razlike med knjigovodsko in tržnimi vrednostmi niso tako pomembne, da bi nakazovale na potrebo po preveritvi razlogov za slabitev.

NALOŽBE V ODVISNE DRUŽBE (3)

Postavka v EUR	31.12.2015	31.12.2014
DEM d.o.o.	387.058.979	387.058.979
SENG d.o.o.	152.692.250	152.692.250
TEŠ d.o.o.	242.232.000	342.664.278
TET d.o.o. - v likvidaciji	1	
PV d.d.	42.631.000	
HSE Invest d.o.o.	80.000	80.000
SRESA d.o.o.	60.000	60.000
HSE Italia S.r.l.		29.690
HSE Balkan Energy d.o.o.	856.000	856.000
HSE Adria d.o.o.	102.553	102.553
HSE MAK Energy DOOEL	26.778	26.778
HSE BH d.o.o.	513.990	513.990
Skupaj	826.253.551	884.084.518

Glavnino sredstev družbe predstavljajo DFN v odvisne družbe. Med njimi so izkazane naložbe v družbe, kjer ima družba neposredno ali posredno

preko drugih lastnikov večinski delež, in za to skupino družb sestavlja skupinske računovodske izkaze.

PODATKI O ODVISNIH DRUŽBAH

Družba	Naslov	Država	Dejavnost	% Lastništva	% Glasovalnih pravic
DEM d.o.o.	Obrežna ulica 170, 2000 Maribor	Slovenija	Proizvodnja elektrike v HE	100,0 %	100,0 %
SENG d.o.o.	Erjavčeva 20, 5000 Nova Gorica	Slovenija	Proizvodnja elektrike v HE	100,0 %	100,0 %
TEŠ d.o.o.	Cesta Lole Ribarja 18, 3325 Šoštanj	Slovenija	Proizvodnja elektrike v TE	100,0 %	100,0 %
PV d.d.	Partizanska 78, 3320 Velenje	Slovenija	Pridobivanje rjavega premoga in lignita	99,2 %	99,2 %
TET d.o.o. - v likvidaciji	Ob železnici 27, 1420 Trbovlje	Slovenija	Proizvodnja elektrike v TE	100,0 %	100,0 %
HSE Invest d.o.o.	Obrežna ulica 170 a, 2000 Maribor	Slovenija	Drugo tehnično projektiranje in svetova	25,0 %	25,0 %
HSE BE d.o.o.	Bulevar Mihaila Pupina 117, Beograd	Srbija	Trgovanje z EE	100,0 %	100,0 %
HSE Italia S.r.l.	Via Roma 20, 34170 Gorizia	Italija	Trgovanje z EE	0,0 %	0,0 %
HSE Adria d.o.o.	Miramarska 24, 10 000 Zagreb	Hrvaška	Trgovanje z EE	100,0 %	100,0 %
HSE MAK Energy DOOEL	Belasica no. 2, 1000 Skopje	Makedonija	Trgovanje z EE	100,0 %	100,0 %
HSE BH d.o.o.	Ul. Alije Isakovića br.1, Sarajevo	Bosna in Hercegovina	Trgovanje z EE	100,0 %	100,0 %
SRESA d.o.o.	Ob železnici 27, 1420 TRBOVLJE	Slovenija	Proizvodnja elektrike v HE	60,0 %	60,0 %

POMEMBNEJŠI ZNESKI IZ IZKAZOV ODVISNIH DRUŽB

Postavka v EUR	Sredstva	Obveznosti (brez kapitala)	Prihodki	Čisti poslovni izid poslovnega leta	Višina celotnega kapitala
TEŠ d.o.o.	1.119.823.870	904.003.847	161.995.095	(459.045.867)	215.820.023
DEM d.o.o.	523.229.721	12.460.427	67.392.079	8.671.945	510.769.294
SENG d.o.o.	254.005.101	48.116.044	40.943.065	6.172.466	205.889.057
PV d.d.	123.624.126	83.395.676	104.995.892	(69.934.023)	40.228.450
HSE Adria d.o.o.	9.959.085	8.978.979	69.193.664	290.465	980.106
TET d.o.o. - v likvidaciji	7.826.079	10.924.270	3.632.477	(623.102)	(3.098.191)
HSE BH d.o.o.	3.298.367	2.730.878	16.687.946	26.497	567.489
HSE INVEST d.o.o.	2.982.012	1.250.577	5.423.094	428.872	1.731.435
HSE BE d.o.o.	1.803.904	1.093.585	13.297.073	2.125	710.319
mHE Lobnica d.o.o.	633.440	2.180	28.861	2.851	631.260
SRESA d.o.o.	76.435	11	7	(600)	76.424
HSE MAK Energy DOOEL	75.551	5.476	1.173	(25.129)	70.075
HSE Italia S.r.l.			298	(15.736)	
Skupaj	2.047.337.691	1.072.961.950	483.590.724	(514.049.236)	974.375.741

SPREMEMBE DOLGOROČNIH FINANČNIH NALOŽB V ODVISNE DRUŽBE

Postavka v EUR	2015
Odkup manjšinskega deleža v družbi TET - v likvidaciji d.o.o.	1
Dokapitalizacija TEŠ d.o.o.	248.552.790
Dokapitalizacija PV d.d.	71.603.954
Prostovoljna likvidacija družbe HSE Italia S.r.l.	(29.690)
Slabitev naložbe TEŠ d.o.o.	(348.985.068)
Slabitev naložbe PV d.d.	(28.972.954)
Skupaj	(57.830.967)

GIBANJE DOLGOROČNIH FINANČNIH NALOŽB V ODVISNE DRUŽBE

Postavka v EUR	2015	2014
Nabavna vrednost 1.1.	1.082.192.616	1.216.906.185
Povečanja	320.156.745	
Odtujitve	(29.690)	(94.199.627)
Prenosi, preknjižbe		(40.513.942)
Nabavna vrednost 31.12.	1.402.319.671	1.082.192.616
Odpisana vrednost 1.1.	(198.108.098)	(197.448.035)
Slabitve	(377.958.022)	(660.063)
Odpisana vrednost 31.12.	(576.066.120)	(198.108.098)
Knjigovodska vrednost 1.1	884.084.518	1.019.458.150
Knjigovodska vrednost 31.12	826.253.551	884.084.518

Družba je v januarju 2015 odkupila celotni manjšinski delež v družbi TET – v likvidaciji (18,7 %) za vrednost 1 EUR, tako ima družba sedaj 100 % delež.

Družba je na dan 30.6.2015 dokapitalizirala družbo TEŠ v višini 248.552.790 EUR. Gre za konverzijo finančnih terjatev, ki jih je družba izkazovala do družbe TEŠ iz naslova pogodb o prevzemu dolga, na podlagi katerih je družba direktno poravnava obveznosti do dobaviteljev opreme za nadomestni blok 6 TEŠ. Dokapitalizacija je bila izvedena na podlagi pozitivno opravljenega PIT testa mednarodne inštitucije.

Družba je 9.7.2015 dokapitalizirala družbo PV v višini 71.603.954 EUR. Od te vrednosti je del kapitala zagotovljen s stvarnim vložkom, in sicer v obliki opreme za odkop premoga v višini 21.603.954 EUR (kupljena s strani družbe od PV v letu 2014) in iz naslova v letu 2013 danega finančnega posojila v višini 16.000.000 EUR, delno pa z denarnim vložkom v višini 34.000.000 EUR. Družba ima po dokapitalizaciji 99,2 % delež. Dokapitalizacija je bila izvedena na podlagi pozitivno opravljenega PIT testa.

V letu 2015 je bila likvidirana odvisna družba HSE Italia. V okviru postopka prostovoljne likvidacije je HSE Italia na dan 29.6.2015 pripravila zaključne računovodske izkaze in zaključila s poslovanjem. Dne 29.6. 2015 je bil z izbrisom družbe iz poslovnega registra postopek likvidacije tudi formalno zaključen.

Nobena od odvisnih družb oz. primerljiva družba ne kotira na borzi, zato razloge za morebitno slabitev ni bilo mogoče ugotavljati na podlagi tržnih cen. Preverjeni so bili morebitni razlogi za slabitev na podlagi primerjave razlike med knjigovodsko vrednostjo DFN družbe s sorazmernim delom knjigovodske vrednosti celotnega kapitala odvisnih družb. Knjigovodske vrednosti celotnega kapitala odvisnih družb so pri večini odvisnih družb višje od knjigovodske vrednosti DFN v posamezno družbo, razen pri družbah PV, TEŠ in HSE BE. Za družbi TEŠ in PV so bili s strani pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti podjetij izvedeni preizkusi oslabitve finančnih naložb in na osnovi teh izvedene tudi slabitve, in sicer na dan 30.9.2015. V zvezi z vrednotenjem finančnih naložb na dan 31.12.2015 je družba glede na to, da so bili preizkusi oslabitev

izvedeni po stanju na dan 30.9.2015, izvedla presojo sprememb okoliščin poslovanja v zadnjem kvartalu poslovnega leta 2015. Ugotovljeno je bilo, da se okoliščine poslovanja obeh družb v zadnjem kvartalu poslovnega leta 2015 niso pomembneje spremenile, kar je nakazalo, da se vrednotenje finančnih naložb po stanju na dan 31.12.2015 ne spreminja glede na ugotovljeno po stanju na dan 30.9.2015. Za družbo HSE BE je bil preizkus oslabitve izveden v letu 2014 in naložba je bila oslabiljena za 169.063 EUR. Ker se okoliščine poslovanja v letu 2015 niso pomembneje spremenile, da bi s tem pomembneje vplivale na vrednost naložbe in glede na nepomembnost te naložbe v portfelju vseh naložb, se preizkus oslabitve za leto 2015 ni izvedel.

Za delež v družbi PV se je na dan 30.9.2015 izvedla cenitev za računovodske namene izvedbe preizkusa oslabitve, ki jo je izdelal pooblaščen ocenjevalec vrednosti podjetij pri SIR.

Iz Poročila o oceni vrednosti družbe PV na dan 30.9.2015 izhaja, da znaša vrednost pri uporabi 99,2 % deleža v družbo PV 42.631.000 EUR, zato je bila DFN v družbo PV oslabiljena v višini 28.972.954 EUR.

V cenitvi so bile upoštevane naslednje predpostavke:

- vrednost je ocenjena z metodo sedanje vrednosti pričakovanih prostih denarnih tokov (vrednost pri uporabi);
- uporabljena je bila predpostavka delujočega podjetja z omejeno življenjsko dobo do leta 2054, kar je v skladu z življenjsko dobo premogovnika;
- preizkus oslabitve je bil narejen na podlagi dolgoročnih projekcij poslovanja denar ustvarjajoče enote do leta 2030 in strateških izhodišč o proizvodnji in prodaji premoga za obdobje 2031-2054, in sicer so bile upoštevane naslednje predpostavke:
 - povprečna letna proizvodnja premoga v višini 34.248 TJ na leto v obdobju 2016-2030;
 - postopen padec obsega poslovanja od leta 2030 do leta 2040 zaradi predvidenega postopnega zapiranja premogovnika, po letu 2040 je

predvidena konstantna proizvodnja in prodaja premoga v višini 19.155 TJ na leto;

- obsegu poslovanja prilagojeno sledi upoštevan trend gibanja stroškov storitev in stroškov dela;
- upoštevana je prodajna cena premoga v višini 2,75 EUR/GJ v celotnem obdobju;
- ob koncu obdobja projekcij so upoštevani izdatki za zaprtje premogovnika (stroški zapiranja jame, stroški odpravnin) in prejemki iz naslova sprostitve obratnega kapitala ter odprodaje preostalih osnovnih sredstev, ki naj bi se izvedli v roku 10 let (do leta 2063), v ocenjeni višini 37.483.000 EUR;
- upoštevane so vrednosti finančnih naložb v odvisna in pridružena podjetja

(nadomestljiva vrednost na podlagi vrednosti pri uporabi), dana posojila odvisnim družbam ter vrednost presežnih, poslovno nepotrebnih nepremičnin (tržna vrednost zmanjšana za stroške prodaje) v skupni višini 28.524.000 EUR;

- uporabljena je bila diskontna stopnja, ki odraža zahtevano stopnjo donosa celotnega kapitala družbe (WACC) in sicer v nominalni vrednosti 8,01 %. Ker so dolgoročne projekcije pripravljene na realnih cenah, so bile pri oslabitvah upoštevane naslednje realne diskontne stopnje: 8,23 % za obdobje oktober – december 2015, 6,0 % v letih 2016 in 2017 ter od leta 2018 dalje 5,9 %. Razlikovanje stopenj WACC-a med leti izhaja iz prilagoditve le-teh na realno osnovo z upoštevanjem pričakovanj o bodoči stopnji inflacije. Stopnja inflacije temelji na napovedih UMAR-ja.

ANALIZA OBČUTLJIVOSTI – CENITEV DFN V DRUŽBO PV

99,2 % delež v družbo PV	Sprememba oz. pribitek v %		Sprememba nadomestljive vrednosti naložbe v EUR	
Diskontna stopnja (WACC)	(0,5)	0,5	2.609.000	(2.389.000)
NOPLAT (EBID - davek)	(5)	5	(1.492.000)	1.492.000
CAPEX	(2,5)	2,5	5.924.000	(5.924.000)

Za delež v družbi TEŠ se je na dan 30.9.2015 izvedla cenitev za računovodske namene izvedbe preizkusa oslabitve, in sicer se je kot nadomestljiva vrednost upoštevala vrednost pri uporabi. Cenitev je izdelal pooblaščen ocenjevalec vrednosti podjetij pri SIR. Iz Poročila o oceni vrednosti družbe TEŠ na dan 30.9.2015 izhaja, da znaša nadomestljiva vrednost 242.232.000 EUR in je nižja od knjigovodske vrednosti naložbe družbe. Na podlagi tega se je naložba v družbo TEŠ slabila v višini 348.985.067 EUR. Na ocenjeno vrednost je bistveno vplivala sprememba dolgoročnih napovedi tržnih cen CO₂ emisijskih kuponov.

V ceniitvi so bile upoštevane naslednje predpostavke:

- vrednost je ocenjena z metodo sedanje vrednosti pričakovanih prostih denarnih tokov (vrednost pri uporabi);
- uporabljena je bila predpostavka delujočega podjetja, vhodni podatki pa so NIP 6 in dolgoročne projekcije poslovanja TEŠ do leta 2054;
- preizkus oslabitve je bil narejen na podlagi dolgoročnih projekcij poslovanja denar ustvarjajoče enote do leta 2054, za katero se je izvajal preizkus oslabitve, in sicer so bile upoštevane naslednje predpostavke:
 - borzne cene standardiziranih rokovnih pogodb za EE in CO₂ emisijske kupone na borzi HUPX za obdobje 2016-2018, od leta 2018 dalje pa dolgoročne

napovedi gibanja tržnih cen EE in CO₂ emisijskih kuponov (posodobljene v septembru 2015), katere pripravlja mednarodno priznana inštitucija Poyry Management Consulting (enako kot pri preizkusih slabitev v letu 2014);

- povprečna letna proizvodnja EE iz premogovnih elektrarn v višini 3,7 TWh v obdobju 2016-2030, 2,6 TWh v obdobju 2031-2040 in 2,1 TWh v obdobju 2041-2054. Letna količina proizvedene EE iz premogovnih elektrarn je izračunana na podlagi letnih količin izkopanega premoga v PV in specifične porabe premoga po blokih. Proizvodnja EE se z leti zmanjšuje zaradi zapiranja dotrajanih premogovnih blokov ter postopnega zapiranja premogovnika, ki predstavlja edini vir primarnega energenta za proizvodnjo EE iz premogovnih elektrarn;
- vrednost drugih prihodkov (prihodki od zagotavljanja sistemskih storitev, toplotne energije, prihodki od prodaje pepela in sadre) v višini od 11,3 mio EUR v letu 2016 do 23,7 mio EUR v letu 2054. Povečanje drugih prihodkov izhaja iz že podpisanih novih pogodb za sistemske storitve in planiranih višjih prihodkov od prodaje toplotne energije;
- morebitni prihodki iz naslova prednostnega dispečiranja v prihodnjih letih niso bili upoštevani, saj bi takšni podporni ukrepi morali biti predhodno vpeljeni s strani drugih inštitucij, ki regulirajo energetske trg v Republiki Sloveniji.

- upoštevane so dolgoročne projekcije poslovanja od 30.9.2015 do 31.12.2040 v realnih cenah z upoštevanimi projekcijami prodajnih cen EE in cen CO₂ emisijskih kuponov glede na napovedi neodvisne institucije, za nadaljnja obdobja do 31.12.2054 (ko naj bi nadomestni blok 6 prenehal obratovati, PV pa prenehal z izkopavanjem premoga), pa projekcije bazirajo na projekcijah iz leta 2040 in ne vključujejo nadaljnje rasti normaliziranega prostega denarnega toka;
- v primerjavi s preizkusom oslabitve dolgoročne finančne naložbe v družbo TEŠ izvedeno v letu 2014 so se bistveno spremenile dolgoročne napovedi gibanja tržnih cen CO₂ emisijskih kuponov (razvidno iz spodnje tabele);
- uporabljena je bila diskontna stopnja, ki odraža zahtevano stopnjo donosa celotnega kapitala družbe (WACC) in sicer v nominalni vrednosti 7,59 %. Ker so dolgoročne projekcije pripravljene na realnih cenah, je bila pri oslabitvah upoštevana naslednja realna diskontna stopnja: 7,81 % za obdobje oktober – december 2015, 5,58 % v letih 2016 in 2017 ter od leta 2018 dalje 5,48 % (v preizkusu oslabitve iz leta 2014 so bile uporabljene naslednje diskontne stopnje 6,37 % v letu 2015, 5,67 % v letih 2016 in 2017 ter od leta 2018 dalje 5,36 %). Razlikovanje stopenj WACC-a med leti izhaja iz prilagoditve le-teh na realno osnovo z upoštevanjem pričakovanj o bodoči stopnji inflacije. Stopnja inflacije temelji na napovedih UMAR-ja;
- uporabljene projekcije cen EE in CO₂ emisijskih kuponov v dolgoročnih napovedih, uporabljenih v preizkusu oslabitve, so naslednje:

	Osnova	Obdobje	Sprememba cene EE	Sprememba cene CO ₂ emisijskih kuponov
Leto 2015	Začetne cene	2016	41,90 EUR/MWh	8,15 EUR/t
	Borzne cene za standardizirane rokovne pogodbe (HUPX)	2016 - 2018	-1,57 %	1,46 %
	Poyry napoved cen	2019 - 2040	4,14 %	9,43 %
	Poyry napoved cen za 2040	2041 - 2054		
Leto 2014	Začetne cene	2016	43,06 EUR/MWh	6,52 EUR/t
	Borzne cene za standardizirane rokovne pogodbe (HUPX)	2016 - 2018	8,4 %	2,72 %
	Poyry napoved cen	2019 - 2040	3,39 %	8,63 %
	Poyry napoved cen za 2040	2041 - 2054		

- analiza občutljivosti pri cenoitvi naložbe v družbo TEŠ po posameznih kategorijah:

100 % delež v družbo TEŠ	Sprememba oz. pribitek v %	Sprememba nadomestljive vrednosti naložbe v EUR
Prodajne cene EE	(10) 10	(365,947,000) 356,967,000
Prodajne cene CO ₂ emisijskih kuponov	(10) 10	130,329,000 (130,790,000)
Diskontna stopnja (WACC)	(1) 1	75,722,598 (68,422,978)
NOPLAT (EBID - davek)	(10) 10	(37,416,749) 37,416,749

OSTALE DOLGOROČNE FINANČNE NALOŽBE IN POSOJILA (4)

Postavka v EUR	31.12.2015	31.12.2014
Dolgoročne finančne naložbe v pridružene družbe	40.513.942	40.513.942
Dolgoročne finančne naložbe v skupaj obvladovane družbe	255.000	255.000
Za prodajo razpoložljiva dolgoročna finančna sredstva	111.000	111.000
Druge dolgoročne finančne naložbe	500	500
Dolgoročna finančna posojila družbam v skupini	86.114.418	
Skupaj	126.994.860	40.880.442

Med ostalimi dolgoročnimi finančnimi naložbami predstavljajo največji delež in tudi edino

spremembo v letu 2015 dana dolgoročna posojila družbama TEŠ in PV v skupni višini 86.114.418 EUR.

4 Računovodsko poročilo družbe HSE

GIBANJE OSTALIH DOLGOROČNIH FINANČNIH NALOŽB IN POSOJIL

Postavka v EUR	Dolgoročne fin. naložbe v pridružene družbe	Dolgoročne fin. naložbe v skupaj obvladovane družbe	Za prodajo razpoložljiva dolgoročna fin. sredstva	Druge dolgoročne fin. naložbe	Dolgoročna fin. posojila družbam v skupini	Skupaj
Stanje na dan 1.1.2014	0	255.000	111.000	500	0	366.500
Prenosi - preknjižbe	40.513.942					40.513.942
Stanje na dan 31.12.2014	40.513.942	255.000	111.000	500	0	40.880.442
Stanje na dan 1.1.2015	40.513.942	255.000	111.000	500	0	40.880.442
Pridobitve					86.114.418	86.114.418
Stanje na dan 31.12.2015	40.513.942	255.000	111.000	500	86.114.418	126.994.860

a) DOLGOROČNE FINANČNE NALOŽBE V PRIDRUŽENE DRUŽBE

V letu 2015 ni bilo sprememb pri naložbah v delež. Zato je naložbo v to družbo že konec leta pridružene družbe. Družba je v letu 2014 prodala 2014 izkazala med naložbami v pridružene družbe. 35,6 % delež v družbi HESS in tako izgubila večinski

POMEMBNEJŠI ZNESKI IZ IZKAZOV PRIDRUŽENIH DRUŽB ZA LETO 2015

Postavka v EUR	Sredstva	Obveznosti (brez kapitala)	Prihodki	Čisti poslovni izid poslovnega leta	Višina celotnega kapitala
HESS d.o.o.	304.099.007	29.080.435	14.508.678	2.069.919	275.018.572
Skupaj	304.099.007	29.080.435	14.508.678	2.069.919	275.018.572

PODATKI O PRIDRUŽENIH DRUŽBAH NA DAN 31.12.2015

Družba	Naslov	Dejavnost	% lastništva
HESS d.o.o.	Cesta bratov Cerjakov 33a, Slovenija	Proizvodnja elektrike v HE	15,4 %

b) DOLGOROČNE FINANČNE NALOŽBE V SKUPAJ OBVLADOVANE DRUŽBE

Med naložbami v skupaj obvladovane družbe je izkazan 25 % delež v družbo Soenergetika v višini 255.000 EUR. Sprememb v letu 2015 ni bilo.

POMEMBNEJŠI ZNESKI IZ IZKAZOV SKUPAJ OBVLADOVANIH DRUŽB ZA LETO 2015

Postavka v EUR	Sredstva	Obveznosti (brez kapitala)	Prihodki	Čisti poslovni izid poslovnega leta	Višina celotnega kapitala
SOENERGETIKA d.o.o.	4.563.827	2.710.692	3.793.805	646.289	1.853.135
Skupaj	4.563.827	2.710.692	3.793.805	646.289	1.853.135

PODATKI O SKUPAJ OBVLADOVANIH DRUŽBAH NA DAN 31.12.2015

Družba	Naslov	Dejavnost	% lastništva	% glasovalnih pravic
SOENERGETIKA d.o.o.	Stara cesta 3, 4000 Kranj	proizvodnja elektrike in toplote	25 %	25 %

c) DRUGE DOLGOROČNE FINANČNE NALOŽBE

Med drugimi dolgoročnimi finančnimi naložbami je izkazana naložba v družbo Stelkom (12,13 % delež) v višini 111.000 EUR in vložek v Zavod CO NOT v višini

500 EUR. V letu 2015 pri teh naložbah ni bilo sprememb.

d) DOLGOROČNA FINANČNA POSOJILA DRUŽBAM V SKUPINI

Postavka v EUR	31.12.2015	31.12.2014
Dolgoročna finančna posojila družbam v skupini	86.114.418	
Skupaj	86.114.418	0

KLJUČNI PODATKI O DANIH DOLGOROČNIH POSOJILIH DRUŽBAM V SKUPINI V LETU 2015

v EUR

Družba	Datum črpanja	Datum zapadlosti	Obrestna mera	Zavarovanje	Glavnica	Obračunane obresti
TEŠ d.o.o.	11.6.2015	2.1.2026	3,50 %	ni zavarovano	33.800.000	537.746
TEŠ d.o.o.	11.6.2015	2.1.2026	4,00 %	ni zavarovano	44.928.094	738.050
PV d.d.	17.12.2015	31.12.2022	4,20 %	bianco menica	6.100.000	10.529
Skupaj					84.828.094	1.286.324

Na dan 31.12.2015 ni bilo ugotovljenih razlogov za slabitev dolgoročnih finančnih terjatev in posojil.

ODLOŽENE TERJATVE ZA DAVEK (5)

Postavka v EUR	31.12.2015	31.12.2014
Rezervacije	67.208	69.276
Oslabitev dolgoročnih finančnih naložb	4.324.367	4.324.367
Amortizacija	4.452	7.658
Drugo	187.650	231.748
Skupaj	4.583.677	4.633.049

Odložene terjatve za davek znašajo 4.583.677 EUR in so preračunane na 17 % davčno stopnjo, ki velja za leto 2015 in tudi za naslednja leta. Oblikovane so iz naslova odhodkov, ki vplivajo na poslovni izid posameznega leta, niso pa v celoti ali delno davčno priznani v tem letu (rezervacije za jubilejne nagrade

in odpravnine ob upokojitvi, poslovna amortizacija nad davčno priznано, slabitve naložb in terjatev). Oblikujejo se tudi iz naslova poštene vrednosti izvedenih finančnih instrumentov, ki so izkazane v okviru rezerve za varovanje pred tveganjem in še ne vplivajo na poslovni izid.

GIBANJE ODLOŽENIH TERJATEV ZA DAVEK

Postavka v EUR	Rezervacije	Oslabitev dolgoročnih finančnih naložb	Amortizacija	Drugo*	Skupaj
Stanje na dan 1.1.2014	57.062	4.669.768	10.772	370.220	5.107.822
V breme/ dobro poslovnega izida	12.214	(345.401)	(3.114)		(336.301)
V breme /dobro drugega vseobsegujočega donosa				(138.472)	(138.472)
Stanje na dan 31.12.2014	69.276	4.324.367	7.658	231.748	4.633.049
Stanje na dan 1.1.2015	69.276	4.324.367	7.658	231.748	4.633.049
V breme/ dobro poslovnega izida	(2.068)		(3.206)	142.183	136.909
V breme /dobro drugega vseobsegujočega donosa				(186.281)	(186.281)
Stanje na dan 31.12.2015	67.208	4.324.367	4.452	187.650	4.583.677

*iz naslova slabitev poslovnih terjatev in poštene vrednosti izvedenih finančnih instrumentov

Sprememba odloženih terjatev za davek v letu 2015 znaša -49.372 EUR, v višini 136.910 EUR je

pripoznana v izkazu poslovnega izida, v višini - 186.282 EUR pa v izkazu finančnega položaja.

KRATKOROČNE FINANČNE NALOŽBE IN POSOJILA (6)

Postavka v EUR	31.12.2015	31.12.2014
Kratkoročne finančne terjatve do družb v skupini	1.914.502	169.749.487
Kratkoročna dana posojila družbam v skupini	860.000	17.700.000
Kratkoročno dani depoziti drugim	5.004.828	5.565.301
Skupaj	7.779.330	193.014.788

Kratkoročne finančne terjatve predstavljajo:

- kratkoročne terjatve za obresti od danih posojil RGP v znesku 2.191 EUR in
- kratkoročne terjatve za dane starševske garancije in poroštvo odvisnim družbam v višini 1.912.311 EUR.

KLJUČNI PODATKI O DANIH KRATKOROČNIH POSOJILIH V LETU 2015

v EUR									
Družba	Datum črpanja	Datum zapadlosti	Obrestna mera	Zavarovanje	Stanje na dan 31.12.2014	Povečanja	Zmanjšanje	Stanje na dan 31.12.2015	Obračunane obresti
RGP d.o.o.	3.9.2013	31.12.2016	3,00 %	bianco menica	1.000.000		840.000	160.000	23.425
RGP d.o.o.	9.12.2013	31.12.2016	3,00 %	bianco menica	700.000			700.000	19.635
PV d.d.	5.4.2013	9.7.2015	2,77 %	bianco menica	10.000.000		10.000.000		141.140
PV d.d.	18.12.2013	9.7.2015	2,77 %	bianco menica	6.000.000		6.000.000		84.684
Skupaj					17.700.000	0	16.840.000	860.000	268.883

Med kratkoročnimi daniimi depoziti drugim je izkazan namenski depozit pri banki BLB v višini 5.004.828 EUR.

GIBANJE KRATKOROČNIH FINANČNIH TERJATEV IN POSOJIL

Postavka v EUR	2015	2014
Stanje 1.1.	193.014.788	31.094.437
Pridobitve	85.900.729	225.548.972
Odplačila	(271.136.187)	(63.628.620)
Stanje 31.12.	7.779.330	193.014.788

Glavne spremembe kratkoročnih finančnih terjatev in posojil v letu 2015 so bile naslednje:

- S testom zasebnega investitorja je bila rešena problematika državnih pomoči na področju dokapitalizacije družbe TEŠ. Družba je z družbo TEŠ od decembra 2013, z namenom preprečitve gospodarske škode in v izogib odpoklica del družbe Alstom in drugih dobaviteljev za nadomestni blok 6 TEŠ, sklenila pogodbe o prevzemu dolga v skupni vrednosti 248.552.790 EUR. V letu 2015 je znašalo povečanje iz tega naslova 82.439.000 EUR in dne 30.6.2015 je bila na podlagi konverzije terjatev iz naslova pogodb o prevzemu dolga, izvedena dokapitalizacija družbe TEŠ v skupni višini 248.552.790 EUR.
- Dani kratkoročni okvirni posojili do družbe PV v skupni višini 16.000.000 EUR sta bili dne 9.7.2015 kot stvarni vložek konvertirani v povečanje osnovnega kapitala.
- Kratkoročno posojilo do družbe RGP v skupni višini 1.000.000 EUR je bilo dne 26.10.2015 vrnjeno v znesku 840.000 EUR, rok vračila preostanka glavnice v višini 160.000 EUR je bil podaljšan do 31.12.2016.
- Kratkoročnemu posojilu družbi RGP v znesku 700.000 EUR je bila podaljšana zapadlost do 31.12.2016.
- Za leto 2015 je družba obračunala starševske garancije in poroštvo do odvisnih družb v višini 1.912.311 EUR.
- Namenski depozit pri NLB v višini 563.392 EUR se je sprostil 1.4.2015.
- Namenski depozit pri BLB (za zavarovanje posojila EIB, ki je bilo v zadnjem kvartalu 2015 vrnjeno in nadomeščeno s posojilom SID banke) v višini 5.001.909 EUR je vezan do 31.8.2016.

Na dan 31.12.2015 ni razlogov za slabitev kratkoročnih finančnih terjatev in posojil.

KRATKOROČNE POSLOVNE TERJATVE DO KUPCEV (7)

Postavka v EUR	31.12.2015	31.12.2014
Kratkoročne poslovne terjatve do družb v skupini	10.642.155	27.445.662
Kratkoročne poslovne terjatve do pridruženih družb	13.057	23.415
Kratkoročne poslovne terjatve do skupaj obvladovanih družb	234	2.050
Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev	110.830.655	125.918.224
Skupaj	121.486.101	153.389.351

Kratkoročne poslovne terjatve do družb v skupini v višini 10.642.155 EUR predstavljajo terjatve za prodano EE, dani predujem za nakup EE ter terjatve

za storitve izvajanja določenih funkcij za odvisne družbe (trgovanje, finančna funkcija, IT funkcija itd.).

KRATKOROČNE POSLOVNE TERJATVE DO DRUŽB V SKUPINI

Postavka v EUR		31.12.2015	31.12.2014
DEM d.o.o.	Slovenija	13.907	6.601
SENG d.o.o.	Slovenija	1.516.230	1.452.950
ELPROM d.o.o.	Slovenija		4.317
TEŠ d.o.o.	Slovenija	161.264	17.505.925
TET v likvidaciji d.o.o.	Slovenija	119.032	25.655
PV d.d.	Slovenija	522.806	2.540.897
HSE Italia S.r.l.	Italija		1.221.721
HSE BE d.o.o.	Srbija	888.390	1.228.549
HSE Adria d.o.o.	Hrvaška	7.381.129	3.363.190
HSE MAK ENERGY DOOEL	Makedonija	2.097	5.236
HSE BH d.o.o.	Bosna in Hercegovina	37.300	90.621
Skupaj		10.642.155	27.445.662

Kratkoročne terjatve do kupcev v višini 110.830.655 EUR sestavljajo v glavnini terjatve iz naslova prodaje EE v Sloveniji in v tujini. Glede na nižji obseg trgovanja z EE v primerjavi z letom 2014 so nižje

tudi terjatve do kupcev, nižje pa so tudi zaradi padca veleprodajnih cen.

Vrednost zastavljenih terjatev do kupcev za najeto posojilo na dan 31.12.2015 znaša 40.972.997 EUR.

DRUGA KRATKOROČNA SREDSTVA (8)

Postavka v EUR	31.12.2015	31.12.2014
Kratkoročno dani predujmi	231.909	3.826.188
Kratkoročne poslovne terjatve do državnih in drugih institucij	16.839.270	17.863.677
Kratkoročne poslovne terjatve do drugih	3.666.430	3.702.960
Nezaračunani prihodki	662.769	1.693.208
Kratkoročno odloženi stroški in odhodki	998.881	3.211.128
Skupaj	22.399.259	30.297.161

Kratkoročne poslovne terjatve za dane predujme znašajo 231.909 EUR. Največji predujem je izkazan do družbe v Luxemburgu, pri kateri imamo odprt depozitno poravnalni račun za plačilo prenosnih kapacitet za EE. Glede na predhodno leto se je vrednost danih predujmov znižala zaradi povečanja dane bančne garancije tej družbi.

Kratkoročne poslovne terjatve do državnih in drugih institucij v višini 16.839.271 EUR se v glavnini nanašajo na terjatev za vstopni DDV. Največjo vrednost predstavljajo prejeti računi za EE iz tujine, kjer gre za samoobdavčitev. Pravico do odbitka DDV

družba pridobi na dan izdaje prejetega računa iz tujine. Večji del decembrske dobave EE ima datum izdaje v januarju 2016, kar pomeni, da so zajete v DDV obračunu za januar 2016.

Med kratkoročnimi poslovnimi terjatvami do drugih v višini 3.666.430 EUR predstavlja največjo postavko finančno kritje za trgovanje na italijanski borzi v vrednosti 3.500.000 EUR.

Nezaračunani prihodki v višini 662.769 EUR (nanašajo se na leto 2015, računi zanje pa so izdani v letu 2016) se v glavnini nanašajo na posle,

4 Računovodsko poročilo družbe HSE

povezane s trgovanjem z EE (efekt prodaje emisijskih kuponov družbi TEŠ, potrdila o izvoru).

odložene stroške, ki se nanašajo na leto 2016 in so v glavnini povezani s trgovanjem EE.

Med kratkoročno odloženimi stroški in odhodki v višini 998.881 EUR družba izkazuje kratkoročne

DENAR IN DENARNI USTREZNIKI (9)

Postavka v EUR	31.12.2015	31.12.2014
Denarna sredstva v banki	16.736.393	6.284.427
Depoziti na odpoklic	40.420.538	22.076.194
Skupaj	57.156.931	28.360.621

Družba ima za potrebe izvajanja dejavnosti odprte račune doma in v tujini, na katerih je imela konec leta 2015 za 16.736.393 EUR denarnih sredstev (glavnino denarnih sredstev na računih v Sloveniji).

vezave preko noči na zakladnem računu v okviru združevanja denarnih sredstev v skupini HSE (»cash pooling«).

Na dan 31.12.2015 izkazuje družba depozite na odpoklic v višini 40.420.538 EUR v glavnini v obliki

Družba na dan 31.12.2015 ni imela odobrenih limitov na transakcijskih računih.

KAPITAL (10)

Postavka v EUR	31.12.2015	31.12.2014
Vpoklican kapital	29.558.789	29.558.789
Kapitalske rezerve	561.243.185	561.243.185
Druge rezerve iz dobička	562.744.824	484.267.929
Rezerva za varovanje pred tveganjem	(737.288)	(1.115.050)
Rezerva za pošteno vrednost	(30.296)	(6.362)
Zadržani poslovni izid	(323.117.650)	78.476.894
Skupaj	829.661.564	1.152.425.385

KAPITALSKE REZERVE

Postavka v EUR	31.12.2015	31.12.2014
Vplačani presežek kapitala	561.243.072	561.243.072
Zneski na podlagi odprave splošnega prevrednotovalnega popravka kapitala	113	113
Skupaj	561.243.185	561.243.185

Vrednost osnovnega kapitala in kapitalskih rezerv se v letu 2015 ni spremenila.

vlogi ustanovitelja oz. edinega družbenika z dne 31.8.2015 v višini 78.476.893 EUR.

Druge rezerve iz dobička so se povečale za bilančni dobiček leta 2014 na podlagi sklepa uprave SDH v

Družba med rezervami za varovanje pred tveganjem v skupni vrednosti -737.288 EUR na dan 31.12.2015 izkazuje:

- rezultate standardiziranih rokovnih pogodb za EE (terminske pogodbe) v višini – 515.307 EUR,
- pošteno vrednost obrestnih zamenjav za prejeto posojilo v višini – 158.247 EUR in
- pošteno vrednost valutnih zamenjav v višini - 63.734 EUR.

GIBANJE REZERVE ZA VAROVANJE PRED TVEGANJEM

Postavka v EUR	Standardizirane rokovne pogodbe za elektriko	Obrestne zamenjave	Valutne zamenjave	Skupaj
Stanje na dan 1.1.2014	(2.019.728)	(1.807.546)	17.686	(3.809.588)
Oblikovanje, povečanje	298.002	859.605	(45.061)	1.112.546
Zmanjšanje	(702.687)		(17.686)	(720.373)
Prenos v poslovni izid	2.440.838			2.440.838
Odloženi davki		(146.133)	7.660	(138.473)
Stanje na dan 31.12.2014	16.425	(1.094.074)	(37.401)	(1.115.050)
Stanje na dan 1.1.2015	16.425	(1.094.074)	(37.401)	(1.115.050)
Oblikovanje, povečanje	83.658	1.127.502	(76.788)	1.134.372
Zmanjšanje	(615.390)		45.061	(570.329)
Odloženi davki		(191.675)	5.394	(186.281)
Stanje na dan 31.12.2015	(515.307)	(158.247)	(63.734)	(737.288)

Rezerva za varovanje pred tveganjem se je v letu 2015 povečala za 377.762 EUR, kar je v glavnini posledica zmanjšanja negativne poštene vrednosti obrestnih zamenjav zaradi izteka pogodbe.

Pri standardiziranih rokovnih pogodbah za EE gre za sklenitev poslov za nakupe EE na tuji borzi za obdobje od 2017 do 2018, s čimer je družba zavarovala že sklenjene posle za prodajo EE v istem obdobju. Iz nihanj cen EE na borzi je bil pri sklenjenih terminskih poslih v letu 2015 dosežen kumulativno negativen finančni učinek v višini - 531.732 EUR. Iz tega naslova družba ni obračunala odloženih davkov, ker bo ob realizaciji posla plačala ceno, ki je bila dogovorjena ob sklenitvi posla.

Družba je v letu 2011 sklenila obrestno zamenjavo, katere poštena vrednost je bila konec leta 2014 negativna, in sicer je znašala z upoštevanimi odloženimi davki 1.094.074 EUR (poštena vrednost - 1.318.161 EUR, odložene terjatve za davek 224.087 EUR). Sprememba poštene vrednosti v letu 2015 znaša 1.127.502 EUR, odložene terjatve za davek so se zmanjšale za 191.675 EUR, kar pomeni končno

negativno pošteno vrednost obrestne zamenjave z upoštevanimi odloženimi davki v višini -158.247 EUR. Poštena vrednost obrestne zamenjave na dan 31.12.2015 je negativna v višini 190.659 EUR, odložene terjatve za davek pa znašajo 32.412 EUR. Iz tega naslova je bilo v letu 2015 obračunanih za 1.164.659 EUR obresti, ki so izkazane med finančnimi odhodki.

Družba je v letu 2015 zaprla posle valutnih zamenjav, katerih negativna poštena vrednost je znašala na dan 31.12.2014 z upoštevanimi odloženimi davki -37.401 EUR (negativna poštena vrednost 45.061 EUR, odložene terjatve za davek 7.660 EUR). V letu 2015 je sklenila nove posle in jih delno tudi že zaprla. Celotna sprememba poštene vrednosti je negativna in znaša 31.727 EUR, odložene terjatve za davek so se povečale za 5.394 EUR. Negativna poštena vrednost odprtih valutnih zamenjav konec leta 2015 znaša 76.788 EUR, od katere je družba obračunala za 13.054 EUR odloženih terjatev za davek, tako da je končno stanje z upoštevanim davkom - 63.734 EUR.

GIBANJE REZERVE ZA POŠTENO VREDNOST

Postavka v EUR	Aktuarski dobički/izgube pri odpravninah ob upokojitvi	Skupaj
Stanje na dan 1.1.2014	13.649	13.649
Sprememba	(20.011)	(20.011)
Stanje na dan 31.12.2014	(6.362)	(6.362)
Stanje na dan 1.1.2015	(6.362)	(6.362)
Sprememba	(24.214)	(24.214)
Prenos na preneseni poslovni izid	280	280
Stanje na dan 31.12.2015	(30.296)	(30.296)

Družba med rezervo za pošteno vrednost v skupni vrednosti -30.296 EUR konec leta 2015 izkazuje aktuarske izgube iz naslova obračunane obveznosti do zaposlenih za odpravnine ob upokojitvi.

Aktuarska izguba se je v letu 2015 povečala za 24.214 EUR ter zmanjšala za 280 EUR, kar ustreza sorazmernemu delu črpanja rezervacij za odpravnine ob upokojitvi.

ZADRŽANI DOBIČEK / IZGUBA

Postavka v EUR	31.12.2015	31.12.2014
Čisti poslovni izid poslovnega leta	(323.117.370)	70.411.582
Preneseni čisti poslovni izid	(280)	8.065.312
Skupaj	(323.117.650)	78.476.894

Družba konec leta 2015 izkazuje čisto poslovno izgubo v višini 323.117.370 EUR, povečano še za sorazmerni del črpanja rezervacij za odpravnine ob upokojitvi v letu 2015 za 280 EUR. Izguba je posledica izvedenih slabitev DFN v višini 377.958.021 EUR. Brez te slabitve bi družba dosegla čisti poslovni izid v višini 54.840.651 EUR.

Celotni kapital družbe se je v letu 2015 znižal za 322.763.823 EUR, in sicer za:

- čisti poslovni izid tekočega leta v višini - 323.117.370 EUR,
- preneseno čisto izgubo v višini - 280 EUR,
- spremembo rezerve za varovanje pred tveganjem v višini 377.762 EUR in

- spremembo rezerve za pošteno vrednost v višini – 23.934 EUR.

Na posameznih postavkah kapitala družbe je v tekočem letu prišlo do sprememb v višini 70.411.583 EUR, in sicer za:

- prenos bilančnega dobička leta 2013 v višini 8.065.312 EUR na druge rezerve iz dobička po sklepu uprave SDH v vlogi ustanovitelja oz. edinega družbenika,
- prenos bilančnega dobička leta 2014 v višini 70.411.581 EUR med druge rezerve iz dobička po sklepu uprave SDH v vlogi ustanovitelja oz. edinega družbenika.

Bilančna izguba na dan 31.12.2015 znaša 323.117.650 EUR, kar predstavlja čisto izgubo tekočega leta. Brez slabitev DNF bi znašal bilančni

4 Računovodsko poročilo družbe HSE

dobiček 54.840.651 EUR, kar je za 23.636.243 EUR manj kot je znašal bilančni dobiček družbe v letu

2014 (v letu 2014 je bilo izplačanih za 41.472.869 EUR več dividend kot v letu 2015).

BILANČNI DOBIČEK / IZGUBA

Postavka v EUR	31.12.2015	31.12.2014
Čisti poslovni izid poslovnega leta	(323.117.370)	140.823.163
Preneseni dobiček / izguba	(280)	8.065.312
Povečanje (dodatno oblikovanje) rezerv iz dobička		(70.411.581)
Skupaj	(323.117.650)	78.476.894

REZERVACIJE ZA ODPRAVNINE OB UPOKOJITVI IN JUBILEJNE NAGRADE (11)

Postavka v EUR	31.12.2015	31.12.2014
Rezervacije za odpravnine	550.947	537.553
Rezervacije za jubilejne nagrade	200.101	206.847
Skupaj	751.048	744.400

Konec leta 2015 družba izkazuje rezervacije za odpravnine ob upokojitvi in jubilejne nagrade v višini 751.048 EUR, ki so oblikovane na podlagi aktuarskega izračuna na dan 31.12.2015.

Pri aktuarskem izračunu se je upoštevalo:

- število zaposlenih v družbi na dan 30.9.2015 (spol, starost, skupna in pokojninska delovna doba, povprečna neto in bruto plača za obdobje julij - september 2015),
- način izračuna odpravnin ob upokojitvi in jubilejnih nagrad v družbi,
- rast povprečne plače v višini 0,5 % za leta 2016, 2017 in 2018 ter 2,0 % letno od leta 2019 dalje,
- nominalna dolgoročna obrestna mera 2,25 % in
- fluktuacija zaposlenih glede na starostne razrede.

GIBANJE REZERVACIJ ZA ODPRAVNINE IN JUBILEJNE NAGRADE

Postavka v EUR	Rezervacije za odpravnine	Rezervacije za jubilejne nagrade	Skupaj
Stanje na dan 1.1.2014	398.053	195.243	593.296
Oblikovanje - povečanje	154.196	31.212	185.408
Zmanjšanje - črpanje	(14.696)	(19.608)	(34.304)
Stanje na dan 31.12.2014	537.553	206.847	744.400
Stanje na dan 1.1.2015	537.553	206.847	744.400
Oblikovanje - povečanje	37.083	15.652	52.735
Zmanjšanje - črpanje	(23.689)	(22.398)	(46.087)
Stanje na dan 31.12.2015	550.947	200.101	751.048

ANALIZA OBČUTLJIVOSTI ZA ODPRAVNINE OB UPOKOJITVI IN JUBILEJNE NAGRADE

Postavka v EUR	2015			
	Diskontna stopnja		Rast plač	
	Zmanjšanje za 0,5 %	Povečanje za 0,5 %	Zmanjšanje za 0,5 %	Povečanje za 0,5 %
Rezervacije za odpravnine ob upokojitvi	38.399	(34.821)	(35.137)	38.385
Rezervacije za jubilejne nagrade	7.677	(7.198)	(7.264)	7.675
Skupaj	46.076	(42.019)	(42.401)	46.060

Postavka v EUR	2014			
	Diskontna stopnja		Rast plač	
	Zmanjšanje za 0,5 %	Povečanje za 0,5 %	Zmanjšanje za 0,5 %	Povečanje za 0,5 %
Rezervacije za odpravnine ob upokojitvi	35.140	(31.986)	(32.295)	35.786
Rezervacije za jubilejne nagrade	7.478	(7.027)	(7.096)	7.613
Skupaj	42.618	(39.013)	(39.391)	43.399

DRUGE REZERVACIJE (12)

Postavka v EUR	31.12.2015	31.12.2014
Rezervacije za tožbe	3.030.191	3.542.907
Skupaj	3.030.191	3.542.907

Med drugimi rezervacijami izkazuje družba konec leta 2015 rezervacije iz naslova vloženih tožb družbe W&P Profil-Solarvalue Holding (njena terjatev je bila

prenesena na družbo Gomar) in rezervacijo za tožbo manjšinskih delničarjev družbe PV.

GIBANJE DRUGIH REZERVACIJ

Postavka v EUR	Za tožbe	Skupaj
Stanje na dan 1.1.2014	3.241.609	3.241.609
Oblikovanje - povečanje	301.298	301.298
Stanje na dan 31.12.2014	3.542.907	3.542.907
Stanje na dan 1.1.2015	3.542.907	3.542.907
Oblikovanje - povečanje	163.106	163.106
Zmanjšanje - črpanje	(675.822)	(675.822)
Stanje na dan 31.12.2015	3.030.191	3.030.191

Na podlagi zahtevka po tožbi TDR-Metalurgije – v likvidaciji je družba maja 2015 po sklepu Višjega sodišča izgubila tožbo in morala plačati glavnico z zakonitimi zamudnimi obrestmi v višini 675.822 EUR. Za ta znesek je črpala oblikovano rezervacijo.

Oblikovanje drugih rezervacij v letu 2015 se nanaša na povečanje že oblikovanih rezervacij za zamudne obresti obdobja.

DOLGOROČNE FINANČNE OBVEZNOSTI (13)

Postavka v EUR	31.12.2015	31.12.2014
Dolgoročni finančne obveznosti do bank	67.536.803	63.458.893
Dolgoročni izpeljani finančni instrumenti		1.318.161
Druge dolgoročne finančne obveznosti	3.027	6.487
Skupaj	67.539.830	64.783.541

Družba izkazuje med dolgoročnimi obveznostmi do bank dolgoročna finančna posojila v skupni vrednosti 67.536.803 EUR, in sicer:

- dolgoročno finančno posojilo, najeto v letu 2007 za dobo 10-tih let pri domači banki v višini 1.718.621 EUR,
- dolgoročno finančno posojilo, najeto v letu 2015 za dobo 13-let pri SID banki v višini 53.818.182 EUR (menjava za najeto posojilo pri EIB) in
- dolgoročno finančno posojilo, najeto v letu 2015 za dobo 5-let pri tuji banki v višini 12.000.000 EUR.

Vrednosti glavnice prejetih posojil, ki zapadejo v plačilo v letu 2016, so izkazane med kratkoročnimi obveznostmi do bank v višini 10.922.090 EUR. V letu 2015 je bilo odplačanih za 11.350.657 EUR dolgoročnih posojil.

Obračunane obresti za leto 2015 iz naslova dolgoročnih posojil znašajo 331.958 EUR, nezapadle obresti konec leta pa znašajo 22.944 EUR in so izkazane med kratkoročnimi finančnimi obveznostmi.

Med drugimi dolgoročnimi finančnimi obveznostmi v višini 3.027 EUR je izkazana vrednost sredstev, vzetih v finančni najem (mobiteli).

GIBANJE V LETU 2015

Postavka v EUR	Dolgoročne finančne obveznosti do bank	Dolgoročni izvedeni finančni instrumenti	Druge dolgoročne finančne obveznosti	Skupaj
Stanje na dan 1.1.2015	63.458.893	1.318.161	6.487	64.783.541
Pridobitve	73.303.030		574	73.303.604
Prenosi na kratkoročne obveznosti	(10.922.090)			(10.922.090)
Odplačila	(58.303.030)		(4.034)	(58.307.064)
Drugo		(1.318.161)		(1.318.161)
Stanje na dan 31.12.2015	67.536.803	0	3.027	67.539.830

GIBANJE V LETU 2014

Postavka v EUR	Dolgoročne finančne obveznosti do bank	Dolgoročni izvedeni finančni instrumenti	Druge dolgoročne finančne obveznosti	Skupaj
Stanje na dan 1.1.2014	74.809.549	2.177.766	0	76.987.315
Pridobitve			14.672	14.672
Prenosi na kratkoročne obveznosti	(11.350.656)			(11.350.656)
Odplačila			(8.185)	(8.185)
Drugo		(859.605)		(859.605)
Stanje na dan 31.12.2014	63.458.893	1.318.161	6.487	64.783.541

Dolgoročno posojilo, najeto v letu 2007, bo dokončno odplačano januarja 2017. Glavnica se odplačuje polletno. Dogovorjena obrestna mera je šest mesečni EURIBOR z minimalnim pribitkom. Obresti se obračunavajo polletno (30.6. in 31.12.). Posojilo je zavarovano s šestimi bianko lastnimi trasiranimi menicami.

Dolgoročno posojilo EIB, najeto v letu 2008, je bilo zavarovano z bančno garancijo, izdano s strani banke BLB, katere veljavnost je prenehala v začetku meseca avgusta 2015. V skladu z določili posojilne pogodbe z EIB bi morala družba kot posojilojemalec podaljšati veljavnost obstoječe bančne garancije oziroma zagotoviti EIB novo bančno garancijo 90 dni pred iztekom veljavnosti obstoječe garancije pod pogoji, ki so sprejemljivi za EIB. BLB v skladu s svojo politiko ni mogla podaljšati garancije, prav tako družba ni uspela pridobiti nove garancije s strani druge poslovne banke, ki bi bila še sprejemljiva za EIB. V mesecu novembru 2015 je SID banka nastopila kot prevzemnik posojila do EIB, pri čemer se je vzpostavil dolg družbe do SID banke. Skupna višina preostalega dolga tako ostaja nespremenjena v znesku 58.303.030 EUR (del izkazan med kratkoročnimi finančnimi obveznostmi). Prav tako se ni spremenila končna zapadlost posojila (september 2028) ter način obračuna obresti (polletno 1.3 in 1.9.). Dogovorjena obrestna mera je šest mesečni EURIBOR s pribitkom, pri čemer je variabilna obrestna mera enaka nič, v kolikor je EURIBOR negativen (t.i. »zero floor«). Posojilo je zavarovano z bianko menicami, z odstopom terjatev do večjih domačih kupcev ter z zastavo poslovnega deleža v družbi HESS.

V skladu s podpisano pogodbo se je družba zavezala izpolnjevati sledeče finančne zaveze na nivoju Skupine HSE:

- skupno znižanje stroškov dela, materiala in storitev glede na leto 2014 v %: v letu 2015 – 20 %, 2016 – 36 %,
- neto finančni dolg/EBITDA: 2015 < 8,2, 2016 < 6,5, 2017 in dalje < 5,9.

Družba višino kazalnikov redno spremlja in na dan 31.12.2015 finančnih zavez ne krši.

V decembru 2015 je bilo najeto dolgoročno posojilo pri tuji banki v višini 15.000.000 EUR (del izkazan med kratkoročnimi finančnimi obveznostmi) z ročnostjo do 15.12.2020, s katerim se je refinanciralo kratkoročno posojilo v isti višini najeto pri isti banki. Posojilo je zavarovano z bianko menicami. Dogovorjena obrestna mera je šest mesečni EURIBOR s pribitkom, pri čemer je variabilna obrestna mera enaka nič, v kolikor je EURIBOR negativen (t.i. »zero floor«). Obresti se obračunavajo polletno (15.6. in 15.12.).

Družba zapadle obroke glavnice in obresti plačuje v rokih.

Družba ima na dan 31.12.2015 dolgoročno posojilo vezana na variabilno obrestno mero EURIBOR, pri čemer ima 50 % posojilnega portfelja ščitenega z obrestno zamenjavo IRS in so zato tretirana kot posojila s fiksno obrestno mero.

Ocenjena poštena vrednost obrestne zamenjave na dan 31.12.2015 v višini -190.659 EUR je izkazana med kratkoročnimi finančnimi obveznostmi ter na rezervi za varovanje pred tveganjem. Obrestna

4 Računovodsko poročilo družbe HSE

zamenjava se bo iztekla v marcu 2016. Podrobnejša razkritja so v poglavju o obrestnem tveganju (točka

4.5.7.6.4).

KRA TKOROČNE FINANČNE OBVEZNOSTI (14)

Postavka v EUR	31.12.2015	31.12.2014
Kratkoročne finančne obveznosti do družb v skupini	30.778.972	949
Kratkoročne finančne obveznosti do bank od tega kratkoročne obveznosti brez obresti	115.922.090	11.350.656
Kratkoročne finančne obveznosti do bank od tega kratkoročne obveznosti za obresti	22.944	43.614
Kratkoročni izpeljani finančni instrumenti	267.447	45.061
Druge kratkoročne finančne obveznosti	36.996	148.635
Skupaj	147.028.449	11.588.915

Vrednost kratkoročnih finančnih obveznosti na dan 31.12.2015 znaša 147.028.449 EUR. Povečanje kratkoročnih finančnih obveznosti v primerjavi s

stanjem koncem leta 2014 je posledica najema novih kratkoročnih posojil iz naslova posojil do bank in do družb v skupini.

GIBANJE V LETU 2015

Postavka v EUR	Kratk. finančne obveznosti do družb v skupini	Kratk. finančne obveznosti do bank-brez obresti	Kratk. finančne obveznosti do bank-obresti	Izpeljani finančni instrumenti	Druge kratkoročne finančne obveznosti	Skupaj
Stanje na dan 1.1.2015	949	11.350.656	43.614	45.061	148.635	11.588.915
Povečanje	61.377.204	225.000.000	4.686.405		2.641.074	293.704.683
Prenosi iz dolgoročnih obveznosti		10.922.090				10.922.090
Odplačila	(30.599.181)	(120.000.000)	(4.707.075)		(2.752.713)	(158.058.969)
Dolgoročna odplačila		(11.350.656)				(11.350.656)
Drugo				222.386		222.386
Stanje na dan 31.12.2015	30.778.972	115.922.090	22.944	267.447	36.996	147.028.449

GIBANJE V LETU 2014

Postavka v EUR	Kratk. finančne obveznosti do družb v skupini	Kratk. finančne obveznosti do bank	Kratk. finančne obveznosti do bank-obresti	Izpeljani finančni instrumenti	Druge kratkoročne finančne obveznosti	Skupaj
Stanje na dan 1.1.2014	11.002.110	11.350.656	190.853	0	70.633	22.614.252
Povečanje	60.165.574	51.891.877	2.834.585		997.121	115.889.157
Prenosi iz dolgoročnih obveznosti		11.350.656				11.350.656
Odplačila	(71.166.735)	(63.242.533)	(2.981.824)		(919.119)	(138.310.211)
Drugo				45.061		45.061
Stanje na dan 31.12.2014	949	11.350.656	43.614	45.061	148.635	11.588.915

Kratkoročne finančne obveznosti do družb v skupini znašajo 30.778.972 EUR:

- kratkoročno posojilo v višini 30.000.000 EUR po obrestni meri 2,50 % p.a., ki se je 1.2.2015

4 Računovodsko poročilo družbe HSE

zvišala na 2,77 % p.a. ter 1.10.2015 na 3,00 % p.a., zavarovano z izvršnico,

- nezapadle obračunane obresti za to posojilo v višini 76.438 EUR in
- strošek danega poročstva družbi s strani odvisnih družb v višini 702.534 EUR.

Kratkoročne finančne obveznosti do bank v višini 115.945.034 EUR sestavljajo:

- del glavnice dolgoročnih posojil, ki zapadejo v plačilo v letu 2016 v skupni višini 10.922.090 EUR;
- kratkoročno premostitveno posojilo v višini 105.000.000 EUR. Kratkoročno premostitveno posojilo je zagotovil sindikat bank. Posojilo je odobreno po obrestni meri tri mesečni EURIBOR (»zero floor«) s pribitkom, z ročnostjo do 29.12.2016 in je zavarovano z garancijo hčerinskih družb DEM in SENG. Na dan 31.12.2015 je bilo posojilo delno črpano v višini

105.000.000 EUR in porabljeno za refinanciranje kratkoročnih posojil v enaki višini in zapadlostjo 31.12.2015. V skladu s podpisano pogodbo mora družba izpolnjevati finančno zavezo: količnik konsolidiran neto dolg / konsolidirana EBITDA, brez upoštevanja TEŠ v delu, za katerega ne jamči drug subjekt iz skupine HSE, v vsakem relevantnem obdobju ne sme preseči 4,75:1. Družba finančno zavezo redno spremlja in je na dan 31.12.2015 ne krši;

- nezapadle obračunane obresti od dolgoročnih in kratkoročnih posojil v višini 22.944 EUR.

Kratkoročni izpeljani finančni instrumenti v višini 267.447 EUR predstavljajo negativno pošteno vrednost obrestnih zamenjav v znesku 190.659 ter negativno pošteno vrednost valutnih tveganj v znesku 76.788 EUR.

Med drugimi kratkoročnimi finančnimi obveznostmi družba izkazuje obveznost za plačilo stroškov vodenja bančnih garancij.

KRATKOROČNE POSLOVNE OBVEZNOSTI DO DOBAVITELJEV (15)

Postavka v EUR	31.12.2015	31.12.2014
Kratkoročne poslovne obveznosti do družb v skupini	51.385.891	40.390.818
Kratkoročne poslovne obveznosti do pridruženih družb	1.029.610	1.220.180
Kratkoročne poslovne obveznosti do skupaj obvladovanih družb	38.881	110.285
Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev	70.243.699	78.833.664
Skupaj	122.698.081	120.554.947

Med kratkoročnimi poslovnimi obveznostmi do družb v skupini v višini 51.385.891 EUR družba v

glavnini izkazuje obveznosti za kupljeno EE od odvisnih družb.

KRATKOROČNE POSLOVNE OBVEZNOSTI DO DRUŽB V SKUPINI

Postavka v EUR		31.12.2015	31.12.2014
DEM d.o.o.	Slovenija	9.109.758	10.814.884
MHE LOBNICA d.o.o.	Slovenija	1.315	3.861
SENG d.o.o.	Slovenija	7.084.405	7.652.861
TEŠ d.o.o.	Slovenija	25.799.218	9.986.005
TET - v likvidaciji d.o.o.	Slovenija	228.552	143.436
PV d.d.	Slovenija	23.026	8.119.846
HTZ IP d.o.o.	Slovenija	2.356	2.643
HSE INVEST d.o.o.	Slovenija	40.517	9.479
HSE Italia S.r.l.	Italija		1.500
HSE BE d.o.o.	Srbija	767.959	383.030
HSE Adria d.o.o.	Hrvaška	8.328.785	3.139.758
HSE BH d.o.o.	Bosna in Hercegovina		133.515
Skupaj		51.385.891	40.390.818

Med kratkoročnimi obveznostmi do pridruženih družb v višini 1.029.610 EUR družba izkazuje obveznosti za kupljeno EE od družbe HESS.

Med kratkoročnimi poslovnimi obveznostmi do dobaviteljev v višini 70.243.699 EUR družba v

glavnini izkazuje obveznosti za kupljeno EE v Sloveniji in tujini. Glede na nižji obseg trgovanja z EE v primerjavi z letom 2014 so nižje tudi obveznosti do dobaviteljev. Razlog je tudi padec veleprodajnih cen.

DRUGE KRATKOROČNE OBVEZNOSTI (16)

Postavka v EUR		31.12.2015	31.12.2014
Kratkoročne poslovne obveznosti na podlagi predujmov		32.300	35.251
Kratkoročne poslovne obveznosti do zaposlencev		889.669	1.098.213
Kratkoročne poslovne obveznosti do državnih in drugih inštitucij		14.245.233	10.370.362
Kratkoročne poslovne obveznosti do drugih		12.740	9.640
Kratkoročno odloženi prihodki			82.636
Kratkoročno vnaprej vračunani stroški in odhodki		20.717.364	27.945.839
Skupaj		35.897.306	39.541.941

Kratkoročne obveznosti do zaposlencev v višini 889.669 EUR predstavljajo obveznost za decembrske plače zaposlenih, druge prejemke iz delovnega razmerja v višini 529.365 EUR in obveznosti iz naslova neizkoriščenih dopustov v višini 360.304 EUR (za leto 2014 je ta znesek 414.694 EUR).

Kratkoročne obveznosti do državnih in drugih inštitucij v višini 14.245.233 EUR predstavljajo obveznost za DDV, obveznost za trošarino,

obveznosti za decembrske prispevke za plače in prispevke od drugih prejemkov iz delovnega razmerja, ki jih je dolžan plačati delodajalec. Najvišjo obveznost izkazuje družba iz naslova DDV. Gre za prejete račune za EE iz tujine, za katere je v veljavi sistem samoobdavčitve. Pravico do odbitka DDV družba pridobi na dan izdaje prejetega računa iz tujine. Večji del decembrske dobave EE ima datum izdaje v januarju 2016, kar pomeni, da so zajeti v DDV obračunu za januar 2016.

4 Računovodsko poročilo družbe HSE

Vnaprej zaračunani stroški so stroški, ki se nanašajo na leto 2015 in so vključeni v izkaz poslovnega izida, družba pa zanje v letu 2015 še ni prejela računa oz. obračuna. Glavnino predstavljajo nakupi EE za leto

2015 od družb TEŠ v višini 19.807.281 EUR. Ostalo so odstopanja od vozniš redov za mesec december 2015 in obresti prejetih posojil za 2015.

POGOJNE OBVEZNOSTI IN POGOJNA SREDSTVA (17)

Postavka v EUR	31.12.2015	31.12.2014
Dana poroštva in starševske garancije za odvisne družbe v Sloveniji	241.415.368	341.403.458
Dane bančne garancije za odvisne družbe v Sloveniji	4.060.321	0
Dane bančne in starševske garancije za odvisne družbe v tujini	8.904.078	10.111.541
Dana poroštva drugim	33.878.807	126.015.400
Skupaj	288.258.574	477.530.399

Med pogojnimi obveznostmi družba izkazuje vrednosti danih poroštev in starševskih garancij.

Med danimi poroštvom drugim je izkazana razlika med vrednostjo nadomestnega bloka 6 TEŠ po NIP 6 (izdaja december 2014; 1.428.457.700 EUR) in NIP 5, v višini 33.878.807 EUR (konec leta 2014 je ta vrednost znašala 125.965.400 EUR). Gre za zavezo

družbe v posojilni pogodbi sklenjeni med TEŠ in EBRD, da bo v primeru povečanja stroškov projekta nadomestnega bloka 6 družbi TEŠ zagotovila dodatna sredstva za plačilo vseh obveznosti. Znižanje danega porošstva je posledica zaključevanja investicije v nadomestni blok 6 v letu 2015 in zato tudi poravnave glavnine obveznosti za to investicijo.

DANA POROŠTVA IN STARŠEVSKJE GARANCIJE ZA ODVISNE DRUŽBE V SLOVENIJI

v EUR

Upravičenec	Dolжник	Vrsta porošstva	Osnovni pravni posel	Veljavnost		Pogojna obveznost na dan 31.12.2015	Pogojna obveznost na dan 31.12.2014
				Od	Do		
EIB/ konzorcij bank**	SENG	Poroštvo za garancijo bank	Garancijska pogodba (Guarantee Facility Agreement), z dne 15.02.06	15.2.06	Za čas veljavnosti pogodbe		4.406.060
Geoplin d.o.o.*	TEŠ	Poroštvena izjava	Dolgoročna kupoprodajna pogodba za zemeljski plin št. 277 med TEŠ in Geoplinom, z dne 23.11.06, 17.02.10, Kupoprodajna pogodba za zemeljski plin št. 277/2013-2015 z dne 16.10.2013	23.11.2006, 1.8.2013	Za čas veljavnosti pogodbe		9.200.000
Konzorcij Alstom*	TEŠ	Starševska garancija	Pogodba med TEŠ in konzorcijem Alstom (Contract on the design, procurement and erection of the power island for the facility called "Sostanj Unit 6"), z dne 27.6.2008, 19.10.2009	25.11.09	Za čas veljavnosti pogodbe		74.367.117
EIB/ konzorcij bank**	TEŠ	Poroštvo za garancijo bank	Garancijska pogodba (Guarantee Facility Agreement), z dne 24.11.10	24.11.10	Za čas veljavnosti pogodbe	88.000.000	88.000.000
NLB d.d.	TET - v likvidaciji	Poroštvo za garancijo	Dodatek. št.1 k tej pogodbi z dne 31.3.2014	31.3.14	do prodaje deleža HSE v TET, najkasneje do 31.3.2015		3.327.514
EBRD**	TEŠ	Poroštvo za posojilo EBRD	Dogovor o poroštvi in povračilu škode med HSE in EBRD, z dne 12.1.11	12.1.11	Za čas veljavnosti kreditne pogodbe	151.314.286	160.000.000
NLB d.d.	RGP	Poroštvo za garancijo bank	Pogodba o izdaji garancije št.MD1333906422 in Dodatek št.1 k tej pogodbi, z dne 6.12.2013	4.8.14	Za čas veljavnosti pogodbe		99.238
NLB d.d.	RGP	Poroštvo za garancijo bank	Pogodba o izdaji garancije št.MD1433004143 z dne 28.11.2014	28.11.14	Za čas veljavnosti pogodbe	1.054.501	1.054.501
NLB d.d.	RGP	Poroštvo za garancijo bank	Pogodba o izdaji garancije št.MD1433004147 z dne 26.11.2015 (garancija izdana 2.12.2014)	26.11.14	Za čas veljavnosti pogodbe	275.198	275.198
NLB d.d.	RGP	Poroštvo za garancijo bank	Pogodba o izdaji garancije št.MD1433004146 z dne 26.11.2015 (garancija izdana 8.12.2014)	26.11.14	Za čas veljavnosti pogodbe	465.422	465.422
NLB d.d.	RGP	Poroštvo za garancijo bank	Pogodba o izdaji garancije št.MD1432904107 z dne 26.11.2014 (garancija izdana 2.12.2014)	26.11.14	Za čas veljavnosti pogodbe	208.409	208.409
NLB d.d.	RGP	Poroštvo za garancijo bank	Pogodba o izdaji garancije št. MD1505400723 z dne 24.4.2015(garancija izdana 28.4.2015)	24.4.15	Za čas veljavnosti pogodbe	97.552	
Skupaj						241.415.368	341.403.459

* Kot pogojna obveznost je razkrita nerealizirana pogodbeni vrednost iz sklenjenih pogodb (brez DDV).

** Kot pogojna obveznost je razkrita glavica prejetega posojila, ki je bilo vrnjeno konec januarja 2016 in s tem je prenehala obveza iz garancijske pogodbe.

Dana poroštva in starševske garancije so se v primerjavi z letom 2014 znižala v glavnini zaradi realiziranih poslov in plačil dobaviteljema Geoplin in Alstom in zamenjave posojila - prevzem dela posojila EIB s strani banke SID pri družbi SENG, za katerega ni več potrebna garancija bank, ki je bila zavarovana s poroštvom družbe.

V skladu s poroštvno pogodbo za dolgoročno posojilo družbe TEŠ pri banki EBRD družba spoštuje sledeče finančne zaveze, ki jih spremlja in o njih redno poroča:

- razmerje finančni dolg skupine HSE/EBITDA ne več kot 6,0x do konca 2014, ne več kot 9,5x od 1.1. do 31.12.2015, ne več kot 7,3x od 1.1. do 31.12.2016, ne več kot 6,5x od 1.1.2017 do 31.12.2018, ne več kot 6,0x od 1.1.2019 do

31.12.2020, in ne več kot 5,0x od 1.1.2021 naprej;

- razmerje EBITDA/strošek obresti ne manj kot 3,0x in
- razmerje finančni dolg skupine HSE/celotna sredstva skupine HSE ne več kot 60 %.

Davčni organi lahko kadarkoli v desetih letih po poteku leta, v katerem je treba odmeriti davek, preverijo poslovanje družbe, kar lahko povzroči nastanek dodatne obveznosti plačila davka, zamudnih obresti in kazni iz naslova davka od dohodkov pravnih oseb oz. drugih davkov in dajatev.

Družba ni seznanjena z okoliščinami, ki bi lahko povzročili morebitno obveznost iz tega naslova.

4.5.7.2 IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA

ČISTI PRIHODKI OD PRODAJE (18)

Postavka v EUR	2015	2014
Na domačem trgu	569.244.554	554.764.992
Električna energija	566.225.455	552.063.114
Ostalo trgovsko blago in material	167.993	1.125.813
Ostale storitve	2.851.106	1.576.065
Na tujem trgu	733.872.946	757.932.156
Električna energija	714.574.818	732.593.410
Ostalo trgovsko blago in material	474.721	5.624.141
Ostale storitve	18.823.407	19.714.605
Skupaj	1.303.117.500	1.312.697.148

Čiste prihodke od prodaje ustvari družba v glavnini s prodajo EE. Znesek prihodkov iz tega naslova v letu 2015 predstavlja 98 % vseh čistih prihodkov od prodaje oz. 1.280.800.273 EUR.

Prihodke od ostalega trgovskega blaga (doma in v tujini) predstavlja neto vrednost prodaje emisijskih kuponov v višini 642.714 EUR. Za leto 2014 družba ni pobotala vrednosti prodaje in nakupa emisijskih kuponov, temveč je izkazala prihodke od prodaje emisijskih kuponov v višini 6.749.954 EUR in na

drugi strani nabavno vrednost prodanih emisijskih kuponov v višini 5.628.796 EUR.

Prihodke od opravljenih storitev v višini 21.674.513 EUR je družba ustvarila s storitvami, povezanimi z EE (prenosne kapacitete, prispevek za dodelitev prenosnih kapacitet, potrdila o izvoru), storitvami, opravljenimi za odvisne in druge družbe, ter najemninami.

Čisti prihodki so v primerjavi z letom 2014 nižji predvsem zaradi nižjih cen EE.

STROŠKI BLAGA, MATERIALA IN STORITEV (19)

Postavka v EUR	2015	2014
Nabavna vrednost prodanega blaga	1.187.593.033	1.150.965.162
Odvisni stroški prodanega blaga	49.513.628	47.039.082
Skupaj nabavna vrednost prodanega blaga	1.237.106.661	1.198.004.244
Stroški energije	47.279	54.653
Stroški drobnega inventarja	555	210
Ostali stroški materiala	120.232	171.606
Skupaj stroški materiala	168.065	226.469
Stroški transportnih storitev	92.392	111.019
Storitve vzdrževanja	1.596.635	1.805.026
Stroški najemnin	556.780	559.721
Stroški povračil zaposlencev v zvezi z delom	63.095	64.009
Stroški zavarovanja in bančnih storitev	759.987	1.002.179
Stroški intelektualnih in osebnih storitev	1.025.185	1.237.352
Stroški sejmov, reklame in reprezentance	455.090	792.390
Stroški storitev fizičnih oseb	187.388	174.119
Ostali stroški storitev	224.598	221.016
Skupaj stroški storitev	4.961.150	5.966.831
Skupaj	1.242.235.876	1.204.197.544

4 Računovodsko poročilo družbe HSE

V nabavni vrednosti prodanega blaga, ki predstavlja 99 % vseh poslovnih odhodkov oz. 1.237.106.661 EUR, so izkazani odhodki za nakup EE v višini 1.187.593.033 EUR (od tega neto efekt tečajnih razlik v višini 92.121 EUR) in 49.513.628 EUR odvisnih stroškov nakupa EE. Za leto 2014 družba ni pobotala vrednosti prodaje in nakupa emisijskih

kuponov, temveč je izkazala prihodke od prodaje emisijskih kuponov v višini 6.749.954 EUR in na drugi strani nabavno vrednost prodanih emisijskih kuponov v višini 5.628.796 EUR.

Tako stroški materiala kot storitev so glede na leto 2014 nižji zaradi racionalizacije in optimizacije poslovanja.

STROŠKI REVIZORJA

Postavka v EUR	2015	2014
Revidiranje letnega poročila	14.100	15.000
Skupaj	14.100	15.000

*samo stroški revidiranja družbe HSE (ni vključen strošek revizije skupine HSE)

Poleg revidiranja letnega poročila družba revizijski družbi KPMG Slovenija v letu 2015 ni izplačala drugih zneskov.

STROŠKI DELA (20)

Postavka v EUR	2015	2014
Plače	5.717.740	6.477.840
Stroški pokojninskih zavarovanj	756.008	823.309
Stroški drugih zavarovanj	420.115	476.230
Drugi stroški dela	533.377	658.220
Skupaj	7.427.240	8.435.599

Med stroški dela so izkazani stroški plač in ostalih prejemkov zaposlencev, vključno s prispevki delodajalca. V kalkilirani so tudi stroški nadomestil za neizkoriščene dopuste zaposlenih iz leta 2015, ki ga zaposleni lahko koristijo do 30.6.2016.

Znižanje stroškov dela v primerjavi z letom 2015 je posledica znižanja osnovnih plač v družbi v prvi polovici leta 2015.

ŠTEVILO ZAPOSLENIH IN POVPREČNO ŠTEVILO ZAPOSLENIH PO IZOBRAZBENI STRUKTURI

Izobrazbeni razred	Na dan 1.1.2015	Na dan 31.12.2015	Povprečno št. zap.
4	1	1	1
5	10	12	11
6/1	16	14	15
6/2	26	29	28
7	58	64	61
8/1	16	18	17
8/2	5	4	5
Skupaj	132	142	137

ODPISI VREDNOSTI (21)

Postavka v EUR	2015	2014
Amortizacija neopredmetenih sredstev	301.271	329.735
Amortizacija nepremičnin, naprav in opreme	1.761.453	1.078.756
Popravek vrednosti poslovnih terjatev	1.105.387	
Odpisi nepremičnin, naprav in opreme	92	3.498
Skupaj	3.168.203	1.411.989

Med odpisi vrednosti je izkazana amortizacija sredstev družbe in izguba pri odpisu opreme. Amortizacija je višja v primerjavi z letom 2014 predvsem zaradi amortiziranja opreme, odkupljene od družbe PV za odkop premoga (obračunavala se je do 9.7.2015).

Popravek vrednosti poslovnih terjatev se je v letu 2015 povečal za oblikovanje dvomljivih terjatev za zamudne obresti do odvisne družbe PV v višini 243.739 EUR in terjatev do družbe TET – v likvidaciji iz naslova prodaje emisijskih kuponov za leto 2014 v višini 861.648 EUR.

FINANČNI PRIHODKI (22)

Postavka v EUR	2015	2014
Finančni prihodki iz dividend in drugih deležev v dobičku	16.107.683	57.580.552
Finančni prihodki iz obresti	2.884.083	2.343.900
Sprememba poštene vrednosti fin. naložb prek poslovnega izida	68.598	
Finančni prihodki od prodaje/likvidacije finančnih naložb	141.902	3.054.934
Drugi finančni prihodki	1.920.408	2.198.411
Skupaj	21.122.674	65.177.797

Družba je v letu 2015 izkazala 21.124.072 EUR finančnih prihodkov.

Med finančnimi prihodki iz deležev so izkazane izplačane dividende odvisnih družb DEM in SENG v skupni višini 15.957.683 EUR in skupaj obvladovane

družbe Soenergetika v višini 150.000 EUR. Prejete dividende odvisnih družb so v primerjavi s prejetimi dividendami iz teh družb za leto 2014 za 3,5 krat nižje.

Finančni prihodki iz danih posojil in depozitov, ki znašajo 2.884.083 EUR v glavnini predstavljajo obračunane obresti za dana posojila družbam v skupini.

Spremembo poštene vrednosti finančnih naložb prek poslovnega izida v višini 68.598 EUR predstavljajo dobički iz terminskih pogodb za

trgovanje z EE in terminskih pogodb za trgovanje z emisijskimi kuponi.

Finančni prihodki od prodaje/likvidacije finančnih naložb v višini 141.902 EUR predstavljajo prihodke iz naslova likvidacije 100 % deleža HSE Italia. V letu 2014 je družba med temi prihodki izkazala dobiček pri prodaji 35,6 % deleža v družbi HESS.

Med drugimi finančnimi prihodki družba v glavnini izkazuje prihodke za dane starševske garancije družbam v skupini HSE v višini 1.919.695 EUR.

FINANČNI ODHODKI (23)

Postavka v EUR	2015	2014
Finančni odhodki za obresti	5.533.045	3.965.944
Sprememba poštene vrednosti fin. naložb prek poslovnega izida	54.383	0
Finančni odhodki iz slabitve finančnih naložb	377.958.023	660.063
Finančni odhodki od likvidacije finančnih naložb		44.678
Negativne neto tečajne razlike iz financiranja		15.367
Drugi finančni odhodki	2.837.322	
Skupaj	386.382.773	4.686.052

Finančne odhodke za obresti, ki znašajo 5.533.045 EUR, sestavljajo obračunane obresti iz prejetih dolgoročnih in kratkoročnih posojil od bank v višini 3.693.715 EUR, obračunane obresti obrestne zamenjave v višini 1.164.659 EUR in obračunane obresti iz prejetih kratkoročnih posojil od družb v skupini HSE v višini 674.671 EUR. Višji finančni odhodki za obresti v primerjavi z letom 2014 so posledica višjega kratkoročnega zadolževanja v letu 2015.

Spremembo poštene vrednosti finančnih naložb prek poslovnega izida v višini 54.383 EUR

predstavljajo izgube iz terminskih pogodb za trgovanje z EE in terminskih pogodb za trgovanje z emisijskimi kuponi.

Izguba iz oslabitve finančnih naložb v višini 377.958.022 EUR predstavlja slabitev naložbe v družbo PV v znesku 28.972.954 EUR in v družbo TEŠ v višini 348.985.068 EUR.

Drugi finančni odhodki v višini 2.837.322 EUR v glavnini predstavljajo stroške najema kratkoročnih posojil.

DAVKI (24)

Postavka v EUR	2015	2014
a. Odmerjeni davek	8.246.499	17.554.377
b. Odloženi davki	(136.910)	336.300
Skupaj davek od dobička, pripoznan v IPI	8.109.589	17.890.677
Odloženi davek pripoznan v kapitalu	45.466	231.748

Družba je davčni zavezanec po Zakonu o davku na dodano vrednost, Zakonu o trošarinah, Zakonu o davku na finančne storitve in Zakonu o davku od dohodkov pravnih oseb. Podružnica družbe na Češkem je zavezanka za davek od dohodka pravnih oseb.

Skladno z Zakonom o davku od dohodkov pravnih oseb se davek za leto 2015 plačuje po stopnji 17 % od ugotovljene davčne osnove v davčnem obračunu družbe.

Odmerjeni davek družbe za leto 2015 znaša 8.246.499 EUR, kar je skoraj 50 % manj kot za leto 2014. Razlog za to je predvsem nižji rezultat iz poslovanja osnovne dejavnosti. Družba je za leto

2015 na podlagi davčnega obračuna iz leta 2014 plačala 14.605.362 EUR akontacij davka od dohodkov pravnih oseb. Konec leta 2015 družba izkazuje terjatev v višini 6.358.863 EUR, ki predstavlja znesek preplačila akontacij davka od dohodka pravnih oseb glede na leto 2015.

Med odloženimi davki družba izkazuje odložene terjatve za davek. Vrednostno je oblikovanje in črpanje prikazano v razkritju pri odloženih terjativah za davek (točka 4.5.7.1. - 5).

Pri ugotavljanju osnove za odmerjeni davek so bili prihodki in odhodki, ugotovljeni v skladu z MSRP, popravljeni v smislu povečanja in znižanja davčne osnove, kar je prikazano v spodnji tabeli.

IZRAČUN EFEKTIVNE DAVČNE STOPNJE

Postavka v EUR	2015	2014
Poslovni izid pred davki	(315.007.781)	158.713.840
Izračunani davek po veljavni davčni stopnji	(53.551.323)	26.981.353
Davek od prihodkov, ki znižujejo davčno osnovo	(2.761.257)	(10.045.751)
Davek od davčnih olajšav	(77.205)	(82.939)
Davek od odhodkov, ki znižujejo davčno osnovo	(6.086)	(5.901)
Davek od davčno nepriznanih odhodkov	64.513.076	205.327
Davek od ostalih sprememb v davčni bilanci	129.294	502.288
Obračunani davek	8.246.499	17.554.377
Odloženi davki	(136.910)	336.300
Skupaj davki	8.109.589	17.890.677
Efektivna davčna stopnja	(2,57)	11,27

Na dan 31.12.2015 znašajo odbitnečasne razlike 452.980.035 EUR, za katere družba ni oblikovala odloženih terjatev za davek, in sicer iz naslova slabitev finančne naložbe v odvisno družbo PV in TEŠ. V skladu z MRS 12 – Davek iz dobička se

namreč odložene terjatve za davek pripoznajo samo če je verjetno, da bodočasne razlike odpravljene v predvidljivi prihodnosti. Ker družba teh naložb v predvidljivi prihodnosti nima namena odtujiti, tudi ni oblikovala terjatev za davek iz tega naslova.

ČISTI POSLOVNI IZID (25)

Postavka v EUR	2015	2014
Kosmati donos iz poslovanja	1.303.650.513	1.313.019.784
Poslovni izid iz poslovanja	50.252.318	98.222.095
Finančni izid	(365.260.099)	60.491.745
Poslovni izid pred davki	(315.007.781)	158.713.840
Čisti poslovni izid poslovnega leta	(323.117.370)	140.823.163

Družba je leto 2015 zaključila z negativnim čistim poslovnim izidom v višini -323.117.370 EUR, ki je v celoti posledica slabitve naložb v družbi PV in TEŠ v skupni višini 377.958.022 EUR. Brez te slabitve bi družba leto 2015 zaključila s čistim dobičkom v višini 54.840.652 EUR.

Nižji poslovni izid iz poslovanja v primerjavi z letom 2014 je posledica padca cen EE, trgovanje z EE

namreč za družbo prestavlja osnovno dejavnost. Nižji finančni izid v primerjavi z letom 2014 je v glavnini posledica slabitev naložb, poleg tega je družba prejela za 41.472.869 EUR manj dividend kot v letu 2014, v letu 2015 so bili višji tudi finančni odhodki zaradi najema kratkoročnih posojil.

4.5.7.3 POVEZANE DRUŽBE

V stolpcih prodaje in nakupi je prikazan promet vseh poslov (brez DDV) med družbo in povezanimi družbami v letu 2015. Pri danih in prejetih posojilih je prikazano stanje konec leta 2015 (glavnica z obrestmi). Prihodki od danih starševskih garancij v letu 2015 so prikazani ločeno v neto vrednosti (brez DDV). Vrednosti starševskih garancij so razkrile v

točki 4.5.7.1.(17) Pogojne obveznosti in pogojna sredstva.

Stanje odprtih poslovnih terjatev s povezanimi osebami je razkrito v točki 4.5.7.1. (7) Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev, stanje odprtih poslovnih obveznosti pa v točki 4.5.7.1 (15) Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev.

PODATKI O POVEZANIH DRUŽBAH

Postavka v EUR	Prodaje	Nakupi	Dana posojila z obrestmi	Prejeta posojila z obrestmi	Prihodki od danih star. gar.
DEM d.o.o.	52.017	65.014.664		30.778.972	
mHE Lobnica d.o.o.		10.971			
SENG d.o.o.	11.061.071	40.448.719			
TEŠ d.o.o.	3.139.199	179.254.535	81.858.310		1.854.421
TET d.o.o. - v likvidaciji	149.234	2.150.976			7.384
PV d.d.	4.997.029	170.760	6.110.529		
HTZ VELENJE I.P. d.o.o.		30.617			
GOST d.o.o.		140			
RGP d.o.o.	43.060		881.081		18.890
HSE Invest d.o.o.		82.899			
HSE Italia S.r.l.	1.189				
HSE BE d.o.o.	7.919.337	11.834.981	35.750		35.750
HSE Adria d.o.o.	56.170.494	67.293.178	3.250		3.250
HSE MAK Energy DOOEL	3.641				
HSE BH d.o.o.	15.637	3.101.294			
Skupaj	83.551.908	369.393.734	88.888.920	30.778.972	1.919.695

4 Računovodsko poročilo družbe HSE

Prodajne cene in nakupne cene za storitve so definirane na podlagi veljavnega internega cenika družb skupine HSE, najemnine in prodajne cene EE so določene na podlagi primerljivih prostih cen, nakupne cene EE pa na podlagi metode dodatka na stroške oz. doseženih prodajnih cen na trgu.

Družba je v 100 % lasti RS. Družba z Vlado RS v letu 2015 ni sklepala poslov. Dividend družba lastniku v letu 2015 ni izplačala.

POSLOJI Z RS IN PRAVNIMI OSEBAMI, KI SO V NEPOSREDNI VEČINSKI LASTI RS

v EUR

Poslovni partner	Odprte terjatve na dan 31.12.2015	Odprte obveznosti na dan 31.12.2015	Odhodki v letu 2015	Prihodki v letu 2015
ELES d.o.o.	2.535.049	418.161	3.454.363	18.881.603
ELEKTRO MARIBOR ENERGIJA PLUS d.o.o.	5.681.703	544.155	4.501.566	49.039.736
ELEKTRO ENERGIJA d.o.o.	10.036.385	2.729.003	26.779.653	95.363.314
E3 d.o.o.	5.022.305	17.765	545.475	39.827.517
ECE d.o.o.	12.239.607	283.951	1.688.779	83.957.688
ELEKTRO GORENJSKA PRODAJA d.o.o.			450.228	27.108.601
ELEKTRO PRIMORSKA d.d.	966.277			4.742.834
GEN-I d.o.o.	1.108.593	1.240.971	57.438.745	73.833.298
GEN ENERGIJA d.o.o.	642.104	18.229	135.477	5.935.726
Energetska podjetja - skupaj	38.232.023	5.252.235	94.994.286	398.690.317
TALUM d.d.	3.482.767			22.331.219
Proizvodnja aluminija	3.482.767	0	0	22.331.219
NLB d.d.		4.750	41.293	2.183
SID d.d.		58.303.031	256.626	0
Banke - skupaj	0	58.307.781	297.919	2.183
Skupaj	41.714.790	63.560.016	95.292.205	421.023.719

V tabeli so prikazani posli s pravnimi osebami, ki so v neposredni ali posredni večinski lasti RS (več kot 50 % lastništvo) in so za družbo z vidika ravni pomembnosti transakcij pomembni po kriteriju velikosti transakcije (prihodki oziroma odhodki v obdobju leta 2015 presegajo 2 mio EUR), razen za

banke, kjer so razkriti vsi posli. Ostali posli z gospodarskimi družbami, ministrstvi, agencijami in drugimi pravnimi osebami, kjer je RS večinski ali manjšinski lastnik, so z vidika poročanja nepomembni.

4.5.7.4 POSLOVNI NAJEM

Družba ima v najemu poslovne prostore, garaže, parkirna mesta, strežniške omare in varni sistemski računalniški prostor.

V spodnji tabeli so prikazane obveznosti v zvezi s poslovnim najemom v odpovednem roku, kar predstavlja najmanjše vsote najemnin:

Postavka v EUR	31.12.2015	31.12.2014
Manj kot eno leto	296.133	296.133
Skupaj	296.133	296.133

Stroški za poslovni najem so v letu 2015 znašali 556.780 EUR.

4.5.7.5 PREJEMKI

Prejemki poslovođij in zaposlenih, za katere ne velja tarifni del kolektivne pogodbe, vključujejo:

- bruto prejemke, ki so vsebovani v obvestilu za napoved dohodnine,
- druge prejemke (prehrana, prevoz, dnevnice),
- premije za prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje.

Prejemki članov NS vsebujejo bruto sejnine vseh članov s potnimi stroški za opravljanje funkcije v NS in komisij NS.

Družba v letu 2015 ni odobrila predujmov, posojil ter poroštev tem skupinam oseb. Družba konec leta 2015 nima terjatev do poslovođstva in članov NS.

Med kratkoročnimi poslovnimi dolgovi so izkazane obveznosti za decembrske plače poslovođstvu družbe in zaposlenim, za katere ne velja tarifni del kolektivne pogodbe, ter decembrske sejnine članom NS in članom komisij NS.

PREJEMKI 2015

Postavka v EUR	Plača	Drugi prejemki	Boniteta	Povračilo stroškov	Sejnine	Skupaj
Člani uprave	273.784	6.938	8.374	3.497	3.860	296.453
Člani NS in komisij NS			102	4.668	136.057	140.827
Zaposleni, za katere ne velja tarifni del kolektivne pogodbe	719.406	22.853	7.441	16.220		765.920
Skupaj	993.190	29.791	15.917	24.385	139.917	1.203.200

PREJEMKI 2014

Postavka v EUR	Plača	Drugi prejemki	Boniteta	Povračilo stroškov	Sejnine	Skupaj
Člani uprave	160.872	3.796	3.683	1.967	4.218	174.536
Člani NS in komisij NS				3.619	139.667	143.286
Zaposleni, za katere ne velja tarifni del kolektivne pogodbe	1.479.230	46.686	19.160	35.586		1.580.662
Skupaj	1.640.102	50.482	22.843	41.172	143.885	1.898.484

Prejemki zaposlenih, za katere ne velja tarifni del kolektivne pogodbe, so se v primerjavi z letom 2014 znižali za skoraj 50 %. Razlog za to je znižanje

osnovnih plač v družbi v maju leta 2015, hkrati je bilo zmanjšano število zaposlenih, za katere ne velja tarifni del kolektivne pogodbe.

PREJEMKI POSLOVOĐSTVA V LETU 2015

Postavka v EUR	Plača bruto	Drugi prejemki	Bonitete	Povračila stroškov	Sejnine	Skupaj
Blaž Košorok	144.527	3.328	1.759	1.654		151.268
Stojan Nikolić	129.257	3.610	6.615	1.843	3.860	145.185
Skupaj	273.784	6.938	8.374	3.497	3.860	296.453

PREJEMKI ČLANOV NS V LETU 2015

Postavka v EUR	Sejnina bruto	Potni stroški	Boniteta D&O	Skupaj
Boštjan Jančar	13.804	255	17	14.076
Boštjan Markoli	15.224	816	17	16.057
Jernej Otič	15.700	1.398	17	17.115
Miloš Pantoš	21.350	23	17	21.390
Črt Slokan	14.695	543	17	15.255
Drago Štefe	15.300	367	17	15.684
Skupaj	96.073	3.402	102	99.577

PREJEMKI ČLANOV RK NS V LETU 2015

Postavka v EUR	Sejnina bruto	Potni stroški	Skupaj
Boštjan Jančar	4.761		4.761
Boštjan Markoli	6.173	21	6.194
Darinka Virant	14.226	128	14.354
Damir Rakeša	13.951	1.117	15.068
Skupaj	39.111	1.266	40.377

* upoštevan Kodeks SDH (marec 2016) - razkritje prejemkov tudi za zunanje člane

PREJEMKI ČLANOV KADROVSKO NOMINACIJSKE KOMISIJE NS

Postavka v EUR	Sejnina bruto	Skupaj
Jernej Otič	190	190
Miloš Pantoš	410	410
Črt Slokan	273	273
Skupaj	873	873

4.5.7.6 FINANČNI INSTRUMENTI IN TVEGANJA

To poglavje je povezano s poglavjem 4.5.6 računovodskega poročila in s poglavjem o finančnih tveganjih v poslovnem delu.

4.5.7.6.1 KREDITNO TVEGANJE

Večji del aktivnosti, pri katerih se družba srečuje s tveganjem neizpolnitve pogodbenih obveznosti nasprotni stranke izhaja predvsem iz dejavnosti trgovanja z EE, pri čemer pa pretežni del obsega teh aktivnosti predstavljajo pogodbeni odnosi s partnerji z visoko kreditno sposobnostjo. Vse aktivnosti za obvladovanje kreditnih tveganj izvajamo v skladu s Politiko upravljanja kreditnih tveganj v družbi in Politiko pridobitve in vzdrževanja statusa partnerja v družbi, ki natančno predpisuje

postopke in dolžno skrbnost pri izbiri partnerjev. Za obliko poslovnega odnosa s partnerji se odločamo na podlagi predhodnih analiz kreditne sposobnosti partnerja, ki v nadaljevanju določa možen obseg in časovni horizont poslovanja, elemente pogodbenega odnosa, predvsem pa potreben obseg dodatnih zavarovanj izpolnitve pogodbenih obveznosti v obliki bančnih in korporativnih garancij, prejetih predumov in drugih primernih oblik zavarovanja. Pri oblikovanju pogodbenega

odnosa in izbiri zavarovanj še posebej upoštevamo morebitne omejitve lokalne zakonodaje partnerja (predvsem insolvenčna zakonodaja ter zakoni o finančnih zavarovanjih in instrumentih), saj je ta bistvena v postopku izterjave morebitnih neizpolnjenih obveznosti ali unovčevanju prejetih zavarovanj.

Kreditno izpostavljenost do posameznih partnerjev spremljamo dnevno, na podlagi tega spremljamo tudi kreditno tveganje in ga uravnavamo s prilagajanjem limitov poslovanja in pravočasnimi zahtevami k predložitvi morebitnih dodatnih zavarovanj. Pogodbene odnose urejamo na podlagi splošnih in krovnih sporazumov, ki predvidevajo pobot čim širšega nabora medsebojnih terjatev in obveznosti v primeru predčasne prekinitve sporazuma zaradi morebitne insolventnosti partnerja. Kreditno izpostavljenost ovrednotimo ob

upoštevanju zakonske varnosti neizpodbojnosti pobotanih medsebojnih terjatev in obveznosti v primeru insolventnosti partnerja.

V okviru obvladovanja kreditnega tveganja do bank in finančnih institucij družba redno spremlja podatke o poslovanju bank, s katerimi sodeluje. Tveganje se dodatno obvladuje z diverzifikacijo deponiranja sredstev pri posameznih bankah, naložbenjem denarnih sredstev za tekoče poslovanje na kratek rok in sklepanje poslov zavarovanja pred valutnimi in obrestnimi tveganji na podlagi standardiziranih ISDA pogodb.

Maksimalno izpostavljenost družbe kreditnemu tveganju kratkoročnih poslovnih in finančnih terjatev predstavlja knjigovodska vrednost po posameznih postavkah kratkoročnih terjatev, zmanjšana za finančna zavarovanja.

OCENA KREDITNEGA TVEGANJA NA DAN 31.12.2015

Postavka v EUR	Terjatve	Zavarovane terjatve	Nezavarovane terjatve	LGD**
Kratkoročne trejatve do družb v skupini*	10.039.515	9.718.423	321.092	0
Kratkoročne trejatve do pridr. družb	13.057	13.057	0	5
Kratkoročne terjatve do skup. obv. dr.	234	234	0	0
Kratkoročne terjatve do kupcev	110.830.655	95.955.969	14.874.686	579.453
Skupaj	120.883.461	105.687.683	15.195.778	579.458

* V znesku terjatev ni upoštevan dani avans v višini 602.640 EUR

** LGD - interni izračun potencialne izgube ob neplačilu

V oceni kreditnega tveganja smo upoštevali verjetnost neizpolnitve pogodbenih obveznosti glede na bonitetni razred partnerja, vrsto prejetega zavarovanja ter bonitetno oceno njegovega izdajatelja.

Nezavarovani delež terjatev je vsota dela prodaje partnerjem na odprti račun v okviru določenih kreditnih limitov. Prodaja na odprti račun je v skladu z veljavno politiko upravljanja kreditnih tveganj možna v okviru odobrenih kreditnih limitov partnerjem glede na njihovo finančno moč in tveganje. Med nezavarovanimi terjatvami prevladujejo terjatve do partnerjev z dobro bonitetno oceno ter do partnerjev, ki sodijo v visoko regulirano dejavnost in so pogosto v državni lasti. V skupino slednjih sodijo tudi ponudniki sistemskih storitev, kjer pridobitev zavarovanj terjatev,

podobno kot pri borzah, ni možno, sodijo pa v bonitetni razred z nizkim tveganjem neizpolnitve.

Ne glede na ocenjeno nizko tveganje partnerjev vsak bonitetni razred predstavlja višje ali nižje povprečno tveganje izgube zaradi neplačila oz. neizpolnitve pogodbenih obveznosti. Verjetnost izgube v posameznem bonitetnem razredu je določena na podlagi tranzicijskih matrik bonitetnih agencij. Tudi zavarovane terjatve nosijo določeno tveganje neizpolnitve glede na bonitetni razred garanta, oboje pa družba spremlja z oceno vrednosti možne izgube zaradi neizpolnitve. Terjatve do partnerjev so zavarovane z bančnimi garancijami, s korporativnimi poroštvi, z zastavo terjatev iz naslova pogodb o vodenju transakcijskih računov, z depoziti in izvršnicami. Izjemoma so terjatve zavarovane z menicami, in sicer v

4 Računovodsko poročilo družbe HSE

kombinaciji s korporativnimi poroštvi, kot samostojen instrument zavarovanja pa so menice sprejemljive v primeru manjšega obsega poslovanja s partnerjem. Kadar v slednjem primeru kot partner nastopa družba z omejeno odgovornostjo v lasti fizičnih oseb, terjatve družba zavaruje z avaliranimi menicami.

V letu 2015 so naši partnerji z redkimi izjemami redno poravnali svoje obveznosti.

V primeru zamude plačila se kupcem v Sloveniji in tujini zaračunajo zamudne obresti, dogovorjene s pogodbo.

Terjatve družbe do kupcev v Sloveniji predstavljajo na dan 31.12.2015 slabo polovico vseh terjatev do

kupcev in tako ostaja Slovenija še naprej najpomembnejši prodajni trg družbe.

Družba izkazuje konec leta 2015 za 1.685.957 EUR dvomljivih terjatev, in sicer terjatev iz naslova prodaje EE, oblikovano v letu 2012, v višini 824.308 EUR oz. 75 % terjatve in v letu 2015 oblikovano terjatev iz naslova prodaje emisijskih kuponov družbi TET – v likvidaciji za leto 2014 v višini 861.648 EUR. Družba je v letu 2015 odpisala dvomljive terjatve do dveh kupcev, za katere se je zaključil stečajni postopek, in sicer v višini 25.275 EUR. Družba je v letu 2015 oblikovala in odpisala tudi terjatev za zamudne obresti do družbe PV v višini 243.739 EUR.

GIBANJE POPRAVKOV VREDNOSTI KRATKOROČNIH POSLOVNIH TERJATEV

Postavka v EUR	2015	2014
Stanje na dan 1.1.	849.584	849.584
Oblikovanje popravkov vrednosti terjatev	1.105.388	0
Dokončen odpis terjatev	(269.015)	0
Stanje na dan 31.12.	1.685.957	0

DOLGOROČNE TERJATVE PO ROKIH ZAPADLOSTI NA DAN 31.12.2015

Postavka v EUR	ZAPADLOST V PLAČILO			Skupaj
	DO 2 LETI PO DATUMU IFP	OD 3 DO 5 LET PO DATUMU IFP	NAD 5 LET PO DATUMU IFP	
Dolgoročne finančne terjatve in posojila družbam v skupini			86.114.418	86.114.418
Dolgoročne poslovne terjatve do drugih	535.689			535.689
Skupaj 31.12.2015	535.689	0	86.114.418	86.650.107

DOLGOROČNE TERJATVE PO ROKIH ZAPADLOSTI NA DAN 31.12.2014

Postavka v EUR	ZAPADLOST V PLAČILO			Skupaj
	DO 2 LETI PO DATUMU IFP	OD 3 DO 5 LET PO DATUMU IFP	NAD 5 LET PO DATUMU IFP	
Dolgoročne poslovne terjatve do drugih	530.936			530.936
Skupaj 31.12.2014	530.936	0	0	530.936

KRATKOROČNE POSLOVNE IN FINANČNE TERJATVE PO ROKIH ZAPADLOSTI NA DAN 31.12.2015

Postavka v EUR	ZAPADLOST V PLAČILO					Skupaj
	NEZAPADLE	ZAPADLE DO 3 MESECE (do 90 dni)	MESECEV (od 91 do 180 dni)	MESECEV (od 181 do 270 dni)	ZAPADLE NAD LETO DNI (od 361 naprej)	
Kratkoročne poslovne terjatve do družb v skupini	10.639.535	864.268				11.503.803
Kratkoročne poslovne terjatve do pridruženih družb	13.057					13.057
Kratkoročne poslovne terjatve do skupaj obvladovanih družb	234					234
Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev	106.554.109	4.001.776			1.099.078	111.654.963
Kratkoročno dani predujmi	231.909					231.909
Kratkoročne poslovne terjatve do državnih in drugih institucij	16.839.271					16.839.271
Kratkoročne poslovne terjatve do drugih	3.666.430					3.666.430
Kratkoročne finančne terjatve in posojila družbam v skupini	2.774.502					2.774.502
Kratkoročno dani depoziti drugim	5.004.828					5.004.828
Skupaj 31.12.2015	145.723.875	4.866.044	0	0	1.099.078	151.688.997

KRATKOROČNE POSLOVNE IN FINANČNE TERJATVE PO ROKIH ZAPADLOSTI NA DAN 31.12.2014

Postavka v EUR	ZAPADLOST V PLAČILO					Skupaj
	NEZAPADLE	ZAPADLE DO 3 MESECE (do 90 dni)	ZAPADLE DO 3 DO 6 MESECEV (od 91 do 180 dni)	ZAPADLE DO 6 DO 9 MESECEV (od 181 do 270 dni)	ZAPADLE NAD LETO DNI (od 361 naprej)	
Kratkoročne poslovne terjatve do družb v skupini	25.468.787	1.023.274	824.318	129.283		27.445.662
Kratkoročne poslovne terjatve do pridruženih družb	23.415					23.415
Kratkoročne poslovne terjatve do skupaj obvladovanih družb	2.050					2.050
Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev	117.348.922	8.294.533			1.105.017	126.748.472
Kratkoročno dani predujmi	3.826.188					3.826.188
Kratkoročne poslovne terjatve do državnih in drugih institucij	17.863.677					17.863.677
Kratkoročne poslovne terjatve do drugih	3.702.959				19.336	3.722.295
Kratkoročne finančne terjatve in posojila družbam v skupini	187.449.487					187.449.487
Kratkoročno dani depoziti drugim	5.565.302					5.565.302
Skupaj 31.12.2014	361.250.787	9.317.807	824.318	129.283	1.124.353	372.646.548

Glavnina zapadlih terjatev konec leta 2015 se nanaša na izdane račune za EE, ki so bile do izdelave

tega poročila že poravnane (razen terjatve, za katere je bil oblikovan popravek vrednosti).

4.5.7.6.2 LIKVIDNOSTNO TVEGANJE

Družba je v letu 2015 intenzivno obvladovala likvidnostno tveganje in se v okviru slednjega ravnala v skladu z določili Zakona o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju (ZFPPIPP). Za obvladovanje likvidnostnega tveganja se je izvajala politika rednega upravljanja likvidnosti in solventnosti Skupine HSE, v skladu s katero se je spremljala likvidnostna situacija skupine HSE kot celote in tudi posameznih družb, tako na dnevni, kot tudi na mesečni in letni ravni. Ažurno spremljanje denarnih tokov, izvajanje politike upravljanja z denarnimi

sredstvi Skupine HSE »cash management«, aktivni odnos do finančnih trgov in razpoložljivost in zagotovitev ustreznih kreditnih linij je omogočilo, da je bila likvidnost družbe v letu 2015 nadzorovana in zagotovljena ter likvidnostno tveganje ustrezno obvladovano.

Na dan 31.12.2015 je imela družba poravnane zapadle kratkoročne obveznosti.

Zapadlost dolgoročnih poslovnih in finančnih obveznosti družbe v naslednjih letih je razvidna iz spodnjih tabel:

DOLGOROČNE POSLOVNE IN FINANČNE OBVEZNOSTI PO ZAPADLOSTI NA DAN 31.12.2015

Postavka v EUR	ZAPADLOST V PLAČILO			Skupaj
	DO 2 LETI PO DATUMU IFP	OD 3 DO 5 LET PO DATUMU IFP	NAD 5 LET PO DATUMU IFP	
Dolgoročne finančne obveznosti do bank	9.203.469	22.454.545	35.878.789	67.536.803
Druge dolgoročne finančne obveznosti	3.027			3.027
Dolgoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev	407			407
Skupaj 31.12.2015	9.206.903	22.454.545	35.878.789	67.540.237

DOLGOROČNE POSLOVNE IN FINANČNE OBVEZNOSTI PO ZAPADLOSTI NA DAN 31.12.2014

Postavka v EUR	ZAPADLOST V PLAČILO			Skupaj
	DO 2 LETI PO DATUMU IFP	OD 3 DO 5 LET PO DATUMU IFP	NAD 5 LET PO DATUMU IFP	
Dolgoročne finančne obveznosti do bank	7.922.090	15.173.166	40.363.637	63.458.893
Druge dolgoročne finančne obveznosti	6.487			6.487
Dolgoročni izpeljani finančni instrumenti	1.318.161			1.318.161
Dolgoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev	629			629
Skupaj 31.12.2014	9.247.367	15.173.166	40.363.637	64.784.170

Del dolgoročnih posojil, ki zapade v obdobju enega leta, je izkazan med kratkoročnimi finančnimi obveznostmi.

prikazana v spodnji tabeli. Zneski v tabeli niso diskontirani in vključujejo pogodbeno predvidene obresti.

Izpostavljenost likvidnostnemu tveganju iz naslova finančnih obveznosti do bank na dan 31.12.2015 je

IZPOSTAVLJENOST LIKVIDNOSTNEMU TVEGANJU IZ NASLOVA FINANČNIH OBVEZNOSTI DO BANK

Postavka v EUR	PREDVIDENI DENARNI TOKOVI					Skupaj
	DO 2 MESECA PO DATUMU IFP	OD 2 DO 12 MESECEV PO DATUMU IFP	OD 1 DO 2 LET PO DATUMU IFP	OD 2 DO 5 LET PO DATUMU IFP	NAD 5 LET PO DATUMU IFP	
Finančne obv. do bank brez obrestnega ščitenja						
Kratkoročna posojila		(109.258.333)				(109.258.333)
Dolgoročna posojila	(1.735.642)	(10.470.466)	(10.682.072)	(26.008.973)	(39.729.015)	(88.626.168)
Skupaj	(1.735.642)	(119.728.799)	(10.682.072)	(26.008.973)	(39.729.015)	(197.884.501)
Obveznosti do bank iz naslova obrestnega ščitenja						
Obrestna zamenjava		(577.957)				(577.957)
Skupaj		(577.957)				(577.957)

Izredno pomemben dejavnik pri obvladovanju likvidnostnega tveganja so razmere na področju trgovanja z EE in projekcije cen EE v prihodnjih letih, kar ima odločilno vlogo pri generiranju prihodkov družbe ter posledično prihodkov celotne skupine

HSE. Trend nizkih cen EE se je nadaljeval tudi v letu 2015 in projekcije cen za prihodnje kratkoročno obdobje tudi še ne kažejo bistvenega povišanja cen. Neugodne razmere so prisotne tudi na evropskih finančnih trgih, kjer kljub ekspanzivni monetarni

politiki evropsko gospodarstvo še ne kaže znakov okrevanja. Ne glede na slednje si je družba v letu 2015 uspela zagotoviti zadostno višino kreditnih in garancijskih linij za nemoteno poslovanje. Konec leta 2015 si je družba uspela zagotoviti premostitveno financiranje v višini 215.000.000 EUR do pridobitve dolgoročnega vira s strani konzorcija mednarodnih poslovnih bank, ki je bilo na dan 31.12.2015 črpano v višini 105.000.000 EUR, razlika pa v mesecu januarju 2016. Družba si je dodatno likvidnost zagotovila tudi v okviru »cash managementa« skupine HSE iz naslova prostih denarnih sredstev družbe DEM v višini 30.000.000 EUR.

Družba je premostitveno financiranje najela z namenom konverzije v dolgoročni vir, primarno v obliki obveznic z zapadlostjo do 10 let, oziroma v obliki dolgoročnega sindiciranega bančnega posojila. V zadnjem kvartalu leta 2015 in prvem kvartalu leta 2016 so se intenzivno izvajale aktivnosti, potrebne za uspešno izvedbo izdaje obveznic, in sicer:

- izdelava prospekta, ki vključuje pogoje obveznice, opis izdajatelja, glavna tveganja, ki jim je lahko izpostavljen investitor glede na izdajatelja, računovodske podatke in značilnost vrednostnega papirja;
- preiskovanje medletnih skupinskih računovodskih izkazov na dan 30.9.2015 s strani revizijske družbe, na podlagi katerega je skupina HSE po dveh letih zopet prejela mnenje brez pridržka.

Za namen izdaje obveznic je družba pričela tudi s postopki za izdelavo bonitetne ocene s strani priznanih bonitetnih agencij. Družba je v mesecu februarju 2016 prejela bonitetni oceni »Ba2 stable«

4.5.7.6.3 TEČAJNO TVEGANJE

Tečajno tveganje je tveganje v okviru poslovanja s tujimi plačilnimi sredstvi in je vezano na spremembe gibanja deviznih tečajev. Pri poslovanju je tečajno tveganje prisotno v manjši meri, saj je večina prilivov in odlivov vezanih na domačo valuto evro. Tečajno tveganje nastane predvsem pri izvajanju osnovne dejavnosti, to je pri trgovanju z EE. V letu 2015 je družba poslovala predvsem na Madžarskem, kjer se izvajajo nakupi EE v HUF in ti posli so varovani z valutnim zamenjavami. Družba

(bonitetna agencija Moody's) in »BB positive« (bonitetna agencija Standard & Poor's), ki sta merilo kredibilnosti in finančne stabilnosti Skupine HSE. Prvi poskus prodaje obveznic v višini 285.000.000 EUR pri postavljeni cenovni omejitvi ni dosegel pričakovanj družbe, zato obveznice še niso bile izdane. Ne glede na slednje, ima skupina HSE finančne vire zagotovljene do 29.12.2016, pri čemer so se odnosi z bankami občutno izboljšali, urejena so pogodbeno določila vseh posojilnih pogodb, na način da ne bo več prihajalo do kršitev zavez in revizorjevih pridržkov. Banke so že izrazile namero za zagotovitev dolgoročnega vira v primeru, da se družba ne odloči za izdajo obveznic. Hkrati se družba že pogaja z bankami za podaljšanje ročnosti premostitvenega posojila in nadaljuje s postopki za vzporedni scenarij pridobitve dolgoročnega posojila sindikata bank, s katerim bo doseženo vzdržno likvidnostno stanje družbe in skupine HSE na dolgi rok. Povpraševanje je naslovljeno na širši krog bank, od katerih so nekatere že izrazile zanimanje in pripravljenost za sodelovanje.

Skladno z vsem zgoraj navedenim poslovodstvo ocenjuje, da je bilo likvidnostno tveganje družbe v letu 2015 ustrezno obvladovano. Poslovodstvo družbe na podlagi vseh izvedenih aktivnosti utemeljeno pričakuje uspešno uskladitev ročnosti finančnih virov do konca leta 2016. Struktura financiranja se bo konec leta namreč spremenila v korist dolgoročnih virov, saj bo kratkoročno premostitveno posojilo poplačano s prejemki iz naslova dolgoročne zadolžitve, bodisi z izdajo obveznic, bodisi z bančnim posojilom z ročnostjo najmanj pet let. Poslovodstvo ocenjuje, da bo s tem, ob nadaljevanju poslovnega prestrukturiranja, zagotovljeno dolgoročno vzdržno finančno stanje skupine HSE.

bo v letu 2016 začela izvajati tudi prodajo EE na Češkem v CZK, zato se je ustrezno zavarovala pred valutnim tveganjem z valutnimi zamenjavami tudi v CZK.

Tečajno tveganje družbe je bilo v letu 2015 ustrezno obvladovano. Družba se za obvladovanje tečajnega tveganja ravna v skladu s Pravilnikom o obvladovanju valutnega tveganja Skupine HSE. Tečajno tveganje se preko ustrezne strategije ščitenja obvladuje z uporabo izvedenih finančnih

4 Računovodsko poročilo družbe HSE

instrumentov, in sicer z valutnim terminskim poslom FX Forward, sklenjenim s poslovnimi bankami, s katerim se menjalni tečaj tuje valute v primerjavi z domačim fiksira. Družba si s fiksacijo tečaja zagotovi želeno in znano ceno EE v EUR ter obenem tudi znan denarni tok iz naslova plačil v tuji valuti. Posli valutnih zamenjav (za valute HUF in CZK) so sklenjeni na osnovi standardiziranih pogodb ISDA s poslovnimi bankami in ocenjuje se, da je možnost neizpolnitve teh poslov minimalna. Sklenjeni so izključno z namenom varovanja pred tveganji in ne iz špekulativnih razlogov ter se z vidika računovodenja varovanja pred tveganjem (»hedge accounting«) smatrajo kot visoko učinkoviti, saj se sklenjeno valutno ščitenje v vseh

karakteristikah popolnoma ujema z varovano postavko.

Ostale valute so pri poslovanju minimalno prisotne in družba zato ne dela analize občutljivosti za spremembo tečajev, saj sprememba tečajev ne bi imela pomembnega vpliva na poslovni izid.

Tečajno tveganje se tekoče spremlja in se o njegovem obvladovanju redno poroča. V povezavi z navedenim se redno spremljajo tudi dogajanja na trgu denarja, gibanja tečajev in vrednosti sklenjenih poslov valutnega ščitenja.

Za preračun sredstev in obveznosti družbe na dan 31.12.2015 so bili uporabljeni naslednji tečaji:

Država	Oznaka valute	Končni tečaj v EUR za leto 2015	Končni tečaj v EUR za leto 2014
Češka	CZK	27,0230	27,7350
Madžarska	HUF	315,9800	315,5400
Romunija	RON	4,5240	4,4828
ZDA	USD	1,0887	1,2141
Velika Britanija	GBP	0,7340	0,7789

IZPOSTAVLJENOST TVEGANJU SPREMEMB DEVIZNIH TEČAJEV NA DAN 31.12.2015

Postavka v EUR	EUR	HUF	Ostale valute	Skupaj
Dolgoročne finančne terjatve in posojila	86.114.418			86.114.418
Dolgoročne poslovne terjatve	350.661		185.028	535.689
Kratkoročne finančne terjatve in posojila	7.779.330			7.779.330
Kratkoročne poslovne in druge terjatve	142.221.932		1.778	142.223.710
Dolgoročne finančne obveznosti	(67.539.830)			(67.539.830)
Dolgoročne poslovne obveznosti	(407)			(407)
Kratkoročne finančne obveznosti	(147.028.449)			(147.028.449)
Kratkoročne poslovne in druge obveznosti	(136.325.100)	(275.042)	(917.577)	(137.517.719)
Neto izpostavljenost IFP 31.12.2015	(114.427.445)	(275.042)	(730.771)	(115.433.258)

Družba ima konec leta 2015 odprto dolgoročno finančno kritje za češko borzo OTE v višini 5.000.000 CZK oz. 185.028 EUR.

Med kratkoročnimi poslovnimi obveznostmi družba prikazuje obveznost do dobaviteljev iz Madžarske v

višini 86.907.748 HUF oz. 275.042 EUR, za katero je sklenjeno valutno ščitenje. Med ostalimi valutami se glavnina kratkoročnih poslovnih obveznosti nanaša na poslovanje na romunski borzi OPCOM v višini 4.126.787 RON oz. 912.257 EUR. Druge valute so pri poslovanju družbe zanemarljive.

IZPOSTAVLJENOST TVEGANJU SPREMEMB DEVIZNIH TEČAJEV NA DAN 31.12.2014

Postavka v EUR	EUR	HUF	Ostale valute	Skupaj
Dolgoročne finančne terjatve in posojila				0
Dolgoročne poslovne terjatve	350.658		180.278	530.936
Kratkoročne finančne terjatve in posojila	193.014.768		20	193.014.788
Kratkoročne poslovne in druge terjatve	178.752.729		29.447	178.782.176
Dolgoročne finančne obveznosti	(64.783.541)			(64.783.541)
Dolgoročne poslovne obveznosti	(629)			(629)
Kratkoročne finančne obveznosti	(11.588.915)			(11.588.915)
Kratkoročne poslovne in druge obveznosti	(131.650.394)	(161)	(3.164)	(131.653.719)
Neto izpostavljenost IFP 31.12.2014	164.094.676	(161)	206.581	164.301.096

SKLENJEN POGODBE ZA VALUTNE ZAMENJAVE PO ROČNOSTI

Postavka v EUR	31.12.2015	31.12.2014
Sklenjene pogodbe za valutne zamenjave za nakup HUF - do 12 mesecev	6.298.210	1.796.030
Sklenjene pogodbe za valutne zamenjave za prodajo CZK - do 12 mesecev	2.002.866	
Skupaj	8.301.076	1.796.030

Za zavarovanje pred valutnim tveganjem iz že sklenjenih poslov za leto 2016 ima družba konec

leta 2015 sklenjene valutne termenske posle za nakupe HUF in prodaje CZK.

UČINEK VALUTNIH ZAMENJAV

Postavka v EUR	2015	2014
Nerealizirana izguba učinkovitih poslov	(76.788)	(45.061)
Realiziran dobiček učinkovitih poslov	39.597	11.091
Realizirana izguba učinkovitih poslov	(28.799)	(30.517)

Družba konec leta 2015 iz varovanja pred tveganjem valutnih zamenjav izkazuje negativno pošteno vrednost v višini 76.788 EUR. Družba je v letu 2015 iz realiziranih poslov valutnih zamenjav po sklenjenih pogodbah za nakupe HUF izkazala neto

efekt v višini 10.797 EUR, kot razliko med realiziranim dobičkom v višini 39.597 EUR in realizirano izgubo v višini 28.799 EUR in ga ima prikazanega kot zmanjšanje na nabavni vrednosti blaga.

4.5.7.6.4 OBRESTNO TVEGANJE

Družba se za obvladovanje obrestnega tveganja ravna v skladu s Pravilnikom o obvladovanju obrestnega tveganja Skupine HSE, ki opredeljuje in določa politiko upravljanja obrestnega tveganja družb v Skupini HSE. Obrestno tveganje je bilo v letu 2015 ustrezno obvladovano, saj je cilj upravljanja z obrestnim tveganjem omejiti in zmanjšati tveganje povezano s spremembami obrestnih mer ter na ta način stabilizirati denarne tokove. Družba ima na dan 31.12.2015 dolgoročna posojila vezana na variabilno obrestno mero EURIBOR, pri čemer ima do 50 % posojilnega portfelja ščitenega z obrestno

zamenjavo IRS in so zato posojila tretirana kot posojila s fiksno obrestno mero. Sklenjeni posel obrestne zamenjave je visoko učinkovit in v vseh kriterijih zadosti računovodenju varovanja pred tveganjem. Ker je varovanje uspešno, se spremembe poštene vrednosti pripoznajo neposredno v kapitalu.

Obrestno tveganje se tekoče spremlja in se o njegovem obvladovanju redno poroča. V povezavi z navedenim se redno spremljajo tudi dogajanja na trgu denarja, gibanja obrestnih mer in vrednosti sklenjenih poslov obrestnega ščitenja.

IZPOSTAVLJENOST OBRESTNEMU TVEGANJU – POSOJILA DO BANK

Postavka v EUR	Vrednost v EUR 31.12.2015		Vrednost v EUR 31.12.2014	
		Delež		Delež
Dolgoročna posojila - fiksna obrestna mera (vključno z IRS)	39.393.939	50 %	42.424.242	57 %
Dolgoročna posojila - variabilna obrestna mera	39.064.953	50 %	32.385.307	43 %
Skupaj	78.458.893	100 %	74.809.549	100 %

SKLENJENE POGODBE ZA OBRESTNE ZAMENJAVE PO ROČNOSTI

Postavka v EUR	31.12.2015	31.12.2014
od 1 do 5 let	39.393.939	42.424.242
Skupaj	39.393.939	42.424.242

UČINEK OBRESTNIH ZAMENJAV

Postavka v EUR	2015	2014
Nerealizirana izguba učinkovitih poslov	(190.659)	(1.318.161)
Realizirana izguba učinkovitih poslov	(1.164.659)	(1.152.838)

Družbi se je iztekla pogodba za obrestno zamenjavo začetek meseca marca 2016. V povezavi s tem je bila sprejeta nova izvedbena strategija za obvladovanje obrestnega tveganja, v skladu s katero namerava družba v prvi polovici leta 2016 ščititi izpostavljenost tveganju spremembe obrestnih mer, pri čemer se bo ravnala v smeri razpršitve tveganja. Družba ima namreč sklenjene posojilne pogodbe za dolgoročna posojila na način, da je variabilna obrestna mera enaka nič, v kolikor je EURIBOR negativen (t.i. zero floor). Ščitenje obrestnih mer kratkih ročnosti bi v razmerah, ki veljajo na trgu

denarja, še dodatno povečalo strošek financiranja in družbo izpostavilo tveganju padanja obrestnih mer.

ANALIZA OBČUTLJIVOSTI DENARNEGA TOKA PRI INSTRUMENTIH Z VARIABILNO OBRESTNO MERO

Sprememba variabilne obrestne mere za 50 bazičnih točk na dan poročanja bi povečala (zmanjšala) čisti poslovni izid za spodaj navedene vrednosti. Analiza predpostavlja, da vse spremenljivke, predvsem devizni tečaji, ostanejo

4 Računovodsko poročilo družbe HSE

nespremenjene. Pri izračunu so terjatve/obveznosti po variabilni obrestni meri zmanjšane za celotni znesek poslov sklenjenih obrestnih zamenjav (IRS). Zaradi negativnih vrednosti tržnih obrestnih mer

EURIBOR, smo v takem primeru kot znižano obrestno mero vzeli pribitek na variabilno obrestno mero, ki je fiksen. Posledica je različen končni rezultat pri spremembi obrestne mere za +/- 50 b.t.

FINANČNI INSTRUMENTI PO VARIABILNI OBRESTNI MERI

Postavka v EUR	Čisti poslovni izid 2015		Čisti poslovni izid 2014	
	Povečanje za 50 bt	Zmanjšanje za 50 bt	Povečanje za 50 bt	Zmanjšanje za 50 bt
Finančne obveznosti	(622.851)	83.367	(414.467)	375.868

Za finančna sredstva so dogovorjene fiksne obrestne mere, zato analiza občutljivosti za ta del ni narejena.

Finančna tveganja družbe so bila v letu 2015 ustrezno obvladovana.

4.5.7.6.5 CENOVNO TVEGANJE

Družba cenovna tveganja obvladuje na podlagi sprejete Strategije in Pravilnika za upravljanje s tržnimi tveganji, s čimer zagotavlja dolgoročno trgovanje z EE ter s tem izkoriščanje ugodnih tržnih priložnosti, ki zagotavljajo boljše poslovanje družbe

in povečevanje tržnega deleža na trgih EE, hkrati pa definira merila ocenjevanja cenovnih tveganj ter limite izpostavljenosti družbe omenjenim tveganjem.

TERMINSKE POGODBE EE

Ena od oblik dolgoročnega trgovanja z EE so tudi terminske pogodbe (futures), ki imajo dva osnovna namena, in sicer pozicijsko trgovanje ter zavarovanje pred cenovnimi tveganji.

Družba trguje s terminskimi pogodbami z namenom zavarovanja dolgoročnih pozicij pred cenovnimi tveganji. Pri prodaji ali nakupu EE s fizično dobavo po letu 2015 (poslovanje preko OTC trga, bilateralno sklepanje pogodb) družba istočasno

sklene terminsko pogodbo s pozicijsko kontra količino in isto zapadlostjo. Na ta način družba finančno fiksira dobiček od prodajnega oz. nakupnega posla, kar pomeni, da se npr. izguba iz naslova nakupa terminskih pogodb kompenzira z dobičkom iz naslova fizične pogodbe o prodaji EE. Iz tega naslova ima družba konec leta 2015 sklenjenih za 2.814.150 EUR terminskih pogodb, ki jih je sklenila že pred letom 2015. Razkritja teh poslov so v točki 4.5.7.1 (10) Kapital.

SKLENJENE NAKUPNE STANDARDIZIRANE ROKOVNE POGODBE Z NAMENOM ZAVAROVANJA

Postavka v EUR	31.12.2015	31.12.2014
Za električno energijo - za zavarovanje	2.814.150	2.814.150
Skupaj	2.814.150	2.814.150

Nakup ali prodaja terminske pogodbe z namenom pozicijskega trgovanja v času odprte pozicije povečuje cenovno izpostavljenost družbe, saj je sklenjena z namenom ustvarjanja dobička na račun nihanja cen EE. Cenovna izpostavljenost se zmanjša le v primeru sklenitve pozicijsko kontra terminske

pogodbe. Vse terminske pogodbe za trgovanje, ki jih je družba sklenila v letu 2015, je v letu 2015 tudi zaprla. Efekti iz trgovanja iz tega naslova so razkriti pri finančnih prihodkih oz. odhodkih.

EMISIJSKI KUPONI

Na področju emisijskih kuponov družba izvaja Strategijo prodaje lastne proizvodnje in nakupa emisijskih kuponov CO₂ za potrebe lastne proizvodnje z namenom zagotavljanja dolgoročno stabilnih prihodkov od prodaje EE. Podlaga za izvajanje strategije prodaje lastne proizvodnje je pričakovana proizvodnja EE odvisnih družb. Družba tako že v tekočem letu prodaja EE odvisnih družb za nekaj let vnaprej, glavni cilj strategije pa je maksimizacija dobička in zagotovitev stabilnih prihodkov od prodaje EE.

Slovenija kot članica EU in podpisnica Kjotskega protokola se je obvezala med drugim tudi k zmanjševanju CO₂ emisij. Največje breme zmanjševanja CO₂ emisij nosijo energetske družbe oz. tiste družbe, ki pri proizvodnji EE uporabljajo fosilna goriva (premog, plin, mazut, ELKO itd.). Strošek emitiranja CO₂ emisij v prvem (2005-2007) in drugem (2008-2012) trgovalnem obdobju ni bil znaten, saj so omenjene proizvodne družbe večji del CO₂ emisij pokrile z brezplačno prejetimi emisijski kuponi s strani države. Z letom 2013 pa je s tretjim trgovalnim obdobjem prišlo v energetiki do sprememb v načinu dodeljevanja kuponov, saj morajo TE v celoti pokriti vse emisije CO₂ z nakupom emisijskih kuponov na prostem trgu. S tem so se povečali obratovalni stroški elektrarn, povečalo pa se je tudi tveganje na spremembo tržne vrednosti

emisijskega kupona z vsako prodajo EE iz omenjenih proizvodnih družb brez istočasnega nakupa emisijskih kuponov glede na emisijski faktor CO₂/MWh. To velja tudi za odvisni družbi TEŠ in TET – v likvidaciji.

Družba se je že v letu 2011 odločila, da se bo deloma zavarovala pred tveganji spremembe cene CO₂ kuponov s sprejetjem Strategije trgovanja z emisijskimi kuponi za obdobje 2013-2020 in Sklepa o nakupih emisijskih kuponov za potrebe lastne proizvodnje po letu 2012, iz katerih izhaja, da mora družba v določenem roku od prodaje količin lastne proizvodnje EE iz TEŠ in TET kupiti določen delež emisijskih kuponov. Posledično sta bila v letu 2011 z odvisnima družbama TEŠ in TET podpisana tudi Sporazuma o upravljanju portfelja emisijskih kuponov, iz katerih izhaja, da družba upravlja z emisijskimi kuponi obeh odvisnih družb in skrbi za zadostno količino kuponov za pokrivanje obveznosti do države. Strategija trgovanja z emisijskimi kuponi je bila v letu 2013 posodobljena in združena s strategijo prodaje lastne proizvodnje v obliki Strategije in Pravilnika o prodaji lastne proizvodnje in nakupa emisijskih kuponov CO₂ za potrebe lastne proizvodnje.

Družba je v letu 2015 sklepala terminske pogodbe za nakup in prodajo emisijskih kuponov le iz naslova trgovalne aktivnosti in ima konec leta 2015 za te namene odprtih za 1.636.250 EUR pogodb.

SKLENJENE NAKUPNE STANDARDIZIRANE ROKOVNE POGODBE Z NAMENOM TRGOVANJA

Postavka v EUR	31.12.2015	31.12.2014
Za emisijske kupone - trgovanje	1.636.250	
Skupaj	1.636.250	0

4.5.7.7 UPRAVLJANJE S KAPITALOM

Postavka v EUR	31.12.2015	31.12.2014
Dolgoročne finančne obveznosti	67.539.830	64.783.541
Kratkoročne finančne obveznosti	147.028.449	11.588.915
Skupaj finančne obveznosti	214.568.279	76.372.456
Kapital	829.661.564	1.152.425.386
Finančne obveznosti/Kapital	0,26	0,07
Neto finančna obveznost	157.411.348	48.011.835
Neto dolg/kapital	0,19	0,04

4 Računovodsko poročilo družbe HSE

Glavni namen upravljanja s kapitalom je zagotoviti čim boljšo kreditno boniteto in kapitalsko ustreznost za potrebe financiranja poslovanja in investicij. Ustrezen obseg kapitala družbi zagotavlja zaupanje upnikov, partnerjev in potencialnih investorjev ter vzdržuje prihodnji razvoj dejavnosti družbe.

Družba spremlja gibanje kapitala z uporabo kazalnika finančnega vzvoda izračunanega z delitvijo neto finančnih obveznosti s celotnim zneskom kapitala. V okviru neto obveznosti družba vključuje prejeta posojila in druge finančne obveznosti znižane za denarna sredstva.

Kazalnik kaže razmerje med zadolženostjo družbe in kapitalom. Kazalnik je konec leta 2015 višji glede na stanje konec leta 2014. Konec leta 2015 si je družba uspela zagotoviti premostitveno financiranje v višini 215 mio EUR do pridobitve dolgoročnega vira s strani konzorcija mednarodnih poslovnih bank. Iz sredstev premostitvenega financiranja je družba v mesecu januarju 2016 zagotovila družbi TEŠ sredstva za poplačilo dolgoročnega posojila EIB v višini 110 mio EUR in dela dolgoročnega posojila EBRD v višini 37,8 mio EUR.

4.5.7.8 POŠTENE VREDNOSTI

Družba ocenjuje, da je knjigovodska vrednost dovolj natančen približek za njene finančne instrumente,

razen izpeljanih finančnih instrumentov, katerih vrednosti so evidentirane po poštene vrednosti.

KNJIGOVODSKE IN POŠTENE VREDNOSTI FINANČNIH INSTRUMENTOV

Postavka v EUR	31.12.2015		31.12.2014	
	Knjigovodska vrednost	Poštena vrednost	Knjigovodska vrednost	Poštena vrednost
Neizpeljana finančna sredstva po poštene vrednosti	111.500	111.500	111.500	111.500
Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva	111.500	111.500	111.500	111.500
Neizpeljana finančna sredstva po odplačni vrednosti	293.810.078	293.810.078	400.688.520	400.688.520
Finančne terjatve	93.893.748	93.893.748	193.014.788	193.014.788
Poslovne in druge terjatve	142.759.399	142.759.399	179.313.111	179.313.111
Denarna sredstva	57.156.931	57.156.931	28.360.621	28.360.621
Skupaj	293.921.578	293.921.578	400.800.020	400.800.020
Izpeljane finančne obveznosti po poštene vrednosti	267.447	267.447	1.363.222	1.363.222
Izpeljani finančni instrumenti (obveznosti)	267.447	267.447	1.363.222	1.363.222
Neizpeljane finančne obveznosti po odplačni vrednosti	351.818.958	351.818.958	206.663.582	206.663.582
Bančna posojila	183.481.837	183.481.837	74.853.163	74.853.163
Druge finančne obveznosti	30.818.995	30.818.995	156.071	156.071
Poslovne obveznosti in druge obveznosti	137.518.126	137.518.126	131.654.348	131.654.348
Skupaj	352.086.405	352.086.405	208.026.804	208.026.804

FINANČNA SREDSTVA PO POŠTENI VREDNOSTI GLEDE NA HIERARHIJO

Postavka v EUR	31.12.2015	31.12.2014
Finančna sredstva po poštene vrednosti tretje ravni	111.500	111.500
Finančne obveznosti po poštene vrednosti druge ravni	267.447	1.363.222

4.5.8 Dogodki po datumu poročanja

Po datumu izkaza finančnega položaja v družbi ni bilo dogodkov, ki bi vplivali na zneske v računovodskih izkazih družbe za leto 2015 in pojasnila v zvezi z njimi. Za namene razkrivanja pa v nadaljevanju predstavljamo naslednje pomembnejše dogodke po datumu izkaza finančnega položaja:

- Konec decembra 2015 je bila podpisana pogodba o kratkoročnem premostitvenem financiranju v višini 215 mio EUR z veljavnostjo do enega leta s sindikatom bank. Del posojila v višini 105 mio EUR, je bil črpan konec decembra 2015 z namenom poplačila dveh kratkoročnih posojil v višini 105 mio EUR, najetih v letu 2015. Dne 27.1.2016 je bil črpan preostali del posojila v višini 110 mio EUR, s katerim je družba v mesecu januarju 2016 zagotovila družbi TEŠ sredstva za poplačilo dolgoročnega posojila EIB v višini 110 mio EUR, ki je bil zavarovan z garancijo poslovnih bank in je banke garantorke niso bile pripravljene podaljšati za obdobje petih let, kolikor je zahteva EIB, oziroma nove banke garantorke

niso zadostile bonitetnim zahtevam EIB, in dela dolgoročnega posojila EBRD v višini 37,8 mio EUR. Poleg sredstev iz premostitvenega financiranja si je družba dodatna sredstva uspela zagotoviti v okviru skupine HSE, in sicer pri SENG v višini 10 mio EUR in pri DEM v višini še 8 mio EUR.

- Hkrati z vračilom posojila EIB do TEŠ v višini 110 mio EUR se je sprostilo tudi poroštvo družbe za to posojilo v višini 88 mio EUR.
- Družba je v mesecu februarju 2016 prejela bonitetni oceni »Ba2 stable« (bonitetna agencija Moody's) in »BB positive« (bonitetna agencija Standard & Poor's), ki sta merilo kredibilnosti in finančne stabilnosti Skupine HSE.
- Konec maja 2016 je bil izveden prenos posojil družbi TEŠ na dan 31.3.2016 v višini 228.062.740 EUR (skupaj z obrestmi) v kapitalne rezerve te družbe in na podlagi tega se je povečala dolgoročna finančna naložba v družbo TEŠ.

4.5.9 Dodatna razkritja na podlagi Energetskega zakona

Družba je v letu 2011 pričela s proizvodnjo EE v SE v Velenju, od leta 2013 trguje tudi s plinom, kar pomeni, da poleg dejavnosti trgovanja z EE, trguje tudi s plinom in izvaja dejavnost proizvodnje EE. Vezano na določila EZ družba ločeno spremlja dejavnost trgovanje s plinom (v letu 2015 je to izvajala samo prve tri mesece) in dejavnost proizvodnja EE v SE.

Izkaz poslovnega izida za dejavnost proizvodnje EE iz SE in dejavnosti trgovanja s plinom je tako sestavljen na osnovi naslednjih pravil:

- med čistimi poslovnimi prihodki je izkazana vrednost izdanih računov kupcem za plin oziroma EE iz SE,

- med stroški materiala in storitev so izkazani stroški v zvezi z vzdrževanjem in obratovanjem SE, ter plina,
- stroški amortizacije predstavljajo amortizacijo SE,
- stroški dela predstavljajo plače in dajatve zaposlenih pri trgovanju s plinom,
- odmerjeni davek je izračunan davek od dohodkov pravnih oseb na podlagi poslovnega izida posamezne dejavnosti

IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA ZA LETO 2015 (ENERGETSKI ZAKON)

Postavka v EUR	Trgovanje z EE	Proizvodnja SE	Trgovanje s plinom	Skupaj
POSLOVNI PRIHODKI	1.303.608.427	20.127	21.959	1.303.650.513
1. Čisti prihodki od prodaje	1.303.075.414	20.127	21.959	1.303.117.500
4. Drugi poslovni prihodki	533.013			533.013
KOSMATI DONOS IZ POSLOVANJA	1.303.608.427	20.127	21.959	1.303.650.513
POSLOVNI ODHODKI	1.253.382.067	6.510	9.618	1.253.398.195
5. Stroški blaga, materiala in storitev	1.242.234.362	1.430	85	1.242.235.877
6. Stroški dela	7.417.707		9.533	7.427.240
7. Odpisi vrednosti	3.163.124	5.080		3.168.204
8. Drugi poslovni odhodki	566.874			566.874
POSLOVNI IZID IZ POSLOVANJA	50.226.360	13.617	12.341	50.252.318
9. Finančni prihodki	21.122.674			21.122.674
10. Finančni odhodki	386.382.773			386.382.773
FINANČNI IZID	(365.260.099)			(365.260.099)
POSLOVNI IZID PRED DAVKI	(315.033.739)	13.617	12.341	(315.007.781)
DAVKI	8.101.889	5.602	2.098	8.109.589
11. Odmerjeni davek	8.242.086	2.315	2.098	8.246.499
12. Odloženi davki	(140.197)	3.287		(136.910)
ČISTI POSLOVNI IZID POSLOVNEGA LETA	(323.135.628)	8.015	10.243	(323.117.370)
Večinski lastnik	(323.135.628)	8.015	10.243	(323.117.370)

Izkaz finančnega položaja za dejavnost proizvodnje EE iz SE in dejavnost trgovanja s plinom je sestavljen na osnovi naslednjih pravil:

- med proizvodno opremo v okviru nepremičnin, naprav in opreme je izkazana knjigovodska vrednost SE,
- med kratkoročnimi poslovnimi terjatvami so izkazane terjatve do kupcev EE in plina ter vstopni DDV,
- v kapitalu je izkazan poslovni izid posamezne dejavnosti in razlika aktivnih in pasivnih postavk izkaza finančnega položaja,
- med kratkoročnimi poslovnimi obveznostmi so izkazane obveznosti do dobaviteljev obratovanja in vzdrževanja SE in izstopni DDV.

IZKAZ FINANČNEGA POLOŽAJA NA DAN 31.12.2015 (ENERGETSKI ZAKON)

Postavka v EUR	Trgovanje z EE	Proizvodnja SE	Trgovanje s plinom	Skupaj
SREDSTVA	1.206.396.886	170.372	39.618	1.206.606.876
A. DOLGOROČNA SREDSTVA	991.323.942	101.609	0	991.425.551
I. Neopredmetena sredstva	21.237.138			21.237.138
II. Nepremičnine, naprave in oprema	11.719.027	101.609		11.820.636
IV. Dolgoročne finančne naložbe v odvisne družbe	826.253.551			826.253.551
V. Ostale dolgoročne finančne naložbe in posojila	126.994.860			126.994.860
VI. Dolgoročne poslovne terjatve	535.689			535.689
VIII. Odložene terjatve za davek	4.583.677			4.583.677
B. KRATKOROČNA SREDSTVA	215.072.944	68.763	39.618	215.181.325
II. Zaloge	841			841
III. Kratkoročne finančne naložbe	7.779.330			7.779.330
IV. Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev	121.484.044	2.057		121.486.101
V. Terjatve za odmerjeni davek	6.358.863			6.358.863
VI. Druga kratkoročna sredstva	22.398.966	293		22.399.259
VII. Denar in denarni ustrezniki	57.050.900	66.413	39.618	57.156.931
KAPITAL IN OBVEZNOSTI	1.206.396.886	170.372	39.618	1.206.606.876
A. KAPITAL	829.452.597	169.349	39.618	829.661.564
I. Vpoklicani kapital	29.412.444	146.345		29.558.789
II. Kapitalske rezerve	561.243.185			561.243.185
III. Rezerve iz dobička	562.744.824			562.744.824
IV. Rezerva za varovanje pred tveganjem	(737.288)			(737.288)
V. Rezerva za pošteno vrednost	(30.296)			(30.296)
VI. Zadržani poslovni izid	(323.180.272)	23.004	39.618	(323.117.650)
B. DOLGOROČNE OBVEZNOSTI	71.321.476	0	0	71.321.476
I. Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade	751.048			751.048
II. Druge rezervacije	3.030.191			3.030.191
IV. Dolgoročne finančne obveznosti	67.539.830			67.539.830
VI. Odložene obveznosti za davek	407			407
C. KRATKOROČNE OBVEZNOSTI	305.622.813	1.023	0	305.623.836
II. Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev	122.697.058	1.023		122.698.081
III. Kratkoročne finančne obveznosti	147.028.449			147.028.449
V. Druge kratkoročne obveznosti	35.897.306			35.897.306

IZKAZ DENARNIH TOKOV ZA LETO 2015 (ENERGETSKI ZAKON)

Postavka v EUR	Trgovanje z EE	Proizvodnja SE	Trgovanje s plinom	Skupaj
FINANČNI TOKOVI PRI POSLOVANJU				
Čisti poslovni izid	(323.135.628)	8.015	10.243	(323.117.370)
Prilagoditve za:				
Amortizacijo neopredmetnih sredstev	301.271			301.271
Amortizacijo nepremičnin, naprav in opreme	1.756.373	5.080		1.761.453
Odpise nepremičnin, naprav in opreme	92			92
Odpis poslovnih terjatev	1.105.388			1.105.388
Finančni prihodki	(21.122.674)			(21.122.674)
Finančni odhodki	386.382.773			386.382.773
Dobiček pri prodaji nepremičnin, naprav in opreme	(91.524)			(91.524)
Davki	8.101.889	5.602	2.098	8.109.589
Dobički iz poslovanja pred spremembami čistih kratk. sredstev in davkov	53.297.960	18.697	12.341	53.328.998
Spremembe čistih kratkoročnih sredstev in rezervacij				
Sprememba v:				
Zalogah	(841)			(841)
Poslovnih terjatev do kupcev in drugih sredstvih	38.681.899	(1.124)	8	38.680.783
Poslovnih obveznostih do dobaviteljev in drugih obveznostih	(1.465.054)	703	(4.222)	(1.468.573)
Rezervacijah	(481.853)			(481.853)
Plačani davek iz dobička	(15.992.798)	(4.877)	(7.943)	(16.005.618)
Denarna sredstva iz poslovanja	74.039.313	13.399	184	74.052.896
FINANČNI TOKOVI PRI NALOŽBENJU				
Prejete obresti	3.073.685			3.073.685
Prejemki iz drugega financiranja	2.175.192			2.175.192
Prejete dividende	16.107.683			16.107.683
Prejemki od prodaje nepremičnin, naprav in opreme	93.880			93.880
Prejemki od prodaje neopredmetnih sredstev	22.723.523			22.723.523
Prejemki od odtujitev (likvidacija/prodaja) odvisnih družb	171.591			171.591
Prejemki od zmanjšanja danih kratkoročnih posojil	840.000			840.000
Prejemki iz poravnave izvedenih finančnih instrumentov	68.598			68.598
Prejemki od zmanjšanja drugih kratkoročnih finančnih naložb	563.393			563.393
Izdatki za nakup nepremičnin, naprav in opreme	(150.730)			(150.730)
Izdatki za nakup neopredmetnih sredstev	(19.817.295)			(19.817.295)
Izdatki za nakup odvisnih družb	(34.000.000)			(34.000.000)
Izdatki za povečanje danih dolgoročnih posojil	(84.828.094)			(84.828.094)
Izdatki za povečanje drugih kratkoročnih finančnih naložb	(82.439.000)			(82.439.000)
Izdatki za poravnavo izvedenih finančnih instrumentov	(54.383)			(54.383)
Denarna sredstva iz naložbenja	(175.471.957)			(175.471.957)
FINANČNI TOKOVI PRI FINANCIRANJU				
Prejemki pri prejetih dolgoročnih posojilih	73.303.030			73.303.030
Prejemki pri prejetih kratkoročnih posojilih	285.000.000			285.000.000
Prejemki pri prejetih drugih dolgoročnih finančnih obveznostih	574			574
Izdatki za obresti od kreditov	(5.478.226)			(5.478.226)
Izdatki od drugih finančnih obveznosti	(2.948.961)			(2.948.961)
Izdatki za vračilo dolgoročnih posojil	(69.653.686)			(69.653.686)
Izdatki za vračilo kratkoročnih posojil	(150.000.000)			(150.000.000)
Izdatki za vračilo drugih dolgoročnih finančnih obveznosti	(4.034)			(4.034)
Denarna sredstva iz financiranja	130.218.697			130.218.697
ZAČETNO STANJE DENARNIH SR. IN NJIHOVIH USTREZNIKOV	28.268.173	53.014	39.434	28.360.621
Tečajne razlike na denarnih sredstvih	(3.326)			(3.326)
Finančni izid v obdobju	28.786.053	13.399	184	28.799.636
KONČNO STANJE DENARNIH SR. IN NJIHOVIH USTREZNIKOV	57.050.900	66.413	39.618	57.156.931

5 RAČUNOVODSKO POROČILO SKUPINE HSE

5.1 REVIZORJEVO POROČILO ZA SKUPINO HSE

KPMG Slovenija, podjetje za revidiranje, d.o.o.
Železna cesta 8a
SI-1000 Ljubljana
Slovenija

Telefon: +386 (0) 1 420 11 10
+386 (0) 1 420 11 60
Telefaks: +386 (0) 1 420 11 58
Internet: <http://www.kpmg.si>

Poročilo neodvisnega revizorja

Druženiku družbe Holding Slovenske elektrarne, d.o.o., Ljubljana

Poročilo o računovodskih izkazih

Revidirali smo priložene skupinske računovodske izkaze družbe Holding Slovenske elektrarne, d.o.o., Ljubljana in njenih odvisnih družb (Skupina Holding Slovenske elektrarne), ki vključujejo skupinski izkaz finančnega položaja na dan 31. decembra 2015, skupinski izkaz poslovnega izida, skupinski izkaz drugega vseobsegajočega donosa, skupinski izkaz sprememb lastniškega kapitala in skupinski izkaz denarnih tokov za tedaj končano leto ter povzetek bistvenih računovodskih usmeritev in druge pojasnjevalne opombe.

Odgovornost posloводства za računovodske izkaze

Posloводство je odgovorno za pripravo in pošteno predstavitev teh računovodskih izkazov v skladu z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU in za tako notranje kontroliranje, kot je v skladu z odločitvijo posloводства potrebno, da omogoči pripravo računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake.

Revizorjeva odgovornost

Naša odgovornost je izraziti mnenje o teh računovodskih izkazih na podlagi revizije. Revizijo smo opravili v skladu z mednarodnimi standardi revidiranja. Ti standardi zahtevajo od nas izpolnjevanje etičnih zahtev ter načrtovanje in izvedbo revizije za pridobitev sprejemljivega zagotovila, da računovodski izkazi ne vsebujejo pomembno napačne navedbe.

Revizija vključuje izvajanje postopkov za pridobitev revizijskih dokazov o zneskih in razkritjih v računovodskih izkazih. Izbrani postopki so odvisni od revizorjeve presoje in vključujejo tudi ocenjevanje tveganj napačne navedbe v računovodskih izkazih zaradi prevare ali napake. Pri ocenjevanju teh tveganj prouči revizor notranje kontroliranje, povezano s pripravljanjem in poštenim predstavljanjem računovodskih izkazov družbe, da bi določil okoliščinam ustrezne revizijske postopke, ne pa, da bi izrazil mnenje o uspešnosti notranjega kontroliranja družbe. Revizija vključuje tudi ovrednotenje ustreznosti uporabljenih računovodskih usmeritev in utemeljenosti računovodskih ocen posloводства kot tudi ovrednotenje celotne predstavitve računovodskih izkazov.

Verjamemo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostna in ustrezna podlaga za naše revizijsko mnenje.

Mnenje

Po našem mnenju so skupinski računovodski izkazi v vseh pomembnih pogledih poštena predstavitev finančnega položaja Skupine Holding Slovenske elektrarne na dan 31. decembra 2015 ter njenega poslovnega izida in denarnih tokov za tedaj končano leto v skladu z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU.

Poudarjanje zadeve

Financiranje

Ne da bi izrazili mnenje s pridržki, opozarjamo na pojasnilo 5.5.7.5.2 *Likvidnostno tveganje* k računovodskim izkazom, kjer je navedeno, da si je skupina Holding Slovenske elektrarne konec leta 2015 uspela zagotoviti premostitveno financiranje v višini 215.000.000 EUR do pridobitve dolgoročnega vira, da so ti finančni viri zagotovljeni do 29.12.2016 in da v letu 2016 potekajo pogajanja z bankami za zagotovitev dolgoročno vzdržnega financiranja skupine.

Poročilo o zahtevah druge zakonodaje

V skladu z zahtevo Zakona o gospodarskih družbah potrjujemo, da so informacije v poslovnem poročilu skladne s priloženimi računovodskimi izkazi.

V imenu revizijske družbe

KPMG SLOVENIJA,
podjetje za revidiranje, d.o.o.

Boštjan Mertelj
pooblaščen revizor

Boris Drobnič
partner

Ljubljana, 31. maj 2016

KPMG Slovenija, d.o.o.
1

5.2 IZJAVA O ODGOVORNOSTI POSLOVODSTVA

Poslovodstvo je odgovorno, da se za vsako posamezno poslovno leto pripravi skupinske računovodske izkaze v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRP), kot jih je sprejela Evropska unija, in veljavno zakonodajo, in to tako, da ti predstavljajo resnično in pošteno sliko poslovanja skupine HSE.

Poslovodstvo upravičeno pričakuje, da bo skupina HSE v dogledni prihodnosti razpolagala z ustreznimi viri za nadaljevanje poslovanja, zato so skupinski računovodski izkazi pripravljeni na osnovi predpostavke o časovni neomejenosti delovanja skupine HSE.

Odgovornost poslovodstva pri izdelavi skupinskih računovodskih izkazov zajema naslednje:

- računovodske politike so ustrezno izbrane in dosledno uporabljene,

- presoje in ocene so razumne in preudarne.

Poslovodstvo je odgovorno za vodenje ustreznih evidenc, ki v vsakem trenutku z razumljivo natančnostjo prikazujejo finančni položaj skupine HSE, ter za to, da so skupinski računovodski izkazi v skladu z MSRP. Poslovodstvo je prav tako odgovorno za varovanje premoženja skupine HSE ter za preprečevanje in odkrivanje prevar in drugih nepravilnosti.

Poslovodstvo potrjuje, da so skupinski računovodski izkazi pripravljeni skladno z določili MSRP, kot jih je sprejela EU.

Poslovodstvo je skupinske računovodske izkaze skupine HSE za poslovno leto, ki se je končalo na dan 31.12.2015, sprejelo dne 31.5.2016.

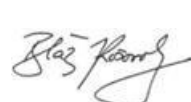
Stojan Nikolić,
Finančni direktor HSE d.o.o.

Gorazd Skubin,
Tehnični direktor HSE d.o.o.

Blaž Košorok,
Generalni direktor HSE d.o.o.

Ljubljana, 31.5.2016

5.3 UVODNA POJASNILA K PRIPRAVI SKUPINSKIH RAČUNOVODSKIH IZKAZOV

Računovodski del skupinskega računovodskega poročila predstavlja skupinske računovodske izkaze s pojasnili skupine HSE.

Na podlagi sklepa AUKN RS v vlogi predstavnika ustanovitelja z dne 29.11.2010 skupina HSE od

1.1.2011 pripravlja skupinske računovodske izkaze in pojasnila v skladu z MSRP, kot jih je sprejela EU.

Revizijska družba KPMG Slovenija d.o.o. je revidirala skupinske računovodske izkaze s pojasnili in pripravila poročilo neodvisnega revizorja, ki je vključeno na začetku poglavja.

5.4 SKUPINSKI RAČUNOVODSKI IZKAZI

5.4.1 Skupinski izkaz finančnega položaja

Postavka v EUR	Pojasnilo	31.12.2015	31.12.2014
SREDSTVA		2.233.923.431	2.728.888.082
A. DOLGOROČNA SREDSTVA		1.939.116.779	2.405.973.836
I. Neopredmetena sredstva	1	20.180.784	22.567.489
II. Nepremičnine, naprave in oprema	2	1.769.006.910	2.241.267.011
III. Naložbene nepremičnine	3	6.703.254	
V. Ostale dolgoročne finančne naložbe in posojila	4	136.550.516	135.548.014
VI. Dolgoročne poslovne terjatve		1.102.917	819.330
VII. Druga dolgoročna sredstva		566.301	600.857
VIII. Odložene terjatve za davek	5	5.006.097	5.171.135
B. KRATKOROČNA SREDSTVA		294.806.652	322.914.246
I. Sredstva, vključena v skupino za odtujitev	6	12.393.292	9.304.315
II. Zaloge	7	18.684.680	23.643.698
III. Kratkoročne finančne naložbe in posojila	8	19.819.239	6.024.008
IV. Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev	9	125.545.340	143.163.264
V. Terjatve za odmerjeni davek	30	6.532.048	112.178
VI. Druga kratkoročna sredstva	10	32.951.772	52.368.610
VII. Denar in denarni ustrezniki	11	78.880.281	88.298.173
KAPITAL IN OBVEZNOSTI		2.233.923.431	2.728.888.082
A. KAPITAL	12	991.749.078	1.471.547.419
I. Vpoklicani kapital		29.558.789	29.558.789
II. Kapitalske rezerve		561.243.185	561.243.185
III. Rezerve iz dobička		413.856.350	413.856.350
IV. Rezerva za varovanje pred tveganjem		(797.127)	(1.642.338)
V. Rezerva za pošteno vrednost		(651.136)	(159.917)
VI. Zadržani poslovni izid		(10.774.325)	461.050.199
VII. Prevedbena rezerva		(1.383.607)	(1.366.493)
VIII. Kapital lastnikov neobvladujočih deležev		696.949	9.007.644
B. DOLGOROČNE OBVEZNOSTI		786.957.878	937.281.163
I. Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade	13	13.730.236	13.669.669
II. Druge rezervacije	14	51.613.813	37.561.255
III. Druge dolgoročne obveznosti	15	4.695.702	8.180.614
IV. Dolgoročne finančne obveznosti	16	716.664.095	877.622.131
V. Dolgoročne poslovne obveznosti		250.130	243.479
VI. Odložene obveznosti za davek	5	3.902	4.015
C. KRATKOROČNE OBVEZNOSTI		455.216.475	320.059.500
I. Obveznosti, vključene v skupino za odtujitev	17	6.322.063	10.453.623
II. Kratkoročne finančne obveznosti	18	298.441.112	58.774.687
III. Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev	19	99.152.504	191.534.749
IV. Obveznosti za odmerjeni davek	30	50.339	2.000.029
V. Druge kratkoročne obveznosti	20	51.250.457	57.296.412

* Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov in jih je potrebno brati v povezavi z njimi.

5 Računovodsko poročilo skupine HSE

5.4.2 Skupinski izkaz poslovnega izida

Postavka v EUR	Pojasnilo	2015	2014
1. Čisti prihodki od prodaje	22	1.224.011.025	1.258.391.110
3. Usredstveni lastni proizvodi	23	33.408.479	30.501.902
4. Drugi poslovni prihodki	24	15.403.412	24.471.566
POSLOVNI PRIHODKI		1.272.822.916	1.313.364.578
2. Sprememba vrednosti zalog proizvodov in nedokončane proizvodnje		(636.495)	2.866.225
KOSMATI DONOS IZ POSLOVANJA		1.272.186.421	1.316.230.803
POSLOVNI ODHODKI		1.715.747.600	1.324.343.838
5. Stroški blaga, materiala in storitev	25	960.389.143	935.403.100
6. Stroški dela	26	129.488.553	146.923.084
7. Odpisi vrednosti	27	565.120.996	165.425.865
a) amortizacija		81.112.019	88.495.749
b) oslabitve/odpisi/prodaje pri neopredmetenih sredstvih in naložbah, nepremičninah in opremi		473.996.333	72.302.670
c) oslabitve/odpisi terjatev		3.762.867	1.054.011
d) oslabitve/odpisi zalog		6.249.777	3.573.435
8. Drugi poslovni odhodki	28	60.748.908	76.591.789
POSLOVNI IZID IZ POSLOVANJA		(443.561.179)	(8.113.035)
9. Finančni prihodki		367.311	1.607.309
10. Finančni odhodki		27.209.418	13.181.089
FINANČNI IZID	29	(26.842.107)	(11.573.780)
11. Delež v poslovnih izidih pridruženih in skupaj obvladovanih družb		1.229.676	4.950.903
POSLOVNI IZID PRED DAVKI		(469.173.610)	(14.735.912)
DAVKI	30	10.929.118	20.954.523
12. Odmerjeni davek		11.007.032	21.225.488
13. Odloženi davki		(77.914)	(270.965)
ČISTI POSLOVNI IZID POSLOVNEGA LETA	31	(480.102.728)	(35.690.435)
Lastnik matične družbe		(477.880.573)	(24.831.823)
Neobvladujoči delež		(2.222.155)	(10.858.612)

* Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov in jih je potrebno brati v povezavi z njimi.

5.4.3 Skupinski izkaz drugega vseobsegajočega donosa

Postavka v EUR	Pojasnilo	2015	2014
Čisti poslovni izid poslovnega leta	31	(480.102.728)	(35.690.435)
Aktuarski dobički in izgube programov z določenimi zasluži zaposlencev	13	(517.470)	(268.265)
Dobički in izgube, ki izhajajo iz prevedbe računovodskih izkazov podjetij v tujini		(17.119)	(129.496)
Postavke, ki pozneje ne bodo prerazvrščene v poslovni izid		(534.589)	(397.761)
Neto učinkovitosti del spremembe v poštenu vrednosti instrumenta za varovanje pred spremenljivostjo denarnih tokov	12	(853.951)	(1.139.795)
Neto učinkovitosti del spremembe v poštenu vrednosti instrumentov za varovanje pred spremenljivostjo denarnih tokov, prenesen v poslovni izid	12	1.700.735	4.207.644
Sprememba rezerve za pošteno vrednost finančnih sredstev, razpoložljivih za prodajo		(98)	(225.945)
Postavke, ki bodo lahko pozneje prerazvrščene v poslovni izid		846.686	2.841.904
Celotni vseobsegajoči donos poročevalskega obdobja		(479.790.631)	(33.246.292)
Lastniku matične družbe		(477.558.509)	(22.347.146)
Neobvladujoči delež		(2.232.122)	(10.899.146)

* Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov in jih je potrebno brati v povezavi z njimi.

5.4.4 Skupinski izkaz denarnih tokov

Postavka v EUR	2015	2014
FINANČNI TOKOVI PRI POSLOVANJU		
Čisti poslovni izid	(480.102.728)	(35.690.435)
Prilagoditve za:		
Amortizacijo neopredmetenih sredstev	1.311.219	1.520.463
Amortizacijo nepremičnin, naprav in opreme	79.730.899	86.963.052
Amotizacija naložbenih nepremičnin	69.901	12.234
Slabitve nepremičnin, naprav in opreme, neopredmetenih sredstev in naložbenih nepremičnin	470.044.869	70.688.179
Slabitve ostalo	225.033	197.906
Odpise nepremičnin, naprav in opreme, neopredmetenih sredstev in naložbenih nepremičnin	3.764.942	1.453.453
Odpis poslovnih terjatev	3.762.867	1.054.011
Odpisi zalog	6.249.777	3.573.435
Izgube pri prodaji nepremičnin, naprav in opreme, neopredmetenih sredstev in naložbenih nepremičnin	186.522	161.038
Finančne prihodke	(367.311)	(1.607.309)
Finančne odhodke	27.209.418	13.181.089
Delež v poslovnih izidih pridruženih in skupaj obvladovanih družb	(1.229.676)	(4.950.903)
Dobiček pri prodaji nepremičnin, naprav in opreme	(2.177.295)	(4.269.098)
Odpravo slabitve poslovnih terjatev	(153.467)	(3.694.381)
Davke	10.929.118	20.954.523
Dobički iz poslovanja pred spremembami čistih kratkoročnih sredstev in davkov	119.454.088	149.547.257
Spremembe čistih kratkoročnih sredstev in rezervacij		
Sprememba v:		
Zalogah	793.073	187.472
Poslovnih terjatvah do kupcev in drugih sredstvih	33.176.331	21.778.434
Sredstvih namenjenih za prodajo	(1.245.652)	(985.242)
Poslovnih obveznostih do dobaviteljev in drugih obveznostih	(81.197.007)	34.055.274
Obveznostih namenjenih za prodajo	(4.131.560)	
Rezervacijah	13.595.655	141.070
Plačanjem davku iz dobička	(19.376.592)	(27.866.164)
Denarna sredstva iz poslovanja	61.068.336	176.858.101
FINANČNI TOKOVI PRI NALOŽBENJU		
Prejete obresti	140.736	1.183.577
Prejemki iz drugega financiranja	135.285	
Prejete dividende	2.960	
Prejemki od prodaje nepremičnin, naprav in opreme	11.348.520	6.336.148
Prejemki od prodaje neopredmetenih sredstev		232.355
Prejemki od prodaje naložbenih nepremičnin	24.637	110.000
Prejemki od prodaje drugih finančnih sredstev	171.892	
Prejemki od zmanjšanja danih kratkoročnih posojil	59.609	348.903
Prejemki iz poravnave izvedenih finančnih instrumentov	68.598	
Prejemki od zmanjšanja drugih kratkoročnih finančnih naložb	27.510.872	61.633.335
Prejemki od zmanjšanja drugih dolgoročnih finančnih naložb	160	93.034.378
Izdatki za nakup nepremičnin, naprav in opreme	(101.446.968)	(226.688.481)
Izdatki za nakup neopredmetenih sredstev	(20.459.242)	(23.802.418)
Izdatki za povečanje danih kratkoročnih posojil	(3.022)	(86.623)
Izdatki za povečanje drugih kratkoročnih finančnih naložb	(41.050.407)	(40.797.241)
Izdatki za povečanje drugih dolgoročnih finančnih naložb	(296.592)	(710.173)
Denarna sredstva iz naložbenja	(123.792.962)	(129.206.240)
FINANČNI TOKOVI PRI FINANCIRANJU		
Prejemki pri prejetih dolgoročnih posojilih	79.903.030	81.120
Prejemki pri prejetih kratkoročnih posojilih	294.000.876	134.206.711
Prejemki pri prejetih drugih dolgoročnih finančnih obveznostih	574	14.201
Izdatki za obresti od kreditov	(20.076.212)	(5.936.780)
Izdatki od drugih finančnih obveznosti	(7.946.201)	(6.003)
Izdatki za vračilo dolgoročnih posojil	(82.253.702)	(28.100.172)
Izdatki za vračilo kratkoročnih posojil	(210.309.086)	(134.791.845)
Izdatki za vračilo drugih kratkoročnih finančnih obveznosti		(6)
Izdatki za vračilo drugih dolgoročnih finančnih obveznosti	(4.845)	
Izplačane dividende	(7.700)	(5.237)
Denarna sredstva iz financiranja	53.306.734	(34.538.011)
ZAČETNO STANJE DENARNIH SR. IN NJIHOVIH USTREZNIKOV	88.298.173	75.184.323
Finančni izid v obdobju	(9.417.892)	13.113.850
KONČNO STANJE DENARNIH SR. IN NJIHOVIH USTREZNIKOV	78.880.281	88.298.173

* Pojasnila k računovodskimi izkazom so del računovodskih izkazov in jih je potrebno brati v povezavi z njimi.

5.4.5 Skupinski izkaz sprememb lastniškega kapitala

Postavka v EUR	V poklicani kapital			Rezerve iz dobička			Zadržani poslovni izid			Kapital lastnikov	
	Osnovni kapital	Kapitalske rezerve	Druge rezerve iz dobička	Rezerva za varovanje pred tveganjem	Rezerva za posteno vrednost	Preneseni čist poslovni izid	Čisti poslovni izid leta	Prevedbena rezerva	neobvladujočih deležev	Skupaj	
Stanje na dan 1.1.2014	29.558.789	561.243.185	413.856.350	(4.677.035)	260.610	416.905.196	68.981.896	(1.243.072)	61.901.157	1.546.787.072	
B.1. Transakcije z lastniki	0	0	0	0	0	0	0	1.005	(4.994.367)	(4.993.362)	
Izplačilo dividend								1.005	(5.237)	(4.232)	
Druge spremembe lastniškega kapitala									(41.989.130)	(41.989.130)	
B.2. Spremembe celotnega vseobsegajočega donosa	0	0	0	3.034.701	(420.527)	0	(24.831.824)	(129.496)	(10.899.146)	(33.246.292)	
Vnos čistega poslovnega izida poročevalskega obdobja							(24.831.824)		(10.858.611)	(35.690.435)	
Postavke, ki pozneje ne bodo preračunane v poslovni izid	0	0	0	0	(237.610)	0	0	(129.496)	(30.655)	(397.761)	
Aktuarski dobički in izgube programov z določenimi casovnimi zapovedmi					(237.610)			(129.496)	(30.655)	(268.265)	
Dobički in izgube, ki izhajajo iz prevredbe računovodskih izkazov podjetij v tujini										(129.496)	
Postavke, ki bodo lahko pozneje preračunane v poslovni izid	0	0	0	3.034.701	(182.917)	0	0	0	(9.880)	2.841.904	
Neto učinkovit del spremembe v poštenu vredn. instr. za varovanje pred spremenljivostjo denarnih tokov				(1.139.795)						(1.139.795)	
Neto učinkovit del spremembe v poštenu vredn. instr. za varovanje pred spremenljivostjo denarnih tokov, prenesen v poslovni izid				4.174.496					33.148	4.207.644	
Sprememba rezerve za pošteno vrednost finančnih sredstev, razpoložljivih za prodajo					(182.917)				(43.028)	(225.945)	
B.3. Spremembe v kapitalu	0	0	0	0	0	68.976.826	(68.981.896)	5.070	0	0	
Razporeditev preostalega dela čistega dobička primerjalnega poročevalskega obdobja na druge sestavine kapitala						68.981.896	(68.981.896)			0	
Druge spremembe v kapitalu						(5.070)		5.070		0	
Stanje na dan 31.12.2014	29.558.789	561.243.185	413.856.350	(1.642.338)	(159.917)	485.882.022	(24.831.824)	(1.366.493)	9.007.644	1.471.547.418	
Stanje na dan 1.1.2015	29.558.789	561.243.185	413.856.350	(1.642.338)	(159.917)	485.882.022	(24.831.824)	(1.366.493)	9.007.644	1.471.547.418	
B.1. Transakcije z lastniki	0	0	0	0	0	6.070.871	0	0	(6.078.571)	(7.700)	
Izplačilo dividend									(7.700)	(7.700)	
Druge spremembe lastniškega kapitala						6.070.871			(6.070.871)	0	
B.2. Spremembe celotnega vseobsegajočega donosa	0	0	0	845.212	(491.219)	(14.811)	(477.880.573)	(17.119)	(2.232.121)	(479.790.631)	
Vnos čistega poslovnega izida poročevalskega obdobja							(477.880.573)		(2.222.155)	(480.102.728)	
Postavke, ki pozneje ne bodo preračunane v poslovni izid	0	0	0	0	(491.121)	(14.811)	0	(17.119)	(11.538)	(534.389)	
Aktuarski dobički in izgube programov z določenimi casovnimi zapovedmi					(491.121)	(14.811)		(17.119)	(11.538)	(517.470)	
Dobički in izgube, ki izhajajo iz prevredbe računovodskih izkazov podjetij v tujini										(17.119)	
Postavke, ki bodo lahko pozneje preračunane v poslovni izid	0	0	0	845.212	(98)	0	0	0	1.572	846.686	
Neto učinkovit del spremembe v poštenu vredn. instr. za varovanje pred spremenljivostjo denarnih tokov				(853.951)					(853.951)		
Neto učinkovit del spremembe v poštenu vredn. instr. za varovanje pred spremenljivostjo denarnih tokov, prenesen v poslovni izid				1.699.163					1.572	1.700.735	
Sprememba rezerve za pošteno vrednost finančnih sredstev, razpoložljivih za prodajo					(98)					(98)	
B.3. Spremembe v kapitalu	0	0	0	0	0	(24.831.824)	24.831.814	5	(3)	(8)	
Razporeditev preostalega dela čistega dobička primerjalnega poročevalskega obdobja na druge sestavine kapitala						(24.831.824)	24.831.824			0	
Druge spremembe v kapitalu							(10)	5	(3)	(8)	
Stanje na dan 31.12.2015	29.558.789	561.243.185	413.856.350	(797.126)	(651.136)	467.106.258	(477.880.583)	(1.383.607)	696.949	991.749.079	

* Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov in jih je potrebno brati v povezavi z njimi.

5.5 POJASNILA K SKUPINSKIM RAČUNOVODSKIM IZKAZOM

5.5.1 Poročajoča skupina

Skupinske računovodske izkaze za Skupino HSE (v nadaljevanju »Skupina«) sestavlja obvladujoča družba Holding Slovenske elektrarne d.o.o. (v nadaljevanju »obvladujoča družba«). Naslov registriranega sedeža obvladujoče družbe je Koprška ulica 92, 1000 Ljubljana, kjer so na voljo skupinski računovodski izkazi kot del letnega poročila družbe in Skupine.

Skupinski računovodski izkazi na dan 31.12.2015 izkazujejo poslovanje Skupine, ki vključujejo obvladujočo družbo in njene odvisne družbe, deleže v skupaj obvladovanih družbah ter deleže v pridruženih družbah.

Skupina je največja slovenska organizacija s področja elektroenergetike. Je največji proizvajalec (hidro in termo proizvodnje) in trgovec z EE na veleprodajnem trgu v Sloveniji ter trgovec z EE na veleprodajnem trgu v Evropi. Skupina v celoti pokriva tudi proizvodnjo primarnih energentov za potrebe proizvodnje EE v premogovni elektrarni. Proizvodne kapacitete Skupine se v celoti nahajajo v Sloveniji.

Poslovno leto Skupine je enako koledarskemu letu. V nadaljevanju so predstavljeni skupinski računovodski izkazi za leto, ki se je končalo dne 31.12.2015.

5.5.1.1 SKUPINA HSE NA DAN 31.12.2015

DRUŽBE V SKUPINI, VKLJUČENE V SKUPINSKE RAČUNOVODSKE IZKAZE SKUPINE HSE

Družba	% lastništva 31.12.2015	% lastništva 31.12.2014	Država sedeža družbe
HSE d.o.o.	100,0 %	100,0 %	Slovenija
DEM d.o.o.	100,0 %	100,0 %	Slovenija
SENG d.o.o.	100,0 %	100,0 %	Slovenija
TEŠ d.o.o.	100,0 %	100,0 %	Slovenija
PV d.d.	99,2 %	77,7 %	Slovenija
GOST d.o.o.	99,2 %	77,7 %	Slovenija
HTZ IP d.o.o.	99,2 %	77,7 %	Slovenija
PV Invest d.o.o.	99,2 %	77,7 %	Slovenija
RGP d.o.o.	99,2 %	77,7 %	Slovenija
GOLTE d.o.o.	74,8 %	58,6 %	Slovenija
TET d.d. - v likvidaciji	100,0 %	81,3 %	Slovenija
HSE Invest d.o.o.	75,0 %	75,0 %	Slovenija
SRESA d.o.o.	60,0 %	60,0 %	Slovenija
mHE Lobnica d.o.o.	65,0 %	65,0 %	Slovenija
ELPROM d.o.o.	100,0 %	100,0 %	Slovenija
HSE MAK Enery DOOEL	100,0 %	100,0 %	Makedonija
HSE Italia S.r.l.	-	100,0 %	Italija
HSE Adria d.o.o.	100,0 %	100,0 %	Hrvaška
HSE BH d.o.o.	100,0 %	100,0 %	Bosna in Hercegovina
HSE BE d.o.o.	100,0 %	100,0 %	Srbija

Pred uskupinjevanjem Skupine je bilo izvedeno uskupinjevanje skupine Premogovnik Velenje (v nadaljevanju »skupina PV«). Po metodi verižnega uskupinjevanja se že na ravni odvisne družbe PV

izdelajo skupinski računovodski izkazi, ki se nato vključijo v skupinske računovodske izkaze Skupine.

Skupinsko letno poročilo skupine PV je mogoče dobiti na sedežu družbe Premogovnik Velenje d.d., Partizanska cesta 78, 3320 Velenje.

DRUŽBE, VKLJUČENE V SKUPINSKE RAČUNOVODSKE IZKAZE SKUPINE PV

Družba	Država sedeža družbe
PV d.d.	Slovenija
GOST d.o.o.	Slovenija
HTZ IP d.o.o.	Slovenija
PV Invest d.o.o.	Slovenija
RGP d.o.o.	Slovenija
GOLTE d.o.o.	Slovenija

POMEMBNEJŠI ZNESKI IZ IZKAZOV ODVISNIH DRUŽB

Postavka v EUR	Sredstva	Obveznosti (brez kapitala)	Prihodki	Čisti poslovni izid poslovnega leta	Višina celotnega kapitala
TEŠ d.o.o.	1.119.823.870	904.003.847	161.995.095	(459.045.867)	215.820.023
DEM d.o.o.	523.229.721	12.460.427	67.392.079	8.671.945	510.769.294
SENG d.o.o.	254.005.101	48.116.044	40.943.065	6.172.466	205.889.057
PV d.d.	123.624.126	83.395.676	104.995.892	(69.934.023)	40.228.450
HTZ I.P. d.o.o.	19.283.352	18.329.525	32.630.112	(4.443.829)	953.827
PV Invest d.o.o.	15.813.460	7.757.293	7.055.421	(665.332)	8.056.167
HSE Adria d.o.o.	9.959.085	8.978.979	69.193.664	290.465	980.106
GOLTE d.o.o.	8.569.820	8.469.342	1.501.300	(607.038)	100.478
TET d.o.o. - v likvidaciji	7.826.079	10.924.270	3.632.477	(623.102)	(3.098.191)
RGP d.o.o.	6.123.240	4.366.869	13.066.383	(1.455.960)	1.756.371
HSE BH d.o.o.	3.298.367	2.730.878	16.687.946	26.497	567.489
GOST d.o.o.	3.298.285	5.511.602	4.356.554	(183.827)	(2.213.317)
HSE Invest d.o.o.	2.982.012	1.250.577	5.423.094	428.872	1.731.435
HSE BE d.o.o.	1.803.904	1.093.585	13.297.073	2.125	710.319
mHE Lobnica d.o.o.	633.440	2.180	28.861	2.851	631.260
SRESA d.o.o.	76.435	11	7	(600)	76.424
HSE MAK Energy DOOEL	75.551	5.476	1.173	(25.129)	70.075
ELPROM d.o.o.	60.049	48	11	(3.721)	60.001
HSE Italia S.r.l.			298	(15.736)	
Skupaj	2.100.485.897	1.117.396.629	542.200.505	(521.408.943)	983.089.268

V letu 2015 je bila zadnjič vključena v uskupinjevanje družba HSE Italia, ki je v letu 2015 zaključila s poslovanjem na podlagi postopka prostovoljne likvidacije, z izbrisom iz sodnega registra formalno zaključenim 29.6.2015.

Odvisni družbi Jama Škale v zapiranju d.o.o. in TET Novi materiali d.o.o mirujeta oz. zaradi nepomembnosti nista vključeni v uskupinjevanje niti na nivoju svoje obvladujoče družbe, niti na nivoju Skupine. Nevključitev teh družb ni pomembna za resničen in pošten prikaz delovanja Skupine.

5 Računovodsko poročilo skupine HSE

5.5.1.2 PRIDRUŽENE DRUŽBE

Naziv družbe	Družba solastnica	Država sedeža družbe	% solastništva	% lastništva skupine HSE
ELDOM d.o.o.	DEM d.o.o.	Slovenija	50,0 %	50,0 %
	TEŠ d.o.o.	Slovenija	26,0 %	
ERICO d.o.o.	PV d.d.	Slovenija	22,8 %	48,8 %
PLP d.o.o.	PV d.d.	Slovenija	26,0 %	25,8 %
SIPOTEH d.o.o.	PV d.d.	Slovenija	41,7 %	41,7 %
	TEŠ d.o.o.	Slovenija	8,0 %	
	PV d.d.	Slovenija	10,9 %	
	HTZ IP d.o.o.	Slovenija	0,9 %	
RCE d.o.o. - v stečaju	PV INVEST d.o.o.	Slovenija	4,5 %	24,3 %
	RCE d.o.o. - v stečaju	Slovenija	18,5 %	
FILVOTEH d.o.o.	HTZ IP d.o.o.	Slovenija	23,8 %	42,3 %
	RCE d.o.o. - v stečaju	Slovenija	18,5 %	
KARBOTEH d.o.o.	PV d.d.	Slovenija	23,8 %	42,3 %
	RCE d.o.o. - v stečaju	Slovenija	18,5 %	
TEHNOVETER d.o.o.	PV d.d.	Slovenija	23,8 %	42,3 %
	DEM d.o.o.	Slovenija	30,8 %	
	HSE d.o.o.	Slovenija	15,4 %	
HESS d.o.o.	SENG d.o.o.	Slovenija	2,8 %	49,0 %
PV Fairwood - v likvidaciji	PV d.d.	Singapur	40,0 %	39,7 %

5.5.1.3 SKUPAJ OBVLADOVANE DRUŽBE

PODATKI O SKUPAJ OBVLADOVANIH DRUŽBAH NA DAN 31.12.2015

Družba	Naslov	Dejavnost	% lastništva	% glasovalnih pravic
SOENERGETIKA d.o.o.	Stara cesta 3, 4000 Kranj	proizvodnja elektrike in toplote	25 %	25 %

5.5.1.4 PODRUŽNICE IN PREDSTAVNIŠTVA

Skupina ima v tujini dve podružnici, in sicer v Makedoniji in na Češkem, ter predstavništvo v Romuniji. Preko podružnic so se posli v letu 2015

izvajali v minimalnem obsegu oziroma se niso izvajali. Poslovanje podružnic in predstavništva je vključeno v računovodske izkaze Skupine.

5.5.2 Podlaga za sestavitev

a) IZJAVA O SKLADNOSTI

Pri pripravi skupinskih računovodskih izkazov na dan 31.12.2015 je Skupina upoštevala:

- MSRP, ki vključujejo Mednarodne računovodske standarde (MRS), Pojasnila Stalnega odbora za pojasnjevanje (SOP), Mednarodne standarde računovodskega poročanja (MSRP) in Pojasnila Odbora za pojasnjevanje mednarodnih standardov

računovodskega poročanja (OPMSRP), kot jih je sprejela Evropska unija (v nadaljevanju EU),

- Zakon o gospodarskih družbah (ZGD),
- Energetski zakon (EZ),
- Zakon o rudarstvu,
- Pravilnik o računovodstvu skupine,
- ostalo veljavno zakonodajo.

b) RAČUNOVODSKE PREDPOSTAVKE IN KAKOVOSTNE ZNAČILNOSTI RAČUNOVODSKIH IZKAZOV

Računovodski izkazi Skupine so izdelani ob upoštevanju temeljnih računovodskih predpostavk:

- upoštevanja nastanka poslovnega dogodka in
- upoštevanja časovne neomejenosti delovanja.

Učinki poslov in drugih poslovnih dogodkov se pripoznajo takrat, ko nastanejo, in ne takrat, ko so plačani, ter se evidentirajo in se o njih poroča za obdobja, na katera se nanašajo. Tako vsebujejo skupinski računovodski izkazi tudi informacije o obveznostih glede denarnih plačil v prihodnosti ter o sredstvih, ki bodo prinašala denarna sredstva v prihodnosti.

Računovodski izkazi Skupine so pripravljeni ob upoštevanju predpostavke, da Skupina ne bo bistveno skrčila obsega svojega poslovanja ali ga celo ukinila, torej da bo delovala še v dogledni prihodnosti.

Upoštewane so sledeče kakovostne značilnosti skupinskih računovodskih izkazov:

- Pošteno predstavljane in skladnost z MSRP: skupinski računovodski izkazi pošteno prikazujejo finančno stanje, finančno uspešnost in denarne tokove Skupine.
- Doslednost predstavljanja: predstavljanje in razvrščanje postavk v skupinskih računovodskih izkazih je enako iz obdobja v obdobje. V skupinskem računovodskem poročilu za leto 2015 so nekatere postavke bolj podrobno razkrite v primerjavi s skupinskim računovodskim poročilom za leto 2014, zato so prilagojeni tudi primerjalni podatki. Spremembe razkritij so sledeče:

- a) ločeno so prikazane kratkoročne terjatve do kupcev in kratkoročne obveznosti do dobaviteljev. Ostale poslovne terjatve in obveznosti so izkazane med drugimi kratkoročnimi sredstvi oz. obveznostmi (v skupinskem računovodskem poročilu za leto 2014 so bile terjatve prikazane v okviru kratkoročnih poslovnih terjatev, obveznosti pa v okviru kratkoročnih poslovnih obveznosti);

- b) obveznosti Skupine za neizkoriščene dopuste so prikazane med kratkoročnimi obveznostmi do zaposlencev v okviru drugih kratkoročnih obveznosti (v skupinskem računovodskem poročilu za leto 2014 so bile izkazane med kratkoročno vnaprej vračunanimi stroški in odhodki);
- c) v okviru postavk kapitala je ločeno prikazana rezerva za varovanje pred tveganjem in rezerva za pošteno v vrednost (v skupinskem računovodskem poročilu za leto 2014 skupno rezerva za pošteno vrednost);
- d) ločeno so prikazane finančne obveznosti iz naslova izvedenih finančnih instrumentov (v skupinskem računovodskem poročilu za leto 2014 izkazane v okviru drugih dolgoročnih oz. kratkoročnih finančnih obveznosti);
- e) v skupinskem izkazu poslovnega izida je ločeno prikazan delež v poslovnih izidih pridruženih in skupaj obvladovanih družb, ki je bil za leto 2014 izkazan med finančnimi prihodki oz. odhodki;
- f) skupinski izkaz denarnih tokov je spremenjen v delu, ki se nanaša na poslovanje, in sicer se poslovni izid popravlja za učinke poslov, ki nimajo denarne narave, za odložene prihodke in odhodke ter postavke prihodkov in odhodkov, ki so povezani z denarnimi tokovi naložbenja in financiranja. V preteklih letih je Skupina ta del predstavljala tako, da je razkrila prihodke in odhodke ter spremembe vrednosti zalog, poslovnih terjatev in obveznosti v obdobju;
- g) v skupinskem izkazu drugega vseobsegajočega donosa in skupinskem izkazu sprememb lastniškega kapitala je ločeno izkazan neto učinkoviti del spremembe v poštenu vrednosti instrumentov za varovanje pred spremenljivostjo denarnih tokov, ki se

nanaša na pošteno vrednost in ki je izkazan v poslovnem izidu.

- Bistvenost in združevanje: vsaka bistvena skupina, sestavljena iz podobnih postavk, je v računovodskih izkazih predstavljena posebej. Postavke različne narave ali vloge so predstavljene posebej, razen če so nebistvene.
- Pobotanje: niti sredstva in obveznosti do virov sredstev, niti prihodki in odhodki niso pobotani, razen če standard ali pojasnilo pobotanje zahteva oziroma dovoljuje.

- Primerjalne informacije: razen če standard ali pojasnilo dovoljuje ali zahteva drugače, je pri vseh prikazanih zneskih v računovodskih izkazih razkrita primerjalna informacija iz preteklega obdobja. Primerjalne informacije so vključene v besedne in opisne informacije, če je to potrebno za razumevanje računovodskih izkazov obravnavanega obdobja.

Skupina uporablja iste računovodske usmeritve za vsa obdobja, ki so predstavljena v računovodskih izkazih za leto 2015.

c) PODLAGA ZA MERJENJE

Skupinski računovodski izkazi so pripravljani na osnovi izvirnih vrednosti bilančnih postavk družb v Skupini, razen naslednjih sredstev in obveznosti, ki so prikazana po poštenu vrednosti:

- izpeljani finančni instrumenti in
- za prodajo razpoložljiva finančna sredstva, če je pošteno vrednost mogoče določiti.

d) FUNKCIJSKA IN PREDSTAVITVENA VALUTA

Skupinski računovodski izkazi v tem poročilu so predstavljeni v evrih (EUR) brez centov, ki je hkrati funkcijska in predstavitvena valuta Skupine. Zaradi

zaokroževanja vrednostnih podatkov lahko prihaja do nepomembnih odstopanj v seštevkih v preglednicah.

e) UPORABA OCEN IN PRESOJ

Ob pripravi skupinskih medletnih računovodskih izkazov je poslovodstvo podajalo ocene, presoje in predpostavke, ki vplivajo na uporabo računovodskih usmeritev in na izkazane vrednosti sredstev, obveznosti, prihodkov ter odhodkov. Dejanski rezultati lahko od teh ocen odstopajo.

Pomembne ocene negotovosti in kritične presoje, ki jih je poslovodstvo pripravilo v procesu izvrševanja računovodskih usmeritev in ki najmočneje vplivajo na zneske v računovodskih izkazih, so bile pripravljene z enakovrednimi računovodskimi postopki, kot jih je poslovodstvo uporabilo ob pripravi skupinskih računovodskih izkazov na dan 31.12.2014.

Ocene in predpostavke so prisotne pri najmanj naslednjih presojah:

- oceni dobe koristnosti amortizirljivih sredstev (razkritje 5.5.7.1 točka 1, 2),
- preizkusu oslabitve sredstev (razkritje 5.5.7.1 točka 1, 2, 3),

- oceni poštene vrednosti izpeljanih finančnih instrumentov (razkritje 5.5.7.1 točka 12),
- oceni udenarjljive vrednosti terjatev (razkritje 5.5.7.5.1),
- oceni čiste iztržljive vrednosti zalog (razkritje 5.5.7.1. točka 7),
- oceni rezervacij za jubilejne nagrade in odpravnine ob upokojitvi (razkritje 5.5.7.1 točka 13),
- oceni drugih rezervacij (razkritje 5.5.7.1 točka 14) in
- oceni pogojnih obveznosti in sredstev (razkritje 5.5.7.1 točka 21).

Dodatne ocene in presoje poslovodstva pri pripravi izkazov na dan 31.12.2015 so naslednje:

1. Obvladujoča družba ima pravico reodkupa celotnega prodanega poslovnega deleža v družbi HESS v letu 2014 (35,6 % in ne manj), in sicer kadarkoli do 31.12.2019. Pri reodkupu se uporabi enaka metoda in

način cenitve kot pri prodaji poslovnega deleža.

Obvladujoča družba v danih tržnih razmerah, ob trenutni zadolženosti Skupine, realiziranemu in planiranemu prostemu denarnemu toku nima na razpolago prostih denarnih sredstev za odkup poslovnega deleža v družbi HESS, prav tako je omejena pri pridobivanju dodatnih finančnih virov v obliki povečanja zadolženosti družbe ali Skupine. Strategija poslovanja obvladujoče družbe in Skupine je usmerjena v razdolževanje Skupine, zmanjševanje investicijskih izdatkov v nove proizvodne objekte in optimizacijo ter racionalizacijo poslovnih procesov Skupine. Vse aktivnosti so usmerjene v doseg ciljnega kazalnika neto zadolženost/EBITDA. Zato obvladujoča družba odkupa poslovnega deleža v družbi HESS do konca leta 2019 ni planirala niti v projekcijah poslovanja družbe in Skupine za obdobje 2016 -2030, ki jih je potrdil NS obvladujoče družbe v januarju 2016, niti v razvojnem načrtu Skupine za obdobje 2016-2020, katerega sta potrdila NS obvladujoče družbe in SDH v novembru 2015.

Obvladujoča družba je s prodajo 35,6 % poslovnega deleža v HESS izgubila večinsko kontrolo nad upravljanjem družbe HESS (Skupina ima 49 % glasovalnih pravic in manjšino članov v NS HESS).

2. Obveza za razgradnjo elektrarn se nanaša samo na nadomestni blok 6 TEŠ, kot to izhaja iz Energetskega dovoljenja za ta objekt. Za ostale proizvodne objekte iz okoljevarstvenih dovoljenj ne izhaja zaveza za razgradnjo.

V primeru HE se zahteva redno vzdrževanje v dobi trajanja koncesijske pravice. Stroški razgradnje se za koncesionarja ne predvidevajo po preteku obdobja izvajanja koncesije.

3. Obvladujoča družba posle prodaje in nakupa EE (razen poslov z izvedenimi

finančnimi instrumenti) sklepa z namenom trgovanja z EE, torej gre za fizično dobavo. Ti posli se po MRS 39 ne štejejo za posle v sklopu finančnih instrumentov (MRS 39/5).

4. Po napovedih so se cene emisijskih kuponov CO₂ so se v primerjavi z letom 2014 povišale, kar je bistveno vplivalo na rezultate preizkusa slabitev sredstev v Skupini in posledično na slabitve.
5. V primeru izvedbe preizkusa oslabitve pri sredstvih z neomejeno dobo uporabe (HE in dobro ime) se uporabljajo 15-letne projekcije poslovanja takšnih denar ustvarjajočih enot, pri denar ustvarjajoči enoti s sredstvi z omejeno dobo uporabe (TE) pa se uporabljajo projekcije poslovanja za njihovo celotno dobo uporabe. Uporabljene cenovne projekcije gibanja cen EE in CO₂ emisijskih kuponov, ki jih pripravlja zunanja neodvisna institucija, so pri prvih omejene na obdobje 15 let, pri drugih pa na obdobje 25 let. Razlogi za uporabo dolgoročnih projekcij pri izvedbi preizkusov oslabitve so: narava same dejavnosti, ki zahteva dolgoročneje investicijske cikle, sprejemanje investicijskih odločitev na podlagi upoštevanja dolgoročnejših tržnih projekcij, obstoj dolgoročnih projekcij gibanja cen najpomembnejših vhodnih podatkov za izvedbo preizkusov oslabitve, neenakomerna razporeditev investicij v ohranjanje kapacitet skozi obdobja predvidenega obratovanja energetskih objektov, in prilagajanje obsega proizvodnje razpoložljivosti energenta.
6. Sredstva in obveznosti družbe TET, ki je v redni likvidaciji od decembra 2014, so izkazana med sredstvi oz. obveznostmi za prodajo. Sredstva so ocenjena po likvidacijski vrednosti, zaradi specifik pri likvidaciji energetskega objekta se je končni rok za likvidacijo zamaknil v leto 2016. Gledano z vidika Skupine ne gre za pomembne vrednosti.

5.5.3 Pomembne računovodske usmeritve

5.5.3.1 PREVEDBA TUJIH VALUT

Posli, izraženi v tuji valuti, se preračunajo v ustrezno funkcijsko valuto po menjalnem tečaju na dan posla. Denarna sredstva in obveznosti, izražena v tuji valuti ob koncu poročevalskega obdobja, se preračunajo v funkcijsko valuto po takrat veljavnem menjalnem tečaju. Pozitivne ali negativne tečajne razlike so razlike med odplačno vrednostjo v funkcijski valuti na začetku obdobja, popravljeno za višino efektivnih obresti in plačil med obdobjem kot tudi odplačno vrednost v tuji valuti, preračunano po menjalnem tečaju na koncu obdobja. Nedenarna sredstva in obveznosti, izražena v tuji valuti in izmerjena po pošteni vrednosti, se pretvorijo v funkcijsko valuto po menjalnem tečaju na dan, ko je določena višina poštene vrednosti. Tečajne razlike

se pripoznajo v skupinskem izkazu poslovnega izida, in sicer po neto načelu.

Pri prevajanju računovodskih izkazov odvisnih družb v tujini, katerih funkcijsko valuta ni enaka predstavitveni valuti Skupine, se uporabijo naslednji tečaji:

- sredstva in obveznosti (razen kapitala) preračunani po menjalnem tečaju na dan poročanja,
- kapital po izvirnem tečaju in
- prihodki in odhodki po povprečnem menjalnem tečaju v letu poročanja.

5.5.3.2 OSNOVA ZA USKUPINJEVANJE

Skupinski računovodski izkazi vključujejo računovodske izkaze obvladujoče družbe in odvisnih družb. Odvisne družbe so tiste, ki jih obvladuje Skupina. To pomeni, da ima obvladujoča družba zmožnost odločati o finančnih in poslovnih usmeritvah posamezne družbe za pridobivanje koristi iz njenega delovanja. Računovodski izkazi odvisnih družb so vključeni v skupinske računovodske izkaze od datuma, ko se obvladovanje začne, do datuma, ko preneha.

Transakcije z lastniki neobvladujočega deleža se obravnavajo enako kot transakcije z zunanjimi partnerji. Dobički in izgube lastnikov neobvladujočega deleža se izkažejo v skupinskem izkazu poslovnega izida. Kapital lastnikov neobvladujočega deleža se v skupinskem izkazu finančnega položaja prikaže ločeno od ostalih postavk kapitala.

Računovodski izkazi družb Skupine so združeni v skupinske računovodske izkaze na podlagi popolnega uskupinjevanja. Računovodski izkazi so združeni od postavke do postavke, tako da se seštevajo sorodne postavke sredstev, dolgov, kapitala, prihodkov in odhodkov.

Pri sestavi skupinskih računovodskih izkazov so izločena stanja terjatev in obveznosti med družbami v Skupini, prihodki in odhodki ter nerealizirani dobički in izgube, ki izhajajo iz poslov znotraj Skupine.

Tečajne razlike iz prevedbe računovodskih izkazov odvisnih družb, katerih funkcijska valuta ni enaka predstavitveni valuti Skupine, se pripoznajo v prevedbeni rezervi kapitala oz. v izkazu drugega vseobsegajočega donosa.

5.5.3.3 NEOPREDMETENA SREDSTVA

Neopredmetena sredstva sodijo med dolgoročna sredstva in omogočajo izvajanje dejavnosti Skupine, pri tem pa fizično ne obstajajo.

Med neopredmetenimi sredstvi so izkazane dolgoročne premoženjske pravice (tudi emisijski kuponi), dobro ime in druga neopredmetena sredstva.

Neopredmeteno sredstvo se ob začetnem pripoznanju ovrednoti po nabavni vrednosti. V nabavno vrednost se vštejejo tudi uvozne ali nevračljive nakupne terjatve, po odštetu trgovskih in drugih popustov, ter vsi stroški, neposredno pripisljivi pripravljanju sredstva za nameravano uporabo. Stroški izposojanja, ki se pripišejo

neposredno nakupu neopredmetenega sredstva v pripravi (to je do aktivacije sredstva), se pripoznajo kot del nabavne vrednosti takega sredstva.

Za poznejše merjene neopredmetenih sredstev se uporablja model nabavne vrednosti.

Preostala vrednost neopredmetenega sredstva je ocenjeni znesek, ki bi ga Skupina v sedanosti dobila, pri odtujitvi sredstva po zmanjšanju za ocenjene stroške odtujitve, če bi bilo neopredmeteno sredstvo že toliko staro in v takšnem stanju kot se pričakuje ob koncu njegove dobe koristnosti. Skupina nima neopredmetenih sredstev, za katere bi ob nabavi določila preostalo vrednost.

Dobro ime se pojavi pri uskupinjevanju in predstavlja presežek nabavne vrednosti nad deležem prevzemnika v poštenu vrednosti

pridobljenih razpoznavnih sredstev, obveznosti in pogojnih obveznosti odvisne družbe na datum pridobitve. Dobro ime se pripozna kot sredstvo in se najmanj enkrat letno pregleda zaradi oslabitve. Vsaka oslabitev se takoj pripozna v skupinskem izkazu poslovnega izida in se naknadno ne odpravi. Ob odtujitvi odvisne družbe se ustrezni znesek dobrega imena vključi v ugotavljanje dobička/izgube pri prodaji in vpliva na poslovni izid Skupine.

Amortizacija se obračuna po metodi enakomernega časovnega amortiziranja ob upoštevanju dobe koristnosti vsakega posameznega (sestavnega) dela neopredmetenega sredstva. Amortizacija se začne obračunavati od nabavne vrednosti, ko je sredstvo razpoložljivo za uporabo. Emisijski kuponi se ne amortizirajo, ker se kupujejo za posamezna leta in se tako tudi porabljajo.

OCENJENA DOBA KORISTNOSTI – NEOPREDMETENA SREDSTVA

	2015	2014
Računalniški programi	2-20 let	2-20 let
Licence	2-10 let	2-10 let
Druge dolgoročne premoženjske pravice	4-10 let	4-10 let
Druga neopredmetena sredstva	4-10 let	4-10 let

Dobe koristnosti skupin neopredmetenih sredstev se preverijo ob koncu vsakega poslovnega leta in po potrebi prilagodijo. V primeru podaljšanja dobe koristnosti se stroški obračunane amortizacije v poslovnem letu zmanjšajo, v primeru skrajšanja dobe koristnosti pa povečajo. Prilagoditev dobe koristnosti je potrebno preračunati tako, da se bo neopredmeteno sredstvo dokončno amortiziralo v novi predvideni dobi koristnosti. Sprememba dobe koristnosti se obravnava kot sprememba računovodske ocene ter vpliva le na obdobje, v katerem je bila računovodska ocena spremenjena in na vsako naslednje obdobje v preostali dobi koristnosti.

Poznejši stroški v zvezi z neopredmetenimi sredstvi so usredstveni le v primerih, ko povečujejo prihodnje gospodarske koristi, ki izhajajo iz sredstva, na katero se stroški nanašajo. Vsi drugi stroški so pripoznani v poslovnem izidu kot odhodki, takoj ko pride do njih.

Neopredmeteno sredstvo se izloči iz poslovnih knjig ob odtujitvi, razlika med čisto prodajno vrednostjo in knjigovodsko vrednostjo odtujenega neopredmetenega sredstva se prenese med druge poslovne prihodke oz. odpise vrednosti.

5.5.3.4 NEPREMIČNINE, NAPRAVE IN OPREMA

Nepremičnine, naprave in oprema so del dolgoročnih sredstev v lasti družb Skupine, ki se uporabljajo za opravljanje dejavnosti družb.

Nepremičnine, naprave in oprema vključujejo zemljišča, zgradbe, proizvodjalno opremo, drugo opremo ter sredstva v gradnji in izdelavi.

Nepremičnine, naprave in oprema (v nadaljevanju osnovna sredstva) so izkazana po nabavni vrednosti, zmanjšani za nabrano amortizacijo in nabrane izgube iz oslabitev. Nabavna vrednost vključuje stroške, ki se lahko neposredno pripišejo pridobitvi posameznega sredstva. V nabavno vrednost so vključeni stroški izposojanja v zvezi s pridobitvijo osnovnega sredstva do njegove usposobitve za uporabo in v odvisnosti od vrste osnovnega sredstva tudi stroški razgradnje.

Deli naprav in opreme, ki imajo različne dobe koristnosti, se obračunavajo kot posamezna sredstva. Nadomestni deli večjih vrednosti so evidentirani med osnovnimi sredstvi in se amortizirajo v dobi koristnosti sredstva, za katerega so bili nabavljeni.

Predvideni stroški rednih pregledov in popravil osnovnih sredstev se obravnavajo kot deli osnovnih sredstev. To so popravila, ki se običajno izvajajo vsakih nekaj let (ciklično) in so vrednostno pomembna.

Nabavno vrednost osnovnega sredstva, zgrajenega ali izdelanega v Skupini, tvorijo stroški, ki jih je povzročila njegova zgraditev ali izdelava, in posredni stroški njegove zgraditve ali izdelave, ki mu jih je mogoče pripisati.

Za poznejše merjenje nepremičnin, naprav in opreme se uporablja model nabavne vrednosti.

Preostala vrednost osnovnega sredstva je ocenjeni znesek, ki bi ga Skupina v tistem trenutku prejela za odtujitev sredstva, po zmanjšanju za pričakovane stroške odtujitve, če bi starost in stanje osnovnega sredstva nakazovalo na konec njegove dobe koristnosti.

Amortizacija se obračuna po metodi enakomernega časovnega amortiziranja ob upoštevanju dobe koristnosti vsakega posameznega (sestavne) dela osnovnega sredstva. Amortizacija se začne obračunavati, ko je sredstvo razpoložljivo za uporabo. Zemljišča, kamnolomi in sredstva v gradnji oz. izdelavi se ne amortizirajo.

Brezplačno pridobljena sredstva se amortizirajo, hkrati pa se med druge poslovne prihodke prenese del dolgoročno odloženih prihodkov, ki je enak vrednosti obračunane amortizacije.

OCENJENA DOBA KORISTNOSTI – NEPREMIČNINE, NAPRAVE IN OPREMA

	2015	2014
Zgradbe	10-70 let	10-70 let
Deli zgradb	5-70 let	5-70 let
Proizvajalna oprema	4-50 let	4-50 let
Deli proizvodjalne opreme	5-25 let	5-25 let
Računalniška oprema	2-10 let	2-10 let
Pohištvo	4-10 let	4-10 let
Drobni inventar	3-10 let	3-10 let
Osebna vozila	5-10 let	5-10 let
Druga vozila	4-10 let	4-10 let
Druge naprave in oprema	2-16 let	2-16 let

Dobe koristnosti skupin osnovnih sredstev se preverijo ob koncu vsakega poslovnega leta in po potrebi prilagodijo. V primeru podaljšanja dobe koristnosti se stroški obračunane amortizacije v poslovnem letu zmanjšajo, v primeru skrajšanja

dobe koristnosti pa povečajo. Prilagoditev dobe koristnosti je potrebno preračunati tako, da se bo osnovno sredstvo dokončno amortiziralo v novi predvideni dobi koristnosti. Sprememba dobe koristnosti se obravnava kot sprememba

računovodske ocene ter vpliva le na obdobje, v katerem je bila računovodska ocena spremenjena in na vsako naslednje obdobje v preostali dobi koristnosti.

Stroški zamenjave dela osnovnega sredstva se pripišejo knjigovodski vrednosti tega sredstva, če je verjetno, da bodo prihodnje gospodarske koristi, povezane z delom tega sredstva, pritekale v družbo, in če je nabavno vrednost mogoče zanesljivo

izmeriti. Vsi drugi stroški (npr. tekoče vzdrževanje) so priznani v poslovnem izidu kot odhodki, takoj ko pride do njih.

Dobički in izgube, nastali pri odtujitvi osnovnega sredstva, se ugotavljajo kot razlika med čisto prodajno vrednostjo in knjigovodsko vrednostjo odtujenega sredstva in se izkažejo med drugimi poslovnimi prihodki oz. odpisi vrednosti.

5.5.3.5 NAJEMI

Najem, pri katerem Skupina prevzame vse pomembne oblike tveganja in koristi, povezane z lastništvom sredstva, se obravnava kot finančni najem. Po začetnem pripoznanju je najeto sredstvo izkazano v znesku, ki je enak pošteni vrednosti, ali, če je ta nižja, sedanji vrednosti najmanjše vsote najemnin. Po začetnem pripoznanju se sredstvo obračunava v skladu z računovodskimi usmeritvami, ki veljajo za istovrstna sredstva, ki jih ima Skupina v

lasti. Najmanjša vsota najemnin finančnega najema je razporejena med finančne odhodke in zmanjšuje neporavnani dolg. Finančni odhodki so razporejeni na obdobja med trajanjem najema, da se dobi stalno obrestno mero za preostalo stanje dolga za vsako obdobje.

Drugi najemi se obravnavajo kot poslovni najemi. Plačila iz naslova poslovnega najema so pripoznana med prihodki enakomerno med trajanjem najema.

5.5.3.6 DOLGOROČNE FINANČNE NALOŽBE V PRIDRUŽENE IN SKUPAJ OBVLADOVANE DRUŽBE

Naložbe v pridružene družbe so tiste, v katerih ima Skupina pomemben vpliv, praviloma se delež v takih družbah giblje med 20 in 50 %.

Naložbe v skupaj obvladovane družbe so tiste, v katerih Skupina skupaj z drugimi lastniki skupno obvladuje delovanje te družbe, in sicer na podlagi pogodbeno dogovorjene delitve obvladovanja.

Tako naložbe v pridružene kot skupaj obvladovane družbe so v skupinskih računovodskih izkazih ob pridobitvi izkazane po nabavni vrednosti, v nadaljevanju pa se njihova knjigovodska vrednost spreminja zaradi pripisov, kot posledica uporabe kapitalske metode.

5.5.3.7 FINANČNI INSTRUMENTI

Finančni instrumenti vključujejo naslednje postavke:

- neizpeljana finančna sredstva,
- neizpeljane finančne obveznosti in
- izpeljane finančne instrumente.

I. NEIZPELJANA FINANČNA SREDSTVA

Neizpeljana finančna sredstva Skupine vključujejo za prodajo razpoložljiva finančna sredstva, terjatve do kupcev, posojila ter denar in denarne ustrezne.

Pripoznanje finančnega sredstva se odpravi, ko ugasnejo pogodbene pravice do denarnih tokov iz tega sredstva ali ko se prenese pravice do

pogodbenih denarnih tokov iz finančnega sredstva na podlagi posla, v katerem se prenesejo vsa tveganja in koristi iz lastništva finančnega sredstva.

ZA PRODAJO RAZPOLOŽLJIVA FINANČNA SREDSTVA

Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva so tista neizpeljana finančna sredstva, ki so označena kot razpoložljiva za prodajo ali pa niso uvrščena kot posojila in terjatve ali finančna sredstva po pošteni vrednosti preko poslovnega izida.

Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva se pripoznajo po datumu trgovanja.

Vrednotena so po pošteni vrednosti, če je pošteno vrednost mogoče ugotoviti in se dobički ali izgube pri vrednotenju pripoznajo neposredno v drugem vseobsegajočem donosu oz. kapitalu, razen izgub zaradi oslabitve. Te se pripoznajo tako, da se morebitna nabrana izguba, ki je predhodno pripoznana v drugem vseobsegajočem donosu in izkazana v rezervi za pošteno vrednost, prenese v poslovni izid. Poznejši porast v pošteni vrednosti oslabljenega lastniškega vrednostnega papirja, ki je na razpolago za prodajo, se pripozna v rezervi za pošteno vrednost.

Pri odpravi pripoznanja naložbe se nabrani dobički in izgube, izkazani v drugem vseobsegajočem donosu, prenesejo v poslovni izid.

Če poštene vrednosti ni mogoče zanesljivo izmeriti, saj je razpon ocen utemeljene poštene vrednosti pomemben in je verjetnost različnih ocen težko presoditi, družbe Skupine merijo finančno sredstvo po nabavni vrednosti.

POSOJILA IN TERJATVE

Posojila in terjatve do kupcev so neizpeljana finančna sredstva z nespremenljivimi ali določljivimi plačili, ki ne kotirajo na delujočem trgu.

Ob začetnem pripoznanju so izkazana po pošteni vrednosti, povečani za neposredne stroške posla. Po začetnem pripoznanju se posojila in terjatve do kupcev izmerijo po odplačni vrednosti ter zmanjšajo za izgube zaradi oslabitve. Posojila in terjatve do kupcev so v skupinskem izkazu finančnega položaja izkazana med finančnimi in poslovnimi sredstvi in zajemajo dana posojila, dane depozite in terjatve do kupcev.

Posojila se v poslovnih knjigah pripoznajo po datumu poravnave, terjatve pa po datumu trgovanja.

Vključena so med kratkoročna sredstva, razen za zapadlosti večje od 12 mesecev po datumu izkaza finančnega položaja. V tem primeru so razvrščena med dolgoročna sredstva.

DENARNA SREDSTVA IN NJIHOVI USTREZNIKI

Denarna sredstva in njihovi ustrezniki zajemajo gotovino, bančne depozite do treh mesecev in

druge kratkoročne, hitro unovčljive naložbe z originalno dospelostjo treh mesecev ali manj. Izkazana so po nabavni vrednosti. Prekoračitve stanj na bančnih računih so vključene med kratkoročne finančne obveznosti.

II. NEIZPELJANE FINANČNE OBVEZNOSTI

Neizpeljane finančne obveznosti zajemajo finančne obveznosti in obveznosti do dobaviteljev.

Neizpeljane finančne obveznosti se na začetku izkazujejo po pošteni vrednosti, povečani za stroške, ki se neposredno pripisujejo poslu. Po začetnem pripoznanju se izmerijo po odplačni vrednosti po metodi veljavnih obresti.

Med njimi Skupina izkazuje prejeta posojila z obrestmi in druge finančne obveznosti ter obveznosti do dobaviteljev.

Prejeta posojila na začetku pripozna na dan njihove poravnave (plačila), ostale neizpeljane finančne obveznosti pa na datum trgovanja.

Del dolgoročnih finančnih obveznosti, ki zapade v plačilo prej kot v letu dni po datumu izkaza finančnega položaja, je izkazan med kratkoročnimi finančnimi obveznostmi.

III. IZPELJANI FINANČNI INSTRUMENTI

Izpeljani finančni instrumenti, ki jih Skupina sklepa, ustrezajo načelom določenim v MRS 39 – Finančni instrumenti: pripoznanje in merjenje.

Izpeljani finančni instrumenti se uporabljajo za varovanje izpostavljenosti Skupine pred tveganji (cenovnimi, obrestnimi in valutnimi). Skupina ima sklenjene obrestne in valutne zamenjave ter standardizirane rokovne pogodbe za nakup EE v naslednjih letih.

Gre za finančne instrumente, ki ne zahtevajo začetne finančne naložbe, njihova vrednost pa se spreminja zaradi spremembe obrestnih mer, cen blaga ali deviznega tečaja.

Izpeljani finančni instrumenti se na začetku pripoznajo po pošteni vrednosti, in sicer po neto načelu, kar pomeni, da sama vrednost sklenjenega posla ni izkazana v računovodskih izkazih.

Po začetnem pripoznanju se izpeljani finančni instrumenti merijo po pošteni vrednosti, pripadajoče spremembe pa se obravnavajo različno

glede na to ali izpeljani finančni instrument izpolnjuje pogoje za obračunavanje varovanja pred tveganjem (»hedge accounting«) ali ne.

Skupina uporablja pri razvrstitvi izvedenih finančnih instrumentov kot varovanje pred tveganji merila, ki so opredeljena v MRS 39, in sicer:

- instrument mora varovati pred tveganjem spremembe denarnih tokov, ki jih je mogoče pripisati varovanim tveganjem;
- učinkovitost varovanja pred tveganjem (t.j. stopnja do katere spremembe v vrednosti varovanja pred tveganjem vplivajo na spremembe vrednosti varovane postavke ali prihodnje transakcije) mora biti med 80% in 125%;
- v primeru varovanja pred tveganjem denarnih tokov morajo biti prihodnje transakcije, ki bodo zavarovane pred tveganji, zelo verjetne;
- obstajati mora možnost zanesljivega merjenja učinkovitosti varovanja pred tveganji;
- varovanje pred tveganji mora biti od začetka podprto z ustrezno dokumentacijo.

Ko se izpeljani finančni instrument določi kot varovanje pred tveganjem v primeru izpostavljenosti spremenljivosti denarnih tokov, ki jih je mogoče pripisati posameznemu tveganju, povezanemu s pripoznanim sredstvom ali obveznostjo ali zelo verjetnimi predvidenimi posli, ki lahko vplivajo na poslovni izid, se uspešni del sprememb v poštenu vrednosti izpeljanega finančnega instrumenta pripozna v drugem vseobsegajočem donosu in razkrije v rezervi za varovanje pred tveganjem. Neuspešni del sprememb poštene vrednosti izpeljanega finančnega instrumenta se pripozna neposredno v poslovnem izidu. Skupina predvidoma preneha obračunavati varovanje pred tveganjem, če instrument za varovanje pred tveganjem ne zadošča več sodilom za obračunavanje varovanja pred

tveganjem, če se instrument za varovanje pred tveganjem proda, odpove ali izkoristi. Nabrani dobiček ali izguba, pripoznan v drugem vseobsegajočem donosu, ostane izkazan v rezervi za varovanje pred tveganjem, dokler predvideni posel ne vpliva na poslovni izid. Če predvidenega posla ni več pričakovati, se mora znesek pripoznan v drugem vseobsegajočem donosu pripoznati neposredno v poslovnem izidu. V drugih primerih se znesek, pripoznan v drugem vseobsegajočem donosu, prenese v poslovni izid za isto obdobje, v katerem pred tveganjem varovana postavka vpliva na poslovni izid.

Učinki drugih izpeljanih finančnih instrumentov, ki niso opredeljeni kot namenjeni za varovanje pred tveganjem v primeru izpostavljenosti spremenljivosti denarnih tokov oz. jih ni mogoče pripisati posameznemu tveganju, povezanemu s pripoznanim sredstvom ali obveznostjo, se pripoznajo v poslovnem izidu.

Kadar se terminski nakupi in prodaje za fizično dobavo električne energije obravnavajo, kot pogodbe sklenjene v okviru običajnega poslovanja skupine ("own use" oz. lastna raba), potem le-ti ne spadajo v obseg, opredeljen v MRS 39. To je v primeru, ko so izpolnjeni naslednji pogoji:

- fizična dobava je del vseh takšnih pogodb,
- obseg kupljene ali prodane energije v okviru pogodb, ustreza operativnim potrebam skupine,
- pogodbe ni mogoče obravnavati kot opcije, kot je opredeljeno v standardu. V primeru pogodb prodaje električne energije, je pogodba ekvivalentna fiksni terminski prodaji oz. se lahko šteje kot prodaja kapacitet.

Skupina meni, da so transakcije, kjer potekajo pogajanja z namenom uravnoteženja zavez nakupa in prodaje električne energije, del njenega poslovanja in so zunaj obsega MRS 39.

5.5.3.8 ZALOGE

Zaloge so vrednotene po izvorni vrednosti ali čisti iztržljivi vrednosti, in sicer po manjši izmed njiju. Izvirna vrednost zajema nabavno vrednost, ki jo sestavljajo nakupna cena, uvozne dajatve in neposredni stroški nabave. Nakupna cena je

zmanjšana za dobljene popuste. Neposredni stroški nabave so prevozni stroški, stroški nakladanja, prekladanja in razkladanja, stroški spremljanja blaga in drugi stroški, ki jih je mogoče pripisati neposredno pridobljenemu trgovskemu blagu ali

materialu. Popusti pri nakupni ceni obsegajo tako tiste, ki so navedeni na računu, kot tiste, ki so dobljeni kasneje in se nanašajo na posamezno nabavo.

Vrednost gotovih proizvodov in nedokončane proizvodnje vključuje celotne proizvodjalne stroške v ožjem pomenu, ki vsebujejo neposredne stroške materiala, neposredne stroške storitev, neposredne stroške dela, neposredne stroške amortizacije in splošne proizvodjalne stroške. Splošni proizvodjalni stroški so stroški materiala, storitev, plač in amortizacije, ki so obračunani v okviru proizvodjalnega procesa, a jih ni mogoče neposredno povezati z nastajajočimi poslovnimi učinki. Delež proizvodjalnih stroškov v skupnih stroških (materiala, storitev, stroškov dela in amortizacije) se ugotovi enkrat letno na podlagi podatkov iz preteklega leta.

Če se cene v obračunskem obdobju novo nabavljenih količinskih enot razlikujejo od cen

količinskih enot iste vrste v zalogi, se med letom za zmanjšanje teh količin uporablja metoda zaporednih cen (FIFO).

Čista iztržljiva vrednost je ocenjena na podlagi prodajne cene v običajnem poslovanju, zmanjšana za ocenjene stroške dokončanja in ocenjene stroške prodaje. Odpisi poškodovanih, pretečenih, neuporabnih zalog se opravijo redno med letom po posameznih postavkah.

Najmanj enkrat na leto, in sicer po stanju na dan izdelave letnih računovodskih izkazov, se oceni dokaze o oslabitvi zalog. Oslabljenost zalog se oceni za vsako posamezno vrsto zalog. Posamezne vrste zalog se razporedi v skupine zalog s podobnimi lastnostmi na podlagi časovne komponente gibanja zalog. Pri oceni oslabitve za posamezno skupino se uporabljajo kriteriji strokovne presoje, nadaljnje uporabe ali prodaje.

5.5.3.9 OSLABITEV SREDSTEV

I. FINANČNA SREDSTVA

Za finančno sredstvo se šteje, da je oslabiljeno, če obstajajo objektivni dokazi, iz katerih je razvidno, da je zaradi enega ali več dogodkov prišlo do zmanjšanja pričakovanih prihodnjih denarnih tokov iz naslova tega sredstva, ki se dajo zanesljivo izmeriti.

Objektivni dokazi o oslabitvi finančnih sredstev so lahko naslednji: neizpolnitev ali kršitev s strani dolžnika; poslabšanje plačilne zmožnosti posojilojemalcev; znaki, da bo dolжник šel v stečaj; izginotje delujočega trga za tovrstni instrument.

OSLABITEV TERJATEV IN DANIH POSOJIL

Skupina ocenjuje dokaze o oslabitvi terjatev posamično.

Če se oceni, da knjigovodska vrednost terjatve presega njeno pošteno, to je udenarljivo vrednost, se terjatev slabi.

Kot dvomljive terjatve do drugih se izkažejo tiste, ki niso poravnane v roku 180 dni od datuma zapadlosti.

Kot sporne terjatve se štejejo tiste, ki izpolnjujejo enega izmed naslednjih pogojev:

- na sodišču se je pričel sodni postopek izterjave,
- objavljen je sklep o začetku postopka prisilne poravnave, likvidacije ali stečaja.

Za terjatve v začelih stečajnih postopkih se oblikuje popravek vrednosti v višini 80 % odprte terjatve, za tožene terjatve v višini 20 % toženega zneska in za terjatve v postopku prisilne poravnave, ki še ni potrjena v višini 50 % zneska, prijavljenega v postopku prisilne poravnave. Ob upoštevanju okoliščin in dejstev v posameznem primeru se lahko % spremeni.

Za dokončne odpise terjatev so potrebne ustrezne dokazne listine: pravnomočni sklepi prisilne poravnave, stečajnega postopka, sodne odločbe ali druge ustrezne listine.

V primeru, da so bila opravljena vsa dejanja s skrbnostjo dobrega gospodarja, za dosego poplačila določene neporavnane terjatve in v primeru, da bi bilo zaradi višine zneska terjatve za družbe Skupine negospodarno, da se gre v postopek izterjave preko sodišča, se terjatev v celoti dokončno odpiše na podlagi sklepa posloводства.

Skupina ocenjuje dokaze o oslabitvi posojil za vsako posojilo posamično.

Izguba zaradi oslabitve v zvezi s finančnim sredstvom, izkazanem po odplačni vrednosti, se izračuna kot razlika med neodpisano vrednostjo sredstva in pričakovanimi prihodnjimi denarnimi tokovi, razobrestenimi po izvirni veljavni obrestni meri. Izgube se pripoznajo v poslovnem izidu.

II. NEFINANČNA SREDSTVA

Družbe Skupine ob vsakem datumu poročanja preverijo knjigovodsko vrednost pomembnih nefinančnih sredstev z namenom, da ugotovijo, ali so prisotni znaki oslabitve. Če takšni znaki obstajajo, se oceni nadomestljiva vrednost sredstva. Ocena oslabitve nefinančnih sredstev se izvede enkrat letno pred sestavo zaključnega računa. Oslabitev denar ustvarjajoče enote se pripozna v primeru, ko njegova knjigovodska vrednost presega njegovo nadomestljivo vrednost.

Nadomestljiva vrednost sredstva ali denar ustvarjajoče enote je vrednost pri uporabi ali poštena vrednost, zmanjšana za stroške prodaje, in sicer tista, ki je višja. Pri določanju vrednosti sredstva pri uporabi se pričakovani prihodnji denarni tokovi diskontirajo na njihovo sedanjo vrednost z uporabo diskontne mere pred obdavčitvijo, ki odraža sprotne tržne ocene časovne vrednosti denarja in tveganja, ki so značilna za sredstvo. Za namen preizkusa oslabitve se sredstva, ki jih ni mogoče preizkusiti posamično, uvrstijo v najmanjšo možno skupino sredstev, ki ustvarjajo denarne tokove iz nadaljnje uporabe in ki so pretežno neodvisna od prejemkov drugih sredstev

ali skupin sredstev (denar ustvarjajoča enota). Da bi preizkusili oslabitev dobrega imena, so denar ustvarjajoče enote, h katerim se dobro ime razporedi, predmet posebnega preizkusa (t.i. segment ceiling test); denar ustvarjajoče enote, h katerim je dobro ime razporejeno, se zberejo oz. združijo tako da raven, na kateri se preveri oslabitev, odraža najnižjo raven, na kateri se dobro ime spremlja za namene internega poročanja.

Slabitev se izkaže v skupinskem izkazu poslovnega izida. Izguba, ki se pri denar ustvarjajoči enoti pripozna zaradi oslabitve, se razporedi tako, da se najprej zmanjša knjigovodska vrednost dobrega imena, razporejenega na denar ustvarjajočo enoto (ali skupine denar ustvarjajočih enot), nato pa na druga sredstva denar ustvarjajoče enote (skupine denar ustvarjajočih enot) sorazmerno s knjigovodsko vrednostjo vsakega sredstva v enoti.

Družbe Skupine izgube zaradi oslabitve v preteklih obdobjih ob koncu poročevalskega obdobja ovrednotijo in tako ugotovijo, če je prišlo do zmanjšanja izgube ali ta celo več ne obstaja. Izguba zaradi oslabitve se odpravi, če je prišlo do spremembe ocen, na podlagi katerih družba določi nadomestljivo vrednost sredstva. Izguba zaradi oslabitve sredstva se odpravi do višine, do katere povečana knjigovodska vrednost sredstva ne preseže knjigovodske vrednosti, ki bi bila ugotovljena po odštetu amortizacijskega odpisa, če pri sredstvu v prejšnjih letih ne bi bila pripoznana izguba zaradi oslabitve. Izguba zaradi oslabitve dobrega imena se ne odpravlja.

5.5.3.10 KAPITAL

Osnovni kapital in kapitalske rezerve predstavljajo denarne in stvarne vloške lastnika obvladujoče družbe.

Splošni prevrednotovalni popravki kapitala so 31.12.2002 v skladu s tedaj veljavnimi SRS vključevali revalorizacijo osnovnega kapitala pred letom 2002. Popravek zaradi prehoda na nove SRS je bil prenesen v kapitalske rezerve.

Druge rezerve so zneski, ki so namensko zadržani iz dobička iz predhodnih let obvladujoče družbe. Oblikovane so na podlagi sklepa ustreznega organa vodenja in nadzora.

Rezerva za varovanje pred tveganjem predstavlja zneske prevrednotenj izpeljanih finančnih instrumentov.

Rezerva za pošteno vrednost predstavlja zneske prevrednotenj za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev Skupine in kumulativno vrednost pripisanih aktuarskih dobičkov/izgub iz naslova aktuarskega izračuna rezervacij za odpravnine ob upokojitvi.

V zadržanem poslovnem izidu so izkazani poslovni izidi družb v Skupini za tekoče in pretekla leta.

V prevedbeni rezervi kapitala so prikazane tečajne razlike iz preračunov postavk v računovodskih izkazih družb v Skupini, delujočih v tujini.

Kapital lastnikov neobvladujočih deležev predstavlja njihov delež v celotnem kapitalu odvisnih družb.

5.5.3.11 REZERVACIJE ZA JUBILEJNE NAGRADE IN ODPRAVNINE OB UPOKOJITVI

Družbe Skupine so v skladu z zakonskimi predpisi, kolektivnimi pogodbami in internimi pravilniki zavezane k izplačilu jubilejnih nagrad zaposlencem ter odpravnin ob njihovi upokojitvi, za kar so oblikovane rezervacije. Druge pokojninske obveznosti ne obstajajo.

Rezervacije so oblikovane v višini ocenjenih prihodnjih izplačil za odpravnine in jubilejne

nagrade, diskontirane na konec poslovnega leta. Izračun je narejen za vsakega zaposlenega tako, da upošteva stroške odpravnin ob upokojitvi in stroške vseh pričakovanih jubilejnih nagrad do upokojitve. Izračun z uporabo projicirane enote pripravi aktuar za vse družbe Skupine. Plačila za odpravnine ob upokojitvi in izplačila jubilejnih nagrad zmanjšujejo oblikovane rezervacije.

5.5.3.12 ZASLUŽKI ZAPOSLENIH

Obveze kratkoročnih zaslužkov zaposlenih so merjene brez diskontiranja in so izkazane med odhodki, ko je delo zaposlenega v zvezi z določenim kratkoročnim zaslužkom opravljeno. Obveznosti so izkazane v višini, za katero se pričakuje plačilo v

obliki kratkoročnim prejemkov, če ima Skupina sedanjo pravno ali posredno obvezo za takšna plačila zaradi preteklega opravljenega dela zaposlene osebe in je obveznost mogoče zanesljivo izmeriti.

5.5.3.13 DRUGE REZERVACIJE

Rezervacije se pripoznajo, če ima Skupina zaradi preteklih dogodkov pravne ali posredne obveze, ki jih je mogoče zanesljivo oceniti, in je verjetno, da bo pri poravnavi obveze potreben odtok dejavnikov, ki omogočajo gospodarske koristi.

Vrednost rezervacije mora biti enaka sedanji vrednosti izdatkov, ki bodo po pričakovanju potrebni za poravnavo obveze. Ker so rezervacije namenjene pokrivanju verjetnih, ne pa gotovih obveznosti, je znesek, pripoznan kot rezervacija,

najboljša ocena izdatkov, potrebnih za poravnavo obveze, obstoječe na dan izkaza finančnega položaja. Pri doseganju najboljše ocene rezervacije se upoštevajo tveganja in negotovosti, ki neizogibno spremljajo dogodke in okoliščine.

Rezervacije se zmanjšujejo neposredno za stroške oz. odhodke, za pokrivanje katerih so bile oblikovane. To pomeni, da se v poslovnem letu takšni stroški oz. odhodki ne pojavijo več v poslovnem izidu.

5.5.3.14 DRŽAVE PODPORE

Vse vrste državnih podpor se v računovodskih izkazih na začetku pripoznajo kot odloženi prihodki v okviru drugih dolgoročnih obveznosti, in sicer v trenutku, ko obstaja sprejemljivo zagotovilo, da bo Skupina podpore prejela in da bo izpolnila pogoje v zvezi z njimi. Kasneje so v izkazu poslovnega izida

pripoznane med drugimi prihodki iz poslovanja v dobi koristnosti posameznega sredstva. Državne podpore, prejete za kritje stroškov, so pripoznane kot prihodki v obdobjih, v katerih nastajajo zadevni stroški, ki naj bi jih le-te nadomestile.

5.5.3.15 DRUGA SREDSTVA IN OBVEZNOSTI

Med drugimi sredstvi so izkazani dani predujmi, terjatve do državnih in drugih institucij, terjatve do drugih ter dolgoročne in kratkoročne aktivne

časovne razmejitve (nezaračunani prihodki in odloženi stroški oz. odhodki).

Nezaračunani prihodki so prihodki, ki se upoštevajo v poslovnem izidu, čeprav še niso bili zaračunani.

Odloženi stroški oz. odhodki so zneski, ki ob svojem nastanku še ne bremenijo poslovnega izida.

Med drugimi obveznostmi so izkazani prejeti predujmi, obveznosti do zaposlencev, obveznosti do državnih in drugih institucij, obveznosti do drugih ter dolgoročne in kratkoročne pasivne časovne razmejitve (odloženi prihodki in vnaprej vračunani stroški oz. odhodki).

5.5.3.16 POGOJNE OBVEZNOSTI

Pogojna obveznost je:

- možna obveznost, ki izhaja iz preteklih dogodkov in katere obstoj potrdi samo pojavitev ali nepojavitev enega ali več negotovih prihodnjih dogodkov, ki jih Skupina ne obvladuje v celoti ali
- sedanja obveza, ki izhaja iz preteklih dogodkov, vendar se ne pripozna, ker ni verjetno, da bo

Odloženi prihodki so prihodki, ki bodo v obdobju, ko se bodo pojavili predvideni prihodki, le te pokrili. Mednje uvrščamo tudi prejete državne podpore in s sredstvi povezane podpore.

Vnaprej vračunani stroški so zneski, ki se še niso pojavili, ampak se bodo v prihodnje in že trenutno vplivajo na poslovni izid.

pri poravnavi obveze potreben odtok dejavnikov, ki omogočajo gospodarske koristi, ali zneska obveze ni mogoče izmeriti dovolj zanesljivo.

Pogojne obveznosti še niso pripoznane v skupinskem izkazu finančnega položaja.

5.5.3.17 PRIHODKI

Prihodki iz prodaje se pripoznajo po pošteni vrednosti prejetega poplačila ali terjatve iz tega naslova, in sicer zmanjšani za popuste. Prihodki se izkažejo, ko je kupec prevzel vse pomembne oblike tveganja in koristi, povezanih z lastništvom sredstva, ko obstaja gotovost glede poplačljivosti nadomestila in z njim povezanih stroškov in ko Skupina preneha odločati o prodanih proizvodih.

Prodaja blaga se pripozna, ko družba Skupine stranki dostavi blago, stranka je blago sprejela, izterljivost povezanih terjatev pa je razumno zagotovljena.

Prodaja storitev se pripozna v obračunskem obdobju, v katerem se opravijo storitve, glede na zaključek posla, ocenjenega na podlagi dejansko opravljene storitve kot sorazmernega dela celotnih storitev.

Prihodki iz naslova obračunanih zamudnih obresti in z njimi povezane terjatve se ob nastanku pripoznajo

če je verjetno, da bodo gospodarske koristi povezane s poslom, pritekale v družbo. V nasprotnem primeru se obračuni zamudnih obresti evidentirajo kot pogojna sredstva in v poslovnih knjigah družbe skupine pripoznajo ob plačilu. Evidentiranje zamudnih obresti se obravnava individualno.

Drugi poslovni prihodki, povezani s poslovnimi učinki, so prihodki od odprave rezervacij, prihodki od črpanja odloženih prihodkov, dobički pri prodaji stalnih sredstev, odprave slabitev terjatev, prejete odškodnine in pogodbene kazni ter podobni prihodki (npr. državne podpore).

Finančni prihodki obsegajo prihodke iz deležev v naložbah, obresti danih posojil in depozitov ter dobičke pridruženih družb. Prihodki od obresti se pripoznajo ob njihovem nastanku v višini dogovorjene obrestne mere.

5.5.3.18 ODHODKI

Odhodki se pripoznajo, če je zmanjšanje gospodarskih koristi v obračunskem obdobju povezano z zmanjšanjem sredstev ali s povečanjem dolga in je to zmanjšanje mogoče zanesljivo izmeriti. Poslovni odhodki se pripoznajo, ko se stroški ne zadržujejo več v vrednosti zalog, proizvodov in nedokončane proizvodnje, oz. ko je trgovsko blago prodano. Stroški, ki se ne morejo zadrževati v zalogah proizvodov in nedokončane proizvodnje, so ob svojem nastanku že pripoznani kot poslovni odhodki.

V nabavni vrednosti prodanega blaga izkazujemo odhodke povezane s prodajo EE in odvisne stroške EE. V primeru, da ima Skupina več negativnih kot pozitivnih tečajnih razlik iz poslovanja, se te izkažejo v nabavni vrednosti prodanega blaga.

Stroški materiala so izvirni stroški kupljenega materiala, ki se neposredno porablja pri ustvarjanju poslovnih učinkov (neposredni stroški materiala), pa tudi stroški materiala, ki nimajo take narave in so zajeti v ustrezne namenske (funkcionalne) skupine posrednih poslovnih stroškov. V prvo podskupino spadajo stroški surovin, drugih materialov in kupljenih delov ter polproizvodov, katerih porabo je mogoče povezovati z ustvarjanjem poslovnih učinkov. V drugo skupino spadajo stroški pomožnega materiala za vzdrževanje nepremičnin, naprav in opreme, drobnega inventarja, katerega doba koristnosti ne presega leta dni, nadomestnih delov za servisiranje proizvodov po njihovi prodaji, pisarniškega materiala, strokovne literature in drugega. S stroški materiala so mišljeni tudi vračunani stroški kala, razsipa, okvar in loma.

Stroški storitev so izvirni stroški kupljenih storitev, ki so neposredno potrebne pri nastajanju poslovnih učinkov (stroški neposrednih storitev), pa tudi stroški storitev, ki nimajo take narave in so zajeti v

ustrezne namenske (funkcionalne) skupine posrednih poslovnih stroškov. V prvo skupino spadajo stroški predvsem storitev pri izdelovanju proizvodov, v drugo pa predvsem prevoznih storitev, storitev za vzdrževanje, sejamskih storitev, reklamnih storitev, reprezentance, zavarovalnih premij, plačilnega prometa in drugih bančnih storitev (razen obresti), najemnin, svetovalnih storitev, službenih potovanj in podobnih storitev.

Med odpisi vrednosti so izkazani stroški amortizacije, ki so povezani z doslednim prenašanjem vrednosti amortizirljivih neopredmetenih sredstev, nepremičnin, naprav in opreme ter naložbenih nepremičnin v poslovni izid. Prav tako so med odpisi vrednosti izkazani odpisi, oslabitve in izgube pri prodaji neopredmetenih sredstev in nepremičnin, naprav in opreme ter oslabitve oz. odpisi poslovnih terjatev in zalog.

Stroški dela so izvirni stroški, ki se nanašajo na obračunane plače in podobne zneske v bruto zneskih pa tudi na dajatve, ki se obračunavajo od te osnove in niso sestavni del bruto zneskov. Ti stroški lahko neposredno bremenijo ustvarjanje poslovnih učinkov (stroški neposrednega dela) ali pa imajo naravo posrednih stroškov in so zajeti v ustrezne namenske (funkcionalne) skupine posrednih stroškov.

Drugi poslovni odhodki se pojavljajo v zvezi z oblikovanjem rezervacij, dajatvami za varstvo okolja, koncesninami, donacijami in drugimi dajatvami.

Finančni odhodki obsegajo stroške izposojanja vključno z njimi povezanimi izpeljanimi finančnimi instrumenti in slabitve finančnih sredstev. Odhodki od obresti se pripoznajo ob njihovem nastanku v višini dogovorjene obrestne mere.

5.5.3.19 OBDAVČITEV

Davki vključujejo obveznosti za odmerjeni in odloženi davek. Odmerjeni davek je izkazan v skupinskem izkazu poslovnega izida. Odloženi davek je izkazan v skupinskem izkazu poslovnega izida in skupinskem izkazu finančnega položaja.

Obveznosti za odmerjeni davek temeljijo na obdavčljivem dobičku za leto. Obdavčljivi dobiček se razlikuje od čistega dobička, poročanega v

skupinskem poslovnem izidu, ker izključuje postavke prihodkov ali odhodkov, ki so obdavčljive ali odbitne v drugih letih, in tudi postavke, ki niso nikoli obdavčljive ali odbitne. Obveznost družb Skupine za odmerjeni davek se izračuna z uporabo davčnih stopenj, ki so veljavne na dan poročanja. V primeru, da je obveznost za odmerjeni davek nižja

od plačanih akontacij, se izkaže terjatev za odmerjeni davek.

Odloženi davek je v celoti izkazan z uporabo metode obveznosti po izkazu finančnega položaja začasne razlike, ki nastajajo med davčnimi vrednostmi sredstev in obveznosti ter njihovimi knjigovodskimi vrednostmi v računovodskih izkazih. Odloženi davek se določi z uporabo davčnih stopenj (in zakonov), ki so bile veljavne na dan skupinskega izkaza finančnega položaja in za katere se pričakuje, da bodo uporabljeni, ko se odložena terjatev za davek realizira ali pa se odložena obveznost za davek poravnava.

STOPNJE DAVKA OD DOBIČKA PO DRŽAVAH

Država	Veljavna davčna stopnja v letu 2015
Slovenija	17 %
Hrvaška	20 %
Srbija	15 %
Makedonija	10 %
Bosna in Hercegovina	10 %
Romunija	16 %

5.5.3.20 SKUPINSKI IZKAZ DENARNIH TOKOV

V skupinskem izkazu denarnih tokov prikazujemo spremembe stanja denarnih sredstev in denarnih ustreznikov za poslovno leto, za katero se sestavlja. Skupinski izkaz denarnih tokov je sestavljen po posredni metodi iz podatkov skupinskega izkaza

Terjatev za odloženi davek se pripozna, če obstaja verjetnost, da bo v prihodnosti na razpolago obdavčljiv dobiček, iz katerega bo mogoče koristiti začasne razlike. Predstavlja višino obračunanega davka od dohodka pravnih oseb od odbitnih začasnih razlik.

Obveznost za odloženi davek predstavlja višino obračunanega davka od dohodka pravnih oseb od obdavčljivih začasnih razlik, kar pomeni večje plačilo davka v prihodnosti.

finančnega položaja, skupinskega izkaza poslovnega izida Skupine in tabel gibanj sredstev in obveznosti.

Denarna sredstva Skupine so gotovina, denar na transakcijskih računih, depoziti na odpoklic in depoziti, vezani do treh mesecev.

5.5.3.21 POROČANJE PO ODSEKIH

Skupina v letnem poročilu ne razkriva poslovanja po odsekih. Poročanje po odsekih morajo v letnih poročilih razkriti skupine z lastniškimi ali dolžniškimi

instrumenti, s katerimi se javno trguje in družbe, ki šele izdajajo lastniške ali dolžniške instrumente na javnih trgih instrumentov.

5.5.3.22 NOVI STANDARDI IN POJASNILA, KI JIH JE IZDAL OMRS IN SPREJELA EU, KI ŠE NISO V VELJAVI

Novi standardi in pojasnila, navedeni v nadaljevanju, še niso veljavni in se med pripravo letnih skupinskih računovodskih izkazov za poslovno leto, ki se je končalo na dan 31.12.2015, niso upoštevali:

- DOPOLNILO K MSRP 11: OBRAČUNAVANJE NAKUPA DELEŽEV V SKUPAJ OBVLADOVANEM PODJETJU (velja za letna obračunska obdobja, ki se začnejo 1.1.2016. Uporablja se za nazaj. Uporaba pred tem datumom je dovoljena.)

Skladno z dopolnilom je potrebno nakupe poslovnih deležev v skupnem poslovanju, ki tvori družbo, obračunavati in obravnavati kot poslovne združitve.

Obračunavanje v smislu poslovnih združitev se uporablja tudi v primeru nakupa dodatnih poslovnih deležev v skupnem poslovanju, kjer skupni lastnik obdrži skupno obvladovanje. Dodatno kupljeni poslovni deleži se izmerijo po pošteni vrednosti. Pred tem posedovanih poslovnih deležev v skupnem poslovanju ni potrebno ponovno izmeriti.

Vpliv sprejetega dopolnila lahko ocenimo v letu njegove prve uporabe, saj je slednje odvisno od nakupa skupnih poslovanj, ki se izvede tekom poročevalnega obdobja. Skupina dopolnila ne bo uporabila pred datumom, zato ni mogoče oceniti vpliv sprejetega dopolnila na njene računovodske izkaze.

- **DOPOLNILO K MRS 1** (velja za letna obračunska obdobja, ki se začnejo 1.1.2016. Uporaba pred tem datumom je dovoljena)

Dopolnilo k MRS 1 zajema pet ozko usmerjenih izboljšav v zvezi z razkritjem zahtev, ki jih navaja standard.

Navodila glede pomembnosti v okviru MRS 1 so spremenjena in pojasnjujejo:

- nepomembni podatki se lahko izločijo iz uporabnih informacij,
- pomembnost se uporablja za celotne računovodske izkaze,
- pomembnost se uporablja za vsako posamezno razkritje po MSRP-jih.

Navodila glede vrstnega reda pojasnil (vključno računovodske usmeritve) so spremenjena:

- iz MRS se izvzame del besedila, ki se je tolmačil kot določanje vrstnega reda pojasnil k računovodskim izkazom,
- družbe po lastni presoji v računovodskih izkazih umestijo razkritja v zvezi z računovodskimi usmeritvami.

Skupina predvideva, da dopolnilo na dan prve uporabe ne bo pomembno vplivalo na razkritja k računovodskim izkazom Skupine.

- **DOPOLNILO K MRS 16 IN MRS 38: POJASNILO V ZVEZI S SPREJEMLJIVIMI METODAMI AMORTIZACIJE** (velja za letna obračunska obdobja, ki se začnejo 1.1.2016. Uporablja se za nazaj. Uporaba pred tem datumom je dovoljena.)

AMORTIZACIJA NEPREMIČNIN, NAPRAV IN OPREME NA OSNOVI PRIHODKOV NI DOVOLJENA

Dopolnilo izrecno določa, da se za nepremičnine, naprave in opreme ne uporabljajo na prihodkih temelječe amortizacijske metode.

NOV OMEJEVALNI TEST ZA NEOPREDMETENA SREDSTVA

Dopolnilo uvaja izpodbojno pravno domnevo, da je uporaba amortizacijskih metod, ki temeljijo na prihodkih, pri neopredmetenih sredstvih neustrezna. Domnevo lahko odpravimo zgolj takrat, ko so prihodki in uporaba gospodarskih koristi iz naslova neopredmetenih sredstev 'močno soodnosni' ali ko je neopredmeteno sredstvo izkazano kot merilo prihodkov.

Skupina predvideva, da dopolnilo na dan prve uporabe ne bo vplivalo na njene računovodske izkaze, saj Skupina ne uporablja amortizacijske metode, ki bi temeljila na prihodkih.

- **DOPOLNILO K MRS 16 NEPREMIČNINE, NAPRAVE IN OPREMA IN MRS 41 KMETIJSTVO** (velja za letna obračunska obdobja, ki se začnejo 1.1.2016. Uporaba pred tem datumom je dovoljena.)

Določilo obravnava rodne rastline v okviru MRS 16 Nepremičnine, naprave in oprema, in ne v MRS 41 Kmetijstvo in tako izraža, da je z njimi povezana dejavnost podobna proizvodni dejavnosti.

Skupina predvideva, da dopolnilo na dan prve uporabe ne bo vplivalo na njene računovodske izkaze, saj Skupina nima rodnih rastlin.

- **DOPOLNILO K MRS 19 – PROGRAMI Z DOLOČENIMI ZASLUŽKI** (velja za letna obračunska obdobja, ki se začnejo 1.2.2016. Uporablja se za nazaj. Uporaba pred tem datumom je dovoljena.)

Dopolnilo se nanaša zgolj na programe z določenimi zasluži, ki vključujejo prispevke zaposlenih ali tretjih oseb, ki izpolnjujejo nekatera merila oz. ki so:

- določena s formalnimi določbami programa;
- povezana s storitvijo;
- neodvisna od obdobja službovanja.

Ko so izpolnjena omenjena merila, lahko družba (ni pa obvezana) prispevke pripozna kot zmanjšanje stroška storitve v obdobju, ko je storitev bila opravljena.

Skupina predvideva, da dopolnilo na dan prve uporabe ne bo pomembno vplivalo na njene računovodske izkaze, saj Skupina nima programov z določenimi zasluži, ki bi vključevali prispevke zaposlenih ali tretjih oseb.

LETNE IZBOLJŠAVE

Decembra 2013 je Upravni odbor za mednarodne računovodske standarde (IASB) objavil sklop letnih izboljšav k MSRP-jem za obdobje 2010-2012, med drugim šest sprememb k šestim standardom, posledično pa tudi druga dopolnila k standardom in pojasnilom, ki se odražajo kot spremembe v smislu predstavitve, pripoznanja in merjenja. Letne izboljšave k MSRP-jem za dopolnila, sprejeta v obdobju 2010-2012, veljajo za letna obdobja po 1.2.2015, pri čemer je dovoljena tudi uporaba pred tem datumom. Letne izboljšave k MSRP-jem za obdobje 2012-2014 so bile izdane s strani IASB v septembru 2014 in uvajajo štiri dopolnila k štirim standardom, štiri standarde, ter pripadajoča dopolnila k drugim standardom in pojasnilom, ki se odražajo kot spremembe v smislu predstavitve, pripoznanja in merjenja. Letne izboljšave k MSRP-jem za sklop dopolnil, sprejetih v obdobju 2012-2014, veljajo za letna obdobja, ki se pričnejo na dan 1.1.2016 ali kasneje, pri čemer je dovoljena tudi uporaba pred tem datumom.

Izboljšave uvajajo deset dopolnil k desetim standardom, posledično pa tudi dopolnila k ostalim standardom in pojasnilom. Zadevna dopolnila veljajo za letna obdobja, ki se pričnejo na dan 1.2.2015, 1.1.2016 ali kasneje, pri čemer je dovoljena tudi uporaba pred tem datumom.

Skupina predvideva, da določila ne bodo pomembno vplivala na njene računovodske izkaze.

MSRP 3 POSLOVNE ZDRUŽITVE

Dopolnilo k MSRP 3 Poslovne združitve (skupaj s pripadajočimi dopolnili k ostalim standardom) pojasnjuje, da razvrstitev pogojnega nadomestila med obveznosti ali kapital, v primeru ko služi kot finančni instrument, določa MRS 32 in ne drugi standardi. Dopolnilo tudi pojasnjuje, da v primeru ko se pogojno nadomestilo razvrsti kot sredstvo ali obveznost, se to izmeri po poštenu vrednosti na dan poročanja.

Skupina predvideva, da dopolnilo na dan prve uporabe ne bo vplivalo na njene računovodske izkaze, saj Skupina takega primera nima.

MRS 19 ZASLUŽKI ZAPOSLENCEV

Dopolnilo k MRS 19 pojasnjuje, da mora diskontna stopnja, ki se uporablja pri izračunu zaslužkov zaposlencev, temeljiti na visoko kakovostnih podjetniških obveznicah ali državnih obveznicah, in sicer v isti valuti kot bo potrebno izplačati zaslužke.

V aktuarskih izračunih za obračun obveznosti iz naslova jubilejnih nagrad in odpravnin ob upokojitvi diskontna stopnja že sedaj temelji na visoko kakovostnih podjetniških obveznicah, zato novo dopolnilo ne bo vplivalo na izkazovanje obveznosti iz naslova jubilejnih nagrad in odpravnin ob upokojitvi.

5.5.4 Določanje poštene vrednosti

V zvezi z izkazovanjem in razkrivanjem finančnih instrumentov je potrebna predstavitev njihove poštene vrednosti. Poštena vrednost je znesek, s katerim je mogoče prodati sredstvo ali zamenjati obveznost med dobro obveščenima in voljnima strankama v preišljenem poslu.

Pri določanju poštene vrednosti finančnih instrumentov se upošteva naslednja hierarhija ravni določanja poštene vrednosti:

- prva raven zajema kotirane cene (neprilagojene) na delujočih trgih za enaka sredstva ali obveznosti,
- druga raven zajema vhodne podatke poleg kotiranih cen, vključenih v prvo raven, ki so

neposredno (tj. kot cene) ali posredno (tj. kot izpeljani iz cen) zaznavni za sredstvo ali obveznosti,

- tretja raven zajema vhodne podatke za sredstvo ali obveznost, ki ne temeljijo na zaznavnih tržnih podatkih.

Kotirane cene se uporabljajo kot osnova za določanje poštene vrednosti finančnih instrumentov. V kolikor finančni instrument ne kotira na organiziranem trgu oz. se trg ocenjuje kot nedelujoč, se uporabi vhodne podatke druge in tretje ravni za ocenitev poštene vrednosti finančnega instrumenta.

5.5.5 Obvladovanje finančnih tveganj

Zaznavanje finančnih tveganj in njihovo obvladovanje je opredeljeno v poslovnem delu letnega poročila.

Pri pojasnilih k skupinskim računovodskim izkazom so finančna tveganja predstavljena v povezavi s postavkami v skupinskih računovodskih izkazih (točka 5.5.7.5 Finančni instrumenti in tveganja), in sicer:

- kreditno tveganje,
- likvidnostno tveganje,
- tečajno tveganje,
- obrestno tveganje in
- cenovno tveganje.

5.5.6 Spremembe v Skupini v letu 2015

IZLOČITEV DRUŽBE IZ SKUPINE

Družba HSE Italia je bila v letu 2015 zadnjič vključena v uskupinjevanje. Ustanovljena je bila v letu 2003 z namenom trgovanja z EE v tej državi. Zaradi omejitev pri trgovanju z EE v Italiji je bila

sprejeta odločitev, da se izvede prostovoljna likvidacija te družbe in je zato na dan 29.6.2015 družba zaključila s poslovanjem, obenem je bil izveden tudi njen formalen izbris iz registra.

PROSTOVOLJNA LIKVIDACIJA HSE ITALIA

Postavka v EUR	1-12/2015	1-12/2014
Prihodki	298	6.170.788
Odhodki	16.034	6.152.728
Dobiček (izguba) pred obdavčitvijo	(15.736)	18.060
Davek		5.100
Čisti poslovni izid	(15.736)	12.960

5 Računovodsko poročilo skupine HSE

5.5.7 Razkritja k skupinskim računovodskim izkazom

5.5.7.1 SKUPINSKI IZKAZ FINANČNEGA POLOŽAJA

Sredstva Skupine znašajo na dan 31.12.2015 skupaj 2.233.923.431 EUR in so v primerjavi z 31.12.2014 nižja za 18 %, kar je v glavnini posledica slabitev, ki jih je Skupina izvedla v skupnem znesku 479.267.835 EUR v glavnini na sredstvih, ki jih

družbe v Skupini uporabljajo pri izvajanju svojih osnovnih dejavnosti. V vrednosti slabitev so upoštevane slabitve stalnih in gibljivih sredstev (zaloge, terjatve).

NEOPREDMETENA SREDSTVA (1)

Postavka v EUR	31.12.2015	31.12.2014
Emisijski kuponi	4.072.705	5.891.538
Druge dolgoročne premoženjske pravice	3.721.023	4.287.695
Dobro ime	12.387.056	12.387.056
Druga neopredmetena sredstva		1.200
Skupaj	20.180.784	22.567.489

Dobro ime predstavlja več kot polovico vseh neopredmetenih sredstev, petino vrednosti predstavljajo emisijski kuponi in približno petino

vrednosti druge dolgoročne premoženjske pravice (glavnina programska oprema).

GIBANJE V LETU 2015

Postavka v EUR	Emisijski kuponi	Druge dolgoročne premoženjske pravice	Dobro ime	Druga neopredmetena sredstva	Skupaj
Nabavna vrednost 1.1.2015	5.891.538	15.620.961	12.387.056	6.180	33.905.735
Pridobitve	19.574.523	749.966			20.324.489
Odtujitve - prodaje	(21.393.356)	(56)			(21.393.412)
Prenosi - preknjižbe		(20.734)		(1.200)	(21.934)
Tečajne razlike		(3)			(3)
Odpisi		(1.067.474)			(1.067.474)
Nabavna vrednost 31.12.2015	4.072.705	15.282.660	12.387.056	4.980	31.747.401
Odpisana vrednost 1.1.2015	0	11.333.266	0	4.980	11.338.246
Odtujitve - prodaje		(147)			(147)
Prenosi - preknjižbe		(79.854)			(79.854)
Amortizacija		1.311.218			1.311.218
Tečajne razlike		(2)			(2)
Slabitve		64.630			64.630
Odpisi		(1.067.474)			(1.067.474)
Odpisana vrednost 31.12.2015	0	11.561.637	0	4.980	11.566.617
Knjigovodska vrednost 1.1.2015	5.891.538	4.287.695	12.387.056	1.200	22.567.489
Knjigovodska vrednost 31.12.2015	4.072.705	3.721.023	12.387.056	0	20.180.784

GIBANJE V LETU 2014

Postavka v EUR	Emisijski kuponi	Druge dolgoročne premoženjske pravice	Dobro ime	Druge neopredmetena sredstva	Skupaj
Nabavna vrednost 1.1.2014	10.415.106	19.996.922	12.389.845	10.835	42.812.708
Pridobitve	20.958.329	2.844.089			23.802.418
Odtujitve - odpisi, prodaje	(25.481.897)	(652.711)			(26.134.608)
Odtujitev družbe iz Skupine		(5.860.493)	(2.789)		(5.863.282)
Sredstva, vključena v skupino za odtujitev		(669.588)			(669.588)
Prenosi - preknjižbe		(37.231)		(4.655)	(41.886)
Tečajne razlike		(27)			(27)
Nabavna vrednost 31.12.2014	5.891.538	15.620.961	12.387.056	6.180	33.905.735
Odpisana vrednost 1.1.2014	0	11.306.887	0	4.980	11.311.867
Odtujitve - odpisi, prodaje		(420.356)			(420.356)
Odtujitev družbe iz Skupine		(460.669)			(460.669)
Sredstva, vključena v skupino za odtujitev		(630.200)			(630.200)
Amortizacija		1.520.463			1.520.463
Tečajne razlike		(16)			(16)
Slabitve		17.157			17.157
Odpisana vrednost 31.12.2014	0	11.333.266	0	4.980	11.338.246
Knjigovodska vrednost 1.1.2014	10.415.106	8.690.035	12.389.845	5.855	31.500.841
Knjigovodska vrednost 31.12.2014	5.891.538	4.287.695	12.387.056	1.200	22.567.489

Skupina kupuje emisijske kupone za potrebe proizvodnje EE v Skupini v naslednjih letih. Do vključno leta 2012 je Skupina brezplačno od države prejela glavno emisijskih kuponov, potrebnih za proizvodnjo EE v TE na podlagi Zakona o varstvu okolja, Odloka o državnem načrtu razdelitve emisijskih kuponov in Odločbe o emisijskih kuponih. Skladno s spremembo zakonodaje morajo od leta 2013 dalje vse TE emisijske kupone kupovati na trgu. Začetno stanje emisijskih kuponov v Skupini znaša 4.300.673 emisijskih kuponov v vrednosti 5.891.538 EUR, v letu 2015 je bilo kupljenih 3.573.838 v vrednosti 19.574.523 EUR in prodanih oz. porabljenih 3.875.911 emisijskih kuponov v vrednosti 21.393.356 EUR, tako ima Skupina konec leta 2015 še 3.998.600 emisijskih kuponov, katerih vrednost znaša 4.072.705 EUR.

Med drugimi dolgoročnimi premoženjskimi pravicami predstavlja najvišjo vrednost licencirana programska oprema, ki jo Skupina uporablja za informacijsko podporo izvajanja dejavnosti. V letu 2015 je bilo za 749.966 EUR novih nabav in 1.067.474 EUR odpisov (odpisana programska oprema ni imela knjigovodske vrednosti).

Amortizacija drugih dolgoročnih pravic v letu 2015 znaša 1.311.218 EUR. V letu 2015 so bile pregledane dobe koristnosti pomembnejše programske opreme in ugotovljeno je bilo, da pri nekateri programski

opremi dobe koristnosti niso pravilno ocenjene glede na trenutna predvidevanja o uporabnosti teh sredstev. Za to programsko opremo so se dobe koristnosti podaljšale, tako je bila v letu 2015 obračunana amortizacija v skupni višini 42.155 EUR, kar je za 29.426 EUR manj, kot če se dobe koristnosti ne bi spremenile.

V Skupini so bile v letu 2015 izvedene slabitve dolgoročnih premoženjskih pravic v višini 64.630 EUR na podlagi cenitve pooblaščenega cenilca.

Na dan 30.09.2015 je bila z internim preizkusom oslavitve presojana nadomestljiva vrednost denar ustvarjajoče enote SENG, iz katere izhaja dobro ime. Izračunana je bila vrednost pri uporabi na podlagi metode sedanje vrednosti pričakovanega prostega denarnega toka na osnovi projekcij poslovanja družbe SENG do leta 2030, pripravljenih na podlagi upoštevanja realne rasti sestavnih delov denarnega toka.

Izračunana vrednost pri uporabi temelji med drugim tudi na dolgoročnih napovedih gibanja tržnih cen EE, katere pripravlja mednarodno priznana institucija Poyry Management Consulting (enako kot pri izvedbi preizkusa slabitve na dan 31.12.2014), razen za prva tri leta (2016-2018), ko se upoštevajo borzne cene standardiziranih rokovnih pogodb za EE na borzi HUPX. Predvidena povprečna letna stopnja

rasti tržnih cen EE v obdobju od leta 2019 do 2030 znaša 6,41 % (v letu 2014 4,56 %), medtem ko se za prva tri leta predvideva padec tržnih cen EE za 1,57 % (v letu 2014 povečanje za 8,4 %). Povprečna letna stopnja rasti normaliziranega realnega prostega denarnega toka v izvedenem preizkusu oslabitve (torej od leta 2030 dalje) pa je enaka 0 %.

Upoštevana je povprečna proizvodnja v višini 854 GWh/leto. Povprečna proizvodnja HE na Soči je določena na podlagi statističnih podatkov o povprečni hidrologiji na reki Soči. V letu 2018 (nižja za 165 GWh) in 2025 (nižja za 111 GWh) je predvidena nižja proizvodnja EE zaradi remonta ČHE Avče ter v letih 2028-2030 zaradi predvidene obnove HE Solkan (nižja za 6 GWh).

Nadomestljiva vrednost sredstev denar ustvarjajoče enote SENG na dan 30.09.2015 znaša 555.154.000 EUR. Ugotovljeno je bilo, da nadomestljiva vrednost denar ustvarjajoče enote, ki vključuje dobro ime, presega njeno knjigovodsko vrednost za 306.253.658 EUR, zato ni bilo razlogov za slabitev dobrega imena in drugih sredstev denar ustvarjajoče enote. V zvezi z vrednotenjem dobrega

imena na dan 31.12.2015 je obvladujoča družba glede na to, da je bil preizkus oslabitve izveden po stanju na dan 30.9.2015, izvedla presojo sprememb okoliščin poslovanja v zadnjem kvartalu poslovnega leta 2015. Ugotovljeno je bilo, da se okoliščine poslovanja denar ustvarjajoče enote v zadnjem kvartalu poslovnega leta 2015 niso pomembneje spremenile, kar je nakazalo, da se vrednotenje dobrega imena po stanju na dan 31.12.2015 ne spreminja glede na ugotovljeno po stanju na dan 30.9.2015.

Pri oceni je bila uporabljena realna zahtevana stopnja donosa, ki se po letih razlikuje, in sicer znaša uporabljen WACC 7,62 % za zadnje trimesečje poslovnega leta 2015, 5,40 % za leto 2016 in 2017 ter 5,30 % za obdobja od 2018 dalje (v preizkusu oslabitve na dan v letu 2014 so bile uporabljene naslednje realne zahtevane stopnje donosa: 6,36 % za leto 2015, 5,66 % za leti 2016 in 2017 ter 5,35 % za obdobja od leta 2018 dalje). Razlikovanje stopenj WACC-a med leti izhaja iz prilagoditve le-teh na realno osnovo z upoštevanjem pričakovanj o bodoči stopnji inflacije. Stopnja inflacije temelji na napovedih UMAR-ja.

ANALIZA OBČUTLJIVOSTI – CENITEV ZA DOBRO IME

	Sprememba v %		Sprememba nadomestljive vrednosti 100 % deleža v družbi SENG v EUR	
Prodajne cene EE	(20)	20	(176.903.000)	176.902.000
Diskontna stopnja (WACC)	(20)	20	226.625.000	(128.925.000)
NOPLAT (EBIT-davek)	(20)	20	(97.462.000)	97.462.000

Družbe Skupine v letu 2015 nabavni vrednosti neopredmetenih sredstev niso pripisale obresti iz naslova nabave pred usposobitvijo za uporabo, ker niso financirana s posojili.

Neopredmetenih sredstev vzeti v finančni najem, Skupina nima.

Konec leta 2015 ima Skupina sklenjenih za 1.094.332 EUR pogodb za nabavo neopredmetenih sredstev v prihodnjih letih.

NEPREMIČNINE, NAPRAVE IN OPREMA (2)

Postavka v EUR	31.12.2015	31.12.2014
Zemljišča	26.613.285	30.406.678
Zgradbe	425.310.245	433.982.417
Proizvajalna oprema	1.275.447.159	388.494.137
Druga oprema	29.265.353	40.110.441
Nepremičnine, naprave in oprema v pridobivanju	12.370.868	1.348.273.338
Skupaj	1.769.006.910	2.241.267.011

Glavnina družb v Skupini se ukvarja s proizvodnjo EE oz. surovin za njeno proizvodnjo, kar zahteva specialno opremo, zaradi omenjene dejavnosti so

pomembne tudi vrednosti zgradb. Tako predstavljajo nepremičnine, naprave in oprema največji delež sredstev skupine.

GIBANJE V LETU 2015

Postavka v EUR	Zemljišča	Zgradbe	Proizvajalna oprema	Druga oprema	Nepremičnine, naprave in oprema v pridobivanju	Skupaj
Nabavna vrednost 1.1.2015	38.211.715	1.115.181.021	1.878.791.678	86.492.244	1.348.317.072	4.466.993.730
Pridobitve			19.693	10.703	101.395.283	101.425.679
Odtujitve - prodaje	(590.593)	(950.982)	(24.253.881)	(406.787)	(119.043)	(26.321.286)
Prenosi iz investicij	679.865	89.041.835	1.330.836.552	5.117.911	(1.425.654.874)	21.289
Prenosi - preknjižbe	(2.272.251)	(18.066.413)	(7.462.217)	(804.462)	(32.368)	(28.637.711)
Tečajne razlike	1	2	(3)	(93)		(93)
Odpisi	(160.464)	(5.202.205)	(4.847.801)	(711.929)	(3.465.595)	(14.387.994)
Nabavna vrednost 31.12.2015	35.868.273	1.180.003.258	3.173.084.021	89.697.587	20.440.475	4.499.093.614
Odpisana vrednost 1.1.2015	7.805.037	681.198.604	1.490.297.541	46.381.803	43.734	2.225.726.719
Odtujitve - prodaje	(176.128)	(719.604)	(22.875.547)	(339.765)		(24.111.044)
Prenosi iz investicij		1.866.801			(1.866.801)	0
Prenosi - preknjižbe	(1.260.360)	(8.192.412)	(2.851.814)	(76.579)	1.761.568	(10.619.597)
Amortizacija		17.664.363	57.029.247	5.037.289		79.730.899
Tečajne razlike			1	(90)		(89)
Slabitve	2.886.439	67.973.430	380.853.293	10.135.971	8.131.106	469.980.239
Odpisi		(5.098.169)	(4.815.859)	(706.395)		(10.620.423)
Odpisana vrednost 31.12.2015	9.254.988	754.693.013	1.897.636.862	60.432.234	8.069.607	2.730.086.704
Knjigovodska vrednost 1.1.2015	30.406.678	433.982.417	388.494.137	40.110.441	1.348.273.338	2.241.267.011
Knjigovodska vrednost 31.12.2015	26.613.285	425.310.245	1.275.447.159	29.265.353	12.370.868	1.769.006.910

GIBANJE V LETU 2014

Postavka v EUR	Zemljišča	Zgradbe	Proizvajalna oprema	Druška oprema	Nepremičnine, naprave in oprema v pridobivanju	Skupaj
Nabavna vrednost 1.1.2014	38.588.048	1.344.176.409	2.131.259.984	59.072.063	1.214.502.544	4.787.599.048
Pridobitve					226.688.481	226.688.481
Odtujitve - odpisi, prodaje	(445.514)	(5.772.857)	(9.433.240)	(963.835)	(114.118)	(16.729.564)
Odtujitev družbe iz Skupine	(67.000)	(135.854.777)	(123.173.650)	(1.972.693)	(25.255.262)	(286.323.382)
Prenosi iz investicij	764.333	10.697.565	26.063.046	26.933.829	(64.508.735)	(49.962)
Prenosi - preknjižbe	936.615	(2.705.577)	(2.180.034)	3.479.011	(2.449.255)	(2.919.240)
Sredstva, vključena v skupino za odtujitev	(1.107.915)	(95.254.010)	(142.846.811)	(30.927)	(342.542)	(239.582.205)
Tečajne razlike				(1.125)		(1.125)
Slabitve	(456.852)	(105.732)	(897.617)	(24.079)	(204.041)	(1.688.321)
Nabavna vrednost 31.12.2014	38.211.715	1.115.181.021	1.878.791.678	86.492.244	1.348.317.072	4.466.993.730
Odpisana vrednost 1.1.2014	3.932.917	754.531.881	1.546.349.303	45.240.307	6.002	2.350.060.410
Odtujitve - odpisi, prodaje	(13.991)	(4.590.367)	(9.153.565)	(743.553)		(14.501.476)
Odtujitev družbe iz Skupine		(10.022.246)	(21.498.105)	(1.052.961)		(32.573.312)
Prenosi - preknjižbe	842.480	(1.630.119)	4.955.210	(4.809.397)	5.998	(635.828)
Sredstva, vključena v skupino za odtujitev		(93.027.700)	(139.932.250)			(232.959.950)
Amortizacija		21.919.307	59.255.793	5.787.952		86.963.052
Tečajne razlike				(1.068)		(1.068)
Slabitve	3.043.631	14.017.848	50.321.155	1.960.523	31.734	69.374.891
Odpisana vrednost 31.12.2014	7.805.037	681.198.604	1.490.297.541	46.381.803	43.734	2.225.726.719
Knjigovodska vrednost 1.1.2014	34.655.131	589.644.528	584.910.681	13.831.756	1.214.496.542	2.437.538.638
Knjigovodska vrednost 31.12.2014	30.406.678	433.982.417	388.494.137	40.110.441	1.348.273.338	2.241.267.011

Med najpomembnejšimi investicijami v osnovna sredstva družb Skupine v letu 2015 so vlaganja v nadomestni blok 6 TEŠ, vlaganja v obnovo proizvodnih objektov in nabava opreme za izvajanje osnovne dejavnosti v skupni vrednosti 101.425.679 EUR (od tega v nadomestni blok 6 TEŠ 67.158.315 EUR). Več o vlaganjih Skupine je razkrito v poslovnem delu letnega poročila (poglavje 2.11 Naložbe).

Najpomembnejša investicija Skupine, nadomestni blok 6 TEŠ, je bil v mesecu juliju 2015 usposobljen za uporabo in aktiviran. Vrednost zajema tudi usredstvene stroške financiranja, ki so v obdobju celotne investicije znašali 122.932.152 EUR (od tega v letu 2015 v višini 23.155.709 EUR).

Za nadomestni blok 6 TEŠ se je ocenila tudi preostala vrednost v vrednosti 15.500.070 EUR. Za ostala osnovna sredstva Skupina nima ocenjene preostale vrednosti.

Med povečanju vlaganj v nadomestni blok 6 TEŠ so upoštevani tudi stroški razgradnje. Na podlagi tehničnega elaborata in zaveze iz Energetskega dovoljenja se ocenjuje stroške razgradnje v višini 16.120.000 EUR. Ta vrednost ob upoštevanju diskontne stopnje 1,436 (30 letne nemške obveznice) na dan oblikovanja rezervacij 19.6.2015 znaša 9.113.400 EUR.

Najpomembnejši prenosi osnovnih sredstev se nanašajo na prenos stanovanj, garaž in poslovnih prostorov na naložbene nepremičnine v višini 6.797.791 EUR, prenos prenosnega omrežja na sredstva, vključena v skupino za odtujitev, v višini 7.034.844 EUR (ta del je bil v letu 2015 že prodan) prenos zemljišč na zaloge nedokončane proizvodnje v višini 1.136.359 EUR in prenos na zaloge rezervnih delov v višini 947.473 EUR.

Odpisi osnovnih sredstev po knjigovodski vrednosti v višini 3.767.571 EUR predstavljajo odpise zaradi posodobitev naprav in opreme oz. odpise naprav in opreme zaradi neuporabnosti in dotrajanosti, del pa tudi odpise investicij v teku, za katere se je ugotovilo, da se zaradi različnih razlogov ne bodo realizirale.

V Skupini so bili na dan 30.9.2015 v denar ustvarjajočih enotah, ki poslujejo z izgubo, izvedeni preizkusi oslabitve nepremičnin, naprav in opreme. Najpomembnejša med njimi je denar ustvarjajoča enota, ki vključuje proizvodnjo EE v družbi TEŠ in pridobivanje energenta za to proizvodnjo v družbi PV (izkop premoga). Pooblaščen ocenjevalci vrednosti podjetij so ocenjevali nadomestljivo vrednost sredstev.

Glede na vrsto sredstev je bila kot nadomestljiva vrednost upoštevana:

- vrednost pri uporabi (za sredstva, ki jih družbe uporabljajo za izvajanje osnovnih dejavnosti) ali
- poštena vrednost, zmanjšana za stroške prodaje (za sredstva, ki ne sodelujejo v izvajanju osnovnih dejavnosti).

V cenitvah sredstev, ki sodelujejo pri osnovni dejavnosti najpomembnejše denar ustvarjajoče enote, so bile upoštevane naslednje predpostavke:

- vrednost je ocenjena z metodo sedanje vrednosti pričakovanih prostih denarnih tokov (vrednost pri uporabi);
- uporabljena je bila predpostavka delujoče denar ustvarjajoče enote z omejeno življenjsko dobo do leta 2054;
- upoštevale so se dolgoročne projekcije poslovanja denar ustvarjajoče enote do leta 2030 (strateška izhodišča o proizvodnji in prodaji premoga za obdobje 2031 – 2054) oz. dolgoročne projekcije poslovanja TEŠ do leta 2054 in NIP 6;
- v dolgoročnih projekcijah poslovanja denar ustvarjajoče enote so bile upoštevane naslednje predpostavke:
 - borzne cene standardiziranih rokovnih pogodb za EE in CO₂ emisijske kupone na borzi HUPX za obdobje 2016-2018, od leta 2018 dalje pa dolgoročne napovedi gibanja tržnih cen EE in CO₂ emisijskih kuponov (posodobljene v septembru 2015), katere pripravlja mednarodno priznana inštitucija Poyry Management Consulting (enako kot pri preizkusih slabitev v letu 2014);
 - povprečna letna proizvodnja EE iz premogovnih elektrarn v višini 3,7 TWh v obdobju 2016-2030, 2,6 TWh v obdobju 2031-2040 in 2,1 TWh v obdobju 2041-2054. Letna količina proizvedene EE iz premogovnih elektrarn je izračunana na podlagi letnih količin izkopanega premoga v PV in specifične porabe premoga po blokih. Proizvodnja EE se z leti zmanjšuje zaradi zapiranja dotrajanih premogovnih blokov ter postopnega zapiranja

premogovnika, ki predstavlja edini vir primarnega energenta za proizvodnjo EE iz premogovnih elektrarn;

- povprečna letna proizvodnja premoga v višini 34.248 TJ na leto v obdobju 2016-2030;
 - postopen padec obsega poslovanja od leta 2030 do leta 2040 zaradi predvidenega postopnega zapiranja premogovnika, po letu 2040 je predvidena konstantna proizvodnja premoga v višini 19.155 TJ na leto;
 - obsegu poslovanja premogovnika prilagojeno sledi upoštevan trend gibanja stroškov storitev in stroškov dela;
 - ob koncu obdobja projekcij so upoštevani izdatki za zaprtje premogovnika (stroški zapiranja jame, stroški odpravnin) in prejemki iz naslova sprostitve obratnega kapitala ter odprodaje preostalih osnovnih sredstev, ki naj bi se izvedli v roku 10 let (do leta 2063), v ocenjeni višini 37.483.000 EUR;
 - vrednost drugih prihodkov (prihodki od zagotavljanja sistemskih storitev, toplotne energije, prihodki od prodaje pepela in sadre) v višini od 11,3 mio EUR v letu 2016 do 23,7 mio EUR v letu 2054. Povečanje drugih prihodkov izhaja iz že podpisanih novih pogodb za sistemske storitve in planiranih višjih prihodkov od prodaje toplotne energije;
 - morebitni prihodki iz naslova prednostnega dispečiranja v prihodnjih letih niso bili upoštevani, saj bi takšni podporni ukrepi morali biti predhodno vpeljani s strani drugih inštitucij, ki regulirajo energetske trg v RS.
- upoštevane so dolgoročne projekcije poslovanja od 30.9.2015 do 31.12.2040 v realnih cenah z upoštevanimi projekcijami prodajnih cen EE in cen CO₂ emisijskih kuponov glede na napovedi neodvisne institucije, za nadaljnja obdobja do 31.12.2054 (ko naj bi nadomestni blok 6 TEŠ prenehal obratovati, družba PV pa prenehala z izkopavanjem

5 Računovodsko poročilo skupine HSE

premoga), pa projekcije bazirajo na projekcijah iz leta 2040 in ne vključujejo nadaljnje rasti normaliziranega prostega denarnega toka.

V primerjavi s preizkusi oslabitve nepremičnin, naprav in opreme, izvedenih v letu 2014, so se

bistveno spremenile dolgoročne napovedi gibanja tržnih cene CO₂ emisijskih kuponov (razvidno iz spodnje tabele);

	Osnova	Obdobje	Sprememba cene CO ₂ emisijskih kuponov	
			Sprememba cene EE	
Leto 2015	Začetne cene	2016	41,90 EUR/MWh	8,15 EUR/t
	Borzne cene za standardizirane rokovne pogodbe (HUPX)	2016 - 2018	-1,57 %	1,46 %
	Povprečni napoved cen	2019 - 2040	4,14 %	9,43 %
	Povprečni napoved cen za 2040	2041 - 2054		
Leto 2014	Začetne cene	2016	43,06 EUR/MWh	6,52 EUR/t
	Borzne cene za standardizirane rokovne pogodbe (HUPX)	2016 - 2018	8,4 %	2,72 %
	Povprečni napoved cen	2019 - 2040	3,39 %	8,63 %
	Povprečni napoved cen za 2040	2041 - 2054		

- za najpomembnejši del denar ustvarjajoče enote je bila uporabljena diskontna stopnja, ki odraža zahtevano stopnjo donosa celotnega kapitala družbe (WACC) in sicer v nominalni vrednosti 7,59 %. Ker so dolgoročne projekcije pripravljene na realnih cenah, je bila pri oslabitvah upoštevana naslednja realna diskontna stopnja: 7,81 % za obdobje oktober – december 2015, 5,58 % v letih 2016 in 2017 ter od leta 2018 dalje 5,48 % (v preizkusu oslabitve iz leta 2014 so bile uporabljene

naslednje diskontne stopnje 6,37 % v letu 2015, 5,67 % v letih 2016 in 2017 ter od leta 2018 dalje 5,36 %). Razlikovanje stopenj WACC-a med leti izhaja iz prilagoditve le-teh na realno osnovo z upoštevanjem pričakovanj o bodoči stopnji inflacije. Stopnja inflacije temelji na napovedih UMAR-ja.

- analiza občutljivosti po posameznih kategorijah za najpomembnejši del denar ustvarjajoče enote:

	Sprememba oz. pribitek v %		Sprememba nadomestljive vrednosti nepremičnin, naprav in opreme v EUR	
Prodajne cene EE	(10)	10	(365.947.000)	356.967.000
Prodajne cene CO ₂ emisijskih kuponov	(10)	10	130.329.000	(130.790.000)
Diskontna stopnja (WACC)	(0,5)	0,5	75.722.598	(68.422.978)
NOPLAT (EBID - davek)	(10)	10	(37.416.749)	37.416.749

Skupna vrednost slabitev osnovnih sredstev Skupine znaša 469.980.239 EUR. Vrednost slabitve zemljišč je izkazana v višini 2.886.439 EUR, zgradb v vrednosti 67.973.430 EUR, proizvodne opreme v vrednosti 380.853.293 EUR, druga oprema je bila slabljena za 10.135.971 EUR, investicije v teku pa za 8.131.106 EUR. Od tega znaša slabitev osnovnih sredstev, ki sodelujejo pri proizvodnji EE v družbi

TEŠ 391.074.932 EUR (slabitev nadomestnega bloka 6 TEŠ znaša 349.236.413 EUR) in osnovnih sredstev povezanih z izkopom premoga 55.748.289 EUR.

V zvezi z vrednotenjem nepremičnin, naprav in opreme na dan 31.12.2015 je Skupina glede na to, da so bili preizkusi oslabitve izvedeni po stanju na dan 30.9.2015, izvedla presojo sprememb okoliščin

5 Računovodsko poročilo skupine HSE

poslovanja denar ustvarjajočih enot v zadnjem kvartalu poslovnega leta 2015. Ugotovljeno je bilo, da se okoliščine poslovanja v zadnjem kvartalu poslovnega leta 2015 niso pomembneje spremenile, kar je nakazalo, da se vrednotenje nepremičnin, naprav in opreme po stanju na dan 31.12.2015 ne spreminja glede na ugotovljeno po stanju na dan 30.9.2015.

V letu 2015 so bile pregledane dobe koristnosti pomembnejših osnovnih sredstev in ugotovljeno je bilo, da so se dobe koristnosti nekaterih zgradb in opreme podaljšale, kar je vplivalo na znižanje amortizacije. Zaradi navedenega je za poslovno leto 2015 znašala amortizacija pri teh zgradbah 67.490 EUR, kar je za 39.651 EUR manj od obračunane amortizacije glede na prvotno določene dobe

koristnosti, pri opreми pa 123.296 EUR, kar je za 36.476 EUR manj od obračunane amortizacije glede na prvotno določene dobe koristnosti.

V Skupini je v finančni najem vzeta druga oprema v višini 131.568 EUR, nepremičnin Skupina nima v finančnem najemu.

Skupina ima na nepremičninah in opreми vpisane hipoteke za zavarovanje posojil v višini 132.400.251 EUR knjigovodske vrednosti (v letu 2014 v višini 131.273.279 EUR), in sicer 1.016.757 EUR na zemljiščih, 83.725.399 EUR na zgradbah in 47.658.095 EUR na proizvodni opreми.

Konec leta 2015 ima Skupina sklenjenih za 15.681.771 EUR pogodb za nabavo nepremičnin, naprav in opreme v prihodnjih letih.

NALOŽBENE NEPREMIČNINE (3)

Postavka v EUR	31.12.2015	31.12.2014
Zemljišča	101.724	
Zgradbe	6.601.529	
Skupaj	6.703.253	0

Na podlagi ponovne presoje kriterija namena uporabe – dajanje v najem se je na dan 30.9.2015 izvedel prenos stanovanj, garaž in poslovnih prostorov na naložbene nepremičnine.

Naložbene nepremičnine so pod hipoteko v vrednosti 2.794.427 EUR. Knjigovodska vrednost naložbenih nepremičnin je enaka poštenu vrednosti teh sredstev.

GIBANJE V LETU 2015

Postavka v EUR	Zemljišča	Zgradbe	Skupaj
Nabavna vrednost 1.1.2015	0	0	0
Prenosi - preknjižbe	186.144	10.661.282	10.847.426
Odtujitve		(37.185)	(37.185)
Nabavna vrednost 31.12.2015	186.144	10.624.097	10.810.241
Odpisana vrednost 1.1.2015	0	0	0
Prenosi - preknjižbe	84.420	3.965.215	4.049.635
Odtujitve		(12.548)	(12.548)
Amortizacija		69.901	69.901
Odpisana vrednost 31.12.2015	84.420	4.022.568	4.106.988
Knjigovodska vrednost 1.1.2015	0	0	0
Knjigovodska vrednost 31.12.2015	101.724	6.601.529	6.703.253

OSTALE DOLGOROČNE FINANČNE NALOŽBE IN POSOJILA (4)

Postavka v EUR	31.12.2015	31.12.2014
Dolgoročne finančne naložbe v pridružene družbe	135.777.157	134.711.253
Dolgoročne finančne naložbe v skupaj obvladovane družbe	463.255	451.683
Za prodajo razpoložljiva dolgoročna finančna sredstva	139.788	161.798
Druge dolgoročne finančne naložbe	7.191	7.191
Dolgoročne finančne terjatve in posojila	163.125	216.089
Skupaj	136.550.516	135.548.014

Pri ostalih dolgoročni finančnih naložbah in posojilih v letu 2015 ni bilo bistvenih sprememb.

GIBANJE OSTALIH DOLGOROČNIH FINANČNIH NALOŽB (BREZ POSOJIL)

Postavka v EUR	2015	2014
Stanje 1.1.	135.331.925	3.136.861
Pridobitve		14.191
Odtujitve	(21.892)	(603.303)
Prenosi, preknjižbe	(150.000)	128.714.645
Sredstva, vključena v skupino za odtujitev		(308.673)
Krepitev	1.329.630	5.159.724
Slabitve	(102.272)	(781.520)
Stanje 31.12.	136.387.391	135.331.925

a) NALOŽBE V PRIDRUŽENE DRUŽBE

Pridružena družba	31.12.2015	31.12.2014
ELDOM d.o.o.	134.459	128.153
ERICO d.o.o.	427.037	422.514
PLP d.o.o.	249.038	203.952
SIPOTEH d.o.o.	3.311	103.383
PV Fairwood - v likvidaciji		2.200
HESS d.o.o.	134.963.312	133.851.051
RCE d.o.o. - v stečaju		
Skupaj	135.777.157	134.711.253

Najpomembnejšo naložbo Skupine v pridružene družbe predstavlja 49 % delež v družbo HESS v višini 134.963.312 EUR.

Poleg navedenih družb izkazuje Skupina še naložbe v družbe Filvoteh, Tehnoveter in Karbotech, ustanovljene in slabljene v letu 2014. Solastnica teh družb je družba RCE, ki je v stečaju.

GIBANJE DOLGOROČNIH FINANČNIH NALOŽB V PRIDRUŽENE DRUŽBE

Postavka v EUR	2015	2014
Stanje 1.1.	134.711.253	1.596.044
Pridobitve		9.000
Pridobitev HESS		128.908.000
Pripadajoči dobički po kapitalski metodi	1.168.176	4.979.729
Pripadajoče izgube po kapitalski metodi	(100.072)	(118.378)
Slabitve	(2.200)	(663.142)
Stanje 31.12.	135.777.157	134.711.253

Sprememba vrednosti naložb v pridružene družbe se v glavnini nanaša na pripis dobičkov na osnovi uporabe kapitalske metode.

Naložba v družbo PV Fairwood je bila v letu 2015 oslajljena, od leta 2012 ko je bila ustanovljena je

bila v mirovanju in zato se je v letu 2015 začel postopek likvidacije, ki bo predvidoma zaključen v letu 2016.

Družbi Erico in HESS sta revidirani, ostale pridružene družbe niso revidirane.

PODATKI O PRIDRUŽENIH DRUŽBAH NA DAN 31.12.2015

Družba	Naslov	Dejavnost
ELDOM d.o.o.	Vetrinjska ulica 2, Maribor, Slovenija	upravljanje nepremičnin za plačilo ali po pogodbi
ERICO d.o.o.	Koroška cesta 58, Velenje, Slovenija	ekološke raziskave, monitoringi
PLP d.o.o.	Partizanska 78, Velenje, Slovenija	lesna dejavnost
SIPOTEH d.o.o.	Partizanska 79, Velenje, Slovenija	proizvodnja tehnološke in rudarske opreme
PV Fairwood - v likvidaciji	Singapur	modernizacija premogovništva
RCE d.o.o. - v stečaju	Preloška cesta 1, Velenje, Slovenija	raziskovalna in razvojna dejavnost na drugih področjih naravoslovja in tehnologije
FILVOTEH d.o.o.	Cesta Simona Blatnika 18, Velenje, Slovenija	druge inženirske dejavnosti in tehnično svetovanje
TEHNOVETER d.o.o.	Cesta Simona Blatnika 18, Velenje, Slovenija	druge inženirske dejavnosti in tehnično svetovanje
KARBOTEH d.o.o.	Cesta Simona Blatnika 18, Velenje, Slovenija	druge inženirske dejavnosti in tehnično svetovanje
HESS d.o.o.	Cesta bratov Cerjakov 33a, Brežice, Slovenija	proizvodnja elektrike v hidroelektrarnah

POMEMBNEJŠI ZNESKI IZ IZKAZOV PRIDRUŽENIH DRUŽB ZA LETO 2015

Družba	Sredstva	Obveznosti (brez kapitala)	Prihodki	Čisti poslovni izid poslovnega leta	Višina celotnega kapitala
HESS d.o.o.	304.099.007	29.080.435	14.508.678	2.069.919	275.018.572
RCE d.o.o. - v stečaju					
SIPOTEH d.o.o.	1.946.770	2.060.821	1.583.889	(238.266)	(114.051)
ERICO d.o.o.	1.797.879	412.443	2.072.156	9.231	1.385.436
PV Fairwood - v likvidaciji					
PLP d.o.o.	1.709.416	600.246	2.935.882	173.404	1.109.170
ELDOM d.o.o.	416.885	147.970	727.935	12.613	268.915
TEHNOVETER d.o.o.	338	10	600	(7.540)	328
KARBOTEH d.o.o.	1.365	11		(6.178)	1.354
FILVOTEH d.o.o.	10.267	4.557	53.268	1.590	5.710
Skupaj	309.981.927	32.306.493	21.882.408	2.014.773	277.675.434

b) NALOŽBE V SKUPAJ OBVLADOVANE DRUŽBE

Postavka v EUR	31.12.2015	31.12.2014
SOENERGETIKA d.o.o.	463.255	451.683
Skupaj	463.255	451.683

Med naložbami v skupaj obvladovane družbe je izkazan 25% delež v družbo Soenergetika.

GIBANJE DOLGOROČNIH FINANČNIH NALOŽB V SKUPAJ OBVLADOVANE DRUŽBE

Postavka v EUR	2015	2014
Stanje 1.1.	451.683	470.489
Izplačilo pripadajočih dobičkov	(150.000)	(193.355)
Pripadajoči dobički po kapitalski metodi	161.572	174.549
Stanje 31.12.	463.255	451.683

POMEMBNEJŠI ZNESKI IZ IZKAZOV SKUPAJ OBVLADOVANIH DRUŽB ZA LETO 2015

Družba	Sredstva	Obveznosti (brez kapitala)	Prihodki	Čisti poslovni izid poslovnega leta	Višina celotnega kapitala
SOENERGETIKA d.o.o.	4.563.827	2.710.692	3.793.805	646.289	1.853.135
Skupaj	4.563.827	2.710.692	3.793.805	646.289	1.853.135

v EUR

ODLOŽENE TERJATVE IN OBVEZNOSTI ZA DAVEK (5)

Skupina izkazuje odložene terjatve in obveznosti za davek, ki pa se v letu 2015 niso bistveno spremenile.

ODLOŽENE TERJATVE ZA DAVEK

Postavka v EUR	31.12.2015	31.12.2014
Rezervacije	421.873	482.938
Oslabitev	4.380.689	4.380.689
Amortizacija	4.452	7.658
Drugo	199.083	299.850
Skupaj	5.006.097	5.171.135

ODLOŽENE OBVEZNOSTI ZA DAVEK

Postavka v EUR	31.12.2015	31.12.2014
Finančna sredstva	3.902	3.922
Drugo		93
Skupaj	3.902	4.015

Sprememba odloženih terjatev za davek v letu 2015 je izkazana v vrednosti - 165.038 EUR, in je pripoznana v višini 77.912 EUR v skupinskem izkazu

poslovnega izida, v višini -242.950 EUR pa v kapitalu.

GIBANJE ODLOŽENIH TERJATEV ZA DAVEK

Postavka v EUR	Rezervacije	Oslabitev	Amortizacija	Drugo	Skupaj
Stanje na dan 1.1.2014	1.225.609	982.982	383.932	2.652.702	5.245.225
V breme/ dobro poslovnega izida	(725.487)	3.398.107	(363.177)	(2.086.991)	222.452
V breme /dobro drugega vseobsegujočega donosa	(17.184)	(400)	(13.097)	(265.861)	(296.542)
Stanje na dan 31.12.2014	482.938	4.380.689	7.658	299.850	5.171.135
Stanje na dan 1.1.2015	482.938	4.380.689	7.658	299.850	5.171.135
V breme/ dobro poslovnega izida	(61.065)		(3.206)	142.183	77.912
V breme /dobro drugega vseobsegujočega donosa				(242.950)	(242.950)
Stanje na dan 31.12.2015	421.873	4.380.689	4.452	199.083	5.006.097

Spremembe odloženih terjatev za davek iz naslova rezervacij se nanašajo na spremembe rezervacij za jubilejne nagrade in odpravnine ob upokojitvi ter spremembe drugih rezervacij.

Sprememb odloženih terjatev za davek iz naslova oslabitev v letu 2015 ni bilo, med temi terjatvami pa je v glavnini izkazana terjatev za davek iz naslova slabitve dolgoročne finančne naložbe v odvisno družbo, ki je v letu 2014 prešla v postopek likvidacije.

Spremembe odloženih terjatev za davek iz naslova amortizacije izhajajo iz ugotovljenih razlik med poslovno in davčno amortizacijo v letu 2015.

Druge spremembe odloženih terjatev za davek se v glavnini nanašajo na spremembe odloženih terjatev za davek iz naslova sprememb poštenih vrednosti obrestnih in valutnih zamenjav ter slabitev terjatev.

GIBANJE ODLOŽENIH OBVEZNOSTI ZA DAVEK

Postavka v EUR	Finančna sredstva	Drugo	Skupaj
Stanje na dan 1.1.2014	51.509	3.716	55.225
V breme/ dobro poslovnega izida	(48.513)		(48.513)
V breme /dobro drugega vseobsegajočega donosa	926	(3.623)	(2.697)
Stanje na dan 31.12.2014	3.922	93	4.015
Stanje na dan 1.1.2015	3.922	93	4.015
V breme/ dobro poslovnega izida		(93)	(93)
V breme /dobro drugega vseobsegajočega donosa	(20)		(20)
Stanje na dan 31.12.2015	3.902	0	3.902

SREDSTVA, VKLJUČENA V SKUPINO ZA ODTUJITEV (6)

Med sredstvi vključenimi v skupino za odtujitev, Skupina ločeno izkazuje sredstva družbe, ki je v likvidaciji in sredstva, namenjena za prodajo.

	v EUR		
31.12.2015	Sredstva, vključena v skupino za odtujitev	Sredstva namenjena za prodajo	Skupaj
TET - v likvidaciji	7.561.174		7.561.174
DEM		3.250	3.250
SENG		63.676	63.676
TEŠ		201.723	201.723
PV		1.701.793	1.701.793
HTZ		2.087.004	2.087.004
Golte		774.672	774.672
Skupaj	7.561.174	4.832.118	12.393.292

31.12.2014	Sredstva, vključena v skupino za odtujitev	Sredstva namenjena za prodajo	Skupaj
TET - v likvidaciji	7.884.876		7.884.876
DEM		3.251	3.251
TEŠ		201.723	201.723
HTZ		871.247	871.247
Golte		343.218	343.218
Skupaj	7.884.876	1.419.439	9.304.315

Sredstva, vključena v skupino za odtujitev, se v letu 2015 niso pomembno znižala glede na leto 2014, ker se proces prodaje opreme in naprav družbe TET – v likvidaciji ni izvajal po pričakovanjih. Trenutne razmere na trgu električne energije ne dopuščajo novih investicijskih ciklov in so posledično v največji meri zaustavljene tudi prenovne termoenergetskih

objektov v širši regiji, kjer se je pričakoval največji izplen od odprodaje sklopov TET. S tem razlogom je oprema, z izjemo nekaj manjših enot še vedno na lokaciji TET, prodaja potencialnim investitorjem pa je upočasnjena.

5 Računovodsko poročilo skupine HSE

Glede na pospešen proces dezinvestiranja v Skupini so se predvsem sredstva, namenjena za prodajo, v letu 2015 v primerjavi z letom 2014 povečala za

3.412.679 EUR (v glavnini se sprememba nanaša na vrednost hotela, stanovanj in dependans).

ZALOGE (7)

Postavka v EUR	31.12.2015	31.12.2014
Material	9.850.753	15.301.424
Nedokončana proizvodnja	1.139.985	33.573
Proizvodi in trgovsko blago	7.693.942	8.308.701
Skupaj	18.684.680	23.643.698

Največjo vrednost v zalogah rezervnih delov in materiala predstavljajo zaloge rezervnih delov in materiala za vzdrževanje, ki so potrebni za hitro odpravo napak proizvodne opreme in s tem zagotavljanja zanesljivega obratovanja proizvodnje, zaloga premoga in kurilnega olja.

Povečanje vrednosti zalog nedokončane proizvodnje v primerjavi z letom 2014 se v glavnini nanaša na prenos zemljišč iz osnovnih sredstev v višini 1.136.359 EUR po presoji kriterija namena uporabe za katerega so bila zemljišča pridobljena t.j. gradnja za namen prodaje.

Med zalogami proizvodov in trgovskega blaga predstavlja največjo vrednost zaloga premoga.

Pri družbi TEŠ je bila narejena vrednostna preveritev razlike zaradi uporabe metode tehtane povprečne cene namesto FIFO metode in le-ta znaša 58.394 EUR. Vrednost ni bila upoštevana pri izdelavi skupinskega izkaza poslovnega izida zaradi nepomembnosti.

Konec leta 2015 je Skupina preverila čisto iztržljivo vrednost zalog materiala in rezervnih delov. Na osnovi cenitve, ki jo je izvedel pooblaščen cenilec z licenco Slovenskega inštituta za revizijo so se zaloge slabile v višini 5.668.198 EUR. Zaradi spremembe kakovosti zalog materiala je bil izveden odpis v višini 581.579 EUR. Oboje izkazano v skupinskem izkazu poslovnega izida med odpisi vrednosti.

INVENTURNI PRESEŽKI IN PRIMANJKLJAJI

Postavka v EUR	31.12.2015	31.12.2014
Presežki pri popisu zalog	17.742	205.668
Primanjkljaji pri popisu zalog	(17.239)	(174.782)

Med zalogami ni takih, ki bi bile dane v zastavo.

KRA TKOROČNE FINANČNE NALOŽBE IN POSOJILA (8)

Postavka v EUR	31.12.2015	31.12.2014
Kratkoročne finančne terjatve in posojila pridruženim družbam	34.373	49.000
Kratkoročne finančne terjatve in posojila drugim	1.034	42.997
Kratkoročno dani depoziti drugim	19.783.832	5.932.011
Skupaj	19.819.239	6.024.008

Povečanje kratkoročno danih depozitov drugim v primerjavi z letom 2015 se v glavnini nanaša na depozit v višini 14.250.957 EUR iz naslova zavez po

posojilni pogodbi z EBRD, ki je namenjen odplačilu anuitete.

KRATKOROČNE POSLOVNE TERJATVE DO KUPCEV (9)

Postavka v EUR	31.12.2015	31.12.2014
Kratkoročne poslovne terjatve do pridruženih družb	626.607	807.918
Kratkoročne poslovne terjatve do skupaj obvladovanih družb	234	2.050
Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev	124.918.499	142.353.296
Skupaj	125.545.340	143.163.264

Zaradi proizvodnje EE v odvisnih družbah in njenega nakupa s strani obvladujoče družbe predstavljajo glavnino kratkoročnih terjatev do kupcev terjatve iz naslova prodaje EE obvladujoče družbe. Te so v primerjavi z letom 2014 nižje zaradi manjšega obsega trgovanja izven Skupine v decembru in padca veleprodajnih cen EE v primerjavi z letom 2014.

Vrednost zastavljenih terjatev za posojila na dan 31.12.2015 znaša 92.539.414 EUR.

Razkritja v zvezi z zapadlostjo, oblikovanjem popravkov vrednosti terjatev do kupcev in zavarovanjem so predstavljena v poglavju o obvladovanju finančnih tveganj v tem poročilu.

DRUGA KRATKOROČNA SREDSTVA (10)

Postavka v EUR	31.12.2015	31.12.2014
Kratkoročno dani predujmi	1.673.527	6.705.124
Kratkoročne poslovne terjatve do državnih in drugih inštitucij	24.654.801	29.697.336
Kratkoročne poslovne terjatve do drugih	4.553.905	6.457.193
Nezaračunani prihodki	486.352	5.921.270
Kratkoročno odloženi stroški in odhodki	1.583.187	3.587.687
Skupaj	32.951.772	52.368.610

Kratkoročni dani predujmi so se v primerjavi z letom 2014 znižali zaradi zaključka investicije v nadomestni blok 6 TEŠ, prav tako se je pri obvladujoči družbi znižal predujem na depozitno poravnalnem računu za plačilo prenosnih kapacitet za EE, ker se je povečala dana bančna garancija za ta namen. Tako so med predujmi izkazana vnaprejšnja plačila dobaviteljem.

Glavnino terjatev do državnih in drugih inštitucij predstavlja terjatev za vstopni DDV, pomemben

znesek v višini 2.839.260 EUR predstavljajo terjatve za preveč plačane akontacije koncesijskih dajatev in vodnih povračil zaradi nižje proizvodnje v HE v primerjavi z letom 2014.

Največji del kratkoročnih poslovnih terjatev do drugih predstavljajo garancije za finančna kritja iz naslova trgovanja z EE pri obvladujoči družbi.

Kratkoročno odloženi stroški se v glavnini nanašajo na posle, povezane s trgovanjem z EE.

DENAR IN DENARNI USTREZNIKI (11)

Postavka v EUR	31.12.2015	31.12.2014
Gotovina v blagajni in prejeti čeki	57.472	29.590
Denarna sredstva v banki	33.069.184	8.990.095
Depoziti na odpoklic	45.753.625	76.981.463
Depoziti vezani do treh mesecev		2.297.025
Skupaj	78.880.281	88.298.173

5 Računovodsko poročilo skupine HSE

Skupina pri svojem poslovanju uporablja tako transakcijske račune odprte v Sloveniji, kot v tujini (predvsem obvladujoča družba). Na depozitih na odpoklic so v glavnini izkazana sredstva v obliki

vezave preko noči na zakladnem računu v okviru združevanja denarnih sredstev v Skupini (»cash pooling«).

KAPITAL (12)

Postavka v EUR	31.12.2015	31.12.2014
Vpoklican kapital	29.558.789	29.558.789
Kapitalske rezerve	561.243.185	561.243.185
Druge rezerve iz dobička	413.856.350	413.856.350
Rezerva za varovanje pred tveganjem	(797.127)	(1.642.338)
Rezerva za pošteno vrednost	(651.136)	(159.917)
Zadržani poslovni izid	(10.774.325)	461.050.199
Prevedbena rezerva	(1.383.607)	(1.366.493)
Kapital lastnikov neobvladujočih deležev	696.949	9.007.644
Skupaj	991.749.078	1.471.547.419

KAPITALSKE REZERVE

Postavka v EUR	31.12.2015	31.12.2014
Vplačani presežek kapitala	561.243.072	561.243.072
Zneski na podlagi odprave splošnega prevrednotovalnega popravka kapitala	113	113
Skupaj	561.243.185	561.243.185

Vrednost osnovnega kapitala, kapitalskih rezerv in drugih rezerv iz dobička se v letu 2015 ni spremenila.

Druge rezerve iz dobička predstavljajo del prenesenih dobičkov obvladujoče družbe, ki so bili realizirani do 31.12.2013. Od tega datuma naprej se morebitni dobički obvladujoče družbe, razporejeni na druge rezerve iz dobička, v skupinskih izkazih ne prenašajo in so izkazani v zadržanem poslovnem izidu.

Skupina med rezervami za varovanje pred tveganjem v skupni vrednosti -797.127 EUR na dan 31.12.2015 izkazuje:

- rezultate standardiziranih rokovnih pogodb za EE (terminske pogodbe) v višini – 515.307 EUR,
- pošteno vrednost obrestnih zamenjav za prejeta posojila v višini – 218.086 EUR in
- pošteno vrednost valutnih zamenjav v višini - 63.734 EUR.

GIBANJE REZERVE ZA VAROVANJE PRED TVEGANJEM

Postavka v EUR	Standardizirane rokovne pogodbe za elektriko	Obrestne zamenjave	Valutne zamenjave	Skupaj
Stanje na dan 1.1.2014	(2.019.728)	(2.674.997)	17.686	(4.677.039)
Oblikovanje, povečanje	298.002	1.309.340	(45.061)	1.562.281
Zmanjšanje	(702.687)		(17.686)	(720.373)
Prenos med odhodke	2.440.838			2.440.838
Odloženi davki		(255.705)	7.660	(248.045)
Stanje na dan 31.12.2014	16.425	(1.621.362)	(37.401)	(1.642.338)
Stanje na dan 1.1.2015	16.425	(1.621.362)	(37.401)	(1.642.338)
Oblikovanje, povečanje	83.658	1.651.621	(76.788)	1.658.491
Zmanjšanje	(615.390)		45.061	(570.329)
Odloženi davki		(248.345)	5.394	(242.951)
Stanje na dan 31.12.2015	(515.307)	(218.086)	(63.734)	(797.127)

Rezerva za varovanje pred tveganjem se je v letu 2015 povečala za 845.211 EUR, kar je v glavnini posledica zmanjšanja negativne poštene vrednosti obrestnih zamenjav zaradi izteka pogodb.

Pri standardiziranih rokovnih pogodbah za EE gre za sklenitev poslov za nakupe EE na tuji borzi za obdobje od 2017 do 2018, s čimer je Skupina zavarovala že sklenjene posle za prodajo EE v istem obdobju. Iz nihanj cen EE na borzi je bil pri sklenjenih terminskih poslih v letu 2015 dosežen kumulativno negativen finančni učinek v višini - 531.732 EUR. Iz tega naslova Skupina ni obračunala odloženih davkov, ker bo ob realizaciji posla plačala ceno, ki je bila dogovorjena ob sklenitvi posla.

Skupina je v letu 2011 sklenila obrestne zamenjave, katerih poštena vrednost je bila konec leta 2014 negativna, in sicer je znašala z upoštevanimi odloženimi davki 1.621.362 EUR (poštena vrednost - 1.913.552 EUR, odložene terjatve za davek 292.190 EUR). Sprememba poštene vrednosti v letu 2015 znaša 1.651.621 EUR, odložene terjatve za davek so se zmanjšale za 248.345 EUR, kar pomeni končno

negativno pošteno vrednost obrestne zamenjave z upoštevanimi odloženimi davki v višini -218.086 EUR. Poštena vrednost obrestne zamenjave na dan 31.12.2015 je negativna v višini 261.931 EUR, odložene terjatve za davek pa znašajo 43.845 EUR. Iz tega naslova je bilo v Skupini obračunanih za 1.711.533 EUR obresti, ki so izkazane med finančnimi odhodki.

Skupina je v letu 2015 zaprla posle valutnih zamenjav, katerih negativna poštena vrednost je znašala na dan 31.12.2014 z upoštevanimi odloženimi davki -37.401 EUR (negativna poštena vrednost 45.061 EUR, odložene terjatve za davek 7.660 EUR). V letu 2015 je sklenila nove posle in jih delno tudi že zaprla. Celotna sprememba poštene vrednosti je negativna in znaša 31.727 EUR, odložene terjatve za davek so se povečale za 5.394 EUR. Negativna poštena vrednost odprtih valutnih zamenjav konec leta 2015 znaša 76.788 EUR, od katere je Skupina obračunala za 13.054 EUR odloženih terjatev za davek, tako da je končno stanje z upoštevanim davkom - 63.734 EUR.

GIBANJE REZERVE ZA POŠTENO VREDNOST

Postavka v EUR	Za prodajo razpoložljiva finačna sredstva	Aktuarski dobički/izgube pri odpravninah ob upokojitvi	Drugo	Skupaj
Stanje na dan 1.1.2014	215.830	34.712	10.070	260.612
Sprememba	4.520	(235.022)	1.495	(229.007)
Odtujitev družbe iz Skupine	(187.438)	(4.081)		(191.519)
Stanje na dan 31.12.2014	32.912	(204.391)	11.565	(159.914)
Stanje na dan 1.1.2015	32.912	(204.391)	11.565	(159.914)
Sprememba	(98)	(505.932)		(506.030)
Prenos na preneseni poslovni izid		14.810		14.810
Stanje na dan 31.12.2015	32.814	(695.513)	11.565	(651.134)

Na rezervi za pošteno vrednost ima Skupina konec leta 2015 evidentirane:

- spremembe vrednosti finančnih sredstev, razpoložljivih za prodajo, v višini 32.814 EUR,
- aktuarske izgube pri odpravninah ob upokojitvi v višini -695.513 EUR in
- prevrednotenje zemljišč v višini -11.565 EUR.

ZADRŽANI POSLOVNI IZID

Postavka v EUR	31.12.2015	31.12.2014
Čisti poslovni izid tekočega leta	(477.880.573)	(24.831.823)
Preneseni čisti poslovni izid	467.106.258	485.882.022
Skupaj	(10.774.315)	461.050.199

Skupina konec leta 2015 izkazuje izgubo v višini -477.880.573 EUR. Preneseni poslovni izid se je v letu 2015 povečal za 6.070.871 EUR iz naslova odkupa manjšinskega deleža v družbi TET – v likvidaciji in zmanjšal za 14.811 EUR za izgube iz aktuarskih preračunov za odpravnine ob upokojitvi. Izguba tekočega leta je v glavnini posledica izvedenih slabitev sredstev v višini 479.267.835 EUR.

Prevedbena rezerva znaša 1.383.607 EUR in predstavlja tečajne razlike pri pretvorbi računovodskih izkazov odvisnih družb v tujini v predstavitevno valuto Skupine.

Kapital lastnikov neobvladujočih deležev predstavlja vrednost manjšinskih lastnikov neobvladujočih deležev v odvisnih družbah in je izkazan v višini 696.949 EUR. Znižanje kapitala lastnikov neobvladujočih deležev v višini 8.310.695 EUR v primerjavi s stanjem konec leta 2014 v vrednosti 9.007.644 EUR je posledica odkupa celotnega manjšinskega deleža v družbi TET – v likvidaciji s strani obvladujoče družbe v januarju 2015, povečanja lastniškega deleža s strani obvladujoče družbe zaradi dokapitalizacije v odvisni družbi PV in negativnih poslovnih izidov leta 2015 v odvisnih družbah, v katerih so bili prisotni lastniki neobvladujočih deležev.

NEOBVLADUJOČI DELEŽI

Postavka v EUR	31.12.2015 Neobvladujoči deleži	1-12/2015 Delež v poslovnem izidu	31.12.2014 Neobvladujoči deleži	1-12/2014 Delež v poslovnem izidu
PV d.d.	534.897	(2.131.030)	13.582.000	(6.579.676)
HTZ IP d.o.o.	(103.685)	(35.362)	(1.808.493)	(830.221)
GOST d.o.o.	(51.495)	(1.502)	(880.235)	(235.748)
PV Invest d.o.o.	(31.993)	(2.769)	(791.246)	(30.983)
RGP d.o.o.	(17.144)	(6.577)	(75.284)	(485.720)
GOLTE d.o.o.	(318.000)	(152.891)	(1.149.528)	(596.886)
HESS d.o.o.				444.135
TET d.o.o. - v likvidaciji			(462.100)	(2.577.637)
HSE Invest d.o.o.	432.858	107.218	334.079	24.237
SRESA d.o.o.	30.570	(240)	30.809	(65)
mHE LOBNICA d.o.o.	220.941	998	227.642	7.699
PARTNER d.o.o.				2.253
Skupaj	696.949	(2.222.155)	9.007.644	(10.858.612)

Bilančni dobiček / izguba se za Skupino ne ugotavlja.

REZERVACIJE ZA ODPRAVNINE OB UPOKOJITVI IN JUBILEJNE NAGRADE (13)

Postavka v EUR	31.12.2015	31.12.2014
Rezervacije za odpravnine ob upokojitvi	10.568.067	10.128.106
Rezervacije za jubilejne nagrade	3.162.169	3.541.563
Skupaj	13.730.236	13.669.669

Skupina izkazuje rezervacije za odpravnine ob upokojitvi in jubilejne nagrade, ki so oblikovane na

podlagi aktuarskega izračuna na dan 31.12.2015. V primerjavi z letom 2015 ni bistvenih sprememb.

GIBANJE REZERVACIJ ZA ODPRAVNINE OB UPOKOJITVI IN JUBILEJNE NAGRADE

Postavka v EUR	Rezervacije za odpravnine ob upokojitvi	Rezervacije za jubilejne nagrade	Skupaj
Stanje na dan 1.1.2014	10.201.918	4.076.193	14.278.111
Oblikovanje - povečanje	2.652.551	515.423	3.167.974
Zmanjšanje - črpanje	(694.674)	(616.211)	(1.310.885)
Zmanjšanje - odprava	(887.420)	(328.734)	(1.216.154)
Obveznosti, vključene v skupino za odtujitev	(1.063.033)		(1.063.033)
Odtujitev družbe iz Skupine	(81.236)	(105.108)	(186.344)
Stanje na dan 31.12.2014	10.128.106	3.541.563	13.669.669
Stanje na dan 1.1.2015	10.128.106	3.541.563	13.669.669
Oblikovanje - povečanje	1.218.632	472.970	1.691.602
Zmanjšanje - črpanje	(778.671)	(852.364)	(1.631.035)
Stanje na dan 31.12.2015	10.568.067	3.162.169	13.730.236

5 Računovodsko poročilo skupine HSE

Pri aktuarskem izračunu se je upoštevalo:

- število zaposlenih v Skupini na dan 30.9.2015 (spol, starost, skupna in pokojninska delovna doba, povprečna neto in bruto plača za obdobje julij - september 2015),
- način izračuna odpravnin in jubilejnih nagrad v družbah Skupine,
- rast povprečne plače v višini 0,5 % za leta 2016, 2017 in 2018 ter 2,0 % letno od leta 2019 dalje,
- nominalna dolgoročna obrestna mera 2,25 % in
- fluktuacija zaposlenih glede na starostne razrede.

ANALIZA OBČUTLJIVOSTI ZA REZERVACIJE ZA ODPRAVNINE OB UPOKOJITVI IN JUBILEJNE NAGRADE

Postavka v EUR	2015			
	Diskontna stopnja		Rast plač	
	Zmanjšanje za 0,5 %	Povečanje za 0,5 %	Zmanjšanje za 0,5 %	Povečanje za 0,5 %
Rezervacije za odpravnine ob upokojitvi	240.657	(198.808)	(29.949)	66.761
Rezervacije za jubilejne nagrade	66.559	(59.712)	7.008	(1.322)
Skupaj	307.216	(258.520)	(22.941)	65.439

Postavka v EUR	2014			
	Diskontna stopnja		Rast plač	
	Zmanjšanje za 0,5 %	Povečanje za 0,5 %	Zmanjšanje za 0,5 %	Povečanje za 0,5 %
Rezervacije za odpravnine ob upokojitvi	512.135	(474.113)	(417.558)	465.685
Rezervacije za jubilejne nagrade	120.423	(113.189)	(96.130)	101.964
Skupaj	632.558	(587.302)	(513.688)	567.649

DRUGE REZERVACIJE (14)

Postavka v EUR	31.12.2015	31.12.2014
Za tožbe	4.508.442	5.080.471
Za zapiralna dela premogovniških jam	28.611.052	28.993.052
Za odškodnine	20.493	43.293
Druge rezervacije	18.473.826	3.444.439
Skupaj	51.613.813	37.561.255

Povečanje drugih rezervacij v primerjavi s stanjem konec leta 2014 se v glavnini nanaša na oblikovanje rezervacij za strošek razgradnje nadomestnega bloka 6 TEŠ v višini 9.113.400 EUR (več v razkritju

5.5.7.1 – 2) in neizplačane plače za leto 2012 in 2013 v višini 5.340.611 EUR, ki bodo na podlagi socialnega sporazuma, podpisanega dne 4.4.2016, izplačane v letih 2017 in 2018.

GIBANJE DRUGIH REZERVACIJ

Postavka v EUR	Za tožbe	Za zapiralna dela premogovniških jam	Za odškodnine	Druge rezervacije	Skupaj
Stanje na dan 1.1.2014	8.126.093	28.993.052	43.293	5.433.468	42.595.906
Oblikovanje - povečanje	799.666			3.121.090	3.920.756
Zmanjšanje - črpanje				(405.704)	(405.704)
Zmanjšanje - odprava	(2.195.288)			(1.633.285)	(3.828.573)
Obveznosti, vključene v skupino za odtujitev	(1.650.000)			(3.071.130)	(4.721.130)
Stanje na dan 31.12.2014	5.080.471	28.993.052	43.293	3.444.439	37.561.255
Stanje na dan 1.1.2015	5.080.471	28.993.052	43.293	3.444.439	37.561.255
Oblikovanje - povečanje	163.106	317.000		15.605.646	16.085.752
Zmanjšanje - črpanje	(675.822)		(22.800)	(406.582)	(1.105.204)
Zmanjšanje - odprava	(59.313)	(699.000)		(169.677)	(927.990)
Stanje na dan 31.12.2015	4.508.442	28.611.052	20.493	18.473.826	51.613.813

Rezervacije za tožbe so oblikovane na podlagi ocene obveznosti in naslova tožb, v katerih Skupina nastopa kot tožena stranka. Oblikovanje se nanaša tako na povečanje iz naslova obračunanih zamudnih obresti od dela toženih zneskov. Črpanje rezervacij se nanaša na plačilo po izgubljeni tožbi.

Rezervacije za zapiralna dela v družbi PV so oblikovane na podlagi ocene stroška zapiralnih del po opustitvi izkoriščanja premogovnika, ki jo pripravlja interna delovna skupina družbe PV. Rezervacije za pokrivanje stroškov zapiralnih del so v računovodskih izkazih predstavljene po sedanji vrednosti predvidenih stroškov zapiranja (uporabljena povprečna diskontna stopnja nemških

obveznic). Strošek zapiralnih del se nanaša na stroške naslednjih aktivnosti: ekološka sanacija, hidrogeološki in geomehanski monitoring, likvidacija jamskih objektov. Izvedba teh aktivnosti je predvidena po letu 2054, ko je načrtovano zapiranje premogovnika. Ocena potrebne višine rezervacij je najbolj izpostavljena tveganju spremembe cen na področju izvajanja storitev ekološke sanacije in monitoringa ter cen materiala in gradbenih storitev, povezanih z izvajanjem likvidacije jamskih objektov. Zadnja ocena rezervacij je bila izvedena na dan 31.12.2015, ko je bilo zaključeno, da je potrebno znižanje vrednosti v skupni višini 382.000 EUR.

DRUGE DOLGOROČNE OBVEZNOSTI (15)

Postavka v EUR	31.12.2015	31.12.2014
Emisijski kuponi	200.193	338.138
Prejete druge državne podpore	4.495.509	7.842.476
Skupaj	4.695.702	8.180.614

Glavnino drugih dolgoročnih obveznosti predstavljajo prejete državne podpore in med njimi odstopljeni prispevki za invalide v skladu z Zakonom o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov. Uporabljajo se za pokrivanje stroškov, ki

so opredeljeni po tem zakonu. Druga največja postavka med prejetimi državnimi podporami so sredstva, prejeta za sofinanciranje osnovnih sredstev, ki se zmanjšujejo za obračunano amortizacijo teh sredstev.

GIBANJE DRUGIH DOLGOROČNIH OBVEZNOSTI

Postavka v EUR	Emisijski kuponi	Prejete druge državne podpore	Drugi	Skupaj
Stanje na dan 1.1.2014	0	11.061.743	16.244	11.077.987
Pridobitve	446.856	6.842.912	65.587	7.355.355
Odtujitve	(108.718)	(9.219.468)	(1.891)	(9.330.077)
Odtujitev družbe iz Skupine			(24.499)	(24.499)
Sprostitev		(842.711)	(55.441)	(898.152)
Stanje na dan 31.12.2014	338.138	7.842.476	0	8.180.614
Stanje na dan 1.1.2015	338.138	7.842.476	0	8.180.614
Pridobitve		11.708.112		11.708.112
Odtujitve	(137.945)	(9.356.625)		(9.494.570)
Sprostitev		(5.698.454)		(5.698.454)
Stanje na dan 31.12.2015	200.193	4.495.509	0	4.695.702

DOLGOROČNE FINANČNE OBVEZNOSTI (16)

Postavka v EUR	31.12.2015	31.12.2014
Dolgoročne finančne obveznosti do bank	716.626.111	875.587.140
Dolgoročni izvedeni finančni instrumenti		1.969.366
Druge dolgoročne finančne obveznosti	37.984	65.625
Skupaj	716.664.095	877.622.131

Dolgoročne finančne obveznosti do bank predstavljajo dolgoročna bančna posojila. Med drugimi dolgoročnimi finančnimi obveznostmi so bile na dan 31.12.2014 v glavnini izkazane finančne obveznosti po sklenjenih pogodbah o obrestnih zamenjavah, ki pa so na dan 31.12.2015 izkazane med kratkoročnimi finančnimi obveznostmi, saj se iztečejo v I. kvartalu leta 2016.

Posojila so najeta pri domačih in tujih bankah, obrestne mere so fiksne in variabilne in se gibljejo v odvisnosti od vrste posojila, ročnosti in trenutka najema in na 31.12.2015 znašajo med 0,315 % in 7,9 %. Med njimi so tudi posojila, ki zapadejo v plačilo v roku, daljšem od petih let, najkasneje leta 2038.

Dolgoročna posojila so v glavnini namenjena financiranju nepremičnin, naprav in opreme.

GIBANJE V LETU 2015

Postavka v EUR	Dolgoročne finančne obveznosti do bank	Dolgoročni izvedeni finančni instrumenti	Druge dolgoročne finančne obveznosti	Skupaj
Stanje na dan 1.1.2015	875.587.140	1.969.366	65.625	877.622.131
Pridobitve	79.903.030		574	79.903.604
Prenosi iz kratkoročnih obveznosti	377.127		1.020	378.147
Prenosi na kratkoročne obveznosti	(175.585.163)		(24.390)	(175.609.553)
Odplačila	(63.656.023)		(4.845)	(63.660.868)
Drugo		(1.969.366)		(1.969.366)
Stanje na dan 31.12.2015	716.626.111	0	37.984	716.664.095

GIBANJE V LETU 2014

Postavka v EUR	Dolgoročne finančne obveznosti do bank	Dolgoročni izvedeni finančni instrumenti	Druge dolgoročne finančne obveznosti	Skupaj
Stanje na dan 1.1.2014	890.846.843	3.330.071	52.045	894.228.959
Pridobitve			82.153	82.153
Prenosi na kratkoročne obveznosti	(37.853.903)		(13.535)	(37.867.438)
Prenosi iz dolgoročnih obveznosti	22.808.334			22.808.334
Odplačila	(214.134)		(55.038)	(269.172)
Dolgoročna odplačila				
Drugo		(1.360.705)		(1.360.705)
Stanje na dan 31.12.2014	875.587.140	1.969.366	65.625	877.622.131

V letu 2015 se je na novo dolgoročno zadolžila obvladujoča družba, ki je pri poslovni banki najela posojilo za trajna obratna sredstva v višini 15.000.000 EUR z ročnostjo pet let.

Dolgoročno posojilo, ki ga je imela obvladujoča družba najetega pri EIB, je v letu 2015 prevzela banka SID. Dolgoročno posojilo EIB, najeto v letu 2008, je bilo zavarovano z bančno garancijo, izdano s strani banke BLB, katere veljavnost je prenehala v začetku meseca avgusta 2015. V skladu z določili posojilne pogodbe z EIB bi morala obvladujoča družba kot posojilojemalec podaljšati veljavnost obstoječe bančne garancije oziroma zagotoviti EIB novo bančno garancijo pod pogoji, ki so sprejemljivi za EIB. BLB v skladu s svojo politiko ni mogla podaljšati garancije, prav tako obvladujoča družba ni uspela pridobiti nove garancije s strani druge poslovne banke, ki bi bila še sprejemljiva za EIB. V mesecu novembru 2015 je SID banka nastopila kot prevzemnik posojila do EIB, pri čemer se je vzpostavil dolg obvladujoče družbe do SID banke. Skupna višina preostalega dolga tako ostaja nespremenjena v znesku 58.303.030 EUR. Prav tako se ni spremenila končna zapadlost posojila (september 2028) ter način obračuna obresti.

Odvisna družba PV si je v letu 2015 uspela zagotoviti dolgoročno posojilo z ročnostjo do leta 2020 v višini 6.600.000 EUR.

Družbi TEŠ je v januarju 2016 prenehala veljavnost bančne garancije, s katero je bilo zavarovano dolgoročno posojilo EIB v višini 110.000.000 EUR. Družba TEŠ podaljšanja bančne garancije ni uspela zagotoviti, saj banke garantorke niso bile

pripravljene podaljšati veljavnosti garancije za obdobje petih let, kolikor je zahteva EIB, oziroma nove banke garantorke niso zadostile bonitetnim zahtevam EIB. Družba TEŠ je v mesecu januarju 2016 zato predčasno poplačala 110.000.000 EUR dolgoročnega posojila EIB. Zaradi predčasnega poplačila posojila EIB je morala družba TEŠ v skladu z določili posojilne pogodbe z EBRD, proporcionalno predčasno poplačati še del dolgoročnega posojila EBRD v višini 37.828.571 EUR. Ta del dolgoročnih posojil se zato prikazuje med kratkoročnimi finančnimi obveznostmi.

Prav tako je med kratkoročne finančne obveznosti prenesen del ostalih dolgoročnih posojil, ki zapadejo v plačilo v enem letu od datuma izkaza finančnega položaja, v skupnem znesku 27.756.592 EUR.

Skupina je prenesla iz kratkoročnih finančnih obveznosti nazaj na dolgoročne finančne obveznosti kratkoročna posojila, ki se jim je v letu 2015 spremenila ročnost, in sicer v višini 377.127 EUR.

Skupina je v letu 2015 odplačala tudi del dolgoročnih posojil v skupni višini 5.352.993 EUR (poleg zgoraj omenjene zamenjave posojila pri obvladujoči družbi). Glavnina tega se nanaša na družbo SENG, ki je v letu 2015 predčasno poplačala dve dolgoročni posojili, ki ju je imela najeti z ročnostjo do leta 2019. Dolgoročni posojili je družba SENG poplačala z najemom nove kratkoročne zadolžitve po nižji obrestni meri in si na ta način znižala strošek financiranja.

5 Računovodsko poročilo skupine HSE

V skladu s sklenjenimi posojilnimi in garancijskimi pogodbami so posamezne družbe kot tudi Skupina kot celota zavezani k spoštovanju določenih finančnih, pravnih in tehničnih zavez. Na dan 31.12.2014 so se pojavljala določena odstopanja od zavez v posojilnih pogodbah oz. pogodbah o izdaji garancij. V letu 2015 je Skupini uspelo urediti pogodbeno določila vseh posojilnih pogodb na način, da ne bo več prihajalo do kršitev zavez in Skupina tako na dan 31.12.2015 ne krši zavez po sklenjenih posojilnih pogodbah.

Dolgoročna posojila so zavarovana z menicami, garancijami, hipotekami na nepremičninah, odstopom terjatev, zastavo računov, denarnih

sredstev in poslovnih deležev, s poroštvom obvladujoče družbe ali s poroštvom RS.

Za del dolgoročnih posojil v Skupini so sklenjene pogodbe o obrestnih zamenjavah, s katerimi se zmanjšuje tveganje rasti spremenljive obrestne mere. Zaradi padca obrestnih mer so njihove poštene vrednosti izkazane med drugimi kratkoročnimi finančnimi obveznostmi in kot negativna rezerva za varovanje pred tveganjem. Podrobnejša razkritja so v poglavju o obrestnem tveganju (točka 5.5.7.5.4).

Roki zapadlosti dolgoročnih obveznosti po obdobjih so razkriti pri likvidnostnem tveganju.

OBVEZNOSTI, VKLJUČENE V SKUPINO ZA ODTUJITEV (17)

Med obveznostmi, vključenimi v skupino za odtujitev v višini 6.322.063 EUR (v letu 2014 v višini 10.453.623 EUR), so izkazane obveznosti odvisne

družbe, ki je pričela s postopkom likvidacije v letu 2014.

KRA TKOROČNE FINANČNE OBVEZNOSTI (18)

Postavka v EUR	31.12.2015	31.12.2014
Kratkoročne obveznosti za obresti od prejetih posojil	464.390	462.258
Kratkoročne finančne obveznosti do bank (brez obresti)	297.415.255	57.113.108
Kratkoročni izvedeni finančni instrumenti	392.960	45.061
Druge kratkoročne finančne obveznosti	168.507	1.154.260
Skupaj	298.441.112	58.774.687

Glavnino kratkoročnih finančnih obveznosti predstavljajo obveznosti iz posojil do bank. Med drugimi kratkoročnimi finančnimi obveznostmi je v glavnini izkazana negativna poštena vrednost obrestnih zamenjav.

Kratkoročne finančne obveznosti do bank sestavlja tudi del dolgoročnih posojil Skupine, ki zapadejo v

plačilo v letu dni po datumu skupinskega izkaza finančnega položaja, in kratkoročna posojila. Obrestne mere kratkoročnih posojil se gibljejo v razponu od 0,89 % do 6,30 %. Obračunane nezapadle obresti od posojil znašajo ob koncu poročevalskega obdobja 464.390 EUR.

GIBANJE V LETU 2015

Postavka v EUR	Kratkoročne finančne obveznosti za obresti od prejetih posojil	Kratkoročne finančne obveznosti do bank (brez obresti)	Kratkoročni izvedeni finančni instrumenti	Druge kratkoročne finančne obveznosti	Skupaj
Stanje na dan 1.1.2015	462.258	57.113.108	45.061	1.154.260	58.774.687
Pridobitve	29.974.655	294.000.876		2.642.108	326.617.639
Prenosi iz dolgoročnih obveznosti		175.585.163		24.390	175.609.553
Prenosi na dolgoročne obveznosti		(377.127)		(1.020)	(378.147)
Odplačila kratkoročnih posojil	(29.986.181)	(190.733.411)		(3.629.031)	(224.348.623)
Odplačila dolgoročnih posojil		(38.173.354)		(22.260)	(38.195.614)
Drugo	13.658		347.899	60	361.617
Stanje na dan 31.12.2015	464.390	297.415.255	392.960	168.507	298.441.112

GIBANJE V LETU 2014

Postavka v EUR	Kratkoročne finančne obveznosti za obresti od prejetih posojil	Kratkoročne finančne obveznosti do bank (brez obresti)	Kratkoročni izvedeni finančni instrumenti	Druge kratkoročne finančne obveznosti	Skupaj
Stanje na dan 1.1.2014	652.418	69.752.689	0	258.160	70.663.267
Pridobitve	5.184.354	134.206.711		1.847.864	141.238.929
Prenosi iz dolgoročnih obveznosti		37.853.903		13.535	37.867.438
Prenosi na dolgoročne obveznosti	(170.401)	(22.137.933)			(22.308.334)
Odplačila	(5.204.112)	(162.892.017)		(965.349)	(169.061.478)
Drugo		329.754	45.061	50	374.865
Stanje na dan 31.12.2014	462.259	57.113.107	45.061	1.154.260	58.774.687

Občutno povečanje kratkoročnih finančnih obveznosti do bank konec leta 2015 glede na leto 2014 posledica najema kratkoročnega posojila obvladujoče družbe pri konzorciju poslovnih bank v višini 105.000.000 EUR (gledano pobotano pridobitve in odplačila kratkoročnih posojil).

Prenos dolgoročnih posojil, ki zapadejo v letu dni po datumu izkaza finančnega položaja, je podrobneje razkrit pri dolgoročnih finančnih obveznostih.

V letu 2015 je bilo odplačanih za 38.173.354 EUR dolgoročnih posojil.

KRATKOROČNE POSLOVNE OBVEZNOSTI DO DOBAVITELJEV (19)

Postavka v EUR	31.12.2015	31.12.2014
Kratkoročne poslovne obveznosti do pridruženih družb	1.777.619	1.956.084
Kratkoročne poslovne obveznosti do skupaj obvladovanih družb	38.881	110.285
Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev	97.336.004	189.468.380
Skupaj	99.152.504	191.534.749

Znižanje kratkoročnih poslovnih obveznosti do dobaviteljev se v 80 % nanaša na zaključek investicije v nadomestni blok 6 TEŠ in s tem povezanim poplačilom obveznosti do dobaviteljev.

Razkritja v zvezi z zapadlostjo obveznosti do dobaviteljev so pri likvidnostnem tveganju.

DRUGE KRATKOROČNE OBVEZNOSTI (20)

Postavka v EUR	31.12.2015	31.12.2014
Kratkoročne poslovne obveznosti na podlagi predujmov	335.036	305.596
Kratkoročne poslovne obveznosti do zaposlencev	11.889.499	13.407.125
Kratkoročne poslovne obveznosti do državnih in drugih institucij	24.118.336	24.093.469
Kratkoročne poslovne obveznosti do drugih	2.321.944	4.307.050
Kratkoročno odloženi prihodki	38.368	82.636
Kratkoročno vnaprej vračunani stroški in odhodki	12.547.274	15.100.536
Skupaj	51.250.457	57.296.412

Med drugimi kratkoročnimi obveznostmi predstavljajo obveznosti do državnih in drugih institucij skoraj polovico (največ iz naslova DDV). Približno četrtno drugih kratkoročnih obveznosti predstavljajo obveznosti do zaposlencev, ki se v glavnini nanašajo na decembrska izplačila prejemkov, izplačana v januarju 2016. Med njimi

Skupina izkazuje tudi obveznosti iz naslova neizkoriščenih dopustov v višini 1.571.079 EUR (v letu 2014 v višini 3.871.215 EUR). Kratkoročni vnaprej vračunani stroški v glavnini predstavljajo stroški vračunanih obresti in bančnih garancij, stroški odškodnin in stroški povezani z nakupi EE (vključno s stroški emisijskih kuponov).

POGOJNE OBVEZNOSTI (21)

Postavka v EUR	31.12.2015	31.12.2014
Garancije za dobro izvedbo del/odpravo napak	1.514.808	2.305.786
Drugo	2.066.317	50.000
Skupaj	3.581.125	2.355.786

Med garancijami za dobro izvedbo del in odpravo napak so izkazane dane garancije Skupine do tretjih oseb iz naslova izvedenih poslov.

Med drugimi pogojnimi obveznostmi so izkazana dana poročila oz. garancije Skupine tretjim osebam in ocenjene vrednosti tožb, za katere se ocenjuje, da je verjetnost, da Skupina pravde izgubi v teh postopkih, majhna. Povečanje v primerjavi z letom 2014 v glavnini izhaja iz dane bančne garancije

obvladujoče družbe za odlagališče nevarnih odpadkov v lasti družbe TET – v likvidaciji.

Davčni organi lahko kadarkoli v zakonsko predpisanem roku v posamezni državi, v kateri imajo sedeže družbe Skupine, preverijo poslovanje teh družb, kar lahko povzroči nastanek dodatne obveznosti plačila davka, zamudnih obresti in kazni iz naslova davka od dohodkov pravnih oseb oz. drugih davkov in dajatev.

5.5.7.2 SKUPINSKI IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA

Podatki v skupinskem izkazu poslovnega izida v obdobju januar – december 2015 ne vključujejo več poslovanja družbe HESS, ki je bila v IV. kvartalu leta

2014 izločena iz uskupinjevanja, prav tako je poslovanje družbe TET – v likvidaciji bistveno skršeno glede na obseg poslovanja v letu 2014.

ČISTI PRIHODKI OD PRODAJE (22)

Postavka v EUR	2015	2014
Na domačem trgu	552.228.620	581.189.642
Električna energija	523.590.011	528.880.474
Toplotna energija	3.024.273	3.354.696
Ostali proizvodi	126.171	366.970
Ostalo trgovsko blago in material	5.883.180	19.381.685
Ostale storitve	19.604.985	29.205.817
Na tujem trgu	671.782.404	677.201.468
Električna energija	652.152.161	651.372.735
Ostali proizvodi	11.011	132.270
Ostalo trgovsko blago in material	506.835	5.664.534
Ostale storitve	19.112.397	20.031.929
Skupaj	1.224.011.024	1.258.391.110

Glavnino čistih prihodkov od prodaje predstavljajo prihodki iz naslova prodaje EE v obvladujoči družbi.

Med prihodki ostalega trgovskega blaga in materiala je v glavnini izkazana prodaja plina. Obvladujoča družba je za leto 2015 med prihodki od ostalega trgovskega blaga in materiala izkazala neto vrednost prodaje emisijskih kuponov v višini 248.428 EUR. Za leto 2014 obvladujoča družba ni pobotala vrednosti prodaje in nakupa emisijskih kuponov, temveč je

izkazala prihodke od prodaje emisijskih kuponov v višini 6.396.431 EUR in na drugi strani nabavno vrednost prodanih emisijskih kuponov v višini 5.628.796 EUR.

Prihodke od opravljenih storitev je Skupina ustvarila s storitvami, povezanimi z EE (prenosne kapacitete potrdila o izvoru, itd.), gradbenimi in vzdrževalnimi storitvami, prodajo gostinskih in hotelskih storitev, najemninami in drugimi storitvami.

USREDSTVENI LASTNI PROIZVODI (23)

Usredstveni lastni proizvodi in storitve v višini 33.408.479 EUR (v letu 2014 v višini 30.501.902 EUR) se v glavnini nanašajo na:

- izgradnjo in poskusno obratovanje nadomestnega bloka 6 TEŠ,

- inženiring storitve pri izgradnji in rekonstrukcijah HE in
- dela, vezana na jamske gradbene objekte.

DRUGI POSLOVNI PRIHODKI (24)

Postavka v EUR	2015	2014
Prihodki od odprave rezervacij	1.718.552	5.637.918
Črpanje odloženih prihodkov	9.223.071	9.173.325
Dobiček pri prodaji stalnih sredstev	2.177.295	4.269.098
Odprava slabitev terjatev	153.467	3.694.381
Prihodki od odškodnin in pogodbenih kazni	368.312	459.674
Drugi poslovni prihodki	1.762.715	1.237.170
Skupaj	15.403.412	24.471.566

5 Računovodsko poročilo skupine HSE

Med drugimi poslovnimi prihodki predstavlja črpanje odloženih prihodkov največji delež in se v glavnini nanaša na koriščenje odstopljenih prispevkov za invalide ter evidentiranje prihodkov iz naslova pokrivanja stroškov amortizacije sofinanciranih nepremičnin, naprav in opreme.

Pomemben znesek drugih poslovnih prihodkov predstavljajo dobički od prodaje stalnih sredstev in prihodki iz odprave rezervacij.

STROŠKI BLAGA, MATERIALA IN STORITEV (25)

Postavka v EUR	2015	2014
Nabavna vrednost prodanega blaga	888.647.041	807.134.678
Stroški materiala	32.143.427	59.241.738
Stroški storitev	39.598.675	69.026.684
Skupaj	960.389.143	935.403.100

Postavka v EUR	2015	2014
Nabavna vrednost prodanega blaga	839.478.116	759.997.713
Odvisni stroški prodanega blaga	49.168.925	47.136.966
Skupaj nabavna vrednost prodanega blaga	888.647.041	807.134.679
Stroški materiala	22.754.595	46.623.547
Stroški pomožnega materiala	2.241.724	2.846.012
Stroški energije	1.921.001	2.448.118
Stroški nadomestnih delov	4.094.312	5.604.853
Stroški drobnega inventarja	274.229	346.546
Pisarniški material	341.998	362.169
Strokovna literatura	135.674	191.620
Ostali stroški materiala	379.894	818.873
Skupaj stroški materiala	32.143.427	59.241.738
Stroški storitev pri ustvarjanju proizvodov	8.207.227	26.778.658
Stroški transportnih storitev	997.803	1.950.313
Storitve vzdrževanja	9.816.450	13.010.953
Stroški najemnin	1.554.518	1.910.994
Stroški povračil zaposlencev v zvezi z delom	250.752	351.832
Stroški zavarovanja in bančnih storitev	5.091.555	5.899.963
Stroški intelektualnih in osebnih storitev	4.060.364	4.402.410
Stroški za raziskave in razvoj	241.140	2.063.823
Stroški sejmov, reklame in reprezentance	877.427	1.679.590
Stroški storitev fizičnih oseb	1.186.618	1.360.409
Komunalne storitve	3.770.265	4.704.517
Stroški urejanja deponij	894.511	14.867
Stroški rudarskih škod	532.423	721.388
Storitve čiščenja	454.032	473.429
Upravljanje nepremičnin	343.716	320.826
Stroški varovanja in nadzora	299.935	249.386
Ostali stroškov storitev	1.019.939	3.133.326
Skupaj stroški storitev	39.598.675	69.026.684
Skupaj	960.389.143	935.403.100

V nabavni vrednosti prodanega blaga v višini 888.647.041 EUR so v glavnini izkazani odhodki za nakup EE in odvisni stroški nakupa EE. Nabavna vrednost prodanega blaga se je v primerjavi z enakim obdobjem lani povečala za 11 %. Višja vrednost je posledica večje nabave od zunanjih dobaviteljev, saj je bila lastna proizvodnja Skupine zaradi različnih dejavnikov manjša: slabša hidrologija v letu 2015, testiranje nadomestnega bloka 6 v TEŠ, likvidacija družbe TET. Za leto 2014 obvladujoča družba ni pobotala vrednosti prodaje in nakupa emisijskih kuponov, temveč je izkazala prihodke od prodaje emisijskih kuponov v višini 6.396.431 EUR in na drugi strani nabavno vrednost prodanih emisijskih kuponov v višini 5.628.796 EUR.

Med stroški materiala v višini 32.143.427 EUR predstavljajo najpomembnejše vrednosti stroški energentov, potrebnih pri proizvodnji EE in toplotne energije, ter stroški nadomestnih delov in materiala za vzdrževanje. Stroški materiala so se v primerjavi z

lanskim obdobjem zmanjšali za 46 %, kar je rezultat začete optimizacije in racionalizacije poslovanja Skupine, kapitalizacije stroškov testiranja nadomestnega bloka 6 TEŠ (stroški in prihodki iz naslova proizvodnje so evidentirani v pobotnem znesku kot sestavni del investicijskih vlaganj) in družbe TET, ki je od decembra 2014 v likvidaciji in praktično ne posluje (v 2014 je imela ta družba za 4 mio EUR stroškov materiala).

Med stroški storitev v višini 39.598.675 EUR predstavljajo največje vrednosti stroški storitev pri ustvarjanju proizvodov, stroški vzdrževanja stalnih sredstev Skupine, stroški zavarovanja in komunalnih storitev. Glede na leto 2014 so bili stroški storitev nižji za približno 44 % predvsem zaradi izgube poslov v gradbeni dejavnosti za zunanji trg, začete optimizacije in racionalizacije poslovanja Skupine, v letu 2014 pa so bili zajeti tudi stroški storitev družbe TET – v likvidaciji in HESS v višini 3,5 mio EUR.

STROŠKI REVIZORJA

Postavka v EUR	2015	2014
Revidiranje letnega poročila	146.356	146.050
Skupaj	146.356	146.050

Za leto 2015 je revizijo računovodskih izkazov družb Skupine v Sloveniji izvajala revizijska družba KPMG Slovenija, ki je hkrati opravila tudi pregled računovodskih informacij odvisnih družb iz tujine, ki so vključene v skupinske računovodske izkaze, niso pa se njihovi računovodski izkazi revidirali v državi

rezidentstva. Tri družbe, registrirane v tujini, so bile revidirane s strani revizijskih družb v njihovi državi.

Poleg revidiranja letnih poročil družb Skupine v Sloveniji, Skupina revizijski družbi KPMG Slovenija v letu 2015 ni izplačala drugih zneskov.

STROŠKI DELA (26)

Postavka v EUR	2015	2014
Plače	96.317.527	106.360.566
Stroški pokojninskih zavarovanj	14.427.376	17.939.757
Stroški drugih zavarovanj	6.590.422	7.635.878
Drugi stroški dela	12.153.228	14.986.883
Skupaj	129.488.553	146.923.084

Stroški dela zajemajo stroške plač in nadomestil, stroške socialnih zavarovanj, stroške dodatnih pokojninskih zavarovanj in druge stroške dela

(prehrana na delu, prevoz na delo in z dela, regres za letni dopust, solidarnostne pomoči, rezervacije za jubilejne nagrade in odpravnine ob upokojitvi, itd.).

5 Računovodsko poročilo skupine HSE

Vkalkulirani so tudi stroški nadomestil za neizkoriščene dopuste zaposlenih iz leta 2015, ki ga zaposleni lahko koristijo do 30.6.2015.

Stroški dela so se v primerjavi z letom 2014 lani znižali, skladno z načrtovano racionalizacijo poslovanja Skupine. V stroških dela za leto 2014 so

bili zajeti tudi stroški dela družb TET– v likvidaciji in HESS v skupni višini 7,3 mio EUR. Skupina je na 31.12.2015 med stroške dela dodatno evidentirala vrednost neizplačanih plač za leti 2012 in 2013 v višini 5.414.791 EUR, ki bodo na podlagi podpisanega socialnega sporazuma z dne 4.4.2016 izplačane v letih 2017 in 2018.

ŠTEVILO ZAPOSLENIH IN POVPREČNO ŠTEVILO ZAPOSLENIH PO IZOBRAZBENI STRUKTURI

Izobrazbeni razred	Na dan 1.1.2015	Na dan 31.12.2015	Povprečno št. zap.
1	177	168	173
2	136	107	122
3	77	68	73
4	1.284	1.195	1.240
5	998	906	952
6/1	382	361	372
6/2	216	213	215
7	308	296	302
8/1	67	61	64
8/2	14	15	15
Skupaj	3.659	3.390	3.525

ODPISI VREDNOSTI (27)

Postavka v EUR	2015	2014
Amortizacija neopredmetenih sredstev	1.311.219	1.520.463
Amortizacija nepremičnin, naprav in opreme	79.730.899	86.963.052
Amortizacija naložbenih nepremičnin	69.901	12.234
Oslabitve/odpisi terjatev	3.762.867	1.054.011
Oslabitve/odpisi zalog	6.249.777	3.573.435
Oslabitve pri nepremičninah, napravah in opremi ter neopredmetenih sredstvih	470.044.869	70.688.179
Odpisi pri nepremičninah, napravah in opremi	3.764.942	1.453.453
Prodaje pri nepremičninah, napravah in opremi in naložbenih nepremičninah	186.522	161.038
Skupaj	565.120.996	165.425.865

Glavnino odpisov vrednosti v letu 2015 predstavljajo slabitve nepremičnin, naprav in opreme, kar je podrobneje razkrito v točki 5.5.7.1 (2) Nepremičnine, naprave in oprema.

Za istovrstna neopredmetena sredstva in osnovna sredstva v Skupini se uporabljajo podobne amortizacijske stopnje, medtem ko se pri proizvodjalni opremi uporabljajo v posameznih družbah amortizacijske stopnje, primerne za dejavnosti, ki jih družbe izvajajo.

Vpliv slabitev osnovnih sredstev v letu 2014 je vplival na nižjo amortizacijo v letu 2015, v zadnjem kvartalu leta 2015 pa tudi slabitve osnovnih sredstev na dan 30.9.2015. Na drugi strani je za drugo polovico leta 2015 že upoštevana amortizacija nadomestnega bloka 6 TEŠ. V letu 2014 je znašala amortizacija v družbah TET– v likvidaciji in HESS 10 mio EUR.

Za osnovna sredstva, pridobljena z državnimi dotacijami oz. brezplačno, se amortizacija obračunava ločeno, za vrednost obračunane

5 Računovodsko poročilo skupine HSE

amortizacije se črpajo dolgoročno odloženi prihodki in izkazujejo drugi poslovni prihodki.

Med popravki vrednosti poslovnih terjatev in zalog se 65 % nanaša na slabitev vrednosti zalog na čisto

iztržljivo vrednost, 35 % pa na oblikovanje dvomljivih terjatev iz poslovanja, kar je razkrito pri kreditnem tveganju v tem poročilu.

DRUGI POSLOVNI ODHODKI (28)

Postavka v EUR	2015	2014
Oblikovanje rezervacij	663.106	3.356.993
Nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča	8.759.638	8.901.067
Koncesije	11.864.405	21.175.006
Izdatki za varstvo okolja	29.780.096	33.259.928
Donacije	325.695	666.285
Drugi poslovni odhodki	9.355.968	9.232.510
Skupaj	60.748.908	76.591.789

Med drugimi poslovnimi odhodki so najpomembnejši izdatki za varstvo okolja (stroški emisijskih kuponov in vodnih povračil), koncesijski prispevki državi in nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča. Znižanje stroška koncesije v

letu 2015 v povezavi z istim obdobjem leta 2014 je posledica nižje proizvodnje EE v HE ter nižje povprečne prodajne cene EE Skupine, kar posledično pomeni tudi nižje koncesije iz tega naslova.

FINANČNI IZID (29)

Skupina je ustvarila v letu 2015 negativni finančni izid v višini 26.842.107 EUR (v letu 2014 je bil prav tako negativen v višini 11.573.780 EUR). Razlog za

slabši finančni izid je predvsem v višjih obrestih za prejeta posojila, kar je podrobneje pojasnjeno v nadaljevanju.

FINANČNI PRIHODKI

Postavka v EUR	2015	2014
Finančni prihodki iz dividend in drugih deležev v dobičku	2.960	18.341
Finančni prihodki iz danih posojil in depozitov	140.736	928.608
Sprememba poštene vrednosti finančnih naložb prek poslovnega izida	68.598	
Finančni prihodki od prodaje finančnih naložb	19.732	559.607
Pozitivne neto tečajne razlike iz financiranja	1.156	
Drugi finančni prihodki	134.129	100.753
Skupaj	367.311	1.607.309

Delež v pozitivnem poslovnem izidu pridruženih in skupaj obvladovanih družb, obračunan z uporabo kapitalске metode, ki je bil v letu 2014 izkazan med finančnimi prihodki v višini 5.148.809 EUR, je v tem poročilu izkazan v skupinskem izkazu poslovnega

izida v postavki 11 (skupaj s finančnimi odhodki iz tega naslova). Delež v dobičkih pridruženih in skupaj obvladovanih družb za leto 2015 znaša 1.329.748 EUR.

FINANČNI ODHODKI

Postavka v EUR	2015	2014
Finančni odhodki za obresti	20.078.344	7.076.417
Sprememba poštene vrednosti finančnih naložb prek poslovnega izida	170.631	622.792
Finančni odhodki od prodaje finančnih naložb		5.049.543
Negativne neto tečajne razlike iz financiranja		15.367
Drugi finančni odhodki	6.960.448	416.970
Skupaj	27.209.423	13.181.089

Finančni odhodki so v primerjavi z lanskim obdobjem višji za 111 %. Vzroki za povečanje finančnih odhodkov so naslednji: zaključek investicije v nadomestni blok 6 TEŠ (v času izgradnje so bili stroški financiranja pripoznani kot nabavna vrednost investicije) in višje obresti po pogodbah za najeta kratkoročna posojila.

Največji del finančnih odhodkov predstavljajo odhodki za obresti dolgoročnih in kratkoročnih posojil, v katerih so upoštevane tudi obresti obrestnih zamenjav v višini 1.711.533 EUR (več o tem v razkritju 5.5.7.5.4 – obrestno tveganje).

Obresti posojil za pridobitev nepremičnin, naprav in opreme do usposobitve za uporabo so izkazane kot

del vrednosti teh sredstev - podrobneje razkrito v točki 5.5.7.1 (2).

Med drugimi finančnimi odhodki v višini 6.960.448 EUR so izkazani v glavnini stroški zavarovanj, povezani z najetimi posojili.

Delež v negativnem poslovnem izidu pridruženih podjetij, obračunan z uporabo kapitalske metode, ki je bil v letu 2014 izkazan med finančnimi odhodki v višini 197.906 EUR, je v tem poročilu izkazan v skupinskem izkazu poslovnega izida v postavki 11. Delež v izgubah pridruženih in skupaj obvladovanih družb za leto 2015 znaša 100.072 EUR.

DAVKI (30)

Postavka v EUR	2015	2014
a. Odmerjeni davek	11.007.032	21.225.488
b. Odloženi davki	(77.914)	(270.965)
Skupaj davek od dobička, pripoznan v IPI	10.929.118	20.954.523
Odloženi davek pripoznan v kapitalu (stanje konec leta)	56.899	299.850

Družbe Skupine so zavezanke za davek od dohodka pravnih oseb, davek na dodano vrednost, davek na finančne storitve in trošarine.

Za leto 2015 je obveznost za plačilo davka od dohodkov pravnih oseb v Sloveniji izkazalo štiri od štirinajstih družb v Skupini, v tujini pa tri družbe od petih. Ostale družbe niso ugotovile osnove za njegovo plačilo zaradi uveljavljanja olajšav oz. črpanja davčnih izgub ter zaradi doseženih negativnih poslovnih izidov.

Odmerjeni davek družb Skupine za leto 2015 znaša 11.007.032 EUR, kar je približno 50 % manj kot za

leto 2014. Največji padec obveznosti za odmerjeni davek je pri obvladujoči družbi, in sicer 9.307.878 EUR kot posledica nižje obdavčljive davčne osnove v primerjavi z letom 2014. Družbe Skupine iz naslova odmerjenega davka konec leta 2015 izkazujejo za 6.532.048 EUR terjatev za odmerjeni davek in za 50.339 EUR obveznosti za odmerjeni davek.

Odloženi davki se nanašajo na terjatve za odloženi davek, ki so pripoznane v višini verjetnega razpoložljivega dobička, v breme katerega jih bo v prihodnosti mogoče uporabiti. Odložene terjatve so znižane za znesek, za katerega ni več verjetno, da bo mogoče uveljaviti davčno priznane odhodke oz. so

5 Računovodsko poročilo skupine HSE

bili odhodki vključeni v davčne izkaze tekočega leta. Med odloženimi davki Skupina izkazuje odložene terjatve za davek v višini 5.006.097 EUR in 3.902 EUR odloženih obveznosti za davek. Podrobnejša razkritja odloženih terjatev in obveznosti za davek so v razkritju 5.5.7.1 (4).

Družbe Skupine imajo konec leta 2015 neizkoriščene davčne izgube v višini 736.939.388

EUR, za katere niso oblikovale odloženih terjatev za davek.

Pri ugotavljanju osnove za odmerjeni davek so bili prihodki in odhodki, ugotovljeni v skladu z MSRP, korigirani v smislu povečanja in znižanja davčne osnove, kar je prikazano v spodnji tabeli.

IZRAČUN EFEKTIVNE DAVČNE STOPNJE

Postavka v EUR	2015	2014
Poslovni izid pred davki	(470.725.587)	(14.735.912)
Izračunani davek po veljavni davčni stopnji	(80.012.725)	(2.494.178)
Davek od prihodkov, ki znižujejo davčno osnovo	(313.440)	(947.921)
Davek od davčnih olajšav	(589.338)	(788.026)
Davek od odhodkov, ki znižujejo davčno osnovo	(292.456)	(1.503.078)
Davek od davčno nepriznanih odhodkov	2.795.934	1.712.904
Davek od ostalih sprememb v davčni bilanci	9.113	620.097
Davčni učinek nepripoznanih odloženih terjatev za davčne izgube	89.409.944	24.625.691
Obračunani davek	11.007.032	21.225.489
Odloženi davek	(77.914)	(270.965)
Skupaj davki	10.929.118	20.954.524
Efektivna davčna stopnja	-2,32 %	-142,20 %

ČISTI POSLOVNI IZID (31)

Postavka v EUR	2015	2014
Kosmati donos iz poslovanja	1.272.186.421	1.316.230.803
Poslovni izid iz poslovanja	(443.561.179)	(8.113.035)
Finančni izid	(26.842.107)	(11.573.780)
Poslovni izid pred davki	(469.173.610)	(14.735.912)
Čisti poslovni izid poslovnega leta	(480.102.728)	(35.690.435)

Zaradi spremenjenih pogojev na trgu, zlasti padca cen EE, so družbe Skupine v letu 2015 preverile vrednosti svojih sredstev in posledično nekatere izvedle slabitve, kar je glavni razlog za nastalo izgubo v tekočem letu. Celotna slabitev sredstev Skupine znaša 479.267.835 EUR, brez njih bi Skupina zaključila poslovno leto 2015 z negativnim poslovnim izidom v višini -824.893 EUR. Glavni razlogi za nižji rezultat poslovanja Skupine z

izvzemom slabitev je padec cen EE na veleprodajnih trgih kot tudi nižja proizvodnja EE v Skupini v primerjavi z letom 2014 (predvsem na račun slabe hidrologije in testiranja nadomestnega bloka 6 TEŠ, ki je imelo za posledico neoptimalno proizvodnjo ostalih blokov v TEŠ v letu 2015). Pomemben porast v primerjavi z letom 2015 predstavljajo tudi finančni odhodki, kar je podrobneje razkriti v okviru točke 29 (finančni izid) v tem poglavju.

5.5.7.3 POVEZANE OSEBE

Postavka v EUR	Prodaje v letu 2015	Nakupi v letu 2015	Dana posojila na dan 31.12.2015	Ostale terjatve na dan 31.12.2015	Ostale obveznosti na dan 31.12.2015
Pridružene družbe	1.677.380	10.656.645	34.373	793.501	1.779.591
Skupaj obvladovane družbe	161.764	353.243		234	38.881
Skupaj	1.839.144	11.009.888	34.373	793.735	1.818.472

Skupina je s povezanimi osebami poslovala na osnovi sklenjenih kupoprodajnih pogodb. Med prodajo in nakupi je izkazan promet vseh poslov (brez DDV), vključno s finančnimi prihodki. V glavnini se posli s pridruženimi družbami nanašajo na nakup električne energije od družbe HESS in pripis dobičkov v tej družbi.

Med pomembnejšimi posli s povezanimi osebami v nadaljevanju izpostavljamo naslednje:

- posle s pridruženimi in skupaj obvladovanimi podjetji in

- posle z družbami v neposredni oz. posredni lasti Republike Slovenije (več kot 50 % lastništvo), ki so za Skupino z vidika ravni pomembnosti transakcij po kriteriju velikosti transakcije pomembni (prihodki oz. odhodki v obdobju leta 2015 presegajo 2 mio EUR), razen za banke, kjer so razkriti vsi posli. Posli se v glavnini nanašajo na trgovanje z električno energijo oz. na financiranje Skupine.

Obvladujoča družba je v 100 % lasti RS. Dividend v letu 2015 ni bilo izplačanih.

Poslovni partner	Odperte terjatve na dan 31.12.2015	Odperte obveznosti na dan 31.12.2015	Odhodki v letu 2015	Prihodki v letu 2015
ELES d.o.o.	2.535.049	418.161	3.454.363	18.881.603
ELEKTRO MARIBOR ENERGIJA PLUS d.o.o.	5.681.703	544.155	4.501.566	49.039.736
ELEKTRO ENERGIJA d.o.o.	10.036.385	2.729.003	26.779.653	95.363.314
E3 d.o.o.	5.022.305	17.765	545.475	39.827.517
ECE d.o.o.	12.239.607	283.951	1.688.779	83.957.688
ELEKTRO GORENJSKA PRODAJA d.o.o.			450.228	27.108.601
ELEKTRO PRIMORSKA d.d.	966.277			4.742.834
GEN-I d.o.o.	1.108.593	1.240.971	57.438.745	73.833.298
GEN ENERGIJA d.o.o.	642.104	18.229	135.477	5.935.726
Energetska podjetja - skupaj	38.232.023	5.252.235	94.994.286	398.690.317
TALUM d.d.	3.482.767			22.331.219
Proizvodnja aluminija	3.482.767	0	0	22.331.219
GEOPLIN d.o.o.		315.019	7.036.237	5.507.191
Prodaja plina		315.019	7.036.237	5.507.191
ABANKA d.d.		110.000	17.064	
NKBM		10.880.000		
NLB d.d.		18.523.516	1.079.799	2.183
SID d.d.		88.809.281	1.242.066	
PROBANKA d.d.		1.780.000	112.484	
Banke - skupaj	0	120.102.797	2.451.413	2.183
Skupaj	41.714.790	125.670.051	104.481.936	426.530.910

5 Računovodsko poročilo skupine HSE

5.5.7.4 PREJEMKI

Prejemki poslovođij in zaposlenih, za katere ne velja tarifni del kolektivne pogodbe, vključujejo:

- bruto prejemke, ki so vsebovani v obvestilu za napoved dohodnine,
- druge prejemke (prehrana, prevoz, dnevnice, neobdavčen del jubilejnih nagrad) in
- premije za prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje.

Prejemki članov nadzornega sveta vsebujejo bruto sejnine vseh članov (menjave članov nadzornega sveta znotraj leta) s potnimi stroški za opravljanje funkcije v nadzornih svetih in njihovih komisij.

Člani uprav in poslovođstev, zaposleni, za katere ne velja tarifni del kolektivnih pogodb, in člani nadzornih svetov družb Skupine v letu 2015 od družb Skupine niso prejeli deležev v dobičku po sklepu skupščin, niti jim družbe niso odobrile predujmov, novih posojil ali poroštev.

PREJEMKI 2015

Postavka v EUR	Plača	Drugi prejemki	Bonitete	Povračilo stroškov	Skupaj
Člani uprave	1.183.336	34.869	31.562	26.451	1.276.218
Člani NS in komisij NS		174.805	166	4.739	179.710
Zaposleni za katere ne velja tarifni del kolektivne pogodbe	2.064.265	336.504	40.140	35.944	2.476.853
Skupaj	3.247.601	546.178	71.868	67.134	3.932.781

PREJEMKI 2014

Postavka v EUR	Plača	Drugi prejemki	Boniteta	Povračilo stroškov	Skupaj
Člani uprave	1.223.092	145.296	41.824	26.608	1.436.820
Člani NS in komisij NS		246.533		11.970	258.503
Zaposleni, za katere ne velja tarifni del kolektivne pogodbe	3.531.185	367.656	89.492	65.382	4.053.715
Skupaj 2014	4.754.277	759.485	131.316	103.960	5.749.038

Znižanje prejemkov zaposlenih, za katere ne velja tarifni del kolektivne pogodbe, je posledica manjšega števila zaposlenih v letu 2015 v primerjavi

z letom 2014, kot tudi znižanja osnovnih plač v nekaterih družbah Skupine.

5 Računovodsko poročilo skupine HSE

PREJEMKI POSLOVODSTEV DRUŽB SKUPINE V LETU 2015

Poslovodstvo	Družba	Plača bruto	Drugi prejemki	Bonitete	Prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje	Povračila stroškov	Sejnine	Skupaj
Blaž Košorok	HSE	144.527	791	1.759	2.537	1.654		151.268
Stojan Nikolić (od 1.10.2014)	HSE	129.257	791	6.615	2.819	1.843	3.860	145.185
Viljem Pozeb	DEM	132.019	3.610	3.991		1.622		141.242
Marjan Pintar	SENG	105.468	3.375	4.901		1.751		115.495
Peter Dermol (od 1.1.2014 do 5.12.2014)	TEŠ	981						981
Matjaž Eberlinc (od 01.01.2015 do 30.11.2015)	TEŠ	114.805	4.146	3.494		1.133		123.578
Sandi Ritlop	HSE INVEST	109.594	791	3.873		1.559		115.817
Luvik Golob	PV	98.873	2.484	3.094	893	1.513		106.857
Boris Štefančič (od 01.01.2015 do 27.10.2015)	PV	75.526	790	26		4.602		80.944
Mojca Letnik (od 01.12.2015 dalje)	PV	7.827			36	122		7.985
Suzana Koželjnik (od 01.12.2014 dalje)	HTZ	58.674	1.480	3	893	1.414		62.464
Drago Potočnik (do 31.05.2015)	PV Invest	24.270	791	1.351	372	545		27.329
Janez Rošer (od 01.06.2015 dalje)	PV Invest	30.889	460	2	466	1.615		33.432
Marjan Hudej	RGP	60.366	791	2.450	893	1.443		65.943
Boštjan Hoheger	GOST	53.795	900	3		1.386		56.084
Ernest Kovač	GOLTE	36.465	900			4.252		41.617
Skupaj		1.183.336	22.100	31.562	8.909	26.454	3.860	1.276.221

PREJEMKI ČLANOV NS DRUŽB SKUPINE V LETU 2015

Člani NS	Družba	Sejнина bruto	Potni stroški	Boniteta D&O	Skupaj
Boštjan Jančar	HSE	13.804	255	17	14.076
Boštjan Markoli	HSE	15.224	816	17	16.057
Jernej Otič	HSE	15.700	1.398	17	17.115
Miloš Pantoš	HSE	21.350	23	17	21.390
Črt Slokan	HSE	14.695	543	17	15.255
Drago Štefe	HSE	15.300	367	17	15.684
Gregor Cenc	HSE Invest	1.375		2	1.377
Katja Rejec	HSE Invest	1.375		2	1.377
Drago Polak	HSE Invest	1.375	71	2	1.448
Andrej Tumpej	HSE Invest	1.375		3	1.378
Alida Rejec	HSE Invest	1.375		2	1.377
Irena Šlemic	HSE Invest	1.788		2	1.790
Jože Kaligaro (od 01.01.2015 do 27.10.2015)	PV	3.592		17	3.609
Stojan Nikolić (od 10.07.2015 dalje)	PV	5.319			5.319
Klemen Potisek (od 01.01.2015 do 09.07.2015)	PV	2.606		17	2.623
Boštjan Markoli (od 10.07.2015 dalje)	PV	4.092			4.092
Bojan Brcar	PV	6.798		17	6.815
Lajlar Bojan	PV Invest	386			386
Berlot Zdenka	PV Invest	297			297
Žavbi Aleš	PV Invest	297			297
Vovk Matija	PV Invest	297			297
Drago Potočnik	GOLTE	2.635			2.635
Janko Lukner	GOLTE	1.883			1.883
Tina Blazinšek	GOLTE	1.883			1.883
Skupaj		134.821	3.473	166	138.460

PREJEMKI ČLANOV RK NS V LETU 2015

Člani RK NS	Družba	Sejnina bruto	Potni stroški	Skupaj
Boštjan Jančar	HSE	4.761		4.761
Boštjan Markoli	HSE	6.173	21	6.194
Darinka Virant	HSE	14.226	128	14.354
Damir Rakela	HSE	13.951	1.117	15.068
Skupaj		39.111	1.266	40.377

* upoštevan Kodeks SDH (marec 2016) - razkritje prejemkov tudi za zunanje člane

PREJEMKI ČLANOV KADROVSKO NOMINACIJSKE KOMISIJE NS V LETU 2015

Člani kadrovske nominacijske komisije NS	Družba	Sejnina bruto	Skupaj
Jernej Otič	HSE	190	190
Miloš Pantoš	HSE	410	410
Črt Slokan	HSE	273	273
Skupaj		873	873

5.5.7.5 FINANČNI INSTRUMENTI IN TVEGANJA

To poglavje je povezano s poglavjem 5.5.5
Obvladovanje finančnih tveganj in s poglavjem o
finančnih tveganjih v poslovnem delu.

5.5.7.5.1 KREDITNO TVEGANJE

Približno 96 % čistih prihodkov od prodaje Skupine se nanaša na dejavnost trgovanja z EE, zato je večinski del aktivnosti za obvladovanje kreditnih tveganj skoncentriran v obvladujoči družbi. Le-ta obvladuje kreditna tveganja v skladu s postopki, opisanimi v poglavju 4.5.7.6.1 Kreditno tveganje (Računovodsko poročilo družbe), kjer je opisana tudi struktura kratkoročnih terjatev družbe in njihovo obvladovanje. Ostale družbe Skupine prodajajo glavnino proizvodnje neposredno obvladujoči družbi, ki poravnava svoje obveznosti v skladu s določili pogodb o nakupu EE, ki jih obvladujoča družba letno sklepa z odvisnimi družbami. EE nato obvladujoča družba proda na trgu, kar pomeni, da je obvladujoča družba najbolj izpostavljena kreditnim tveganjem. Preostala kreditna tveganja odvisnih družb so obvladovana v skladu z internimi politikami in postopki posamezne odvisne družbe.

Družbe v Skupini upravljajo s kreditnimi tveganji s podrobnim pregledom in preudarno izbiro svojih poslovnih partnerjev pred njihovo odobritvijo, z rednim spremljanjem poslovanja vsakega

posameznega poslovnega partnerja po njihovi odobritvi in s konzervativnim pristopom k postavljanju omejitev obsega poslovanja s posameznim poslovnim partnerjem.

Poslovne terjatve so zavarovane z bančnimi garancijami, s korporativnimi poroštvi, z zastavo terjatev iz naslova pogodb o vodenju transakcijskih računov, z depoziti in izvršnicami. Obvladujoča družba izjemoma zavaruje terjatve z menicami, največkrat v kombinaciji s korporativnimi poroštvi, ali pa kot samostojen instrument v primeru manjšega obsega poslovanja s partnerjem. Odvisne družbe svoje terjatve največkrat zavarujejo z menicami. Družbe Skupine imajo zavarovanih približno 74 % kratkoročnih terjatev do kupcev, ki predstavljajo glavnino vseh terjatev Skupine.

V okviru obvladovanja kreditnega tveganja do bank in finančnih institucij Skupina redno spremlja podatke o poslovanju bank, s katerimi sodeluje. Tveganje se dodatno obvladuje z diverzifikacijo deponiranja sredstev pri posameznih bankah, naložbenjem denarnih sredstev za tekoče

5 Računovodsko poročilo skupine HSE

poslovanje na kratek rok in sklepanje poslov zavarovanja pred valutnimi in obrestnimi tveganji na podlagi standardiziranih ISDA pogodb.

V primeru zamude plačila se kupcem v Sloveniji in tujini zaračunajo zamudne obresti, dogovorjene s pogodbo.

DOLGOROČNE POSLOVNE IN FINANČNE TERJATVE PO ROKIH ZAPADLOSTI NA DAN 31.12.2015

Postavka v EUR	ZAPADLOST V PLAČILO			Skupaj
	do 2 leti po datumu IFP	od 3 do 5 let po datumu IFP	nad 5 let po datumu IFP	
Dolgoročno dani depoziti drugim	16.439	119.959	26.727	163.125
Dolgoročne poslovne terjatve do pridruženih družb	166.894			166.894
Dolgoročne poslovne terjatve do kupcev	155.335	165.386		320.721
Dolgoročno dani predujmi	9.147	27.440	36.586	73.173
Dolgoročne poslovne terjatve do drugih	4.789	3.894	535.689	544.372
Skupaj 31.12.2015	352.604	316.679	599.002	1.268.285

DOLGOROČNE POSLOVNE IN FINANČNE TERJATVE PO ROKIH ZAPADLOSTI NA DAN 31.12.2014

Postavka v EUR	ZAPADLOST V PLAČILO			Skupaj
	do 2 leti po datumu IFP	od 3 do 5 let po datumu IFP	nad 5 let po datumu IFP	
Dolgoročno dani depoziti drugim	167.224	22.212	26.653	216.089
Dolgoročne poslovne terjatve do pridruženih družb	183.861			183.861
Dolgoročne poslovne terjatve do kupcev		5.447		5.447
Dolgoročno dani predujmi	9.146	27.439	45.734	82.319
Dolgoročne poslovne terjatve do drugih	541.777	5.926		547.703
Skupaj 31.12.2014	902.008	61.024	72.387	1.035.419

KRATKOROČNE POSLOVNE IN FINANČNE TERJATVE PO ROKIH ZAPADLOSTI NA DAN 31.12.2015

Postavka v EUR	ZAPADLOST V PLAČILO							Skupaj
	Nezapadle	Zapadle do 3 mesece (do 90 dni)	Zapadle od 3 do 6 mesecev (od 91 do 180 dni)	Zapadle od 6 do 9 mesecev (od 181 do 270 dni)	Zapadle od 9 do 12 mesecev (od 271 do 360 dni)	Zapadle nad leto dni (od 361 naprej)		
Kratkoročne poslovne terjatve do pridruženih družb	293.897	109.320	112.471	82.534	63.307	123.010		784.539
Kratkoročne poslovne terjatve do skupaj obvladovanih družb	234							234
Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev	120.390.963	4.341.951	677.772	418.749	261.066	5.575.906		131.666.407
Kratkoročno dani predujmi	1.673.527					206.731		1.880.258
Kratkoročne poslovne terjatve do državnih in drugih institucij	24.654.801							24.654.801
Kratkoročne poslovne terjatve do drugih	4.373.902					1.033.690		5.407.592
Kratkoročne finančne terjatve in posojila pridruženim družbam	35.462							35.462
Kratkoročne finančne terjatve in posojila drugim	26.131							26.131
Kratkoročno dani depoziti drugim	19.406.754	312		13.493	292.681	70.592		19.783.832
Skupaj 31.12.2015	170.855.671	4.451.583	790.243	514.776	617.054	7.009.929		184.239.256

5 Računovodsko poročilo skupine HSE

KRATKOROČNE POSLOVNE IN FINANČNE TERJATVE PO ROKIH ZAPADLOSTI NA DAN 31.12.2014

Postavka v EUR	ZAPADLOST V PLAČILO						Skupaj
	Nezapadle	Zapadle do 3 mesece (do 90 dni)	Zapadle od 3 do 6 mesecev (od 91 do 180 dni)	Zapadle od 6 do 9 mesecev (od 181 do 270 dni)	Zapadle od 9 do 12 mesecev (od 271 do 360 dni)	Zapadle nad leto dni (od 361 naprej)	
Kratkoročne poslovne terjatve do pridruženih družb	689.299	53.750	28.162	27.968	16.846		816.025
Kratkoročne poslovne terjatve do skupaj obvladovanih družb	2.050						2.050
Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev	131.441.536	10.544.638	457.046	55.712	326.310	3.682.804	146.508.046
Kratkoročno dani predujmi	4.182.205					2.729.650	6.911.855
Kratkoročne poslovne terjatve do državnih in drugih institucij	29.697.336						29.697.336
Kratkoročne poslovne terjatve do drugih	6.457.192					369.999	6.827.191
Kratkoročne finančne terjatve in posojila pridruženim družbam		49.000					49.000
Kratkoročne finančne terjatve in posojila drugim	17.109	8.479	146	243	15.000	2.020	42.997
Kratkoročno dani depoziti drugim	5.775.136	34.591	120.000		2.284		5.932.011
Skupaj 31.12.2014	178.261.863	10.690.458	605.354	83.923	360.440	6.784.473	196.786.511

GIBANJE POPRAVKOV VREDNOSTI DOLGOROČNIH POSLOVNIH TERJATEV

Postavka v EUR	2015	2014
Stanje na dan 1.1.2015	0	0
Oblikovanje vrednosti terjatev	2.243	
Stanje na dan 31.12.2015	2.243	0

GIBANJE POPRAVKOV VREDNOSTI KRATKOROČNIH FINANČNIH TERJATEV IN POSOJIL

Postavka v EUR	2015	2014
Stanje na dan 1.1.2015	0	0
Oblikovanje vrednosti terjatev	26.186	
Stanje na dan 31.12.2015	26.186	0

GIBANJE POPRAVKOV VREDNOSTI KRATKOROČNIH POSLOVNIH TERJATEV

Postavka v EUR	2015	2014
Stanje na dan 1.1.	4.739.586	8.047.900
Izterjane odpisane terjatve	(153.467)	(3.694.381)
Oblikovanje popravkov vrednosti terjatev	3.526.339	1.184.291
Dokončen odpis terjatev	(146.199)	(798.224)
Stanje na dan 31.12.	7.966.259	4.739.586

Skupina ima konec leta 2015 oblikovanih za 7.966.259 EUR popravkov vrednosti za dvomljive in sporne kratkoročne poslovne terjatve.

Oblikovanje popravkov vrednosti kratkoročnih poslovnih terjatev v letu 2015 se v glavnini nanaša

na terjatve, ki so jih imele družbe v Skupini do gradbenih podjetij, in skupaj znaša 3.526.339 EUR.

Kreditna tveganja so bila v letu 2015 ustrezno obvladovana. V Skupini so se aktivnosti izvajale v skladu z veljavnimi politikami in pravilniki, ki se nanašajo na upravljanje kreditnih tveganj.

5.5.7.5.2 LIKVIDNOSTNO TVEGANJE

Likvidnostno tveganje oziroma tveganje plačilne sposobnosti je tveganje, ki je povezano s primanjkljajem razpoložljivih finančnih virov in s tem nesposobnostjo Skupine, da v dogovorjenih rokih poravnava svoje obveznosti.

Za upravljanje likvidnostnega tveganja v skladu z Zakonom o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju (ZFPPIPP) družbe v Skupini oblikujejo in izvajajo politiko rednega upravljanja likvidnosti, ki je potrjena in sprejeta s strani poslovnih organov posamezne družbe v Skupini ter skladna s poslovnim načrtom. Leto 2015 je bilo z vidika likvidnostnega tveganja za Skupino izredno zahtevno in aktivnosti na področju obvladovanja likvidnostnega tveganja so bile zelo intenzivne. V Skupini se likvidnost ažurno in temeljito spremlja na način, da družbe v Skupini mesečno pripravljajo mesečne plane likvidnosti, kakor tudi triletno plane solventnosti. Likvidnostni plani se za tekoče tri mesece pripravljajo na dnevni ravni.

Likvidnostno tveganje oziroma tveganje plačilne sposobnosti se v letu 2015 ocenjuje kot ustrezno obvladovano in vzdržuje dober ugled Skupine kot posledico uspešnega poslovanja, sprotnega usklajevanja ročnosti terjatev in obveznosti, dosledne izterjave zapadlih terjatev, likvidnostne rezerve, razpoložljivosti ustreznih kreditnih linij ter možnosti trajnega ustvarjanja denarnih tokov iz poslovanja.

Upravljanje likvidnostnega tveganja zahteva obvladovanje likvidnostnega tveganja po posameznih kategorijah poslovanja Skupine, in sicer:

OBVLADOVANJE LIKVIDNOSTNEGA TVEGANJA IZ NASLOVA POSLOVANJA, ki je tesno povezano s kreditnim tveganjem. Likvidnostno tveganje iz poslovanja je obvladovano predvsem z usklajevanjem plačilnih rokov terjatev in obveznosti, ki izhajajo iz osnovne dejavnosti – trgovanja z EE, kakor tudi plačilnih rokov drugih obveznosti na način, da družbe v Skupini pravočasno poravnava obveznosti do dobaviteljev. Cilj ukrepov za obvladovanje likvidnostnega tveganja iz poslovanja je zagotavljanje optimalne plačilne sposobnosti za poravnavanje tekočih obveznosti družb Skupine tako v normalnih, kot tudi v kritičnih in

nepredvidljivih okoliščinah, ki izhajajo iz trgovanja z EE, prenosnih zmogljivosti, emisije CO₂ kuponov in terminskih pogodb, ki zahtevajo ustrezno višino likvidnostnih rezerv za zagotovitev stabilnosti vsakodnevnih operacij in trgovanja. Ukrepi vključujejo ažurno spremljanje poravnav dobaviteljev, kakor tudi podaljševanje plačilnih rokov, dogovori o zamiku plačil, selektivno izvajanje plačil dobaviteljem. Poleg tega je v Skupini vzpostavljeno tudi upravljanje z denarnimi sredstvi ali »cash management«, katerega glavni cilj je optimizacija likvidnosti družb v Skupini in izkoriščanje sinergijskih učinkov Skupine kot celote. »Cash management« v Skupini poteka v obliki zadolževanja med družbami v Skupini: osnovni vir financiranja kratkoročnih primanjkljajev družb v Skupini so presežki prostih denarnih sredstev ostalih družb v Skupini. Likvidnostno tveganje iz naslova poslovanja se v letu 2015 ocenjuje kot ustrezno obvladovano.

OBVLADOVANJE LIKVIDNOSTNEGA TVEGANJA IZ NASLOVA NALOŽBENJA, ki je tesno povezano z investicijskim tveganjem. Obvladovanje likvidnostnega tveganja iz naložbenja predstavlja izvedbo financiranja investicij v skladu z investicijskimi programi na način, da so pravočasno zagotovljena zadostna sredstva predvidena v finančnih načrtih, da ne prihaja do zamud pri izvedbi projektov. Likvidnostno tveganje iz naslova naložbenja se odraža tudi na strani prilivov – z uresničevanjem dezinvestiranja, ki se za namen optimizacije poslovanja izvaja v okviru družb Skupine. Skupina je vpeta v največjo slovensko investicijo, projekt nadomestnega bloka 6 TEŠ, katere investitor je sicer odvisna družba TEŠ. Družba TEŠ je od obvladujoče družbe v letu 2015 prejela vsa potrebna sredstva v skladu z NIP 6. V letu 2015 je bila s testom zasebnega investitorja rešena tudi problematika državnih pomoči na področju dokapitalizacije družbe TEŠ. Obvladujoča družba je na tej osnovi konvertirala terjatve iz naslova pogodb o prevzemu dolga v dolgoročno finančno naložbo v TEŠ v skupni višini 248,6 mio EUR. V okviru obvladovanja likvidnostnega tveganja iz naložbenja so bile v letu 2015 izvedene aktivnosti obvladovanja tveganja solventnosti – tveganja zagotavljanja likvidnosti na dolgi rok, ki izhaja iz tveganja zagotavljanja kapitalske ustreznosti zaradi

dolgotrajnejšega poslovanja z izgubo, in tveganja kratkoročne ali dolgoročne plačilne nesposobnosti. V letu 2015 je bila tudi pri družbi PV s testom zasebnega investitorja rešena problematika v povezavi z možnostjo dokapitalizacije te družbe in obvladujoča družba je v mesecu juliju 2015 dokapitalizirala družbo PV v višini 71,6 mio EUR. Z insolventnostjo se soočajo tudi druge družbe v skupini PV. Družbi HTZ in GOST sta obvladali insolventnost na podlagi sprejetih ukrepov v skladu s 35. členom ZFPPIPP. Insolventnost je nastopila tudi v družbi Golte, ki je skladno z zakonom pripravila Poročilo o ukrepih finančnega prestrukturiranja in objavila načrt poenostavljene prisilne poravnave, s čimer je insolventnost obvladana. Likvidnostno tveganje iz naslova naložbenja se v letu 2015 ocenjuje kot ustrezno obvladovano.

OBVLADOVANJE LIKVIDNOSTNEGA TVEGANJA IZ NASLOVA FINANCIRANJA je tveganje povezano z zagotovitvijo zadostnih finančnih virov za namen poslovanja in naložbenja Skupine, kar zajema aktiven odnos do finančnih trgov, pridobitev zadostnih kratkoročnih posojil in kreditnih linij kakor tudi dolgoročnih virov financiranja za namen pravočasnega poravnavanja obveznosti družb Skupine iz poslovanja in naložbenja, ob spoštovanju danih zavez iz posojilnih pogodb s poslovnimi bankami. Likvidnostno tveganje iz naslova financiranja je bilo v letu 2015 ustrezno obvladovano, saj si je Skupina uspela zagotoviti zadostno višino kreditnih in garancijskih linij za nemoteno poslovanje, in sicer premostitveno financiranje (do pridobitve dolgoročnega vira s strani konzorcija mednarodnih poslovnih bank) v višini 215 mio EUR, ki je bilo na dan 31.12.2015 črpano v višini 105 mio EUR, razlika pa v mesecu januarju 2016. Obvladujoča družba je v letu 2015 pričela s postopki za pridobitev dolgoročnega finančnega vira v obliki izdaje obveznic. Za namen izdaje obveznic je obvladujoča družba pričela tudi s

postopki za izdelavo bonitetne ocene s strani priznanih bonitetnih agencij. Obvladujoča družba je v mesecu februarju 2016 prejela bonitetni oceni »Ba2 stable« (bonitetna agencija Moody's) in »BB positive« (bonitetna agencija Standard & Poor's), ki sta merilo kredibilnosti in finančne stabilnosti Skupine. Prvi poskus prodaje obveznic v višini 285 mio EUR pri postavljeni cenovni omejitvi ni dosegel pričakovanj obvladujoče družbe, zato obveznice še niso bile izdane. Ne glede na slednje, ima Skupina finančne vire zagotovljene do 29.12.2016, pri čemer so se odnosi z bankami občutno izboljšali, urejena so pogodbeno določila vseh posojilnih pogodb, na način da ne bo več prihajalo do kršitev zavez in revizorjevih pridržkov. Banke so že izrazile namero za zagotovitev dolgoročnega vira v primeru, da se obvladujoča družba ne odloči za izdajo obveznic. Hkrati se obvladujoča družba že pogaja z bankami za podaljšanje ročnosti premostitvenega posojila in nadaljuje s postopki za vzporedni scenarij pridobitve dolgoročnega posojila sindikata bank, s katerim bo doseženo vzdržno likvidnostno stanje Skupine na dolgi rok. Povpraševanje je naslovljeno na širši krog bank, od katerih so nekatere že izrazile zanimanje in pripravljenost za sodelovanje.

Poslovodstvo obvladujoče družbe na podlagi vseh izvedenih aktivnosti utemeljeno pričakuje uspešno uskladitev ročnosti finančnih virov Skupine do konca leta 2016. Struktura financiranja se bo konec leta namreč spremenila v korist dolgoročnih virov, saj bo kratkoročno premostitveno posojilo poplačano s prejemki iz naslova dolgoročne zadolžitve, bodisi z izdajo obveznic, bodisi z bančnim posojilom z ročnostjo najmanj pet let. Poslovodstvo obvladujoče družbe ocenjuje, da bo s tem, ob nadaljevanju poslovnega prestrukturiranja, zagotovljeno dolgoročno vzdržno finančno stanje Skupine.

Zapadlost dolgoročnih in kratkoročnih obveznosti po zapadlosti Skupine je prikazana v spodnjih tabelah.

5 Računovodsko poročilo skupine HSE

DOLGOROČNE POSLOVNE IN FINANČNE OBV. PO ROKIH ZAPADLOSTI NA DAN 31.12.2015

Postavka v EUR	ZAPADLOST V PLAČILO			Skupaj
	do 2 leti po datumu IFP	od 3 do 5 let po datumu IFP	nad 5 let po datumu IFP	
Dolgoročne finančne obveznosti do bank	47.297.986	183.835.464	485.492.661	716.626.111
Druge dolgoročne finančne obveznosti	24.467	13.517		37.984
Dolgoročne poslovne obveznosti do pridruženih družb	1.972			1.972
Dolgoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev	99.990	21.423		121.413
Dolgoročne poslovne obveznosti na podlagi predujmov		1.350	5.759	7.109
Druge dolgoročne poslovne obveznosti	954	1.430	117.252	119.636
Skupaj 31.12.2015	47.425.369	183.873.184	485.615.672	716.914.225

DOLGOROČNE POSLOVNE IN FINANČNE OBV. PO ROKIH ZAPADLOSTI NA DAN 31.12.2014

Postavka v EUR	ZAPADLOST V PLAČILO			Skupaj
	do 2 leti po datumu IFP	od 3 do 5 let po datumu IFP	nad 5 let po datumu IFP	
Dolgoročne finančne obveznosti do bank	62.502.029	185.454.281	627.630.830	875.587.140
Druge dolgoročne finančne obveznosti	1.996.069	38.922		2.034.991
Dolgoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev	22.041	2.180		24.221
Dolgoročne poslovne obveznosti na podlagi predujmov		1.350	5.759	7.109
Druge dolgoročne poslovne obveznosti	62.097		150.052	212.149
Skupaj 31.12.2014	64.582.236	185.496.733	627.786.641	877.865.610

V Skupini konec leta izkazujejo zapadle kratkoročne obveznosti v glavnini družbe skupine PV.

KRA TKOROČNE POSLOVNE IN FINANČNE OBV. PO ROKIH ZAPADLOSTI NA DAN 31.12.2015

Postavka v EUR	ZAPADLOST V PLAČILO						Skupaj
	Nezapadle	Zapadle do 3 mesece (do 90 dni)	Zapadle od 3 do 6 mesecev (od 91 do 180 dni)	Zapadle od 6 do 9 mesecev (od 181 do 270 dni)	Zapadle od 9 do 12 mesecev (od 271 do 360 dni)	Zapadle nad leto dni (od 361 naprej)	
Kratkoročne poslovne obveznosti do pridruženih družb	1.478.826	298.323				470	1.777.619
Kratkoročne poslovne obveznosti do skupaj obvladovanih družb	38.881						38.881
Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev	94.749.090	1.912.771	282.076	126.149	82.643	183.273	97.336.002
Kratkoročne poslovne obveznosti na podlagi predujmov	335.036						335.036
Kratkoročne poslovne obveznosti do zaposlencev	10.318.420						10.318.420
Kratkoročne poslovne obveznosti do državnih in drugih institucij	24.118.336						24.118.336
Druge krat. poslovne obveznosti	2.321.944						2.321.944
Kratkoročne finančne obveznosti do bank	297.502.518	103.831	103.832	103.832	65.632		297.879.645
Druge kratkoročne finančne obveznosti	561.467						561.467
Skupaj 31.12.2015	431.424.517	2.314.925	385.908	229.981	148.275	183.743	434.687.349

KRATKOROČNE POSLOVNE IN FINANČNE OBV. PO ROKIH ZAPADLOSTI NA DAN 31.12.2014

Postavka v EUR	Nezapadle	ZAPADLOST V PLAČILO					Skupaj
		Zapadle do 3 mesece (do 90 dni)	Zapadle od 3 do 6 mesecev (od 91 do 180 dni)	Zapadle od 6 do 9 mesecev (od 181 do 270 dni)	Zapadle od 9 do 12 mesecev (od 271 do 360 dni)	Zapadle nad leto dni (od 361 naprej)	
Kratkoročne poslovne obveznosti do pridruženih družb	1.875.803	42.152		11.826	26.302		1.956.083
Kratkoročne poslovne obveznosti do skupaj obvladovanih družb	110.285						110.285
Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev	177.738.242	4.773.278	1.624.579	200.659	3.373.906	1.757.714	189.468.378
Kratkoročne poslovne obveznosti na podlagi predujmov	305.596						305.596
Kratkoročne poslovne obveznosti do zaposlencev	9.535.910						9.535.910
Kratkoročne poslovne obveznosti do državnih in drugih institucij	24.093.469						24.093.469
Druge kratkoročne poslovne obveznosti	4.307.050						4.307.050
Kratkoročne finančne obveznosti do bank	49.036.845	1.540.670	2.343.743	1.583.036	3.071.072		57.575.366
Druge kratkoročne finančne obveznosti	1.173.652	8.730	8.320			8.619	1.199.321
Skupaj 31.12.2014	268.176.852	6.364.830	3.976.642	1.795.521	6.471.280	1.766.333	288.551.458

Izpostavljenost likvidnostnemu tveganju iz naslova finančnih obveznosti do bank na dan 31.12.2015 je prikazana v spodnji tabeli. Zneski v tabeli niso

diskontirani in vključujejo pogodbeno predvidene obresti.

IZPOSTAVLJENOST LIKVIDNOSTNEMU TVEGANJU IZ NASLOVA FINANČNIH OBVEZNOSTI DO BANK

Postavka v EUR	PREDVIDENI DENARNI TOKOVI					Skupaj
	do 2 meseca po datumu IFP	od 2 do 12 mesecev po datumu IFP	od 1 do 2 let po datumu IFP	od 2 do 5 let po datumu IFP	nad 5 let po datumu IFP	
Finančne obveznosti do bank brez obrestnega ščitenja						
kratkoročna posojila	(5.025.768)	(121.718.799)				(126.744.567)
dolgoročna posojila	(151.067.463)	(47.219.276)	(75.344.672)	(253.167.177)	(603.872.934)	(1.130.671.522)
Skupaj	(156.093.231)	(168.938.075)	(75.344.672)	(253.167.177)	(603.872.934)	(1.257.416.089)
Obveznosti do bank iz naslova obrestnega ščitenja						
obrestna zamenjava	(46.060)	(785.660)				(831.720)
Skupaj	(46.060)	(785.660)				(831.720)

5.5.7.5.3 TEČAJNO TVEGANJE

Skupina je tečajnemu tveganju izpostavljena v manjši meri, saj je glavnina prilivov in odlivov v domači valuti evro.

Tečajno tveganje Skupine je bilo v letu 2015 ustrezno obvladovano. Skupina obvladuje tečajna tveganja v skladu s Pravilnikom o obvladovanju valutnega tveganja Skupine. S tečajnim tveganjem se srečuje predvsem obvladujoča družba pri trgovanju z EE v tujih valutah na tujih trgih. Tečajno tveganje obvladujoča družba obvladuje preko ustrezne strategije ščitenja z uporabo izvedenih finančnih instrumentov, in sicer valutne zamenjave FX Forward. Sklenjeni posli valutnega ščitenja se z vidika računovodenja varovanja pred tveganjem (»hedge accounting«) smatrajo kot visoko učinkoviti, saj se sklenjeno valutno ščitenje v vseh karakteristikah popolnoma ujema z varovano postavko. Posli valutnega ščitenja (za valute HUF in

CZK) so sklenjeni na osnovi standardizirane pogodbe ISDA s prvovrstnimi poslovnimi bankami in ocenjuje se, da je možnost neizpolnitve poslov minimalna.

Tečajno tveganje je prisotno tudi pri poslovanju odvisnih družb s sedežem v JV Evropi. Glede na to, da predstavlja poslovanje odvisnih družb s sedežem v JV Evropi manjši del poslovanja v primerjavi s celotnim poslovanjem Skupine, je izpostavljenost tečajnim tveganjem iz tega naslova minimalna.

Ker so ostale valute pri poslovanju prisotne v manjši meri, Skupina ne pripravlja analize občutljivosti za spremembo tečajev ostalih valut, saj sprememba teh tečajev ne bi imela pomembnega vpliva na poslovni izid Skupine.

Za preračun postavk v skupinskih računovodskih izkazih so bili uporabljeni naslednji tečaj:

5 Računovodsko poročilo skupine HSE

Država	Oznaka valute	Končni tečaj v EUR za leto 2015	Končni tečaj v EUR za leto 2014
Bosna in Hercegovina	BAM	1,9558	1,9558
Hrvaška	HRK	7,6380	7,6580
Makedonija	MKD	61,5550	61,6950
Romunija	RON	4,5240	4,4828
Srbija	RSD	121,2300	120,6000

IZPOSTAVLJENOST TVEGANJU SPREMENB DEVIZNIH TEČAJEV NA DAN 31.12.2015

Postavka v EUR	EUR	HUF	Ostale valute	Skupaj
Dolgoročne finančne terjatve in posojila	153.125		10.000	163.125
Dolgoročne poslovne terjatve	917.889		185.028	1.102.917
Kratkoročne finančne terjatve in posojila	19.798.628		20.611	19.819.239
Kratkoročne poslovne terjatve	156.423.938		3.632	156.427.570
Dolgoročne finančne obveznosti	(716.664.095)			(716.664.095)
Dolgoročne poslovne obveznosti	(250.130)			(250.130)
Kratkoročne finančne obveznosti	(298.441.112)			(298.441.112)
Kratkoročne poslovne obveznosti	(135.050.251)	(275.042)	(920.949)	(136.246.242)
Neto izpostavljenost IFP 31.12.2015	(973.112.008)	(275.042)	(701.678)	(974.088.728)

Skupina na dan 31.12.2015 poleg terjatev in obveznosti v EUR, izkazuje še obveznosti do dobaviteljev na Madžarskem v višini 86.907.748 HUF oz. 275.042 EUR, za katere ima sklenjeno ustrezno ščitenje. Med ostalimi valutami se glavnina

nanaša na kratkoročne poslovne obveznosti obvladujoče družbe do romunske borze OPCOM v višini 4.126.787 RON oz. 912.257 EUR. Druge valute so pri poslovanju Skupine zanemarljive.

IZPOSTAVLJENOST TVEGANJU SPREMEMB DEVIZNIH TEČAJEV NA DAN 31.12.2014

Postavka v EUR	EUR	HUF	Ostale valute	Skupaj
Dolgoročne finančne terjatve in posojila	206.089		10.000	216.089
Dolgoročne poslovne terjatve	639.052		180.278	819.330
Kratkoročne finančne terjatve in posojila	5.977.314		46.694	6.024.008
Kratkoročne poslovne terjatve	184.425.554		1.597.363	186.022.917
Dolgoročne finančne obveznosti	(877.622.131)			(877.622.131)
Dolgoročne poslovne obveznosti	(243.479)			(243.479)
Kratkoročne finančne obveznosti	(58.774.687)			(58.774.687)
Kratkoročne poslovne obveznosti	(229.466.864)	(161)	(309.749)	(229.776.774)
Neto izpostavljenost IFP 31.12.2014	(974.859.152)	(161)	1.524.586	(973.334.727)

SKLENJENE POGODBE ZA VALUTNE ZAMENJAVA PO ROČNOSTI

Postavka v EUR	31.12.2015	31.12.2014
Sklenjene pogodbe za valutne zamenjave za nakup HUF - do 12 mesecev	6.298.210	1.796.030
Sklenjene pogodbe za valutne zamenjave za prodajo CZK - do 12 mesecev	2.002.866	
Skupaj	8.301.076	1.796.030

Za zavarovanje pred valutnim tveganjem iz že sklenjenih poslov za leto 2016 ima obvladujoča

družba konec leta 2015 sklenjene valutne termenske posle za nakupe HUF in prodaje CZK.

UČINEK VALUTNIH ZAMENJAV

Postavka v EUR	2015	2014
Nerealizirana izguba učinkovitih poslov	(76.788)	(45.061)
Realiziran dobiček učinkovitih poslov	39.597	11.091
Realizirana izguba učinkovitih poslov	(28.799)	(30.517)

5.5.7.5.4 OBRESTNO TVEGANJE

Skupina obvladuje obrestna tveganja v skladu s Pravilnikom o obvladovanju obrestnega tveganja Skupine, ki opredeljuje in določa politiko upravljanja obrestnega tveganja družb v Skupini. Obrestno tveganje je bilo v letu 2015 ustrezno obvladovano, saj je cilj upravljanja z obrestnim tveganjem omejiti in zmanjšati tveganje povezano s spremembami obrestnih mer ter na ta način stabilizirati denarne tokove.

Na dan 31.12.15 je približno 579 mio EUR (65 %) vseh dolgoročnih posojil Skupine s fiksno obrestno mero, od katerih je 522,7 mio EUR (90 %) najetih s

fiksno obrestno mero, 56,4 mio EUR (10 %) pa je zavarovanih z IRS in so zato ta posojila tretirana kot posojila s fiksno obrestno mero.

Namen obrestnega ščitenja v Skupini je izključno varovanje pred tveganjem in doseganje nespremenljivega denarnega toka in je zato z vidika računovodenja varovanja pred tveganjem (»hedge accounting«) visoko učinkovito. Posli obrestnega ščitenja so sklenjeni na osnovi standardizirane pogodbe ISDA s prvovrstnimi poslovnimi bankami in ocenjuje se, da je možnost neizpolnitve poslov minimalna.

5 Računovodsko poročilo skupine HSE

Obrestno tveganje družbe v Skupini tekoče spremljajo in o njegovem obvladovanju redno poročajo. V povezavi z navedenim se redno spremljajo tudi dogajanja na trgu denarja, gibanja

obrestnih mer in vrednosti sklenjenih poslov obrestnega ščitenja ter se v povezavi s tem po posameznih družbah sprejemajo ustrezne strategije ščitenja pred obrestnim tveganjem.

SKLENJENE POGODBE OBRESTNIH ZAMENJAV V SKUPINI NA DAN 31.12.2015

Postavka v EUR	Vrednost posojil, katerih obrestna mera je varovana z IRS	Zapadlost IRS
HSE	39.393.939	1.3.2016
SENG	11.318.750	30.3.2016
PV	5.687.500	30.4.2016
Skupaj	56.400.189	

SKLENJENE POGODBE ZA OBRESTNE ZAMENJAVE PO ROČNOSTI

Postavka v EUR	31.12.2015	31.12.2014
od 1 do 5 let	56.400.189	62.792.992
Skupaj	56.400.189	62.792.992

UČINEK OBRESTNIH ZAMENJAV

Postavka v EUR	2015	2014
Nerealizirana izguba učinkovitih poslov	(316.172)	(1.969.366)
Realizirana izguba učinkovitih poslov	(1.711.533)	(1.747.380)

Obvladujoči družbi in odvisnima družbama SENGL in PV se v mesecu marcu in mesecu aprilu 2016 iztečejo pogodbe za obrestne zamenjave. V skladu z aktualnimi razmerami na trgu denarja se bodo izdelale nove izvedbene strategije za obvladovanje obrestnega tveganja, pri čemer se bo Skupina ravnala v smeri razpršitve tveganja. Nekatere dolgoročne posojilne pogodbe vključujejo določila, da je variabilna obrestna mera enaka nič, v kolikor je EURIBOR negativen (t.i. zero floor). Ščitenje obrestnih mer kratkih ročnosti bi zato v razmerah negativnih obrestnih mer, še dodatno povečalo strošek financiranja in Skupino izpostavilo tveganju padanja obrestnih mer.

ANALIZA OBČUTLJIVOSTI DENARNEGA TOKA PRI INSTRUMENTIH Z VARIABILNO OBRESTNO MERO

Sprememba obrestne mere za 50 bazičnih točk (b.p.) na dan poročanja bi povečala (zmanjšala) čisti poslovni izid Skupine za spodaj navedene vrednosti. Analiza, ki je pripravljena za obe leti na enak način, predpostavlja, da vse spremenljivke, predvsem devizni tečaji, ostanejo nespremenjene. Pri izračunu so terjatve/obveznosti po variabilni obrestni meri zmanjšane za celotni znesek poslov sklenjenih obrestnih zamenjav (IRS). Zaradi nizke obrestne mere pri posojilu EIB bi ob upoštevanju znižanja obrestne mere za 50 b.p. dobili negativno obrestno mero, zato smo pri tem primeru kot znižano obrestno mero vzeli najmanjšo možno – t.j. 0,01 %. Posledica je različen končni rezultat pri spremembi obrestne mere za +/- 50 b.p.

FINANČNI INSTRUMENTI PO VARIABILNI OBRESTNI MERI

FINANČNI INSTRUMENTI	Čisti poslovni izid 2015		Čisti poslovni izid 2014	
	Povečanje za 50 bt	Zmanjšanje za 50 bt	Povečanje za 50 bt	Zmanjšanje za 50 bt
Postavka v EUR				
Finančni instrumenti po variabilni obrestni meri	(1.126.105)	586.621	(1.024.356)	985.757
Finančna sredstva	18.920	(18.920)	53.162	(53.162)
Finančne obveznosti	(1.145.025)	605.541	(1.077.518)	1.038.919

5.5.7.5.5 CENOVNO TVEGANJE

Cenovno tveganje Skupina spremlja in upravlja s kombinacijo metod VaR (angl. Value-at-Risk) in stop-loss mehanizma. Cenovna tveganja izhajajo iz nihanja tržnih cen EE in tržnih cen drugih energentov (premog, plin, nafta, itd.), ki imajo neposredni vpliv na cene EE ali na poslovanje Skupine. Prav tako je Skupina izpostavljena nihanju cen CO₂ dovolilnic, katere je potrebno zagotavljati kot posledica obratovanja termo elektrarn v Skupini.

Izpostavljenost Skupine na cene EE je odvisna od odprtosti celotne pozicije družbe v danem trenutku. Zaprta pozicija pomeni, da nakupni in prodajni posli količinsko, po točki dobave in po roku dobave sovpadajo in družba ni izpostavljena nihanju tržnih cen EE. Odprta pozicija pa pomeni, da količinsko, po točki dobave ali po roku zapadlosti posli ne sovpadajo in je družba v velikosti odprte oziroma neto pozicije izpostavljena cenovnim nihanjem.

Glede na to, da Skupina posluje v različnih državah, je potrebno dodatno vzeti v zakup tudi neto pozicije ter cene EE v različnih državah oziroma regionalnih trgih in njihove korelacije. Vpliv cenovnega tveganja na poslovanje Skupine je mogoče kvantificirati na podlagi ključnih spremenljivk:

- tržna pozicija Skupine po posameznih trgih v določenem trenutku dobave,
- volatilitnost oziroma nihajnost cen na posameznih trgih v določenem trenutku dobave ter
- korelacija oziroma povezanost cen med posameznimi trgi v določenem trenutku dobave.

Omenjene spremenljivke so vključene v izračun parametra VaR (angl. Value-at-Risk), ki je glavni pokazatelj izpostavljenosti Skupine cenovnim nihanjem, posredno pa tudi količinskim tveganjem

(preko tržne pozicije). V Skupini spremljamo 5-dnevni VaR s 95 % intervalom zaupanja. Parameter predstavlja velikost potencialne izgube vrednosti trgovalnega portfelja Skupine v petih dneh, ki v 95 % primerov normalnih premikov trga ne bo presežena glede na tržne cene, korelacije in volatilitnosti ter glede na količinsko pozicijo Skupine. Osrednji parameter kontrole tveganja tržne pozicije predstavlja vrednost VaR, ki za vse trgovalne posle ne sme preseči 25 mio EUR. V letu 2015 je povprečna vrednost znašala 1,6 mio EUR, najvišja dnevna vrednost pa je znašala 3,1 mio EUR. Ob merjenju skupne izpostavljenosti se je v letu 2015 vzpostavil tudi mehanizem merjenja in omejevanja izpostavljenosti za vsako trgovalno skupino posebej.

Skupina upravlja in obvladuje cenovna tveganja z naslednjimi aktivnostmi in metodami:

- z dnevnim spremljanjem tržne pozicije na ravni Skupine kot tudi obvladujoče družbe po državah in po posameznih skupinah poslov, ki imajo podoben namen oziroma pomen. V primeru, da pozicija v določenem trenutku presega količine dovoljene s pravilniki, se jo ustrezno korigira (sklenitev nakupnega ali prodajnega posla),
- z dnevnimi tržnimi aktivnostmi – sklepanjem kontra poslov z isto količino na istem trgu ali z nakupom izvedenih finančnih instrumentov s finančno poravnavo (futures pogodbe), glede na vrsto trgovalnega posla,
- z dnevnim spremljanjem in analiziranjem cen energentov ter napovedjo pričakovanih sprememb cen energentov na različnih trgih,
- z dnevnim spremljanjem tržnih aktivnosti na trgu CO₂ emisijskih kuponov,

- s spremljanjem investicijskih odločitev v energetiki na območju EU in gospodarske rasti vodiknih držav,
- z dnevnim spremljanjem in analiziranjem vrednosti parametra VaR in MtM (Mark-to-Market) po posameznih skupinah poslov Skupine, ki imajo podoben namen, upošteva omejitve oziroma nivoje vrednosti VaR določenimi s pravilniki,
- z dnevnim spremljanjem vrednosti porabljenega kritja za cenovna nihanja za posle z namenom ustvarjanja dodane vrednosti oziroma minimiziranja tveganja izgube v skladu z načelom dobrega gospodarjenja,
- s tedenskimi pregledi razmer, cen in dogodkov na trgu EE,
- z dvotedenskimi pregledi izpostavljenosti Skupine tveganjem po posameznih skupinah

poslov s podobnim pomenom ter pregled razmer na trgih z nafto in premogom.

Vpliv izpadov proizvodnje se ocenjuje na podlagi »stress-test« analize. Učinke sezonskega nihanja hidroloških razmer se ocenjuje na podlagi historičnih podatkov in trenutnih okoljskih podatkov.

Strategija prodaje lastne proizvodnje Skupine je vzpostavljena z namenom razpršitve cenovnega tveganja čez daljše trgovalno obdobje. Obdobje prodaje v prihodnost je pogojeno z likvidnostjo trga. Postopki povezani z izvajanjem strategije prodaje lastne proizvodnje se neprestano spremljajo in ocenjujejo vsaj vsaka dva tedna v okviru sestajanja skupine za prodajo lastne proizvodnje. Obvladujoča družba zmanjšuje tveganja iz naslova cen EE z delnimi prodajami količin lastne proizvodnje in nakupi dovolilnic CO₂ na energetskih trgih za leta vnaprej.

5.5.7.6 UPRAVLJANJE S KAPITALOM

Postavka v EUR	31.12.2015	31.12.2014
Dolgoročne finančne obveznosti	716.664.095	877.622.131
Kratkoročne finančne obveznosti	298.441.112	58.774.687
Skupaj finančne obveznosti	1.015.105.207	936.396.818
Kapital	991.749.076	1.471.547.419
Finančne obveznosti/Kapital	1,02	0,64
Neto finančna obveznost	936.224.926	848.098.645
Neto dolg/kapital	0,94	0,58

Nizke cene EE in s tem posledično nižji prihodki ob dejstvu, da je Skupina v zadnjih nekaj letih pričela obsežen investicijski cikel, postavljajo Skupino v položaj, ko mora za nemoteno poslovanje, ohranjanje finančne stabilnosti in doseganje zastavljenih ciljev izvesti obsežne ukrepe s ciljem racionalizacije poslovanja, povečanja dodane vrednosti in predvsem izboljšanja likvidnostne situacije. V obdobju spremenjenih razmer na trgu z EE, v katerih se nahaja Skupina in celoten energetski sektor, terjajo od poslovodstev družb Skupine tekoče spremljanje in zagotavljanje kapitalske ustreznosti.

Skupina spremlja gibanje kapitala z uporabo kazalnika finančnega vzvoda, izračunanega z delitvijo neto dolga s celotnim zneskom kapitala. V okviru neto dolga se vključujejo prejeta posojila in

druge finančne obveznosti, znižane za denarna sredstva.

Kazalnik, ki kaže razmerje med zadolženostjo Skupine in kapitalom, je konec leta 2015 višji glede na konec leta 2014. Razlog je nižji kapital zaradi izvedenih slabitev sredstev, ter višja zadolženost Skupine, ki pa je višja zaradi financiranja nadomestnega bloka 6 TEŠ ter zagotavljanja sredstev za obvladovanje likvidnostne situacije Skupine. Obvladujoča družba je konec leta 2015 najela kratkoročna premostitvena sredstva v višini 105.000.000 EUR ter dolgoročna sredstva v višini 15.000.000 EUR.

Skupina je že sprejela številne ukrepe optimizacije in racionalizacije poslovanja. Nekateri učinki le teh so že vidni v letu 2015 (stroški dela, materiala in

5 Računovodsko poročilo skupine HSE

storitev so nižji glede na preteklo leto kar za 74.663.385 EUR, izvajali so se postopki odprodaje

poslovno nepotrebnih sredstev, itd.), nekateri učinki pa bodo vidni šele v prihodnjih letih.

5.5.7.7 POŠTENE VREDNOSTI

Skupina ocenjuje, da je knjigovodska vrednost dovolj natančen približek za njene finančne instrumente, razen izpeljanih finančnih

instrumentov, ki so evidentirana po poštenu vrednosti.

KNJIGOVODSKE IN POŠTENE VREDNOSTI FINANČNIH INSTRUMENTOV

Postavka v EUR	31.12.2015		31.12.2014	
	Knjigovodska vrednost	Poštena vrednost	Knjigovodska vrednost	Poštena vrednost
Neizpeljana finančna sredstva po poštenu vrednosti	146.979	146.979	168.989	168.989
Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva	146.979	146.979	168.989	168.989
Neizpeljana finančna sredstva po odplačni vrednosti	255.393.033	255.393.033	281.380.517	281.380.517
Finančne terjatve	19.982.364	19.982.364	6.240.097	6.240.097
Poslovne terjatve	156.530.388	156.530.388	186.842.247	186.842.247
Denarna sredstva	78.880.281	78.880.281	88.298.173	88.298.173
Skupaj	255.540.012	255.540.012	281.549.506	281.549.506
Neizpeljana finančna obveznosti po poštenu vrednosti	392.960	392.960	1.975.853	1.975.853
Izpeljani finančni instrumenti (obveznosti)	392.960	392.960	1.975.853	1.975.853
Neizpeljane finančne obveznosti po odplačni vrednosti	1.163.851.702	1.163.851.702	1.185.079.499	1.185.079.499
Bančna posojila	1.014.505.756	1.014.505.756	933.162.506	933.162.506
Druge finančne obveznosti	206.491	206.491	1.258.459	1.258.459
Poslovne obveznosti	149.139.455	149.139.455	250.658.534	250.658.534
Skupaj	1.164.244.662	1.164.244.662	1.187.055.352	1.187.055.352

FINANČNA SREDSTVA PO POŠTENI VREDNOSTI GLEDE NA HIERARHIJO

Postavka v EUR	31.12.2015	31.12.2014
Finančna sredstva po poštenu vrednosti prve ravni	27.824	27.942
Finančna sredstva po poštenu vrednosti tretje ravni	119.155	141.047
Finančne obveznosti po poštenu vrednosti druge ravni	392.960	1.975.853

5.5.8 Dogodki po datumu poročanja

Razen podpisanega Dogovora med upravo PV in socialnimi partnerji v aprilu 2016, na podlagi katerega so odvisne družbe skupine PV oblikovale rezervacije za neizplačane plače iz let 2012 in 2013, ki bodo izplačane v letih 2017 in 2018, v Skupini ni bilo dogodkov, ki bi vplivali na zneske v skupinskih računovodskih izkazih leta 2015. Za namene razkrivanja pa v nadaljevanju predstavljamo

naslednje pomembnejše dogodke po datumu skupinskega izkaza finančnega položaja:

- Konec decembra 2015 je obvladujoča družba podpisala pogodbo o kratkoročnem premostitvenem financiranju v višini 215 mio EUR z veljavnostjo do enega leta s sindikatom bank. Del posojila, v višini 105 mio EUR, je bil črpan konec decembra 2015 z namenom

poplačila dveh kratkoročnih posojil v višini 105 mio EUR, najetih v letu 2015. Dne 27.1.2016 je bil črpan preostali del posojila v višini 110 mio EUR, s katerim je obvladujoča družba v mesecu januarju 2016 zagotovila družbi TEŠ sredstva za poplačilo dolgoročnega posojila EIB v višini 110 mio EUR, ki je bil zavarovan z garancijo poslovnih bank in je banke garantorke niso bile pripravljene podaljšati za obdobje petih let, kolikor je zahteva EIB, oziroma nove banke garantke niso zadostile bonitetnim zahtevam EIB, in dela dolgoročnega posojila EBRD v višini 37,8 mio EUR. Poleg sredstev iz premostitvenega financiranja si je obvladujoča družba dodatna sredstva uspela zagotoviti v okviru Skupine, in sicer pri SENG v višini 10 mio EUR in pri DEM v višini še 8 mio EUR. Hkrati z vračilom posojila EIB do TEŠ v višini 110 mio EUR se je sprostilo tudi poroštvo obvladujoče družbe za to posojilo v višini 88 mio EUR.

- Obvladujoča družba je v mesecu februarju 2016 prejela bonitetni oceni »Ba2 stable« (bonitetna agencija Moody's) in »BB positive« (bonitetna agencija Standard & Poor's), ki sta merilo kredibilnosti in finančne stabilnosti Skupine.
- V marcu 2016 je družba TEŠ izdelala Načrt finančnega in poslovnega prestrukturiranja TEŠ za obdobje od leta 2016 do leta 2018, v katerem je identificirala ukrepe finančnega in poslovnega prestrukturiranja.
- V okviru optimizacije in racionalizacije poslovanja je vodstvo TEŠ na podlagi sklenjenega dogovora s sindikatom družbe o kriterijih za določitev presežnih delavcev pripravilo osnutek Programa razreševanja presežnih delavcev in ga dne 8.4.2016 vročilo socialnim partnerjem.
- Na podlagi javnega zbiranja ponudb iz naslova dezinvestiranja poslovno nepotrebne premoženja je bila v februarju 2016 podpisana pogodba o prodaji Centra starejših Zimzelen v Topolščici, v aprilu 2016 pa o prodaji hotela Oleander v Strunjanu.
- Konec maja 2016 je bil izveden prenos posojil obvladujoče družbe družbi TEŠ na dan 31.3.2016 v višini 228.062.740 EUR (skupaj z obrestmi) v kapitalne rezerve te družbe.

Kontaktne podatke

HOLDING SLOVENSKE ELEKTRARNE D.O.O.

DRAVSKE ELEKTRARNE MARIBOR D.O.O.

POSLOVODSTVO DRUŽBE:	Blaž Košorok, generalni direktor Stojan Nikolič, finančni direktor Gorazd Skubin, tehnični direktor
NASLOV:	Koprska ulica 92 1000 Ljubljana Slovenija
TELEFON:	01 4704 100
FAX:	01 4704 101
E-POŠTA	hse@hse.si info@hse.si
SPLETNA STRAN	www.hse.si

DIREKTOR DRUŽBE:	mag. Viljem Pozeb
NASLOV:	Obrežna ulica 170 2000 Maribor Slovenija
TELEFON:	02 3005 000
FAX:	02 3005 655
E-POŠTA	dem@dem.si
SPLETNA STRAN	www.dem.si

SOŠKE ELEKTRARNE NOVA GORICA D.O.O.

SREDNJEŠAVSKE ELEKTRARNE D.O.O.

DIREKTOR DRUŽBE:	Marjan Pintar
NASLOV:	Erjavčeva ulica 20 5000 Nova Gorica Slovenija
TELEFON:	05 3396 310
FAX:	05 3396 315
E-POŠTA:	seng@seng.si
SPLETNA STRAN:	www.seng.si

DIREKTOR DRUŽBE:	dr. Matjaž Eberlinc
NASLOV:	Ob železnici 27 1420 Trbovlje Slovenija
TELEFON:	/
FAX:	/
E-POŠTA:	/
SPLETNA STRAN:	/

TERMoeLEKTRARNA ŠOŠTANJ D.O.O.

TERMoeLEKTRARNA TRBOVLJE D.O.O. – V
LIKVIDACIJI

DIREKTOR DRUŽBE:	mag. Arman Koritnik
NASLOV:	Cesta Lole Ribarja 18 3325 Šoštanj Slovenija
TELEFON:	03 8993 200
FAX:	03 8993 485
E-POŠTA:	info@te-sostanj.si
SPLETNA STRAN:	www.te-sostanj.si

LIKVIDACIJSKI UPRAVITELJ:	Luka Podjed
NASLOV:	Ob železnici 27 1420 Trbovlje Slovenija
TELEFON:	03 5651 200
FAX:	03 5651 232
E-POŠTA:	info@tet.si
SPLETNA STRAN:	www.tet.si

PREMOGOVNIK VELENJE D.D.

UPRAVA DRUŽBE:	mag. Ludvik Golob mag. Mojca Letnik
NASLOV:	Partizanska cesta 78 3320 Velenje Slovenija
TELEFON:	03 8996 100
FAX:	03 5875 007
E-POŠTA:	info@rlv.si
SPLETNA STRAN:	www.rlv.si

HSE INVEST D.O.O.

DIREKTOR DRUŽBE:	Sandi Ritlop
NASLOV:	Obrežna ulica 170 2000 Maribor Slovenija
TELEFON:	02 3005 992
FAX:	02 3005 991
E-POŠTA:	info@hse-invest.si
SPLETNA STRAN:	www.hse-invest.si

SOENERGETIKA D.O.O.

DIREKTOR DRUŽBE:	Aleš Ažman
NASLOV:	Stara cesta 3 4000 Kranj Slovenija
TELEFON:	04 2083 531
FAX:	04 2083 512
E-POŠTA:	/
SPLETNA STRAN:	/

HSE ADRIA D.O.O.

DIREKTORJA DRUŽBE:	dr. Tomaž Štokelj Irena Stare
NASLOV:	Miramarska 24 10 000 Zagreb Hrvaška
TELEFON:	+385 160 05 659
FAX:	+385 160 05 657
E-POŠTA:	hse.adria@hse.si
SPLETNA STRAN:	http://www.hse.si/en/group-hse/companies-abroad/hse-adria

HSE BE D.O.O.

DIREKTORJA DRUŽBE:	Irena Stare Drago Skornšek
NASLOV:	Milutina Milankovića 27 11 000 Beograd Srbija
TELEFON:	+381 11 311 55 86
FAX:	+381 11 311 55 87
E-POŠTA:	Balkan.Energy@hse.si
SPLETNA STRAN:	http://www.hse.si/en/group-hse/companies-abroad/hse-balkan-energy

HSE BH D.O.O.

DIREKTOR DRUŽBE:	Zlatko Sahadžić
NASLOV:	Ulica Alije Isakovića br.1 7100 Sarajevo Sarajevo – Centar Bosna in Hercegovina
TELEFON:	+38733 266 495
FAX:	+38733 774 722
E-POŠTA:	hse.bh@hse.si
SPLETNA STRAN:	http://www.hse.si/si/druzbe-hse/druzbe-v-tujini/hse-bh

HSE MAK ENERGY DOOEL

DIREKTORJA DRUŽBE:	dr. Tomaž Štokelj Drago Skornšek
NASLOV:	Blvd. "Ilinden" No. 47/1-2 1000 Skopje Makedonija
TELEFON:	/
FAX:	/
E-POŠTA:	/
SPLETNA STRAN:	http://www.hse.si/en/group-hse/companies-abroad/hse-mak-energy

PODRUŽNICA HSE PRAGA

VODJA:	dr. Tomaž Štokelj
NASLOV:	Ujezd 409/19 118 00 Praha 1 – Mala Strana Republika Češka
TELEFON:	+ 420 257 311 210
FAX:	+ 420 257 317 238
E-POŠTA:	hse.praha@hse.si
SPLETNA STRAN:	http://www.hse.si/si/druzbe-hse/podruznice/podruznica-hse-praga

PREDSTAVNIŠTVO HSE BUKAREŠTA

VODJA:	Drago Skornšek
NASLOV:	Bd. Dimitrie Pompeiu, nr. 6E, etaj 5 Pipera Business Tower RO - 020335, Bucharest Romunija
TELEFON:	+ 40(0) 312 292 600
FAX:	+ 40 (0) 312 292 601
E-POŠTA:	/
SPLETNA STRAN:	www.hse.si/skupina_bukaresta

Pomen kratic

BAT	Mednarodni standard najboljših razpoložljivih tehnologij Best Available Technology
BBP	Načrt poslovanja Business Blueprint
BDP	Bruto domači proizvod
BiH	Bosna in Hercegovina
BLB	Bayerische Landesbank
BSP	BSP Regionalna Energetska Borza
b.t.	Bazične točke
CO NOT	Center odličnosti nizkoogljičnih tehnologij
CRM	Mehanizem za zagotavljanje zadostnih proizvodnih zmogljivosti
CV	Center vodenja
ČHE	Črpalna hidroelektrarna
ČPZ	Čezmejne prenosne zmogljivosti
DDV	Davek na dodano vrednost
DEM	Dravske elektrarne Maribor d.o.o.
DFN	Dolgoročne finančne naložbe
DPN	Državni prostorski načrt
DPP	Družini prijazno podjetje
DRSC	Direkcija Republike Slovenije za ceste
EBIT	Poslovni izid iz poslovanja
EBITDA	Poslovni izid iz poslovanja skupaj z amortizacijo
EBRD	Evropska banka za obnovo in razvoj
ECB	Evropska centralna banka
EE	Električna energija
EECS	European energy certificate system
EES	Elektroenergetski sistem
EEX	European Energy Exchange
EFET	Generalna pogodba za trgovanje z električno energijo
EIB	Evropska investicijska banka
EK	Evropska komisija
EKO	Ekološko

EKS	Energetski koncept Slovenije
ELES	ELES d.o.o., sistemski operater prenosnega elektroenergetskega omrežja
EMIR	European Market Infrastructure Regulation
E-OVE	Električna energija iz obnovljivih virov
ERP	Enterprise resource planning
ESO	Ekonomsko socialni odbor
ETS	Sistem trgovanja z emisijami Emission trading system
EU	Evropska unija
EUR	Evro
EXAA	Energy exchange Austria
EZ	Energetski zakon
EZS	Energetska zbornica Slovenije
GFA	Pogodba o izdaji garancije Guarantee Facility Agreement
GPO	Glavni pogonski objekt
GTO	Glavni tehnološki objekt
HE	Hidroelektrarna
HEP	Hrvatska elektroprivreda
HESS	Hidroelektrarne na spodnji Savi d.o.o.
HMO	Hidro mehanska oprema
HRM	Upravljanje s človeškimi viri Human resource management
HSE	Holding Slovenske elektrarne d.o.o.
HSE BE	HSE Balkan Energy d.o.o.
HSE BH	HSE BH Energetsko preduzeće d.o.o.
HTZ	HTZ harmonija tehnologije in znanja, invalidsko podjetje d.o.o. Velenje
HUPX	Hungarian Power Exchange
IED	Direktiva o industrijskih emisijah Industrial Emissions Directive
IFP	Izkaz finančnega položaja
IRS	Interest rate swap
IS	Informacijski sistem

ISDA	Krovna pogodba za poslovanje z izvedenimi finančnimi instrumenti International Swaps and Derivatives Association
ISO	Mednarodna organizacija za standardizacijo
IT	Informacijska tehnologija
JE	Jedrska elektrarna
JV	Jugovzhod
KOP	Kolegij odobritve partnerjev
LECs	E-OVE certifikati za Veliko Britanijo Levy Exemption Certificate
MF	Ministrstvo za finance
MG	Ministrstvo za gospodarstvo
MGRT	Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo
mHE	Male hidroelektrarne
MKO	Ministrstvo za kmetijstvo in okolje
MOP	Ministrstvo za okolje in prostor
MPAO	Medicinsko programiran aktivni oddih
MRS	Mednarodni računovodski standardi
MSE	Modra sončna elektrarna
MSR	Market Stability Reserve
MSRP	Mednarodni standardi računovodskega poročanja
MtM	Mark to market
MzI	Ministrstvo za infrastrukturo
MzIP	Ministrstvo za infrastrukturo in prostor
NEK	Nuklearna elektrarna Krško
NFPP	Načrt finančnega in poslovnega prestrukturiranja
NIP 6	Noveliran investicijski program; revizija 6
NS	Nadzorni svet
NUP	Nosilci urejanja prostorov
OAN	Odbor za aktivni nadzor investicij
ODOS	Elektronski dokumentni sistem
OHSAS	Sistem vodenja poklicnega zdravja in varstva pri delu
OMRS	Odbor za mednarodne računovodske standarde
OP	Okoljsko poročilo

OPMSRP	Pojasnila odbora za pojasnjevanje mednarodnih računovodskih standardov računovodskega poročanja
OTC	Trgovanje izven organiziranega trga Over the Counter
OTE	Češki operater z elektriko in plinom Czech electricity gas marker operator
OUT	Odbor za upravljanje s tveganji
OVE	Obnovljivi viri energije
PB	Plinski blok
PDPZ	Prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje
PGD	Projekt za pridobitev gradbenega dovoljenja
PIT	Test zasebnega investitorja Private Investigator Test
PN	Poslovni načrt
PO	Pametno omrežje
PoI	Potrdilo o izvoru
PT	Plinska turbina
PV	Premogovnik Velenje d.d.
PVO	Poročilo o vplivih na okolje
PZI	Projekt za izvedbo
PXE	Češka borza z električno energijo Power Exchange Central Europe
RCE	Razvojni center energija
REMIT	Uredba o celovitosti in preglednosti veleprodajnega energetskega trga
R&R	Raziskave in razvoj
RGP	RGP d.o.o., rudarski gradbeni programi
RK	Revizijska komisija
RN	Razvojni načrt
ROA	Čista donosnost sredstev Return on assets
ROE	Čista donosnost kapitala Return on equity
RRP	Razvojno raziskovalni projekt
RS	Republika Slovenija
SAP	Systems, Applications & Products in Data Processing
SAP CRM	SAP Customer Relationship Management

SCADA	Supervisory control and data acquisition
SCCM	System Center Configuration Manager
SD	Svet delavcev
SDE	Sindikat delavcev dejavnosti energetike Slovenije
SDH	Slovenski državni holding d.d.
SE	Sončna elektrarna
SEE CAO	The Coordinated Auction Office for South East Europe
SEL	Savske elektrarne Ljubljana d.o.o.
SENG	Soške elektrarne Nova Gorica d.o.o.
SID	Slovenska izvozna in razvojna banka
SIR	Slovenski inštitut za revizijo
SKZG	Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov
SNR	Služba notranje revizije
SOD	Slovenska odškodninska družba d.d.
SODO	Sistemiški operater distribucijskega omrežja z električno energijo
SONPO	Sistemska obratovalna navodila za prenosni sistem EE
SOP	Stalni odbor za pojasnjevanje
SPESS	Sindikat pridobivanja energetskih surovin Slovenije
SPTE	Soproizvodnja toplote in električne energije
SPV	Skupina PV
SRESA	Srednjesavske elektrarne d.o.o.
SRK	Strateški razvojni koncept
SRS	Slovenski računovodski standardi
SSD	Skupni svet delavcev skupine HSE
SURS	Statistični urad Republike Slovenije
SUVI	Sistem upravljanja z varnostjo informacij
TE	Termoelektrarna
TEB	Termoelektrarna Brestanica d.o.o.
TEŠ	Termoelektrarna Šoštanj d.o.o.
TET	Termoelektrarna Trbovlje d.o.o. v likvidaciji
TGP	Toplogredni plini

TK	Telekomunikacije
TP	Tehnološka platforma
TSO	Sistemiški operater prenosnih omrežij
UL	Uradni list
UMAR	Urad RS za makroekonomske analize in razvoj
UPIS	Upravljavski informacijski sistem
URE	Učinkovita raba energije
USD	Ameriški dolar
UVK	Urad za varstvo konkurence RS
VaR	Value at risk
VE	Vetrna elektrarna
VPD	Varstvo pri delu
VPSZP	Visokotlačno podzemno skladišče zemeljskega plina
VZD	Varnost in zdravje pri delu
ZDA	Združene države Amerike
ZDIJZ	Zakon o dostopu do informacij javnega značaja
ZFPPIPP	Zakon o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju
ZGD	Zakon o gospodarskih družbah
ZGO	Zakon o graditvi objektov
ZJNVETPS	Zakon o javnem naročanju na vodnem, energetske, transportnem področju in področju poštne storitve
ZOPSPU-A	Zakon o opravljanju plačilnih storitev za proračunske uporabnike
ZPODPTEŠ	Zakon o poročanju RS za financiranje izgradnje nadomestnega bloka 6 v TEŠ
ZR	Zaščitni releji
ZRS	Znanstveno raziskovalno središče
ZSDU	Zakon o sodelovanju delavcev pri upravljanju
ZSSS	Zveza svobodnih sindikatov Slovenije
ZUPEVIP	Zakon o umeščanju energetske infrastrukture v prostor
ZUPUDPP	Zakon o umeščanju prostorskih ureditev državnega pomena v prostoru
ZV-1	Zakon o vodah
WACC	Weighted average cost of capital

LETNO POROČILO 2015 JE OBJAVLJENO Z UPOŠTEVANJEM ZAKONA O GOSPODARSKIH DRUŽBAH (ZGD-1).